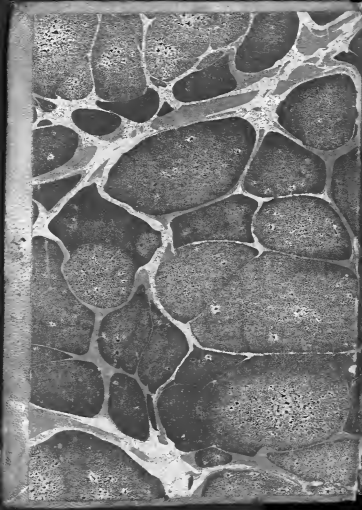
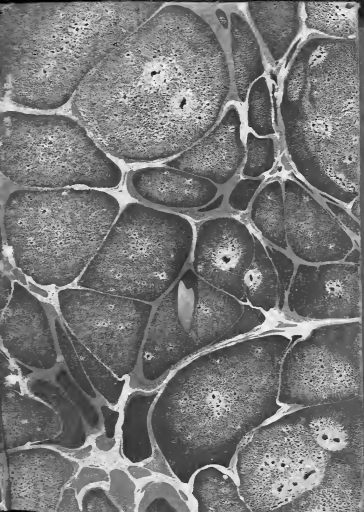

Vol 33.5

10

4
H. C. ...

Cat. 64 (pret. 1st)

1°/₄

*scilicet Catharina de Senis
Carmelitarum et aliorum*

**Dialogus Seraphice ac Di
ne Catharine de Senis
cum rōnallīs alīs
orationibus.**

na de São Paulo e claculo

de São Paulo

M. J. P. P.

Argum

Marcus Cincius Tertianus Fra-
tri Paulo sancto Dragonensi sa-
cri obsequantis predicatorum cedi-
mo

S. P. D.

Niter vitia: quibus
christiani nominis
professores a suo i-
stituto degenerant:
illud Paulus deo
obsequantissime ap-
pime vitandus

censo: quod saluti erudimenta ne-
cessaria: ad que studiosè perquiren-
da: sibiq; diligenter applicanda in-
pugnatis oculis inuigilare de-
berent: alienas tanq; res: et superua-
cuae negligunt: quosq; impenden-
ter sibi christi nomen assuerint: po-
tius quicquid christus non sapit ap-
petunt: quod et nomini consenta-
neum sit: et firmissimam operis ad sa-
lutem conferat. Capitale proculdu-
bio vitium: et mentis caligo: mori-
fera. Sicuti. n. a salubria docuit: et
quibus animus illustratur: addice-
rent: si iam attendendo finem qua-
ter ad illum est pergerent: ita his
spectis vere rationis expertes falsa
bonitatis specie decepti delirantes
eam viam viuunt: cuius transactio
errorem frustra deinde cognitum
sempiterno miseri supplicio launt.
Nemo quod non nouit: aut bonum
emittant malum deuitat. quis. n.
tam peruerse: et sibi contrarie natu-
re efficit: qui si celestem illam hierusa-
lem solummodo q̄tum diuina cha-
ritas imbecillitati nostre per sua: et
sanctorum patefecit eloquia agno-

sceret: rursusq; ab illa salutis eru-
libus mala parata sint: exproci-
tasse pensculant: animo metretur
non ad cam laris affectuum habe-
nis curret: et contraria veluti mor-
tē: qua et pelora sunt: refect: adaret.
Id cum a ioseph quo mihi lucis alii
quid inclaruit: semper existimane-
rim: tunc precipue liquido patuit
cum catharine Senensis rarioris san-
ctitatis speciem dialogos lecturan-
dos assumpsi. Proh diuinam bo-
nitatem: que in illis ad mores com-
ponendos documēta preposita: que
ad affectus castigandos precepta tra-
dita: que ad habendos nos in ratio-
nis fronte descripta cōsilia. Non ali-
bi iocundius ad dei amorem homo
allicitur: non horridius a peccati cul-
pa deterretur: non profundius se-
cluso errore veritas intimatur: aut
clarius virtutis dignitas aperitur:
et vitij turpitudine detegitur. Ibi nos-
tra integritatis conseruande: ibi p-
bitatis augende disciplina colligi-
tur: ibi occulte dei aperiantur con-
silia: ibi diuine gubernationis alti-
tudo monstratur: ibi cecus per cu-
rationem lux redditur: videntibus
notia defendendo seruat: ibi cu-
riosus vi rationis ostensa satisfuit: sa-
pientibus sua cognitione digna red-
duntur. Deniq; in his dialogis tam
copiose: salubriter: ac sancte calligā-
ti humane peregrinationi prouisus
omnisaria est: ut saluti ipsius consu-
limo iudicio: consultius nequeat.
Nec mirum: nā vt sepissime: et et ar-
bitrio ad deū spiritu rapiebat: eos
pertasq; et pegeret: dictas solebat. vñ

haud verebor hoc affirmat nemine
peruerse a deo: obstinate iniquita-
tis esse: qui si illos ruminabunda: et
non deuoranti lectione tractarit: si
non verba tantum auribus: sed et sen-
sus mente perciperit: si ab illicet
te usquequaque veritatis lumine ocu-
los profuso non auerterit: generosius
transfuga non appareat. Quem. n.
illud non maxime moueat: et valde
mirandum reddat: tenere etatis
virgunculam: cum que in seminario
seruantes viris eruditione certite-
rint singulari miraculo sint: ita pro-
fundas sententias: tam alte ex ipsa
diuinitate de promptas scripti con-
didisse: ut vir plerumque percipi sapi-
entissimis queant: Ut illius glorio-
sae inclita sanctitas preceptis suis
non conciliet aueritatem: nonne ip-
sa sibi per se certissimo testimonio
sonat: quacumque fluerint fistula: vi-
nino proculdubio fonte poemana-
te: nec aliunde traxisse originem: quam
quo lectorem tunc studiose contem-
plant. Non potest solis splendor nisi
a sole proficisci: nec lucis claritas tem-
perat lucem afferre quid potest: ce-
lestis celestia proueniunt: et que dei
sunt ipse solus donat. Eia igitur om-
nes: liceat queso mihi deuotissime
christo paulo tecum et alios alloqui
cia inquit omnes et qui celestia non cre-
dentes malo vestro contemnitis: et
qui fallacibus seculi huius illecti il-
lecebris detrahimini: quique prope sa-
lutaris amantes mortali eruto corpo-
re immortalem consequi beatitudi-
nem cupitis: oia iterum: atque iterum
omnis generis homines omnes vo-

bis ex huius libri fonte aequam ple-
nis pectoribus hauire: ipsam sentite
in ipsam vos ipsos ingurgitate. Qui
captus est oculis: illicet recipiet: qui
tristis: consolatione: qui scissus: quie-
tem: qui tardus: alacritatem: qui ob-
bilis: vires: qui rudis: eruditionem
Rursus cui lux perspicua: mens tran-
quilla: indefessum nervi: prompta ve-
locitas: constans fortitudo. Doctri-
ne lumen: hoc se fluuio omnisfaria
virtute praedito immerget et non solum
sui ornamenti conservandi praedia
inueniet: Sed et augendi fomenta con-
cipiet. Si cui maiora fide videri pro-
mittere: et que minime constatura
sint: in rem praesentem veniens id
est opus ipsum pertractans quid il-
lud sit: et quid videri conferat: tunc
si non contra senserit: videlicet me
longe misora: quam pro te debuerim spo-
pondisse. ut hominem loquentem:
vanum: et nullius fidei me digito non
stret. Nec quencumque terrores aut fa-
sidio amoueat infirmos: et vulgari
propiorumque latino orationis stilus: li-
buit. n. olim spirituali Carherine
patri quam ipsa vernacula locutione edide-
rat: in tale genus dicendi transferre
rerum eloquentia illine: non verbo-
rum petenda est: nec propter sermo-
nis infantiam rationis elegantia con-
temni debet. Liber hic non ad au-
res miscendas: nec linguam polien-
dam: Sed ad animam: et sensus in-
struendus paratus est: nec recte di-
cendi: Sed recte vivendi precepta
continet. Satis superque facit: qui
quod profiteretur: id potest graphice:
et perfecta ex arte edocet: celestia

pollicetur: pascit abunde: veritas/
tem promittit: dilucide profert. Nec
sicut et variis conctis fructibus
corporis gustulum conquarimus: et
dentes eductimus: et palatum mul
titiens amaritudine offendere susti
nemus: multo magis: ut salutaria:
ac sua anime cibaria comparcimus
ut cœuina illi ministremus: edulias:
animi simul: et auribus molliciem oc
benas comprimere. Delicati nimis
et luxuriantis esset putaminum sa
stidio talem nucleum perdere: et rez
saluti adeo vtilem: ut etiam necessa
ria sit: quia secum baldimenta non
afferat spernere. Proctas sepiissime:
qui parus sapiant: et minimo sale cō
diti sint sola rhythmi modulatiōe de
tenti percurrimus: et nō enim apud
nos valebit sententiarum dignitas
rationis pondus: ut sapientie: vua
lis utilitas: ut hoc quia verborum
fucus non compserit: fastidiamus.
Si sapiamus vel ob hoc grata nobis
facit orationis simplicitas: quod
nuda ratio oculis p̄sentatur: quod
nulla personarum lo lenocinio: nul
la extrinsecus petita specie estiman
tis iudicio subtrahitur. Generosius
mercedem vicimus suisq; fidenē
merci bus: qui res nō manganiza
tas sed vnae sunt venditioni expo
nit: placetq; ille ingenuus insitor:
qui nulla verborum calliditate sal
lat emporium: hoc cum ita habeant
nemo sit: hœtore consules qui tanta
se capi socordias ac stoliditate patia
tur: ut et hac vite arbor: qm̄ decus
sa sint sola: fructus non vel it decer
pent: et huius pluriq; nectarei p

caldubio fontis: quia non per arti
ficiosos rubos: s; naturales topheos
persuad potator: et recuset. Sed mo
lesta quedam turba: que dente lin
do huic pulcherrimo Carberine li
lio honestamentum querit: detrahe
re: mihi stomachum mouet ait. n.
Christi stigmatum ornamenta non
affecutam: quasq; immerito in no
morum sanctarum redacta sit obij
cit pontificē: qui eam vulgari vtar
verbo. Canonizari suum fuisse com
cium. Cane tibi inuida turba: nec
quos tu frustra ad feriendum ven
tes acuis: patraris ipsa gregis suici
stos christi? Jesus: cui hoc care sunt
enes: lupos insequi solet. Quid: no
luc quisq; aduersanti incassum
animo obstitit: hōc sanctissime vir
gini redemptor: noster cicatrici suar
um stigmata impressit: verum est
quod profunda adeo ipsius humili
tas fuit: itum vel honestissimi spi
ritus in hoc seculo contemptus: ut
eorum manifestationem deprecata
sit: et tam illustribus steliis velamē
tum peccibus impetrarit: eodemq;
momento pariter et patibuli illius
vindictis vite mortalium monumē
ta in corpore: et humillimi animi al
tam in celo gloriā promeruerit. Et
qd mirū ē his longe maiora affecu
ta sit: illeq; omniparens Deus: qui
infirma mundi eligit: quibus fortis
sima queq; confundat: pro sua in
enarrabili bonitate et vniuersibus
illi honestamētis illustrarit. Pro
legatur eius vita a beato raimon
do descripte fideliter: perlegatur
epistola vini stephāi sacerdotis car

tus fidei: et assumpto vitar cognomi
ne in eiusdem sanctitatis testimoni
um edita. Huius inq̃ stephani qui eū
secundis huius seculi rebus: delicti
lisq̃ vincitus detineretur mirifice ab
ca solutus: ac familiaris illi factus
dialogorum plerumq̃ victata cala
mo suscipiebat. Perlegimur et que
de eadem a **P**apio secundo **P**ontifi
fice caritatis condita sunt. Item alia
non pauca: que omnia recensere lon
gum esset. Constat p̃ter stigma
ta plurima miranda: ac singularia
huius ardenti caritate lampadi at
tulisse fulgorem: ut christum ip
sam sibi l̃ sponsam o suscepisset: et po
stliminio ad vitam reditus: celesti
um archanorum reuelator: p̃p̃rijs co
dis christi manu facta mutatio alic
ni inspectio: vixitque vita nullis p̃e
terq̃ spiritali cibo relecta: et alia
multisq̃ nūc referre non attinet:
ut nulla nos admiratio mouere de
beat: cui tot vniuersa attributa
sint: eandem et stigmatum gloria fa
lisse donatam. quantum vero ad san
ctitatis nomen attinet potius me il
locum mīrret: qui id iniquo patien
tes animo impie oppugnant: q̃ q̃
propulsiōem: defensorumue de
derare rem censcam. Vita etenim:
meo iudicio: grauius testimonium
sanctitati affert: q̃ mortalium quis.
quāq̃: si ciuitatis vinculum fidem
suspectam faceret: multo suspectio
rem facere deberet eiusdem institu
ti professio eademq̃ religio. Directio
ris namq̃ necessitatis coniunctio est
et cōdiligiosae: ut ita viderim esse q̃
conuictos: et tamen **P**ontifices nō

nulli eos in sanctorum numerus re
tulere: non de monachis quorum
in hoc genere infinita exempla sunt
sed de alijs loquentibz quibus vnde
eundemq̃ colendi. De ordinem se
ctari faciant: nemineq̃ detractan
te: nec immerito recepti sunt. Non
est tam longe repetenda suspitio: et
communis parens ciuitas fidem in
firmet. Vbi omnis: ac facultas testi
di tolleretur si reijcienda conciuiz
testimonia forent. Id quod quoni
am per se adeo pater: vti qui aduer
sentur: potius ridiculi fiant: q̃ ali
qua ex parte sui ipsi compotes vo
tū non in hac ero asseratione pro
lutione: ne improborum fatuitas me
in id vtiq̃ trahat: ut supertuacanea
veritatis asseritione proborum sales
offendam. Vbi tantum mordaces:
si quis apud ipsos peccibus locus ē:
oratos vehementer volo: ne adeo si
bi in hac falsa opinione concepta in
dulgēant: ut opera simul cum auto
ris sanctitate respuant. Tantisper
a proprio obsequio temperent: vtz
angelice huius virginis dialogos
perlegendo cognoscant. Id cum ef
fecerint suo liberam relinquemus
arbitrio et de ipsa sentire quid libe
at: et nobis etiā quid de eadem sen
tiamus et sua voluntate prescribe
re. Nunc vero te **P**aulē: quoniam
cum sit p̃p̃ta biberint: simili clau
dendi sunt: per christum: quem ut
par est: vnice: ac sume colis: rogo: et
si sinis oro: ut catharinam: cui te cri
mia deuotione dedidissimum seior
quotidianis sollicitare nō desinas
precibus: ut sua intercessionē que

nos in hac miseria non perditabi-
da valle familiaritas conciliavit:
ea in montis non tranquillitate per-
petua securitas: letitiasq; perfrui me-
reamur. Vale.

Epistola Dñi Stephani Car-
thusiensis.

Enerando re-
ligioso sibi q;
pauabili cor-
de sincero fra-
tri Thome
Antonij de le-
nis ordinis p-
dicatorum: in
conuentu san-

ctorum Joannis et Pauli Vene-
tius inuolanti. Prater Stefanus
de Senis prior: licet indignus vo-
mus sancte Marie o gratia carthu-
sienfis ordinis prope Vapiam salu-
tem in eo qui est vera salus. litteras
vestras affectuose recepi: et attente
perlegi. per quas me valde requiri-
tis atq; rogatis: vt veridicam in-
formationem vestre caritati virri-
gere debeam etiam in publice for-
ma de gestis moribus virtutibus:
atque doctrina famose sanctitatis
virginis beate catherine de senis.
Cum conuersationem aliquando
merui cum ageret in humanis: vt

asseritis. Et presertim occasione cu-
iusdam querelae facte Venetijs in
episcopali pallatio circa celebrationem
festi sine commemorationem
eiusdem virginis: quia multi cre-
dere nolunt veras esse virtutes que
de ipsa veridice predicantur. Ut ve-
rum aperte facer facies ipsius vir-
ginis cum omni genere suo mihi: et
omni genere meo penitus ignota
fuit: licet in eadem ciuitate Sena-
rum conuendi fuerim: usque ad an-
nũ domini. M.ccc.lxxvi. vel circa.
Nec etiam illo tempore velut im-
mersus in fluctibus vite presentis
eius habere noticiam creptabam:
nisi q; eterna bonitas que nemini
vult perire: per hanc virginem ani-
mam meam a faucibus inferni li-
berare disposuit. Accidit igitur illo
tempore sine culpa nostra: nos scur-
rere quandam guerram cum valde
potentioribus nobis. In qua cum
plurimi magni ciues aliquando fu-
issent occupati: atque fatigati nul-
lam omnino specialitatis bone vo-
luntatis: vel pacis ab illis aduersa-
rijs nostris habere potuerunt. Tunc
virgo prefata valde florebat in vni-
uersa iustitia: magnis virtutibus pre-
conisa a quampluribus extolleba-
batur. Et opera valde miranda re-
serrebantur. Quae mihi suggestus
erant: quia si rogares illam de tali
negotio: sine dubio pacem haberet:
quia multa similia fecerat. Quare
consilium habui eius vicino viro no-
bilibi qui longo tempore portauerat
odium: et postea pacem fecerat: eiusq;
sacre virginis conuersatione habebat.

Qui ut mortuum meum audiuit
illico respondit. Indubiatum ha-
beas: quia nullum in ista ciuitate
personam inuenies que sit aptior ipsa
pro tali pace. Subiungens ultra
non differat: ego te sociabor: visita
uius igitur eam: que me recepit:
non ut uerecunda uirgo sicut exi-
stimabam. Sed affectuosissima cari-
tate ueluti si germanum a remotis
partibus redeuntem gratulose susce-
peret de quo sui miraris. Et atten-
dens efficaciam sanctorum verbo-
rum quibus me non solum induxit
uerum etiam compulit ad confessio-
nem: ad uirtuose uiuendum uiri.
Dignus dei est hic. Et audita cau-
sa mee uisitationis absolute respon-
dit: uade fili cariss. me confidens in
domino quia libentissimi me laborabo
donec habeas optimam pacem. Et
huiusmodi pondus omnino super
caput istud habere me sinas. Et ita
posita res probauit euentus: quia
miraculose postmodum ipsa medi-
ante pacem habuimus: etiam con-
tra uoluntatem ipsorum aduersa-
rium nostrorum. Et h. omitto cau-
sa occultaris. Interim ego sollicita-
re desiderans huiusmodi pacem: ui-
sitaui pluries eam. Et quotidie p-
pter efficacissima uerba sua et exem-
pla perfectissima sentiebam interio-
rem hominem in melius conscientia
compellente reformari: me rogauit
hoc intervallo temporis: ut aliquas
epistolas quas ore uirginis mirabi-
li modo dicebat ego scriberem. Et
hoc uirgo ualde libenter acceptauit
quotidie sentiens in me per noui

seruorem ad celestia cor accendi uol-
lipendendo seculum: et omnia sua
cum tanta displicentia uite prissi-
ne: ut uir me tollerare ualarem. Et
talem ac tantam in me sensi muta-
tionem: ut etiam ab extra tempera-
ri non posset. Ita ut fere tota ciui-
tas miraretur. Et quanto, plus at-
tendebar uitam exempli: mores et
uerba prefate sancte uirginis: tan-
to maius augmentum in me perci-
piebam aperte uicini amoris: atq;
seculi contemptus. Post modicum
vero temporis prefata sacratissima
uirgo uixit in secreto. Noueris uul-
cissime fili: quia cito complebitur
maius desiderium quod habeam.
quo percepto fui suspensus in men-
te q. aliter: quoniam in me nescie-
bam inuenire quid in mundo uel-
les habere: imo potius oia sua recu-
sabar. Ideo uiri. O beate carissi-
ma mater: quod est illud maius de-
siderium quod habeam. Et ipsa que
ras inquit in corde tuo. Ad quam
egor uere mater amantissima: nescio
maius in me desiderium inuenire:
quam esse ingiter furta uos. Et illa
subito respondit. Et hoc erit. Ego
vero nesciebam intelligere modum
qualiter honeste siue comode pos-
set ita fieri propter dissimiles con-
ditiones et utriusq; statum. Ille uo-
ro cui nihil est impossibile per mo-
dum admirabilem ordinauit ipsas
ad ciuitatem Anthoni. uidelicet ad
dominum gregorium Papam un-
decimum dirigere: gressus. Et ita
licet indignus acceptatus fui co-
mes tam sancte societatis: paruipen-

denotatz descendens utrunq; pa/
rechtes germanos: sororesq; alios cō/
sanguīnos me beatum esse repu/
tans et virginē uocāntia. Post h̄
ipse sūmus pontifex venit ad vrbes
Romanaz ipsa virginē sanctissima
solummodo confortante: tamen et
vniuerso p̄cepto prout apertissime
mibi constat &c. Et p̄o factis eccle/
sie sancte misit eam florentiam. que
tali tempore rebellis erat ecclesie:
ubi multa mirabilia deus operat⁹
est per eam: ut aliquāliter in sua le/
genda panditur. Et ibi secū ad hoc
esse mirā. Tandem etiam in Ro/
ma sui secū: ubi post multos: & ut
ita viderim intolerabiles labores
infatigabiliter ad honorem dei por/
tatos: illarissime tolleratos felicis/
simo cursu diem clausit extremum
in p̄sencia mea. quam etiam p̄o/
prio manibus ad mīseruam: vide
licet fratrum predicatorum eccle/
siam detuli commendandam: immo ve/
ritas in capsa cōp̄essina & honora/
bili sepulcro marmoreo conseruan/
dam. Dum vero laboraret in extre/
mis ordinauit cum aliquibus quid
agere deberent post eius transitū:
postea faciem virginē ad me ver/
tens ait etiam protendendo digi/
tum: tibi aitem ait in virtute san/
cte obediētie p̄cepto ex parte dei
ut omnino vadas ad ordinem car/
tusiensē: quoniam ad illum ordi/
nem ipse te vocauit & elegit. Et vi/
dēdo nos tanta se plorantes ait. Fi/
li carissimi nullo modo plorare de/
betis: immo potius in domino leta/
ri & agere felicium diem: quia car/
cerem egredior hodie: videns ad
amantissimum sponsū anime mee.

Vobis autem indubitantissime p̄/
mitto: quia magis incomparabili/
ter vos adiunabo postea: nūquā
adiunare poterim dum fui sic in/
carcerata. Et ut ore promittit: & ver/
bo sic opes perfectissime complentis:
& implere quotidie nō cessat. Et ut
h̄ aliquāli pateat cōtemplo: proferaz
vnam ad honorem dei & ipsius vir/
ginis quantum ad vercundiaz me
am accedat: quia quando mibi p̄ce/
cepit ex obediētia dei: ut irem ad
ordinem cartusiensē: ego non opta/
bam illum: vel etiam aliam ordi/
nem. Sed ex quo migravit ad eter/
nas mansiones in corde meo tale
desiderium iussa perficiendi succē/
sum contigit: ut si totus mundus mi/
hi contradicere voluisset. Ego nulla
tenus acquiescere potuisset: ut expe/
rientia docuit. Ubi quantum vel
quid operata iam fuerit: etiā ope/
retur cum filio suo licet inuili & in/
digno. Nō est huius temporis enar/
rare: hoc autem in tactum omnino
p̄terire non patiar. quia post de/
um atq; beatissimam virginē. Dea/
riam ego magis obligatum existi/
mo me p̄sente sancte virginē. Cate/
rino: q̄ alicui creature mundi. Et si
quid alicuius virtutis esset in me to/
tum attribuo sibi post deum &c. Et/
q̄ per sup̄ascripta comp̄ēdi po/
tuit a liquis annis habuisse me su/
p̄a q̄ plurimos etiam familiarissi/
mam cōmersionem eius: secretas
atq; secreta sua & partē sui libi scri/
bendor: ab ore virginē percipien

de: quia supra merita me nimis af-
fectuose materna caritate dilexit.
Ita ut multi filiorum et in christo fra-
trum meorum egre portarent et emu-
lationem haberent. Ego tamen se-
tente cum diligentia magna consi-
derabam verba mores et actus eius
in omnibus et per singula. Et i pa-
cis volendo multa concludere su-
per conscientia mea coram deo: et vni-
uersa ecclesia militante veridice si-
bi pæbeo testimonium istud: quia
licet ego me peccatorem intelligam:
tamen habui elapsis iam annis scri-
ptura et ultra conuersationem mul-
torum: et valde famulosum seruorum
deorum: nunquam vidi: vel etiam audiui
a multis elapsis tem poribus aliisque
dei seruicibus: qui esset in omni virtu-
te in tam perfectissimorumque suppre-
mo gradu quare merito reputaba-
tur ab omnibus virtutum simula-
crum: atque speculum seruorum dei lu-
cidissimus. Non habeo memo- ri-
to tempore conuersando secus: vnde
ab ore suo virgineo verbum aliquod
occiosum audiuisse. Sed verba no-
stra nunquam sic erant: incepte prolata.
Quia ipsa statim ad aliquem spiri-
tuale profectum adduceret. Sem-
per infatigabili corde loquebatur
de deo: vel ad ipsam inducentibus
Nā. Fertimo dormiuisset: vel come-
disset. Si audiret fugiter habuisset:
ut crepesceretur in ipsa quotidie.
Si quando vero compellabatur au-
dire facta seculi: vel ad salutem in-
utilia: subito rapiebatur in certam
et corpus ibi remanebat absque sensu
quocumque: et erat in oratione phantas-

mo modo quotidie rapiebatur: ut
ipsi vidimus: non dico centum vel
mille vicibus: imo valde pluribus.
Omnia membra sua rigida rema-
nebant et inderibilia. Ita ut prius
ossa frangi potuissent quam flexa mem-
bra valuissent. Et pro veritate istius
passus apertissime demonstranda
ne forte quis errimare vellet ipsam
ita simulatorie fecisse vnde volo nar-
rare gotum in silentia nostra. Quā-
do fuimus in quintono. papa Gre-
gorius antedictus assignari nobis
ordinauit vnam pulchram domum:
cum emanatissima capella. Soror ipsi-
us domini pape veluti deuotissima
domina postquam aliquando locuta fu-
it cum superscripta virgine. Magnā
affectionem atque deuotionem conce-
pit ad eam. Et inter cetera dixit in
secreto magistro Raimundo confes-
sori suo quod valde popatbat adesse quā
sacra virgo cōdicaret: quod promissit ei quod
die dominica futura sibi notificaret.
Qua die veniente hora tertia: ego
scilicet capella strauit absque forularibus
tissimam cum pedulibus: et more suo ra-
pta fuit in certam cōdicat desiderans
et expectans: vocauit ergo me magister
Raimundus et ait. Vadas ad tale
palladium ubi moratur veneranda
soror pape. Dicesque sibi quia Cathe-
rina communicabit isto mane. que
domina missam audiebat. Sed si-
cut intraui quendam aniam val-
de magnam ipsa me considerauit:
et agnouit esse de familia Catherine
vnde subito personaliter ad me ve-
nit et ait. Nil quid queris tu? Cui
respondi que mihi fuerat iniuncta.

Ipsa uero subito festinauit ⁊ uenit
domum nostram. Cum honorabili
societate serus utriusq;. Inter alios
autem adduxit uxorem nepotis pa-
pe. Qui vocabatur dominus Rai-
mundus de turena. Iuuenula qui-
dem erat uanitate plena: nihil ha-
bens de deo. Soror pape ualde de-
uote se gessit. Illa uero misera sicut
extimo cogitauit: q; uirgo simula-
ret. Ideo post multas ostendit ex de-
uotione faciem suam superponere
pedibus uirginis: ⁊ eam pluribus
uicibus in pedibus acerrime perso-
rauit: uirgo uero stetit immobilis
quemadmodum ita steterit: etiam
si pedes abscidisset. **¶** Postq; autem
omnes absciderant: ⁊ uirgo resitu-
ta fuit corporis sensibus ualde ce-
pit dolere pedem. Ita q; uir ambu-
lare poterat. At ille socię sue confi-
derates uis uolebat: uiderunt emor-
tuum sanguinem ex puncturis: ⁊ in-
tellerunt aperte maliciam ⁊ insi-
deratam illius misere. De multis
exemplis ad propositum hoc unus
estimo sufficere posse uiro fidei. Cir-
ca quem certatim statu eius unū
ualde mirabile est nullatenus omit-
tendum. Sed cum debita uenera-
tione recollendum: quia precipue
quando pro quibusdā ardore eius
anima seruentius in oratione semet/
ipsam exercitabat: cum ipeta ma-
iori sitagebat ascendere: grauedi-
nes quoq; corporis post se trahebat
⁊ a terra subleuabat: unde multoci-
ens a pluribus in oratione posita
uisa fuit a terra suspensa ⁊ cincta.
Quorum ego sum unus. De quo ual-

de mirabar ⁊ obinspebam. Quali-
ter autem ita fieri possit aperte scri-
bitur in libro queꝝ ipsa uirgo sacra
composuit. Cum ego pro parte scri-
psi dum illum ore uirginis ualde
mirabili modo dictabat. Sup̄ qua
materia ualde notandum est: quia
diuisa matricis istī fidelissime ip̄s
se sue tantam auctoritatem: atque
familiaritatem secum exhibuerat:
ut frequenter in oratione sua con-
fidentissime loqueretur dicendo.
Ego nolo sic. Et quando tali modo
sponsi suo loquebatur: uidebatur
esse necessarium q; illi co suum esse/
cium haberet: ut in multis posse-
mus ueridicum exhibere testimoni-
um. Sed hoc unum quod in me per-
cepi tacere non debeo. Cum de ani-
matione rediremus suimus in ciuita-
te Janne per mentem: ⁊ ultra in do-
mo cuiusdam nobilis ⁊ uenerande
domine que vocabatur uia. Orie-
ta scottar: ubi fere tota societas no-
stra fuit infirmata. Illa uero domi-
na sollicitam de omnibus curam
habebat. Adducendo quotidie du-
os medicos ualentes uiros. Cum
quibus habui laborem ualde ma-
gnum uolendo satisfacere singulis i-
firmis. Donec ab omnibus quasi de
dono mihi predicaretur q; etiam in-
firmarer. Et infra paucos dies ita
subsecutum est. In lectum ergo cee-
di a centissima febze correptus una
cū crecissuo dolore capitis ⁊ uomi-
tu laborioso. Cūq; sacra uirgo pce-
pisset h ad me personaliter accessit:
una cum pscensibus atq; sociabus
eius. Et ante petiit in quo eram ita

grauatus. Ego vero letatus ex eius
larissima presentia solacioso respon-
di. Aliqui mihi dicunt qd ego pati
occugno quid. Tunc ipsa caritate
materna mota: mihi frontem virgi-
nea manu tetigit: et caput suum ali-
qualiter agitans ait. Nudatis istud
filium qui dicit. Aliqui mihi dicunt
qd ego patior ignoro quid. Cum ip-
se patiatur acutissima febrem. Et
illico subiecit. Ego proculdubio non
permittam te facere prout agunt
firmi ceteri. Sed in virtute sancte
obediētie tibi precipio ut vltimus
hanc egritudinem non patiaris.
Nam omnino volo te sanum esse. Ne
ut alios adiuues uti solebas. Et his
dictis iuxta morem suum incipit lo-
qui de deo. Mirabile dictu: sed val-
de mirabilis in facto ipsa. Tunc
adhuc ea loquente sui plenissime li-
beratus. Et interrumpendo verba
sua me liberatum esse clamaui cum
etis qui aderant admirantibus. Et
annis multis postea cum perfectis-
sima sanitate p̄sueram. Simili mo-
do p̄fecta virgo videlicet: ex prece-
pto potestatis venerabilem virum
dominum Joannem monachum pro-
fectum et habitantem in cellis val-
lis ymbrosae liberauit. qui sicut mi-
hi firmiter asseruit: hora tali labo-
rabat in extremis in abbacia passi-
gnani prope senas. Preceptum au-
tem ab ore virginis audiuit quod in
absentia dicti domini Joannis fa-
ctum esset. videlicet in p̄sona duo-
rum: scilicet pulcrum eiusdem quos ip-
si virginī dixerat precipiens illi
per eos ne amplius infirmaretur.

Sed indilate veniret ad eam. Et
ab his mora sic opere compluit. Sa-
per quo facto admiratione multa
digno. Ipse postea pulcherrimam ep̄i
istolam suculenti stilo dictauit. Ad
memoriam tanti miraculi. quam in
cella nostra deuote conseruauit. Tūc
adhuc valde plenius vna voce mi-
hi superscripta seriose narrauit. No-
ce publica virginem extollendo. Et
ad eius deuotionem omnes audien-
tes ihuitandoque de porta mortis
extraxerat eum potius precipien-
do qd orando. Multum addens lan-
dabat altissimum qui talem atque
tantam auctoritatem illi sponte sue
concesserat. Et quis vnuerſa vita
superscripte virginis tam secundum
hominem interiozem qd exteriorē
erititit: ut ita dixerim inaudita et
valde miraculosa: tamen aliqui ser-
ui dei magis excellentes alii vni
in ea considerabant in homine ma-
iore valde stupendum et insolitum:
qd quicquid ageret diceret: vel au-
diret inseparabiliter sua sancta mens
in deo semper erat immersa. Sibi
actualiter vnita. Et quando ex ha-
bundantia cordis eo loquitur nun-
q̄ nisi de deo loquebatur: vel ad de-
um inducentibus. Semper et vbique
deum querebat inueniebat et possi-
debat per actuale affectus et amo-
ris vnionem. Recolo qd quando vi-
debat in prato flores in quibus vir-
go flexigera valde complacentiam
habebat. Cum sancta leticia nos in-
uitabat dicere. Nunc videtis qd om-
nia deum honorant atqz clamant.
Isti rubri flores rubicundae rosa xp̄i

plagas apperte nobis intimant. qñ videbat multitudinem fornicariorum dicebat. Ita sunt egresse de sancta mente dei: sicut et ego. qui tantos laboravit ad creandum angelos qñ illi es arbor flores. Et in effectum semper omnes et in omnibus eramus in sua presentia consolati et rati: qñ edificati: qñ ut ita dixerim ab hys corporalibus sterissemus iugiter ad audiendum eam: quantumqñ fuisse: mus aliunde tribulati vel infirmitate gravati. Etiam suspendendi sine decollandi quos accersita quantumqñ visitabat in carcere videbatur omnes oblivioni tradere pro tali tempore penas et afflictiones suas videretur venirent. In eius aspectu mirabili modo temptationes diabolice videbantur omnino cessare veluti quando sol in virtute sua lucet et vnde hys tenebre fugantur: nec audent apparere. Recolo multociens ad eam fuisse cum proposito narrandi plura de statu meo: postea sibi dicebam qñ oblivioni tradideram: vñ solebam ab ea petere qualiter mihi esset qñ proculdubio melius exponeret: et in necessitatibus occurrebat qñ ipse sciens sem exponere: sine postulare. Et ne quis admiraretur de tali modo loquendi nouerint oēs. quod ista sanctissima virgo quasi cognoscebat animarum dispositionem veluti nos agnoscamus dispositionem facies. putet periclitans multociens aptissime demonstrant: vnde non poteram eam aliquo modo latere: sed nobis oēs secrete p̄palabat: Quare quandoqñ sibi solacio dicit: vere mater est ma-

ius p̄cularis esse tanta vos qñ ambulare per mare pro eo qñ ita videris oēs nostra: et ipsa mihi s̄tinalit in secreto. Noueris carissime fili qñ in mentibus cor: p̄cipue super quas amplius inuigilare studeo nulla macula sine nubes alicuius defectus ita cito posita ē qñ illa subito videam oēs demonstrante. Et ad maiorem euidentiā istius veritatis aptissime mihi p̄stat qñ p̄p efficacissimas orationes eius ipsa p̄fiteri fecit: Et in presentia mea vtriusqñ seruis ingentem multitudinem: nullus poterat ei resistere: vñ p̄p tñ fructum aliam quē ipsa faciebat in huiusmodi. papa Gregorius. xi. ci gratiose p̄cessit iugiter hys secum tres p̄fessores eā auctoritate valde magna et. Aliqñ tñ occurrerent peccatores aliqui tā tenaciter alligati. quod oēs resistebant ei dicentes: vere oēs si mihi vel secretis qñ romā ire: vel ad sanctum Iacobū infalenter ad implere: super h̄ aut articulo p̄fessiois obsecro peccatis mihi qñ non possum. Tandē qñ p̄ alid modū ipsa p̄ualere non poterat in secreto peccatores dicebat. Si vñ xero tibi cām ob qñ tu renuis cōfiteri: n̄siquid postea cōfiteberis. Ille h̄o tanq̄ attonit⁹ atq̄ p̄uēns ita facere p̄mittebat. Et ipsa vultissime frater oculos hōis aliquid lateat: possum⁹ oculos h̄o dei nunq̄. Ideo tale peccatū qñ in tali t̄pore in tali loco fecisti. est illud vñ diabol⁹ tali mō mentē tuā ita p̄fundit qñ te p̄fiteri nō finit. At ille vidēs ita se respiciens ad pedes ei⁹ humilē se p̄fernebat eā abundantia la c̄rimarū veniā

expolcis et indilate cōfitebatur. Tū
tissime mihi cōstat q̄ plurico et cum
pluribus hoc acsi ē. Quorum vn⁹
per totā italiā valde famelicus et ma
gni status mihi vixit. Solus deus
et ego sciebamus illud q̄ ista virgo
mihi vixit. Nū pculdubio vide q̄
ipsa maior est in cōspectu dei q̄ cre
datur et. Idcirco hūc ergo modū vir
go pndētissima peccatorū aīas de
manu diabólica liberabat. Et ista
pro pfiti de mirabili vita sua secun
dū hominē interiorē victa sufficiat:
hū amplissima sit huiusmodi mate
ria. Secundū exteriorē hominem ad
hūc erat ip̄ius ita mirabilis: immo
miraculosa: q̄ sicut in legenda sua
multo tēpore sustentabat aliquan
do virginē corpūculū absq̄ cibo
quocūq̄ materiali ēt abstinento a
a gutta frigide aque: q̄ impossibi
le indicare nisi vidissem oculis me
is in roma q̄sq̄ sumēdo solūmodo
venerabile sacramentum. Cōis tū
modus vivēdi quē tpe multo serua
uit: ut ego plurib⁹ annis vidi ē iste:
carnes: vinū: cōfectiones et oua mul
tū abhorrebat. Ille sciebat sine ppara
bant ei cōter herbas crudas quas
insulaticū vocam⁹ q̄ poterāt ha
beret: vel aliqui ferculū olēū cū oleo
de anguilla comēdebat solūmō. ca
put et caudā. Cācti vero nō comēde
bat: nisi q̄ bene putridus erat et si
militer vinas et huiusmodi. Neq̄
tū ista comēdebat: sed aliquando cū
pane: aliquando sine pane ventrib⁹
cōterrebat: et omne bolum quo ad
materiā grossā expuendo: et aquā
purā et frigidā frequentissime bibē

do imo seculando. Et quasi tanto
tempore differēbat ita facere quan
to scie et comedendo stabant in men
sa. Idcirco surgebat vicena. Qada
mus ad iustitiā istius misere pec
catricis. Et cum vno virgulto seni
culi vel altero q̄ ad stomachū in
mittebat violentē per eandem vi
am illum sucum et aquā potatā ad
extra reuocabat: et aliquando tantā
violentiam in hoc actu sublinebat
q̄ ex ore sanguis vinnus eribat. con
funditur igitur hūc opinio immo
vetractio quorūdam incredulorum
qui falsissime detrahebant ei dicen
tes. Quāvis ipsa nō cōmedat apte
cū aliquā ipsa postea cōmedat i sece
to. Simplicissima veritas est ista q̄
aptissime vidimus et cognouimus
multo tpe. Quōd vñ in stomacho suo
erāt aliqua substantia cūneq̄q̄ succi
sue liquoris: vel aque: sine rei alte
ri⁹ ēt ad istar vn⁹ ancillan: corpus
eius efficiebat i firmat: atq̄ totaliter
iutile. Aliq̄ veniebat ad eā aliqui
magni viri tpe quo debuisset agere
iustitiā illam: ut vtar vocabulo
suo. Et sic ut eis illico satisfaceret op
portebat cū differre talē acsi. Sed
ipsa subito sinep̄zabatur: et efficieba
tur quasi mortua: donec illā enacua
tionem ope p̄fecisset. Idcirco vidi
mus: ut ita dixerim infinitis vicib⁹
Quod ego diligēter a nōdēs valde
confidenter aliqui viri sibi. Mater
amantissima considero q̄ refrigeri
um ei⁹ quod isto modo sumitis: ita
modico tpe tenetis in stomacho: q̄
habet ea nullū: vel modicū: inde pōt
habere subsidū: p̄cipue q̄ statim e

Stomacho reuocatis ita difficulter et
afflictus pena. Quasi melius vide
tur esse quod abstinentis cibo a tali sum
ptione. Que tanquam virgo discretissi
ma mihi respondit: discretissime fili plu
res habeo bonos respectus in ista
sumptibus meis: unus est et rogavi de
uno ut in presenti vita per peccato gula
me puniret. Itaque libenter accepto
disciplinam istam adeo mihi gratiosam co
cessam. Deinde quod conor isto modo
satisfacere quod pluribus qui videntur
in me scandalizari: quoniam non comede
bam. Dicebant enim quod malitiosa
me decipiebat et. Itaque comedo si
cuti mihi concedit. Nilus est potest esse
respectusque per istam corporalem pe
nam mens aliquantulum ad corpora
les potentias reuertitur. Alias enim
forte corpus insensibile remaneret
pro eo quod mens taliter esset absorta:
his auditis tacui non habens ad ei
replicandum. Propter hoc autem ha
bebat ista sacratissima virgo tantas
sapientiam animae suae vinitatis in
fusam. Quod omnes eam audientes
in stuporem vertebantur. Quod inueni
sacram paginam ista lucidissime de
clarabat: et interpretabatur: ut om
nes quantumcumque docti sine ma
gistri velut attentius mirarentur. Et
quod etiam apparebat valde mira
bile humana scientia in eius aspectu
ita diffidere videbatur veluti nix: vel
glacies: in aspectu solis ardentissimi
liquefieri solet: plurimos fecit effica
cissimos et admirando stilo sermo
nes in praesentia patris domini Gre
gorii pape. et. Postea domini vr
bani legati. Alique dominorum cardina

lium dicentium unanimiter admi
ratione multa suspensi. Tunc sic locu
tus est habens ab eis dubio ista non mulier
est quod loquissimum spiritus sanctus: ut apertissi
me comprobaret. Et quod materia se prebet
ad propositum unum vel succinte recta
re: cui sui patris. In animam cum papa
Gregorius. et. Illi sanctae virginis mul
tam audientiam exhiberet: atque reueren
tiam habere ei tres magni plati videant
ipsi quo spiritus sanctus fuerit ei locuti
dicentes: per beatissime aliquid ista
catharina de senis est tante sanctitatis
gratie. Qui respondit: credimus cum
est sancta virgine. Et ipsi visitabimur
cum si vestre sancti placeat. Et ait ipse: credi
mus quod eritis edificati: veneret ergo
dominus nram fidem post nonam ista
tempusantibus illis ad hospitium: ego tu
curri ad eos. Qui dixerunt: vicias ca
therinamque volumus ei loqui. Quo p
cepto sacra ego subito descendit ad
eos una cum magistro. Joanne plesio
re suo: et quibusdam alijs religiosioribus: i
apro loco fecerunt eam in medio sedere:
ipsos autem exordium a magna supbia
cepit ipsas irritando valde mordaci
bus et his: inter cetera dicebat. ex pre
sentibus nris pape venimus et audis cupi
mus ate et nostrum florentini te mutatur: vel
fama publica praeiit: si verum est. Tunc
quod si habet aliquem valentem visum quod p
istam negotio dirriget valeat ad tale
visum. Si hoc te non transmiserunt valde
miramur cum tu sis valis muliercula
quod presumis de tanta materia loqui cum
vno nostro papa et. Sed ipsa ego prae
tissima velut in mobilis celum pene
rabat humilis et efficacissimos et bi
bendo responsiones: ita ut illi val

de mirarent. Et cū de tali misericor-
dia plenissime satisfecisset eis. Pro-
posuerūt ei valde magnas ⁊ q̄pla-
rimas quæstiones: ꝑcipue de istis
abstractib⁹ ei⁹: atq; mō singularissi-
mo vtiēdi. Et cū apostolus dicat q̄
angelus sat̄an̄e se trāfigurat i an-
gelus lucis. Ad quid ipsa cognoscit
vtrū a diabolo nō sit illusa. Et alia
multa dixerit atq; ꝑposuerūt. Et i
effectu disputatio ꝑtracta fuit vsq;
ad noctē. Illiq; magister Joānes ꝑ
ea rīdere volebat. Et h̄ effect⁹ i sacra
theologia magister. Illi tñ erāt ita
valētissimi: q̄ i paucis s̄bis cū con-
fundebāt dicētes: vos erubescet de
beretis i ꝑꝑetū nro talia ꝑferre: ꝑ
mittatis cā rīdere: q̄ valde magis
ipsa satisfaciunt nobis q̄ vos. Inter il-
los s̄o tres erat vn⁹ archieꝑo cordis
mīos qui ꝑbarisāico sapellio ꝑce-
dēs: vt appebat s̄ba sacre virginis
aliq; nō videbat acceptare. S; aliq;
duo tādē isurrerūt ꝑtra eū dīcē-
tes. Quid ultra q̄ritis ab ista v̄gie.
Sine dubio materias istas ex plana
uit aptius ⁊ vberius: q̄ vnq; luene-
rimus ab aliquo doctore. Et multo
plura signa verissima luculenter ex-
preffit. Et ita lēssima fuit inter eos.
Postremo recesserūt oēs hedifica-
ti ꝑter ⁊ ꝑd'ati. Referētes v̄sio ꝑ-
pe q̄ nūq; luenerūt aliam ita ba-
mūll: neq; sic illuminatā. Qui tñ ꝑ-
pa qñ ꝑcepit eos ita virginē irritat
ē displicētis habuit: ⁊ apud eam ef-
ficaciter creulauit. Mīrens ultra
voluntatē suam eos ita fecisse. Sub-
dens q̄ si venirent ulterius ad ea: 3:
faceret ostium in suis pectoribus ac

cludi et. Sic vero sequēti magiste-
franciscus noster de Senis medi-
cus pape mibi dixit. Cognoscis in
ꝑelatos illos qui venerunt heri do-
mum nostram. Cui respondi q̄ non.
Tunc ille. Noueris q̄ si scia illorū
trium poneretur in vna bilancet: i
alia poneretur scientia omnīū qui
sunt in curia Romana. Scientia il-
lorum trium valde ꝑponderaret.
Et scio tibi dicere: q̄ si non inueni-
sent istam virginem Catharinā ha-
bere solidum fundamentū: ipsa nū-
quam egisset ita ꝑssimum iter. De-
inde valde cōmendauit eā affectuo-
sissimis verbis: que gratia breuita-
tis dimitto. Postremo quis enarra-
re sufficiat intrinsecas virtutes hu-
ius alme virginis cum illarū actua-
li experimento. Sicut humilitatem
suam profundissimam patientiam
inuitissimam. Ita q̄ nunq; vīdē
fuerit in facie: vel semel alterata: si-
ue q̄ vñam verbum cum impacien-
tia: vel iracundia quantumcunque
leni protulerit: quod est vtiq; mari-
me perfectionis indicium. Quis
cū ardentissimam caritatem ex-
primere posset. Qua non solum mo-
do bona temporalia cum erat in vo-
mo paterna in honorem dei ⁊ conso-
lationem proximorum: imo semetip-
sam infatigabiliter crebēbat: vn-
de multa miracula deus ostēdit illi
quando multiplicando panes in ca-
ꝑsa: vel augmentando vinum in ve-
gete. quandoq; tribuit pauperi mi-
nicam suam propriam. Postea si-
uator ei monstrauit in suo v̄rso lu-
cidissimo geminis ornatam: ꝑeuit

est actus iste Rome iuxta sepulchrum eius. Illa vice cum confessoribus atq; sociabus eius ibat ad quendam locum et habuit obviam pauperem ut apparuit valde proacrem qui petiit elemosinas ab ea. Ipsa vero risit ut Caterine frater ego nullam habeo pecuniam. Et ille vos potestis mihi dare matellum quos habetis. Et ipsa verum est ait: et illi eo sibi dedit. Confessores hoc sequentes eam vir et cuius bono precio potuerunt ab illo paupere redimere. Que cum argueretur ab eis. Quare sine sui ordinis habitu detrederat incedere risit. Ego volo potius inveniri sine habitu quam absque caritate. Qui nesciverunt ei ridere perfectionem eius admirantes. Nunc hoc quadam in dispositione corporali suadet: Immo verius pellente simul cum occurrentibus occupationibus. Quoniam ex hac amplissima materia multi libri confici possent. volens verbis meis in compositis imponere finem. Exhortor in domino devotos homines qui delectantur audire virtutes reales imitabiles saluberrimas et exemplares istius anime virginis. Et ut ita dixerim in auditu familiaritatem quam et cum esset mortali corpore iugiter habebat cum domino nostro iesu christo atque beatissima virgine Maria similiter et cum sanctis aliis non dico dormiendo sive somnando: Immo corporaliter vigilando: legant viri atque legendam ipsius virginis editam et ordinatam a Reverendissimo precepto magistro Raymondo de capua sa-

ere pagine professore. Qui longo tempore professor eius erudit et post eius felicissimum obitum fuit factus generalis magister ordinis. vix prodicatorum: ubi multum vtilia simul et pulcherrima reperit. Et quibus aliqui fastidiosi locutores et ab omni fructu devotionis alieni dicant quod valde prolixe scripsit. Hoc apertissime nonerint univerti: quod in comparatione gestorum ipse nimis abveniauit vitarum ipsius in qualicunque modo descriptis. Et ea que scripsit idubitanter existimo: quia spiritu sancto dictam te scripserit: hoc verbum hic apponam confidenter quia longam conversationem immeritus habui secum. Et non ignoro commendabilem vitam eius atque dotes odoriseras: Videlicet virginis nobilitatis et corpore scientie magne et aliarum virtutum quibus a domino fuerat insignitus: hoc unum in fine tacere non potero quia sicut optime novi beatissime virgini Marie devotissimum erudit. Ut et apparet omnibus illi pulcherrima atque devotum tractatum quem ipse super magnificat edidit attente legentibus. Et quia sicut ego pie credo iam transiit ad vitam. Unum secretum hactenus in presenti propalabo. Ut apud me certum habeo: quia per annos plurimos antequam cognosceret aliam virginem superscriptam vel converso beatissima virgo Maria corporaliter apparens ipsi sacre virgini Caterine promisit ei dare unum fidelissimum devotum suum in patrem et perfectorem qui daret ei valde ma-

Tractatus.

lorem cōsolationē q̄ hactenus habuit a ceteris suis p̄fessoribus. ut a p̄te. postea rei probant euentus.

Hec ergo pauca nunc occurrūt in testimoniū vite sancte virginis c̄aterie v̄ senis vestre caritatis trāsmittenda. ut amē cū insātia possu lastis que simplici stilo descripsi. et lz cōgritudine cōpali generatus et in q̄ plurib⁹ occupatus corde simplici⁹ dictaui. Et qm̄ i l̄is vestris artēdi. vocabulū v̄. q̄ v̄dica i formatōne vestre caritati dirigerē h̄ itactū oīo p̄teritū nō patiar. Ab sit ab estimatiōe cuiuscūq̄ sc̄ipue sapientis a b̄si ēt a sinceritate serēnitatis atq̄ puritatis cōscie. mee ut ego sc̄iēter. et p̄ cōscium aliq̄s alie. nū a simplici veritate p̄miserē vellem in quibuscūq̄ s̄ sermonibus meis. Quia noni q̄s oī q̄s mentis occidit aīam. neq̄ deus idiget h̄c mē. datia n̄f̄a. neq̄ fienda sunt aliqua mala. ut inde pueniant b̄n̄a. Ceterū tūmū igit̄ h̄c q̄ mēā veritatē ptuli sup̄ascrip̄ta narrādo. vel veritate asserere putauī. Pro qua nō t̄m̄i expono iuramētū iurta petitiōne n̄f̄am et pat̄i offero me sub qua. cūq̄ forma fuerit exp̄d̄iēs effici. cūssime i urare l̄mo q̄ valde pl̄us ē. ut ita viderim. p̄ tali veritate p̄fir. mōda et ad honore dei. et edificatiōne. cōsolationē atq̄ salutē. p̄rimoq̄. Sum patus ēt in ignē ponere manus. ut ille nouit aptissime qui n̄hil ignorat. Cui ē laus hono. et gloria p̄ s̄vūta secula seculorū. Amen.

Data in domo n̄f̄a sup̄ascrip̄ta die. iiii. mēis octobr̄. m̄. cccc. xl.

sub manu publica v̄orū notariorū i pat̄ia q̄ plurimū testū et cum apensione nostri magni sigilli conuēntualis in testimoniū veritatis. et ut nostre petitiōi satisfacerem.

Incipit liber diuine doctrine de te. per personam eteri patris intellectui loquens admirabilis et alme virginis c̄aterie de senis x̄hu x̄pi sponse fidelissime sibi. sub habitu beati dominici famulantis conscriptus dictante ipsa vulgari sermone dum esset in certā sine raptu et actualiter audiente quid in ea loqueretur ipse dñs et corā pluribus refferēte. primū ergo capitulū i se ptinet q̄s p̄ osone v̄nio sit i v̄o et qualiter h̄ aīa de qua loquitur h̄c quatuor petitiōnes dño porrigat.

Eurgens aīa q̄dam veras honorem dei et aīa salutē aīa desiderio maximo p̄ alienius t̄pis spaciū i habimata virtute

semetipsam exerceōdo solite i cella cognitionis p̄p̄ie fragilitatis stetit ut bonitātē dei melius in se cognosceretq̄ post huiusmodi cognitiōne illico sequit̄ amor atq̄ diligēdo se. qui cōnat et se idnere veritatē. S̄ hullo mō t̄m̄i gustat nec est ab ipsa veritate t̄m̄i illustrata. q̄tū oratiōe meditate ptinua deuota et humilī i sui atq̄ dei cognitiōne fundata. Nā orat̄ io talis v̄nit aīa. cū v̄o sequēdo. x̄hu x̄pi crucifiri vestigia. Et sic et affecinoso desiderio et v̄nde amo

ris efficit alium semetipsum. Hoc
rhm vixisse videt cum ait. Siquis
diligat me sermonem meum servabit.
Et iterum. Qui diligit me diligetur a
patre meo et ego diligam eum et manife-
stabo ei meipsum et erit vnus mecum et
ego cum illo. Et in plerisque scripture
locis verba similia legitur quod co-
gnoscat manifeste possumus quod aia
per affectum amoris efficit alter ipse.

Et ut hoc aptius videre possimus
sciendum quod a quadam memini serua
dei audisse quod vbi orationi vacaret cum
ingressus mens elevatione pios deus
in mensam affectionem quas seruis
suis habebat oculo intellectus eius
aperte patefaciebat vicia. Aperi-
oculum intellectus et aspice in me et
videbis dignitatem atque pulchri-
tudinem rationalis creature mee
et in pulchritudine quas aie tribui
creando illam ad imaginem et similitudi-
nem meam istos aspice qui sunt idumne
to nuptiali vestiti caritate vs. mul-
tis variis ornatu virtutibus qui sunt
ex dilectione continue miseri eduan-
cti. Et ideo si peteres a me qui sunt
isti tibi respondere assererat amabilis
et omnipotens deus ipsi sunt alter ego:
quod spon te perdidit et abnegame-
runt eorum propriam voluntatem fa-
cti mee voluntati conformes et vni
sunt in oibus cum induit. Ergo bene
vesper quod aia deo se vnit ex dilectio-
nis affectu. Itaque aia predicta vo-
lendo lucidius veritatem agnoscere
ac agnoscendo sequi magno deside-
rio quomodo humiliter ab eterno pater
postulabat. et rursus per se ipsa per-
grando aiam in veritate non posse

doctrinam vel orationis et exempli primis
utilitatem asserre: nisi primo sibi per-
fectam virtutem fecerit: vs. acquirendo et
in se possidendo culmina virtutum.

Secunda petitio fuit per reformationem
sancte matris ecclesie. Tertia ge-
neraliter per salutiferam pacem totius or-
bis et precipue christianorum qui tam cle-
mata ceruicem creceabili persecutis
sunt ecclesie sancte rebelles. Quar-
ta vero petierat pertinebat quod in eodem et
in gentiliari cuiusdam obsequio et in oppi-
nato casui diuina misericordia pro-
uideret.

Quomodo huic anime desiderium
exercuit tam ei mundi necessi-
tas a domino demonstraret. Capitulum.

Hoc vero desiderium erat igne
atque continuum quod amplius et
seruentius illi creuit et augmenta-
tum est ex quo sibi demonstrata fu-
it ab vniuersi episcopice necessitas ma-
xima miserissimi mundi in quanto pe-
riculoso turbine atque dei offensam con-
tinua mundus ipse iacebat. In-
tollererat etiam ex quodam tenore
litterarum quas ab patre anime
sue receperat in quibus ipse penam
strabat habere penam immensam
atque doloris intolerabilis aculeum
offensarum dei et animarum perdi-
tionis et persecutionis ecclesie san-
cte dei. Tunc autem omnia ignem
ei sancti desiderii succendebant cum
offensarum amaritudine. Et cum
sacro gaudio cuiusdam vincti spei prelo-
labat altissimi bonitatem et misericor-
diam tantis malis atque periculis gressu

Tractatus.

provideri. Et quoniam in percipē
sanctissimi sacramenti aīa deo dul
cius inheret atq; veritatē eius me
lius agnoscitq; tunc aīa est in deo
et deus in illa quōdāmodum pisces
in mari morantē et mare in piscib⁹.
Ideo desiderii habuit ardens ad
mane sequentis diei puenire et mis
saz audire valereturque dica erat
dulcissime mīsis iēsa christi. Quo
mane missam audiens hora pgrua
cum ingenti desiderio et agnitione
sue fragilitatis ac imperfectionis
crubescendo multum quia sibi vi
debatur eē cā principalis eius ma
lorum que fiebant in mūdo. vnde
concupiebat in se quoddam odiū
cum displicentia magna sui et qua
dam iusticia sancta: ex quibus pu
rificabat oēs maculas q̄ sibi vide
bantur et erant in aīa sua ait Cle
mentissī me pater eterne coram te
facio qucrimoniam de me vt ī isto
finito tpe punias oīa peccata mea
Et q; penarū n quas proxim⁹ me⁹
tollere v3 ego pp delicta mea suz
cā potissimariū maiestatem tuaz ex
oro supplicis vt sup me iſligas eas.

Qualiter opera finita nō suffi
ciunt ad puniendum vel ad remu
nerandum absq; caritatis affectu.

Ca. p. l. iij.

Iunc vitas eterna desiderius
sui acceptando sapiens atq;
vehementius ad se trahens agebat
vt in veteri testamento. Quia vñ
accepta sacrificia deo fiebāt ignis
de celo descendens ad se tale sacri
ficiū attrahēbat. Sic illi aīe dul

cissima veritas faciebat q; mitte
bat sanctispiritus ignem et sacrifi
ciz sui succens desiderij rapiebat
q̄s ei de semetipsa faciebat. Et ait
ei. An ignoras filia q; oēs pene q̄s
aīa sustinet vel sustinere pōt ī p̄sri
seculoenillo mō condigne sunt ad
culpam et minimā puniendā. Quā
offensa que mīhi sit qui sum bonū
infinitum proculdubio satisfactio
nem erigit infinitam. Et ideo te no
hēc volo q; nō omnes pene que ven
tur ī isto seculo satisfactorie sunt:
sed corripit et pro corrigēdo filio
cum offendit. Sed est verum q; ex
anime ferventi desiderio satisfiit v3
ex contritione vera et peccatorum
displicentia: vera contritio et ā cul
pe q̄ pene satisfaciāt: non quidē ex
pena finita qua puniatur. sed ex l
finito desiderio. Quia deus qui ē
infinitus a morez pariter et dolozē
expetit infinitum. Quobus quippe
modis infinitum dolozem erigit:
vñ quidē ex offensa propria quā
cōmissi contra creatorem suū. et
aliū ex offensa quam videt a suo
proximo perpetrari. Talis habē
tium infinitum desiderium qm ex
dilectiois affectu mīhi copulant et
valde dolent cum offendant vel of
fendere quēq; vidēt oīs pena quā
sustinent spiritalē vel corpora
lem ex quacūq; parte processerit
habet infinita merita vnde culpe
satisfaciūt que penam infinitam ha
bere merebatur. Quis opera fuerit
in se finita et finito tempore perpe
trata. S3 q; virtus perpetrata fuit
cum infinito desiderio et pena fini

li modo tollerata fuit cum contritione atq; displicentia defectuum commissorum infanta ideo plenarie satisfecit. Ita beatus apostolus paulus ostendit esse vray ait. Si linguis hominum loquar et angelorum et si habuero pro phetia et si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas : et si tradidero corpus meum ut ardeam caritate aut si habuero nihil michi prodest. O si dicit itaq; beatus apostolus opera finita non habere sufficientiam ad puniendum siue premia tribuendum absq; condimento et pinguedine caritatis affectuose.

Quomodo sanctum desiderium et contritio cordis culpe satisfaciunt atq; pene in se et in alio et quomodo culpe satisfaciunt aliquando sed non pene. *Capitulum liij.*

Ostendi tibi filia carissima quomodo culpa in isto tempore finito non punitur ex aliqua simpliciter et mera pena que tolleretur : sed punitur ex pena que cum ingenua dilectione desiderio et contritione cordis ab aliquo sustinetur et non virtute siue merito pene. Immo virtute desiderii ferventis anime. sicuti desiderium et alie virtutes habent in se vitam propter iesum unigenitum meum crucifixum inquam anima dilectione extraxit ab illo et virtutibus vestigia eius sequitur et per hunc et non per modum alium valet. Et ita plene satisfaciunt culpe cum intima dilectione acquisita in agnitione mee vulcissi-

me bonitatis et in dolore cordis et a maritudine semetipsam atq; defectus proprios agnoscendo. Huc cognitio parit odium et displicentiam peccatorum et proprie sensualitatis quare se fructu indicant indignum et penas valde dignum. Itaq; dicitur illa vulcissima veritas : vides quod ex contritione cordis cum amore hoc bonum militatio atq; patientie se reputant homines penarum dignos et indignos fructu. Et ideo per humilitatem eia patientissime tolerant et isto modo satisfaciunt ut iam dictum est. Tu postulas a me penas ut satisfaciatur offensionibus michi factis a creaturis meis et queris me qui sum mea veritas et omnis vita cognoscere pater et amare. Si vis ergo ad preciam de me cognitionem venire et me degustare veritatem eternam hoc est via saluberrima vix ut nunc a tua cognitione dices vel discas. Et ex quo profundata fueris in valde humilitatis in te bonitatez meam agnoscere studeas ex qua notitia poteris agiler haurire cuncta tibi necessaria. Nulla namque virtus in se potest habere vitam nisi caritas ministrante. humilitas autem est propria nutritrix et hausta caritatis. In agnitione vero tui humiliter te considerando per te non esse sed a mea gratuita bonitate tui esse recognoscere. Nam antequam ipse nasceremini vos videri. Et ex ineffabili caritate quam ad vos habui volendo vos ad gratiam recreare laui vos in precioso sanguine iesu christi filij mei qui fuit abundanter effusus cum inextinguibili

Tractatus.

bili dilectionis ardore. *Quæ* sanguinis effusio facit illum agnoscere veritatem: qui remouit a se nubem amoris propequam aliter agnoscere si valeret. Tunc in cognitione mee bonitatis in se succenditur anima cum ingenti dilectione propter quam in ingi pena edimozatur: non quidē in pena que cruciet animam vel ex siccitate pinguefacit ipsam. Sed quia veritatem meam agnouit et culpam suam atque cecitatem et in gratitudinem propterea sui penarum intolerabilem habet. Et ideo quia me diligis conturbatur et dolet: nam si me non diligeret non doletet. Statim ergo quia tu et alij serui mei noueritis modo predicto meas veritatis oportet ut vos iniurias et plurimas tribulationes et in propria verbis et operibus usque ad mortem propter gloriam et laudem nominis mei multipharie sustinere. Tu ergo et alij serui mei tolerate cum patientia et doloribus offensa: ac amore virtutum propter meam gloriam et honorem. Sic namque do satisficiet culpis vestris in tantum quia pene quas ita tollerabatis vere caritatis virtute sufficient in vobis et in alijs ad satisfaciendum atque promittendum. In vobis quippe fructum habebitis vitalem extinctis vestrarum ignorantibus macularum et ego tradam oblivioni cuncta delicta vestra. In alijs vero satisficiam propter vestre caritatis affectum et illis donabo libere secundum dispositionem quam in se recipient et acceptabunt. Spiritu alios culpam pariter et penam gratiose relaxabo qui serui mei

meorum doctrinam recipere cum reuerentia et humilitate se disponant. *Quomodo?* Quasi ex hoc veniet ad veram huiusmodi noticiam conscientiam atque contritionem suorum omnium in peccatorum. Itaque meditantibus orationibus atque seruienti desiderio seruorum meorum humiliter acceptantes et benigne recipientes in se gratie singularis fructum habebunt in maiori siue minori gradu prout voluerint gratiam cum virtutibus exercere. In generali vero dico quia propter vestra desideria sancta remissionem et donationem solummodo recipient commiserum nisi iam ipsorum tanta foret obstinatio quia a me voluerint ex desperatione reprobari sanguinem filij mei contemnendo qui eos cum summa dulcedine redemit. Quem ergo fructum habebunt: hic est ille fructus quem accipient: quia a seruorum meorum inductus et artatus orationibus eos expecto lumen ipsis exhibens: conscientie canem excitando eos degustare faciens virtutis odorem et delectari salubri conuersatione seruorum meorum. Aliquando permitto quia iste mundus ostendat eis miseriam suam: in quo sentiunt et vident varias passiones atque suas instabilitates ut cor et sua desideria sursum eleuent et supernam patriam eterne vite perquirant. Et ita predictis et alijs quampluribus modis et vijs quarum varietatem oculis videre non sufficit: neque cor cogitare: neque lingua loqui preualeat ex sola dilectione perambulo ut ad statum

gratie redocantur et in eis mea veritas implicatur. Ad ista compellor ab inextinguibili caritate mea que me coegit ad creandis eorum et etiam sermorum meorum orationibus et anxijs desiderio et offensarum ingenti dolore quia lacrimas atque sudores et ipsorum orationes humiles valde gratanter accepto. Nam ego sum ille qui suos proximis amare facio ac etiam de animarum detrimento viserosse dolere. Sed huiusmodi generalibus non erubet per penes satisfactionem sed solummodo culpe quoniam et ipsorum parte cum amore perfecto dilectionem meam atque sermorum meorum apprehendere minime se disponunt: nec etiam dolorem ipsorum cum amara contritione et perfecta peccatorum suorum sed cum imperfectione contritionis et amoris. Et ideo non habent neque recipiant ut alij penes satisfactionem sed culpe. Nam ex utraque parte vobis videlicet atque recipientis dispositione congrua requiritur. Et quoniam iam ambulant imperfecto modo imperfecte recipiant perfectiones desideriorum illorum qui cum penitentia offerunt pro eis illa coram me. Et quia tibi vixi quod satisfactionem recipiebant et etiam eis donabatur. Ita recte veritas est eo modo quo superius dictum est. Nam ex lumine conscientie ac alijs supradictis eis remittitur culpa quia dum de se cognitionem incipiunt habere fecerunt putridam peccatorum suorum vomunt et a se rejiciunt unde recipiunt a me donam gratie sagassant.

Idque sunt in communi caritate commorantes qui si loco correctionis humiliter acceptant ea que tollunt et sancti spiritus clementie minime resistunt creunt a mortali culpa vitam proculdubio gratie recipiunt. Si vero tanquam ignorantes et ingrati circa me ac indefessos sermorum meorum labores in sua miseria perseverant: illico quod eis a mea misericordia donabatur accedit eis in preiudicium et in ruina. Non utique misericordie defectum: nec illius qui pro ingratis misericordiam impetrabat sed solus ex duricia cordis eius qui liberi arbitrij manu lapidem adamantinum cordi suo super imposuit qui nisi sanguine frangatur alio modo frangi non valet. Verumtamen etiam dico tibi quod eius non obstante duricia donec est in te pote quo potest vii libero arbitrio sanguinem postulando dilectissimam filij mei et illum imponens eadem manu super duritiam cordis eius indubitanter illud infringet: atque sanguinis dulcem fructum inde recipiet qui pro ipso tam habundanter effusus est. Nullus vero decetero remedium ei restat ultra tempus differendo quia non rettulit mihi. Votum quam ei tribui. Nam ut beneficiorum meorum quotidie recorde daretur ei tribui memoriam et intellectum ut agnosceret veritatem ac esset affectum ut me veritatem eternam amaret quam intellectus agnovit. Ista vox est illa quam ex gratia sola vobis tribui que debet ad me per me redeundo presentari: ille videret

Tractatus.

illam demotio tradidit et cum ipso
recedens vadit portando illa seculi
que lucratus est in vita presenti me
mortem vel implendo velitis atque
reminiscentia peccatorum. Superbia
Avaritia amore proprio in odio
pater et dissimulatio proximorum cri
stus cum perfidia persecutor seruo
rum meorum. In huiusmodi mise
ris obscuratur intellectus ita cum
sordibus carum incidunt in bar
trum eterne damnationis ab eis sine
quod neglexerunt culpe satisfactionem
cum contritione cordis atque dissimulatio
peccatorum habes ergo quod non
ex penis finitis tantummodo sed ex
contritione cordis perfecta pena sa
tisfacere culpe potest et non solummodo
culpe sed etiam pene que sequitur
post culpam his qui habent huius
modi perfectionem. Generalibus
vero satisfactio culpe solummodo ut iam
dictum estque deum gratie recipi
unt privati seculis mortalium pec
catorum qui contritionem atque di
lectionem non habendo condignas
ad satisfaciendum ad purgationem pe
nas adducuntur. Itaque conspice quod
ex anime desiderio copulato et uni
to in me qui sum bonum excessum
summum huiusmodi pene satisfactio
modicum atque satis iuxta metam
perfecte dilectionis orationes et de
sideria sancta largientis atque per
cipientis. Eademque ipsa mensura que
mihi prebetur et in se ab illo reci
pitur a mea clementia remetitur.
Igitur ignem affectuosi desiderij
tui iugiter augmentare stude ne
quod promittas attomam huius tibi con

cessi temporis inaniter pertrahere
quin humiliter voce coram me preces
dem et oratione continua clamet
Ita tibi et anime tue patri dico quod
dedit tibi super terram ut viriliter
tolleretis ea que conceduntur vo
bis omni voluntate propria sensi
tua precepta.

Quomodo valde placeat altissi
mo desiderium velle pro ipso patri
Capitulum v.

Allide mihi gratum est pro
animarum salute iugiter versus
ad mortis horam labores et penas
vndeque pronuntiant vehementer
desiderium tollerandi quod quanto su
stinetur amplius tanto magis de
lectionis meae signum ostenditur. Et
ita diligendo plus de mea veritate
comprehenditur et quanto plus a
gnoscat plus de meis offensionibus
dolet atque penam intollerabilem sen
tit. Tu quippe super te puniendos
alienos effectus humiliter a me pos
tulabas et tu non advertebas quod di
lectionem et lumen et notitiam ve
ritatis habere desiderabas quod ti
bi iam dedit quod quanto maior erat a
mor tanto magis angetur amaritu
do simul et dolor. Ergo dico vobis
petite et accipietis quod nunquam denega
bo in veritate petenti. Cogita filia
quod amor divine caritatis qui viget
in anima copulatur et unitur adeo
cum perfecta patientia quod unum non
valet ab alio segregari. Quare de
aia cum diligit atque disponit amare
me. similiter eligeret statim amore
mei tollerare penas vndeque pos

mentem: vel qualiteredq; sibi peccet: et q; patientia solummodo probat i penis. Et ut ex pmissis aperte cõprehendat indissolubiliter est unita patientia caritati. Ergo virili corde portate. nam aliter siq; fidelis atq; sponsi mee veritatis nō esset nec honoris mei et animarum salus in veritate videremini gustatores.

Qualiter ois virtus et ois defectus sit proximo mediante.

Cap. vi.

U Num te volo nō ignorare. i. q; ois virtus et ois defectus mediante proximo ppetratur. Ille qui cõmoratur in odio mei vānificat proximum atq; semetipsum qui est proximus principalis. In genere illi atq; particulariter detrimento inferit. In genere q; tenemini diligere proximum vestrum velut vos metipsos. Illum diligendo spiritaliter orat ionibus et verbis ei consulendo et cū spūaliter adiuvādo atq; tpaliter ei debetis in suis necessitatibus subuenire saltem bona voluntate si nequaquā haberetis aliud: q; qui me non diligit etiam proculdubio proximum non diligit et qui non diligit cū ipi non subueniūt. primitus ergo semetipsum offendit q; sibi gratiā abstulit: detrimento proximum suū et subsidia sufficiens: q; orationes ei minime largitur atq; scā desideria que coram me pro illo tenet effundere. Quod i bet. n. subuentio v; orari ex dilectione quā ei gerit intuitu mei scī nois. Et cõuerso quicunq; defectus pro

ximo mediāte ppetratur: v; me nō diligēs et proximū caritate priuatur: vnde cuncta mala procedūt cū alia nō ē i caritate mei atq; primi. Qui nāq; bonū si opat et pū malū agit. qui vō malū agit q; quē agit atq; demonstrat. prius q; scipm deinde ptra proximi suū. Nō ptra me qm in nullo me vānificare pōt nisi pro quāto qd illi sit ego reputo mihi feci. Semetips; ergo culpe detrimento vānificat que priuat cū gfa mea: et ita nihil ei deterius accidere pōt: proximum quoq; vānificat et offendit ei non exhibēdo debitum amoris atq; fraternę dilectionis et quibus ei subuenire tenetur v; ofone scilq; 3 desiderijs oblatiō aū me pro illo. Ista subuentio generalis est que v; oibus ipēdit. Particularis autē vtilitas illa q; fit his qui magis vris oculis appropinquāt: qm adinuatem subuenire tenemini verbo et exēplo bonop opere: in oibus alijs oportunitas fideliter ei pūlēdo tāq; a se sine sine respectu proprie passionis vel vtilitatis. Nec vō nō agit ille qui ias priuatus est caritate fraterna. Itaq; video q; ita nō agens itulit illi pticulare dānum. Et nō solum vānificat illū bonū qd poterat si i pēdendo vep et iugi detrimento v; ipso mō. Peccatū actualiter atq; mētaliter ab ipse ppetrat. mētaliter. n. iam constat ē cōmissum qm pcepit ex peccato pplacentiā. et odiū virtutis et amor proprio sem fitino qui priuauit cū affectu caritatis que; hīc v; ad me piter et ad

Tractatus.

proximum suū. Et ergo concepit parit vñ post aliud super vertice proximi modis varijs vt cū volū tati pernerse placet. Nam aliquā do p̄cernimus spiritualem atq; cor porale quandā crudelitātē parerē. Spiritūalis est in mortis atq; dam natiōis periculo videre se ceterasq; creaturas ex p̄uatiōe gratiæ: & ē adeo crudelis q̄ amore virtutis & odio vitiorum sibi & alijs subueni re non curat imo vcluti crudelita ris a maior suam crudelitātē vlti rius extendere studet: vñ q̄ nō solum virtutum exemplo minime re fulget: sed vcluti nōq; homo demo nium assumēdo officiū subtrahit a virtutib⁹: & ad vitia iuxta posse cre aturas adducit. Ista crudelitas ē aduersus animam quoniam dete stabile ē: cōit instrumentū ad ause rendū cū vitam gratiæ sibi procurā do mortem eternam. Crudelitate vero corporali fruitur ex iniqua cupiditate q̄ nō solum modo de substantia sua proximo subuenire negligit vcrū etiā aliena rapere iuxta posse conatur personas paup̄ulas ex poliendo. Aliquādo p̄textu cō muniatiōis: & aliquādo studio voto se fraudis redimi faciēdo bona pro ximorum: & quod etiā est valde cru delius etiam proximorum perso nas proprias. O miseranda crude litas que mea miseratione priuabe rit: nō cum illo reddas ad benio leniam atq; pietatem. Et aliquan do parit iniuriōsa verba post que

quandoq; sequitur homicidium. Quandoq; parit inhonestatem in persona proximi propter quam effi citur animal omnino brutus: omni putredine plenum. Nec vñum vel duos tantūmodo veniat: sed vñi uerū qui sibi delectatiōe sine conuer satione coherent ab ipso p̄oculdu bio toricantur. In quē parit & eter cet elationem atq; superbiam: solū modo in proximum ex propria re putatione sui & inani iactantia: vñ de cum displicentia contēpnit ali os existimando se maiorem: & iniu riam infert illis. Si domini statq; habet iniustitiam atq; crudelitātē exerceudo fraudator: & vorator ho minum est effectus. O carissima fili a super offensione mea cōdoleas & super hōs mortuos amarissime plo ra vt oratione pia resurgant ab huiusmodi morte pestifera: vides enī vbiq; ab omnibus contra proximi & illo mediante peccata quāpluri ma perpetrari. Illas peccatum oc cultum sine manifestum omnino abest. Occultum enī est dum il lud in quo rehetur illi nō impen dit: manifestum vero quando vitia parit vt iam dixi. verum est ergo q̄ omnis offensio mihi facta median te proximo perpetratur.

Quomodo virtutes mediante pro ximo perpetrantur & quare virtutes ipse tantū in creaturis possit sunt differentes.

Capitulum. vii.

Narraui tibi quod ecclesi defec-
tus mediante prioris pera-
gunt quidam ad illos qui priuati sunt
caritatis affectusque virtutes oēs
uiuificat roborat et confirmat. Et
sic amor proprius qui caritate auferit
prothymia est penitus dubio malorum
omnium execrabile fundamentum.
Oia scandala crudelitates et odia
et inconuenientia multa procedunt
ab ista venenosa radice: hic execra-
bilis atque detestabilis amor vnuer-
sum orbem leraliter vulnerauit et ihe-
sus egritudine inferendo corpori mi-
serico sancte matris ecclesie: necnon
et vnuerſali corpori xpiane religio-
nis: quia tibi viri qui vnuerſe virtu-
tes in proximi caritate fundant: ac-
cusi quod oibus virtutibus ipsa cari-
tas vitam administrat. Et vere sic est
quod nulla virtus acquiritur potest absque
caritate. id est quod pura mei dilectio-
ne virtutis meritis agra. Propter quod
enim anima semetipsam agnouit ut iam
viri reperit humilitatem et odium pro-
prie passionis atque sensualitatis per
uersam legem agnosces in membris su-
is anherere que contra spiritum ingiter
pugnat. Et id cum sancto zelo surre-
xit cum odio atque displicentia prefate
sensualitatis illam conculcando soli-
tudine maxima sub iugo remia.
In se hoc reperit et perceptum mal-
torum beneficiorum affluentiam bo-
nitatis atque caritatis mee que cum
ita ruminat in semetipsa et particu-

lariter ea recedens. Notitia vero
de semetipsa reperta et humilitate
mihi totum attribuit cognoscendo
manifeste quod et gratia singulari de-
tendit ea abstrahi et ad lumen ve-
re cognitionis ea adduxit. Deinde de-
niique cognita bonitate seruente amat
illam absque medio pariter et cum me-
dicabilis medio. Sui vel utilitatis
propter ipsam virtute mediante: vel
ligendo quod et mea dilectione conce-
pit quod cernit aperte quod nisi concipe-
ret odium et peccatum et ex virtute
dilectionem mihi non esset accepta
sine grata. Propter quod autem ita conce-
pit et affectu sincere dilectionis il-
lico parit illam in proximo sine su-
per proximi quod non esset aliter ve-
ra virtus illa quam in se concepisset.
Nam putat in veritate me diligit sic
utilitatem proximo suo facit. Aliter
enim esse non potest quod meus amor atque
proximi vnus sunt. Et quanto plus me
diligit anima tanto magis proximum
eius amat: nam amor proximi ab
amore meo procedit et oritur. Hoc
est utique medium illud vobis a mea
bonitate positum ut in vobis vir-
tutes experiamini et utilitates quam
mihi facere non valetis crederetis
eas in proximo vestro. Et hoc aper-
te manifestat quod me per gratias ha-
beatis in animabus vestris fructus
in illam crecentes cum orationi-
bus deuotis et affectuosa caritate me-
um honorem et querendo atque salutem
animarum. Nunc autem anima per
locapta et inflamata de veritate

Tractatus.

mea vniuerso mundo iuxta posse p
ficere negligit gñaliter atq; parti/
culariter medicum vel satis iuxta
dispositionem recipiens. et prout in
gñis desiderium intercedens a me
postulat et erigit vt superius est et/
passum vbi declarauit q; ad culpā
detergendam absq; desiderio vnde
menti solimodo pena minime suffi
ciebat. Postq; autem vtilitates at/
tulerit propter vniōē amoris quā
fecit in me vnde procedit amor p
rimi eius affectu dilatato circa sa/
lutem orbis vniuersi subueniendo
iuxta posse necessitatibus omnium
ex quo primum sibi ipsi profecit ex
habituali cōcepta virtutum a qui/
bus gratie vitam extraxit illico po
nere conatur oculum in particula/
ri circa necessitates proximorum.
Cum igitur primum in genere fece
rit omni creature rationali et cari
taē affectu sicut iam vici. Deniq; p
pinquis affectuose subuenire cona/
tur iuxta numerum et qualitatem
diuersarum gratiarum quas ei con
cessi ministrandas et cum proximo
participandas. Nam alicui conce
do virtutem doctrine verbo consu
lendo recte sine respectu sue cōmo/
ditatē. Alicui vero exēplū virtuosē
vite ad qd oēs obligamini: v; hedi
ficationem exhibere proximo suo
sānete et honeste vite. Iste sunt vir/
tutes et alie plurime quas enumera
re longum esset quas operatē et p
amō atq; sincera dilectio proximo
rum. Et eas distribui valde differē
ter qñ omnes vni soli concedere no
lui p̄sertim vt quasi compell am

ni violenter virtutem et actum cari
taē in alterutrum exercere. Nam
vni concessi virtutem istam: alteri
vero q̄da maliam q̄uis vna perfic
ere sine ceteris hēri non valet qñ
omnes virtutes adinuicem ligatē
sunt et ānere. Sed aliquas dono sin
gulares velut principales et p ca/
pitē ceterarum. Alicui nāq; conce
do principaliter caritatem affabūē
Alicui iusticiam: alteri humilitatē:
Alicui fidem viuam: Alteri p̄de
tiam: et m̄perantiam: patientiā. Al
teri fortitudinem indefectā. et im
perterritam. Istas et alias q̄pluri
mas concedo differenter non vni so
lūmodo sed multis. Quāuis anima
possideat vnā pro p̄cipali obie
cto cum qua magis auidē cōnectat
et exercetur q̄ cum alijs tamen ex il
lius affectu ceteras virtutes ad se
trahit. Nam vt iam vici virtutes
omnes inuicem ānere sunt in affe
ctu caritatis. Et ita q̄plurima vna
et virtutum gratie spiritaliter at/
q; corporaliter sunt a bonitate mea
distributa differenter. Corporaliter
vico pro rebus hominis vite neces
sarijs in tanta differentia sum om
nia largitus: omnia non exhibens
vni: vt ex necessitate causam ha
beas virtutem et actum caritatis i
alterutrum exercere. Vbi nāq; sa
cūmum erat homines quoscunq;
bene dotare sū corpus et sū ani
mam omnibus opportunis. Ego ve
ro potius volui q; vnus alterius in
digeret vt eēt mei boni dispēsa
res ad cōtribuendum gratias et vo
na que receperunt a bonitate mea

q: vellet nollet homo cōpellitur vti cum proximo suo caritatē actu. Si tamen actus huiusmodi non sit in totū met. Itum ad gratiam nihil ei prodest. Itaq; vides qm̄ vt mūti caruatis vterent virtute meos ministros eos pstituit et in diuersis gradibus atq; statibus varijs collocati hoc vtiq; apte demonstrat q in homo mea multe sunt mansōes. Nā ego nihil aliud a vobis q̄ amo rem erigo qm̄ in amorē meo dilectio primi psumatur et qui primū diligit vtiq; legē spiciunt. vñ quicq; q3 dilectionē hūerit oēm vtilitatē quam primo suo pōt asserre iuxta posse libentissime facit et operatur.

Quomodo probantur virtutes et fortificantur in hominibus ex cōtractis ipsarum. Capl. viij.

Hucusq; dixi tibi qualiter i caritate pstitutus vtilitatē agit et operatur iuxta posse primo suo. Et in hoc actu manifeste panditur amor quē erga me gerit. Nūc vero dico tibi q ipso primo mediāte pbat in se virtutes v3 patientiā in iurijs tpe quas ab eo recepit. Et eripitur humilitatē in supbo: atq; fidem in infideli spē: verā in eo qui elipat sine viffidit. Et iusticiā i iniusto et pietatē in crudeli: et benignitatē atq; mansuetudinē in iracundo. Oēs ergo virtutes in primo probantur prout iniqui p oppositum oē vitia et in primo peritunt atq; demonstrant. Si hū consideras humilitas in supbia cōprobatur. Nā hu-

milias extinguit et vincit supbia: q: supbus humili dāpnū inferre si pōt: nec infidelitas hoīs iniqui me nō amat nec in me spant ei nocē pōt qui mihi fidelis est vel eius in aliquo fidē minuere neq; spē illius qui vere pcepit eā in semetipso ex dilectione mea imo fortificat illā et eripitur in sincera dilectione primi sui. Cū n. ipm̄ videat infidelē et sine spē quacuq; tā in se q̄ i me fide lis tā seruo meus nō cessat ex hoc quin illā sincere amet: ideo ip̄ cum vna spē quā in me pcepit ip̄sum p primi sui salutē iquirat. Ille qui me nō amat nō pōt in me fidē vel aliā quā habere spē q: collocant illā in ppria sensaualitate sua quā diligit. Itaq; vides q in infidelitate taliā et in delectu spē virtus fidei cōprobatur. In his igit et alijs in quibus fuerit erpediens illā cōproba re in se pōt et in primo suo homo salubriter cū eripitur. Et similiter iusticia non minuitur vel decrescit pp Injusti iniusticias: imo virtute patie patē ostendit hoīem esse iustum sicuti mansuetudo benigna cū parsa virtuosā manifestatur. Iracūdie tpe Inuidia quoq; displicētia et odiū primi supatur ex affectu sincere dilectionis eā ario desiderio atq; fame salutis asarū. Immo noueris q nō solimodo virtus h3 experientiam verissimā in his qui boni pio malo reddere sattagūt verumctias frequentissime carbones igne caritatis accensos in capite primi collocabit qui cordis hoīs iracūdi rancorē et odiū effectualiter anipulat.

Tractatus.

et ex odio sepe rednecuntur homines
et veniunt ad benivolentiam. Et hoc
a virtute caritatis atque perfecte pa-
tientie procedit que inquit in illo qui
sustinet iniquorum iram supporta-
do defectus in omnibus eorundem.
Si diligenter attendas virtus for-
titudinis atque persecutantis pœci-
pue consistit et comprobatur in tol-
lerantia tribulationum et molestia-
rum: v3 virtuose portando verborum
iniurias atque persecutores et detra-
ctiones hominum qui sepe seruum
meum abstrahere et impedire co-
nantur ne viam veritatis et doctri-
ne sequatur: aliquando cōtumelijs
et aliquando blanditijs. Si vero vir-
tus ista fortitudo inis est intra se ve-
re concepta totum cum forti perse-
cutione patientissime tollerat et illā
in p̄ximo demonstrat et experitur
vt iam dictum est. Et si tpe necessi-
tatis huius extollerantia cōtrario-
rū in patientia desiceret aperte vi-
deretur qd virtus non esset in veri-
tate fundata.

Hic incipit discretiois tractat⁹
et primo quomodo affectus poni nō
debet in penitentia p̄ncipaliter s3
in virtutibus: et quomodo discretio
vitam ab humilitate recipit et quō
debitū suū vnicuiq3 reddit. Ca. 1r.

Hec sunt operationes valde
atque sancte quas a seruis meis
exposco v3 virtutes anime probate
et intrinsece vt iam dixi. v3 non solū
modo virtutes q̄ peraguntur actua-
li corporis instrumento, exteriori cū

diuersis et varijs abstinentijs atq3
penitentijs que sunt instrumenta
virtutum sed in se minime sunt vir-
tutes. qz si solum h̄ esset abq3 virtu-
tibus iam supra nominatis valde
modicum acceptabile mihi esset. i-
mo sepe si quis penitentiam suam
discrete non ageret ponendo v3 af-
fectū suū in lēpōata p̄nsa sua perse-
ctio penitus ip̄ediret. Ergo p̄ncipa-
le fundamētū eē v3 i affectu carita-
tis cū odio sancto sui cū humilitate
vera et passā p̄fecta et i alijs virtuti-
bus intrinsecis aīe cū desiderio mel-
honoris et salus aīarū. Que virtu-
tes apte demonstrāt voluntatē esse
mortuā et ingiter occidit quo ad p̄-
p̄nsā sensuālitatē et affectū dilectionis
virtutū. Cum hac ergo pendētī dī-
cretio debet p̄ agere p̄nsam v3 po-
nēdo p̄ncipaliter affectū i virtuti-
bus intrinsecis potius q̄ i exteriori
p̄nsa. Penitentiā v3 v3 vt i struētū
exercere p̄ incrementū virtutū put-
viderit exp̄diēs et opari poterit in
ita h̄c potētīc metā. Si vero super
huiusmodi p̄nsa fundamētū agere
vellet i dubitanter ip̄ediret sua p̄-
ctio: qz minime fieret cū lumine p̄mo
et discretiois: v3 nō amando qd ego
pius amo nec hēret odio qd ego p̄-
odi. Qz discretio nīhil ē aliud q̄ ha-
cognitio quā de se simul et me q̄libz
aīa v3 h̄c. In hac vtiq3 cognitione
fūdat. Ip̄sū quidē ē veluti fili⁹ vñ-
ilicet⁹ et vñic⁹ ip̄sū caritaturi. Tñ est
verus q̄ multos filios h3 velud ar-
bor q̄ plurimos ramos h̄eat. S3 il-
lud qd arborē istā atq3 ramos vine-
re facit ē p̄culdubio radix vñ tñ in

humilitas terra plantata fuerit q̄ nu-
tritur ē atq; batula caritas vbi confi-
sit licet ille filius arbor discretus.
Nā aliter virtus discretus appellari
nō posset neq; fructus vite pducere
si plantaretur alibi q̄ i humilitate virtu-
te. Et ita nāq; cognoscit quā h̄y aia
de se pcedit humilitas. Et ita ego vtri-
tibi q; radit huiusmodi discretus
erat vera sui et mee bonitatis agnitio:
q̄re discretissime qd̄ suū ē unicuiq;
sine dilatione reddit. Principaliter
pro mihi gloria atq; laudis nomini
meo reddēs attribuit mihi cū grā-
tā actiōe multa munera q̄ recogno-
scit a mea bonitate gratiose recepisse.
Sibunt autem attribuit ea q̄ me
ruisse indicat: et se p se nō cognoscēs
sui esse cū gratias super eā fundat
nā a se h̄y a me p grām singulare hu-
militate et agte pcessisse sciet. Et vi-
det ei fuisse nimis ingrati ad huius-
modi beneficia ipse ē valde negligē-
ter exercebat quare penitus isiniq; in-
dicat se esse dignā. Tūc vero pcepit
odidit atq; displicentia ptra semetip-
sam ex defectibus suis. Et hoc opus
vera discretus virtus i sui cognoscit
cū humilitate fundata: q; nō h̄y huili-
tas i aia nō est idubitanter effectus idis-
cretus et nō discretus. Que quidē idis-
cretio est i superbia fundata sicut in
humilitate discretio. Et ideo tanq̄
latro meū honores idiscrete furaret
illū tribuendo sibi ex propria reputa-
tione qd̄ posui ē attribueret idiscre-
te mihi q̄relas atq; murmuratiōes
in multis agēdo circa misteria mea
q̄ faceret erga se vel alios. In oibus
i nūc scilicet i me piter et in

primo suo. Contrariū autē opant illi
qui virtute discretionis vtunt. Ex
quo nāq; mihi et sibi sicut iam vtri
debitū reddiderūt illico priorimo
suo retribuit principale debitū affe-
ctuosē caritatis cū oīone deo ta: pti-
nua et huili. qd̄ vtiq; debet i alter-
utro opari et ei reddēdo debitum
exemplaris et honeste vite: ilup et vo-
etrine salutis pcedo sibi fideliter
et auxilium exhibendo put-
derit erpedire sue salutis. In quodā
q; statu fuerit homo dñs vel plāt
vel subditus si sic opat et primo suo
tribuit vtiq; discrete procedit et
cū ingenti caritatis affectu. Nam
in simul ancre sunt discretio et cari-
tas et in humilitate humo plantatē q̄
quidē egreditur ex vera cognoscit sui.

Similitudo quomō caritas hu-
militas atq; discretio sunt insimul
vnite cui similitudini debet ani-
ma conformari. Capit. x.

Nunquid audisti sine nostri q̄
modo tres iste vtutes cōmo-
rantur: velut hēres rotundū vnū cir-
culū i terra collocatū et i medio cir-
culi arbor vna pcedere cū vno
filio penes illam. Tūc arbor i terra
nutrit q̄ latitudinem continet cir-
cularem: quia si esset extra terrā ar-
bor illico moreretur et nullū oīo fru-
ctum ex se pduceret donec iterato
plantaret i terra. Simili mō cogita
q; aia est quedam arbor ex amore
plantata sine creata quare solum ex
amore vivere sine nutrirī potest et
non aliter. Si verō non habet in se

Tractatus.

binis amoris vere caritatis: vlt
te fructu nullo mō pducit sed mor
tis: oportet ergo q̄ radix huius ar
boris v3 affect⁹ aīe moxetur ⁊ egre
diat de circulo vere cognitiōis p̄pe
fragilitatis q̄ cogitatio sui vnus cō
sistit in me non habente principiu
neq3 finē vt in circulo rotūdo pa
tet creplū: in quo neq3 principium
neq3 finis inuenit. huiusmodi noti
ciam sui atq3 mei cepit in se funda
tam in terra vultus humilitatis q̄
tanta est quāta circuli latitudo vel
amplitudo. I. noticia suarcepta ⁊ i
me vnita sicut iam vīri. Nā aliter il
le circulus pculdubio nō esset ab
q3 pncipio ⁊ abq3 fine. Immo prin
cipium haberet vñ se tisi incepisset
agnoscere: deniq3 finiret in p̄fusio
ne si noticia talis in me nō esset vni
ta. Tunc arbor ista caritatis in hu
militate nutritur iuxta se pullulās
vere discretiōis filiū vt ex p̄dictis
apte colligis. Arboris vero medul
la v3 affectus vere caritatis cristen
tis in aīa est inuicta passio: q̄ signū ē
euidens hac aptissime demonstrā
aīam in me p̄sistere p̄ter ⁊ in ea me
p̄ gratiā esse. nec arbor amēiter ita
plantata flores virtutū odoniferos
varjō multiq3 saporibus in se ger
minat ⁊ pducit gratie fructus aīe
reddens: primo vero fructus vili
tatis iuxta metā fructuose sollicitu
dinis volens p̄cipe fructus amico
rū atq3 seruoꝝ incoꝝ. Vbi vero
ingit odorē glorie tribuit ⁊ nomi
ni meo laudē. Et ita facit illū ad qđ
cū ex ineffabili caritate mea creant
vnde puenit ad felicē terminū suū

Sed me qui sum vīta durabilis qui
sibi non possum quoquo mō aufer
ri nisi voluerit ipse. Omnes q̄ fru
ctus ab hac arborē pcedētes adin
uicē vniti sunt atq3 prudenti dīcre
tione conditi.

Quomodo penitētia ⁊ alia erer
citia corporalia p̄ instrumento dī
assumi pueniendi ad virtutes ⁊ nō
p̄ principali affectu: ⁊ de lumine dī
cretiōis in diuersis alijs modis ⁊
operationibus. Capi. xi.

Leti sunt illi fructus quos ab
. Anima requiro v3 experientiā
realiā virtutū oportuno tpe. Ideo
si bene recordaris iam vīa vīri tibi
qā desiderabas amorē mei facere ma
gnā p̄niam. Ego sū ille qui delector
in paucis verbis ⁊ multis opatiōi
bus: apte tibi demonstrās q̄ ille mo
dici ē mihi gratus ⁊ acceptus qui
tisi modo me sonitu verborū vocare
rū dicens. esse esse p̄ te vellem ali
quid agere. Similiter ⁊ ille qui pro
me corpus mortificare disponit cū
varjō penitentjōs voluntate p̄pria
vīua remanēte. Sed ego multa cu
picbā opa p̄cipue sustinendo vīrili
ter cū virtuosa patiētia cū alijs vir
tutibus intrinsecis aīe de quibus
tibi vīri q̄ sunt opantes in aīa fru
ctus gfc. Alias aut opatiōes q̄ sūt
in alio principio fundate quedāz
vocare solis modo verbo reputo q̄
sunt opa finita. Ego vero qui sum
infinitus a vobis infinitas opatio
nes erigo: v3 cū infinito desiderio
⁊ amoris affectu factas. ergo volo

q̄ opera penitentie alioquinq̄ co-
poralium exercitiorum assumitur
veluti instrumenta perueniendi ad
virtutes ⁊ nō pro affectu principa-
li. Quia si affectus poneret ibi prin-
cipalis exhiberetur mihi finitum
opus ⁊ esset velut verbum quod et
quo p̄cessit ab eo nihil apparet ul-
terius. Nisi forte verbum cum ani-
me progreditur affectu qui virtu-
tes in inueritate concipit ⁊ parit:
hoc est quod si finitum opus quod
verbum vocavi foret finitum ⁊ ad
iunctum affectui caritas valde mi-
hi gratum esset tunc ⁊ acceptabile
q̄si operatio sola non esset: sine lan-
dabiliter associata cum vera discre-
tione sumendo corporales operatio-
nes veluti instrumentū ⁊ non: p̄ prin-
cipali fundamento. Multum esset i-
conueniens q̄ p̄ncipium sine fun-
damento in exercitio penitentie
vel alio exercitio corporali ponere-
tur. Jam n. tibi viri q̄ erant opera
finita ⁊ proculdubio finita sunt p̄
eo q̄ facta sunt tempore finito. Ne
etiam q̄ compellitur homo multo-
ciens illa dimittere vel ex obediē-
tia: vel ex infirmitate: vel alia sup-
ueniente causa: precipue si sui p̄cla-
ri obediētia contradiceret: si vellet
huiusmodi penitentiam suam cre-
qui non solum illam nō acceptare:
imo grauiter offenderet. Itaq̄ vi-
des q̄ operationes huiusmodi fini-
te sunt illas ergo ⁊ assumere tanq̄
exercitium ⁊ nō pro p̄ncipali fun-
damento. Quia si nō faceret ita q̄si
compelleretur eas obmittere ut di-
ctum est anima eius vacua remane-

ret. Et hoc ostēdit aperte gl̄iosus
p̄eco meus apostol⁹ in epistola sua
dicēs q̄ mortificaret corpus ⁊ mē-
bra vestra que sunt super terrā: vo-
luntas vero propria ⁊ occidit. re-
frenando corpus dum vellet cōtra
sp̄ritum pugnare per inmunditi-
am libidinem atq̄ concupiscentiā
inordinatā ⁊c. Voluntas vero p̄p̄a
sicut iam viri ⁊ occidit suffocata ⁊
subdita voluntati mee per omnia.
Que quidē propria voluntas occi-
ditur eo debio de quo tibi viri q̄
virtus discretiōis anime reddebat
⁊ odium atq̄ displicentiā in offen-
sarium ⁊ proprie sensualitatis quod
odium acquisiuit in sui noticia. Hic
est ille gladius acutissimus qui p̄ce-
cidit ⁊ occidit omnem amorem pro-
prium ⁊ in propria voluntate fun-
datum. ⁊ sunt illi qui non solum
modo verba sed opera multa mihi
quotidie reddunt: in quibus vtiq̄
delector. Sed ideo tibi viri q̄ vole-
bam habere a vobis multas opera-
tiones ⁊ pauca verba. Dicendo mul-
tas ibi non ānotavi numerum q̄si
affectus anime caritatis igne succē-
le que virtutibus omnibus vitam
exhibet in infinitum attingere de-
bet. Non tamen absolute verba re-
nūo sine contemptu necdē viri pauca
verba velle denotans omnem ope-
rationem actualem esse finitam: iō
viri pauca. Illa tamē accepto si po-
nantur pro virtutis adiumento sine
instrumento ⁊ non p̄ principali fun-
damento: vnde cauendum est iudi-
care quēq̄ in maiori p̄fectione con-
sistere licet amplius in maiori peni-

Tractatus.

tentia. corpus affligat illo qui mino-
rem penitentiam agat. Nam ut in
viri virtus vel meritum ipsorum
hoc actu minime consistit q: male
succederet eis qui nequeunt et cau-
sa legitima facere penitentia actua-
lem sed solummodo in caritas vir-
tute consistunt condita lumine vel
discretionis nam aliter non valeret.
Hunc autem amoris ista discretio
mihi sine modo et abq: sine contri-
buit q: summa sum et eterna bonitas.
Idco legem sine terminum amoris
in eo non vult impenere sed amoris
propterea bene modum imponit et
ordinata caritate v: nullo modo si-
bi faciendo detrimentum culpe p-
pter aliquam utilitatem ipsi proxi-
mo conferendam. Quia si soli vni
peccatus et consensu committeret ut
mundum universum erueret ab in-
ferno aut aliqua virtus q: tumet
marina nasceretur inde nullo mo-
do licet virtutem aliquam vel uti-
litatem proximo facere cum vne-
no peccati. Discretio vero sancta ra-
tione ordinat q: anima potestas ei
universas cum omni sancta sollicitu-
dine dirigat atq: disponit ut mihi vi-
rilitate et fidelissime serviat. Proxi-
mum quoq: diligit affectu dilectio-
nis ordinate ponendo v: vitas cor-
poris in salutem animarum etiam
si possibile foret nullius tolerando q-
cunq: tormenta ut anima proximi
vitam gratie reperire valeat Sub-
stantiam vero temporalem expo-
nit in utilitatem atq: subventionem
corporis ipsius proximi sui. hoc agit
virtus huiusmodi discretionis in

lumine suo q: a vera caritate pgre-
dit. Itaq: video q: ois aia que vult
incurrere gratia discretio v: impendere
mihi dilectionem infinitam et abq: mō.
et proxima vero tū infinita dilectio
mea diligere cum mō et ordinata cari-
tate nō offendo sibi in pā peccati
culpa q: aliq: utilitatem proximi. Sus-
per quo beatus paulus vos admo-
nuit dicens. Quis ordinata caritatem
cipit a se. Nam aliter alicui nō esset et
nō fieret utilitas aliqua perfecta.
Quia aia pfectio carnis oia q: ois
facit ipse caritas sunt in se pater et i alio
Multum esset inconueniens ut p salute
creaturarū q: sunt finite et a me crea-
te offenderet ego qui summum sum
et eternum et infinitum bonum. Ita
io: n. esset atq: detestabilior ista cul-
pa q: esse posset incomparabiliter ali-
quis fructus inde proveniens. Ita
q: nunq: villo modo debet acquie-
scere sine consentie culpe cutuscu-
q: peccati. Sincera caritas hoc ap-
te cognoscit eo q: secum h: lumen na-
ture discretionis. Ipsa lamē est q:
illico dissolvit omnes tenebras et au-
ferit oīm ignorantiam et oibus virtu-
tibus atq: instrumento virtutis im-
pendit utile p dūctū. Ipsa pendens
est ita q: ab aliquo decipi non pōt
ita forte q: ab aliquo vinci nō va-
let. Ipsa pauerantia h: ingentē v:
v: ad finē hoc ē a celo v: ad ari-
dam in eo q: a noticia mei delectat
ad sui noticiam et a carnate mei v: ad
caritatem proximi. Qu: humilitate
prudens et vera ptransit et enodit
oīs demonum et aliarū creaturarū
laqueos. Cum in hermi manu v:

aduersa patientissime tollerando: carnem et aduersarius victoriose debellauit isto gloriose lumine medietate. Quia nouit aperte fragilitatem propria: qua cognita sibi debuit. Odij sancti seruenier intulit. Mandatum vniuersum vilipendendo super pedem et ipsum contemnendo factus est dominus eius. Omnes mali peruersi persecutores non valent ei virtutes anime tellere sed omnes eorum persecutiones experientiam virtutum operantur: et ipsum augumentum que prius ex affectu uoluntatis in conceptu fuerunt: posita vero probantur in proximo et in ipso parturiuntur ut iam tibi patet. At si virtus illa non appareret oportuno tempore neque lumen impediret ante creaturas: proculdubio virtus in ueritate precepta non uidet. Nam ostendit tibi iam quod virtus esse precepta non potest atque fructuosa nisi mediante proximo. Sicut est de muliere que peperit in utero filium. Nam antequam illa pariat atque puerum ad lucem ante creaturas oculos non existimat sponsum hic se filium. Similiter ego qui vere sponsus sum atque nisi pariat virtus filium in proximi caritate demonstrando patet ut expedire cognouerit opere subueniendo sibi particulariter vel in eorum necessitatem illius temporis non iudico virtutem ueram in se precepisse. de uito quoque similiter accidit quod mediante proximo perpetratur.

Repetitio quorundam et quomodo deus promittit assertine seruis eius ecclesie reformationem. Cap. xij.

Nunc autem videre potuisti prout ego sum bonitas ostendi tibi veritatem atque doctrinam quam venire potes ad statum excellentissime perfectionis et in ipsa te conserues. Similiter aperte declaratum qualiter penis atque culpis in te pariter et in proximo satisfieri debeat in uita presenti. Referendo tibi quod pena sola nullo modo sufficit ad satisfaciendum culpe simul et pene nisi sit unita eius affectu sincere caritatis et cum uera contritione cordis atque duplici peccatorum. Cum uero pena caritati connectitur et unitur isto modo satisficit si uirtute cuiusque pene que sustineatur actualiter imo uirtute caritatis atque contritionis culpe commisit quam caritatem acquisiuit anima cum intellectu actuali lumine corde sincero et liberali attendens in me suum obiectum qui sum ipsa caritas. hoc uero tibi demonstrare uolui quia uelle pati pro me penas humiliter et instanter a me postulasti ut tu talis seruus meus noueris qualiter et quomodo sacrificium de uobis mihi facere debeas. Dico sacrificium actuale pariter et mentale simul unum prout unitum est uas cum aqua quod alicui domini presentatur. Nam aqua sine uase presentari non posset. uas quoque vacuum domino presentatum non esset acceptum. Ita dico uobis quod mihi debeas offerre uas istud uel labores plurimos actuales et alia corporalia exercitia sancta quocumque modo mihi placuerit uobis. Nec eliger debetis uia uoluntate tempore neque

Tractatus.

locum sine laboribus ut vobis gratia
est sed ut mihi poedere placeat. Sed
illud vos omnino esse plenum
omnia tollerando cum amoris affe
ctu atq; patientia vera defectus ve
stri proximis cum odio tamen et vilis
centia peccatorum. Tunc isti labo
res quos tibi nomine vasis appella
ui reperiuntur aqua gratie mee ple
ni que colunt anime vltas. Ego ve
ro tunc accepto valde grater hoc
enclitum a dilectissimis sponsis me
is v3 a qualibet anima que fidelis
sine mihi scrui. Ab eis inq; acco
pto anxia sideria et ignita suspicia
ipsorum cum continuis et humilib⁹
orationibus que sunt veluti medii
vni3 acceptabile mihi. Quia et ip
sorum amore placat iracundia mea
quam contra se prouocauerant ho
mines iniqui et impij qui me tantu
iniquiter offendit. Itaq; tollerate vi
liliter vsq; ad mortem et hoc erit ap
tissime signum qd me diligitis. Ne
q; formidare debetis sine retrocede
re cuiuscunq; tribulationis vel ali
cuius creature timore sed in tribu
lationibus exultate. Mundus iste
letatur in iniurijs meis: vos autem
in ipso tristamini propter iniurias
quas mihi fieri consuevit vnde eti
am vos offendunt. Et dum vos of
fendant me quoq; similiter offen
dunt qd vobiscum vni3 caritate pa
terna sum factus. Aperte namq; co
gnoscere potes qd cum ad y magine
atq; similitudinem meam vos gra
ti de creasse: et occasione peccati ve
stri pnat gratia fuisse ego perop
tina vos iam amissam gratiam sa

Inboiter inuenire vltimam natura
meam in vobis vni3 decreui et dñe
illam humanitate vestra. Itaq; cu
si y imagine mea realiter insignat
vestram humanitate vni3 natu
re mee copulare voluit: vnde suis vo
bis paterna caritate coniunctus et
vnitus nisi forsitan anima dilasse
rit a me per mortale peccatum. S3
qui me diligit in me manet et ego i
illo. Et ideo mundus cum ita perse
quitur eo qd ipse infidus nullam ha
bet conformitatem mecum. Et id
circo persecutus est vni3 genitum fi
lium meum vsq; ad mortem crucis
ita crudelissimam et obprobriatam
et ita persequitur etiam vos atq; si
mili modo psequetur vsq; ad mor
tem qd me non amat. Nam si man
dus ipse me dilexisset et vos vni3
diliget. S3 exultate qd gaudia ve
strum in celo plenissimum erit. In
super addam ad consolationem tu
am qd quanto nunc habundant in
corpore mistico ecclesie mee tribu
lationes et angustie tanto plus ha
bundabit in ea salubris et consolati
ua dulcedo. Et erit ista sua dulce
do qd reformati in bonis atq; san
ctis pasto:ibus qui sunt veluti flo
res odoriferi et gloriosi qd laudem et
gloriam nomini meo iugiter erbi
bent et procurant: exultantes et ado
lentes in conspectu meo virtutum
odorem fundatarum in veritate. Et
hoc est optabile et odorifera refo
rmatio ministrorum atq; pastorum
ecclesie mee: Non qd fructus huius
ecclesie mee reformari simpliciter
egat qd non obfuscatur neq; mi

multis vnq; et cuiuscunq; defectu
ministrat. Itaq; letare tu simul et pa-
ter animę tue ceteriq; serui mei cõ-
sistentes in amaritudine presentis.
Qui ego veritas eterna promitto
vobis refrigerium exhibere. Itaq;
post amaritudinem istam vos in
veritate consolabor: et quo pro tali
reformatione multa sustinueris.

Quomodo h̄ anima simul creuit
atq; defecit in amaritudine pro re-
sponsione oluina. Et quomodo facit
orationem pro ecclesia sancta. et vni-
uerso populo. Capitulum xiiij.

Iste anima succensit et anxia
desiderio ignito ingenti vili-
tatione concepta in maxima bonita-
te dei sue latitudines affectuose ca-
ritatis aperte cognoscens que cum
tanta dulcedine petitiui sue salutis/
cere dignata erat etiam prebendo
sibi spem de subitui remedio super
amaritudine quam habebat in cor-
de propter offensas deo factas: atq;
detrimentum ecclesie sancte necnõ
et miseriam propriam quam ex ve-
ra noticia sui precepit sui cordis miti-
gabat aliquantulum amaritudi-
nem licet aliunde cresceret amari-
tudo. Nam ab eterno patre sibi p-
fectionis itinere demonstratio noui
offensam propriam apertius vna cū
animarum detrimento patefaciebat
ei poent infra clarius intelligi po-
terit. Et etiam q; melius anima co-
gnoscit in se bonitates dei prius ha-
bita noticia sue proprie fragilitatē
Et in lucidissimo dei speculo perfe-

cte dignitas et indignitas propria
cognoscitur dignitatem v; attendē-
do q; ad ymaginem dei solis et gra-
tia singulari et non ex debito creata
sit In quo diuino speculo cognoscit
etiam in dignitatem propriam in
qua ex culpa sua deuenit. Quasi sicut
materiale speculum attendēdo ma-
cula que fuerit in facie deprehendi
tur sic anima que cum vera noticia
sua confurgit ingenti desiderio cum
oculo sui cordis et intellectus ad cõ-
siderandam faciem propriam idul-
ci speculo dei ibi propter eius claris-
simam puritatem aperte cognoscit
indilate maculas faciei sue. Et sic
q; lumen erat augmentatus i hac
anima modo predicto: quidam ex
creuerat in ea dulcis amaritudo li-
cet aliunde fuerit imminuta. Nam i
minuta fuerat in eo qd̄ sūma veri-
tas exhibuerat ei spem .ita gratiam.
Et ut ignis crecescit quanto plus
ei materia datur: ita creuit ignis i
hac anima intus et taliter q; impossi-
bile fuisset humano corpori posse tol-
lerare ne mors ide secuta fuisset. vñ
de nisi q; fuit illico circumdata no-
ua fortitudo ab eo qui est omnia
vera fortitudo nunq; erat euaden-
di possibilitas. Postq; ergo fuerat
h̄ anima purificata diuine caritatē
igne quam inuenit in sui noticia et
diuine bonitatē in se cum vna salu-
terrime fame atq; spe vna salutē
totius orbis et ecclesie sancte refor-
matione: postq; adeo fuerat docta
de lepra vitiiorum in ecclesia regnā-
tium atq; de mundi miseria cū san-
cta et humili fiducia coram diuina

maiestate habat et quas cum meis se dicebat. Domine mi dulcissime mi sericordas oculos tuos ad populum istum gratiose conuertere pariter et ad corpus ecclesie tue misericordemque gloria maiori homini tuo sancto subiequitur parendo tante multitudi ni creaturarum tuarum eis infundendo lumen in animarum salutem quod laudarent omnes ineffabilem bonitatem tuam se considerantes a tenebris mortalium peccatorum et ab eterna damnatione solus et paterna caritate tua gratiose liberatos quod solu de me miserabili que tibi offendi maiestatem tuam et ut ultimo sum causa potissima omnium malorum que perpetratur. Et ideo te deprecor eterna bonitas ut vindictam de me sumas et populo tuo peccas. Nunquam desiderabili presentia tua descedas usque quo videro quod deo gratiose misereris. Ego quomodo consolari possem videndo me vita peritui si populus tuus esset in morte. Et videndo tenebras peccatorum in perambibili sponsa tua et meis defectibus et aliarum creaturarum tuarum volo igitur et pro singulari gratia peto quod illa caritas in extimabilis que te ad creandum hominem ad ymaginem et similitudinem creauit videndo faciamus hominem ad ymaginem et similitudinem nostram. Et hoc egisti trinitas eterna volens hominem totius trinitatis esse participem. unde tribuisti ei memoriam ut in ea tua beneficentia reuineret et in ipsa tui patris eterni potentiam participaret. Intellectus quoque tribui

sibi sibi ut videndo cognosceret bonitatem tuam et participare esset vniuersi tui sapientie. Insuper et voluntatem ei dedisti ut amare posset illud quod intellectus vidit et agnouit in tua veritate participando de clementia spiritus sancti. Quid sine quo obsecro fuit in causa ut hominem in tanta dignitate locares? Certe solus amor inextinguibilis quo creaturam tuam inextinguibilem respicisti de qua fuisti philosophus. Et ideo solum illam et affectuosam dilectione creasti sibi tribuens ei ut eterno bono tuo gaudendo fruereetur. Sed aperte cognosco quod propter peccati culpam iuste dignitatem amisit in qua locaueras eam et ex rebellionem tibi facta guerram et odium contra se cum tua clementia prouocauit unde facti sumus inimici tui. Tu autem eodem exercitatus amore volendo tibi generum humanum gratiose reconciliare donasti nobis verbum vniuersi filii tui qui vere fuit iter nos et te sequens atque mediator et iusticia nostra qui puniuit et in se portauit omnes iniusticias et iniquitates nostras ex obedientia quam tu pater eternus iniunxisti sibi cum humanitatem nostram ipsam assumeret decreuisti. O inextinguibilis caritatis abissus quod est illud cor ita durum quod in sua perfecti integritate conseruari et minime scindatur attendendo tantum subtilitatem ad tantam profunditatem atque reuerentiam descendisse quantitas et qualis est humanitas nostra. Nos ymago tua sumus et tu ymago nostra propter unionem quam

homine fecisti vellando deitatem eternam cum miserabili na de ac in secta massa carnis ade. unde podes sit hoc. Solum inefficabilis amor tuus est in causa. deus quippe factus est homo et homo factus est deus. Et ex hunc igitur amorem inuicem mutabilem humiliter erodit mascula. tem nam omnibus viribus anime in te ut miserabilibus creaturis tu is gratuite misericordiam impendas.

Quomodo deus conqueritur de populo suo christiano et precipue de suis ministris: aliquid de venerabili sacramento corporis velu christi tangendo. Et de beneficiis incarnationis.

Capitulum ij.

Primus ergo deus veritas ad causa oculorum sue misericordie compelli se permittens ab humilibus lacrimis eius et humano modo loquendi: suorum desiderij sui finibus alligari respondendo cōque rebat et ait dulcissima filia mea la chrimae tue me compellunt et co q excolitissime caritati mee sunt uni te et amore mei sunt effuse: ne non et anxia desideria tua me ligant. Sed aspice per amabilem spem me am in facie coinguitatam et immundam vel uti leprosam et amore pro priatq; tumefactam et auaritia pariter et superbia illor: quos vbera sua lactant qui sunt vniuersale corpus christiane religionis. Ne etiam corpus ecclesie mee mysticum: p

cipue loquet de ministris ipsius ecclesie qui inggentes eius vbera suo vniuersali lacte nutriuntur. Nec ipsi solummodo pascuntur et aluntur ab eis: verum ad huiusmodi mamillis citius tenere debent et ex his alere corpus vniuersale christiane religionis ac etiam infideles qui tenebris infidelitatis in veritate verelictis vellent ubi vtile membrum ligare se corpori mystico ecclesie sue etc. Considera cum quanta ingratitude tenebrosa et ignorantia damna bili manibus insuandis lac humilissimi dulcissimum ipsius electe sponse mee pariter et vniuersi mei sanguis ministratur ab eis: et cum quanta presumptione et irreuerentia recipitur ab alijs. unde illud qd in se veraciter est vita et vitam vniuersi sumentib; erubescit ipso q ministrant indigne et indigne: sumentibus in indignum est atq; mortem. Preciosus iste sanguis filij mei vni genit: mortis atq; tenebrosam me datum abstulit et confudit donando lucem et veritatem. Omnia circa salutem et perfectionem hominis necessaria piosus iste sanguis operatus est dum amen indispositio recipientis non impedit. Quia sicut vitam erubet et animam omni gratia vocat et ornatur modicum vel habendam iuxta dispositionem et affectum illius qui recipit ita mortem inferi illi qui viuunt iniqui. Unde defectu sanguinis nec et delectu ministris si fortitan esset in eodem peccato sine maiori sed et delectu proprio. Quia nullus minister

Tractatus.

defectus contaminare potest nec in
quinare siue minueret gratias et vir
tutem ipsius peccati sanguinis. Quod
nullo modo nocet illi cui tribuitur
sed sibi met ministranti valde nocet
et detrimentum culpe postquam ama
rissima pena sequitur nisi culpam ip
sam vera contritione cordis atque vi
sibilis eius peccati delere studeat.

Idcirco ergo venerabile sacramentum
valde nocet illi sicut viri qui reci
piunt indigne non ex defectu sangui
nis vel ministerii sed ex defectu siue
male dispositionis quia enim magna
miseria mentis et corporis et immu
ditas atque crudelitate contra se pa
riter et proximum ita processit. Si
bi crudelis extitit cum abstulit a se
gratiam sub pedibus affectus huius
peccati sanguinis conculcando fra
ctum quem a sacro baptismo trahe
rat quia tunc ablata fuerat virtutis san
guinis huius originalis peccati ma
cula quam incurrit cum a suis pa
rentibus est conceptus. Et ideo ver
bam unigeniti filij mei donavi vo
bis quia tota massa generationis hu
mane corrupta fuit in transgressione
primi parentis vestri ade. Et ideo
vos omnes veluti vasa formata de
tali corrupta massa corrupti fuistis
et ad vitam eternam inhabiles et in
epti. Unde propter hoc altitudines
supplicum iungi et uniri volui cum
vestre utilitatis humanitate: ut re
mediam adhiberem humane gene
rationis mortificare corruptioni et ita
recuperaret gratiam quam ex cul
pa sua peccati perdidit. Cum er
go in me pena cadere non possit et

de culpa divina mea iusticia pena
omnino requireret: neque par homo
per se satisfacere quoquo modo suf
ficiens vel idoneus erat: eo quod illa
culpa perpetrata fuerat ipse me qui
sum in finita bonitas: et homo debi
lis pauper et imbecillus: et solvere quod
se nequibat ut iam viri paterna ca
ritate coactus: verbis nuntiis coeter
um vestitum eiusdem vestre natu
re vestimento misi vobis ut in ipsa
massa corrupta. primi parentis ve
stri qui peccaverat exsolueret illa
pena quam erigebat iusticia divi
na. Et ita tollerando supra vos sum
et penas acutissimas usque ad mor
tem crucis obprobriosa mihi sacrificii
extitit iusticie divine pariter et affe
ctus caritatis paternae que cum in
estimabili misericordia satisfacere
voluit pro culpa commissa hominem
gratiosè disponendo ad felicitatem
illam eternam ad quam ego creave
ram cum. Itaque humana vestra na
tura divine nature contracta et vni
ta sufficientissime satisfecit pro to
to mundo et universa humana ge
neratione. Non tamen ex pena tol
lerata solus in vestra natura finita
et incorrupta massa supradicta sed
virtute deitatis eterne que fuit et est
infinite potentie. Idcirco ergo unione
contracta utriusque nature sacrifici
um sanguinis unigeniti filij mei gra
tanter acceptum coniuncti et uniti
eterne deitati et igne divine carita
tis crucis que vere fuit vinculum
illud quod in cruce detinuit eam in
cruce suspensum et affixum. Et hoc
ergo modum et non aliter humana

natura vestra satisfacere potuit hu-
iusmodi culpe v3 virtute diuine na-
ture. Et ita sanies ablata ⁊ ablata
fuit illius transgressionis atq3 cul-
pe poima vestri parentis ade rema-
nente solummodo signo siue somi-
te v3 inclinatione naturali ad pec-
candum cum alijs defectibus qui
sustinentur in corpore veluti cicat-
rix que remanet ex vulneribus ho-
mini liberato. Ita culpa transgres-
sionis ade que letalem sordem atq3
misericordiam ⁊ inclinationem humano
generi produxit in vobis est opera-
ta sed magno superueniente modi-
co v3 vniuerso filio meo perfecte cu-
ratus est egrotus amaram absober-
do medicinam quam homo per se
bibere non poterat q3 nimis erat i-
becillis effectus atq3 debilitatus ⁊
infirmus directe fecit vti solet age-
re nutrit quando paruulus infirma-
tur que pro ipso medicinam abso-
bet amara pro eo q3 ē fortis ⁊ adul-
ta. puer vero nec sumere neq3 tolle-
rare posset amaritudines huiusmo-
di medicine. vnde tulit ipse tanq3
bailula siue nutrit: operante fortitu-
dine atq3 magnitudine detratia: na-
ture vultre medicinam amarissimā
crucis ⁊ penose mortis vt vos velu-
ti puerulos imbecilles ⁊ ex culpa v-
bilitatos ⁊ infirmos sanaret ⁊ habe-
retis vitam ⁊ integram inedumita-
tem. Remāsit ergo solummodo signū
originalis peccati qđ apertibus ve-
stris in conceptu ptraxistis. Quod
vriq3 signum etiam ab anima tolli-
tur quāvis non ex toto v3 in sacro
baptismo qui virtutes habet ⁊ gra-

tie vitam et habet in efficacia glorio-
si atq3 p̄ciosi sanguinis huius. Cū
n. anima recipit ab ecclesia sancta
baptismum: auferuntur ab ea pecca-
tus originale infunditurq3 sibi gra-
tia: ⁊ fomus peccati v3 inclinatio ad
peccandum ab originali peccato ꝑ-
cedens: atq3 remanens veluti cicat-
rix ex vulnere sicut iam viti debi-
liatur ita q3 si anima voluerit ꝑ-
test optime refrenare. Tunc huius-
modi vas anime dispositum est ad
recipiendam ⁊ augmentandā in-
se gratiam habundanter ⁊ modicē
vt ei placet erigere siue disponere
semetipsam cum affectuoso deside-
rio seruendi mihi pariter ⁊ aman-
di me. Simili quoque mō se dispo-
nere potest ad malum sicut ad bo-
num non obstante q3 in sancto ba-
ptismo gratie receperit infusionem
vnde tempore discretionis adueni-
ente ꝑpter arbitrij libertatem qua
dota ē a me gratiosē quilibet ꝑ-
test operari bonum siue malum vt
a sua mera processerit voluntate. Et
est talis tātaq3 libertas ista qua do-
ta ē homo ⁊ ita facius est fortis
virtute sanguinis hui⁹ p̄ciosi q3
omnes alie creature quocunq3 non
valent cum etiam ad minimas cul-
pa in alienius peccati compelles nī
si sponte consentire voluerit. Abila-
ta nanq3 fuit ab eo seruitus atq3 li-
bertati donatus in sacratissima pas-
sione dilectissimi filij mei vt ꝑꝑe
sen suauitati dominaretur. ⁊ eternā
felicitatem obtineret ad quam cus-
ia gratiosē creant. O miser atq3 mi-
serabilis hō qui electaris i peccato

Tractatus.

ram fetenti luto morari tanq̃ ani-
mal immundum ⁊ velud ingratus
agnoscere negligis vel non vis tan-
ta: beneficia que tibi gratiose com-
cessi. Ultra recipere non poteris o
mifera creatura mea circumdata va-
nabili atq; tenebrosa ignorantia.

Quomodo culpa puniatur acri-
us post ybeſu chriſti paſſionem q̃
ante. Et quomodo deus permittit
mundo ſapere miſericordiam ac et
am eccleſie ſancte mediante oratio-
ne atq; tollerantia laborum ſeruo-
rum ſuorum. *Capit. 10.*

Uolo te noſce filia mea q̃ pro-
pter gratiam hominibus a-
me factam non ſolummodo pro pe-
cca creatione ſed quoniam eos i ſan-
guine filij mei recreavi ⁊ reforma-
ui reſtaurando eos ad gratiam ex
peccato iam deo ſperditam non
volentes eam a me gratioſe humi-
liter ⁊ recognoſcere ſed ingiter am-
bulando perverſe de malo in peius
⁊ de culpa in culpam me enim inini-
cis offendentes ita gratias meas
vilipendendo de quibus nō ſolum
erga me ſunt i grati verum aliqua-
do reputant a me recepſiſſe cōtinue-
liam quemadmodum ſi aliud eis
operarem q̃ ſanctificationem ipſo-
rum. Incomparabiliter punientur
acrius ⁊ maiori pena cruciabuntur
ex quo redempti ſunt glorioſo ſan-
guine filij mei q̃ ante redemptionem.
Quia proculdubio valde cō-
muniſſe eſt vi ille qui p luo accepti
amplius obligetur ei a quo recepi.

homo quippe multum mihi obliga-
batur ex eo q̃ cum nō eſſet eū crea-
ui ita nobiliter v3 ad ymaginem ⁊
ſimilitudinem meam vnde mihi re-
ſcribebatur exſcribere laudem ⁊ hono-
rem Sed iam abſtulit a me quan-
tum in eo fuit ⁊ ſibi me impendere
voluit propter quod obedientiam i-
unctam a me damnaſſiter eſt trāſ-
greſſus ⁊ inimicus mihi factus eſt.
Ego vtro cum humiliatē veſtrā
⁊ vici ſuperbiam eius diuinam vl
humiliando naturam ⁊ illam vni-
uſi humanitati veſtre ⁊ a ſeruitute
diabolica liberatas reſtitui eos in
potestate libera. Et non ſolūmō li-
berꝝ hoīem eſſe ſecū3 ſi bñ phideras
hō ſcūs ē deꝝ atq; deus ſcūs ē hō ex
ynione diuine nature cū humana.
Iſde ē vtiq; donū vnum valde ſin-
gularitꝝ crecēdo alia dona q̃ accē-
perāt hoīes: abſeſus vico ſanguis i
quo ſunt ad grām recreati. Itaq;
vide q̃toma gis obligant poſt redē-
ptionem q̃ an. Obligant. n. aſſerre
mihi gloriā ⁊ honore loquēdo veſti-
gia ſcarnati ſibi filij mei dilectiſſi-
mi. Et tūc i dilectiōe vera mei atq;
primi debiti valde gratum ⁊ acce-
ptabile pertulit vt ſupius ē exſcri-
bit. Si hō ſi agāt ita q̃ multū obli-
gāt: maiori pūitiōe digni ſunt. In-
dubitātꝝ ergo diuina iuſticia mea
pūiet eos eterna dñatōe. Quare
maiore pena cruciat vnus rōianus
iniurus q̃ vnus paganus iſidicus
⁊ ignis iſternalis amplius eum cru-
rit ⁊ vt ita dixerim abiq; conſum-
ptione conſumit erigente diuina
iuſticia. Nam exterius ignis aſſu-

igit et vult et interius vermis pſicte ta
beſcere facit eos. Neq3 edumprti de
ficiunt eo q illi qui ſunt in tali va
nitate ppter aliqua tormenta mi
nime perdit eſſe ita q omnino deſ
ſiciant. Unde noneris q ipſi morte
invenire poſſint et illam habere ne
queant q deſicere nō poſſunt quā
tum ad eſſe ſimpliciter licet ex cul
pa ſua perdididerunt eſſe quātum ad
gratiam. Itaq3 ppter dubio culpa
punitur amplius atq3 grauius ex
quo redemptio veſtra facta ſuit p
effuſiones huius pꝛeioſi ſanguinis
filij mei q ante q plus valde rece
perunt. Neq3 videtur q velut ſien
ſari pꝛeſentant tantam miſeriam
ſuam q nō miſ inſpicit. miſi ſa
cti ſunt inimici cum ego gratioſe re
cediſſem eos in ſanguine, viſe
ctiſſimi filij mei. Unum tamen aſſu
mendum ego te docebo remedium
quod diuine iuſticie placabitur. ra.
vymediandibus amicis meis ſequi
tū ipſi me compellant et inducant
cum deuotis et lachrimoſis oratio
nibus et coram ignito deſiderio li
gere conentur diuine iuſticie ma
iſ. Tu cernis aperte q iſto ligamē
te me ſiſti nunc quod vtiq3 liga
mē ipſe tibi tribui quia vere cupio
mundo ſacere miſericordiam. Et iſ
mentibus amicorum meorum in
ſando ſacem ingentem et ignita de
ſideria circa meum honorem atq3
ſa ſicem animarum vt inclinatus.
Immo contritulus ab eorum deu
tas orationibus temperare ſindeā
iram iuſticię mee diuine. Diſſimas
ergo lachrimas vna cū ſudore tuo

ſimiliter et aliq ſui mei faciūt et hau
riat eas a mari mee diuine carita
tis et cum eis abluit faciem valde
maculatam amabiliſ ſponſe mee.
Quia tibi promitto q iſto reme
dio cooperāte ſibi pulchritudo pꝛi
ſtina reſtitueretur cum pace deſide
rabil: v3 orationibus continuis et
deuotis ſudoribus atq3 lachrimis
amicorum meorum effuſis ignito et
anrio deſiderio. Et non in gladio ſi
ne cū vera nec poſſibili crudelitate p
cedendo. Et ita deſiderio veſtro ſa
tiſſaciam v3 aduerſa plurima tol
lerando et cum lumine vere patie
tic tenebras illuminabiſ iniquoſi
hominum. vos vero nullo modo ſi
mentis eorum perſecutiones inſa
ſtas ego nōq3 pugnabo pro vobis
nec vnq in aliquo deſiciet indigen
tijs veſtris mea diuina puidētia.

Qualiter hec anime plus de di
uina bonitate cognoscendo nō erat
contenta ſolummodo pro chꝛiſtia
no proprio rogare ac eccleſia ſan
cta ſed orabat etiam humili me p
vniuerſo mundo.

Capit. xvi.

Tuc anima cum agnitione
maiori conſurgens et ingenti
gaudio letabunda diuine maiesta
ti aſtabat valde confortata ſuper
diuina ſpe quam aſſumpſerat: in di
uina miſericordia tam etiam pro
pter amorem inſcalfabilem quem in
telligendo guſtabat: attendens q
ex affectuoſo deſiderio atq3 pꝛa ca
ritate mot deſiderio ſeruebat hoib

gratiose facere misericordiam non obstante q̄ inimici sui facti fuissent. Et ideo modum suis amicis impen-
debat et vias ostendebat quomodo possint ei facere sanctam violentiam et iracundias iusticie diuine placare, valde letabatur etiam omni timore perditio et quibuscunq; mundi persecutionibus attendendo vniu-
erse secum et pro se pugnaturum. unde multum augumentabatur ignis desiderij sancti instantum q̄ animo quicquid in intus remanebat: imo cū sancta fiducia pro toto mundo misericordiam instanter et humiliter a domino postulabat. Et quāuis in se cūda petitione sua contineretur salubre bonum et utilitas christiano-
rum et infidelium in reformatione sancte matris ecclesie nihilominus veluti famelica et sitibunda dilata-
bat orationem ad vniuersum orbē ut ipsemet de^o ei eripere faciebat unde vehementer exclamando de-
cebat. O deus eternē piissimos oculos tuos ad oculos tuas tūc pa-
flos vere bonus misericorditer aper-
ri. O blēro non differas vitā mū-
do facere misericordiam q̄ iam vi-
detur ex toto deficere priuat^o vni-
us ne tue caritatis et proximū suū. Non
n. alterutrum inter se diligunt amo-
re realiter fundato in te.

Quomodo deus conquebatur
de populo suo, scilicet propter amo-
rem proximi qui regnat in eis cō-
fortans ipsam animam ad oratio-
nem et lacrimas.

Capit. xvij.

¶ Tunc erga salutem animarū
velut ebrius piissimus domi-
nus ampliorē amorem atq; dolo-
rem in hac anima succendebat: ap-
te monstrando eū quanto dilectio-
nis affectu creauerat hominem p-
ut iam supra aliquantū haberetur.
Et iterum ait, vide filia q̄ inuasi-
me quilibet me percutit offensionibus
iniquis eū ego creauerim eū
eū estimabili dilectione et eū gra-
tiose volauerim infinitis bonis nō
ex aliquo debito sed ex gratia mea
solimodo paterna et liberali. Consi-
dera nunc innumera peccata et vitia
quibus me iugiter offendent et p-
cipue cum abhominabili atq; de-
testabili amore proprio unde prode-
dunt omnia mala. Cum hoc amore
peruerso totum orbē venenauerūt.
Quia sicut amor erga me cunctas
virtutes in se continet illas per ef-
fectum operis effundendo in proxi-
mo ut offendi tibi sic amor prop-
rius in se continet omnia mala q̄ sū-
das est in superbia sicut amor erga
me fundat in humili caritate, hoc
vero malam creatura mediante p-
petratur q̄ separati sunt a vera p-
rimi caritate: q̄ me non dilexerūt
neq; proximum diligunt. Tūc nāq;
dilectiones istę cōnecte sunt ad inu-
icem et vniū. Ideo vtri tibi q̄ omne
bonum et omne malū proximo me-
diantē patrabatur. Multisarie val-
de cōqueri possum de creaturis me-
is. Nam a me non habuerunt nisi
bonum et ipse mihi retribuunt odi-
um operando multa mala. Si iam
vtri tibi q̄ propter lacrimas ami-

eorum meorum atq; deuotas humiliter effusas orationes iracundia deuina placetetur et idem assertine confirmo. Tu igitur et alij serui mei si tuis obuiare solliciti cum orationibus assidue atq; desideriis igniferis amarissime volentes de culpis et offensis contra me factis et de animarum damnatione ut illi possint euadere iudicium eterni supplicij.

Quomodo nullus manus dei euadere potest ubi sumus vel per misericordiam vel per iustitiam.

Capit. xviij.

Non eris igitur indubitanter quod nemo potest euadere manus meas. Nam ego sum ille qui sum vos vero non estis a vobis ipsis nisi quantum a me recepistis esse vestri qui sum creator omnium que sunt excepto peccato quod omnino nihil est et ideo nullo modo precessit a me: quare non est amari dignum. Ex hoc igitur creata creatura mea miserrabiliter offendit quod diligit quod amare non debet peccatum et me summe bonum odit a quo recepit esse suus cum alijs infinitis gratijs in hoc confundatis a me sibi paterna caritate gratiose concessis. Sed ipsi nequeunt vlatenus effuger manus meas quod vel a iusticia puniuntur vel a misericordia statuuntur. Igitur aperti oculum intellectus et vide manum meam et aperte cognosces huiusmodi rei veritatem. Tunc ex obedientia summi patris eleuans oculum in manu sua videbat vniuersum orbem in

dusum. Et ait illi dominus. Optime nunc vides quod nemo potest a me quomodolibet auferri et sicut ita videri vel in manu mea sunt per iusticiam vel per misericordiam. Tuic namque creati sunt vniuersi et ea que feci non odi sed affectuose diligo. Et ideo non obstantibus ipsorum iniquitatibus ego dispono eis misericordiam impendere gratiose humilibus amicorum meorum orationibus intercedentibus. Et ita petitionem meam effectualiter adimplebo que cum tanta cordis amaritudine pariter et amore rogasti me.

Qualiter haec anima desiderio ignito succensa cupiebat a se sudorem sanguineum emanare et se redarguens orationem pro patre suo faciebat.

Capit. xix.

Tunc anima per affectus amoris ebria: quasi non esset in se ignis sancti sui desiderij crescente stabat veluti beata pariter et dolorosa. Beata quidem erat ex vniione perfecta quam in deo fecerat gustando sue bonitatis a multitudine et quasi suffocabatur in ipsius ineffabili misericordia. Dolorosa vero considerando diuinam bonitatem ita damnabiliter offendi. Cui gratias vberius agebat aduertens ei manifestata fuisse peccata delinquentium hominum ut affectuosa caritate compensata cum maiori sollicitudine sanctum desiderium augmentare cessin delesse. Percepit igitur in eterna deitate sensum anime sue mirabili

Tractatus.

modo renouari. Et ea tantū et cre-
uit sanctusq; amor solus ignis q; que
sudorem abundanter effusus a cor-
pore propter uoluntatem ab anima
sibi factam que tota succedebatur
a more diuino ipsa conspicebat et
vehementi desiderio qd̄ habebat ut
illud loco sudor uini sanguinis ema-
neret. Perfectior enim erat unio
quam tunc anima fecerat in deo q̄
sit unio corporis et anime. Ideo cor-
pus laboriose multam affligeba-
tur. Anima non semetipsam argue-
bat dicens. O anima mea misella
totam vitam tuam cum tempore ti-
bi gratiose concessio multam inuti-
liter expendisti, immo potius per-
didisti. Et ideo tot et tanta vāpnā
et innumerabilia mala non solus in
ecclesia sancta: verū etiam per uni-
uersum orbem occurrerunt cōmu-
niter ac etiam in particulari. Un-
de volo te cum sudore sanguinis in
presenti remediū adhibere. Vera
ceter hic anima bene mandauerat
memorie doctrinam optimam quā
ei veritas eterna tradiderat v3 ut
semetipsam agnosceret atq; diuinā
in se bonitatem nec non oportuna
remedia pro reparatione totius orbis
ad placandam iracundiam iustitię
diuine v3 cum humilibus continua-
to atq; sanctis hominibus. 20
pter quod hic anima vehementi
compulsā desiderio valentis in sar-
gebat et appetens intellectus ocu-
lum attente speculabatur in carita-
te diuina: ubi lucide cognoscebat
atq; degustabat q̄rū obligabamur
amore in deesse procurando glori-

am et laudē diuini nominis in salu-
tem animarum. Et ad hoc videbat
et intelligebat vocatos esse dei ser-
uos. Et percipere veritas eterna vo-
cabat et elungebat anime sue patres
quos offerebat in conspectu diuine
maiestatis ipsam instantissime depre-
cans ut ei lumen gratie singularis
infundere dignaret ad perficiendū
in omnibus in veritate voluntates
ipsius eterni vobis.

Quomodo sine tribulationibus
cum patientia portatis nemo potest
deo placere. Cap. xx.

Patrem ergo deus terciū sue
petitioni respondendo: v3 de-
siderio salutis patientie anime sue ait
ei. Filia carissima patrē anime tue
volo cum omni sancta sollicitudine
salutem animarum indefesse perqui-
rere in quo proculdubio mihi val-
de complacebit: hoc autē ipse sine
tu vel aliis quicūq; perficere non
valeret absq; persecutione et tribu-
lationibus q̄ plurimis: ut iam tibi
dici prout mihi cōcedere placebit
et expedire cognoscerō. Sicut enim
operatis honorem videre meum in
ecclesia sancta sic in corde uestro cō-
cipere debetis affectum amore mei
tollerandi cum vera patientia que
cūq; concessero. Et in hac experien-
tia videbatur vtrum honorem me-
um in veritate perquiratis: et ipse
tunc erat amabilis filius meus. Et
vni cū alijs amicis meis ipse quod
requiescet super peccatores: cūni si-
lii mei de quo vobis p̄cep̄ feci ut

et columnas pervenire: valeatis ad gloriosum finem atq; terminus ad quē vos ego gratiose creavi: ubi recipietis fructum omnium laborum quos amore mei cum patientia pertuleritis. Itaq; tollerate viriliter quia non sunt condigne patientes homines brevissimi temporis ad futuram et eternam gloriam: ad quam vos introducam.

Quomodo fracta via per quam ad celum ascendere debeamus et obediētiā ade deus potestatem de filio suo fecit per quē trāsire possunt cōmunitate fideles. Ca. xxi.

Et quē ibi dicit quē vnigenito filio meo humano generi potestatis seceri nolo vos ignorare filij mei electi quē via per quam ascendere debeatis in celis et i obediētiā et propter transgressionē ade fracta fuit et interrupta per modum quē nemo transire poterat et ad vitā pertingere durabilem. Itaq; genus humanum mihi gloriam et honorem non rependebat ut obligabatur: non habendo finem illum ad quem ipsam gratiē creaturam et ita veritas mea minime cōplebatur: hoc est autem veritas mea quoniam hominem ad imaginē et similitudinē meam et magna dignitate creaturā ut ad vitam eternam veniret: ibiq; participando gustaret in effabiles. Pulchritudinem atq; bonitatem meam. Peccatum igitur impediebat ne pertingeret ad ultimum felicitissimum terminum et ita veritas ista non impe-

diebatur. Sed vniūsmodi nāq; peccati culpa celum omnino clauferat atq; nunc ianuam. Prodicta culpa spiritus angustiarum tribulationem atq; molestiarum homini germinauit. Sicut enim homo mihi rebellis certis in semetipso subito rebellionem inuenit. Caro contra spiritū illico rebellauit et impugnatū. Et innocentie statum amittendo effectus est veluti animal immundum et etiam alie creature facte sunt ei rebelles vbi plene fuissent eius obediētie subdite si se conseruasset in dignitate qua creaueram et collocare ram cum. Sed quia se cōseruare non luit meam obediētiā offendendo mortem eternam corporis et anime proculdubio meruit. Unde post hūc illico finis quidā inquietus imo tempestate plenus valde periculo se profluit qui suis vndis iugiter allidit cum cum varijs afflictionibus atq; molestijs a semetipso v3 ad aduersario pariter et a mundo proccedentibus. Omnes in isto finis mergebātur quia nullus ex quacūq; iusticia sua poterat ad eternam vitam ascendere. Quamobrem ego pie more paterno cupiens vestris multiplicibus obviare periculis ordinari potestatem omnino saluarem donando vobis vnigenitū filiū meū ut trāsitu finis huius euadē possitis ex periculo. periculosus itaq; finis ista mundi pericula piter et tenebrosavita. Nūquid aduersus quā obligatur amare me genus humanum et cum quā procedit ignorantia periculosa volendo

potius in flumine se suffocare q̄ as-
sumere salubre remedium quod ei
gratiosè concessit.

Deus iducit hanc animam ad cō-
siderandam victi pōis magnitudi-
nem que tenet a terra vsq; ad ce-
lum.

Capit. xxi.

Orit etiam huius anime domi-
nus. Aspici oculos intellectus
et videbis cecatos et ignorantes.
videbis insuper imperfectos atq;
perfectos qui me viriliter et in veri-
tate secuntur ut de perditione mi-
serorum et ignorantium caritative
condolens: et de felicitate eternorum
et electorum meorum affectuose cō-
gaudeas. Item aperte videbis qua-
liter incedit cunctes in lumine nec
non et cunctes in tenebris. Sed itea
volo te considerare pontem istū de
quo dixi. Nam a summo celo vsq; ad
aridam extendit et occupat altitu-
dine sua hoc est q̄si altitudini vini-
nitatis terra vestre humanitatis uni-
tur. Et ideo dixi q̄ a summo perti-
git ad infima: vsq; ex unione vtrius-
q; nature. hoc omnino necessarium
existit: volendo reficere disruptum
iter ut ad vitam eternam pertinge-
re valeat: amaritudine periculosa
vite potens cum incolumitate trās-
madata. Ille vero pons de terra so-
lummodo construi non poterat al-
titudinis que sufficeret ad transitū
huiusmodi fluminis ut habere pos-
set vitam. Quia vsq; terra vestre hu-
manitatis ad satisfaciendum offen-
se contra me perpetratæ nullo mo-

do sufficiebat nec abluere poterat
illius culpe puritatem que quā dē
vniuersum genus humanum et cor-
rupit et infecit ut ias dixi. O portu-
it ergo naturam vestram vniui no-
stre vinee ut satisfaccere posset pro
vniuerso genere humano: etum hu-
mana vestra natura tollendo pe-
nam in dilectissimo filio meo mihi
pro vobis oblato acceptaretur i sa-
cientissimo sacrificio virtute natu-
re diuine secum vnite. Et ita mors
a vobis auferretur et vita gratie do-
naretur. In hunc ergo modum al-
tudo vniuersitatis humiliata fuit
humano vestre mortalitatis. Et ex ta-
li unione perfectissima constructus
est iste sacratissimus pons et via sa-
lutifera reparata. Quare se fecit vi-
am. Ut per eam transiendo veni-
retis ad eternum gaudium vna cō-
angelica natura. Sed vobis mini-
me sufficeret ad obtinendam viam
licet vniuersus meus de se pontem
fecerit nisi per ipsam transieris.

Quomodo sumus omnes labo-
ratores adeo missi ad laborandum
vineam ecclesie sancte Capit. xxi.

In supradicta sententia veri-
tas eterna demonstrabit q̄
nos creauerat absq; nobis sed sal-
uare nos absq; nobis omnino non
vult. Oporteret ergo q̄ apponam⁹
in salū nostre negotio bonam vo-
luntatem cum arbitrio libero tem-
pus in vcris virtutibus crescendo.
Ideo subiunxit illico dicens. Om-
nes transire debetis per pōis istū g

quirentes indefesse gloriam et laudem nomini meo in animarum salute cum pena tollerando labores. quipsumus amore sincero pulcis et amorosi vbi secundo vestigia. Nos est cultores atq; coloni mei q's ego cōduri vt vineam sancte matris ecclesie laborare. Nos vtiq; laboratis in vniuersali corpore christiane religionis a me conducti per gratiam exhibendo vobis lumen baptismi salutaris quem habuistis in corpore mistico sancte matris ecclesie per manus ministrorum quos ad laborandum conduri sicut et vos. Nos dñs in vniuersali corpore. Ipsi vero sunt in corpore mistico ad pacendum animas vestras ecclesie ministrando vobis in sacramentis vniuersi mei sanguinem eripiendo spinas mortaliū peccatorum atq; plantādo virtutem et gratiam in vinea vestrarum animarū alligata vinee sancte matris ecclesie. Quilibet homo vineam habet iunctipseris animam suam cuius colonus et cultor est voluntas vna cum arbitrio libero vñ vinit in isto bacui tempore. Transacto vero tempore nullum opus in ea facere potest neq; bonum neq; malum. vñ autem est in tempore potest imo debet viriliter in vinea sua laborare ad quā cum introduci. Et a me gratiose recepit iste colonus tam validam fecunditatem q; omnino nulla creatura potest asserre sibi nec eā violentare nisi ipse voluerit ac i quicquid nam i sancto baptismo su

et ita fortificatus. Tūc accepit vñ gladium baptisum vñ amorem virtutis et odium peccati que duo reperit in sanguine. Quā amore vestre salutis et odio peccati mortuus ē vni genitus filius meus effundēdo pretiosum sanguinem habundanter: i quo sanguine vitā habuistis in sancto baptismo. vñ gladium habetis quo debetis vñ manu liberi arbitrii vñ effis in tempore ad euellendas peccatorum spinas pungentes atq; mortificas i anima vestra plantando virtutes. Illuc. n. fructum sanguinis non habetis ab ipsis colonis quos in ecclesia sancta collocati de quibus iam vñ tibi q; a vinea nostrarum animarum auferbant spinas peccatorum et infundebant gratiam in sacramentis ecclesie ministrando sanguinem. Est ergo necessarius q; prius humilitate tritione cordis atq; displicentia peccatorum assurgas et amore virtutis et ita sanguinis huius pectidi salutis fructum habebitis. Illuc. n. minime posses habere nisi etiam ex parte vestra virtuosas dispositionem faceretis veluti palmites vñ tūc vñ videlicet et cū christo filio meo qui est. Ego sum vitis vera: pater vero meus agricola est et vos palmites. Et ita verus est. verus. n. agricola suus a quo sunt egressa quicunq; sunt in ecclesia creati. Potentia namq; mea positis inextimabilis ē. Ipsa quotidie gubernat atq; regit vniuersam orbem et absq; me nil potest omnino factum est. Ita q; sum

Tractatus.

Ille verus agricola qui filium me-
um vniuersum in terra vestre ba-
manitatis plantauit tanquam vites
ut vos veluti palmites vniti per si-
dem et opera huius vite fructum affera-
tis. Ideo quicumque salutiferum fru-
ctum videlicet bonorum operum
afferre neglexerit ab ipsa vite vera
procidetur et ardeat et in ignem mi-
tetur eternum quoniam ita poci-
sus illico vite gratia amittit: et veluti
palme ante scissus et arc factus in
fructuosus est olivo et solium suum ad
ignem. Similis isti peccatis eorum erigen-
tibus ita peccati morientes in culpa
mortali mittentur a viuina iusticia
veluti inutilis in ignem eternum.
Isti colere noluerunt vineam suam
immo potius exterminauerunt pro-
palam et alicam. Nec in ea solum
obmiserunt aliquam virtutis plan-
tam immittere imo quod videtur
esse veterius inde semen gratie quod
in lumine baptismali percreuerant
abiecerunt atque modo miserabili co-
culcauerunt. In quo lumine parti-
cipabant vniuersi filij mei sangui-
ni qui sanissimum vinum erudit
quod vobis vix ista vera produxit.
Ipsi autem abstulerunt a vinea sua
semen istud et in cibum eribue-
runt animalium aliquorum: videli-
cet iniquitatum diuersarum: illud
vilissime subpeditantes per inordi-
natum affectum cum quo me satis
offenderunt et semetipsos valde mi-
serabili modo damnificauerunt at-
que peccatum. vos vero serui mei si
dulces inserui esse debetis vere viu-

quia tunc afferetis habundantissi-
me fructum participantis huius
vere vix humorem. Vobis autem in
filio meo dilectissimo permanenti-
bus in me stas. Nam ego sum vnus
cum eo et ipse mecum. Si stabis eo-
rum sequemini proculdubio vestigia
eius et doctrinam et ita substantie
eius participabitis videlicet eter-
ne veritatis vite vestre humanita-
ti dum inde trahitis amorem ineffa-
bilem atque diuinum ubi fidelis ani-
ma inebriatur. Et ideo dicit quod par-
ticipabitis de substantia salutifere
vix huius.

Qualiter deus palmites predi-
cit viti vnites videlicet seruos su-
os putat et quomodo nullus potest
colere vel destruere vineam suam.
quin colat vel destruat illam primi
Capitulum.

Tem ait dominus. Scis filia
mea quem modum ego teneo
postquam serui mei sic vniti libenter ani-
mo prompto desiderant vixi et hel-
si filij mei sequi doctrinam atque ve-
stigia. Ego puto illos amouendo su-
persuadere ut ampliore fructum pro-
ducant et fructus eorum sit accepta-
bilis et electus et non efficiatur ina-
nis atque siluester sicut palme viti
coniunctus putatur a culore ut me-
liorem fructum atque plus afferat.
Quod vero siluestrem viderit ad
ignem ponit. Similiter ego verus
cultor ego. Seruos meos in me per
amoris affectum in morantes ego
per multis variisque tribulationibus

bens ut meliorem atq; maiorem ru-
ram afferant et eorum probata vir-
tus eluceat. Sacrifles vero peccati-
duntur a gratia et igni comburen-
tur. Tales n. verisunt cultores val-
de bene colentes animas eorum et
irripientes ab eis omnem amorem
proprium in me terrar; verentes af-
fectus animarum eorum nutriunt
et ingliter augumentant in se gratie
semen quod in sancta baptisimo re-
ceperunt. Et ita bene vineam pro-
prium excolentes etiam illam pro-
prium sui bene colunt quia non bene
potest coli vna sine reliqua. Jam n.
tibi viri q; omnia bona simul et
omnia mala mediate proximo per-
petrant. Itaq; vos estis coloni mei
sime progressi et electi qui sum opti-
mus laborator: vos unicus et in-
rens vere viri propter unionem cu
humanitate vestra faciam. Dilige-
ter attende q; omnes homines ha-
bent vineam propriam que sine me
dio languit et vincit vinee proxi-
mi sui. Et in tantis uniantur q; ne-
mo potest proficere sine nocere sibi
q; idem etiam proximo non opere-
tur. Ex omnib; vobis videlicet ex
tota religione christiana vniuersa/
lis vinea constituta est eo q; estis vni-
ti pariter in corpore mystico sancte
matris ecclesie unde vite gratiam
habetis. In qua vinea plantati vi-
tem hanc veram vniuersi filij mei
cui vos inserti esse debetis pariter
et vni. Si vero non cens; in eo ta-
liter inserti rebelles essetis iudabi-
tando ecclesie sancte ac essetis ve-

luti membra putrida q; peccata sin-
a corpore veritatem cum eis
in tempore peccati a peccati putre-
dine consurgere habendo recursas
ad ministros meos qui sunt coloni
sentites clauos vni saluberrimi vi-
delicet preciosi sanguinis ab ipsa vi-
te vera producti et egressi. Qui tan-
te virtutis atq; perfectionis est q;
ex nullo defectu ministri contami-
nari potest vel inquinari neq; po-
test a vobis auferri fructus ipsius
immaculati sanguinis. Vinculum
vero caritatis est illud cum quo li-
gantur cu humanitate vera et nobi-
ta salubri mei et sui. Itaq; vides ap-
te q; omnes vos veluti colones ad
laborandum adduci. Et nunc etia/
am iunio vos venio quia mundus
in se deficit et in tantum verpes in
eo multiplicati sunt q; omne semen
omnino suffocatur ita q; nullus fru-
ctus boni operis vel gratie facere
volunt. Itaque volo vos esse culto-
res veros atq; fideles. qui cum so-
licitudine sancta et indefessa in cor-
pore mystico sancte matris eccle-
sie pro salute fidelium quotidie
laboretis. Precipue ad h; vos eligo
q; decerni mundo miserabili facere
misericordiam pro quo tu tam hu-
militer et instantiss; me rogasti me.

Qualiter h; anima post aliquos
vel laudes humiliter exposuit ei de
monstrari per pontem ambulantes
et alios qui per ipsum ambulare vo-
lunt.

Capit. rrv.

o ij

Tractatus.

Hec anima tunc a more diuino valde faccena dicebat creclamaus. O dulcissima caritas in ceteri mabilis et ignifera quis ex tanta dulcedine non accendatur et uratur. Quod est cor ita durum quod se defendere valeat ut non deficiat. Tu abusus eterne caritatis ita philocaperis es de tuis inutilibus creaturis quod ut ita dicam videris insanire quemadmodum si viuere non posses abique illis cum tu sis omnipotens deus noster qui nostri nullatenus indigeres ideo de quocumque nostro modo nihil additur magnitudini tue. Et quod tu es immobilis de quocumque nostro detrimento nihil omnino demitur eterne bonitati tue. unde provocaris obsecro ad tantam atque talem misericordiam exhibendam. Solimodo tua caritas ineffabilis hoc agit. Non quidem ex debito siue quod exas adintorio quod sumus vere neque et infidelissimi debitorum. Si bene considero summa et eterna bonitas: ego latro sum: tu vero per me suspenderis atque torqueris: quod video filium tuum unigenitum in cruce pro me subiectum atque clatum: de quo fecisti potestatem humano generi sicut mihi miserrime seruae tue pro palas dignatus es. unde cor meum et vehemens desiderio atque fame tui honoris in vescenti scinditur et tamen ut opto scindi non valet. In super habeo memorie quod mihi ostendere volebas qui sunt illi qui per pontem incedunt et alios qui per illum ire nolunt. Et ideo si maiestati tue

placet ego libenter viderem atque te docente libenter audirem.

Quomodo pons iste tres gradus habet per quos aperte notatur tres anime status et qualiter intelligitur verbum dixisti. Si exaltatus a terra sacro etc. *Capit. xvi.*

Et Tercius vero deus ut animam illam circa salutem animamque amplius philocaper et atque feruentius animaret ait. Antequam pandam tibi ea que tibi monstrare vispona et id quod a me petis: volo te noscerealiter iste pons est vtiliter vispona sic dicit tibi quod a celo usque ad aridas erigebatur usque et vnione quam in humanitate vestra fieri volui. Nam de limbo terre palmas hominem ego sum manu. Iste pons usque filius meus unigenitus tres gradus in se continet quorum duo fabricati fuerunt in ligno sanctissime crucis. In tercio quoque persentit amaritudinem valde molestantem: quando potatus in cruce fuit aceto felle permixto. In his ergo tribus gradibus intelligitur poteris tres anime status ut apertius tibi subiungat primus gradus in pedibus intelligitur: quod sicut pedes portant corpus sic affectus animae. Ut sicut pedes tibi faciunt vnum gradum ut ad vulnus lateris attingere valeas. Secundus tibi cordis aperte manifestat archana postquam homo super affectum pedum ascenderit: cum iam gustare cordis affectum intelligentissime considerans intellie-

etis oculo cor apertum vniuersi si
li mei ubi reperire potest ineffabi-
lem atq; perfectissimum amorem
vere consummatum. Consummatum i
q; q; vos non amat et aliqua vili-
tate propria. Nam utilitatem ei sa-
cere non valetis q; si vnum est me-
cum. Tunc anima repletur amore
considerando & ita ineffabiliter ama-
ri. Postq; ergo gradum fin ascen-
dit veruicet ad tertium vs ad os om-
ni suauitate repletum ubi reperit
pacem huiusmodi et amarissima
gustra quam prius incurrerat pro-
pter offensiones eius. Igitur in pri-
mo gradu leuando pedes affectus
a terra respuunt vicia. In secundo re-
pleuit animam vniuersis. Sed in
gradu tertio gustat pacem. Itaq;
ponit iste tres habet gradus ut ascen-
dentes primum atq; secundum per-
uenire possit ad tertium. Est etiam
iste pons eleuatus in altum quem
aqua occurrens ledere nō valet eo
q; in ipso glorioso ponte non fuit vn-
q; aliq; peccati macula. Et licet ipse
pons in altum erititerit eleuatus: ta-
men a terra fuit nullo modo separa-
tus. Scia filia carissima quando le-
uatus fuit in altum. Quando assi-
tus fuit in ligno salutifere crucis.
Non tamē separata fuit aliquo mo-
do a terra nostre humanitatis ali-
tudo nature diuinitatis. Et ideo vi-
ri q; licet in altum esset eleuatus a
terratamen non erat separatus ex
vniōe deiātis et humane nature.
Nemo quippe poterat incedere su-
pra pontem istum vsquo nō ar-
-

tit in altum eleuatus. Et ideo vixit
ipse. Si exaltatus sacro a terra om-
nia traham ad me ipsum. Ego ve-
ro considerans q; alio modo inlio-
ri trahi non poteratis: mea paier/
na caritate solūmodo motus vobis
cum trahimur super ligno salutife-
re crucis eleuandum et exaltandum
faciendo de corpore suo quandam
incudem i qua fabricarentur huma-
ni generis filius auferendo sibi mor-
tem et ei vita gratie restitueretur.
Et isto modo trahit ad semetipsum
omnia dilectionem inextinguibilem
effūdendo vobis: q; cor hominis agi-
lus trahitur amore q; alio modo: et
ipse vobis maiorem amorem effu-
dere non poterat q; vitam pro vo-
bis exponere volūter igitur homo
trahit ab amore nisi forte propter
ignorantiam et ingratitudinem ei⁹
omnino renuerit atq; resistantiam
damnabilem adhibuerit vixit er-
go q; si exaltat⁹ efficit a terra omnia
traheret ad se: et ita verum est: hoc
animum intelligi potest dupliciter.
vno modo q; hominis attracto cor-
de per affectum amoris ut iam di-
ctum est: etiam anime potentie oc-
tere sunt attracte vs memoria in-
tellectus atq; voluntas. Congrega-
tis igitur et vniatis his tribus anime
potentijs in nomine meo tunc om-
nia que facit actualiter atq; mentaliter
attrahuntur et vniuntur in me
per affectum a meo. Ideo sunt mi-
hi valde grata pariter et accepta qz
sunt in altum erecta sequendo dile-
ctionem igniferam vni gentis filiū

Tractatus.

mei. Itaq; verū est quod ait: si et al
tatis fuero a terra omnia traham
ad me quia videlicet attractio cor/
de enim anime potentia opera eun/
cia simuliter attrahuntur. Secun/
do modo potest intelligi quoniam
omnia creata sunt in obsequium ho/
minis et non homo ppter alias crea/
turas imo propter me solummodo
videlicet ut mihi seruiat et affectus
se me diligat ex toto corde suo. At/
tendas ergo q; homine sicut dictus
est attractio cetera sunt attracta vñ
omnia creata sunt propter ipsius su/
it igitur expediens q; sic pons in
altum erigeretur et q; haberet cri/
am in se. Scias vt agilius ad ipsam
ascendere valeritis.

Quibus lapidibus iste pons est
muratus: unde quis per pontem trā/
sit omnino saluus est qui vero tran/
sit per fluuium vadit ad mortem.

Capit. r. viij.

Tiste pons constructus est ex la/
pidibus vt venientibus im/
beis viatoribus nullo modo prece/
diantur. Nosti qui sunt isti lapides
proculdubio sunt reales et vere vir/
tutes. Qui lapides ante passionem
vnigeniti filij mei murati non erāt.
Idco viatores impediebantur in tan/
tum q; nemo peruenire poterat ad
terminum ad quem ego creaueras
et o; quantuncunq; per viam virtu/
um ambulare conarentur. Celum
adhuc omnino clausus erat: clausu/
m sanguinis preciosi filij mei dilectis

simi mōdum illud appeterat. plu/
uia quoq; vniue inuēit nō admiro/
tebat aliquem transire. Sed ex/
quo lapides illi supra corpus ipsi/
vnigeniti filij mei de quo tibi dixi
me fecisse pontem volari fuerunt at/
q; confusi. postmodum ipse mura/
uit et fabricauit calceum ad mura/
dum conspergendo suo pretioso san/
guine: que calx et cōcreta cum igne vi/
lecciohis immensis: ostenditq; ha/
buit inerrabilem vigorem vniue/
tatis eterne. Cum potentia mea la/
pides virtutum murati atq; con/
structi sunt super eum: quia nulla
virtus est que nō existerit in eo p/
batur: ab eo virtutes omnes habet
viam et efficaciam. Et ideo nemo po/
test habere virtutem aliquam que
vire gratias exhibeat nisi solum ab/
eo videlicet suam sequendo vocem/
nam atq; vestigia. Ipse murauit at/
q; plantauit virtutes tanq; viuos
lapides: edificio: firmavit et cōstra/
xit proprio sanguine suo vt omnes
fideles expedire trāfire valcant abs/
q; timore scrui cuiuscunq; pluuie
diuine iustitie quia misericordia pae/
uenit. Que misericordia de celo de/
scendit in incarnatione dilectissimi
filij mei. Cum quā clauē celum fuit
apertum. Solummodo cum clauē
sui preciosi sanguinis. Itaq; videre
potes hunc salutiferum pontem eē
constructum atq; muratum ac etia/
m coopertum ineffabili miserie/
dia. Super quo viridarium ecclesie
sanctę velut apotheca consistit in
qua panis vite ministratur clauē

ribus ⁊ sanguine peccioso scientes
habundantissime potantur ne via/
tores atq; peregrini vadit scilicet desi/
cant in via. Et ex hoc ordinavit af/
fectuosa mea paterna caritas vt vo/
bis corpus atq; sanguis vnigeniti
filij mei quotidie ministraretur qui
verus deus ⁊ verus est homo. Cum
vero pertransieritis pontem perue/
nietis ad ianuam que tamen ianua
idem est ⁊ pons per quam omnes vos
indubitanter oportet ingredi. unde
dicit in euangelio. Ego sum via ve/
ritas ⁊ vita: qui vadit p me non am/
bulat in tenebris: sed habebit lumē
vitę. Et alibi dicit: idem. Nemo ve/
nit ad patrem nisi per me. Et ita se
veritas habet. Nam est via veritas
⁊ vita. Et si bene meministi itaq; tibi
inōstrauit qđ ē via sub forma pontis.
Et qđ mecum est vnus quisq; eter/
na veritas etiam idē est. vñ eterna
veritas: qđ qui sequitur eum in ve/
ritate perambulat. Est insuper ve/
ra vita qđ qui sequit veritatem istā
vitam gracie recipit: neq; fame pe/
rire potest qđ veritas se vobis erbi/
buit in cibum: neq; potest in tene/
bris ire qđ ipse vera lux est omnes
hominem illuminans omni menda/
tio priuatus: imo cum veritate sue
lucis irradians ⁊ ad nichilauit omni
no mendacium aduersarij euz quo
deceperat eū. Quod vtiq; diaboli
mendacium iter ad celum vobis ir/
rupit veritas vero reparauit: illud
vt iam viri fabricando peccioso san/
guine suo. Igitur omnes qui viam
istam in veritate sectantur vtiq; sunt

veritatis alumni qđ veritatem sunt
tantur ⁊ per portam veritatis in/
trantes ad me mare pacificum vni/
tum cum hac eterna veritate por/
ta pariter ⁊ via felicissime perue/
niunt. Qui vero declinat ⁊ om/
nino tetrauit hanc viam saluberr/
mam ambulare: vadit infra per flu/
minis aluam. vbi non est via con/
suevis lapidibus: sed aqua proce/
ssa occurrens. Et quia nullam est
ibi sustentaculam sine subsidij nul/
lus inde transire pōt quin ab aqua
submergatur atq; suffocetur. Tales
proculdubio sunt huius mundi de/
liciositates ⁊ oblectamenta sue va/
ritas eo qđ affectus hominis super/
vino ⁊ angulari lapide non est col/
locatus: imo verius in creaturis ⁊
alq; vanitatibus est extra me posi/
tus illas inordinate amando atq;
possidendo: similitudinem habent
cum aqua quotidie decurrenti. Si/
militer ⁊ homo vna currit euz illis
singulis diebus infalibiliter vna m/
dictam agit ad mortis terminum
properando. velle vtiq; semetipsum
conseruare ne curreret ita vna cum
rebus quas viliat. hoc autem est
eis penitus impossibile: quia neq;
se neq; sua multo tempore conser/
uare pōt. Statutum est. n. homini/
bus indubitanter hinc semel mori:
etiam ea que possidet necessarium
est omnino relinquere. Quia vel ip/
se per montem auferretur eis: vel
illa per ordinationem suę permis/
sionem meam auferretur ei. Isti nūq;
dactam imitabantur: ideo merito filij

Tractatus.

diaboli nominari vult qui mendax est et mendacii pater. Et quod transiit per mendacii portam eternam incidunt in istiusmodi damnationes. Nunc autem ostendi tibi veritatem atque mendacium vel viam meam que veritas est et viam diaboli que mendacium in se continet.

Quomodo per viam dei vel per pontem istum ac etiam per viam contrariam vel per flumen cum labore transitur. *Capitulum xviij.*

Iste sunt due vias sed per utramque cum difficultate transitur. Attende diligenter hominis ignorantiam et affectatam eius cecitatem qui viam habens expeditam atque salubrem vult ambulare per flumen ad interitum. Via vero mea tante consolationis est electis meis ambulantibus in ea quod omnis amaritudo efficit eis valde dulcis et omnia pondera leuissima. Qui licet adhuc habitent in corpore tenebroso lumen inveniunt atque mortales cristelici vitam inveniunt imortalem degustando per amoris affectum cum lumine fidei veritatem eternam neque per multo refrigerium inextimabile est eis qui fideliter amoris mei laborant valde namque sum liberalis et gratus atque iustus unicuique retribuens iuxta merita sua. Quare nullum malum est impunitum nec aliquid bonum aliquando remanet irremeratum. Jocunditatem vero quam habet ambulans in veritate per vi-

am istam lingua mea narrare non valet: nec auris audire: nec oculus videre pro eo quod etiam in vita presenti participando gustat illud ineffabile bonum quod ei preparatur in vita durabili. Ergo vere stultus est ille qui bonum huiusmodi recusat: et potius eligit in hac vita miserabiliter aram inferni gustando recipere tendendo per viam suam in qua cum angustioso labore perambulat absque refrigerio vel aliquo bonoque propter eius culpam et iniquitatem omnino reprobatus me qui sum eternum atque summum bonum. Ergo rationabiliter vos electi mei statis in amaro dolore cordis propter offensas quas ingerit ab homine recipio et ex compassione facibilis ignorantie cum qua me graviter offendit in detrimentum imo damnationem animae fac. hoc nunc a vobis accepto gratanter et ita volo vos agere. Nunc vero vidisti atque comprehendere potuisti qualitatem et visitationem huiusmodi salutiferi pontis ad declarationem eius quod tibi videram quod pontem humano generi feceram ex unigenito filio meo. Et ista veritas est aperte tibi patefacta ut iam dictum est.

Quomodo iste pons cum alieno differat ad celum via ascensionis non tamen se a terra separavit.

Capitulum xxiij.

Postquam autem unigenitus filius meus ad me rediit quadra-

possimo die post eius gloriosam resurrectionem iste pons eleuatus est a terra: v3 a conuersatione corpora
li mortalitatis et ascendit in celum vir
tute viuens sedens ad dexteram mei
patris eius eterni prout angelus ip
sa die ascensionis eius discipulis ait
qui mente suspensi stabant ex eo q
eorum corda in celum ascenderant
vna cum ipso filio meo dilecto. Non
crepedit vt hic ultra moremini qm
iste dominus xpo ascendit in celos
et sedet ad dexteram eterni patris.
Cum ascendens in altum ad me cor
poris suo redisset: nuncq ex viuini
tate discessit: ego misi magistrum opti
mum humano generi: v3 spiritum
sanctum qui venit cu potetia mea
et cum sapientia verbi mei pariter et
cum clementia suamer: v3 eiusdem
spiritus sancti. Qui spiritus vnum
e mecum et cum vnigenito meo. vn
de confirmant viam atq3 doctri
nam quam ipsa mea veritas in mu
do reliquerat et aperte docuerat. Et
ideo licet humana conuersatione di
scesserit a mundo: remansit ibi salu
berrima doctrina sua pariter et ve
re virtutes que sunt velut vini la
pides fundati et constructi super ip
sa doctrina sua que vobis est certis
sima via facta pro salute mundi: ab
isto ponte glorioso prius ipse cepe
rit viam istam inchoare coruscanti
bus virtutibus vltimo vobis doctri
nam istam exemplo et opere magis
q verbo imo plus iniecit opere fa
cere q verbo docere. Doctrinas hu
iusmodi clementia sancti spiritus va
lide confirmant: mentes discipulo

rum virtute roborando vt auni
tarent atq3 constantissime faterem
tur in vniuerso mundo veritatem
et viam istam doctrina: v3 xpi xpi
sti filij mei publice mundam argu
endo de suis inuincitibus atq3 falsis iu
dicis de quibus alias apertius ti
bi padam. Ista vero volui tibi nar
rare ne scilicet in mentibus aliquo
rum error valeat excutiri dicentiu.
Aligte fateremur q3 de xpo christi cor
poris factus est humano generi pos
et vniuersae nature vniuersae cum huma
na: sed iste pons ascendit in celum vi
sedens a vobis. Ipse vobis erat ag
tissima via salutis efficacissime vos
docendo veritatem et omnes virtu
tes verbo pariter et exemplo. Nunc
autem vbi possumus exemplum i
tuari vel viam inuenire? Respondeo
talibus. lucidissima doctrina sua co
firmata fuit a spiritu sancto p apo
stolos: in sanguine declarata marti
rum innumera bilium lumine san
ctorum doctorum illuminata: qua
apertissime declarant et publice co
fidentur. Et hac etiam euangeliste
spiritu sancto repleti vobis fide pie
nissime faciunt etiam per publicus
instrumentum. Quoniam aperuissi
mus et acceptabile testimonium erbi
bent in corpore missico sancte mris
ecclesie christiane veritati vcluti lu
cerna clarissima super candelabro
posita vt viam veritatis ostendant
que vere conducit ad vitam. Et illa
non solum verbo docuerunt imo p
experientiam in semetipsis apertis
sime demonstrant. Itaq3 quicunq3
pauerit vti ratione salubriter de ta

Tractatus.

si veritate potest informari nisi voluerit ab amore proprio damnabiliter errare. Indubitanter ergo honoris q̄ verissima sua doctrina remansit in mundo veluti navis tutissima vt animas eruat a procelloso mari et incolumes adducat ad felicissimum portum eterne salutis. Itaq; prius humano generi feci p̄ te et ex virginis filio meo actualiter in mundo conuersando cum hominibus. postea vero ab actuali cōuersatione sublato remansit in mōdo loco pontis via saluberrime doctrine sue que doctrina condita est a potentia mea cum sapientia dilectissimi filij mei et cum clemētia sancti spiritus. Potentia dat virtutem omnibus imitantibus huiusmodi viam sapientia vero eis lumen infundit ad agnoscendam veritatem et amor infunditur a spiritu sancto qui penitus aufert ab anima proprium amorem sensitiuum et solum modo remanet amor virtutū. Quo libet ergo modo sue per actualem in mundo conuersationem vel per doctrinam veraciter ipse via veritas est et vita. Que via est ille pons qui vos adducit ad celestem altitudinem. Et hoc exprimere voluit vbi dixit. Erui a patre et veni in mundum: iterum relinquo mundum et vado ad patrem et veniam ad vos etc. Quasi vī at pater meus me misit ad vos faciendo me pontem vestrum vt incolumes euadatis a flumine damnationis et peruenire possis ad viā eterne salutis. postea subiecit. Non vos relinqū orphanos

vado et veniam ad vos et mittas vobis paradisiū. Quasi dicat. Ego vadam ad patrem et ad vos veniam q̄ vj spiritus sanctus adueniens qui paradisi dicitur ap̄ic vobis ostēdit me viam veritatis in vobis cōfirmando verba salutaria q̄ docui vos. promittendo se reditarum verum vtrū q̄ spiritus. Veni enī potentia mea cum sapientia filij mei et cum clemētia eiusdem spiritus sancti: vides ergo q̄ redijt non quidem actualiter sed ex virtute: sicut iam dixi fortificando et illuminando viam doctrine sue. Que via de fide non potest neq; vřolenter auferri volentibus eam imitari et per eam ambulare: q̄ stabilis atq; firmissima procedens a me qui sum immobilis et non mutor. viriliter ergo debetis per istam viam ita saluberrimam ambulare sine quacunque tenebrosa nube sed cō lumine fidei que p̄ principali vestimento vobis exhibetur in sancto baptismo. Nūc ostēdi tibi plene declarando pontem actualem atq; doctrinam que vnum ē enī ipso ponte. Et ignoratibus ostēdi quis viā huius patefecit in veritate et vbi morant illi qui docēt: eam narrādo q̄ erāt apostoli euāgelistę: martires: p̄fessores atq; scī doctores ī corpore mystico sancte m̄is ecclesie: veluti lucerna splēdida collocati. Itē ostēdi quō veniēs ad me redijt ad vos ā corporali p̄sentia s; virtute sp̄ali vj adueniente sp̄i scō sup apostolos et alios fideles discipulos. Quā cū p̄sentia sue maiestatis ā veniet ultra: nisi cū ī vřia vīe

Indignus veniet in maiestate sua et omni
na potestate mea indicatur orbem
ut electos in aia cum suo corpore per la-
bonibus corpore eterna mercede recom-
neret. Reprobos vero qui male viue-
re decerneret in mundo cum demonibus
in eterno perpetuo cruciandos igne
penderet. Nunc ego veritas eterna ti-
bi ministrare volo quod antea tibi promi-
si vix illos qui abulant in peccato et eos
qui vadunt per peccata et qui sunt in
peccato magna et qualiter abulant
Insuper et iniquos homines qui cum suis
iniquitatibus eligunt voluntarie se-
metipsos in flammis suffocare inde per-
uenientes ad eterna supplicia. Ex-
hortor ergo vos electos atque filios
meos carissimos exhortor ad per-
tem quia illa est via veritatis atque sa-
lutis et non ista perditionis quia illa est
via perditionis et miseriarum quia am-
bulant iniqui peccatores de quibus
in primo narraui tibi dispono. Ipsi sunt
alii peccatores per quibus ego vos af-
fectuose deprecor ut assidue me roge-
tis per salutem quorum a vobis exigo su-
dorem atque lacrimas orantes ve-
cis impendam ut opto misericordiam
am gratiosam.

Qualiter anima stupefacta mi-
sericordia dei multa vobis narrat hu-
mano generi precessa. Cap. lxx.

Nunc huiusmodi divina caritate
multum inlustrata quasi tanquam
ethera non videbas quod semetipsam in se con-
tinere possit quod stabat in aspectu dei ve-
lut aurora et absorta videris divina
misericordia et eterna bonitas quod vis

familias ita libenter et opus iniquita-
tes creaturas tuas ego non admiror
si de peccatis peccatoribus ad te re-
ceditis vobis. Ego non ero memor in
intus quas mihi fecistis. O superen-
da misericordia penitus letissimabi-
lis ego non valde sum admirata quod ita
dicis illis qui peccata decernunt et
abhorrent ad te redeuntibus humiliter cor-
de quod loquens ita de illis qui sic cre-
ta ceruice te suis iniquitatibus quoti-
dianie persecunt. Ego dicis volo quod me
pro illis affectuose roges ut ego cis
miam impedi ut opto. O misericor-
dia incomprehensibilis quod de firmis eterne
veritatis egredis quod portus tua guber-
nas vniuersum orbem in tua misericor-
dia creati sumus in tua misericordia
recreati sumus in sanguine christi christi
omnis nostra misericordia nos in quo
libet ope bono quod servat. Misericor-
dia tua fecit et ordianit vniuer-
sum in ire vultu in ligno scissime cru-
cis cum morte. Tunc vita pugnauit
acerrime cum morte et educit nos
aduersus vitam. Sed vita gloriose triu-
phauit de morte peccatorum nostrorum et ibi
mors huiusmodi precepta fuit in tali con-
flictu. Propter hoc culpe nostre corpora-
lem vitam abstulit agno totaliter inma-
culato. Quis ergo fuit in tali bello
victor? perculit mors. Et hoc visum
cessit. Solus a mia tua. Misericordia
tua vitam parat et habet atque lumen val-
de salutaris quod meditate delecta tua
cognoscit in omnibus creaturis vix in iustis
et in peccatoribus. In celis sublimitate
mia tua respiciet vix in celis tuis. Si
videro terram misericordia tua super
habundat. Etiam in tenebris infer-

Tractatus.

nalibus habuit ipsa misericordia tua non inferendo reprobis tantas penas quantam habere meruerunt. Cum ineffabili misericordia tua mitigas grauiorem rigorem viuine iusticie. Et pura mia loti sumus a sanguine peccatorum in sanguine filij tui pretiosi. Quod etiam et ipsa misericordia voluisti cum tuis creaturis licet in mundis conuerſari super terram. Tuus etiam vniuersitas infantum et ingenti dilectione videtur. Non enim sufficit incarnari sed etiam et immenso desiderio nostre salutis vtilissima morte mori decreuit. Nec etiam hoc apparuit ei sufficere sed etiam descendit in libum inde liberando patres antiquos qui tibi virtute seruierunt ut in eis tua veritas misericorditer impleretur: eo qd eterna tua bonitas eternū precium valde grauiose promittit omnibus tibi seruientibus in veritate. Ideo descendit in lumbum ut eos a tenebrosis carceribus liberaret et eis fructum laborum suorum habundantissime largiretur. Iterum attente considero qd misericordia tua cōgruit humano generi etiam amara concedere nobis in cibum exhibendo corpus et potum sanguine vniuersi filij tui ne nos infirmi deficeremus in via et veluti inmemores et ignorantibus oblivioni darentur excellentiam beneficiorum tuorum. Ideo singulis diebus in altari nobis offertur atq3 presentatur iugiter in corpore mystico sancte matris ecclesie. Quis obsecro te coegit et induxit ad hoc solummodo tua beni-

gna misericordia. o misericordia ineffabilis in tui consideratione defuturo et in ea cor meum omnino suffocatur. vnde etiam nanq3 me verto non invenio nisi misericordiam. O pater eterne digneris obsecro gratiose parcere paupertati et ignorantie mee qd loqui presumpsi coram altissimo maiestate tua. Sed amo: huiusmodi ipsissime tue misericordie me redat erecūsum in conspectu tue paterne benignitatis.

De indignitate transeuntium piumen v3 sub ponte quorum anima vocatur a domino mox arbor que radices habet in quatuor virtutibus.

Capitulum rrr.

Postquam hanc anima cor summi altissimi quantum in dei misericordia verbo suo dilataverat humiliter et cecidit atq3 petebat ut promissio sibi facta effectualiter impleretur. Unde resumendo verba sua dominus ait Carissima filia: quedā autem me narraſti & misericordia mea qd gustandam illā exhibui tibi presentem in verbo qd ego tibi promissum videri feci illi peccatores pro quibus vos affectuose deprecor ut me quotid eroget. Sed indubitatissime non eris quālibet comparatione valde maior: est erga vos misericordia mea qm non videri possis qd videre tuum est imperfectum atq3 finitum: sed misericordia mea perfecta est et infinita. Itaq3 definitio ad finitum nulla proportio sine comparando datur. Quod qd misericor-

diam istam aliquantulum intelligendo gaudeas una cum hominis dignitate de qua tibi et ti ut aper-
tius agnoscas et intelligas iniquo-
rum hominum in dignitatem atq;
crudelitatem qui potius ire volunt
infra per flumen eterne damnatio-
nis q̃ per pontem cromptade salutis.
Igitur aperi tui oculum intellect⁹
et videbis illos qui voluntarie suffo-
cant in flumine semetipsos et consi-
dera diligenter iniquitatem indigni-
tatem atq; miseriam ex culpa ppria
deuenerunt. Ipsi principaliter esse
eti sunt imbecilles et egroti. Et hoc
accidit eis ex quo mortale peccatū
in corde conceperunt et postmodum
opere perficiunt unde gratie vitam
amittunt. Et accidit eis veni ho-
mini mortuo qui nullo mēbro suo
potest uti neq; per semetipsum ali-
quo modo mouere nisi quātum ab
aliquo mouetur. Sic illi qui sunt in
flumine submersi mortui sūt ad gra-
tiam atq; suffocati sub aquis amor-
ris inordinati delectationum vite pae-
sentis. Et q̃ mortui sunt ut dīri me-
moriam minime retinet in se benefi-
cia mea q̃ sibi gratiose cōcessi. Ocu-
lus intellectus videre nequit veri-
tatem meam ex eo q̃ sensus ei⁹ em-
nino mortuus est ṽ intellectus ni-
hil ultra sibi proposuit l obiectum
nisi se cum amore proprio sue sensua-
litanis. Et ideo etiam volūtas mor-
tua permanet quo ad voluntatem
meam q̃ nō amat nisi que mortua
sunt. Exstis igitur his tribus ani-
me potenti⁹ omnes operatiōes ei⁹
actualēs et mentales proculdubio

mortue sunt quo ad gratiam nec vi-
lo modo se recipi potest homo per se
metipsum ab inimicis eius q̃ nū
per me fuerit gratiose adiū adiū-
uare se nullatenus valet. verum ē
nihilominus q̃ cum ille mortuus ē
in tempore vivens in corpore mor-
tali qui solūmodo libet⁹ habet ar-
bitrium: a me subsidium in verita-
te postulando ipsum adiuuare pro-
mitto sed ut dīri per semetipsos ad-
iuuare se non valeret. Ipse factus ē
sibi meti ipsi molestus et impos ab-
ilis. Et cromptans illi mundo est am-
bitione dominari subingatur a de-
minio peccati quod omnino nihil ē.
peccat⁹ est solūmodo priuatio gra-
tie. Sicut ergo cecitas nihil est nisi
priuatio luminis ita peccatum em-
nino nihil est. Et ipsi sunt effecti ser-
ui atq; mancipia peccati. Ego crea-
ueram eos veluti arbores amens est
vita gratie quā obtinuerunt in san-
cto baptismo et ipsi semetipsos fece-
runt arbores eterne mortis q̃ mor-
tui sunt ad gratiam. Nūquid agno-
scis vbi radices ista detestabilis ar-
bor habet? In elatide superbie quā
amē priuatus valde periculosē so-
net atq; perniciosē nutrit. Medul-
lum eius est impatientia: sed filius
est indiscretio. Ista sunt quatuor vi-
tia principalia q̃ penitus occidunt
animas eius de quo nū dīri q̃ erat
arbor mortis qui in se vitam gratie
non habuit. Insuper infra dictam
arborescitur atq; nutritur vnius
vermis conscientie qui cum homo
vixit in peccato mortali occidit ē
ab amore proprio: ideo modicum

Tractatus.

fructum aduertit. Fructus autem huius arboris omnino mortiferi sunt et eo qd venenatum humorem attraherunt a radice superbie. unde miserabile anima repletur ingratitudine: postmodum inde succedunt omnia mala sibi. Quia si grata fuisset agnosceret innumerabilia beneficia mea et ita me diligere. Agnosceret etiam semetipsum atq; fragilitatem propriam et in hoc humiliaretur et in dilectione mea consisteret. Sed ipsa velut ab ignorantia occata coalit applicare se fluuiis decurrentibus nec aduertit qd aqua festinat in suo cursu nec cum expectat.

Quomodo fructus huius arboris varij sunt veluti peccata varia sunt. *Capit. lxxij.*

Nonne qd isti varij sunt huius arboris fructus qui mortem inferunt quantum existunt varia genera peccatorum. Aliques videlicet potes esse cibos animalium in mundorum proem illi sunt qui stercoribus delectantur in fetore luti tanq; in mundissime luto que se circumvolant in luto carnalitate animam cum corpore danabiliter inquinantes. O anima miserabilis et ignominiosa ubi nobilitatem atq; dignitatem qua te gratiose deitasti colocasti: Creata enim a te loquor angelorum: tu a vero miseria nunc es velut animal imundum ita fetidum et abominabile qd non solum ego qui sum excellentissima puritas verum etiam aduersarij demones quorum

te fecisti terram hanc munditiam abhorrent. Nulla transgressio est in conspectu meo ita detestabilis et que mihi auferat hominis lumen intellectus ut est ista peccatum contra naturam. hoc etiam infideles philosophi cognouerunt non ex lumine gratie qd circuebant: sed ex instinctu naturali et rectius intellectus obfuscarunt. Ad hoc imunditia continenter vincebant ubi in suo studio magis essent illuminati. Insipiente diuitias circuebant ut illarum ex cogitatio sollicita corda sua non occuparet et a studio retardaret. Non agit ita christianus ingratus et ignorans qui voluntarie gratiam amittit ex culpa sua.

Quomodo fructus aliquorum est auaritia et de malis que procedunt ab illa. *Capit. lxxij.*

Fructus aliorum quorundam est ex terra. Isti sunt auaritia cupiditas et usurarius. Tales directe faciunt velut talpa que quotidie de terra nutritur vsq; ad mortem: postea vero nullam omnino remedium inuenire possunt. Isti cum auaritia sua meam gratiosam liberalitatem et temporis vinitas contemnunt qd tempus a me libere concessum proximo suo cum sua cupiditate vendunt. Ita faciunt usurarij velut crudelissimi suos proximos iura se conantur eripere et eo qd oblivioni tradiderit opera misericordie mee. Quia si memores essent preculdbio non essent ita crudeliter animi prope nec proximo suo imo pro

serenidia virtuosè viuendo fructu
tur atq; primum suo caritate sub
nentent. O quot & quanta mala in
giter ab ista nequitia procedunt.
O aluntur. homicidia: furti: rapi
ne: proditi: occulticia: lucra: cordis
impietas & iniusticia: contra poori
num. Cum his & alijs iniquitatib⁹
eorum occidunt animam suam faci
entes ipsam viuere atq; manu
ne seruaz: vnde vilipendunt vilia
pcepta mea. Tales nullum omni
no diligunt nisi propter utilitatem
proximi. hoc vitium a superbia p
culdubio procedit atq; superbiam
nutrit & fouet. vnum ab altero pro
cedit qd secum habet reputationem
propnam & illico peruenit in aliud
vitium. Et ita de malo procedit in
deterius et detestabili superbia q
semper elata reputatione sui proce
dit: hinc Et qda valde pestifer ignis
ozitur obsecrum et se fumum vani
tat cordis & inanis glorie mendose
producens. vnde cum falsitate fre
quentissime gloriatur in illis a qui
bus alieni sunt. hoc est vna radix q
ramos aliquos in se continet quo
rum principalis est propria reputa
tio: vnde libido dominandi poori
mo suo procedit & in omni his illo
maior apparere desiderat. Ideo nō
habet in corde simplicitatem: sed cū
duplicitate sicte cum dñis am
bulat: vnum verbo demonstrando:
& oppositis corde retinendo. Ex uti
litate propria non veretur occulta
re veritatem imprudentissime pro
cedendo mendatium. hinc etiam deli
tur inuidia quodaz parturic no ver

mem vnus a quo ingliter anima sua
consumitur neq; permittit cum ali
quo bono suo vel aliter lecto corde
gaudere. Istis miseris tot in
iquitatibus inuolati quemodo pau
peri primum suo subuenient cripi
bendo ei de substantia propria quā
do rape non desinunt a linear. Quo
modo purgabant immundam ani
mam ab immunditia sua: quando
mundam animam in fetibus im
munditie submergunt. Nam ali
quando sunt ita bestiales q; filijs at
q; filiabus vel alijs artificibus in
quocungq; gradu non desistant sed
etiam cum illis immunde multas
iniquitates operantur. Nihilomi
nus a misericordia mea clementer
expectatur et non subco terre vt vi
uentes eos absorbeat & huiusmodi
culpas emendent. Quia non opto
mortem peccatoris: imo potius vt
conuertatur & viuat. Sed isti mise
ri quemodo vitam corporalem in
salutem animarum erponēt quan
do renunt etiam viliem tempora
lem substantiam expendere. Quo
modo primum suo dilectionem af
fectuosam impendent quando pro
ximum ipsum ex inuidia lacerant.
O vitia detestabilia que celus ani
me vtilissime prosternt. Celus ip
sam voco quia feceram ipsam tan
q; celum vbi per gratiam habitaf
electa bar celando me infra cū ibi
mansionem eligendo per affectum
amoris. Tunc autem ben tanquaz
adultera talis anima discessit a me
creaturas amando pliusquam me:
immo de se quem fecit idolum:

Tractatus.

et debet me verò persequitur cum varijis iniquitatibus eius atque multis generibus peccatorum: huius autem omnia facit quod velut ingratiſſima beneficium effuſi ſanguinis yſu chriſti filij mei cum erſimabili caritate renuit et cogitare.

Qualiter aliquorum qui ſtatuz terrene dominationis occupant in iuſticie fructus eſt. **Capitulum xxxij.**

Aliquoque ſunt qui preterita terrene dominationis ingenti ſuperbia caput erigunt in quo ſtatim veridicum iniuſticie geſtant erga me deum ſuum contra proximum atque ſemetipſos iniuſticiam errecet. Erga ſe namque procedunt iniuſte quoniam ſibi virtutis debitum non impendunt mihi vero ſubtrahunt honorem et glorie debitum quod nominis mei inquit offerre debent ut obligantur imo veluti ſures auferunt a me quod eſt proprium meum et auerſe ſe ſenſualitate attribunt. Ita quoque committunt iniuſticiam erga me pariter et erga ſe tanquam ignorantes et errecant ab amore proprio non agnoſcendo me in ſemetipſis. prout accuſantur iudeis atque phariſeis qui propter inuidiam et amorem proprium errecanerunt ſemetipſos et ideo non agnoſcunt veritatem verumque veritatem filium meum. Ideo debitum ſuum nullo modo reddiderunt ignorantes vitam eternam que tunc in te eſt erat ut ipſa veritas mea videretur. Regnum dei eſt inter vos. Ipsi vero quod lumine rationis care-

bant quod utique perdididerant voluntarie quantum in eis erat mihi ſimiliter et ei qui mecum eſt unum debitum abſulerunt verum honorem et glorie. Quare veluti ceci tam errecabilem iniuſticiam commiſerunt ipſam ebullitione perſequendo crudeliter uſque ad mortem ignominie ſe crucis. Similiter etiam ſibi valde culpabiliter et iniuſte procedunt erga me et proximum atque contra ſemetipſos abſque miſericordia ſine diſcretione quacunque.

Quomodo per huius et alia plurima quis incurrit in iudicium falſum. **Capitulum xxxv.**

Et hoc ergo et alijs defectibus in falſum iudicium incidunt ut in antea tibi clarius apertiſſe. Ipsi quotidiſe ſcandalizantur in omnibus operibus meis que ſunt omnia iuſta et i veritate facta ſolum ex paterna caritate procedentia. Etiam hoc iniquo iudicio cum veneno ſuperbie pariter et inuidie calumnie ſe redarguebantur ab impijs opera ſancta dilectiſſimi filij mei. falſiſſi me namque dicebant. hic in virtute belzeub eiecit demonia. Sic huiusmodi peruerſi et inſani fundati ſuper amore proprio inmunditia polluti ſuperbia inſati auaritia et inuidia patridi atque corrupti ſibi met ipsis per impatentiam impoſtabiles per cecitatem et ignorantiam in diſcreti cum alijs iniquitatibus quod ipsi frequentissime committunt quotidiſe ſcandalizantur in me pariter

et in seruis meis mendose indicādo
q̄ ipsi sicut virtutes videntur. Et hoc
accidit eis eo q̄ cor eorum omnino
putridum est unde procedit q̄ et
am gustus est infectus et alteratus.
Quare vicia indicant velut ama
ra et eorum opera bona indicant
esse mala et contrario propter vitam
eorum inordinatam opera mala
indicant esse bona. O
cogitas humana cur attendere ne
gligis dignitatem tuam? Tibi altitu
dine namq̄ dignissima descendisti p̄
pter iniquitatem tuam ad statum
infimum atq̄ detestabilem. Domi
num ego te feceram honorabilem
tu vero te fecisti seruum valde mi
serabilem intelligendo super te domi
nium vilioris domini q̄ eligere po
tueris vs peccati cuius te fecisti ser
uum. Et ita factus es talis qualis ē
illa res cui seruis. Et q̄ peccati n̄ n̄
bil est ergo tu nihil es effectus quā
tum ad gratiam. Tibi tulisti tibi vi
tam et elegisti mortē. huiusmodi vo
minium et vitam habuistis omnes
ab vnigenito filio meo de quo salu
tiferum et gloriosum pontem ego se
ci vniuerso generi humano. Cum n.
esset seruus diaboli vos omnino libe
ravit ab ipsa seruitute sua. Ipsum
vnigenitum meum ordinavi fieri
seruum vt vos a seruitute pessima
liberaret. Imposui sibi obedientias
vt annihilaretur inobedientia per
petrata per adam. Semetipsum hu
militerat vsq̄ ad mortē obprobrio
se crucis vt omnino superbia con
funderetur. Omnia vicia sua sacra
tissima morte destruxit ita q̄ null⁹

in veritate dicere potest pro aliquo
delicto non esse satisfactum neq̄ id
esse ipsum. Imo omnia fuerunt sa
bicata p̄lita et annihilata super eos
potē suo de quo tibi dixi q̄ feceray
ego quasi vham incudem vbi talia
fabricaretur. hominibus omnia re
media prouidi vt si voluerit eade
re possint valde facilius eternaz vā
nationem. Ipsi vero sanguines istū
ita p̄fectum vilipeñdunt ipsū
conculcando pedibus affectus ior
dinati. Et hoc est iniustitia et iuditi
um iniquum et falsum de quibus ar
guetur et etiam in die iudicii mu
dus arguetur. vt exprimere vide
batur veritas mea dicens. paracle
tus autem quem mittet pater i no
mine meo ille mundum arguet de
iniustitia et de falso iudicio. Tunc
vero reprehensus erit quādo spi
ritus sanctus sup̄ apostolos effudit.

De tribus reprehensionibus qua
rum vna ē concinua. Capi. xxv.

N Queris carissima filia tres
esse reprehensiones quarum
vna fuit in aduentu sancti spiritus
in discipulos vt iam dixi. Qui for
tificari a potentia mea et illuminari
a sapientia vilo.issimi filij mei ple
ne fuerunt. edocti cum eiusdem san
cti spiritus plenitudine qui ē vnus
mecum et cum filio meo et per os il
lorum apertissime mundus ē argu
tus cum doctrina mee veritatis. Ip
si ceteris sequaces eorum agnoscen
tes veritatem quotidie mundum
argunt. hoc ē illa quotidiana re
c

Tractatus.

reprehensio qua mundum arguo: v3
euz efficacia sacre pagine seruis me
is illam arguentibus. Nam a spiri
tu sancto lingue eorum crudite si
unt atq3 diserte ad annuntianduz
veritatem meam: prout aduersari⁹
inimicus instruit atq3 disertus facit
in malum seruatorum suozū linguaz
v3 eorum qui per flumini vadunt
ad mortem. Hanc ergo reprehensio
nem vulcem & acceptabilez ordina
ui mundo euz affectu magne pater
ne dilectionis in animarum salute.
Itaq3 nemo potest excusare vicia.
Ego non habui doctricem vel argu
entem q3 iam eis ostendi veritatem
aperte cognoscentibus virtutem &
vitium atq3 demonstrauit primum
virtutum & execrabile detrimentū
vitiōrum vt habeant in se timorem
& amorem sanctum cum displicētia
vitiōrum & amore virtutum. Insa
per ista saluberrima veritas nō ce
pit ostēda vobis per angelum al
quem solummodo ne quis inaniter
excusat se velit vicia. Angel⁹ equi
dem impossibilis est atq3 beatus &
offendere non valet neq3 sentire po
test molestias huius corporis prout
& nos. hoc ablatum est nec aliquis
opponere potest q3 monstrata fuit
ab vnigenito filio meo qui vere fu
it idutus vestra mortali carne. S3
etiam virisq3 seruis innumeri qui
virtuose secuti sunt huiusmodi veri
tatem: qui siue qualco vel vnde fue
runt: Proculdubio creature mor
tales & passibiles: vt estis vos cum
i impugnacione carnis aduersus spi
ritum & qua non fuit exceptus etiā

apostolus precipuus & decius pater
co meus & ali3 plurimi sancti qui di
uersis modis impugnati fuerūt ad
augmentum virtutum & coronaz.
Tamen ita nati fuerunt in pecca
to sicut & vos eodem educati cibo.
Et idem deus in pacēti tempore
sum sicut eram tunc. Neq3 mea ma
nus infirmatur & infirmari non po
test aliquo modo quin omnia que
volo possim. Itaq3 subuenire: & pos
sum: scilicet volo: paterna caritate om
nibus a me subueniri postulanti⁹.
Tunc ego demonstrat aliquis a me
velle subueniri quando flumiē egre
ditur & vadit per pontem viam at
q3 doctrinam insitendo dilectissi
mi filiū mei. Et ideo nullam excusa
tionem habent quoniam via demō
stratur eis & iugiter arguantur: vn
de nisi se correxerint dum tempus
adeit in secunda reprehensione con
demnabuntur que fiet in vltima ex
tremitate: v3 in morte vbi iustitia
mea clamat vicens. Surgite mor
tui v3 ire ad iudiciū: v3 tu qui mor
tuus es ad gratiam atq3 morti cor
porali propinquas erurgens vnde
coram iudice summo cum iniusti
cia & falso iudicio tuo: cum crimin
to lumine fidei quod vtiq3 succen
sum & ardens extraxeras a sacro ba
ptismate: tu autem extingisti cum
vento superbie pariter & vanitate
cordis. Ex his ordinasti tibi quodā
modo velum vnum illud exponis
ventis valde contrariis tue salutis.
Centum, n. propie reputationis
augebas & nutrebas cum videres
viri amore propriū. Quare volo

issime carbas per fluitus delicia-
rum atq; mundane prosperitatē vo-
luntarie sequendo desideria carnis
atq; temptationes diabolicas. Ip-
se namq; diabolus cum velo tue vo-
luntatis inordinate navigare te se-
cit per decurrentem ⁊ mōtiferum
fluitum ⁊ sic vna secum ad eterna
tortura merito peruenisti.

De secunda reprehensione in qua
reprehenditur de falso iudicio ⁊ in-
iustitia. **CA. III. v. q.**

Tota secunda reprehensio filia
carissima iaz est in facio quia
deuenit ad sue mortis extremitatē
vbi non valet vltra remedium in-
uenire. Tunc. n. vermis conscientie
d quo tibi vtri q erat excoriat⁹ amo-
re proprio icipit aperte videre. Nā
iste in extremitate tali dare cogno-
scit enadere nō posse manus meas.
vnde valde redendo semetipsū ar-
guit attendens ex defectu suo scd-
modo se reductū ad huiusmodi mi-
seriam intollerabilem. Si tamen eti-
am tunc anima lumen haberet cul-
pam agnoscendo propriam ⁊ in ve-
ritate peniteret atq; diceret: non
quippe propter penam quam se vi-
det incurrere: sed intuitu mei quez
offendit qui summa sūz ⁊ eterna bo-
nitas adhuc inueniret in conspectu
meo in misericordiam. Si vero mors i-
naserit cum absq; tali lūmine: vel
absq; sp̄s sanguinis vniuenti filij
mei sed tantummodo cum verme
conscientie sue propeia passiue vo-
lendo magis de pena sua q̄ v̄ merito.

o scensionibus indubitanter eterna
damnatione pnuictur. Tunc. n.
irremediabiliter a mea iniustitia cor-
ripitur tam de iniustitia q̄ de fal-
so iudicio suo. Et non solum in gene-
rali prout est vñs in omnibus ope-
ribus suis in mundo vñs impler
sed etiam arguetur in particulari d
iniustitia ⁊ de iudicio falso quibus
est vñs in hac extremitate sua: vñ
indicando falsissime: ponēdo ⁊ erri-
mando maiorem iniquitatem suaz
ineffabili misericordia mea. hoc est
illud irremissibile peccatum cui nō
paretur in presenti seculo nec in fu-
turo quia detestabili modo contem-
phre decreuit in estimabilem mi-
sericordiam meam. Nam amplius
ego detesto: ⁊ abhominor hanc vici-
nam cū iniquitatem q̄ omnia pec-
cata sua que prius in vira cōmisse-
rat. vnde noueris absq; dubitatio-
ne q̄ illa desperatio perfidissima in-
de vespitu: ⁊ amplius mihi simul ⁊
vniuenti filio meo q̄ illa crudelis-
sima proditio sua. Itaq; tales acriter
arguantur de falso iudicio suo
pro eo q̄ estimauerunt esse maio-
rem iniquitatem suā q̄ sit vñs mi-
sericordia mea. Ex quo postea cum
demonibus irremediabiliter eter-
na pūitione cruciantur. Insuper
arguantur de iniustitia p eo q̄ ma-
gis de suo detrimento volēt q̄ de su-
is offensis q̄ me scia. Tūc. n. iniustis-
sime pcedit ⁊ indicant si eribēdo
mihi qd meū ē neq; fidi qd suū ē:
Ibi nāq; reddere debet assensu
amoris ⁊ amaritudinē atq; cōdis ve-
rū pūitiōis effrēdo mihi pp offē-
c q

Tractatus.

contra me factas et ipsi faciunt op-
positam exhibendo sibi met amorē
carnalis compassionis atq; dolere
amarissime pene quam ex culpa cō-
misa pati solent. Igitur aperte pa-
tet eos iniustissime iudicare. vnde
merito de utroq; puniuntur v; de
falso iudicio pariter et iniustitia. Et
q; misericordiam meam ita contē-
pserunt erigente iusticia crucian-
dos eos ordinavit vna cuius sermo erit
delictissima iniquitatis eorum et fru-
pido demone cuius terribili se spem-
te submiserunt ut sicut infimul of-
fenderunt ita puniantur et eruci-
entur infimul a ministris meis de-
monibus quos ordinavit iusticia
mea lictores ad puniendos omnes
iniquos.

De quatuor principalibus tor-
mentis damnatorum que cetera sub-
secuntur. Cap. Lxxviii.

Alia carissima nulli creata
lingua penas infelici v; ista-
rum animarum enarrare sufficit.
Et prout ista tria sunt vitia princi-
palia: v; amor propius vnde pro-
greditur vana reputatio sue virtu-
tis et inde subsequitur elata supbia
cum iusticia falsa et alijs impijs et i-
mundis iniquitatibus que postea
secuntur: ita tibi dico q; quatuor in
inferno principalia tormenta recu-
pant que cetera subsecuntur. Pri-
mum ē q; ipsi benefica visione mea
se privatos esse conspiciant ex cul-
pa sua. Et in hoc inextinguibili pena
cruciantur et affliguntur incantus

q; si possibile foret ipsi potius elige-
rent igne comburi videndo me q̄
omni cruciatus carere non videndo
me. Ista gravissima pena eis immo-
uat aliam v; q; vermis conscientie
redit animam incessanter attente
p̄siderando se privatos visione mea:
pariter et angelica conversatione so-
lum et defectu suo quem volunta-
rie contra me cōmiserunt vnde se
fecerunt demonum cōversatiōne
signos et eorum horribili visione.
Quorum aspectus omnem eis cru-
ciatum mirabiliter augmentat at
q; duplicat. Et hec ē pena tertia. vnde
sicut in visione mei sancti semper
erulant et cum inextinguibili gau-
dio renouatur in ipso: anima fru-
ctus laborum quos in vita sua per-
tulerunt a morte mei atq; duplican-
tia sui contemendo semetipsos: sic
converso damnati miseri et infeli-
ces fugiter innotant tibi in peccatis
atq; cruciatibus in affectu demo-
num. Nam illi omnes visione se cognos-
cunt q; solummodo propter lordina-
tam propriam voluntatē se vi-
gnos huiusmodi visibili cōversatiōe se-
cerant. Et ideo vermis conscientie
validius ardendo atq; cruciando ro-
dit nec vnq̄ aliquo tempore morat
sue rodere desinit. Augetur etiam
eis amarissima pena q; demones vi-
dent i propria figura que tibi ē hor-
ribilis q; nullus hominum excogi-
tare posset. Et bene recolis quando
semel cum in forma sua tibi mon-
stravi quasi per setum oculi: postq̄
ad sensus corporeos restituta fuisti

tu portas et igebas ire per viam vi-
am igneam vsq; ad diem iudicii ou-
raturamq; amplius cum intueri.
Nihilominus licet eum ita videris
in breuissimo spatio temporis ad-
huc ignorans quantus est horribilus.
Quoniam operante diuina iusticia
horribilus videtur ab anima tar-
taro deputata: plus vel minus po-
tut erigunt infeliciam animarum
et celsus. Quartum vero tormentum
est ignis qui iugiter ardet consume-
re tamen nullo modo potest. Nam
anima non est materialis que consu-
ma possit sed est incorporea. Ideo non
deficit in esse suo. Sed erigente di-
uina iusticia sic ordinant q; igne di-
uinarum anime comburantur affli-
ctiue sed non consumantur: tamen
inextinguibili pena semper affligun-
tur atq; cruciuntur plus vel minus:
vt eorum demerita requirunt diuer-
simode iuxta diuersitatem iniqui-
tatum eorum. Isti quatuor prin-
cipalia tormenta plurima subsecun-
tur eorum intollerabili calore et inexti-
guibili frigore et itq; lamentabili ve-
ritas inaudito stridore. Sic igitur ir-
remediabiliter eterna damnatione
reprobis cruciantur qui post repen-
sionem eis in vita ista factam de
falso iudicio et iniusticia. corrigere
se noluerunt vt iam dixi: nec etiam
in secunda repensatione: v; in mor-
te sperare voluerunt in me pariter
et in sanguine filij mei dilectissimi si
volentes de culpa contra me com-
missa quantum de sua pena quam sub-
sequi culpam agnouerunt.

De tertia repensatione que fiet
in die iudicii. Cap. xxiij.

Nunc vero de tertia repen-
satione que fiet in iudicio dice-
dum est vt aperte cognoscas quan-
tum creatus et ignorans homo se
decipit ego declarabo te de repen-
satione in quo animabus infelicibus
angebitur et innouabitur ama-
rissima pena propter vniouem qua
cum suis corporibus habebunt eorum
intollerabili repensatione que ge-
nerabit eis veretundiam confusibilem
atq; ruborem inextinguibilem.
Noueris ergo q; in nouissimo die iu-
dicii quando veniet vnigenitus filius
meus in excelsa maiestate sua: vt
orbem arguat et iudicet in potentia
diuina: non veniet velut pauper
velut prout eo tempore quo natus est
virginis fuit et in stabulo reclinatus
inter animalia: postea moriendo su-
per ligno crucis: vt malefactor licet
duos latrones. Tunc. n. abscondi po-
tentiam meam in eo permittendo
ipsum velut hominem penas et ob-
probria tolleret. Natura tamen di-
uina separata non erat ab humana
natura: sed ego permisi q; ipse penas
illas tolleraret vt verus homo vt
ordinate satisficeret iusticie diuine p-
culpa vestra. In hoc autem vlti-
mo iudicio non ita veniet: cum
potentia magna personaliter argu-
et et iudicabit vniuersum orbem in
equitate ita q; in conspectu suo om-
nis creatura contremisset. Ipse ve-
ro iuste retribuet vnicuique prout est

Tractatus.

Vita sua operando promeruit. Re-
probi miserabiles et isidicos et aspe-
ctu iudicis huius tantum timorem
atq; terrorem habebunt q; lingua
carnis exprimere non valet. Iusti
vero timorem habebunt non quip-
pe scelerum sed salutem cum reue-
rentia et inextinguibili gaudio. Non
q; in se facies immutetur immuta-
bilis. n. est nam est v. am. mecum se-
cundum naturam divinam ac et-
ernam fm naturam humanam ex quo
glorifice resurrexit a mortuis ipse
facies est immutabilis: sed oculo re-
probi talis apparebit videbit. n. est
cum oculo terribili et obscuro prout
habet in semetipso. Sicut oculus in-
firmus de luce solis non videt nisi
tenebras: oculus vero sanus videt
lucem valde gratam atq; delectabi-
lem. Hoc vero non accidit ex defec-
tu sine varietate solis: imo solus ex
defectu infirmantis oculi. Simili
modo damnati videbunt in odio et
confusione tenebrosa non ex defe-
ctu divine maiestatis cum qua ve-
niet indicaturus ordem: imo proce-
det ex eorum iniquitate perfida.

Quomodo damnati nō possunt
velle bonum aliquod vel optare.

Capit. xl.

Tantum est odium quod ha-
bent isti miseri damnati q; ip-
si non possunt velle sine desiderare
bonum aliquod nec quotidie bla-
sphemare. Causa vero propter quā
rē nequeunt bonum aliquod appe-
re patens est quia videlicet i mor-

te ligatur arbitrium liberum: unde
postea nemo potest aliquod op^{us}
meritorium operari. Ergo quicum-
q; moritur in odio eius grāni culpa
peccati mortalis erigēte vinum in-
stima semper in odio perseverat ob-
stinatus in illis iniquitatibus i qui-
bus cum hora mortis invenit quor-
tidie exordendo semetipsum et au-
gendo sibi penam. Et precipue pro-
pter penas aliquas creature de cu-
ius damnatione fuit in causa: pro-
ut aperte cognosce potes exemplo
vinis epulis i euāgelio notari qui
peribat et gratia lazari sui fra-
tribus in mundo corrigi ut eis an-
nuntiaret amarissimas penas eas
ut illas evadere possent. Hoc autē
ex caritate non dicebat: vel ex com-
passione fratris quia privatus erat
omni caritate neq; poterat optare
bonum in honorem meum: vel illo-
rum salutem eo q; ipse vita finita
fuit in odio mei pariter et virtutis.
Sed ideo dicebat quia maior eius
peccatorum nutritur in suis iniquitati-
bus. Cui igitur ipse cognosceret eis
exhibuisse materiam et occasionem
eternae damnationis videbat angu-
mentus sue pene si venissent illuc
ubi quotidie se rodunt cum odio
quandocumq; vita finitur in odio.

De gloria beatorum. Capit. xli.

Sed anima iusti crescere quidē
in virtute nō valet licet in af-
fectu caritatis vita finita fuerit: sed
cum ea dilectione eius qua venit ad

me semper amare potest et cum ea
mensura remittitur ei. Quotidie
me cupiens habere: singiter habendo
me possidet atque fruitur. Ipse
ergo desiderium nunquam est vacuum:
Imo continuo plenum: quia dum aut
de fame sitit habundantissime saturatur:
saturata vero fame sitit: pro
cul tamen est a saturitate fastidius
et omnis anxietas est a fame remota.
Semper vero gaudet in eterna
in eis visione participando in se bonum
illud ineffabile quod est in me.
Quilibet habet in semetipso iuxta
mensuram eius hoc est quod cum ea mea
sura caritatis cum qua venit ad me
cum eadem ei remittitur eo quod uniti
fuerunt in caritate mea pariter et
proximi sui. Unde quotidie gaudent
omnes et exultant in me. Quilibet
est in se particeps cuiuslibet gaudij
proximi sui cum affectu sinceris
sive caritatis ultra bonum universale
quo generaliter omnes exultant.
Etiam cum angelica natura: beatorum
anime singulare lectum iugiter
habent precipue cum angelis illis
cum quibus iuxta merita sua collocati
sunt sed varias virtutes quas
in mundo principaliter habuerunt.
Et licet omnes vinculo perfecte caritatis
indissolubiliter uniti sint habent
nonominus iocundam atque familiarem
participationem cum quodam
singularem gaudio cum his quos
amore singulari dilexerunt in mundis
amore suo sancto crescebant in
gratia semper augumentando virtutes:
vnde erat occasio salutis aliorum:
vnde nomini meo resultabat

honorifica laus et gloria. Itaque post
modum in vita durabit sanctus amor
eorum non est imminutus: imo cum
habundantia maiori felicitas inter
se participant ultra gaudium atque
bonum universale ceteris a bonitate
mea concessum. Nec tamen existimes
quod illud gaudium particulare
de quo viri solum ipsi possideant: Imo
participatur ab omnibus electis
atque civibus superne ciuitatis
et etiam ab omnibus angelis. Cum
namque anima sancta pervenit ad vitam
eternam omnes beati participant
illius anime felici beatitudine similiter
et ipsa participat omnium felicitate
bono. Non tamen intelligas quod illorum vasa:
vel illius anime crescere possint ultra: sed
ut quod exierat amplius impleri quod plenum
fuit et ampliari si valeret: habet unam locundam
et rultationem quam recitat et renouat in
eis cum gaudio subilo ex agnitione
felicitatis illius anime. Namque attente considerat
ipsa et a pueritiae terrena subila tanta
misericordia mea cum plene die gratie.
Sic igitur exultat in me per illius anime bonum
quod a mea benignitate recepit. Et
exultatio similis anima sanctae et exultat in
me videns atque degustans pulchritudinem
atque dulcedinem eterne mee caritatis
in animabus atque spiritibus angelicis. Non
tamen affectus desideria coram maiestate
mea quotidie clamant pro salute potius
omnibus pro eo quod vita finita fuit in
caritate primi quam perculdubio non
amiserunt: imo cum illa transierunt per
iannam virginis filij mei ut infra
tibi pandam. Itaque potes a per
te discernere quod cum eodem gradu
sive nexu affectionis in quo finit

Tractatus.

illorum vita permanent in eternū. Ipsi sunt omnes iua voluntari mee cōformēs q̄ optare vel velle neque unt nisi quod ego volo quoniam ip̄sorum arbitrium est ita ligatum vīculo caritatis q̄ hominū vita defficiente in statu gratie non potest vltra peccare. Et in tantum voluntas eius est voluntati mee cōformis et vnita q̄ quantum in inferno parentes vni genitum suū aspiciant ipsi nulla compassione mouentur: imo valde contentantur illum videre puniri siue cruciari tanq̄ inimicū meū. Et a me tūc q̄ in aliquo dīserpantes habent eorū desideria plena. desideria beatorū appetūt in vobis viatoribus atq̄ peregrinis qui quotidie curritis ad mortis terminum videre meum honorem et in honore mei desiderio salutem vestram affectuose peroptāt et ideo quotidie maiestatem meā pro vobis croant. hoc autem ip̄sorum desiderium ex parte mea semper impletur in quantum vos ignorantes et ingrati misericordiam meam acceptare velletis et ei cū vīs iniquitatis non obularētis. Beati quoq̄ desiderant habere potē corporeū suorum: sed huiusmodi desiderium eos nullatenus affligit quam uis ipsa corpora non habeant imo gaudent et exultant in me quia certissime sciunt huiusmodi desiderii adimplendum. Et nō affliguntur iterim quoniam beatitudo eis non defficit: vnde nullam omnino penā inde recipiunt. Nec tamen crīmare debetis q̄ post resurrectionem

glorificatio corporis ampliores beatitudinem afferat anime q̄ si hoc esset vtiq̄ sequeretur q̄ beati donec haberent corpora suam beatitudinem haberent imperfectam quod esse nullo modo potest. nam eis nulla perfectio defficit. Itaq̄ corpus si afficeret vel augebit anime beatitudinem mer habundantia sua cū in vitino die iudicij vestitur idumento proprie carnis quam habuit in mundo viues. Sicut. n. anima creata est immortalis in metastabilitate in vnione tali corpus efficitur immortale perditatq̄ sua corruptibile grauedine tenuē sine corruptione fiet atq̄ leue. vnde corpus glorificatum per impetrabilem murum transire potest nec vtiq̄ offendiatur ab aqua vel igne: nō quippe virtute propria sed anime virtute quam ei gratiose concessi et inestabili dilectione mea cum qua illas ad ymaginem et similitudinem meam creauī. Oculus intellectus nō videre non sufficit: nec auris audire: necq̄ lingua narrare: neq̄ cor et cogitare quāta beatitudo sit electorum. O quale gaudium est videre contemplari et frui me qui sum eternum atq̄ summum bonum. O quātam iocunditatem habebant vni cum corpore glorificato. quā tamē vtiq̄ ad diem iudicij carendo nō habent inde penam aliquam quoniam anima beatitudine perfecta repleta est: quam vtiq̄ beatitudinem etiam corpori postea participabit vti iam dictum est. Nunc volo vbi vī-

erre bene quid apprehendo super in-
effabili gaudio quod habebit cor-
pus beatorum in humanitate glo-
rificata dilectissimi filij mei que cer-
titudinem vobis impendit vestre
sature resurrectionis. Unde ingre-
sser erunt in aspectu sacratissimo
rum vulnerum eius quorum cicat-
rices in corpore sancto suo rectes
apparent et ita conservantur que
quotidie pro vobis in prospectu mee
divine maiestatis misericordiam ac-
clamant et instantissime postulant.
Quis una cum eo ineffabiliter exul-
tabunt et omnimodam conformita-
tem habebunt. Oculi cum oculo
manus cum manu atque totum cor-
pus cum ipsius filij mei corpore. Quod
morantes in me stabitis in illo quo-
nam unum est mecum. Oculi ta-
men vestri corporis in humanitate
dilectissimi filij mei dilecti bitur. Et
accidit hoc pro eo quod ipsorum vita
finita est in dilectione mee caritatis
et ideo durabit in eternum. Non quod
ipsi possint ultra bonum aliquod
operari meritorium quod solum modo
dum in mundo vivunt meritis a-
cquiritur sine peccato ut volunta-
ti cuiuscunque placeat cum arbitrio li-
bero. Sed in eo beatorum anime gaude-
rent bene quod et operibus eorum
factis in mundo secum attulerunt.
Isti non expectant cum timore ser-
vili divinum iudicium sed cum ala-
cri gaudio. Neque dilectissimi filij
mei facies terribilis apparebit pel-
oio plena quoniam ipsorum vita
finita est in dilectione mea et in beni-
volentia proximi. Itaque certum est

quod mutatio faciei non erit in eo quo-
nam veniet in maiestate mea iudi-
caturus orbem universum: sed isti
qui iudicabuntur ab eo. Quia om-
nia apparet cum odio et iustitiae
salutis pro cum misericordia et amore.

Quomodo post iudicium gene-
rale damnatio assignabitur pena.

Capitulum.

Aliqui tibi narrant de digni-
tate iustorum ut amplius agno-
scas miseriam impiorum atque dam-
natorum. Hoc est. a. alia pena repro-
bis videre beatitudinem iustorum
que quidem visio generat eis angu-
mentum penarum: et iustis: et electis
meis visio damnatorum est in angu-
mentum exultationis et imensis gau-
dij mee bonitatis intuitu quia con-
traria sortis est posita magis luce-
scit: et aperte videtur in albo et ni-
gro in tenebris et luce. Pena erit igitur
eis aspectus electorum et cum ama-
rissima pena vix vixum iudicij pre-
stolantur eo quod aperte cognoscunt
penarum suarum futurum augu-
mentum. Et ita firmiter erit: quoniam
am in illa terribili voce. surgite mor-
tui venite ad iudicium anima reuer-
tetur ad proprium corpus. In iustis
quidem erit glorificatio: in repro-
bis autem erit eternaliter in infer-
no cruciatum: et intollerabilem ve-
recundiam et improperium habebunt
in conspectu tremendi iudi-
cis et omnium beatorum. Verbis
vero conscientie crudeliter arboris
interlopa comedet et animam ac etiam

Tractatus.

et ceterosque contemneret corpus. Vident improperum effusi sanguinis pretiosi pro sua redemptione per soluti et opera mee misericordie que ipsis unigenito incommo-
dante feci tam temporalis quam spiri-
tualia. Et id quod obligabantur in proximo facere neque fecerunt ut in euangelio continetur. Etiam valde terribiliter arguentur de cruce-
litate quam erga proximum exer-
cuerunt cum ego magnam eis mis-
ericordiam impenderem. Item de sa-
perbia cordis eorum a morte proprio et immunditia pariter et auaritia. In morte sua solum corpus anima reprae-
bensa fuit: in iudicio vero generali simul anima cum corpore redargue-
tur quia corpus associavit animam et ipso mediante fecit anima bonum vel malum sicut voluntati propele placuit. Omnis operatio bona sine mala mediante corpore perpetratur. Et ideo carissima filia valde p-
grue remuneratur electi mei gloria et in-
finito bono cum corpore glorificato simul et anima prout in simul amo-
re mei laborauerunt. Et ita redde-
tur iniquis eterna pena ut anima crucietur una cum corpore quo me-
diante peccata perpetraverit. Ip-
sis ergo renouabit amarissima pe-
na reassumpto corpore in aspectu di-
lectissimi filii. Misera quoque sensa-
litas eorum cum immunditia sua confusibiliter arguetur attendendo naturam humanam in persona christi corpore divine nature conformata et unita in puritate maxima super
ephores omnium angelorum cralla

tam. Et iniqui se vident et coram
solummodo defectu in profundo tar-
tari sic immensos. Inmensam vero
vel misericordiam considerant in de-
ctis et iustis habundantissime super
sacre qui recipiant agni sanguinis
effusi fructum et apertissime vident
penas omnes quas illi a morte pos-
tulerant in corpore glorificato sta-
re velut ornamentum: vel auri frus-
tum in panno seu vestimento non qui-
dem virtute corporis sed solum ex
anime plenitudine que corpori fru-
ctum laborum suorum representat
quoniam cum associavit in operibus
virtuosa. Ita ergo fructus huiusmodi
laborum ab extra demonstratur ut
in speculo facies hominis apparet
modo predicto. Dum igitur atten-
dant isti miseri tenebrosi tam creci-
lentem dignitatem qua privati sunt
ipsi propter iniquitates eorum au-
getur eis amarissima pena et intolle-
randa confusio quoniam in corpore
bus eorum aperte signa demonstri-
tur iniquitatum suarum quas in se-
culo commiserunt. Unde quotidie
cruciantur. In illo namque terribili
verbo quod audient sic maledicti in
ignem eternum: ibit anima cum cor-
pore simul ad conuersionem atque
societatem demonum abique reme-
dio cuiuscunque spei et sic circummo-
luti cum omni putredine totius or-
bis unusquisque per se vincit modum
eundem varias iniquitates committens.
Quarus. n. quod in auaritie pu-
tredine quam inordinate videris et
igni comburetur una cum vana ma-
di substantia. Crudelis vero cum

sua crudelitate: et immundis cum immunditia putride conscientie sue valde sententis. Inustus cuq; impiissima iniustitia sua: inuidus cum invidia qui proximam oderunt cum odio suo. Qui semetipsum amore proprio: et inordinato dilexerunt: unde precesserunt alia mala quoniam est velut origo atq; principium aliarum iniquitatum data superbia sociant: perpetuo cruciabuntur igne cuq; atrocissima pena. Itaq; omnes in gradu suo puniuntur indubitanter in anima simul et in corpore. Sic ergo miseri peccatores ambulantes per inferiorem viam fluminis: qui noluerunt desuis iniquitatibus in veritate penitere neq; misericordiam meam acceptare quas ego libenter eis impendissem perueniunt ad mendaciorum sanctorum eo qd imitari sunt diaboli doctrinam qui est pater omnium iniquitatis atq; mendacii. Unde per eum tanq; per sanctorum suorum omnes iniqui transiunt per quam transitis ad eterna supplicia perducuntur sicut iam dixi. Sic econverso filii et electi mei per superiorem viam videlicet per pontes ambulant imitati sunt viam veritatis ideo veritas est ipsorum vera sanctorum. Et ideo veritas ipsa mea vocatur. Nemo potest venire ad patrem nisi per me. Ipse quidem est via et sanctorum per quam ambulare atq; pertransire debet omnes electi ut quiete scire valeant in me mari pacifico. Sed illi reprobi miseri transire voluntarie decreuerunt contrario per viam obicuri mendacii ubi mortu-

am aquam intenerunt. Et ad illas ipse demon eos invitat quasi dicat. Quicunq; sitis et aquam mortuam habes desiderat veniat ad me: quia sibi vado satis et bibat intra libitum. Et ipsi veluti stulti et omnino cecii quia fidei lumen amiserunt voluntarie sequuntur illum et non aduertunt neq; considerant horribile precipitium suum.

De utilitate temptationum et qualiter anima in mortis extremitate gustat et intelligit locum ei deputatum etiam antequam corpore separetur.

Capitulum xliij.

Etiam intelligere debes qd ipse diabolus est veluti licetor atq; minister a mea via: iustitia est institutus et ordinatus ad cruciandos omnes iniquos qui me miserabiliter offenderunt. Sed in mundo permittendo concedo ut hominibus frequentissime temptationes atq; molestias inferat non quidem ut homines in tali bello succumbant sed ut in bello vincant et postmodum a me recipere coronam glorie per victoriam mereant et iterum viam meam persequantur. Non enim coronabit nisi qui legitime certaverit. Quia nemo potest repauescere per frequentem temptationem diaboli: vel aliam tribulationem sine bello vnde cesset percedat quasi ovis ego roboro invigilantem voluntatem hominis in sanguine vite christiani filii mei fortificavi qui vici non valet a quocunq; demone vel alia creatura nisi ipse consentiat quasi est vasa vobis a me posita cum arbitrio

Tractatus.

libertate. Quia hæc ergo libertate potestis voluntatem ipsam inclinare seu refrenare iuxta libitum vestrum. Et ista gratiose concessi vobis velut incerpugnabilem armaturam. Ad id vero sponte peccatum acceptatis armaturam vestram in manu via belli: per hæc iste gladius est cum quo vos percutit et occidit. Si vero gladius iste voluntatis in manu via belli non exhibetur: voluntarie vs acceptando temptationes atq; molestias eius: homo nunq; offenditur ab aliqua peccati mortalis occasione cuiuscunq; temptationis vel molestie proveniens: vnde cunq;: imo fortificabitur inde si oculis intellectus apperuerit ad videndam et intelligendam caritatem meam vere paternam que permittit huiusmodi temptationes solus ut homines in se virtutes acquirant et in eis experiantur. Ad virtutes vero non peruenitur nisi mediante cognitione: propter fragilitatis atq; mee bonitatis et ista cognitio perfectior acquiritur tempore temptationis q̃ tempore consolationis et quietis: q̃ tunc aperte cognoscit se per se non esse q̃ se liberare non valet ab illis molestiis quas vtiq; vitare vellet et illis omnino carere: me vero cognoscit in voluntate sua que fortificatur a bonitate mea quare non acquiescit illis molestiis a tq; temptationibus et q̃ prudenter aduertit q̃ ego concedo sibi propter vilitatem eius et caritate mea: diabolus, n. infirmus est et omnino nihil agere potest nisi quantum ego sibi concedo. hoc autem ei

concedo non ex odio vestris: sed ex caritate paterna sicut isay dicit: non est in bello huiusmodi succumbat: s; ut in bello tali triumphus obtineatis et v; ex inde veniatis ad veram cognitionem vestri atq; mee bonitatis et ut virtus experientia probetur que proculdubio non probatur nisi per oppositum eius. Ergo diligenter attende q̃ demones esse constitui et ordinari ministros meos ut impios atq; reprobos in inferno crucient et in mundo temptationibus atq; molestiis electos erercent: ut virtutes in anima probentur. Quia intentio diaboli non sit: ut virtus i vobis augeatur sine probetur: quia caritate priuatus est: imo iuxta posse laborat ut omni virtute priuemi: hoc autem agere nullo modo potest nisi velitis ei consentire. Tunc videre potes hominis amentiam qui vult esse debilis: vbi factus est a mea bonitate fortis atq; robustus: et ipsemet voluntarie se ponit in manibus inimici sui crudelissimi qui quotidie querit anime sue mortem eternam. Unde volo te nosce q̃ ex quo sponte reprobi se demoniacæ servitutis subiecerunt in vitam: postmodum in extremitate mortis cristentes ipsemet sub huiusmodi crudeli dominio si expectant aliud iudicium a me: sed ipsemet sui iudices crunt a conscientia compellente. Quare veluti sperant festinât ad eterna supplicia. Et anteq; ingradientur inferni in extremitate mortis illum amplectuntur cum odio cuiuslibet virtutis et cum demonibus quos in domi

nos elegerunt pro peccatis nostris operum habent infernum: sicut edocuerunt iusti et electi mei postquam imperfecta virtute vixerunt ad mortis extremam advenit: vera caritate succensum oculis perfecte fidei: cum firma spe fructiferi sanguinis agnitionis unigeniti filii mei vident illud eternum premium eis a me preparatum et cum vere dilectionis bonis amplectuntur astringentes amoris a muneribus me summas et eternum bonum in hac extremitate: sicque vitam eternam affectuose degustant antequam egrediantur a corpore mortali. Alii vero qui vitam in quadam vixerunt caritate communem et non in tanta perfectione venientes ad ultimum vite misericordiam meam amplectuntur cum eodem lumine fidei atque spei prout habuerunt illi perfecti sed imperfecte. Qui licet imperfecti fuerint astrinxerunt tamen affectuose misericordiam meam estimantes et intelligentes valde maiorem esse divinam misericordiam omnibus offensionibus corporis. Peccatores autem iniqui faciunt oppositum quod cum in remediabili desperatione et odio crudeli vident et amplectuntur locum sue damnationis ut iam viri. Itaque nec electi neque reprobi postulantur indicari sed in egressu a corpore quislibet videt et intelligit et quasi possidet ei locum assignatum etiam antequam a corpore fuerit anima separata. Nam anime damnatorum egrediantur cum odio atque desperatione. perfectorum vero cum amore et lumine fidei et cum vera spe

sanguinis agnitionis perfectorum autem cum misericordia et cum eadem fide perveniunt ad purgatorium.

Quomodo diabolus homines decipit sub alienius boni colore.

Capitulum.

O Tri tibi diabolus ad aquas mortuam homines invitare ut ad illam quas ipse pro se possidet illos erocando cum delitiis atque munda statibus: et cum decipula vel hamo terrene delectationis eos incautissimum capit sub colore boni. Nam aliter eos capere non posset nisi viderentur vel iudicaretur invadere bonum aliquod proprium vel aliquam delectationem proculdubio se capere nullo modo permetterent. Natura liter. n. anima quotidie bonum habere desiderat. Sed anima propter amorem proprium erocata non intelligit nec agnoscit ubi sit quod est verum et appetibile bonum quod anime prodest et corpori. Et ideo diabolus astutus et iniquus attendens animam erocata ab amore proprio sensitivo sibi proponit varias delectationes cum aliqua bonitate vel utilitate coloratas unicuique secundum gradum eius et secundum vitia principalia in quibus viderit aliquem irretitum vel inclinatam. Aliud. n. anteponeit uni seculari et aliud uni religioso. Aliud in prelatura positum et aliud in sublimitate secularis domini collocatis et ita de ceteris. Ita tibi narravit: tibi vicia de his qui per stultitiam ambulantes in eo se sub

Tractatus.

mergunt. Impudentissime proce/
dunt nullum omnino respectus ha/
bentes nisi solum ad semetipsos euz
iniquo amore proprio meas offensio/
nes vilipendendo quoniam eritum
in parte narraui. Nunc autem aper/
te tibi monstrare volo quomodo se/
metipsos in veritate decipiunt: quia
volentes effugere penas incidunt i/
penas: quia videtur eis quod labor exco/
catus esset eis i seruitio meorum am/
bulando per pontem a vicerissimo
filio meo fabricatum et ideo se sub/
trahit a parua spina terribior ac
cidit eis: quia sunt excoati penitus: et
ideo non vident veritatem nec agno/
scunt illam. Sicut in principio vite
tue monstrari tibi quando me ro/
gabas ut ego misericordiam orbi sa/
cerem homines extrahendo de tene/
bris peccatis eorum. Nosti quod ostē/
di me tibi sub figura cuiusdam arbo/
ris cuius non videbas principium:
neque finem nisi quod videbas radicem
terre vitam: hoc innuebat vnio/
nem nature diuine euz humana ve/
stra natura. Iuxta stipitem arboris
videbas aliquas vepres paruas quod
rum horrore sine terrore cuncti pro/
pter sensualitatis amatores elonga/
bantur atque recusabant arbori pro/
pinquare currentes ad quendam
monticulum corticis frumenti sine
quisquiliarius. In quo declarari te
quod omnia mundi delectamenta signi/
ficabantur. Ille frumenti cortices
apperebant esse frumentus et tamen
non erant. Quare videbas animas
illuc canes ibi fame perire. Vnde
te vero cognoscentes mundi fraudes

atque defectus indilate redibant ad
arborē transiundo spinas et vepres
illas: vnde deliberationem volueratis.
Que deliberatio principij fiat vide/
tur esse vna spina pugnans in sequē/
do viam veritatis et salutis: quia pu/
gna quedam erector inter consē/
entiam atque sensualitatem. Sed quā/
do est odio sancto et displicentia sue
sensualitatis virili corde deliberat
dicens. ego volo sequi Iesum christū
crucifixum: vepres sine spinas illi/
co calcas illas et inuenit admirabi/
lem indilate dulcedinem prout illo
tempore tibi monstrari tamen am/
plius vel minus iuxta dispositionē
atque sollicitudinem ipsorum. Et ut iā
diri tibi ego sum deus vester immo/
bilis neque mutos nec ab aliquo qui
velit ad me venire me subtrahos sed
omnibus ostendi veritatem: natu/
ram diuinam inuisibilem ordinan/
do visibilem. Etiam eis ostēdi quid
est aliquid amare sine me. Sed ipsi
velut excoati penitus a nube amo/
ris proprii inordinati neque me neque
se cognoscerunt. Vides aperte quan/
tum se decipiunt: quia potius vo/
lunt fame perire quam paucas vepres
pertransire. Nemo quippe potest
a his pena in patienti vita stare ne/
mo sine cruce pertransit: exceptis il/
lis qui per viam superiorē vadunt.
Non tamen evadunt omnem pe/
nam: sed huiusmodi penā crucis inquit
sibi fore refrigerium. Et quia pro/
pter peccatum a deo mundus huius/
modi generi spinas atque tribulos ger/
minavit et ille procolus finis ve/
luti quoddam inquitrum mare per

riculose surgit ideo vobis ordinant pontem de quo tibi dixi ne perire / tuo in ipso flumine. Tunc videre po / tuisti qualiter ipse decipiant cum / inordinato timore: et quia sum deus / vester qui non moror neque sum per / sonarum acceptor: immo virtutis at / que sancti desiderij. Et ecce autem vidi / in pacertim in illius arboris et co / grua figura.

O scinditur qui sunt illi quibus / minime nocet spine quas mundus / per peccata germinavit. Cap. xlv.

Nunc vero tibi monstrare ve / reui qui sunt illi quibus ve / pta et spine quas propter peccata / iste mundus germinavit inferunt / damnum et quibus non. Et quia iam / tibi monstravi damnationem ipso / rum una cum bonitate mea et etiam / vidisti qualiter ipsi decipiuntur a / propriis sensualitate sua nunc attē / de diligenter quod ipsi solum offendit / tur ab huiusmodi spinis. Nemo vi / tans in mundo pertransire potest abs / que pena corporali sine mentali. La / borum quippe corporalem etiam ele / cti mei tollerant eorum vero mens / est omnino libera: quia non habet / afflictionem de labore sine quacun / que pena pro eo quod eorum voluntas in / omnibus est consona et unita vo / luntati mee que voluntas est illa res / unde procedit afflictio sine pena. Hic / affligitur homo vel habendo quod / habere nollit: vel non habendo quod / habere vellet. Tibi vero volunta / te proprio pacifice quickit. Igitur

illi discordes a voluntate mea sunt / illi qui corporaliter atque mentaliter / affligantur. Nam et in misero viuetes / aram licet de gustat sicut ecceteris / sui mei gustat aram eterne vite. Un / de noueris quod valde singulare boni / beatop est hinc voluntati plena omni / que desiderat. Ipsi cupidi hinc me cupi / tes pro me gustat fruunt atque possi / det absque rebellionem quacumque: quia / deposuerunt in morte corporis gra / uedinem atque molestiam: unde sen / tiebat impugnationem atque bellum / contra spiritum. Corpus nunc erat eis / obstatum ne perfecte cognosceret / veritatem et impediebat eos ne me / facile ad facile videre possent. Post / que aut anima deposuit onus corpo / ris voluntas est omnino plena: quod re / siderantes videre me quotidie me / videt in qua visione felicissima bea / titudo vestra consistit. Videntes agno / scunt et agnoscetes amant et amantes / gustat me sicut et eternum bonum in / quo gustu satiat cum plena refectione / volens corpus. I. desiderium quod habet vi / det et agnoscit me: quod desiderantes / habet et habido desiderat. Et ut iam dixi / cui est ab omni pena tale desiderium et esse / fastidium a tali societate remotum. Ita / que sui mei principaliter beatitudinem glo / riosa perficiunt videndo cognoscendo / et amando me: quod quidem visio replet co / ram voluntate habendo quicquid ero / pta et ita satiat quotidie reper / tuum. Et ideo tibi dixi quod vitam eter / nam gustare precipue consistit in hoc / ut voluntas habeat de quod optat / Noueris tamen quod ipsa summus / de videndo cognoscendo et amando

Tractatus.

me fatiat: ut iam dixi. Etiam igitur in hac vita presenti gustat aras eterne vite gustando illud de quo poëtes satiarur. Gustatur autem hæc ara vite curabilis in presenti tempore bonitatem meam in se videndo et in agnoscendo veritatem meam. Ipsi vero noticiam habet intellectus illuminatus in me qui est oculus anime. Sic autem oculus pupillam habet alme christiane fidei: et lumen huiusmodi fidei facit agnoscere pariter et imitari viam atque doctrinam veritatis: ut incarnati verbi collecti simi filii mei. Nullus enim absque pupilla fidei christiane videre potest nisi sic: homo qui formam habet oculi sed pupillam que videre facit hominem habet uno pauce coopertam. Sic oculus intellectus loco pupille fidem habere debet: super qua si paucus infidelitatis ortum habens ab amore proprio superponatur recte videre non potest. Formam habet oculi sed minime lumen quia semetipsum oculo priuauit. Itaque video quod serui mei videndo cognoscunt et agnoscendo diligunt et amando perdunt voluntatem omnem propriam et abnequant. Priuati vero voluntate propria subito voluntatem meam induant que non querit et optat nisi sanctificationem vestram. Et indilate retrocedunt ab inferis: via pontem ascendentes vespere virili corde calcantes illos pertranscunt absque noimento quocumque quia pedes affectu eorum voluntate mea calcati sunt et valde humili. Et ideo dixi tibi quod ipsi penam habebant corporaliter:

sed non mentaliter quia sensitua voluntas in eis omnino mortua fuerat que penam infert atque mentem hominis affligit. Abblata voluntate propria subito pena fugatur ab homine: quare tollerant omnia cum affectuosa reuerentia reputantes ad gratiam singularem amore mei clarari nec optant aliquid nisi quod ego volo. Unde si eos verari permitto multis et variis diaboliis temptationibus ut in virtute probationis cum voluntate firma restant quam in me sanctificatam habent et cum humilitate profunda se reputant indignes omni quiete: sed afflictione dignos. Et ita cum sancto gaudio pertranscunt et cum vera cognitione sui vitando penam omnem afflictiuam. Si vero permitto quod homines eos persequantur: vel eis volo concedere corporalem caritativam vel inopiam temporalium vel ut a statu suo decedant in mundo vel eis auferre filios vel alias creaturas quas affectuose diligunt. que quidem omnia spiritus videntur et vespere quas post peccatum ad terram germinant: omnia cum luminationis atque fidei sancte patientissimi me tollerant: attendentes quia summa sum bonitas: neque velle possum nisi quod bonum est et intuitu boni concedo totum amorem paterno motus et non ex odio. ut est autem in me perfectum amorem agnouerit ad semetipsum oculum vertunt delectus proprios vere cognoscunt. Et cum lumine fidei cognoscunt agere quod nullum bonum erit absque pæ-

Secundus.

mis et omnis culpa sine dubio pſe/
tur. Diligenter et attendunt q̄ om/
nis culpa quantumcumq; levis ap/
pareat eſſet infinita pena digna: quo/
niam eſt contra me perpetrata qui/
ſum bonum infinitum. Et acceptū
a me pro ſingulari gratia q̄ in vita
preſenti eis redim inuincere poſſū/
tiam atq; diſciplinam cō q̄ tempus
eſt finitum et breue. Igitur uſo mo/
do et contritione cordis pro ſuo pec/
cato ſatiſſaciunt et cum perfecta pa/
rientia meritum acquirunt: eorum
verō labores a me poſtea remunerā/
tur eterno pœnio. Etiam aperte co/
gnoſcūt q̄ omnis labor vite preſen/
tis eſt valde breuis ex breuitate tē/
poris. Tempus verō quod habetur
eſt vnus punctus: v3 preſens iſtans
q̄ pœterito caretis nec futuruz ha/
beris. Ergo deſiderate vobis tempo/
re pariter et omni pœa caretis et ita
quolibet pena in vita preſenti bre/
vis eſt. Ipſi tollerant omnia paciē/
tiſſime calcantes huiusmodi ſpinas
illeſi: q̄ non offenduntur neq; tan/
guntur ab eis cō q̄ ipſorum cor alie/
num eſt ab eis amore ſenſitivo con/
tempto et vnū eſt in me per affe/
ctum vere caritatis. Ergo manife/
ſte patet q̄ iſti guſtant arram eter/
ne vite dum etiam in material cor/
pore viuunt. Stantes in aqua non
moleſcūt nec aliquo modo balneā/
tur per verpes atq; ſpinas acutiſſi/
mas illeſi pertranſcunt nullum ac/
caleum inde ſentientes: q̄ nouerūt
me ſummum bonum ibi perquiren/
tes ubi reperire potuerunt: v3 in
vniuerſo ſilio meo.

De malis procedentibus et accidi/
tate intellectualis oculi et q̄ bona
facta in peccato mortali non valſe
ad vitam eternam. Cap. lvi.

Hec vtiq; tibi declaranduz du/
xi vt apertius agnoſcas qua/
liter iſti guſtant arram inferni quo/
rum audaſti deceptionem erroneā.
Modo vero ſubiungam: vnde pro/
cedit h̄ erronea receptio et qualiter
arram inferni guſtant. Hoc autem
accidit eis quoniam oculum intelle/
ctus habent errecatum cum infide/
litate quam ab amore proprio tra/
herunt: q̄ put omnis veritas acqui/
ritur ab homine cum lumine vere
fidei: ſic econuerſio mendacium atq;
receptio cum infidelitate conqui/
runtur: de illo cum infidelitate lo/
quendo qui ſanctum baptiſma rece/
perūt in quo pupilla fidei fuit ocu/
lo intellectus imiſſa. Qui tempore
diſcretionis adueniente ſi ſe poſtmo/
dam in virtutibus exerceant ipſuz
fidei lumen in anima ſua conſeruat
et erinde virtutes vias atq; reales
operātur in proximo fructificare pa/
riendo. Sicut accidit in muliere que
parit infantem viuum quem ita vi/
uacitē iocundo corde ſpōſo reſpiciat:
ita faciūt iſti qui virtutes vias mi/
hi reſpiciunt qui ſum anime ſpō/
ſus. Quis oppoſitus iſti miſeri faci/
unt. Adueniente namq; tempore di/
ſcretionis ubi deberent exercere lu/
men vere fidei virtutes cū vita gra/
tie pariendo et ipſi pariunt eas om/
nino mortuas. Adhuc quippe ſunt
cō q̄ ipſorum opera facta ſunt i pec/
f

Tractatus.

cato mortaliq; privati sunt q; soli
minc fidei. id abent vites sancti ba
ptismi formam: sed minime lumen
quo privati sunt: q; nubes peccato
rum amore proprio patratore; oeu
lispupillam: vnde virtuose videbāt
operuit. Idis qui fidē absq; virtuo
sis operibus habent apertissime vi
citur: q; fides cordi est omnino mor
tua. Vnde sicut ille qui mortuus ē
videre nequit ita nec oculus habēs
pupillam optam non videt neq;
cognoscit semetipsam: neq; suos de
fectus: neq; bonitatem meam a qua
suum habuit esse: et omnem gratia;
fudatam super esse. Et: q; non agno
scit me: neq; se non edit in se propi
am sensualitatem: sed inordinate vi
ligit eam querēdo quottidie suo ap
petitui satisfaccere: sicq; pariter om
nes filios mortuos: v; multa pecca
ta mortalia cōmittendo. Xpc quoq;
non amat: et ita me non amando:
nec etia; illud quod ego diligo dili
git: v; proximū eius. Neq; delecta
tur operari que mihi grata sunt: et
accepta: v; veras atq; reales virtu
tutes de quibus habeo complacen
tiam illas in vobis videndo non ex
utilitate mea: q; mihi nullo modo
prodesse potestis: q; su; deus vester
et non indigeo bonorum vestrorum.
Omnia nanq; creata sunt a me so
lum excepto peccato: q; nihil ē. Et
animam gratia privando se repper
it quoq; esse me privatam qui sum
omne bonum. Itaq; propter utilita
tem vestram virtutes mihi placent
in vobis: et inveniūt: vnde vos eter
no pūio remunerare valeam in me

vita durabili. Vides ergo fidē istor
um esse mortuam: q; non habent
opera: nam opera que faciunt: licet
in se bona sint non tamen eis valēt
ad vitam eternā: q; vita gratie pri
vata sunt. Nihilominus operari bo
num etiam absq; gratia nunq; iter
mitti debet qm̄ omne bonū a me re
munerabitur: vt etiam omnis cul
pa tempore suo pūficiat. Bonum
q; homines operantur in statu gra
tie: v; absq; peccato mortali valēt
ad vitam eternam acquirendam: il
lud vero quod operantur in culpa
mortali proculdubio non valēt ad
vitam eternam tamen a me vincer
i mode remuneratur. Nam aliquan
do pccatores eos gratiose tempus cō
modando: vt emēdare valeant: vel
eos in corde aliquorū seruorū meo
rum imprimō vt pro illis humiles
atq; continuas orationes in conspe
ctu meo fundant quibus interuen
ientibus a me gratia; obtineant: vt
a suis iniquitatibus egrediantur.
Quando vero non acceptant grati
am huiusmodi cōmodati tempore
nec etiam fructu millarum oratio
num: aliquando remunerō tales in
habundantia rerum temporalium.
Et his accidit sicut vitulo sine por
co qui satis impugnat: vt ad ma
cellum postea congruentius addu
catur. Ita continget istis qui quot
tidie recalcitrant: videri facili
tamen aliqua bona faciant non in
statu gratie: sed in peccato mortali
nec acceptare voluerunt gratia; cō
cessi tempore: nec orationes pro eis
effusas: nec alios modos quib; eos

Secundus.

gratiose vocari multotiens: vt ope
ra sua bona facerent in statu gracie
veluti reprobis nisi se correxerint vl-
time punientur eterno supplicio.
Interim vero mea bonitas p par-
tis illis bonis que fecerunt in tali
statu remunerat eos i tali mininia
compensatione: v3 vniuersarum hu-
iusmodi temporalium. Itaq; valde
decepti sunt. Quis eos decepit? Ip-
somet qz sponte lumine viue fidei se
p: uauerunt. Et veluti cecceati pal-
pantes inherant solum his que tan-
gunt. Et ideo nihil vident nisi ocu-
lo tenebroso. qz persuerunt affectum
suum solum in his transitorijs: ideo
decepti sunt. Ipsi directe faciunt
veluti stulti qui respiciunt & vident
aurum solummodo: sed minime ve-
nenum quod ibi latet & occidit scan-
tes. Unde nomen qz ista maldana
euz oblectamentu eorum quantum-
cunq; grata videantur absq; me pos-
sessa vel acquisita: sed enim amore p-
prio & inordinato directe portant
& habent in se scorpionum effigiem
& figuram vt in principio vite tue p^o
illam arboris figuram: ego tibi mō
strari dicens qz ante se portabāt au-
rum post tergum autem venenum.
Itaq; venenum erat absq; auro ne-
q; aurum absq; veneno. Aurum ta-
men erat in aspectu primo: nec ali-
quis homo se tueri poterat a vene-
no: nisi tantum illi qui erant illumi-
nati lumine vere fidei.

/ Quomodo precepta seruari non
possunt nisi seruentur etiam cōsilia
equaliter in omni statu: vno acce-

ptat bonam hominis voluntatem.

Capit. lviij.

Iam tibi vtri qz isti sic illumi-
nati en3 gladio bicipiti: v3 eq
odio vitiosum & amore virtutum i-
tui: nunc dilectionis a se proci-
bant venenoz proprie sensaualitatis
& voluntatis. Et cum lumine ratio-
nis acquirebant: possidebant atq;
tenebant aurum in his temporalibus.
Qui retinere ea volebāt. Qui
vero magna volebant vti perfectio-
ne mētaliter & actualiter omnia cō-
tinebant. Isti sunt omnes illi qui
cōsiliū perfectionis a mea veri-
tate traditum actualiter obseruāt.
Alij vero qui possident hec criteri-
ra sunt illi qui precepta quidem ob-
seruant actualiter cōsilia vero mē-
taliter: sed non actualiter obseruāt.
Et quis cōsilia ligata sunt & conne-
ra cum preceptis ideo nemo potest
obseruare precepta quin etiam cō-
silia seruet: non actualiter: sed men-
taliter. v3 huiusmodi possidendo vi-
nitias cum humilitate non en3 cla-
ra superbia possidendo non tanq; p-
prias: imo tanq; a mea bonitate si-
bi cōmodatas ad vsum vt in verita-
te sic est. Unde tantum habetis qz
tum ego vobis impendo & etiam nū-
to tempore relinquo vobis quan-
tum video vestre salutis conuenire.
Et isto modo vos vti debetis: & ita
quisquis mādq; tū obseruat: v3 amā-
do me super omnia & proximum tā
qz semetipsum: viuat cum liberta-
te cordis & eas ex affectu contem-
nit: & vtilipendit: ac licet actusliter
f q

Tractatus.

cas possideat tñ volūtatē mee nullo modo contradicit. O bſervant quoq; conſiliū ex affectu mentis, quē a ſe pecciderunt venenum amoris ī ordinatū. Tales in cōmuni caritate morant̃. Illi vero qui ſervāt actua- liter atq; mentaliter pcepta pari- ter ⁊ conſilia ſunt in ſtatu perfecte caritatis. Et cum vera ſimplicitate ſervant veritatis meęꝝ ꝑꝑriā dñi- ſti conſiliū exhibitū iuveni pe- tenti quid agere deberet: ut vitam eternāz obtinere poſſet. qui audiaūt obſervā mandata. Quo reſponden- te: ita iam ſeci ei veritas ait. Si vis eſſe perfectus vende quocunq; poſſi- des ⁊ da pauperibus. Iuvenis vero contriſtatus eſt. qz diuitias adhuc amoris nimio poſſidebat: ideo cōtri- ſtatus eſt. Sed iſti perfecti conſilia realiter obſervant: mundum ⁊ om- nes diuitias cō affectuoſe relinque- tes: macerando corpus cum abſti- nentia: vigilia ⁊ oratione continua. Illi vero qui vivunt in caritate cō- muni non relinquendo diuitias co- rum actualiter non priuant̃ ex hoc eterna vitāq; non obligant̃ ad hoc ex pcepto: ſed ſi volunt eas habē- do poſſidere faciunt: ut iam dixi. Nec offendent illo modo tenendo: quoniā omnia bona ſunt a me crea- ta qui ſum eterna ⁊ ſanctiſſima bonitas in obſequium creaturarum meatū que rationem habent ⁊ non ut ipſe delectō mundi ſerviant. Et ſi placet illas habendo poſſidere non optan- tes aſcendere huiusmodi gradum perfectionis habeant atq; teneant nō tanq; domini ſ; tanq; ſervi mei

Deſiderium eorū mibi debent of- ferre cetera vero poſſidendo tenere nō tanq; pcepta ſed velut a me cō- modata. Ego vero non accepto per- ſonas vel perſonarum ſtatū: imo ſancta vāderia. In omni ſtatu quē homines eligere volunt hēdo ſan- ctam volūtatē accepto gratē ⁊ in eis habeo complacentiā. Om- nes ergo qui venenū amoris inco- diſtibi pecciderunt a vitio cō odio ſancto pceptis ſenſualitatis ⁊ amo- re virtutis codiate poſſunt illas ha- bere. Juſſuper ablato veneno volun- tatis inordinate poſſe illas codina- uerit cum vera dilectione ⁊ tō ſan- cto timore mei poſſit eligere quili- bet cum ſancta fiducia ſtatū am- plius ei gratum ⁊ vbiq; lucrari po- teſt vitam eternam ſauente gratia mea: quanvis indubitanter eſt ma- ioris perfectionis atq; mibi magis acceptum amorē mei mentaliter ⁊ actualiter omnia mundana relin- quere. Qui vero nequit hanc actin- gere perfectionem fragilitate pꝑria contradicente poſſit unusquisq; ſtare iuxta gradum ſuum in pꝑ- dicta caritate cōmuni. Et hoc ordi- navit effectuoſa caritas mea pater- na ut nullus in quocunq; ſtatu fue- rit excuſare ſe legitime propter pec- catum valeat viſo modo. Quia ve- re nullam excuſationem homo po- teſt invenire legitimam: vel etiam apparentem. Talde nanq; gratioſe concedēdi fragilitati ⁊ imbecilitati ſue taliter qd ille qui vult in ſeculo vivere poſſit in ſtatu ſalutis eſſe etiam poſſidēdo diuitias: tenere vo-

Secundus

minij statim vocem: ducere filios
procreare laborando victum acqui
rere. Postremo quilibet se potest
in illo statu quem eligere voluerit:
cum tamen vere percidere studeat
a se venenum proprie sensualitatis
et voluntatis que conducit indubi
tanter ad mortem eternam. Et vere
venenum est: quia sicut venenum infi
cit hominem in corpore: tandem in
ferrendo sibi mortem nisi vomet se
stinct siue salutem aliquam assu
pserit medicinam: ita venenum hu
iusmodi corporis deliciarum mi
di venenat et inficit animam inferē
do sibi postea mortem nisi per con
fessionem sanctam cuoniat illi et
trahendo virtute cordialium affe
ctū. Et hoc est vna saluberrima me
dicina que liberat hominem a ve
neno peccati: licet amara videatur
misere proprie sensualitati. Post
serum atque mortiferum venenum at
tendere debet non consistere in re
bus creatis quoniam in se bone sunt
et ut iam viri create sunt a me qui
sum eterna bonitas: sed intelligo de
perueritate voluntatis hominis qui
bonis gratis concessis in mortem
propria abutitur. Vides ergo quo
modo sit huiusmodi miserabilis mo
do decepti: quia possunt habere me
per gratiam vivendo tristitiam om
nem et habere sanctam gaudium at
que consolationem et ipsi potius eligunt
habere malum sub colore boni. Cu
piunt et habent animum insatiabili
ter amore nimis lordinato. Et quia
sunt excecati cum infidelitate sua:
non vident neque agnoscunt vene

num. Se venenatos esse conspiciunt
et ex infideli cecitate sua negligunt
aliquod assumere remedium: Ipsi
profecto crucem diaboli portant a se
infernū in pœnari vita gustantes.

Quomodo serui mundi quibus
multa possideant ipsi tamen satura
ri nequeunt. Et de pena quam per
ueria voluntas eis exhibet.

Capitulum.

O Tri iam tibi quia sola voluntas
hominem affligat et quia ser
ui mei quia voluntate propria pal
nant sunt illam abnegando et indu
cunt voluntatem meam ideo non
habent neque sentiunt aliquam pe
nam afflictivam: imo quotidie co
solati me per gratiam habent in ani
mabus coram. Qui vero gratiam mea
priuari sunt non possunt in aliquo
satiari sine consolari licet vniuerso
mundo dominarentur pro eo quod om
nia que sunt in mundo minora sunt
hominesque creata sunt propter ho
mines et non homo propter illa et id
circo non possunt ab illis habere sa
tietatem. Solus ergo ego deus eter
nus cum ineffabili sacietate quicere
possum. Unde miserabiles isti sic
excecari quotidie laborando fatiga
tur et nunquam habere sacietatem villo
modo valent optantes ea que non i
ueniunt vniuersique non excedit a me
qui plenissime possum adimplere de
sideria sua. Vis audire qualiter af
fliguntur. Tu nosti quia amor affligit
homines. quando perdunt ea cum
quibus erant affectuose conformati.

Tractatus.

Isti conformati sunt in terra viciis
simode per inordinatum amorem et
ideo terra sunt effecti sunt terreni.
Aliqui se conformant cum viciis
Quidam cum temporalibus statibus
cum filiis. Aliqui nec possunt vel obo-
diant alicui creature aliq faciente ut
animalia irrationabilia corpora sua
sedantes in immunditia detestabi-
li. Et ita viciisimode se miserabili-
ter de terra nutriendi. Velint ista so-
re mansura cuius oppositum expe-
rientia quotidie docet: qd vel his q
viliunt aufferuntur ipsi morte me-
dia hinc: vel et mea dispensante res
aufferuntur ab eis et ipsis omnino
priuantur. Unde ingiter affligun-
tur intollerabili pena et illa cum ti-
to dolore perdunt cum quanto amo-
re inordinato possidebant. Si posse-
dissent ea tanq a mea bonitate co-
modata et non tanq propria non ha-
buissent in tali priuatione penam.
Affliguntur igitur iusti: qd non ob-
tinent ea que desiderant a mundo
a quo proculdubio satiari nullo mo-
do possunt: unde penam habent ve-
luti vacui atq famelici. Quot pe-
nas habent inq viuentes a stimu-
lo conscientie. Qualiter affligitur
ille qui vindictam appetit. Quotti-
die namq tabescit et afflictione con-
sumitur et ante semetipsum occidit:
vix animam. In inimico nocuerit: vel
in inimico: sedius autem odij su-
am iam occidit animam. Quantus
affligitur auarus qui sibi subtrahit
et auaritia que sibi vite sue necessa-
ria. Quantum affligitur inuidus
cum lingua semper amareatur et

omni felicitate primi sui. Tales et
omnibus que sic inordinate vili-
gunt ea tra me semper habent affli-
ctionem atq miseriam. Et ita: cruce
diabolica quotidie tormentantur
et etiam in vita presenti gubant et ha-
bent arram inferni. Corpus etiam
ipsorum et hoc aliquando grauiter
infirmatur et nisi se corrigant incur-
runt hominis vtriusq mortem eter-
nam. Igitur isti sunt quos viciis
atq spise multarum angustiarum
offendunt. Ipsi namq semetipsos af-
ligunt euz detestabili et inordinata
voluntate propria. Ipsi merito cru-
ciantur intus et extra. vix in anima
simul et corpore cum penoso tormen-
to viuentes abiq merito quocunq:
quoniam in tribulatione sua sacrat
impatientes: auris atq belitias vi-
te preclusis inordinate diligentes
gratia mea priuari atq caritatis af-
fectu mortis arbores effecti sunt: et
ideo ipsos opera mortua sunt ama-
ritudine plena. Sponte vadunt per
fluuium in quo suffocantur et ita g/
mentum ad aquam mortuam cum
odio transcentes per ignem: demo-
ni et sic eterna damnatione merito
puniuntur. Nunc ergo vidisti quo-
modo semetipsos isti miseri decipi-
unt et cum quanta pena lucrantur
infernum: qd sponte se fecerunt mar-
tires diaboli. Vidisti quoq quid e-
st illud quod eos crecat: vix obiecta
nubes amoris proprii super pupi-
la luminis vere fidei collocata. Itaq
attendere potuisti quicquid amici mei
corporaliter a mundi tribulationibus
atq persecutionibus offendun

Secundus.

tur: sed non mentaliter: qz sunt con-
formati voluntati mee: quia valde
contenti sunt amore mei penas quas
qz sustinere: cōsiderantes illas a me
concessas qui salutem ipsorum affe-
crunt: desidero. Serui vero mundi
multipliciter affliguntur intus et ex-
tra. Singulariter autem intus a ti-
more perendi que possident ac etiam
ab amore proprio et inordinato
desiderando que nullo modo possunt
obtinere. Illis vero labores afflicti
uos qui post hos duos principales
eis occurrendo subsequuntur lingua
tua non est enarrare sufficiens. Ita-
qz cernes aperte qz etiam in mundo
valde melius est iustis amicis meis
qz iniustis atqz reprobis quorum vi-
tam atqz terminum occultata fide
vidisti.

Quomodo timor servilis non suf-
ficit ad eternam vitam obtinendam:
sed eius exercitio timoris huius per-
venitur ad amorem virtutum.

Capitulum. xi. vlti.

Etiam volo te nosce qz aliqui
sunt stimulari frequenter a mū-
di tribulationibus quas: ego con-
cedo: ut anima cognoscat aperte si-
nem suum in vita presenti non esse
sed omnia temporalia transitoria:
sunt atqz solummodo me viligat et
optet habere quisum optabilis si-
lis hominum: ita debet intelligē-
do cognoscere. Tales igitur incipi-
unt amovere nubem ab oculo fidei
propter huiusmodi penas a quibz
opprimuntur et etiam pp illā quam

post culpam ascendunt esse futurā.
Et cum isto timore servili egredi in-
cipiunt a via fluminis ita procellosi
venientem extra vomendo quod in-
cunte susceperūt a scorpione sub an-
ri figurat: in eod inate sine modo ab
codēz acceptauerant. Hoc vero po-
stca cognoscentes ab eo purgantur
et ad ipsius fluminis ripam dirrigere
gressus incipiunt ut ad pontem va-
leant applicare. Sed attende: quia
nullo modo sufficit ambulare solum
modo cum servili timore: qz purga-
re domum a spurcia peccati me-
talis non implendo virtutibus eius
in amore fundatis et nō tñ in timo-
re non sufficit ad vitam eternā. Op-
tet ergo qz hos duos pedes appdat
in primo gradu pontis: v3 culpe vi-
spicientiam cum pene timore et vit-
tutis amorem atqz desiderium. Hic
sunt duo pedes qui basulant animas
in affectum mee veritatis: v3 vñge-
niti filij mei de quo vobis feci pon-
tem. Hic primus est gradus quem
ascendere debetis quāvis iste qua-
si generalis modus est quem obser-
vant hoies a seculo recedētes: qz pri-
mo formidine pene movent qz amo-
re virtutis atqz iustitie: qz veratio-
nes et tribulationes quas a mundo
sustinēt aliqui faciunt hoies et quo-
dam angustioso tedio fidem ipsius
importabiles: vnde sumunt valde
duplicitiam. Si autem exercebūt
huiusmodi timorem virtuosē eius lu-
mine fidei pervenient ad amorem
virtutum. Sed aliqui sunt qui eius
tanto tēpore procedant qz in eo se-
pe recidiuāt. Nam ex quo pervene-
f. iij

Tractatus.

runt ad flumē ripam attendentes at
q; sentientes ventos eis contrarios
illuduntur ab undis huius procello
si maris vite potentis. Si occurrat
eis ventus prosperitatis anteq; et
negligentia sua gradus primū alicē
derint: v; cum affectu suo et cū amo
re virtutis ipsi retrocedunt iterum
ad mundi delicias cum amore sicut
petrus inordinato se convertentes.
Et si tali ventus aduersitatis occur
rat ipse retrocedit et impatientia:
q; non odit culpam suam et offensa
mibi facta: sed et timore proprie pe
ne qua se considerat et culpa sua so
re puniendum. Cum isto namq; ti
more seruili cum vomita peccato
rum inceperat a vita sua pristinā re
surgere: sed omnis virtus vult habe
re persequantiam. Quisquis vero
virtuose viuendo perseverare non
curat peruenire non potest ad effe
ctum sui desiderii: nec ad illum finē
propter quem incepit. Expedit er
go perseverare si peruenire deside
rat. Viri tibi q; isti retrocedūt a bo
no proposito prout eis aliqui cōtra
rij motus occurrunt: unde molesti
am habent: vel a semetipsis: vel a
sensualitate propria contra spiritus
impugnante: vel ex parte creatura
rum: v; cum eas inordinate diligit
extra me siue cum impatienter por
tat infortium ab aliquo sibi factam
vel ex parte demonum cum eis va
rijs temptationibus insistant. Eti
am aliquando facta sua contemne
re videntur ut ad confusionem ad
ducant homini decentes. Ista bona
que facere cepisti nihil omnino tibi

proficiunt propter innumera peccata
tua. Et hoc aduersari⁹ est ut bonis
retrocedat et dimittat agere bonum
illud crecitius quod inceperat.
Et aliquando temptat homines ad
intentum adducere cum peccatis
prius misericordie mee vicia. Qua
re vis tantum in hoc exercitio labo
rare. Gaudes in vita potenti eaz
iocunditate postmodum in fine vi
te tue poteris humiliter adco misē
ricordiam exposcere et indubitanter
obtinabis. Et isto modo diabol⁹ in
rita posse conatur: ut ipsi perdant il
lum timorem cum quo ceterāt. his
igitur et alijs spūalibus aduersari
tibus et occurrentibus eis agiline
retrocedunt eo q; nō sunt in sancto
proposito constantes neq; perseve
rantes. Et hoc accidit eis eo q; gradus
amoris proprii non est ab eis a nul
lo prout expedit. Ideo non perseve
rant: imo valde presumūt ultra q;
debeāt de spe misericordie mee mul
tum inordinate non sicut oportet
sed velint ignorantes atq; presum
ptuosi sperant in misericordia mea
quam ingiter offendunt. Ego non
offerro misericordiam hominibus
ut ipsi cum ea me semper offendāt.
sed ut cum ea ipsi se tucri valeant a
malitia diaboli et ab inordinata cō
fusione mentis. Ipsi vero frequen
tissime faciunt oppositum: q; cum
brachio misericordie mee graviter
offendant. Et hoc eis accidit eo q;
mutationem primam virtuosē non
exercuerunt: sed cum timore solum
modo pene necnon et a spina multa
rum angustiarum atq; tribulatio

Secundus.

nā impulsū surrexere a miseria mortalium offensarum. Unde se non aliter emendantes et erexcentes non perueniunt ad amorem virtutū et ideo in perfectioris defecerūt. Anima quippe stare non valet immobilis vs in vno statu. vnde necessarium ē ipsā procedere siue retrocedere velut in manūcula que ducitur p̄tra cursum suū decurrentis. Ita q̄ illi si procedendo virtuosē relinquētes imperfectiones huiusmodi timoris nec ad amores festinantes opponet q̄ omnino retrocedant.

Qualiter h̄ anima multū amara fuit et illorum cecitate qui in flumine mergebantur. Cap. I.

Inc hoc anima cum ingenti desiderio anxia suā et aliorum attendens imperfectionem afflictione magna cruciabatur in corde videndo pariter et audiendo tantum in homine cecitatem: attendēdo precipue q̄ diuina bonitas obstacula cuncta que possent impedire salutem eius ab eo remouerat: et quocumq̄ statu persistere vellet inuenire gratiam dei poterat qua mediante cuncta redundabant in bonum et ad exercitium: experimentū ac augmentum virtutis. Et nihilominus his non obstantibus ipsa plurimos assuebat et amore proprio et inordinato affectu voluntarie transire per flumen. Et q̄ se nō emendabant videbat eos in ignem aperte precipitari. Aliqui tamē erāt ibi qui retrocedere festinabant ex

causa quam audierat a dulcissimā bonitate dei qui dignat⁹ fuerat: ita gratiose manifestare seipsum ei. Erat igitur ex his amaro corde. Firma autē insuper oculus intellectus in patrem eternum et ait. O amor ineffabilis et incrimabilis cuius grandis cecitate creature tue se decipiunt. Et obsecro si bonitati tue placet q̄ apertius exponere mihi digneris illos tres gradus in corpore dilectissimū filij tui significatos. Et qui modus est habendus ad circumdandum ex toto de flumine ac etiam qui sunt illi qui scalam ascendunt.

Quomodo tres gradus in ponte figurati: vñ in filio dei significant tres potentias anime. Cap. II.

O Anima vero bonitas oculo misericordie sue respiciens in illā anime desiderium ita famelicū ait. Amabilis atq̄ carissima filia nūm? Ego contemnūdo grātanter ac cepto scā desideria: que tibi declarā decrui: hoc q̄ petisti. Tibi declarāri possis de figura trium graduum et q̄ etiam tibi dicam qui modus tenet debet: vt cresces a flumine potestatem ascendere possitis. Et quāuis ego supra narrando tibi cecitatem hominum et vnde procedebat eorū vitanda deceptio: et quomodo veluti martires demonum: in vita presentis arram inferni gustabant: post modum vero percipiebant eternā damnationem in fructum operationum iniquarum. Illo tunc ep̄s tibi modum quem ipsi tenent de-

Tractatus.

Debant tunc autem apertius offendaz tuo desiderio satisfaciendo. Tu nosti q omnia mala fundata sunt i amore proprio z inordinato z inde trahunt originem qui amor est velut vna obscura nubes que priuat hominem lumine rationis: que ratio p̄tinet in se lumen vere fidelit̄: nec vnum d̄mit titur absq reliquo. Vnde iam ego creauit ad imaginem z similitudinem meam exhibendo sibi memoriam intellectum z voluntates. Intellectus vero nobilior pars est anime. Intellectus ip̄e mouetur ad affectu: intellectus vero nutrit affectum. Vnde autem amoris: v̄s affectus implet memoriam beneficiorum a me gratis sibi concessorum: ita vt inq̄rit in me delectetur. Quorum affectuosa memoria facit eum sollicitum atq gratum z omnino vitare facit hominem esse negligentem z ingratum. Per hunc ergo modum vna potentia contribuit alteri: z ita nutritur anima semper in vita gratic. Nō. n. potest anima vincere sine amore: s; semp optat aliquid a me qm̄ ex amore condita fuit. Nam ipsam ex amore purissimo creauit z ideo tibi v̄tri superi⁹ intellectum ab affectu moueri quasi dicens. Ego v̄lign⁹ volo q: cibus ex quo nutritor est amor. Tunc intellectus ab affectu se percipiens creari surgit quasi dicens. Ego dabo tibi si vis amare quid a me saluberrimo valcas. Et illico consurgens attēte considerat anime dignitatem in qua creata fuit: ac indignitatem in qua ex culpa sua deuenit. Indignit

tate quidē essentie sue gustat in eternabilem bonitatem atq caritatem increatam qua fuit a me creata: suam vero miseriam attendendo gustat ineffabilem misericordiam meam qm̄ ex paterna misericordia pacis sibi tempus ad penitentiam atq de tenebris eā ertrari. Tunc affectus amoris patitur z nutritur z ap̄p̄is os desiderij sancti comedit edam atq displicentiam proprie sensibilitatis humilitate profunda perimeta euz vera patientia quam ab odio sancto trahit. Virtutib⁹ vero conceptus imperfecte p̄iuntur atq perfecte sibi qm̄ anima p̄fectionem eret in semetipsa sicut inferius aper te tibi pandam. Sic eonuerso si sensitiuus affectus mouetur ad amandum solūmodo sensibilia tunc occlus intellectus ad illa mouetur atq t̄m̄ modo transitoria cum amore p̄p̄io sibi proponit in obiectum euz displicentia virtutis z amore vitiorum: vnde superbiam z impatientiam attrahit. Memoria vero non implet nisi t̄m̄ eoz que sibi p̄ferit affect⁹. Ideo amor pessimus obscurant oculaz qui non videt neq; discernit aliquid apte nisi eā quadaz obscurata claritate. Que claritas obscurata consistit in eo q: quocunq; videt intellectus: z affectus amat eā quadā claritate siue specie boni siue delectationis: q: si non esset hoc apparētia boni homo nō offenderet: q: naturaliter homo non appetit nisi bonum. Itaq vitium amoris atq color boni proprij coloratur: z ideo culpa cōmittitur. Quis igit oculus ex

Secundus.

obfuscatione sua in/nunc discernit
neq; veritate agnoscit et hoc errat
querendo bonum atq; delicias vbi
non sunt. Jam. n. patefeci tibi q; de
licie mudi sunt absq; me: spine pun
gentes atq; venenose ita q; intelle
ctus in sua visione fallitur et volun
tas in diligendo:q; diligit ea que si
debet amare. Similiter etiam in re
tinendo memoria fallitur. Intelle
ctus. n. agit vel uti latro agere solet
aliena rapiendo. Et ita memoria re
cordatur eorum que sunt extra me.
hoc ergo modo puatur anima gra
tia. Tanta est vanitas: vel vnu tris
istarum anime potentiarius q; vna
me non offendit absq; reliquis qm
vna porrigit alteri bonum sine ma
lum: vt arbitrio libero placet sicut
et precedentibus aperte colligere
potuisti. Liberum hoc arbitrium e
affectui colligatum et ideo mouet si
lum: vt ei placet aliquando cum lu
mine rationis aliquando sine tali lu
mine. Vbi habetis in me rationes
alligatam inquantum amor inor
dinatus arbitrio libero mediante
non diuidat atq; precipiat. Et in vo
bis habetis legem peruersam que
quotidie cōtra spiritum ipugnat.
In vobis ergo due partes existunt
vsensualitas atq; ratio. Sensuali
tas omnino seruare debet anime ic
circo vobis est a mea bonitate con
cessa: vt ipso coeppore mediante pro
betis et i vobis virtutes creceatis.
Anima vobis libera est: nam a cul
pa liberata fuit in sanguine dilectis
simi filij mei neq; potest in seruitu
tem redigi nisi sponte consensit.

Voluntas autem est libero arbitrio
colligata et ipsum liberum arbitrium
voluntati semper vnitur: et cum ea
concordat. Immedio nāq; consistit
inter sensualitatem atq; rationem
et ad vtriusq; partem: vt ei placue
rit vterque se libere potest: vel incli
nare. Verum quando vult anima
manu liberi arbitrii suas potenti
as in nomine meo congregare sicut
sem viri: tunc opera cuncta spiritua
lia: vs atq; temporalia que creatu
ra facit ordinata sunt: et aggregata
et illo tunc liberum arbitrium a p
pria sensualitate soluitur et virtus/
se rationi connectitur. Et ego p' gra
tiam in corā medio consisto. Et hoc
est quod veritas incarnata voluit
expresser' dicere. Vbi duo sine tres
congregati fuerint in nomine meo
ego ero in medio eorum. Et ita ve
rum est. Ego iam viri tibi q; nemo
poterat ad me venire vbi per eum.
Ideo fact' ē humano generi pons
cum tribus gradibus. Qui gradus
tres anime statim apertissime figu
rant: vt infra patebit.

Quo si antedixit tres sic potētie
nō sunt vnite nō pōt hī pēueran
tia sine qua nullus ad suam terminu
num peruenire poterit. Cap. liij.

Item graduum figuram in
gen' et tibi significat viri tres
sic potēties q; similitudinarie tres
apparēt esse scale. Nec aliquis ascē
dere pōt vnā absq; reliquis volen
do transire per pontem a t'q; doctri
nam vniuersi filij mei. Nec anima
potest habere pēuerantiā nisi tres

has potentias unitas habuerit in se: de qua perseverantia tibi supra dixi q̄ absq̄ illa nemo poterat ad suum terminum pervenire. Quo nā q̄ termini sunt & utroq̄ perseverantiam erigit: v3 virtus & vitium. Qui vult ad vitam attingere perseverare debet in virtute. Si quis vero vellet eternaliter igne cruciari perseverare potest in vicio. Jamq̄ cum sancta perseverantia pervenitur ad me qui sum eterna vita. Et econverso cu3 perseverantia pervenitur ad aquam mortuam cum de monio gustandam.

Expositio illius verbi yesu christi. Si quis sitit veniat ad me & bibat. Capit. liij.

Uo oēs estis a veritate mea particulariter atq̄ generaliter inuitati cu3 anctio desiderio clamabat i tēplo fili me⁹ dicens. Sigs si sitit veniat ad me & bibat: q̄ su3 sensus aque viuentis. Non. n. dicit vada: ad patrem & bibat: sed ait veniat ad me. Quare dicit ita. Qui in me patre nulla potest eē sine cadere pena: sed in dilectissimo filio meo sic. Vos vero dum estis in vita mortali viatores atq̄ peregrini non potestis absq̄ pena transire: quia terra propter inobedientiam adespinas humano generi germinavit ut iam dictum est. Sed quare dicit veniat ad me & bibat. Quia sectantes doctrinam eius & vestigia: sine per vias cōmunis caritatis: v3 observādo mandata eius actualiter & cōsilia mentalit̄ vel abulādo p̄ viā p̄fecte caritatis: v3 actualit̄ observādo mā-

data pat̄ & filia q̄cūq̄ mō pervenitis ad ip̄s invenietis habundantissimē quid potare possitis: invenietis atq̄ gustantes fructum preciosi sanguinis eius ex unione nature divine in humana natura unite. Cum autem estis in eo repperitis vos & i me cōsistere qui mare sum valde pacificum quoniam ip̄s mecum & ego secum unum sumus. Indubitanter igitur estis inuitati sicut dictum ē ad fontem aque viuentis utine gratie. Sed vos o3 omnino per ipsam habere transitum veluti per salutiferum pontem vestrum cum sancta perseverantia: ita q̄ occasione sp̄ne cuiuscūq̄ tribulationis: vel adversitatis sine prosperitatis a sancto proposito nullo modo retrocedatis v3 q̄ quousq̄ pervenitis ad me qui eo fidelibus meis aquam vivam quā vobis habundantissimē dare promitto dulcissimo p̄bo filio meo glorioso mediate. S3 quare dicit. Ego sum fons aque vite. Quoniam ip̄s fuit & est ille fons qui me cōtinuabat qui vinam aquam exhibeo cunctis amicis meis. Sed ideo dicit veniat ad me, & bibat quoniam in me nullo modo pena cadere pōt & vos absq̄ pena nullatenus pertransire potestis. Ideo vobis pōtem ex mō cōstrui ut per eum solum ad me venis possitis illes. Et ita dicit ip̄s veritas in euangelio. Nemo venit ad patrem nisi per me quod vtrūq̄ verissimum est. Jam ergo vidisti viā per quam vos o3 ambulare vris est modo quem tenere debetis: v3 cum ingi perseverantia. Nam alia mo-

Secundus.

de bibere non possitis: nec ad aquam
vinam perueniretis: qz sola perseue-
rantia corona gloriose victorie co-
ronabit a me qui sum omne bonū.

Quem modum tenere debent ho-
mines vt erit de pelago possint ille
sz transire per pontem. Capitulum.

In potenti resūmo narrandus
de tribus gradibus quos vos
oz ascendere si cupitis in finis nō
immerget ad aquam vinam illes per-
uenire ad quam ita voluciter inuita-
minet vt ego quotidie sim in me-
dio vestri. Quia tunc in itinere ve-
stro sum in medio quiescendo: v3 p
gratiam in animabus vestris. O3
igitur hanc viam ambulare cupi-
tis habere sitim: qz solummodo siti-
entes inuitant euz dicitur. Si quis
sati veniat ad me z bibat. Qui ve-
ro minime sitit in itinere non perse-
uerat: sed ambulare desistit: aut oc-
casione laboris: vel occasiōe delecta-
tionis alienius. Et obmittit vos ha-
bere secus in quo possit haurire: nec
est ei cure societatem habere euz, ra-
men solas ambulare nequeat. Et iō
retrocedit quando sentit aliquarum
angustiarum sine tribulationum ac-
calcos: illas. n. abhorret. Timet eti-
am quando solus est. n. associatus
esset proculdubio non timeret. Im-
super si tres illos gradus ascendis-
set verissime securus esset eo qz asso-
ciatus esset. O3 ergo vos habere si-
tim z congregatos esse. Quare ve-
rius incarnati viri. Tbi duo sine-
rit: vel tres: vel etiam plures i no-

mine meo congregati zc. Sed pro-
pter quid viri. Tbi fuerint duo:
vel tres. Quia duo minime sūt abs-
qz tribus neqz tres absqz duob3: ne-
qz tres sine duo absqz plurib3. Un3
est exclusus: qz non sūz in medio sui
pro eo qz aliquem socium secum ha-
bere nolit vt in medio stare posset
z ideo reducitur ad nihilum. Nam
ille qui consistit i amore populo sui
solus ē atqz separatus a gratia mea
priuatus etiam sui proximī carita-
te. Cuz igitur ex culpa sui exclusus
sit a me merito gratia mea priuat3
redigitur in nihilum: qz solus ego
sum ille qui sum. Igī vnus ille qui
priuatus caritate fraternā solus in
amore propro consistit non est aucto-
ritate mea computatus: neqz nihil
acceptus. Aut ergo. Tbi fuerit duo
sive tres vel plures in nomine meo
congregati in medio eorum sum. v3
xi tibi qz duo non erant absqz trib3
neqz tres absqz duobus z ita verum
est. Tu nosti qz precepta legis i duo-
bus tantummodo pēdent sine qui-
bus nullum aliud obseruari potest
v3 vt homo super omnia venz ex to-
to corde diligit z proximum tanq3
seipsum. Hic omnino consistit om-
nium mandatorum diuine legis p-
cipium: medium atqz finis. Ita duo
non possunt in nomine meo congre-
gari sine tribus: v3 absqz trium ani-
me potentiarum aggregatione que
sunt memoria intellectus z volun-
tas. v3 vt memoria iugiter in se retē-
neat habundantiam beneficiorum
meorum z inextimabilem bonitatē
meam in se. Intellectus vero dilige-

Tractatus.

ter attendat amorem ineffabilem quem
humano generi posito atque demon/
stravi mediante dilectissimo filio
meo quem in obiectum intellectus
oculo collocaui ut in eo consideret
ignem diuine caritatis. Voluntas
etiam insinuat aggregetur: ut me vi/
ligat et affectuoso desiderio propter
qui sum omne bonum: et omnium fi/
nis optabilis. Id est ergo tribus ani/
me potenter insinuat aggregatis. ego
sum per gratiam in medio. Et quia
tunc homo se repletus inuenit vera
caritate mea: pariter et proximis sui
subito societatem inuenit verarum
virtutum. Tunc ad sciendum ap/
petitus anime se disponit sciendo:
vires virtutes veras: et honorem meum
atque salutem animarum extincta si/
ti quorumcumque corporalium atque
temporalium. Et ita primum gra/
dam ascendens valde secum gradi/
tur absque timore quocumque seruili.
Postquam affectum suum excolauit
amore proprio supra semetipsum asce/
dit et super vniuersa transitoria. mis/
di res et vniuersas amando atque possi/
dendo si sibi retinere placet iuxta be/
neplacitum voluntatis mee non abs/
que me: vix cum sancto timore pariter
et amore virtutum. Tunc vero se rep/
perit ascendisse gradum secundum:
vires ad lumen intellectus quo dilige/
ntissime speculatur: et attendit amo/
rem excessum atque cordialem quem
vobis apertissime demonstravi dile/
ctissimo filio meo resuscipiendo medi/
ante. In hoc autem gradu secundo
quietem atque pacem inuenit eo quod me/
moriam non est vacua: sed plena cari/
tate mea. Tu nosti quod vas vacuum
quando percutitur ab aliquo reso/
nat. Simili modo quando memo/
ria cuius lumine intellectus repletur
amore vero licet eragitetur a tribu/
lationibus vndeque perueniant:
non resonat per impatientiam: vel
si delictis vite presentis afflictorum
ordinato gaudio nullo modo resol/
uitur quasi a se me per gratiam huius quiescit
esse bonum et cum felicissime repletur.
Postquam autem ascendit hos gradus in
congregatione sancta se reperit: quia
si ratio possideat hos tres gradus tri/
um potentiarum anime congregatae
sunt in noie meo. Congregatio illis
duobus qui sunt amor mei: et primi
et congregata memoria ut me retineat
et intellectu ut vident: et voluntate
ut amet anima se reperit optime so/
ciatamque sum vbius secum: exhibe/
do sibi fortitudinem atque securita/
tem. Et ita reperit societatem vir/
tutum meo isto modo securissime pro/
cedit: quia sum in medio tunc illarum.
Post hoc illico mouetur animo desi/
derio sciendo viam veritatis per
quam inuenit inuentis aequae fontis
habundantissimum. Propter huius/
iusmodi sitim quam huius honoris meo
salutis anime sue et proximis sui vix
inuenire et perambulare desiderat:
quia sine via peruenire nequiret. Ideo
sollicitus vadit: ambulando secum
affert vas cordis vacuum omni af/
fectu et amore quolibet inordinato
vite presentis. Et illico quia vacuū
est impletur quia non est tunc va/
cuum. Unde siquid aliqua re mate/
riali vacuum est impletur terra. ¶

Secundus.

nili modo cor est vnum vas qđ nullo modo vacuum esse potest: sed extractis inde rebus transitorijs per amorem inordinatum illico repletur: vñ amore celestis atq; vinino cum quo peruenit ad aquam gratie. Postq; aut attigerit p̄ ianuā x̄p̄i crucifigi pertransit in me mār pacificum vbi reperit aquam vitam qua ingliter habundantissime sciendo potatur.

Repetitio sumatim aliquorum iam dictorum.

Capit. lv.

Nunc aperte tibi monstravi modum quē generaliter omnis homo tenere d̄ ad erudiendū de pelago ne suffocetur in eo vnde posita perueniat ad eterna supplicia. Ostendi quoq; tibi tres gradus in generali qui sunt tres anime potentie quorū homo nō valet vnū ascendere sine reliquis. Itē verbū incar/te veritatis explanā cū ait. vbi fuerint duo sine tres p̄gregat^r sc̄. quā/ lūtr ista congregatio est anime trīs potentiarum atq; trium graduum predicationum vna eī concessiō duorum principallium p̄ceptorū legis vñ dilectionis vel atq; primū. Postq; vero homo huiusmodi scālā ascendit in nomine meo facta congregatiōe salubri prout iam supra d̄risubito sitit aquam vitam: vnde sollemniter transit per pontem: vñ vitam atq; doctrinam incarnate veritatis.

sc̄. i. x̄p̄i d̄p̄i filij mei de quo feci pontem humano generi. Tunc ille securissime caritis post vocem eius vos inuitantis cum in templo clamabat. Si quis sitit veniat ad me et bibat: quia sum fons aque vite. Id̄ feci tibi quid ipse vice/ re volebat atq; sicut intelligi debet vt apertius agnoscetes habundā/ tam excellentissime caritatis mee et confusibilem eccitatem illorum qui videntur auiditate magna currentes ambulare per viam demum: eos ad aquam mortuam atq; mortiferam inuitantium. Nunc audiisti et ordinate vidisti declaratio/ nes eorum de quibus a me petisti: videlicet de modo tenendo ne quis in flumine submergatur: hoc ē ascē/ dendo per pontem per supradictos gradus vt supra scripsit dictum est. Et iste modus est ille quem omnes in quocunq; statu fueritis in vita vestra tenere debetis. Unde nemo se potest excusare vicinis. Ista facere nequeo: quia status in quo sum omnino mibi contradicit siue propter viciem siue propter filios: aut huius mundi prospera vel aduersa nemo legitimam inuenire potest eruditionem: quia iam tibi d̄ri q; in omni statu quicunq; seruat bonam in se voluntatem valde mibi placet et acceptus est in conspectu meo. Quoniā omnia facta sunt a me qui sum eterna bonitas neq; sunt vobis a me concessa: vt inde mortem incuratis: imo potius vt vitam vobis inueniantis. Quod

Tractatus.

n. a vobis erigo lenissimum est. Nil
hil. n. est agilius neq. tante celeredi
nis atq. consolationis vt est amor
ego solum a vobis amorem requiro
v3 vt me pariter 2 potissimum affe
ctuose diligatis. Hoc itaq. fieri po
test omni tempore: in omni loco 2
quocunq. statu quibz fuerit etiam
a mando quocunq. possidet atq. te
nere voluerit ad laudem 2 gloriam
nominis mei voluntate sancta 2 co
dinata. Recordar me tibi dixisse q.
illi qui sine lumine vadunt amores
proprium induentes ista creata pos
sidendo sine me se damnabiliter esse
fundatos inueniant: 2 sibi metipso
importabiles cruciati euz multo la
box in vita present pertranscunt.
Et nisi se corrigant vt iam dictum ē
ad eterna supplicia deducantur.
Aperte nunc exposui tibi generali
ter qui modus a quolibet homine
tenendus est.

Quomodo deus ostēdit hūc ani
me q. tres gradus pontis in parti
culari signantur per tres anime sta
tus. *Capit. lvi.*

Quia supradixi qualiter am
bulare debent illi qui mos
tur in caritate cōmuni: v3 obserua
tes actualiter pcepta: consilia ve
ro mentaliter nunc pcedere tibi p
posui de his qui scias ascendere ce
perunt 2 ambulare desiderant: v3
vere perfectionis: v3 actualiter ob
seruando pcepta pariter 2 omnia
consilia. Insuper aperiam in parti
culari tres gradus atq. status ani

me euz tribus illis gradibus de qui
bus in genere tibi dixi: pro tribus
me potentis intelligendis quorum
vnu est imperfectus alter est per
fectus alius vero pfectissimus. Qu
est mihi seruus mercenarius: alius
est mihi seruus fidelis: alius est mi
hi filius: q. me diligit in veritate si
ne respectu sui. Isti sunt tres anime
status qui possunt in q. pluribus et
etiam in eadem persona. In eadem
persona possunt esse quando cum p
fecta solitudine currit per viam
sua3 exerceudo tempus ita q. a ser
uili statu perueniat ad liberalem 2
a liberali ad filialem. Super temet
ipsam igitur erurgens aperit oculis
intellectus 2 attende peregrinos at
q. viatores istos quemodo transiit
aliqui cum imperfectione: aliqui ve
ro cum perfectione seruantes in vi
ta sua pcepta: quidam aliq. perfe
ctissime seruando pcepta pariter
2 consilia. Tunc. n. aperte cognosces
vnde pcedit imperfectio: 2 vnde
perfectio: 2 quantam fraudem ani
me recipit in semetipsa: quia radit
amoris proprii non est adhuc euul
sa. Necessarium est. n. in quocunq.
statu quē tenuerit homo vt occidat
in se penitus hunc amorem prop
rium ita pestiferum.

Quomodo h. anima ducta resp
cicus in diuino speculo creaturas
videbat varijs ambulare modis.

Capit. lvij.

Inc h. anima succensio dehe
rio multum angia se speculans

Secundus.

In oculis in speculo vniuersae creaturae
varijs vijs atq; modis ambulaſſe vi/
debat atq; diuerſis reſpectibus: vt
ad ipſarum finem peruenire vale/
rent. Quosdam aſpicebat incipiē/
tes aſcendere quodam timore ſerui/
li eos impugnantē: vñ penam po/
ſſam abſpicientē atq; formidan/
tes. Multos etiā videbat vocatio/
nem peccati excreſcentes virtuoſe
vnde perueniebant ad perfectionē.
Pauciſſimos vero cōſiderabat ad
maximam venire perfectionem.

Quod timor ſeruiliſſime dilectio/
ne virtutum non ſufficit vitā eter/
nam impendere. Et q̄ lex antiqua
timoris et noua lex amoris inſinua/
ſunt vnitę.

Capit. lviij.

Inc eterna dei bonitas vo/
lens huius anime deſiderio ſa/
tisfacere dixit. Attende diligenter
illos qui cum ſeruili timore verci/
quunt mortaliū peccatorum ab/
ſolutiones niſi ſurgant atq; pro/
cedant cum amore virtutū: iſte ſer/
uiliſ timor ad vitam eternam exhi/
bendam nullo modo ſufficit. Timor
vero cum ſancto timore bene ſuffici/
ens ē. Lex. n. fundatur in amore pa/
tris et ſancto timore. Lex. n. timo/
ris erat antiqua lex quam exhibui/
moſi. Idcirco in timore ſolūmodo fun/
data ſuit eo q̄ illico cōmiſſa culpa/
pūitio ſequēbatur. Lex vero noua
per vniuerſitatum meum verbum in/
curatū exhibita in amore funda

tur. Tamen attēde q̄ per huiusmo/
di nouam legem minime ſoluitur:
vel irritatur antiqua: ſed impletur.
Ita vixit ipſa veritas incarnata: q̄
non venerat in mundum ſoluere le/
gem: ſed adimplere. Quia ergo le/
gem a moſi cum lege timoris. Ab/
ſtulit antiq; legi pene timoris imp/
ſectionem ſolūmodo remanente
timore ſancto: vñ a peccatis et offen/
ſionibus abſtinendo non ex cōſide/
ratione pene que ſequatur: Imo ſo/
lū amore mei ne ſim offenſus qui/
ſum eterna bonitas. Itaq; ver⁹ lex
imperfecta habuit a noua lege per/
ſectionem amoris ex quo venit vni/
genitus filius meus qui venit ve/
lut igneus curruſ ignee mee carita/
tis vniuerſum orbē accendere. Igi/
tur ex habundantia diuine miſeri/
cordie ſuit ablata ſine vllata pena/
culparum que frequentiffime per/
petrantur: q̄ vñ non indilare puni/
antur ipſo facto quo cōmittuntur:
vt in aliqua lege moſi fuerat ordi/
natum. Non expedit ergo vobis ha/
bere timorem huiusmodi ſeruilem.
Neq; tamen ſmittitur qui iuſte cul/
pa puniatur: q̄ reſeruatur in futu/
ra vita puniēda cum anima ſepa/
ta fuerit a corpore niſi quis in pre/
ſenti ſanſificetur cum ſancta conſe/
ſione: cōtritione cordis atq; debita/
ſanſificatione. Cum homo viuat ha/
bet habundantiſſime nunc tempus
ipſo vero mortuo erit ei tempus in/
ſtitit. Quilibet ergo virtuoſe debet
ab iſto timore ſeruili conſurgere et
ad amorē attingere cum ſancto ti

Tractatus.

more mei. Illas absq; remedio precipitaretur in flumē aduenientib⁹ undis aduersitatum sine spinis tpa-
lium consolationum que recte spinc
vocari dñt eo q; animas eius ereru-
ciando pungunt qui possidet eas z
amat inordinate.

Qualiter crescens in gradu timo-
ris primo peruenire potest ad gra-
dum amoris qui secundus est.

Capit. lviij.

Ibi iam viri q; nemo poterat
exire de flumine proceloso: z
ambulare per pontes nisi tres illos
gradus ascendant: z ita verus ē quos
aliqui ascendunt imperfecte aliqui
perfecte: quidāz vero perfectissime.
Isti qui mouentur a timore seruili
ascenderūt quidē z aggregati sunt
imperfecte. Nam anima considerā-
do penam que sequitur post culpaz
aggregat in se memoriam: vt ab ea
reminiscentiam vitiōum extrahat.
Et intellectum vt videat penam ex
culpa sua debitam: ideo voluntas
mouetur ad odiū aduersus eam.
Et quamvis iste sit primus atq; cō-
munitis assensus z cōgregatio: tamē
oportet exercere virtuosē cum lumi-
ne intellectus z illuminata pupilla
sanctissime fidei considerando non
solummodo penam suam: Imo fru-
ctum virtutum z amorem affectuo-
sum quem ad homines habeo: vt cū
amore filiali procedant: z ascendāt
pedibus affect⁹ anime timorem ser-
uilem eruendo. Si facient ista mihi

serui fideles efficientur: z non infi-
deles mihi seruientes et amore ser-
uerē: non et timore seruili. Si ve-
ro cū odio sancto conabuntur enel-
lere amorem propriū ab anima ra-
dicina: si fuerint virtuosē pruden-
tes constantes z perseverantes vere
poterunt illuc attingere. Illarum
vero sunt quorum assensus a tēp-
cipium est cuius tanta z tali negligē-
tia tepore mentis z ignorantia q;
illico deficiunt. Quilibet ventus
quantumcūq; parvus ad volā ire
compellit z eos ab accepta viā retro-
cedere facit. quoniam imperfecte pri-
mum gradum ascenderūt ielu dñi
isti crucifiri. Et ideo non attingunt
ad gradum secundum: v; ad cor.

De imperfectione seruientis deo
sine diligentia ex utilitate sine cō-
solatione propria.

Capit. lx.

Aliqui vero sunt effecti seruili-
deles: quia videlicet mihi fide-
lissime seruiunt absq; timore seruili
nō seruientes timore penę: sed amo-
re iustitie. Amor iste quando respe-
ctu proprie consolationis: vel utili-
tatis creiretur esset ipsefectus. Vis ap-
te cognoscere: q; amor huiusmodi g-
solarum est imperfectus. Quando
private sunt ipsarum consolatione
quam in me repperiebant amor il-
le minime perseverat: Imo tepescit:
z aliquando deficit. Et hoc etiam
perfecto amore proximū suū v-
ligit. Erga me tepescit amor ille qv

Secundus.

do volens aliquando serum meum in virtutibus crescere propter utilitatem ipsius ut ab imperfectione resurgat: ego subtraho consolationem quam habere solebat in me permittens ei molestias atque vincta bella prout expedire cognosco et est de voluntate mea. Et hoc ita permittit ut ad sua notitiam veniat et aperte se recognoscat omnino nihil a se scriptura posse ac ut ipse tepescat atque bello rei huiusmodi recursum habeat ad me cum humilitate me querens atque recognoscens me esse benefactorem et adiutorem eius. Et ad hoc ego tribuo sine retrahendo consolationem sed non gratiam meam. Tales autem illo tempore tepescunt in amore retrocedentes cum in patientia mentis. Quandoque multis modis erectia sancta que solebant agere dimittunt: etiam aliquando sub colore virtutis in corde suo perverses. Sed et operatio tibi nullius est valoris ex quo nullam inde recipis utilitatem siue consolationem in mente tua. Qui cumque dicit ita facit velut imperfectus qui pinnam amoris proprii spiritualis a pupilla oculi sanctissime fidei non amovuit adhuc: quia si pinnam illam amovisset aperte videret quod hec omnia procedunt a me: imo neque solum arboris abique proventum mea cadit. Et omnia querens concedo siue permitto servis et amicis meis de propter eorum sanctificationem: ut vs habeant illum finem ad quem eos creavi. Sed contra aperte vult intelligendo cognoscere quod opto

bonum atque salutem ipsi: tunc in sanguine dilectissimi filii mei ubi loci sunt ab omnibus iniquitatibus eorum. In quo sanguine manifeste cognoscere possunt veritatem meam. Nam ut haberent vitam eternam eos ad imaginem meam valde gratiose creavi postmodum autem ipsos filios adeptos ad gratiam in sanguine filii mei unigeniti recreavi. Sed quoniam ipsi sunt imperfecti servant ex utilitate propria et in caritate proximis tepescunt. Primi retrocedunt atque deserviunt et timore volentes effugere penam. Isti vero secundi tepescunt in amore proximi subtrahentes utilitatem quam ei facere solebant si se privatos viderint utilitate siue consolatione quam recipere solebant. Et eis accidit quoniam amor eorum non erat verus: neque purus: sed imperfectus. Nam cum imperfectione qua me diligunt etiam amant proximam: videlicet ex utilitate propria. Et nisi recognoscant imperfectionem propriam est aviditate perfectionis impossibile: videtur quod ipsi non retrocedant. Tertius expedit omnino volentibus habere vitam eternam: ut abique utilitatis proprie respectu diligant. Non ergo sufficit vitare peccatum formidare penam vel amplecti virtutes intuitu proprie utilitatis ad vitam eternam acquirendam: sed expedit vitare peccata: quia mihi displicent: et amare virtutes intuitu et amore mei. Verum est quod quasi generalis est ista prima vocatio peccatorum ad penam

Tractatus.

sentiam eo q̄ anima prius est imp-
fecta q̄ perfecta. Et ab imperfectio-
ne procedere v̄s ad perfectionē: vel
in vita dum ei tempus adest: v̄s vir-
tute vivendo corde sincero atq̄ li-
berali diligēdo me sine respectu sue
utilitatis: vel in morte saltem agno-
scendo suam imperfectionem cum
proposito q̄ si superuiverit mihi ser-
viet ab hīs sui respectu. **¶** **A**c imper-
fecta dilectione amabat petrus pe-
trum et iherosolimam meum valde sin-
cere sciendo dulcedinem conuer-
sationis ipsius. Sed adveniente tē-
pore tribulationis omnino defecit
et non solummodo tunc vitay pro ip-
so sevit asseruit nō exposuit verum eti-
am ad tantum inconueniens deduc-
tus est q̄ ex formidine pene tūc est
etiam iuramento negavit asserens
eum nullatenus agnouisse. Anima
que scilicet istas ascedit solummodo
eum timore seruili et amore merce-
nario proculdubio reducit ad in-
conuenientia multa: v̄s ergo surge-
re ab his imperfectiōibus suis et tā-
q̄ verus fili⁹ seruire mihi fideliter
ab hīs respectu sui. Ego vero remu-
nerator omnium exercitiōrum que
fiunt ex amore mei retribuo vnicui
q̄ iuste fin gradum ac exercitiū
suū. Et si tales exercitiū oratio-
nis et aliorum bonorum operum vir-
tute prosecutur iugiter augmē-
tando virtutes in se peruenient ad
filialem amorem et ego diligam eos
amore paterno: q̄si ego diligentes
me diligo illo amore quo diligo ab-
eis: v̄s si diligo ab aliquo sicut ser-

uus dominum suum diligit: et ego
tandē dominus ei retribuo prout in
se promittit: sed meipsum tali nō
manifesto: q̄ secreta solum amico si
dedit pandant qui factus est ex amo-
re cordiali v̄s est amico suo. Quā-
q̄ iste seruus amorem et virtutem
am erga dominum suum augmē-
tare pōt ita q̄ amicus efficietur val-
de precipuus: ita cōtingit huiusmo-
di seruus meus. **¶** **S**i. n. in amore mer-
cenario cōmoranur: ego meipsum
eis non manifestabo: si vero eius dispō-
sitione imperfectionis corū et amo-
re virtutum cum odio sancto radi-
cem amoris proprii spiritualis per-
uersi atq̄ venenati realiter euulsi-
runt ab animo et ascendēdo super eos
scientie sedem sibi inter iustitias ego-
runt: ita q̄ motus i corde seruili ti-
moris et amoris mercenarij sine cor-
rectione non transeant: et illos cum
lumine sanctissime fidei puniat ita
faciendo mihi valde placebit et ex
inde peruenient ad amorem amīcī.
Et ita manifestabo meipsum eis p-
ut veritas incarnata dicit. Qui diligit
me diligit a patre meo et ego
diligam eum: et ei manifestabo me-
ipsum et faciemus mansionem in-
mortalē q̄ est conditio amicorum qui se
inamicem in veritate diligunt: quia
sunt duo corpora: sed anima vna q̄
affectus amoris atq̄ sincere dilectio-
nis. **¶** **N**am amor vni atq̄ se transfor-
mat in creaturā siue rem que diligitur.
¶ **E**t igitur vna est anima duo-
bus amicis nullum in vno potest et
secretum quod alterum aliquo mo-

Secundus.

do lateat. Et ideo dicit veritas icar
nata. Conuenimus ad eum et mansi/
nem apud eum faciemus: et ita ve/
rum est.

Quomodo deus manifestat seip/
sum anime diligenti eum: Et quare
christus non dicit manifestabo pa/
trem: sed meipsum. **Capit. lxi.**

Sic in qualiter in anima que
me diligit in veritate mani/
festo meipsum quando virtuosè do/
ctrinam incarnati verbi dilectissimi
filij mei sequit. Multis modis vi/
et virtutem meam anime patefacio
prout eius desiderium requirit. Pro/
cipue tamen tres in ea manifestatio/
nes facio. Prima quidem est quod ei
patefacio meo sincerissime caritatis
affectum unigenito filio meo dilectis/
simo mediante: qui caritatis affectus
apertissime manifestatur in pretio/
so sanguine suo qui fuit effusus in cru/
ce in cruce cum ineximabili cari/
tatis ardore. Ista quippe caritas ou/
plici modo manifestatur. Unus est ge/
neralis et omnibus communis: vix eis
qui morantur in caritate communis.
Eis itaque manifestatur attendendo
et probando caritatem meam in mul/
tis et variis gratiis quas a me recipi/
unt. Alius modus est particularis
illis tantummodo qui sunt iam esse/
tiam amici ultra manifestationem an/
teditate communis caritatis quam agno/
scunt: gustant et experiantur per sen/
sum in animabus eorum. Secunda
manifestatio caritatis est etiam in
eisdem quibus me patefacio per gu/
stum et affectum amoris: non quod in me
sit acceptio personarum: imo sancta
desideria libenter acceperet: sed in ani/
ma meipsum manifesto in ea perfe/
ctione cum qua me querit. Tertia
vero manifestatio fit aliquando for/
mando presentiam incarnate veri/
tatis: vix unigeniti filij mei multis
modis in anima prout eius desiderium
appetit. Nam aliquando me que/
rit in oratione volens agnoscere po/
tentiam meam: et ego sibi satisfactio
ita quod virtutem meam in se gustat et
experitur. Aliquando me querit in
sapientia filij mei: et ego sibi satisfactio
eius: illum ponendo per obiectum
oculo intellectus eius. Quandoque
me querit in clementia spiritus sancti:
tunc vero bonitas mea facit eam
gustare ignem ardentissime carita/
tis: vix ubi concipit virtutes va/
rias atque reales in caritate purissi/
ma proximi sui fundatas.

Quare christus non dicit ego ma/
nifestatio patris: sed dicit me ip/
sum. **Capit. lxi.**

Uides igitur unigenitum di/
lectissimum filium meum ve/
ritatem dixisse cum ait. Si quis me
dixerit erit vnum mecum: quia do/
ctrinam eius in veritate sectantem
estis vni secum et a moris affectu:
et ita per consequens estis etiam vni/
us

Tractatus.

ti mecum: nam vnum sumus ego et ipse. Et ita manifestabo me vobis: quia sumus vnum: vnde manifestādo scilicet quoque manifestabit et e converso. Sed quare non ait: ego manifestabo patrem meū vobis. Ita quidam ait in euāgelio triplici respectu. Unus quidem est: quia provalere voluit quod inter me et ipsam nulla separatio esse potest. Unde beato philippo vicenti ostende nobis patrem: et sufficit nobis ait. Qui me videt et patrem videt et e converso. Ideo ita dicit quoniam est vnum mecum: et id quod habet indubitanter habet a me non ego ab ipso. Id dicit iudeis. Vocitina mea si est mea: sed est patris mei qui me misit: quia filius ipse genitus est a me non ego ab ipso: sed vnum mecum est et ego secum. Idcirco non ait ego manifestabo patrem: imo dicit ego manifestabo me: quia vnum sum cum patre. Secundus vero respectus est quod manifestando se vobis non aliud ostendebat quod id quod a me patre suo receperat quasi dicens. Pater manifestavit aperte se mihi: quia secum vnum sum: et ego manifestabo me patribus et ipsis vobis mediante me ipso. Tertius quoque respectus est quoniam ego sum invisibilis et a vobis visibilibus videri non valeo nisi possim a corpore separati fueritis. Tunc videre me poteritis facie ad faciem atque verbum. I. filium meum unigenitum intellectualiter: videlicet ad tempus vestre resurrectionis cum humanitas vestra conformabitur atque delectabitur in humanitate ipsius verbi sicut iam tibi dixi. Non ergo me

nunc videre poteritis in essentia mea. Quare velavi divinam naturam velamine vestre mortalitatis humanitatis: ut illam videre possitis: et ostendādo vobis verbum vestrum meum ita velatum cum qua me vobis ipse manifestat. Ergo non ait ego manifestabo patrem: sed ait ego manifestabo me vobis. Quasi dicat. Ut accipiā a patre meo manifestabo me vobis. Itaque video quod in ista manifestatione manifestando se me quoque manifestat. Insup audisti quare non ait ego manifestabo patrem vobis: videlicet quod nullo modo poteritis in corpore mortali meam essentiam intueri sicut dictum est et quoniam ipse mecum est vnum.

Qualiter anima post assensum primi gradus ipsius potius studet ascendere ad secundum.

Capitulum lxxij.

Nunc aperte comprehendere potuisti excellentiam illius qui iam ad amorem amici pervenit. Ille autem ascendit pedes affectus et ad cordis occulta pervenit: ad gradum secundum trium graduum qui figurati sunt in corpore filii mei. Dixi prius illos esse figuratos in tribus autem poteris: nunc vero pono significare tres autem statum. Sed antequam ad tertium gradum explandū accedā volo monstrare quomodo attingit: ut amicus efficiat: et cum fuerit amicus effectus: effectus est filius: videlicet ad amorem filialem attingendo. Et quid agit amicus effectus et quomodo cognoscit apte quod amicus sit effectus. Primo tibi dicā quomodo pervenit: videlicet

Secundus.

fit amicus. Ipse nō ē prius ipsect⁹
erat in timore seruili pñsēs. Exerce
do hō se virtuosē cū pñerātia san
cta puenit ad amorē quēdā siue deie
ctationis siue pprie utilitatis quā i
me reppit. Hoc ē via p quā ille trā
sit qui puenire desiderat ad amorē
pfectū: v3 amicitiaq; filialē. Noue
ris amorē filialē esse pfectū: nam in
amorē filiali recipit hereditatem a
me filio: et eterno pñe. Et qm amor
filij nō ē abiq; dilectione amici tibi
viri q; ex amico scūs ē fili⁹. S3 quē
habuit in se modū: vt illic attinge
ret. Dico tibi. O is virtus et ois pñe
cio peccit ex caritate: caritas autē
ab humilitate nutrit: et humilitas a
notitia et odio sancto sui: v3 pñe sen
sualitatis. Hoc ac attingentē oportet
oio pñeranter in cella notitiē sui
cōmōrari. In qua sui notitiā cogno
scit in sanguine dilectissimi filij mei
miserēdiciā meā attrahēdo cū asse
ctu suo vni inā carit̃ atq; meā ad se in
glier ex tirpādo quālibet voluntariē
ppriā et pueriam ipsālem atq; ipa
lem a corde suo. Et hītare cū humi
litate student in domo notitiē sui p
nit egit apostolus petrus qui post q
pñm filiū meū abnegauerat latē
tando sicut amare: s3 illo tpe plan
ctus eius erat ipsectus et quotidie
fuit ipsect⁹ v3 ad pñecōssē. Post
q; n. vñgenitus filius meus ad me
redijt sū humanitatē assumptam
apostoli cum alijs amicis meis i do
mo se clauerūt adnētū sancti spīri
tus expectātes iusta pmissa verita
tis incarnate. Clausi quidē erāt ex ti
more: q3 donec aia ad amorem vep

attingat: quotidie timet. Illi hō p
seuerātes i humili et pñua oratide
postmodū habēdātia pñerē spūs
sē. Quā timore quocūq; sublato pu
blice pñia uerū pñerē sequētes ve
nigia xpi crucifiri. Similit̃ aia
q; puenire desiderat ad pñectionem
ex quo post culpā ad iniquitatē lita
surrexit illa re cognita semidie pe
ne eus amaro corde deplorat. Po
stea hō pñrgit attingēdo misericor
diā meā. S3 vt illā attinger factū ad
pñectionē interpollatū ab ea me sub
trahō nō p grām: s3 p sensū: q3 me si
sentit i se. Hoc vitas incarnata pate
fecit vobis qm discipulis ait. Ego ibo
et ad vos iteq; veniā. O is q; dicebat
illis i pñiculari ē ab oib⁹ pñtib⁹ at
q; futuris itelligi vñt. Vñt igitur:
ego ibo: et ad vos iteq; veniā: ita fu
it. At spū scō sup discipulos veniē
te ipse quocūq; vñt. Jā. n. ego viri su
pra q3 spūs pacis nō vñt sol⁹: Imo
vñt cū potētia mea: et cū sapētia vi
lectissimi filij mei qui mecum ē vñt: et
cū clemētia eiusdē spūs sē a me pñe
dent: et ab ipso filio meo. Similit̃ mō
dico tibi: q3 vt aia surgat ab imper
fectione sua me subtrahat: q3 non h3
ne pñent in se pñstina pñolationē.
Quā iacebat i culpa peccati monta
lis ipsa dilectus a me: tūc ego grām
subtrahi ab ea pp eius culpā q3 san
cti desiderij clauerat ianua: ne vnde
sole gratie pñinata fuit non ex dese
ctu solis: s3 ex vñectu peccatoris qui
ianuam desiderij pñra solē clauerat
Recognoscendo vero lenēti pñs3 at
q3 tenebras suas appiēdo. sencltrā
euomendo pñrocinem pñcat op i

Tractatus.

sancta et humili confessione: tunc ad animam indilate eius gratia redeo. Sed aliquando ab ea me subtraho non per gratiam sed solummodo per sensum ut iam dixi. Hoc autem ita facio ut humilietur et ut exercitius sanctum assumat in veritate querendo me: ut probetur in lumine fidei et perveniat ad prudentiam. Tunc hoc si diligenter respectu sui et eius fide viva et cum odio sancto suscipitur et exultat in tempore laboris se reputans indignam habere pacem atque mentis quietem. Et hoc est secunda res ex tribus de quibus tibi dixi ut ostendere qualiter ad perfectionem attingat et quid agit postquam attigerit. Hoc est enim quod agit: quod quia anima sentiat quod ab ea me subtraxerim: non tamen ullo modo retrocedit: sed quotidie perseverat humiliter in exercitio sancto suo reclusa persistens in domo natiuitatis sue proprie ubi cum fide viva preestatur aduentus sancti spiritus: ut me qui sum ignis ardentissime me caritas. Ibiq; non expectat occasum sed in vigilia et oratione sancta et continua: non solum cum vigilia corporali sed etiam intellectuali. Quia ut oculi intellectus inquit est apertus: quia cum lumine fidei vigilat ad extirpandum a corde cogitationes inutiles: attendendo diligenter nec caritatis affectus ubi cognoscit aperte: quia nihil aliud volo ex eo nisi sanctificationem eius. Et hoc indubitanti filii mei. Cum igitur oculus vigilat in cogitatione sui atque mei semper orat

oratione bone atque sancte voluntas et hoc est oratio continua. Et tunc etiam actualiter: ut in ordinato tempore per sanctam ecclesiam ordinato et constituto. Et hoc est quid agit anima que discessit ab imperfectione. Et ut ad illam attingeret. Ideo me subtrahi non per gratiam sed per sentimentum. Etiam ab ea me subtrahit ut humiliter suum defectum agnosceret: videndo se priuatum consolatione carnis: sentit in se penas afflictionum atque debilem: nec virtus stabilitate perseverare posse reperit immediate post hoc in seraiem spiritualis amoris proprie unde materiam habet agnoscendi suam imperfectiorem. Et erigere debet illico super semetipsam atque super sedem conscientie sue: sedendo corripere debet huiusmodi sentimentum nec illud impune pertransire permittat: sed cum improprio emulat a corde radicem amoris proprie cum gladio bicipiti: ut ipse amoris odio et amore virtutum.

Quomodo deum imperfecte diligens etiam in proximum imperfecte diligit et de signis huius imperfecti amoris. *Capitulum.*

Tem volo te nosse quod omnis imperfectio sine imperfectio manifestatur et acquiritur in me. Similiter modo manifestatur et acquiritur proximo mediante. Simpliciter hoc exprimitur: quod frequenter amant aliquos amore spirituali. Unde mei dilectionem pure sine respectu

Secundus

si recipiunt: habent etiam amorem proximi pure bibant. Sicut ac cedit vasculo quod impletur in fonte si foras extrahitur: et ita foras ex eo bibitur indubitanter euacuatur. si vero bibitur in fonte non euacuatur: imo quotidie plenus est: sic amor proximi spiritualis et temporalis debet in me bibi sine respectu proprie commoditatis. Ad vobis. n. crigo quod me diligatis ea dilectione que vos ego diligo. Hoc vero mihi reddere non valetis: quia vos amari non amatis a vobis. O is amor vester erga me non est ex gratia: sed ex debito. Nam estis obligati me diligere. Ego vero diligo vos ex gratia non ex debito. Ergo mihi reddere non valetis hunc amorem quem a vobis crigo ideo vobis assignavi proximum vestrum ut ei faciatis ea que mihi facere non potestis: ut cum gratiose diligatis absque respectu proprie utilitatis sine commoditatis. Et ego reputo mihi facta quocumque facitis illi. Hoc aperte veritas incarnata demonstravit cui paulo preloquenti dixit. Saul. Saul quid me persequeris: hoc ita dixit imputando sibi factam persecutionem quam irrogabat discipulis suis. Itaque talis amor omnino esse purus. Et cum eodem amore quo me diligitis etiam proximum amare debetis. Nunquid filia mea non sit propter quid nescitur illum imperfectum esse qui diligit hoc amore spirituali? Si sentit in se penam afflictivam quando sibi videtur creaturam quam ita diligit amor non satisfacere iudicando se non diligi quod

tam videtur ei diligere: sine quamdam privatur conformatione sine consolatione sua sine quando videt alium diligere plures se. Ad hoc et ad alia plurima prebendi potest quod hic amor tam in me quam in proximo suo imperfectus adhuc esse manifeste comprobatur et quod vasculum huius amoris bibitur extra fontem quantum amor a me prius attrahit. Sed quantum imperfecte me diligebat etiam imperfectum amorem ostendit illi quem hoc amore spirituali diligit. Et hoc absque dubio prebuit eo quod in radice amoris proprie spiritualis in corde non erat in totum cuncta. Et ideo permitto frequenter: ut aliquis hoc amore diligit aliquam creaturam: ut hoc ipso semetipsam agnoscat atque suam imperfectionem. Intendamus insuper ab anima me subtraham non per gratiam: sed per sentiam: ut se reducat in domum notitie sue: ubi perfectionem omnium virtutum acquireret. Ego vero postea redeo cum maiori lumine atque notitia mee veritatis instantius quod posse transcidere propriam voluntatem amore mei ad gratiam singularem imputat. Iugiter etiam putare studet vincam anime sue spiritus inutilium cogitationum euellendo lapides virtutum edificando fundatos in sanguine iesu christi crucifixi quos invenit eundo per pontem spiritus iesu christi dilectissimi filij mei prone (ad sibi dixi si meministi quod super pontem: ut super doctrina mee veritatis lapides erant in sanguinis virtute fundati. Nam exhibent virtutes vos

Tractatus.

bie: vitam in virtute perfectionis sanguinis eius.

De modo quem anima tenere debet: ut ad amorem purum atq; liberalem perveniat. Et incipit orationis tractatus. *Capit. lrv.*

Postq; introierit anima transcendendo per doctrinā Jesu Christi crucifiri cum amore vero virtutum: et odio viciolorum cum sancta perseverantia deveniens ad bonū: notitie sue vilitatis atq; fragilitatis in clausa permanet in vigilia: et oratione continua penitus ab omni seculari conversatione separata: q; se clausit ex timore cognoscens imperfectio nem suam: et desiderio perveniendi ad amorem purum atq; liberalem. Et quia prudenter agnoscit q; alio modo liberari non valet ideo preestolatur viam fidei meum adventum argumentum in se gratie mee. Sed in quo viam fidei agnoscitur: In perseverantia virtutum: nullo tempore retrocedendo p; occurrentia quomodocunq; indecunq; proveniant: neque etiam orationē sanctāz ommittere debet aliqua causa statuto tempore nisi propter obedientiam: vel caritatem excessivam. Aliter ab oratione discedere nō debet. Quia frequenter orationis ordinato tempore diabolus amplius animam in festare conatur cum suis varijs sanctis atq; molestijs q; extra tempus orationis. Hoc autem agit: ut oratio sancta oranti tedium generet in terdū in mente sua viciens. per orationem

nihil omnino tibi prodest: q; nō debes alia cogitare: nec aliud attendere q; ad ea que dicis. Hoc aduersarius oranti persuadet: ut perveniat ad lectum et ad mensū confusionē et dimittat orationis exercitium quod est velud armatura fortissima cum qua se viriliter anima defendit ab omnibus aduersariis eius: quando tenetur cum amoris affectu: manu et cuj; brachio liberē arbitriū virtutis pugnat in armatura predicta cum lumine sancte fidei.

Qualiter anima pervenit debet ab oratione vocali ad mentalem. Recitatur etiam una visio per hanc animam habita. *Capit. lrvii.*

Regia carissima noveris q; in oratione humili continua et fidei cum vera perseverantia lucratur anima perfectionem et omnem virtutē. Et ideo v; in ea persevera: et nō q; illā dimittere p; aduersantia q; q; sine pcedat ab illius: vel a fragilitate p; p; et cogitationibus invidiis: vel a carnali motu corporis inordinato: vel p; iunilia et a iustis creature. Diabolus. n. aliq; scitat et sollicitat aliq; ad loquendū: ut oratē impediat. Hoc oia poster gāt v; cū sancta perseverantia. Quia ē aīc dulcis atq; pfectus mihiq; grata talis oīo q; fit i bono notitie proprie humilitatis atq; vilitatis et in agnitione mee bonitatis oculū lidei cū agiendo cū lumine scilicet fidei et cū affectu mee caritatis habili dāt. Que caritas vobis scā ē vīr

Secundus:

bilis i vniuerso visibili filio meo ni
lectissimo quam vobis aptissime de
monstravit i pioso sanguine suo.
Qui sanguis animam lebeat et induit
ei igne divine caritatis ei pbedoci/
bi veneranda sacramenti qd ego i apo
techa mystici corporis sacre matris
ecclesie collocant: v3 corpus et san
guine vniuersi filij mei qui e vere
deus et homo. Qd ordinaui ministrari
du p manus vicarij mei qui clares
h3 huius ptiou sanguinis. Id ec est
apotheca d qua tibi supra veri qua
sup pde pstrueri et collocaueri et
qua cibi assumeret atq pfortaren
tur viatores et pegrini transentes p
doctorina veritatis incarnate ne pp i
becillitate i via deficiat. Iste cibis
pfortat modici atq satis iuxta de/
siderium assumens quocunq m3 su
ma: vel virtualiter: vel sacramenta
liter. Sumit. n. sacramentaliter qn
edendo quis actualiter accipit ho/
m3 pferat a sacerdote. Virtuali
aut intelligi qn quis solam3 et des/
iderio sacro edicat et auiditate edo
niscat et ex pderat3e piter et deuo
tione sanguinis xpi crucifiri
vbi repperit affectu excoisue caritas
eius qui degustauit et agnuit i san
guine que attedit effusam cu inesti
mabili caritate diuina. Et ideo suc
cenditur ibi cum sancto desiderio et
inebriatur atq satiatur anim inue
niendo plenaz caritate mea diuina
pariter et proximis suis. Id ec aut vbi
acquirit. In domo notitie sui cum
oratione sancta vbi perdidit i perfe
ctionem sicut apostolus petr⁹ et alij
discipuli reclusi stantes in domo cu

vigilia et oratione perdidit i m/
perfectione et ibi perfectionem ade
pti sunt: v3 cum persecrantia con/
dita cum lumine sanctissime fidei.
Sed existimare noli q tan: v3 ardo
rem atq nutrimentum ab hac ora/
tione recipiat ille qui solummodo cu
oratione vocali procedit prout ani
me multe faciunt quar3 oratio po
tius e in verbis q in affectu cordis
que non videtur ad aliud attendere
nisi vt expleant numerum aliquo p
psalmodum: vel orationum aliar3
et expleto numero quem in corde p
posuerunt ultra cogitare non vide/
tur. Euidet apparet iplos affectu
et intentionem ad orationem solum
modo vocalem apposuisse. Sed ita
procedere non oportet: q nisi faciat
aliud ultra modicum fructum ex
hoc haberent mihi quoc3 modicum
esset acceptum. Si vero petas: vtr3
hec oratio vocalis smitti debeat: q
non videtur diuine esse tractos ad
orationem mentalem: Non sed pru
denter et ordinato modo proceded
est. Nam optime noni q sicut anima
pauis est imperfecta q perfecta: sic
est etiam oratio sua. Debet ergo ne
transeat occiose cum adhuc est imp
fecta cum oratione vocali procedet
vel inchoare: tamen addendo men/
tales orone iuxta possit: v3 v3 verba
ore proferri mentem eius in affectu
excellentissime caritatis mee virri/
gere conetur: et clare cum conside
ratione generali: peccatorum suo/
rum atq sanguinis vniuersi filij
mei: vbi repperit habundantiam
mee caritatis inestimabilis aique

Tractatus.

remissionem omnium peccatorum eius. Hoc autem ideo facere debet ut in sui notitia et suorum defectuum consideratione faciat eam intelligere bonitatem meam in se et cum vera humilitate faciat animam ipsam in suo sancto exercitio perseverare. Nolo tamen ipsos defectus in particulari ab orante considerant: sed in generali ne mens inquinetur sine contaminetur in recordatione particularium atque turpium peccatorum. Insuper admonet quod homines non acceptent sine retineant in se considerationem solummodo peccatorum sine in generali: vel in particulari sine consideratione atque memoria sanguinis: et magnitudinis divine misericordie: ut inde non veniant in confusionem. Quia si notitia sui et consideratio peccatorum non consideretur cum memoria sanguinis atque misericordie permaneret homines in confusione sua. Et cum ipsa simul: et adversario demone qui sub colore contritionis: et displicentie peccatorum eos adducit in eam ultimo pertingerent ad eternam damnationem non solummodo propter hoc sed quoniam inde venirent ad desperationem nisi cum lumine fidei misericordie mee brachium assumerent. Et advertit: quod ista est valde subtilis: et magna fraus eius qua diabolus etiam servos meos irritare sine decipere conatur. Et ideo propter utilitatem vestram atque diaboli fraudem evitandam: et ut in conspectu meo fidei accepti oportet quod ingit affectum et animam vestram ampli-

ando dilatetis ad considerandam et amplectendam ineffabilem misericordiam meam cum vera humilitate. Nosti namque quod superbia diaboli sustinere nullo modo potest humilitatem anime: neque sua confusio mee bonitatis amplitudinem. In eam atque caritatem in quantum anima speret in me. Unde si meministi quando diabolus te prosternere sine decipere volebat et confusione volens ostendere tibi quod vita tua fraudulenta fuisset et non in veritate neque te secundum voluntatem meam ambulare fecisti quod utique facere debuisti: et ut bonitas mea te docuit quod quippe bonitas alieni vere petenti non denegatur: ut humiliter deinde mentem ad misericordiam meam dicens. Ego confiteor aperte creato ri meo quod vita mea quotidie fuit in tenebris: tamen ego laudabo fideliter in plagis meis christi crucifixi in sanguine suo pretioso maculas omnium iniquitatum mearum ablui et cum sancto desiderio gaudebo ingit in creatore meo. Nosti quod indigne diabolus aufugit. Postea vero cum alia vice rediret volendo te per superbiam in altum elevari et ceno: Tu es perfecta deo valde placeas: unde non eripuit: ut videretur assurgendo te peccata tuas quas sunt abluta deplexas. Tu vidisti viam per quam ambulare debebas: ut ego te docuissis humiliando te respondi isti temptatori demonio dicens. Joannes baptista nuncque offendit et in ventre matris a deo sanctificatus est: et nihilominus tante in penitus

Secundus.

tiam egredere vero miserabilia ple-
na tot iniquitatibus adhuc incipere
neglecti: vel parvam agere peniten-
tiam: vel ipsam agnoscere creatoris
aut dominum meum in gemitu: et
contritione cordis: attente confide-
rando quis est deus qui a me sic fu-
it offensus: et qualis ego sum inquit
ipsam offendens. Tunc ipse diabo-
lus humilitatem anime tue sustine-
re non valens: neque spem in bonita-
te mea conceptam tibi dirit. Tu sis
a deo maledictusque modum in te re-
perire nequeo. Si te per confusionem
in infimis de primis: tu per miseriam
codie vivine ipse in altum erigeris:
et si te ponere conas in altum: et tu te
metipsam ad infima de primis: de-
scendens etiam in infernum et hu-
militate: insuper etiam in inferno me
persequeris. Quicquid igitur ad te
non veniam eo quod dure me percussis
valido baculo caritatis. Ergo de-
bet anima notitiam excellentissime
bonitatis mee condire cum sui noti-
tia: et e converso notitiam fragilitatis
et vilitatis sue cum notitia mee bo-
nitatis. Et isto modo vocalis oratio
utilis erit anime sic oranti mihi quo-
que valde placebit. Et ab hac vocali
oratione imperfecta cum exercitio
sancto perseverando perveniet ad
mentalem orationem perfectam. Sed
si voluerit ita simpliciter omnino per-
ficere numerum suum in mente sua
dispositum: vel si propter orationes
vocalem dimitteret orationem men-
talem via perveniendi nimis er-
rat. Occurrit aliquando quod anima
existens procedit ignorantia quod et

quo concepit in mente sua quoties
psalmos: vel al quotiens orationes
dominicas voce recipere visitabo
gratias mentem eius modo per unam
viam modo per aliam. Quandoque
cum uno lumine vere notitie sue esse
invisitata contriti ne peccatorum
suorum quandoque cum amplitudi-
ne vivine caritatis immensae: quan-
doque ponendo menti sue diversissimo
de potest mihi placet: vel ipsa desi-
derat virginitatis filii mei presentiam
in obiectum. Ipsa tamen ignorans
anima visitationem meam quas in
se percipit omnino derelinquit: ut
numerus quem in corde disposuit
explere possit quasi faciendo sibi esse
scientiam imperfectum numerum
illam dimittere quem exspectat. Non
debet igitur ita facere: quod patenter
a demonio fraudaretur et illuderes
ita faciendum. Sed illico sentiendo me-
tem et visitatione mea dispositam
orationem vocalem dimittere debet
postea hoc transacta mentali si ei va-
cat ea que sibi proposuerat perficere
poterit. Si vero commode non valet:
ad tedium sine mentis confusiones
adduci nullo modo debet: et sic ordi-
nate procedet. Excepto vivino offi-
cio ad quod omnes clerici atque reli-
giosi ex debito sunt obligati usque ad
mortem: quod si non persolverent illud
indubitanter offenderent. Et si tem-
poris quo persolvere debet illud ele-
vari: vel a trahi mentem et deside-
rio sentirent sibi providere vitium: po-
tius persolvendo vel saltem postea
subsequendo ita quod officium debitum
nullatenus dimittatur. De singulis

Tractatus.

q̄lis orationib⁹ anima debet se hos
re vocaliter: vt attingere possit ad
orationem mentalem: quam orationē
vocalē ōmittere debet quando p/
cipit a me visitari sicut iñ vñ. Idē
vocalis oratio facta sicut ē eripit⁹
attinget ⁊ adducet ad perfectionē.
Et ideo nō debet oratio vocalis om
niti quocunq; modo facta fuerit:
sed ordinare quicq; v; pcedere sicut
iam vñ. Et ita perseueranter agen
de sanctum exercitium: orationem
in veritate gustabit ⁊ cibum sangui
nis vniuerſi filij mei. Et ideo vñ
tibi q̄ aliquis virtualiter comuni
cabit: licet non sacramentaliter: v;
affectuoso desiderio gustando cari
tatem ineffabilem x̄i quā
in sanguine suo p̄ioso cognouit ora
tione mediante medicum ⁊ habun
dantius iuxta desiderium⁹ orantis.
Si quis cum modica prudentia p/
cedit ⁊ absq; modico medicum inue
nit: quī vero cum magna mī cum i
nvenit: q̄ quanto magis ala conatur
ab his infimis affectum suum elon
gando solueret in me ligare cu; lu
mine intellectus tanto plus agnov
scit. Et quāto plus agnoscit plus re
ligit: quanto plus amat tōto plus
anima gustat. Igitur atende q̄ ora
tio perfecta nō acquiritur in mul
titudine verborum: imo cum affe
ctuoso desiderio in me confligente
cum notitia sui pariter ⁊ mee boni
tatis in se: nec vnū absq; reliquo fit:
⁊ ita pariter habebit orōnē vocales
atq; mentales: q̄ optime pueniunt
vt actina vita cū cōtēplatiua: quā
oratio vocalis: vel mentalis appella

ri multipliciter valeat. Q̄ vñ tibi
q̄ sanctum desideras animae: v; vo
luntas bona continua: vocatur ora
tio: quae voluntas actualiter ordina
to tempore cōiungit ⁊ elenatur i me
iuxta prefatam orationem. Contin
am sancte voluntaria. Et h̄ vocalis
oratio cuius huiusmodi sancto deside
rio quādoq; sit ordinato tempore:
aliqui vero p̄pter ordinatū t̄p̄: vel
iuxta tale t̄p̄s i desinatur: vt erpo
suiat vera caritas in salutē p̄imo
rum: vel aliter expediens erit iuxta
gradum in quo positis est orare.
Quilibet operari tenetur in salutē
animarum: s̄m statū cūo iuxta san
ctae voluntatis erodit⁹. Et ita quic
quid opatur vocaliter: vel actualiter
in salutē aia ⁊ ē vñum orare virtus
literariis actualiter: ēt erat in t̄p̄
debito ⁊ in loco deputato. Et n̄ p̄
ter hanc orationē debuit oīa q̄cūq;
facit i caritate dei ⁊ proximi p̄stima
tus ēt ad exercitiū eius actualiter:
tum vocari potest oratio continua:
q̄ non cessat orare qui non cessat be
nefacere. Et ideo vñ tibi q̄ oratio
multis modis sicbat si fuerit voca
lis vnita mentali. Quoniam actualis
oratio vocis facta modo p̄dicto
procedit ab affectu sincere caritatis
qui caritatis affectus p̄ p̄mo or
atione reputatur. Nunc audisti quā
liter ad orationem mentalem atin
gitur: v; cum exercitio sancto atq;
perseuerantia: ⁊ q̄ ōmittatur oratio
vocalis p̄p̄ mentalem cum aīam vi
sio. Insup̄ audisti q̄ sit oratio cōis ⁊
vocalis cōis: extra t̄p̄s ordinatū ⁊
cōis bene atq; sancte voluntatis cōis

Secundus.

am de quibuslibet exercitijs i se: vel in primo factis cū bona voluntate extra tps orōni deputatus ⁊ ordinatus. Igitur aīa v3 semetipsam virtuosē calcantibus virgine sancte soliel rudinis cū hac oratione sancta que parit veluti fructifera mater in aīa virtutes oēs ⁊ ingiēt eas alit ⁊ ad perfectionē adducit. Idoc est ergo qđ agit aīma que redaditur i domo notitie proprię suę ⁊ que pervenit ad amorem amici pariter ⁊ filiā lem. Quod nisi teneat per viam superius exptam quotidie remanebat in tepiditate ⁊ in sua iperfectio ne. Et amaret tantum quantū in se percipere videret vtilitātē: vel p̄solacionē a me: vel a patre suo.

De fraude quā homines incidunt qui deum diligunt ⁊ ei seruiunt ex propria vtilitate. *Capitulum.*

O Equā quidē ipecta dilectio ne volo tibi p̄ndere fraudē vnā quā hoīes in ea recipere possunt qñ me diligunt delectatione p̄pria. Unde volo te nosse qđ ille seru⁹ meus qui me diligit imperfecte potius exquirīt ⁊ amat consolationem propter quā me diligit qđ me. Et i hoc aperte perpendere potest: qđ inefficēte consolatione siue spiritali: v3 i anima quo ad religiosos viros atq; spiritalē: siue consolatione temporalī quo ad seculares qui viuunt cum quibusdam actibus virtuosis illico turbantur ipso facto cum agitur: vel ab aliqua leui tribulatione quam indubitanter eis concedo

propter vtilitatem eorū. Et si quis ab eis interrogaret: quare turbantur? responderent qđ recepi tribulationem: illud bonū qđ agere solebāz in prosperitate nunc iudicio meo quasi perdo qđ non opor: illud alio le tō ⁊ puro corde sicut hactenus. Et hoc accidit p̄p huiusmodi tribulationem qđ prius valde melius operabar: ⁊ cum maiori tranquillitate cordis qđ in presenti factam. Qui videt ita: deceptus ē a propria delectatione. Non. n. v3 est qđ illa tribulatio sit in cōtēctū etiam qđ ipse minus amet neq; minus valeant ea qđ nūc operatur. Operatio namq; facta tēpore tribulationis in se tantum valet quantum valuit ante: v3 in tēpore consolationis: imo plus valere posset in quantum haberet in se partem. Sed hoc accidit ei qñ in prosperitate delectabatur vbi cum actu modico virtutis alicuius amabat me idēq; mentem eius aliquantū pace fouebat operatione tannilla. Cum ergo priuatur illo vbi requiescebat aliquam habere videbatur suū dicat esse priuatus in quolibet opere suo quiete saluari. Sed non ē ita proculdubio hominibus aut huiusmodi p̄tingit velut homini qui morat in pulcro viridario qui p̄ eo qđ ibi delectatur in sua operatione quiescit ⁊ videtur ei habere requiē i operatione sua: sed ipse requiescit in delectatione quā h3 ex viridario. Et agte cognoscit esse verum qđ amplius in viridario qđ in operatione delectatur quoniam ablato sibi viridario se percipit illico delectatione

privatum. Sed si principalem affectum atque delectationem in ope suo posuisset non amisset: imo sed haberet: quia exercitium operandi bonum amitti non potest ultra voluntatem hominis quia ei fuerit ablatam delectatio prosperitatis velut isti viridarium. Igitur isti falluntur in eorum opibus a propria passione. Unde tales dicere consueverunt. *Ubi* hi constat quod melius operabar: et amplius consolationem habebam: ante tribulationem istam quam nunc et valde magis optabam agere multa bona: nunc vero nullatenus: et a facere delectator huiusmodi sermones eorum veritatem offendunt: quia si proprio delectati fuissent in bono amore boni et virtutis: nullo modo perdidissent affectum illum: neque defecisset in eis: imo potius augmentatus esset. Sed quia illorum opera virtuosa erant in propria bona fundata: ut in respectu proprie consolationis et delectationis ideo defecit. Hec est illa fraus qua decipiuntur contra niter homines in quibusdam eorum bonis operibus. *Ubi* proculdubio falluntur a semetipsis: ut a propria delectatione sensuali.

De fraude qua decipiuntur etiam sancti dei qui deum amant hac perfecta dilectione: iam dicta.

Capitulum trium.

Etiam quoque mei qui adhuc in amore sunt imperfecto quereles et amantes me respectu consolationis vel utilitatis proprie quam in me reperiunt aliquando decipi

untur. Nam quod sum omnium bonorum que fiunt indubitantissime remunerator amplius: vel minus ista mensuram amoris operantis exhibeo mentales consolationes orationis tempore quandoque per unum modum et aliquando per alium. *Ubi* autem ego non agerem ignoranter anima potius acceptet et attendat consilium sine bonis consolationis quam exhibetur a me quam attendat ad me languit: sed ut attendat principaliter mee caritatis affectum eius qua laros et indignitatem eius qui recipit quam delectationem proprie consolationis. Si vero velut ignorans et ingrata voluerit attendere magis ad consolationem propriam quam ad affectum mee caritatis erga ipsam valde commiscetur atque decipitur: ut ego tibi dicam. Nam a propria consolatione decepta querit eam et ibi delectatur in tantum quod aliquando consolationem seu visitationem meam in se percipiendo prosequi conabitur viam quam alias tenuit quando eam repperit: ut eam lucere videat. Ego vero non uniformiter animam eadem modo valde diversimode prout expedire video atque bonitati mee placet: ut ex hoc agnosceret possint omnes quod habeo multa obsequia quibus amicos meos habundantissime visitare valeo. Si cum ignorantia sua procedere decreverit ipsam omnino queret habere per eundem modum quemadmodum si spiritus sancto legem imponere vellet. Sed non ita facere debet: imo virili corde transire debet per pontem doctrine

Secundus.

vesu christi crucifisi et ibi recipere
enim humilitate cordis: eo modo co-
locare eo tempore prout bonitati mee
tribuere placet. Et si ei non tribuo
quicquid illud etiam non tribuere nō
er odio: sed et amore procedit: ut vj
anima me querat in veritate: neq;
me solum et propria delectatione
sua delingat: sed humiliter acceptet
affectum mee caritatis amplius q;
illam delectationem quaz inuenit.
Quia si quereret ipsam delectatio-
nem iuxta voluntatem suam et non
iuxta meam inueniet proculdubio
penam atq; confusionem intollera-
bilem quando se primariam inuenit
et illa delectatione sua quaz anime
sue posuerat in obiectum. Id sunt
illi qui consolationem eligere volūt
iuxta beneplacitū eorum. Inveni-
entes. n. in mentibus eorum aliquo-
tiens de me consolationem volunt i
illa persistere iugiter. Et incurrunt
aliquando in tantam ignorantiam
q; eos visitando per aliam modum
mibi faciunt imprudentissime res-
istentiam: nec acceptabunt nisi visi-
tentur illo modo quo fuerant i ma-
ginati. Iste defectus a propria pas-
sione procedit: ac ab illa delectatio-
ne spirituali quam in me repperit.
Hec anima occipitur eo q; esset im-
possibile continuo vno modo perse-
uerare: q; sicut anima sibi stare nō
valet o. n. ipsam in virtute profice-
re vel a virtute deficere: ita mens
in vno statu iugiter i me solum mo-
do cui vna gratia stare non potest:
imo largior variis atq; diversis.
Nam aliquando concedo mentale

gaudium valde solatiofum aliquā-
do magnam contritionem cum tan-
ta displicentia sui q; videbatur in se
mentem habere turbatam. Quan-
doq; morosus anima neq; me sentit.
Quandoq; formabo veritatem in-
carnatam ante oculum intellectus
varijs modis: tamen nō apparebit
anime tantam iocunditatem atq; ca-
lorem in se percipere: ut huiusmodi
visioni videretur debere sequi. Ali-
quando vero nō videbit et habebit
valde magnam delectationem. Hec
omnia facio paterna caritate mor-
tali ut anima conseruetur et in virtute
proficiat humilitatis atq; perseue-
rantie: ut etiam instruat ne mibi
legem imponere velit: neq; sine su-
um in consolatione propria sensiti-
ua: sed solum in virtutibus in me fun-
datis. Et cum humilitate suscipiat:
vtrumq; tempus: et cum affectu sin-
cere caritatis accipiat affectum me-
um cum quo sibi tribuo: cui fide vi-
ua credens q; ea que sibi pcedo sunt
vel pro necessitate sue salutis: vel vt
ad perfectionem attingat. Igitur i
humilitate consistere debet facien-
do principium atq; finem in affectu
paterne mee caritatis: et in ipsa cari-
tate percipere delectationem et de-
lectationem iuxta voluntatem meam
et non iuxta suam. Iste modus est ad
vitandum fraudem inimici sue de-
ceptionis: et me cuncta recipiendo
per affectuosum amorem qui sum om-
nis finis felix et optabilis. Ideo fun-
dari cuncta vtr in mea voluntate.

De his qui ne perdant consolationē

Tractatus.

propria negligunt proximū in sua
necessitate.

Capitulum.

O tri tibi de fraude qua decipiuntur illi qui suo modo gustare me volunt in mentibus eorum. Modo fraudem aliam exprimere tibi volo qua decipiuntur illi qui solite quotidie procurant habere consolationem propriam in mentibus eorum intantum quod aliquando videntur proximum suum in magna necessitate spiritali siue temporalis: nec ei subueniunt sub colore virtutis et dicunt. Ex hoc ego pendo consolationem atque pacem anime meae: nec horum congruo tempore periculo. Unde quod non habent: ut afferunt in se consolationem indicant offendisse sine perdidisse me. Ipsi vero decipi sunt a propria delectatione spiritali mentis eorum. Et valde magis offendunt me non subueniendo necessitati proximi sui quam si dimitterent omnes consolationes eorum: quoniam exercitia quaecumque tam vocalia quam mentalia sunt a me disposita: et ordinata ut homo perveniat ad perfectam caritatem mei atque proximi et ut in ipsa caritate virtuosè conformetur. Itaque quod grauius me offendit dimittendo caritatem proximi propter suum exercitium actuale siue quietem mentis quam si dimitteret exercitium amoris proximi. Nam in caritate proximi me reperiunt: in delectatione vero propria ubi me querunt essent omnino me privati: quia non subueniendo proximo quando necessarium est: ipso facto sunt ipsius proximi caritate

te privati: et imminuta caritate proximi etiam affectus meus imminuitur erga ipsos. Affectu vero diminuto pariter et consolatio diminuitur. Itaque lucrari putantes valde perdunt et volentes perdere lucrantur: quod si volunt in salute proximi proprias dimittere consolationes lucrantur in anima sua me per gratiam et etiam proximum ei caritate sine subueniendo in suis opportunitatibus et ita gustarent omni tempore valde dinem affectuosè caritatis meae. Cuius autem hoc dimittunt iugiter in penam commorantur. Nam operiet aliquando quod ipsi proximo suo subueniant: vel obedientia compelluntur: vel ex caritate: vel ex infirmitate corporali siue spiritali. Tunc ei subueniendo sentit in se penam atque mentis tedium et efficitur in exorbitabilis omnibus cum quibus assidue conuersatur. Imo etiam sibi metipsum. Siquis vero peteret ab eo quare sentis illam penam? Illico responderet. Quia mihi videtur amisisse pacem atque mentis meae quietem: et multa bona que facere solebam dimisi: unde reputo deum offendere. Sed non est ita. Inditius. n. eius in propria delectatione collocatum est. Ideo nescit agnoscere siue discernere ubi consistat officio suae: quod si bene videret intelligeret offensam in carendo sua consolatione mentali: vel dimittendo suum exercitium orationis: tempore necessitatis proximi sui: non cristeret imo confiteretur carentia caritatis proximi sui cui servare debet atque cum caritate subuenire iuxta posse suum

Secundus.

amore mei. Itaq; vides q; fallitur
et amore proprio spiritali circa se
merisum.

De deceptione qua falluntur illi
qui suum affectum posuerunt in cō
solationibus atq; mentalibus visio
nibus.

Capi. lxx.

Et aliquando cōtingit et hoc
amore spiritali pprio q; ani
ma malas damnum incurrit: q; si
suum affectus solummodo collocat
in querendo mentales consolationes
atq; visiones quas ego frequētissime
largior amicis meis: quando se pri
uatam illis videret incidit in ama
ritudinem atq; mentis intollerabi
le tedium: q; se indicat gratia cō pri
uatam euz ab ea me quandoq; sub
traho non per gratia sed per senti
mentum a mente sua sicut iam tibi
dixi: et ita perueniat ad perfectio
nem. Ipsa vero cadit in amaritudi
nem et ei videtur arram inferni gu
stare percipiēdo se consolatione pri
uatam et molestis multarum tem
ptationum agitari. Nullomodo ve
het in tantam ignorantiam incide
re: nec ita pmittere se decipi ab hoc
amore proprio spiritali q; non intel
ligat veritatē: sed in se cognoscat so
re me qui sum illud ceternum bonū
q; ei cōferno bonam voluntatē in
tpe belli q; non sequitur cō pēnsā tē
ptationes illas a quibus i mēte mo
lestas. v; igit; humiliare se reputan
do se pace sine quiete mētis idignū.
Et ideo frequēter ab anima me sub
trahō: ut in humilitate persistat: et

ut veritatem meam in se cognoscat
quā in bona voluntate recipit quā
ego sibi cōferue tempore bellorum
et ut ipsa non assueat accipere vel
optare solummodo lactis dulcedi
nem: v; huiusmodi consolationes: i
mo se viriliter applicet ad pccatū ve
ritatis incarnatē: ut vna cum lacte
carnem etiam assumat: v; attrahēda
dulcedinem asseruose caritatis
mece mediāte carne xpi christi cru
cifiri. Hoc intelligo de doctrina sua
salubri de qua vobis scēl pōntēz et
per illū ad me venire possitis. Ad
hunc ergo finem ab animabus ali
quando me subtrahō. Si paudenter
incedunt ego postea redeo ad ipsas
cum lumine maiorē dulcedinē fortit
tudine atq; caritatis ardore. Si ve
ro quando me subtrahō recipiunt
cum tedio tristitia et confusioe men
tis modicum inde lucrantur et i sua
tepeditate perdurant.

Quomodo pccati qui delectan
tur in mentalibus visionibus aliqui
decipiuntur a diabolo qui se transfi
gurare potest in angelum lucis. Et
de signis quib; potest agnosci: quā
do visio procedit a deo: vel a demo
nio.

Capi. lxxi.

Post hoc aīc tales aliqui recē
piūt a demonio fraudē alias
transigēdo se in angelū lucis. Quā
leo q; intelligit aīam optare seu re
cipe dispōit: tēptationis laqueum
invenire conatur: vnde q; mentē vi
det inclinātā et allectā ad dulce
dinem proprie delectationis: et in
huiusmodi visionibus mentalibus

b q

et desiderio cōmēcari: ipse diabolus in illa mēte se transformat in oīneris modis. Aliquādo sub forma mee veritatis: vñ p̄sa christi: aliquādo sub angelica forma se demonstrat: vel aliquōrum sanctorum meorum sicut intelleret animam libentius acceptare. Nec autem facit ut eam illaqueat possit hāmo proprie delectationis spiritalis ad quam auiditate tanta desiderius inclinatur. Et nisi sollicitē confurgat anima cū humilitate profunda contritiōe realiter visiones atq; consolationes istas: p̄ hāmo capta remanet ī manu diaboli. Sed anima prudens in illis non apponit affectum suum: lēmo quantum est in se respuit: humilitate se reputans illis indigna: et cum affectuoso desiderio solūmodo virtutes amplectitur et affectus meum qui largitor sum attendit: et non ad huiusmodi bonum siue delectationem propriam. Et ita diaboli manus euadit ille: q; superbia sua humilitate a se tollerare nullo modo potest. Si vero petas quomodo cognoscitur visio vera siue visio salū et diabolicā: respondeo tibi p̄bēdo signū verum: q; quando diabolus animam visitat in forma lucis: illico sentit in aduentu suo exultare: vel alacritatem quandam: sed quāto moratur amplius tanto magis ī se deficit atq; tenebre remanent cū quodā tedio et obfuscatione stimulare mentis. Cum autem anima in veritate visitatur a me qui sūz eterna veritas in aspectu primo recipit anima timorem sanctum et euz ipso-

timore gaudium et securitatem euz una dulci prudentia: q; dubitando non dubitat: sed pro sui nostris se reputans indigna in humilitate vivet. Ego non sum digna tuam visitationem habere. Quis ergo sum indigna quomodo potest hoc esse. Tunc vero se convertit ad latitudinem caritatis ineffabilis mee: videns et aperte cognoscens quia mihi possibile ē omnia quecūq; volo dare. nec aspiratio ad aliquis indignitatem: imo et ignitatem meam attendo qui dignā illam facio: ut me recipiat in se per gratiam atq; sensum: q; non contemno desiderium quo me vocat ad se. Ideo me recipit humili corde visio. Ecce ancilla tua fiat in me tua sancta volūtas. Tunc egreditur ab interioribus visitationis mee pariter et orationis eius euz alacritate: et magno gaudio mētis cum humilitate se reputans indignam et cum caritate: q; recognoscit a me. Hoc est ergo signum cū anima visitatur a me: vel a demonio: q; quando visitat a me repperit in aspectu primo timorem sanctum: in medio autem et in fine gaudium cum fame virtutum. Eodē uersō visitatio demonis in aspectu primo quandam alacritatem exhibet: postea vero dimittit in fine mētem cum confusione tenebrosā. Ergo prouidi vobis exhibendo signū ut anima si vult humiliter ambulare cum prudentia decipi non valeat. Quam fraudem incideret anima que procedere vellet solūmodo cum amore imperfecto circa populas consolationes et visiones affe-

Secundus.

etiam meum attendere negligendo
ut iam dictum est.

Qualiter anima q̄ se ipsam agno
scit prudenter euadit praefatas fra
uda. *Capit. lxxij.*

Nolui tibi tacere filia charis
sima fraudem quam incur
runt cōmuniter homines mundani
in amore sensitiuo permanentes cō
paruitate bone operationis. In tē
pore. Sicut enim modica virtutis ope
rantes magis delectantur ipsa tem
porali consolatione quam operan
do recipiunt: q̄ virtute. Nec tibi ta
cere volui quomodo decipiuntur ser
ui mei cō consolationibus spūitua
libus delectantur amore proprio v
cepti qui nō sinit eos cognoscere ve
ritatem affectus: nec videri vbi
culpa consistat. Et videri tibi fraudē
qua vititur demon eos decipiendo
culpa sua cum ipsi non seruant mo
dum quem videri tibi hac ratione: ut
tunc alij serui mei virtutes sequami
ni amore mei: et non affectu alterius
rei. In hac omnia pericula incidunt illi qui i
imperfecto amorē mei positi potius
propter donum meum me diligunt
q̄ propter me donatorem. Tunc
anima que donum proprie cogni
tionis vere est ingressa orando per
fecte et abiciendo imperfectionem
amoris et orationis eo modo quem
tibi in tractatu orationis exposui me
ipsam recipit amoris affectu querē
do ad se trahere hac meo dulcedinis
a pectore doctrine xpi crucifiri ter

tium tam statim adeptā amoris. s.
filialis et amici. Non habet hoc ani
ma mercenarium amoris: sed me
cum agit: ut solent inimici amici ca
rissimi quorum si alteri fuerit ab al
tero nimis oblatu: qui accipit nō
tantum manus respicit verum p̄
cipaliter amici cor: et donantis affe
ctum. Sic igitur anima que ad ter
tium statum peruenit amoris per
fecti cuius a me recipit numerum: et gra
tias non respicit solāmodo donum
meum: sed oculo intellectus intue
tur meae caritatis affectum qui sibi
multum contuli. Atq̄ ut ipsa nō pos
sit se excusare: q̄ id agere nequeat. s.
meum affectum intueri minus cō
donatore coniungi cum vniuersa na
tura humane nature copulauit: et
verbum vniuersitatis. s. filium meū
qui mecum vnum est: et ego secū vo
bis donari hoc itaq̄ ratione donū
respicere non valens nisi et me dona
torem respiciatis: Videtis ergo quo
amoris affectu debetis diligere et v
siderare donū et donatorem. Quod
si facitis nō in mercenario: sed pu
ro et sincero amore eritis et hoc faci
unt illi qui clausi manent in domo
cognitionis proprie vilitatis.

Quomodo anima recedit ab amore
imperfecto et peruenit ad amorem
perfectum. *Capit. lxxij.*

Sicutq̄ multimode tibi mon
stravi sicut anima resurgit ab im
perfectione sua: et ad amorem perfe
ctum attingere potest et quid agit
ex quo perueniet ad amorem filia

Tractatus.

lem et amici. Tibi namq; viri q; illuc
valet attingere cum sancta perseue-
rantia claudendo semetipsam in do-
mo notitie sue fragilitatis. Que no-
titia sui debet esse condita cū agni-
tione mee bonitatis vt ad confusio-
nem non veniat. Nam in notitia sui
pprie sensitiue passionis odii acqui-
rit atq; delectationis proprie conso-
lationis. Et ab hoc odio sancto i hu-
militate fundato patientiam veraz
acquirat in qua fortis efficitur con-
tra bella diaboli et cōtra persecuto-
res hominum. Erit etiam valde pa-
tiens quando pro salubri bono suo
me subtrahere velim per sensum ab
ca: omnia libentissime tollerabit cū
ista reali virtute. Et si ppria sensus
litas vellet ex aliqua difficultate re-
bellare quandeq; contra rationem
iudet conscientie vt ascendere super
se cum odio sancto faciendo iustiti-
am: neq; permittendo motus tran-
sire inordinate sine conceptu. Quā-
tis anima que consistit in odio san-
cto sui quotidie se corrigat et arguit
et tempore non solum eos qui sunt
contra rationem: imo frequenter il-
los etiam motus compit qui proce-
dunt a me. Hoc innere voluit ille v-
notus seruus meus beatus gregori-
us cum ait. Bonarum mentium est
sibi culpam agnoscere vbi culpa nō
est. Igitur ita vt anima facere et fa-
ciat que vult surgere ab imperfectio-
ne vt expectare perseveranter i do-
mo notitie sui providentiam meam
cum lumine fidei: sicut egerunt illi
sancti discipuli qui patienter expe-
ctauerūt in domo: nec inde discesse-

runt: imo perseverauerūt in vigilia
cum humili oratione continua vsq;
ad aduentum sancti spiritus. Et hoc
est illud quod agit anima sicut iam
viri postq; ab imperfectioe sarre-
rūt et in domo se reclusit vt ad perfe-
ctionem attingat. Ipsa stat iugiter
in vigilia: oculum intellectus ad do-
ctrinam veritatis mee dirigendo:
et q; se cognovit: humiliata consistit
in oratione continua: vt desiderij ve-
re sancti quoniā in se cognovit mee
caritatis affectum.

De signis quib⁹ cognoscitur ani-
mam attingisse ad amorem perfectū.
Capitulum.

Nunc vero tibi dicendum est
in quo demonstratur animā
ad amorem perfectum attingisse. No-
ueris ergo verum esse signum illud
q; habuerūt illi sancti discipuli p^o
aduentum sancti spiritus. In domo
namq; fuerunt egressi et amisso timo-
re: verbum meū annuntiabant pae-
dicantes doctrinam vnigeniti filij
mei virili corde contemnendo pe-
nas: imo gloriabantur in penis: ne-
q; metuebant annunciare veritates
in conspectu tyrānorum atq; princi-
pum huius mundi ad nominis mei
laudem et gloriam. Sic animaz que
in cognitione sui perseveranter ex-
pectant: ego postmodum in reditu
meo visito cum igne mee caritatis:
cum qua caritate cum stetit in do-
mo cum perseverantia concepit vir-
tutes per amoris affectum partici-
pando de potentia mea. Cum quo

Secundus.

virtuosa potentia vicit et subiuga-
uit populi passionem sensitiuam.
Et cum ipsa caritate participanti es-
set sapientiam unigeniti filij mei in
qua sapientia vidit et agnouit ocu-
lo intellectus veritatem meam at-
que fraudes amoris proprii spiritus
hiscus a mortis imperfecti propole co-
solationis ut iam dixi. Cognouit eni-
am fraudem atque malitiam diaboli
qua decipit animam que ligata
fuerit in illo amore imperfecto. Et
ideo surrexit eius odio ipsius imper-
fectionis et amoris perfectionis in ve-
sta caritate que ipse spiritus sanctus
est: participanti vix in voluntate sua
ipsam fornicando: ut quancunq;
vellet et egrediendo domum virtu-
tes in proximo suo pareret. Non qui-
dem egreditur a domo nutritie sue
sed egreditur a domo cordis et ani-
me virtutes concepit per amoris af-
fectum. Et eas parit in tempore
necessitatis proximi sui multisque
modis: quia timor ille per-
ditus est qui detinebat eam ne ma-
nifestaret ex timore perdendi con-
solationes proprias ut iam supra vi-
xi. Postquam autem homo peruenit ad
amorem perfectum et liberales egre-
ditur extra modo dicto semetipsum
deferendo. Et hoc vult homines eius
quarto statu: videlicet quando a ter-
tio statu consurgens qui perfectus
est: in quo tertio statu gaudit et parit
in proximo suo caritatem recipit
vnum statum vltimum perfecte vniu-
sis in me. Qui duo status in simul
vni sunt: nec est vnus absque reliquo

propterea caritas mea sine caritate pro-
ximorum: caritas proximi sine car-
itate mea potest esse. Non enim est vna
separata ab altera. Sic est de duobus
statibus istis: ut in sequentibus ap-
tius audire poteris.

*Qualiter imperfecti sequi cupi-
unt solummodo patrem: sed perfe-
cti sequuntur filium. Et de quodam
visione pulchra.* **Capitulum lxxv.**

O Ipsi tibi qui egrediuntur extra
et quod est signum quod ab imp-
fectione discesserunt et ad perfectio-
nem attigerunt. Aperi oculos intel-
lectus et illos per pontem scintillare
considera doctrine: vix res christi cru-
cifixi qui fuit et est via regula et vo-
catus vestra: et nunc qui coram ocu-
lis intellectus eorum non habent obie-
ctum nisi vnum christus crucifixus.
Non enim assument in obiectum patrem
sicut ille facit qui stat adhuc in amo-
re imperfecto qui nullam vult om-
nino penam habere quoniam in me
patre penam cadere non potest. Ergo so-
lummodo sequi concupiscit meam dele-
ctionem quam in me recepit. Ipsi vero
non ita facillimo tamque christi et ignito
a more succedunt congregaverunt et ascen-
derunt tres gradus generales quos
in tribus alie potentie figurant: ti-
bitque tres gradus actuales quos
actualiter tibi figurant in corpore christi
crucifixi unigeniti filij mei. Un-
de ex quo pedes attigerunt et ascende-
runt cum pedibus affectus alie pueri-
ta cordis agnouerunt et aque baptis-

Tractatus.

num inuenerant qui virtutem ha-
beret in sanguine ubi repperit anima
gratiam in sancto baptismo: et ibi vi-
sponitur: et parat anime vas ad gra-
tiam unitam atq; coequetat sangui-
ne recipiendam. Sed ubi cognouit
anima huiusmodi dignitatem: et ef-
fet unita siue composita in sanguine
agni recipiendo sacrum baptismi
virtute sanguinis. In eo statu: siue
lateris vulnere: ubi cognouit igne
ardentissime caritatis. Et ita si be-
ne meministi veritas incarnata ti-
bi manifestauit cum interrogasti vi-
cena. Igne dulcis et immaculate tu-
iam vitam in cruce finituras quan-
do latus lancea tibi fuit apertum:
quare decernisti tali modo percussu
atq; lancea cor tuum ita crudeliter
aperiri: Ipse vero tibi respondit hoc
euenisse multiplici respectu quorum
aliquem illico tibi patefecit. *L. 2 v3*
et desiderium erga salutem huma-
ni generis erat infinitum: et operatio
penarum illarum atq; tormentorum
erat in se finita et per aliquam rem
finitum descendere non valebat amo-
rem eius infinitum. Et ideo voluit
aperiri cor eius ut apertissime secre-
ta cordis agnosceretis: quod proculdu-
bio magis et ardentius diligebat quam
descendere poterat et aliqua pena fi-
nita. Et ideo sanguinem et aquam i-
de voluit effundere sic habundanter
ut in aqua benediceretur atq; sancti-
ficaretur ille baptismus aque quo
genus humanum vniuersum a suis
iniquitatibus lauari atq; mundari
posset qui virtutem habet in effica-
cia peccati sanguinis effusi cum ta-

ardenti et amoroso desiderio. Et in
hoc actu voluit ostendere duplicem
alium baptismum sanguinis vni-
us est in his qui baptizati sunt in san-
guine suo quem amore mei fuderit
et aque baptismum habere nequie-
runt. Qui sanguis habet efficaciam
propter yesu christi dilectissimi filij
mei sanguinem. Alius autem est ba-
ptismus ignis: v3 corum qui bap-
tismum affectuose desiderant et habe-
re nequeunt. Nec est baptismus ignis
absq; sanguine: quia sanguinis est ve-
re conspersus et immixtus igni vi-
ue caritatis eo quod ingenti fuit amo-
re effusus. Insuper aliter anima re-
cipit huiusmodi sanguinis bap-
tismum figuratiue loquendocum quod
noua fragilitatem et infirmitatem ho-
minum: unde frequenter offendit
committendo graviora peccata et quo-
rum culpa gratiam amittunt quas
acquirerunt in sacro baptismo vir-
tute sanguinis. Ad quam tamen cul-
pam committendam homines inuisi-
bili non impelluntur ab infirmitate: nec
ab aliqua creatura: nisi sponte con-
sentire velint ut iam dixi tibi. Ideo
ut ipsi possint ipsam gratiam perdi-
tam anime sue recuperare ac in ipsa
quotidie peruenire sincerissima vi-
tina caritas mea gratiose posuit
ut iugiter homines baptismum san-
guinis haberent quem utiq; recipi-
unt et contritione cordis in sancta
confessione: v3 confitendo peccata
sua ministris meis quibus ego com-
missi clauem huiusmodi sanguinis.
Quem utiq; sanguinem in absolu-
tione peccatorum effundunt in faci-

Secundus.

et animarum quo loti restituuntur ad gratias. Et si forte nequirent habere confesorem: ut in omnibus casibus creaturis meis occurrat providentia mea sufficit habere contritionem in corde cum proposito confitendi si poterit. Tunc ergo man⁹ eroptande clementie mee fructum sanguinis huius pretiosi largitur. Qui vero potest habere confessionem omnino volo atq; p^{re}cepto q^{uod} actualiter ipsi ministro meo confiteatur. Si quis autem habere poterit et acceptare noluerit omnino prius erit fructus salutis sanguinis. Tamen etiam si in extremis tandem confiteri cordialiter et insecretate voluerit et non potuerit etiam ad gratiam acceptabitur. Sed consulo ne quis ita stulte procedat in vita sua q^{uod} ad hanc extremitatem adducatur: q^{uod} magno periculo semet ipsam exponit. Nō est, n. aliquo modo tutus q^{uod} non propter obstinationem suam plura iustitia mea dicat ei. Tu mei non fuisti memor in vita quādo potuisti: ego tui oblitiscar in morte. Itaq; nemo debet saniter amittere salubre tempus differendo remedia sue salutis. Si tamen ex negligentia sua distulit vix dum vivit amittere nullo modo debet i spe sanguinis huius pretiosi semetipsum isto modo baptizare. Itaq; vides in salutem animarum vestrarum huiusmodi baptismum humano generi continuū esse gratiose concessum. In hoc ergo baptismo cognoscere potes operationem filij mei: vix penas crucis fuisse finitam: fructus vero

penequem per eum receptis est infinitus. Et hoc accidit virtute vine nature que infinita est unita cuius natura vestra humana que finita ē. Que natura humana sustinuit penam in verbo meo vestra humanitate vestito. Sed quoniam est infinita et unita una natura cū altera trahit ad se penam eterna deitas quā in cruce sustinuit incestimabili caritate. Ideo pena talis et operatio vici pot^{est} infinita non q^{uod} in se pena fuerit infinita: nec actualis in corpore nec etiam in anime desiderio quod habebat implendi redemptionem humani generis: q^{uod} terminata fuit i cruce cū anima discessit et fuit a corpore separata. Sed fructus qui processit a pena et desiderium vestre salutis creditur in infinitum et ideo infinito modo receptis: q^{uod} si fructus non esse infinitus non fuisset in gratia restitutum vniuersis genus humanum: vix preteriti patientes et futuri. Nec etiam domines qui taliter offendit post offensam ab ea releuari possent si tale baptismum sanguinis in vobis infinito fructu careret. Idcirco ipse filius meus vobis aperte patefecit i sui sacratissimi lateris apertura vbi secreta cordis innuere potes: ostendendo q^{uod} magis vos atq; salutem vestram amat et optat q^{uam} cum aliqua pena finita demonstrare potuerit. Ostendi tibi fructum istum infinitum. Cum quo. Cuius baptismate sanguinis iuncto cuius igne vine caritatis: q^{uod} cum incestimabili amore fuit effusus et i generali baptismo christianis exhibito. Et ob

qui volunt aqua baptizari que pro
cuidubio vnif ignito sanguini vbi
anima se purgat ⁊ cōponitur vt pa
nis aqua. Et vt hec aperte cognoscē
rentur voluit ipse filius meus vt a
latoꝝ suo sacratissimo sanguis efflue
ret vna cum aqua.

Quomodo voluntas propria in
anima mortua signū verum est q
ipsa peruenierit ad os: v3 ad tertius
gradū sup̄ascripti p̄d̄. Cap. lxxvi.

Omnia que narrasti tibi nūc
prius audisti ab vniuerso si
lio meo sed i persona sua volui tibi
replicare vt apertius videres excel
lentiam vbi est anima que iam ascē
dit istum secundum gradus vbi co
gnoscit ⁊ acquirit ineffabilem amo
ris ignem quo succensa subito cur
rit ad tertium gradus: videlicet ad
os. Et ibi manifeste demonstrat ad
statum peruenisse perfectum. An
de pertransiit per medium cordis
v3 cum memoria sanguinis in quo
baptizata fuit amorem imperfectū
deferendo. Et illa notitia quam at
trahit ab amore cōdiali gustando
videndo ⁊ intelligendo ignem intē
se mee caritatis. Tales vere perue
nerunt ad os. Idem demonstrant:
oris officium crecentes. Loquitur
n. os cum lingua quam infra se con
tinet. Gustus vero gustat. Os intē
retinet atq3 stomacho potest: dentes
quoq3 conterunt cibum quoniam ali
ter ingeri: nec digerī posset. Sic ani
ma primo loquitur mihi cū lingua
que consistit in ore sancti desiderij

v3 lingua deuote atq3 continue ora
tionis. Ista lingua loquitur actua
liter atq3 mentaliter. Loquitur actua
liter annuncians mee veritatis euā
gelicam doctrinam: v3 monendo:
consolando ⁊ absq3 timore quocun
q3 confitendo: conuincendo penam
quancunq3 mundus ei minaretur
sue posset inferre: sed audacia san
cta confutatur coram omnibus va
rijs modis vt vnicuiq3 videret erpe
dire. Mentaliter vero loquitur ef
ferendo mihi valcia ⁊ amorosa de
sideria in salutem animarum. In
super animarum cibum accipiat:
q3 comedit super mensa sanctissime
crucis ad honorem mei quoniam ali
ter: vel in alia mensa non posset illi
in veritate perfecte comedere. Dicit
q3 huiusmodi cibum dentibus con
terit: aliter. nullum ingerere sine vi
gerere non valeret dentibus: v3 od̄
⁊ amoris. Que duo sunt ordines in
ore sancti desiderij dentium vbi de
tinetur iste cibus conterendo cum
odio sui ⁊ amore virtutum in se pa
rit ⁊ in proximo suo: conterit vili
pendendo quālibet iniuriam ⁊ om
nes contumelias: derisionē: impo
peria: ⁊ persecutiones vnde cunq3 p
ueniant: virtuosē tollendo fame
sitim: calores: ⁊ frigora cum penis ⁊
anxijs desiderijs lacrimis atq3 su
doribus in salutem animarum. Hoc
omnia ⁊ alia plurima conterit atq3
deglutit amore mei subportando ci
ritatē proximū suū. Postq3
autem ita contriuit: gustus suū
gustat saporano fructum laborum
vulcium ⁊ amaritatem cibi animarū

Secundus.

tantillum in sincera et ignifera caritate mei et proximorum suorum affectuose gustando. Et ita cibum ille peruenit ad stomachum qui ex desiderio salutis animarum valde fame lecebat et huiusmodi cibum optabat ut quod stomachus amorosi cordis eius amicitie atque sincerissima caritate primi sui ruminare delectatur. In tantum quod omnino perdit propele vitae corporalis teneritudinem et affectionem: ut ipsam cibum in mensa crucis atque doctrine Jesu Christi sumptum ingerere pariter et virtute digerere valeat. Tunc impinguatur anima in veris atque realibus virtutibus et ex habundantia cibi repletur in tantum quod vestimentum exterius propele sensualitatis et deest corpus quod animam contegit crepando scinditur quantum ad sensitivum appetitum. Qui vero crepat omnino moritur. Ita sensitiva voluntas illico mortua remanet. Et hoc est ex eo quod naturam anime voluntas ordinata vivit in me voluntatem meam in omnibus induta et ex hoc illa sensitiva mortua fuit. Hoc igitur est verum signum quod anima peruenit ad gradum tertium oris: quod ubi occidit in veritate propele voluntatem quam gustavit me caritatis affectum et ideo recipit in opere pacem et quietem anime sue. Noli quod in ore par exhibet. Sic in isto tertio statu paces invenit: ita et taliter ut nemo eam turbare valeat pro eo quod perdidit et abnegavit voluntatem propriam que peccet vitis pacem et quietem anime que novit illam occidere. Tales virtutes

pariunt absque pena super proximis suis: non quod pena non sint eis penae: sed voluntas que mortua est non est imitator eis ad penas: quia voluntarie tollerat amore mei cum iocunditate quadam. Ipsi sine quacunque negligentia currunt per viam saluberrime doctrine Jesu Christi crucifigi: nec ex iniuria sibi facta sine persecutio: ne quacunque sine quibusdam mundi deliciis licet suas aliquo modo retardant: sed omnia tollunt cum perseveranti fortitudine. Et succensis ritaris affectu gustant cibum salutis animarum cum vera patientia: que patientia signum est in veritate demonstrativum: quod anima perfecte diligit absque respectu proprie commoditatis: quod si me diligeret et proximum ex utilitate propria esset impatiens ambulando remissus cum negligentia. Sed quod tales me diligunt propter me quia summa sua bonitas et amari dignus esse propter me diligunt: et proximum sum simili modo propter me ut exhibeant laudem et gloriam nomini meo: ideo fortes atque perseverantes erant ad omnia tolleranda cum vera patientia.

De operibus anime postquam tertium gradum ascendit. Capitulum lxxvij.

Hec sunt ille tres gloriose virtutes in qua caritate fundate quae consistunt in summitate arboris ipsius affectuose caritatis: ubi patientia fortitudo atque perseverantia quae cum lumine sanctissime fidei coronantur. Quae quod lumine sine tenebris ambulat: valde

Tractatus.

velociter per veritatis viam et in al-
tum extollitur et desiderio sancto.
Et ideo nemo potest eam offendere
neque demones cum suis temptatio-
nibusque: timent animam igne cari-
tatis accensam: nec hominum inia-
rie sine detractiones: imo quis ille
mundus eos iniuste persequatur ta-
men eos valde mectuit. Ita mea bo-
nitas operatur et vult: ut in conspe-
ctu meo magnificentur ac etiam in
mundo fortificentur: quasi et humili-
tate se paruos effecerunt: et ego ma-
gnificanti eos in me vita durabili ac
etiam in corpore mystico sancte ma-
tris ecclesie ubi sit quotidie vene-
randa memoria de ipsis: quia nomina
eorum in me libro vite scripta repe-
riuntur. Itaque mundus eos haberi
reuerentiam eo quod ipsam vilipende-
re contempserunt. Ipsi non ex timo-
re sed ex humilitate virtutes abse-
dunt. Et si fuerit opus in aliquo p-
rimo suo subueniendo servire non se
subtrahit ex timore laboris: vel ali-
cuius pene sine dubitando perdere
consolationem propterea: imo virili-
ter atque fideliter ei seruiunt de se si
curantes: imo se valde contemnen-
tes: ut ipsi proximo suo servire vale-
ant. Qualitercumque tempus et vitam
suam errocant in honorem meum
exaltant et habent in mente sua quo-
tidie quietem atque tranquillam pa-
cem. Et hoc vnde procedit. Quia non
eligunt nihil servare modo sacro
sicut placet mihi. Et ideo tantum ap-
tiant tempus consolationis quam tri-
bulationis: tantum prosperitatem
quantum aduersitatem: tantum cu-

rant de via quantum de altera: quam
vbiq; et in omnibus his talis inme-
nit sanctam voluntatem meam: et ip-
se nil aliud optat nisi ut cum ea con-
foemritatem habeat vbiq; reppe-
riat eam. In qua voluntate conpro-
mit: quia nihil ab eis me factum est et est
mysterio et cum mea vniuersa prouide-
tia nisi peccatus quod nihil est. Tunc
de solummodo peccatum odiant ce-
tera vero cum reuerentia suscipiunt.
Et ideo sunt ita stabiles et firmi per
viam veritatis ambulantes: neque te-
peccant in seruitio proximorum: Li-
mo fidelissime seruiunt omnibus in
ita posse: nec attendunt ignorantiam
vel ingratitudem aliquorum. Nec
etiam quando aliquando peruer-
sus vel vitiosus homo sibi dicat in-
iuriam redarguendo opera sua: omne
tunt effundere preces pro eo: coram me
magis affligendo se propter offen-
sam meam atque detrimentum anime
proximi quam de iniuria propria. Ipsi
dicunt eius glorioso preconio meo pau-
lo. Mundus maledicit et nos bene-
dicimus: ipse nos persequitur et nos
cum patientia et gratiarum actione
sustinemus blasphemamur et obsecra-
mus tanquam purgamenta mundi hu-
ius facti sumus. Itaque vides dilectissi-
ma filia ista signa: sed precipue su-
pra cetera virtutem patientie per quam
apertius anima demonstrat in ve-
ritate profectus ab imperfectis ad
amorem perfectum sequendo vult
et imaculatum agnam virginis
filium meum qui dum esset in cruce
clavis ibidem affixus amoris nullo
modo se retraxit ob iniuriam et im-

Secundus.

propter iam iudeorum ei dicentium. Descende nunc de cruce credentesq; tibi. Nec etiam propter ingrati tudinem aliorum quin ingit in obe dientia quam impetravi ei perse neraret cum tanta patientia q; tot alicuius murmuris non fuit ab ore suo audita. Similiter isti dilectissi mi filij mei sequuntur doctrinas atq; vestigia mee veritatis. Et quan tis iste mundus ipse retrahere ve lit a recto tramite blanditijs vel mi nis ipsi tamen in hoc itinere suonō retardant: vel ab ipso retrocedunt: Imo solummodo respiciunt in mee veritatis obiectos. Isti nolunt a cā po belli retrocedere neq; redire do mum vltatenus velūt ad tunicam iam dimissam propter complacentie repetendam: q; v; amplius timere solebant creaturas q; me creatores: Imo delectabiliter valde consistunt iugiter in pectore repleti et ebrii san guine yesu christi crucifixi: quē sin guinem anteposuit vobis affectuo sis mea caritas in apotecha mystici corporis ecclesie sancte: vt animetur illi qui cupiunt esse veri milites ad pugnandum contra propriam sen sualitatem carnalem et fragilem: atq; contra mundum et aduersariem diabolum cuius gladio et ense odij pre fatorum vitiorum suorum et amore virtutum. Qui amo: velut arma tura valida reparat atq; descendit eos ab ictibus et vulnerib; vnica sis ita q; minime nocere possunt nisi reponant armaturam ipsam pari ter et gladium et in manibus inimi corum suorum exponant: v; manu

liberij arbitrij succumbendo volun tate suis inimicis. Non ita faciunt isti qui sanguine sunt ebrii sed v; ad mortem virtuose perueniūt v; recipiunt omnes inimici sui confu ctum. O gloriosa virtus quantum es mihi quotidie grata respiciēdes in mundo in oculis tenebrosis igno rantium hominum qui declināt ne queunt quin amabilem ducem parti cipent amicorum meorum. Nam i corum odio elementia reducet qua scru mei villigunt atq; procurant i deesse salutem eorum. In eorum in uidia reducet affectuosa caritas et i crudelitate pietas. In iniuria quoq; reducet vera patientia que glorio se dominatur: atq; dominum i ma nu pacifice tenet omnium virtutū: quoniam ē vtiq; medula caritatis. Ipsa nūq; demonstrat aperte si vir tutes in anima sunt in me vere fun date. Ipsa quotidie triumphat ex omnibus nullo tempore succubēs. Nam iugiter est associata fortitudi ni simul et persequantur sicut victri est. Ipsa domum omni tempore cū glorioso triumpho redit et egredi ens a campo pectorum in conspectu meo se reprecensat. Et q; sum omni um laborum amicorū meorum val de gratiolus remunerator recipiūt a me coronam glorie.

De quarto statu qui tamen non est a tertio separatus et de operibus aie q; ad ipm puenit. Cap. lxxviii.

Hucusq; tibi dixi quomodo de monstrant hoies se pfectiones

Tractatus.

amoris amici atq; fatalis attigisse: nunc autem volo tibi narrare bene-
niter in quanta consolatione me ga-
stant eriscentes adhuc in suo morta-
li corpore. Cum. n. attigerunt statim
illum tertium: ut iam veri tibi ac-
quirunt tibi quartum qui tamen a
tertio non est viuisus vel separatus
sed est unitus ei: nec vnus est abiq;
reliquo prout est mea caritas cum
caritate proximis. Sed est vnus fru-
ctus egrediente ab isto tertio statu
cuiusdam vnionis valde perfecte
quam anima facit in me vbi forti-
tudinem: ultra fortitudinem acqui-
rit: ita vt non solummodo cum pa-
tientia tolleret aduersa quecunq;
verumetias anxia desiderat ad lau-
dem: et gloriam mei nominis omnia
sustinere. Isti gloriantur in obpro-
brijs vniuersi filij mei: vt ait apo-
stolus paulus gloriatus pro me.
Libenter gloriabor in infirmitati-
bus meis: vt inhabitet in me virtus
christi. Et alio loco. Vbi autem ab-
sit gloriari nisi in cruce domini mei
iesu christi. Ego namq; stigmata do-
mini mei iesu christi in corpore meo
porto. Similiter isti tanq; de hono-
re meo philocapti et vclutifamiliei
animarum cibum erurientes velo-
cissime currunt ad mensam salutis
sine crucis ereptantes affectuoso
desiderio penas quascunq; tollera-
re: proximo vtilitatem afferre: vir-
tutes acquirere atq; conservare: sti-
gmata iesu christi portando sugi-

ter in corporibus eorum: videlicet
quis cruciatus amor quem in cor-
de gestant etiam in corpore relinquit
Contempnendo semetipsos et p. ma-
gna delectatione sua glorianies in
penis: obprobrijs atq; molestijs: vn-
decunq; promeriant siue qualiter:
cunq; mihi placet eis concedere hu-
iusmodi carissimis amicis meis pe-
na est vtiq; consolatio: delectatio ve-
ro labor est eis. Et consolationem
omnem siue delectationem quam
mundus eis exhibere vellet ipsi co-
temnunt: nec acceptare videntur.
Necq; solummodo consolationes ma-
dineam ego interdum concedo q;
serui mundi eos habeant in reueren-
tiam atq; subueniant opportunita-
tibus eorum: sed etiam consolatio-
nes quas ego pater eternus anima-
bus eorum in fundo ex humilitate
et odio sancto sui contemnunt. Non
quidem contemnunt consolationes
atq; gratiam meam: sed delectatio-
nem quam anime desiderium tunc
nit in ipsa consolatione. Hoc. n. ac-
cidit ex virtute vere humilitatis
quam acquisierunt in odio sancto
que quidem humilitas est basila et
vera nutrit caritatis acquisita i ve-
ra cognitione sui pariter et mei. Ita
que vides virtutem atq; stigmata
iesu christi fulgere in corporibus
atque mentibus eorum. Talibus
ego concedo me nunq; separari per-
sensum ab eis prout ab alijs: ego vi-
ri tibi q; ibam; et redibam ad eos

Secundus.

cedendo non per gratias sed per
sentimentum. Non igitur ita facio
cum perfectissimis istis qui perue/
nerunt ad magnam perfectionem
qui virtute mortui sunt ad omnes
voluntatem propriam: sed iugiter
in animabus eorum requiesco per
gratiam atq; sentimentum. Idoc ē
q; quodcumq; mens eorum vni/
vult in me per affectus amoris agi/
lime possunt quia desiderium coru/
est ubi vnitum ita perfecta unio/
ne q; nullo modo separari potest.
Sed eis omnis locus est locus et om/
ne tempus est eis tempus orationis
quia conversatio eorum elevatur a
terra et ascendit in celū: quia vj om/
nis terrenus affectus: et amor pro/
prius conscientia eorum ablatu est
ab eis. Ascenderunt super se in alti/
tudinem celi cum scala virtutum et
ascenderunt illos tres gradus quos
figuravi fore in corpore vni geniti
filij mei. Nam expositi fuerunt in pri/
mo gradu affectum pedum ab amo/
re vitiorum. In secundo vero gusta/
verunt secretum et affectum cordis:
vnde conceperunt amorem in vir/
tutib⁹. In tertio vero pacis et quie/
tis in mente probaverunt in se vir/
tutem et dimittentes amorem imper/
fectum attigerunt ad magnam per/
fectionem et ibi receperunt quietem
in doctrina mee veritate. Invene/
runt vtiq; mentem cibum atq; be/
nitatem. Quem cibum in mente ga

stant mediante doctrina vti deb/
sti crucifigi vni geniti filij mei. Ego
sum eis locus atq; mens: verbum
vero dulce omni suavitatem plenum
est eis cibum: tum quia cibum ani/
marum gustant in isto glorioso ver/
bortum quia vobis a me datus est
in cibum dum vj in altari recipitis
in venerabili sacramento carnem et
sanguinem eius in quo deus et ho/
mo verissime continetur. Iste cibum
operabilis a mea bonitate datus est
vobis dum estis viatores atq; pere/
grini: vt ex imbecillitate non velli/
ciatis in via et ne memoriam huius
pretiosi sanguinis pro vobis effusi
cum excellentissima caritate trada/
tis oblivioni: sed iugiter in me con/
fortemini et in itinere vestro quoti/
die cum delectatione refocilemini
atq; convalescat. Sanctus vero
spiritu affectuosa caritate servit eis
in qua dona pariter et gratie mini/
strantur. Iste servitor gratus et val/
de dulcis portat iugiter et adducit.
Adducit et offert amerosa: pen osu et
dulcia desideria et illis offert fructu
vaine caritatis: fructum labo/
rum suorum in animabus ipsorum
quotidie gustant semetipsos na/
triendo de dulcedine mee vti/
ne caritatis. Item vides q; ego
mens sum illis: filius vero me/
us vere est cibum spiritus quoque
sanctus a me procedens et a filio
meo servit eisdem. Ergo per senti

Tractatus.

mentum quotidianie me possident in
mente sua. Et quāto magis delecta/
tionem habere contempserunt eli/
gentes et optantes propter me penā
habere magis privati sunt omni pe/
na, et delectationem suauissimam in/
venierunt. Et hoc accidit: quia sunt in
mee caritatis ardore succensi et igni/
ti ubi voluntas eorum est omnino
consumpta: quare diabolus valde
metuit baculum caritatis ipsorum.
Ideo sagittas suas tacet a remediis
nec audet eis adperere. Mundus ve/
ro percutit exteriorē corticem cor/
poris eorum putans eos offendere
sed ipse ab eis offenditur: quia sagitta
que non inuenit ubi possit intrare
illuc redit ad sagittātem. Ita mun/
dus operatur cum sagittis iniuria/
rum persecutionum atque marmura/
ti: nam saeuissimè sagittare volens istos
perfectissimos seruos meos: sed eis
nocere nō valet. Nam totus anima/
rum eorum est valde clausus et non
inuenit ubi possit intrare. Ideo sa/
gitta redit ad eum qui sagittauit
veneno culpe venenata: seruos an/
tem et amicos meos nullo modo le/
dere potest. Et si forte modicum in
corpore ledat animam vero vel in
minimo ledere non potest. Imo bea/
ta simul et dolorosa consistit. Beata
quidem est propter vniōem et affe/
ctum caritatis quam habet in seruo
leues vero propter offensam proxi/
mi sui. Isti sequuntur agnum ima/
culatum vniuersum filium meum
qui cum esset in cruce beatus erat at/
que dolorosus. Beatus erat quia natu/
ra diuina vnita cum humana natu

ra penam in nullo sustinere pote/
rat et semper animam eius beatam
efficiebat absque volamine et demon/
strando sibi. Dolorosus autem erat
eo quod crucem in corpore suo porta/
bat penam amarissimam tollerā/
do atque desiderij crucem: ut pro cul/
pa saluificaret humane generatio/
nis. Ideo beatus erat atque doloro/
sus eo quod caro penam habebat deli/
cti: vero penam habere nequebat:
nec etiam anima quantum ad supe/
riorem partem intellectus. Sic isti
delectissimi filij mei postquam ad ter/
rum et quantum gradum attigerunt
dolorosi sunt crucē tollerātes actua/
lem atque mentalem: vbi actualiter in
corpore suo tollerando penas: ut eis
ego permitto simul et crucem de/
siderij dolorosam: et amaritudinis et of/
fensione mea et animarum detrimē/
to. Beati quodque sunt eo quod illa de/
lectatio et dilectio caritatis ab eis as/
ferri nullo modo potest: que procul/
dubio illos beatificat: unde recipi/
unt in se gaudium et beatitudinem.
Et ideo dolor iste non est affligitius
qui deficit vel affligat animam: sed
impinguius qui vbi facit animam
impinguare in affectu caritatis: quia
pene virtutem augent atque fortifi/
cant et virtutum operantur experi/
entiam. Itaque pena talibus est im/
pinguans et non affligens eo quod nul/
la pena sine dolor animam huiusmo/
di ab igne caritatis amonere potest
ut apparet in titione qui totus est
ignitus et in fornace consumptus
quem nemo potest manere contingere
pro extinguendo: quia totus factus

Secundus.

est ignis. Sic istas animas in forma
ce mee caritatis ignitas eo qd ex eis
nihil extra me remanet: vñ nulla p
pria voluntas: sed omnino totaliter
in me succense sunt ⁊ ignite: nullus
capet potest: nec illas a gratia mea
trahere qd facie sunt vnite mecum
⁊ ego cum eis. Nec vnq̃ ab eis ego
me subtraho per sensum: imo quoti
dianie mens eorum in se me possidet
atq; sentit. Non.n. accidit eis prout
aliqui de quibus iam tibi dixi qd ibi
⁊ redibam: discedens ⁊ subtrahens
me ab eis non per gratiam: sed per
sentimentum. Et hoc agebam vt ipsi
pertingerent ad perfectionem. Post
q̃ autem statum perfectionis atti
gerunt ab eis aufero ludum amo
ris: vñ cundi ⁊ redeundi qui vocat
a moris ludus. Nam ex amore disce
do huc me subtraho ⁊ ex amore po
stea redeo. Non ego proprie: quoniam
ego sum deus vñ immobilis quem
in anima mea caritas eripet ⁊ ille
qui vadit ⁊ redit.

Quomodo deus ab his perfectis
simis nunq̃ discedit per gratiam: nec
per sensum. **Capi lxxix.**

Et sequitur glo. Ray. confessoria. l.
Nota qd iste status ē ille in quo erat
ista benedicta virgo caterina de se
nis: vt oculi nri viderit aptissime.

O Tri qd ab his perfectissimis
nunq̃ per sensum me subtra
ho tamen aliquo modo me subtra
ho quoniam anima que adhuc est i
corpore ligata sufficere nullo modo

potest in se recipere singiter vniōem
illam quam in anima facio. Et ideo
qd non sufficit aliquando me subtra
ho non per gratiam neq; per sensum
sed per vniōem. Nam erigentes
huiusmodi anime cum antio deside
rio velocissime currentes virtuosē p
prietatem doctrine iesu christi cruci
firi perueniunt ad ianuas mentis
cordi in me lenantes madefacit san
guine: pariter ⁊ ebullit igne caritatis
ex vite gustant in me deitatem eter
nam. Hoc est. n. illis vnus mare pa
cificum vbi fecit anima tantā vniō
nem qd illa mens omnino nullū mo
tum habet nisi solum in me. Et exi
stens in statu mortalium in verita
te gustat bonum in mortalium. Et
cū illis in corpore ponderoso habet
agilitatem siue leuitatem spiritus:
vnde frequentissime corpus eleuat
a terra propter vniōem perfectā
quam anima fecit in me: quasi gra
uado corporis iam haberet in se va
tem agilitatis quā in vita durabi
li sancti possident. Tamen huiusmo
di corpus non caret grauedine siue
ponderositate sua: sed vniō quā ani
ma fecit i me perfectior est q̃ sit vniō
que consistit inter animā ⁊ huiusmo
di corpus. Et ideo propter violenti
am spiritus ascendentiē ⁊ in me ta
lūter vnū eleuat a terra granodo
corporis. Corpus vero manet i sen
sibile sine viribus ex toto quasi lace
ratum ab affectu spiritus in tantū
qd sicut ipsa vere percepit nō esset
in vita corporali possibile viuere nī
si mea bonitas noua fortitudine cir
cularet. Quare volo te nosse qd val

Tractatus.

de maius miraculus est in hac unio-
ne q̄ anima non separatur a corpo-
re suo q̄ videre fufcitari plura cor-
pora mortuorum. Et ideo quandoq̄
me fubtrahō per vifionem faciens
animam ad vafculū fui corporis ab
hac vifione redire: v3 vt fēfias cor-
poris quī totus alienatus erat per
affectum anīme credeat ad propius
fēfiam fūe fēfimentū. Non q̄ ani-
ma totaliter a corpore feperetur: quo-
niam hec in morte folummodo fit.
fed anīme potentie difcedunt ppter
amores vnitam in me: vnde memo-
ria folummodo de me fe repleam ī
uenit. Intellectus eleuatur folummo-
do fpeculando mee veritatis obie-
ctum. Affectus vero qui fequitur ī
tellectum amat illud quod intelle-
ctus vidit: et vnitur cum illo. Con-
gregatio igitur: et vnio ifimul his
tribus anīme potentīs et in me fub
merfis atq; fuffocatis corpus illū
perdit fēfū fūum. Nam oculus vi-
dendo non videt. Auris audiendo
non audit. Manus tangendo non
tangit. Lingua loquendo nō loqui-
tur: nifi p̄onit ex habundantia cor-
dis aliquando permittit linguae mē-
bris eloqui: pro q̄ tali refpiratione
vel ex alatione cordis et ad laudem
et gloriā mei nominis. Itaq; loquē-
do non loquuntur. Pedes ambulan-
do non ambulant. Omnia mēbra
funt occupata pariter et ligata cum
ligamine atq; fēfū difcedō et amo-
ris. Unde funt ita fubdita rationi et
vnita cu3 affectu anīme q̄: quafi cō-
tra naturam fuā vna voce clamāt
ad me patrem eternū et optant ab

anima feparari fimiliter et a corpo-
re feparari viderat anima. Et ideo
ingit ante me cu3 apoftolo Paul-
lo clamāt. O infelix homo quis me
liberabit a corpore mortis huius. Quia
deo aham legem in mēbris meis
contradicentē legi mentis mee. Nō
tantummodo paulus ita dicebat et
impugnatione carnis contra fpiri-
tum: nam in verbo meo certificat⁹
fuerat cum audinit. Paulus fufficit
tibi gratia mea. Sed ideo dicebat:
q̄ fe videbat in vafculo corporis et
ligatumq; ad tempus cu3 impedi-
bat a vifione mea: v3 v3q; ad horam
mortis. O culus erat ligatus et im-
peditus vt me trinitatem eternam
videre non poffet vifione beatorum
immortalium qui me quotidie lau-
dant: atq; glorificant meō nomīne
benedicentes et me fe repperibat in-
ter mortales qui me ingit offendit
p̄iuatus vifione mea beatificat⁹: v3 ī
effentia mea. Non q̄ ipfe et alij fēfui
et amici mei non videant atq; docu-
fient me non quide3 in effentia: fed
in affectu caritatis vniuersis et varijs
modis vt hōitat i mee placet eis me
manifestare. Sed omnia vifio quā
habet anima de me dum est imorta-
li corpore nimis est valde tenebo-
fa refpectu eius quam habet a cor-
pore feparata. Itaq; paulo videba-
tur q̄ vifio corporalis: et eritice im-
pediret et impugnaret vifionem fic-
ticiorem atq; fpiritualē. Voluntas
ei videbatur ligata: quia nequibat
amare quantum amare peroptabat
quoniam omnis amor in vīa p̄fēn-
ti est imperfectus: v3 quo p̄uen-

Secundus.

perit ad suam perfectionem. Nō q̃ amor paulatim aliorum seruicij meorum imperfectus erit: sed ad gratiam: ad perfectionem vere caritative: q̃ proculdubio perfectus erat: sed in hoc erat imperfectus eo q̃ in amore suo faciente cariebat quare penam inde sentiebat. Si uicinis de fiderium plenum erit: et eius q̃ amabat nullam inde penam habuisset. Quoniam igitur amor in corpore mortali non habet perfecte quod amat ex hoc affligitur. Cum autem anima separata fuerit a corpore de fiderium impletur. ideo deliquit ab illa pena. Et licet plenissime faciat valde: tamen est omne fastidium a facie remota. Satiata famelicit sed pena quilibet est a fame remota. Nam anima cum a corpore separata fuerit vas eius habet vias plenam in melissima felicitate: et firmam atq̃ stabilis: ita q̃ ipsa nihil optare potest quam illico non habeat. Desiderans videre me quotidie me videt ad libitum desiderans videre gloriam atq̃ laudem nominis in sanctis meis ipsa videt eas ultra q̃ verbo possit et primi tum in angelica natura: tum in humana.

Quomodo mundani deo grati/ as reddunt velint nolint.

Capit. lxxx.

Et anime beate tanta est visio perfecta q̃ ne dum in cinis/ eriscentibus in vita durabit: sed est amī creaturis vite mortalis videt laudem atq̃ gloriam nominis tui:

quia velle nolit esse mundus infim/ mihi gloriam eripet: verum est q̃ illam non eripet eo modo quo debet et obligatur: amando me super omnia. Sed ex parte mea recipio et eripio gloriam atq̃ laudem nominis mei. Nam in hominibus relict habundantia caritatis atq̃ misericordie mecum eos ad penitentias expecto tempus eis accommodando. Neq̃ precipio vt pro eorum iniquitatibus infernum vel terra viues eos abiciat. Sed econuerso terre precipio: vt eis de fructibus eius habundanter eripiat atq̃ si li precipio: vt eos calore suo calefaciat et illuminet. Celo quodq̃ precipio vt ad eorum utilitatem atq̃ conseruationem indefinēti motu circundet orbem. Et in omnibus creaturis quas ego pro eis creavi misericordiam meam valde caritative diffundo: donec illas ab eis volo subtrahere non obstantibus iniquitatibus eorum. Immo concedo ita peccatoribus sicut iustis: et etiam peccatoribus aliquando habundantius q̃ iusto pro eo q̃ iustus aptus est humiliter cum patientia tollere. Idos frequenter eis volo priuare temporalibus bonis: vt habundantius ei retribuam bona celestia. Itaq̃ caritativa misericordie mea replebit in eis. Etiam aliquando in persecutionibus quas amici mei sustinent a seruis mundi: dum in eis et peritur virgine caritatis et patientie dum amici mei pro eis offerunt in conspectu meo cōtinuo et humiles orantes mihi refulsat laus atq̃ glo-

Tractatus.

ria: & persecutores ipsi respectum habcant in oppositum: v3 in dedecus atq; meum vituperium. Ego tamen velint nolint inde mihi gloriam attraho.

Qualiter etiam demonia gloriam deo reddunt atq; laudem licet iniqui
Cap. lxxi.

Isti persecutores amicos meos in vita pacenti permanēt ad augmentandam & erercendaz virtutem ipsorum prout in inferno demonia faciūt veluti mei lictores iustitiam meam contra damnatos erercendos. In vita quoq; pacenti vitam augent viatoribus & peregrinis qui desiderant ad me peruenisse felicitatem ipsorum terminum. Ipsi demones in causa sunt in illis augendi virtutem cum eos erercant cum multis molestiis atq; temptationibus varijs modis aliquando cōmouendo vnum contra alium iniurijs verbis & aliquando factis. Etiam arripiendo bona temporalia non propter ista temporalia: sed solū vt animae fraterna caritate priuentur. Sed huius aduersarius ipse putat & optat eos caritate priuare fraterna ipse fortificat eos si ipsis experientia probando virtutem parituti: fornicariis atq; persecutant. Idcirco ergo modo reddunt gloriam atq; laudem nomini meo. Et ita mea veritas in eis impletur quos ego creaueram in gloriam & laudem sancti mei nominis: vt ipsi participēt ineffabili bonitate meae patris eterni. Sed q; p-

pter eorum demonum superbiam aduersum me rebelles erituerunt a sua dignitate ceciderunt in abissus visione mea priuati nō exhibent mihi gloriam in dilectione caritatis. Ego vero veritas eterna posui eos veluti ministros ad erercendum in virtute seruos meos & veluti lictores eorum qui propter defectus eorum vadūt ad eternam damnationem ac etiam eorum qui deducuntur ad penas purgatorii. Itaq; vides veritatem meam in eis impleri: q; v3 mihi gloriam exhibent: non tamē vt eterne vite cines qui priuati sunt propter iniquitates eorum: sed veluti lictores & iustitiarū mei pacificando per eos iustitiam meam super inimicos meos in inferno damnatos. Ne etiam super illos qui purgatorii pēis adiudicati sūt.

Qualiter anima corpore soluta plene videt gloriam & laudem v3 qualibet creatura. Et qualiter in eis finita est pena desiderij: sed non desiderium.
Cap. lxxij.

Postq; anima huiusmodi fuerit a corpore & ad me finem suum aduenierit aperte videt & gustat gloriam & laudem nominis mei tempore omnibus creaturis que rationē habent in se: ac etiam in demonibus & in alijs quibuscunq; creaturis. Ita pure videt & in suo visu veritatem agnoscit videndo me patrem eternum amplius amat: & amando sanctus est veritatem agnoscit. Agnoscendo veritatem voluntas eius in

Secundus.

veritate mea firmata consistit. Et ē ita ligata et firmitate tanta stabili-
ta q̄ in nullo discordare potest neq̄
penam aliquam habere quoniā ha-
bet omnia quocunq̄ desiderabat.
Ite namq̄ videre peroptabat et glo-
riam atq̄ laudem nōmīnis mei. Hec
omnia videt apertissime ac in veri-
tate possidendo cognoscit: v̄ in san-
ctis meis et in beatis spiritibus an-
gelicis et i omnibus alijs creaturis
et etiam in demonibus ut dictum ē.
Et quantis offensas peccatorum vi-
deat de quib⁹ prius amare solebat:
nunc vero nullam inde vel aliunde
quoquomodo dolorem habere po-
test: sed cōpassionem ab his pena: pec-
catosos ipsos amido et affectu cā-
ritatis me iugiter erorand⁹: ut ego
mundo grātiā misericordiam in-
pendam. In eis quide⁹ est pena ter-
minata et finita: sed minime caritas
put accidit vnigenito filio meo: q̄si
i amāssima morte super cruce: pe-
na cruciati desiderij quod ab initio
cum ipso in mundum transmisi:
v̄ q̄ ad finem vite portauerat pro
salute vestra finita fuit atq̄ termi-
nata: sed non fuit finitum vestre sa-
lutaris desiderium. Quia si mee cari-
tatis affectus quem vobis ipso me-
diante. dēstram fuisse in vobis
finitus atq̄ terminatus proculdu-
bio non esset: q̄si ex amore creati
fuisse. Itaq̄ certissime noueris q̄
si ex amore non conseruarem vos in
esse subito rediretis in nihilum. Si
ex amorē creāui vos et idē amor vos
in esse conseruat. Ego sum vnus cū
vnigenito filio meo et ipse mecum:

ideo finita est pena desiderij et non
a morē desiderij. Quidē ergo q̄ omnes
beati qui sunt in vita durabili sala-
tem a iustis eroptant a bēis pe-
na: q̄ pena terminata est in morte
ipso: sed non affectus vere cari-
tatis: imo tanq̄ inebriati sanguine
agnī filij mei vestri caritate frater-
na transierunt per erram ianuam
et cū christi sanguine madefacti et q̄
uenerunt ad me mare pacificus ab
imperfectione segregati: v̄ ab in sa-
cietate perueniunt ad perfectionē
omnium bonorum plene faciat.

Qualiter illi qui perueniunt ad
tertium et quartum gradum: vi ha-
beret supra cupiunt a corpore dis-
solui: ut etiā apostolus paulus opta-
bat.

Capit. lxxiij.

Q uoniam igitur apostolus et
proco meus paulus ista vide-
rat atq̄ gustauerat cum ipsum ad
tertium eolum a trari: v̄ ad altitu-
dinem trinitatis agnosceret atq̄ de
gustans veritatem meam vbi plene
recepit sancti spiritus habundan-
tiam atq̄ vidit incarnati vbi mei
doctrinam et tunc induit anima ei⁹
me patrem eternum p̄ sensum et vno-
nem veluti beati vite durabilis: hoc
excepto q̄ anima non erat a corpo-
re separata: ideo clamabat optādo
separationem ista in vicens. O infel-
ix homo ego q̄ me liberabit a cor-
pore mortis huius. Sed q̄ bonitati
mee placuit cum facere vas electio-
nis in abisso mee trinitatis cui cū
de me q̄ non potest cadere in me pe-
i iij

Tractatus.

na: et ego docueram cū multis pot-
tare debere et posui etiam christum
crucifixum in obiectum oculi sui in
reflexus cum indumento vestimen-
to sue doctrine ligato et connexo cū
clementia sancti spiritus qui ē ignis
vere caritatis. Ipse vero tanq̃ vas
apertum a mea bonitate refoctatus
q̃ nullam omnino resistentiā egit
quando percussus erat infimo sub-
ito viri. Hemic quid vis me facere.
Tūc ego cū docui qū corā oculis ei
posui xpm xpm crucifixū cū iduen-
do perfecte mee veritatis alma vo-
cetrina cū lumine vere petitionis cū
qua defectū suū certū in caritate
mea fundate. Itaq̃ doctrinā idu-
xī xpm crucifixū et ipsam aīe sue tā-
liter astrinxī q̃ ut ipse tibi ppala-
uit nanq̃ certū: vel ab ea separari po-
tuit aliq̃ nēptandē diabólica siue tri-
mulo carnis quo sepius impugnabā
mea bonitate pmittere: ut i merito
cresceret et i g̃a: et i humilitate cū
formaret eo q̃ gustauerat altitudi-
nē unitatis atq̃ trinitatis. Ipse
tā huiusmodi vestimētū nanq̃ vlti-
mū: vel in modico dimisit siue depo-
suit: vel lauit et aliqua p̃cūte
siue molestia: siue tribulatione sibi
occurrente: ṽ persequentiā i ed-
ictis xpi crucifixi: imo sibi
strictissime: porabat in tū q̃ et hoc
vitam exposuit corporalem et cū co-
dem indumento rediit ad me patre
eternus. Quia ergo gustauerat
quid erat gustare me sine corporali
grauedine. Sibi nanq̃ concessi gu-
stare per sensum unionis: sed nō per
separationem a corpore. Cum vero

postea rediit ad se vestitus indume-
to xpi crucifixi sibi videba-
tur a me cū imperfectus in compa-
ratione perfectionis amoris quā
in me gustauerat: quā videat ha-
berē beatos a corpore legatos. Ideo
videbatur ei q̃ grauado corporis
rebellaret: q̃ ṽ impediebat ei per-
fectionem illam facieris desiderij
quam habet anima post mortē. Ideo
monia sibi videbatur imperfecta et i
decillia: ut est propter quam inde-
cillitatem et imperfectionem impe-
diebat esse capax atq̃ retinere pos-
set: recipere pariter et gustare me cū
illa perfectione quam habent in vi-
ta mirabili: beati qui sunt a corpo-
re separati. Et ideo videbatur ei q̃
omnia dum erat in corpore mortali
sibi forent veluti lex ṽa peruersa
que contra spiritum impugnaret: tamen
impugnatione peccati: quia
sicut iam ṽi q̃ ego certificauerat
cum dicens. P̃onale sufficit tibi gra-
tia mea: sed impugnatione cuius-
dā impedimenti perfectionis spiri-
tus: ṽ ne me videre posset in essen-
tia n̄ra que ṽso per legem: et gra-
uedinem corporis impediebatur: ideo
clamabat. O infelix homo ego
quis me liberabit a corpore mortis
huius. Nam habeo aliam legem in
mētibus meis que repugnat legi mē-
tis mee. Et ita se veritus habet: quia
memoria iugiter ab imperfectione
corporali repugnatur. Et intellectus
ipeditus atq̃ ligatus est ab ista mo-
le corporis ne me videat: ut ego iū
in essentia mea. Insuper et volūtas
est alligata: quā ṽ attingere non

Secundus.

potest et gravitudine corporis ad me sine pena gustandam deum eterni modo superius enarrato. Itaque paulus veritatem asserbat vicena habeo aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis mee. Si militer isti servi mei de quibus ego vobis dicebam quod iam pervenerant ad tertium et quartum statum unionis perfecte quam in me faciunt et clamant cum illo cupientes a vinculo corporali separari atque dissolui.

Quibus causa anima cupit a corpore separari. Capitulum IIII.

Et ad apertiores intelligentiam istius puncti notari debet illud quod habetur supra Capitulum IIII.

Terminus mei fideles asperitatem sine difficultatem huius corporalis dissolutionis et mortis in semimine sentientissimo desiderant illam et cum odio sancto fecerunt asperam guerram cum suis corporibus Unde perdidit illam teneritatem que naturaliter est inter corpus et animam et superato atque prostrato naturali amore cum odio visus corporis et amore mei mortis crepant et aiant. Quis me liberabit a corpore mortis huius. Capitulo dissoluitur esse cum christo. Unde tales cum eodem apostolo dicunt. Mors est mihi in desiderio sed vita in patientia. Quoniam anima cum est deuota in hac unione perfecta toto desiderio me videtur percipit atque nullo gloriam et laudem videre ab omnibus exhiberi. Quando vero

postea redit ad sensus corporeos qui sensus omnes erant in me tracti et abscissi per affectum amoris magnam habet impatientiam in vincendo ut se considerat ablata et auxiliam ab unde quam in me fecerat et ab immortalium optabili pueratione qui quotidie mihi gloriam exhibent et inuenit se fore in pueratione mortalium a quibus me videt frequenter miserabiliter offendi. Super quo tales servi valde affligunt graviter: vbi tam et illo quod est amoro et tanto desiderio videtur me ipsorum vita est eis ipostabilis. Nilominus quod voluntas corporis non est sua propria sed est unita cum voluntate mea per amorem: neque velle possunt: aut optare nisi quod ego volo. Per optantes ad me venire contenti sunt et in corpore manere si mihi placet: etiam cum quatuordecim pena pro martiri gloria et laude mei nominis et animarum salute: et quod in nullo penitus unquam a mea voluntate discordant: sicut tanto desiderio currunt sicut christi crucifera. Et ambulantes per penam suam saluberrime doctrinae gloriantur in suis obprobriis atque penis: et tanto magis gloriantur. Quia gratiora se tollerare viderint: imo sustinendo multas tribulationes vndeque patienti ipsi percipiunt inde refrigerium in desiderio mortis. Et alii ex desiderio et affectu sustinendi penas aliquo modo mingant illa pena desiderii quam habent a corpore solui. Isti non solummodo cum patientia tolerant aduersa sicut in tertio statu: sed ipsi gloriantur in multis tribulationibus quas pro nomine dei et amore

Tractatus.

meo portant. Tollerando penas habent inde consolationem: quādo vero non habent aliquam penam ad tollerandum habent a multitudinē dubitantes atq; timentes ne forte p̄ bono quod operantur velim in peccati vitiā peccare: vel q̄ eorū operatio mihi nō sit accepta. Sed eos permittendo: tribulari valde letantur: se vestiri considerantes de peccatis et obprobriis x̄pi crucifigiti. Unde si possibile foret eis: habere virtutem absq; laboriosa pena non acceptarent. Ideo n. eligunt in cruce cum x̄pi delectari et cum pena virtutem acquirere quā alio modo vitam eternam haberent. Quia sunt in sanguine suffocati: et inmersi ubi reperiunt ignem caritatis meae: que caritas est veluti succensus ignis a me procedens qui rapit mentem eorum acceptando sacrificium desideriorum ipsorum. Unde consurgit oculus intellectus eorū in mea veritate speculando ubi nutritur affectus et vivitur qui sequitur intellectum. Hoc est unum videre super naturale per infusam gratiam a me concessam a me que me diligit et in veritate mihi scribit.

Quomodo melius est ire pro consilio salutis a nunc ad unum humilem cum conscientia sancta q̄ ad literatum superbum. Capit. lxxv.

Tunc lumine quod in oculo intellectus est a me positum viderunt utiq; me Jeronimus. Augustinus atq; Thomas de aquino et

alii doctores ecclesie: vnde magnas scientiam acquisierunt. Similiter et alii sancti et amici mei qui fuerunt illuminati cognoscentes et intelligentes in tenebris apertam veritatem q̄ vix sanctam scripturam crepescerunt et illuminaverunt que videbatur esse tenebrosa: n. n. intelligebatur non quidē ex defectu scripturæ sed ex ignorantia non intelligentium. Ideo mihi lucernas istas ut illuminarent intellectus creatos et ignorantes. Ipsi vero leuabant oculum intellectus ad me: ut in tenebris agnoscerent veritatem ut iam dixi. Et ego velud ignis acceptabam et recipiebam huiusmodi sacrificium eorum: crepescendo lumen supernaturale: et ita recipiebant in tenebris lumen veritatis. Unde scriptura q̄ tunc videbatur esse tenebrosa et obscura: nunc apparet omnibus lucida et aperta. Quilibet in ea recipit iuxta capacitatem suam: et prout ipse disponit a me suam ad amandum et cognoscendum me quia nullus ego contemno dispositiones bonas. Itaq; vides q̄ oculus intellectus a me recipit ex gratia supernaturale lumen in quo sancti doctores et alii sancti mei agnoverunt lucem in tenebris: atq; ex tenebris facta ē lux. Nam intellectus ante fuit q̄ ab illi quo scriptura formaretur. Unde scientia processit ab intellectu: q̄ videret differentiam. Iste modo prophetæ et alii sanctis patribus cognoverunt et intellexerunt prophetantes et adveniens: morte dilectissimi filii mei. Hoc habuerunt apostoli: post adu-

Secundus.

rum sancti spiritus. Iste lumine illuminati fuerunt euāgeliste doctores: cōfessores: martires: et virgines. Omnes habuerunt hoc lumen in tēneris modis: ut eripere cognōni salutis suarum animarum: vel etiam aliorum: aut ad declarationem facere scripturę prout actum est a doctoribus explanando sanctificando: doctrinam: vniuersi filij mei: et apostoli locumque euāgelistarum. Martires vero cum sanguine proprio declarauerunt sanctissime fidei lumen: atque fructum et thesauri sanguinis agni. Virgines cum affectu puritatis et caritatis: in religiosis obedientibus cōmendatur obedientia filij mei in quo maxime relucet eo quod obedientia quam imposui sibi: sustinuit ad mortem crucis obprobrio fam. Omne lumen istud aperte pro palatur in veteri et in nouo testamento. In veteri: vbi quo ad prophetas. In nouo quo ad legem euāgelicam agnitionem erit ab oculo intellectus cum lumine per gratiam infuso: super naturale lumen. Et quia noua lex ab eodem lumine processit a quo antiqua lex: ideo noua non euacuauit vel irritauit antiquam: imo sunt vnitę simul. Sed ista noua lex abstulit imperfectionem antiquę: quia fundata erat in timore solo modo. Tenet igitur verbo meo cum lege amoris adimpleuit illam auferendo sibi timorem: pene ac etiam fundauit in amore cum timore sancto. Ideo vix ipsa veritas: vniuersitas mea. Ego non veni soluere legem: sed ad implere. Quasi diceret. Antiqua

lex est imperfecta nunc: sed in sanguine meo dabo ei perfectionem: et ita cum adimplebo pro suo defectu remouendo timorem pene: et cum sanguine dabo in amore atque timore sancto. Quia hanc veritatem aperte declarauit. lumen huiusmodi et gratia concessus a me super naturale lumen. Ipsi quoque omne lumen a sacra scriptura progrediens egreditur a isto lumine. Et ideo superbi scientifici et ignorantes cecantur in lumine: quia superbia cum a modis propriis nube cooperuit et abstulit omnino huiusmodi lucem. Et ex hoc plus intelligunt sacram paginam litteraliter et iuxta cor tiorum: et tiorum quam per intellectum interiorum. Et ideo gustant inde magis litterę sonum hinc inde multos vertentes libros: et non attingunt: neque gustant sacre scripture modum qui abstulerunt sibi lumen cuius quo scriptura formata: et declarata fuit. Unde tales admirari solent et aliqui murmurare videndo multos idiotas atque sacram paginam ignorantes: et nihilominus in cognoscendo veritatem ita illuminatos quemadmodum si longo tempore studissent in ea. Neque tamen ex hoc aliquis admirari debet eo quod habent in se causam principalem luminis: unde scientia processit. Ipsi vero superbi: quia lumen amiserunt non vident: nec intelligunt bonitatem meam neque lumen infuse gratie super amicos meos. Quare nō ueris valde melius esse pro eis filio salutis animarum ad vniuersam huiusmodi virum accedere qui cum sancta rectaque conscientia uiuat: quam ad

Tractatus.

unum superbum scientificus qui so-
lummodo conscientiam et animam
implet currat inani vento scientie.
Nam alia perzigere nescit alteri nisi
que reperit in se. Unde propter vi-
tam tenebrosam accidit aliquando
quod lumen sacre scripture perziget et
converterit in tenebras. Et huius op-
positum est in amicis meis: quod tunc
in eis existens animo caritatis obli-
vissent me ministrant aliquid cum sa-
michio desiderio salutis eorum. Hec
ergo tibi viri dulcissima filia: ut huius
viri tui status perfectionem agno-
sceres ubi rapitur oculus intellectus
ab ignis caritate mea in qua su-
pernaturale lumen amici mei reci-
piunt: et cum ipso lumine me diligunt
quoniam ipsa dilectio sequitur intel-
lectionem. Et quanto plus intelligit: et
agnoscit tanto plus amat: et quanto
plus amat amplius intelligit: et sic
unum ab altero nutritur. Cum hoc
ergo lumine perveniant ad meam
eternam visionem ubi me gustant:
et in veritate vident cum anima sine
rit a corpore segregata putego nar-
rari tibi superius exprimendo bea-
titudinem quam anima recipit in me.
Hic est ille status excellentissimus
in quo dum amici mei sunt in vita
mortali gustant inter immortales.
Unde frequenter ad tantam unio-
nem attingunt: ut viri intelligere va-
leant: utrum in corpore fuerint an
extra corpus: et ita gustant gratiam eter-
ne vite: tum ex unione quam in me
fecerunt ac etiam: quod voluntas est in
se merita: propter quam viri me-
tem in me fecit unionem. Nam aliter

in me poterant viri perfecte. Si-
gnificatur gratiam eternam vite: quia
perituri sunt in inferno propter volun-
tatis que quondam gratiam eternam
tribuit homini viventi iuxta senten-
tiam voluntatem.

Utile repetitis quorundam et
ducitur huius ad orandum pro oibus
hominibus et per ecclesiam sanctam. Capitulum vicesimum.

Nunc vidisti oculo intellectu:
et auribus tuis sensus audisti a me
quoniam sum eternus spiritus qui modum ha-
bendus est ad faciendam utilitatem te prio-
ritate et tibi doctrine et agnitionis mee
spiritus. Ut in principio tibi dixi: scilicet
ad cognitionem spiritus pervenit ex
agnitione: tunc absolute pure et sim-
plicitate unita et condita cum agnitione
mei in te ubi repisti humilitatem: odisti
atque displicentiam mihi. Et ignem caritatis
meae pro agnitione quam de me in te re-
peristi. Tunc venisti ad amorem atque ad
lectionem primi tui utilitatem et faciem
quo doctrine: necnon et exemplaris ac ho-
neste vite. Insuper edidi tibi disposi-
tionem et qualitatem potentiam: ut esset et res
gradus generales posuit atque figu-
ratos per tribus alie potentias. Et quod
nullus habet potestatem viri gratie si non ascende-
rit oculus: ut ut sint in nomine meo congrega-
ti. Ipsos et tibi patefecit gratulari
per tribus alie statibus in corpore: scilicet mei
figuratis de quo tibi dixi quod fecerat
in corpore suo scilicet: ut agere demonstraret
hoc in assensu pedibus in aptura lateris
et in ore ubi gustat alia pacis veram: ut
victus esset. Quod si tibi quod tibi sapientia
perfectionem servas tunc et in intellectu

Secundus.

ne me diligētis et dulcedine solati
tionis quā inuenit i me atq; pfectio-
ne tertij stat^{us}. vj eorū qui puenērūt
ad pacē oīs et quo p pontem xpi
xpi crucifiri antrio desiderio cun-
rērūt ascēdētes tres illos generales
gradus: vj pgregādo tres sic potē-
tias. Tūc pgregat oēs opationes su-
as i noīe meo: put ego supius apte
tibi demonstrāui. Atq; de trib^{us} gra-
dib^{us} pntiar libus quos ascēderunt
ab imperfecto statu trāsēntes ad pfc-
ciū: et sic eos i stitate curref vidisti.
pcedj te degustāf pfectionē ale cū
ornam virtutū. Et nā oīd i tibi fran-
des quas ala recipit anq; ad suā p-
fectionē attingat: nisi prudenter ipso
crearet i cognitōe sui atq; mei. Itē
oīd i tibi mīseriā illoz qui sponē se
metipso i flumē sub mergūt renu-
ntes ābulare p pontē: sequendo vj
doctrinā mei dilectissimi filij quem
vobis ego. Fōle pcellēne suffocare/
mīseri; ipi veluti stultū poti^{us} elege-
rūt i mīseriā atq; ptreddine mūdi
submergi. Hoc oīa tibi declarāui:
vt i te crederē fa ccrē ignē desiderij
sancti atq; cōpassionē pter et amari-
tudinē supialap interitus vt ipsa cō-
pellaris iducere ac astringere me cū
lacrimis: sudorib^{us} ptiuis et humi-
lib^{us} oīonib^{us} oblatiis: an me cū igni-
fco desiderio ad faciēdū picitanti
mūdo mīsericordiā. Itā sōnī solū a-
te siue p te rogā: sed p multis alijs
creaturis et amicis meis qui pcpī-
entib^{us} a mea caritate cōpīlent vna
recogitāre me: vt ipsi mūdo atq;
corpori mīstico sancte matris ecclē-
sīe pro qua in tūz assidue me rogas

ego mīsericordiam cōstibcas. Quia
itāz tibi viri si bene recolis q; ad im-
plērem vestra sancta desideria p-
bendo refrigerium vobis in vestris
laboribus: et ordinabo reformatio-
nem ecclesie sancte sicut penosa de-
sideria vestra pcellantur in veros
et virtuosos pastores: non cum gla-
dio siue crudelitate guerre: sed cum
pacifica quiete: atq; lachrimis et su-
doribus amicorum meorum quos
ego veluti colonos ordināui vestra-
rum animarum atq; pōrimorū:
et i corpore mīstico sancte matris ec-
clesie. In vobis operando virtutes
in pōrimis autem et in ecclesia san-
cta doctrinam et creptum: offerre
do mibi ptiuis oīonē in salutē om-
nium hōiū: virtutes i primopu-
ricando. Quā oīi tibi q; oīs virtus
siue defectus mediāte primo patra-
ba: vel angumētaba. Et ideo volo
q; vtilitatem primo vfo faciatis: et
ita mibi dabitis acceptabilē fructū
vincap vfar. Nō sūmittatis vllō tē-
pore odorifex leensum humiliū oīo-
nem in pspēctu meo in salutē alap
adolere: q; dispōno mūdo facere mī-
sericordiam. Et cum ipis orationi-
bus: lachrimis atq; sudorib^{us} ablu-
re facit sponē meo: vj ecclesie sancte
q; aliquando tibi monstrata fuit in
forma venicelle cuiusdam inquinā-
tam atq; deturpātam veluti lepro-
sam faciem habentis. Hoc autem
acciderat ex defectu ministrorum
atq; tot^{ius} christiane religionis qui
se nutriunt ad huius sponē pectus
de quorū defectibus alibi tibi nar-
rare dispōno.

Tractatus.

Qualiter hec anima petit a deo
scire de statibus lacrymarum.

Capitulum xxiij.

Tunc anima prefata cō
surgens ingēti et ignis
ro desiderio velat ebria:
tum et visione quam ī
deo fecerat: etiam et

his que perceperat et oculus sine ve
ritatis: tum adhuc anxiata dolore
propter ignorantiam hominum qui
non agnoscunt suam benefactorem
neque affectum excellentissime carita
tis eius: licet haberet in se quasdam
vinam spem sancto gaudio plenam
et promissione sibi a domino facta:
et quod modum eam et alios amicos su
os aperte docuerat ad inclinandum
eum et mundo gratiose misericor
diam faceret: lenauit oculum intel
lectus in dulcem veritatem altissimi
ubi stabat vnita volens aliqua per
cipere de statibus anime de quibus
audierat adeo ut quos anima trā
sit ipso lacrymis operatiue mediā
tibus. Ideo cupiebat audire disse
rentiam ipsarum lacrymarum: et qua
les erant: et vnde procedebant: qui
fructus in fine sequebatur post huius
modi lacrymas. Et quod veritas ī
telligit: vel agnoscit nullo modo po
test nisi ab ipsa veritate concedatur
ideo petebat a veritate declarari. Et
in veritate nihil intelligit: vel agno
scitur quod cū intellectus oculo nō
videatur. Expedi igitur volenti co
gnoscere quod an idcirco surgat atque de
siderio cognoscendi cum lumine fi
dei oculum intellectus aperiendo cū

fidei pupilla in oblectas veritatis.
Postquam igitur hoc agnouit anima:
quantam oblita non erat doctrine
quam ei veritas. Idcirco eripuerat
attendens alia via scire non posse quod
de statu atque fructu lacrymarum
optabat ingēti desiderio se supra se
leuabat ultra modum afflictione et
cū lumine vñe fidei aperiens oculo
lum intellectus in eterna veritate.
In qua vidit et agnouit veritatem
eorum que petebat. Deus. n. ineffa
bili benignitate sua condescendens
ignifero desiderio suo petitionem
eius exaudiebat.

De differentia lacrymarum discen
tendo per predictos anime status.

Capitulum xxiij.

Omnis ante veritas est. Am
bilis atque carissima filia tu
petis a me declarari de speciebus et
fructibus lacrymarum: et ego desi
derium huiusmodi tuum acceptan
do complebo. Alperias igitur oculi
intellectus: et ostendas et iam supra
dictis tribus anime statibus lacry
mas imperfectas in timore fundatas.
Primo vero dicas de lacrymis illi
quorum hominum. Iste sunt vñque
lacryme damnationis. Secunde ve
ro sunt lacryme timoris: eorum vñ
qui confurgunt et timore pene pec
carent: et ex timore plorant. Ter
tie sunt illorum qui derelicto pec
to me gustare incipiunt: vnde cum
quadam dulcedine plorant et incipi
unt et amore miseri ferire. Sed que
nam amor ipsorum est adhuc imp-

fectus etiam est planctus coram in
perfectis: ut aptius exponā. *L*. nar
te lachryme sunt illorum qui ad per
fectionem in caritate proximi per
moverunt in veritate sic diligentes
ab eis respectu suorum illorum planctus
est omnino perfectus. *Q*uinte quo
que lachryme sunt unite quasi cū pre
cedentibus que cum magna dulce
dine suavissime fundantur: ut infra
ubi narrabo. *P*ostea subiungam et
lachrymis ignis ab eis lachrymis oc
colorum: ut ego satisfaciam illis qui
plangere desiderant: et nullo modo
possunt. *E*t volo te nosse quod omnes
isti diversi status possunt esse succes
sive sed exercitium virtutis in eadē
anima: quando primo timore desce
dit: atque amore imperfecto servēter at
tingit ad caritatem perfectam atque
statum unitivum.

Quomodo quinque sunt maner
colledprimarum. Cap. lxxviii.

Per hunc ergo modum in forma
bo te pe lachrimis antedictis.
Et primo noueris omnem lachrima
a corde procedere. Nullum. n. est in
homine membrum quod ira cordi sa
tisfaciat atq; correspondeat: ut ocu
lus: q; si dolorem habet oculus illi
commissit. Et si dolor carnalis at
q; sensitius effundit lachrimas car
nales que mortem anime generant
quonia; a corde procedunt: et ab amo
re multum inordinato: me grauit
offendendo. Ideo mortalem ide do
lorem habet: et similes lachrimas ef
fundit. Tercio est ex culpe grande

et plerumque est magis: vel minus gra-
uis iuxta mensuram amoris inordi-
nati: qui sic lacrymantur sunt illi po-
mi qui lacrymas mortis habent de
quibus tibi supradixi et infra dicaz.
Nunc videndum est de lacrymis q̄
vitam exhibent: v3 illorum qui cul-
pas proprias agnoscetes ex timo-
re pene deplorant. Iste sunt lacry-
me cordiales atq; sensitivae: q; v3 nō
habentes adhuc odium perfectum
contra commissam culpam: ex offensā
mibi facta procedunt cum quadā
amaritudine cordiali propter penā
que sequit̄ ex peccato commissō. Ideo
plorat oculis: quia sensitivae dolori
cordis affectat. Et si virtuosē sanctū
desiderium animā sumpserit: huius
modi timorem ēmittet: atq; verelin-
quet: q; cognoscat aperte q; timor sō-
luminem non sufficit exhibere sibi
vitam eternam: prout say tibi supra
narravi. Et ideo cum amore surgit
ad semetipsam agnoscendam: in se
bonitatem mea. Et incipit assime-
re sp̄s vitam in misericordia mea ī
qua cor sinceritatem habet. Et ita cul-
pe dolorem immiscēdo cum gaudio
sp̄s v̄sile misericordie mee: sic ocu-
los p̄as effundit extra lacrymas q̄
lacryme proculdubio de fonte cor-
dis egrediuntur. Sed q; nō sunt ad-
huc in statū perfectionis: aliquādo
sunt iste lacryme sensuales. Et si tu
petis a me quare sine quomodo. vi-
co tibi: q; radix amoris proprii non
est a se totaliter erulsa. Non dico d̄
amore sensitivo sine corporali: quis
iam conculcavit illam: sed est vnus
amor proprius atq; spiritualis: cui

Tractatus.

anima vult habere consolationes spirituales: vel mentales a me: vel aliqua creatura mediante quam amare spirituali diligit. Et quando per naturam consolatione sua intus: vel extrinsecus intus consolatione mea: vel extra mediante creatura sine superueniente diabolica temptatione: vel hominum persecutione: eadem ideo penam habet. O cuius vero qui sentit amaritudinem atque doloris cordis effundit illi lacrimas ex quodam tenore generis quo sibi metipsum et operatur amorem pro priore atque spirituali quia volumus propria totaliter abnegata et peccata non esse. Et ita lacrimae sensuales effunduntur: et ex passione spirituali quae tibi narravi supra plenius inspectiones. Sed alia virtuosius crescendo semetipsam crederens in lumine notitiae sui percipit odium sanctum atque displicentiam contra se: unde trahit unam veram noticiam meae bonitatis in se cum quadam ignisfera caritate: propter quod incipit venire se voluntatem suam persequendo cum me: ut gaudium habet atque compassionem. Tandem in se per gaudium amoris atque compassionem primo: per ut in tertio statu tibi narravi. O cuius vero qui cordi satisfacere cupit illico gemit ex caritate mea: et primi sui detrimento et non de pena sine dano pro priore. Quia de se cogitare postponit: sed solummodo cogitare studet quod nomini meo possit laudem atque gloriam exhibere. Et cum acrius desiderio cibum assumere delectatur in mensa sanctissimi me crucis habendo persequitur cum

humili et immaculato agno vniuerso filio meo de quo feci pontem humani generis sicut facis viri. Postquam ita dulciter anima transiit per huiusmodi pontem iniquando meae veritatis doctrinam tollerando patienter una cum dilectissimo filio meo penam quancunque sine molestiam: ut ego pro salute sua. permisi et ipsa viriliter omnia portat non solummodo patienter immo libenter et alacriter ac existimans ad quandam gloriam aduersa quaecunque pro nomine meo pati non quippe suo: sed modo meo. Tunc intuetur vitam consolationem atque tantam mentis quietem et tranquillitatem: quod nulla lingua corruptibilis exprimeret sufficit. Ipsa namque firmavit oculum intellectus in me veritate dulcem: eternam quam vitam agnoscit: et agnoscendo diligunt: nam affectus utique sequitur intellectum: ideo gustat eternam veritatem meam. Et agnoscendo videt ipsam naturam diuinam unitam humanitati vestrae: et tunc est memari pacifico dulciter atque suavissime requiescit. Cor enim est unitus in me reali et affectu sinceris dilectionis. Et sic oculus effundit extra lacrimas valde magne dulcedinis quod virrecte veluti lac in vera patetis nutriant animam. Iste lacrimae sunt velut unguentum odore suavisimo repletum: qui pretiosus odor etiam a remotis amicitiae multa percipitur. O dilectissima filia quae est haec anima gloriosa quae novit: ita realiter atque prudenter a mari proceloso vel se praesentia ad me mare pacificum

Terminus.

portransire vbi vasculum cordis in
effabiliter inspicunt eterna voluntate
mea. Propter hoc oculus velpd
aque ductus: vt extrahat a corde si-
bi sanguinem conatur: et se effundit
habundanter atq; suavissime lacry-
mas. Sic est ultimus ille status in
quo consistit anima beata simul et do-
lores. Beata quidem est ex unione
quam in me fecit per sensum: amo-
rem gustando vivimus. Dolorosa ve-
ro consistit ex offensionibus quas in
me fieri conspiciat quisq; eterna bo-
nitas quam vidit et gustavit in co-
gnitione sui atq; mei. Et propter hu-
iusmodi cognitiones attingit adhuc
ultimum status. Nec impeditur ex
hoc ille status unitus qui magne
volcedinis lacrymas effundit ex
agnitione sui met in caritate proxi-
mi vbi gemitum invenit amoris ex
divina misericordia mea: et amari-
tudinem ex offensa proximorum sic
do cum sentibus et gaudendo cum
gaudentibus. Id est namq; sunt vinē-
tes in caritate de quibus anima le-
tatur attendens a servis meis exhi-
beri nomini meo gloriam et laudes.
Itaq; secundus gemitus qui tertius
est non impedit, ultimus qui quartus
est unitus sed unus exhibet adiuven-
tuz alteri. Quia si gemitus ultimus
vbi reperit anima tantam unionem
non accepisset secundo statu qui
tertius est: vbi in caritate primi sua
perfectione pculdubio careret. Ita
q; necessarium est q; unus ab altero
condiatur. Aliter. n. vitabili pām/
ptioni pateretq; subintraret unus
vntus inanis cuiusdam proprie re-

putationis: et ita rueret ab altitudi-
ne virtutis in profundum vntutis
atq; primi vomitus. Idcoq; necessa-
rium est iugiter in se caritatem pro-
ximi retinere cum vera noticia sui.
Et ita nutrit ignem in se vntutis ca-
ritatis: quia proximi caritas exci-
tur a caritate mea: vbi ab illa noti-
cia quam habuit anima cognoscen-
do semetipsam atq; bonitatem me-
am in se. Vbi namq; vidit se et agno-
vit ineffabiliter a me diligigi: et ideo
eius eodem amore quo se novit ama-
ri diligit omnes rationabilem crea-
turam. Et hoc est illa ratio propter
quam anima que me novit et amat
illico succenditur ad amorem proxi-
mi sui: quia ferventer amat illam
creaturam quaz amplius amo. Pro-
pter hoc etiam agnovit aperte q;
mihi nullam utilitatem asserre po-
test neq; subreddere parum illuz
amore quo se novit a me diligi qua-
re conatur iuxta posse reddere mi-
hi talem amorem in illo medio quod
condidit vobis: vbi in proximo suo.
Et. n. illud medium cui debetis vi-
litate asserre: prout iam tibi dixi
q; omnis virtus proximo median-
te patrabatur. Nos amare de-
betis illo puro amore quo vltari
vos hoc vero circa me facere non
valent: quia diligit vos non vile-
cius a vobis: et absque respectu cu-
suctumq; utilitatis: et quia vos ama-
ni ante quam vltari. Immo solus
amor quo vos vltari me movit ad
excitand vos ad ymaginem et similitu-
dinem meam. Ideo mihi reddere non
valent huiusmodi gratuitum amorem:

Tractatus.

sed a vobis erigeret illum exhibea-
tis vestro proximorum illum diligē-
do gratis omnino: sine respectu pro-
prie commoditatis: vel utilitatis: rem
pora ista: sine spiritualis: Imo solidi ad
laudem atq; gloriam nominis mei:
et q; diligitur a me. Et ita praeceptū
legis implebitis: et diligēdo me su-
per omnia et proximum vestrum si-
cut vosmetipsos. Ergo bene verum
est q; ad illam altitudinem attingi
non valet illo modo sine secundo
istio statu: qui tertius est et secundus
ad unionem: nec etiam ex quo per-
uenit anima: conservari potest si vi-
sederet ab illo affectu: unde perue-
nit ad secundas lacrimas iam de-
ctas: ut impleri non potest lex mea
sine lege proximi vestri: q; sunt duo
pedes affectus per quos observan-
tur praecepta pariter et consilia: ita
duo status isti de quibus factus est
vnu in virtute nutriunt animam
illam augmentando ingiter iper-
fectione vir. utis et in vltimo statu.
Non quippe mutat aliam statū ex
quo pervenit ad istum: sed in hoc eo-
dem augentur diuinit gratiarum in
diuersis atq; nouis donis et admira-
bilibus elationibus mentis: ut in
superadiri cum quadam notitia ve-
ritatis: ita q; in vita mortali consi-
stēdo quasi videtur immortalis ex eo
q; sensus proprie sensualitatis mor-
tificatus est: voluntas vero mortua
est pp unionem in me factam. Quod
dulcis est hoc vnio cuiuslibet antea
gustati: q; videt et intelligit abscon-
sa secreta mea. Unde frequenter spi-
ritus propheticus notabitur agnosca-

do q; futura sunt. Ista bonitas mea
gratiose concedit quantum humilis
anima non debet hoc a petere: scilicet
sua indignam existimando omnia
proprie consolationis: pacis atq; se-
renitatis mentis ad nutriendam at-
q; conservandam intus in anima sua
virtutem. Necq; consistit in secundo
statu: sed descendit indilate in vales
agnitionis: proprie fragilitatis. Tu
men autem istud anime gratiose cō-
cedere ipsa quotidie crescat. Nam
istā vita presenti nūq; est in tāte p-
fectione quin amplius in amore cre-
scere valeat crepto filio meo, velle-
ctissimo cui nulla pfectio potuit au-
geri: qm erat et est vnum mecum: et
ego secum. Nam anima sua beata:
tunc erat propter unionem diuine
nature. Nos vero peregrini quoti-
die crescere potestis: Imo debetis in
maiori perfectione virtutis: non ta-
men ad aliam statum sine gradum
ex quo pervenistis ad vltimum: ut
a me dictum est: sed eundem vltimū
augmentare potestis cum illa per-
fectione que placuerit vobis gratis
mea mediante.

Repetitio beneuolentiarum que su-
perdicta sunt. Et quomodo vide-
bitur effugatur ab his qui peruen-
tunt ad lacrimas quintas.

Capitulum xxx.

Nunc ergo vidisti de statibus
lacrimarum et illarum velle-
rentiam prout mee bonitati pla-
cuit explicare tuo desiderio sancti fa-
ciendo. De p. finis et illorum qui sunt

Tertius.

in statu peccati mortalis quorū plan-
ctus generaliter a corde procedit: qz
principiū affectus: unde lachryma
venit omnino corruptū erat: ideo
gemitus ideo corruptus egressus est
etiam cum omnibus operibus co-
rum. Secundus gemitus est illorū
qui propter penam que sequitur p^o
culpam commissam incipiunt agno-
scere mala sua que merentur. Hec
est quasi generale principium a me-
ditam fragilibus qui velut igno-
rantes in flumine se sponte submer-
gunt vitando doctrinam vniuersi
filij mei. Plurimi vero sunt qui se
ipso agnoscunt absqz timore scruti-
ri prope peccata quorū aliqui sub-
terfuguntur cuius odio sancto sui er-
go se dignos existimāt omni pena.
Alij vero cum quadam cōmendabi-
li simplicitate: multi creatori suo ser-
uire cōstat voluntas de suis offen-
sionibus contra me facia. Procul
dubio magis aptus ē ad perfectio-
nem attingere ille qui cuius odio ma-
gno sui procedit qz alij licet excen-
do se virtuosē bene perueniunt eti-
am illi: sed iste prius. Ille qui vadit
cum odio sui vitare debet in timo-
re scruti remanere. Qui vero pro-
cedit cum illa simplicitate sua caue-
re debet ne remaneat in illa cum te-
pore mentis non excendo se seruē-
ter et virtuosē. Hec tamē est vna cō-
mune vocatio. Tertius atqz quar-
tus gemitus est illorum qui dereli-
cto timore pertrahunt ad amorem
atqz spem: gustantes misericordiam
meam in qua multa bona: et conso-
lationes a me gratiose recipiūt. Ex

quibus oculis qui satisfacere cupit
sensui cordis cuius gemitu lachrymas ef-
fundit. Sed quia gemitus adhuc ē
imperfectus imitans cum planctu
sensitui spiritui sicut dictum est
excendo se seruenter: et virtuosē p-
uenit ad quartum: ubi anima i san-
cto desiderio augmentata volūta-
ti mee conformatur: et vivit in tan-
tumqz non valet optare vel velle:
nisi quecumqz volo caritate proximī
vestita. Unde re ipse in se quendam
amoris gemitum cum amaritudine
meorum offendarum: et animarum
deitimenti. Hic est vniuersus ed quin-
ta et vltima perfectione in qua rea-
liter vivitur ubi laudabiliter excre-
uit ignis sancti desiderij. Quē ignē
desiderij sustinere non valet aduer-
sarius hostis antiquus: sed illico fru-
git et animas ita succensam igne san-
cto nullo modo vulnerare potest: ne-
qz per iniuriam illatam quoniam ē
caritate proximī patiens effecta est
neqz per consolationem spiritualem
sive temporalem: qz per odium et hu-
militatem veram: qz omnia contem-
nit. Verum est qz diabolus ex par-
te sua nunqz dormit vilo tempore: et
in hoc vos negligentes instruit qui
tempus vestri lucis somno vacatis.
Vigilia vero sua talibus nocere nō
valet: qz calorem huiusmodi carita-
tis eorum: nullo modo sustinere po-
test: nec odorem vitionis quam i me-
mari pacifico succurrunt ubi non po-
test anima decipi dum vnita persi-
stet i me. Itaqz fugit velociter: vt ab-
esse ferventi musca fingere solet ex
timore magni caloris. Si anteqz illa

Tractatus.

tepefcit ipfa nufca non expaucit: fed illas ingreditur ibiq; moratur. Quauis aliquoties ipfa perit ibi dem inueniendo maiorem calorem q̄ cruftinauerat inuenire. Et ita cōtingit anime p̄uicq; ad statum perfectionis attingat. Diabolus iudicans ipfam tepidam ingreditur ad eam cum varijs atq; multis tēptationibus. Cum autem est ibi p̄uicētia sancta: calor alicuius feruentis voluntatis atq; v̄spicientia culpe viri viriute refistit voluntatem al ligando ne consentiat cum fimbriis amoris virtutum et odiū vitiōrum. Lcetur igitur omnis anima q̄ molctias atq; tēptationes varias: et multas habet vndecunq; p̄uocant: quoniam illa est via perueniendi ad huiusmodi dulcem atq; gloriosum gradum. Quia si meministi dixi tibi q̄ ex vera noticia et odio v̄stri et agnitionis mee bonitatis i vobis: vos veniebatis ad perfectionē. Nullum itaq; tempus est in quo recogneat anima sic aperte si sum i eas: sicut illo tempore multarum tribulationū. Quia si bene cognoscit attendendo se tēptationibus oblectam atq; circumdatam et se libera re nequit neq; resistet quin illas habeat. Resistere quippe potest ne voluntas illis acquiescat aliter p̄o nō. Tunc agnoscat se potest atq; debet q̄ per se nihil est. Si n. esset: vel posset aliquid per se iunctipiam se libera ret a molestijs quibus omnino care re desiderat: et illo modo materiam haberet humilitatis cum vera noticia sui. Et cum lumine sanctissime fi

dei recurrat ad me deum eternum cuius gratiosa bonitate sibi reperit voluntatem bonam esse seruata que non consentit illis illicitis cogitationibus atq; tēptationibus a quibus impugnatur. Rationabili ter igitur et iuste bene confortari debetis in doctrina dulcis et amores verbē v̄s v̄nigeniti filij mei tempore multarum afflictionum: penarū tēptationum et aduersitatum: vnde cunq; pueniant ex quo vobis virtutem augumentant: et ad statum perfectionis viam exhibet et adducit.

Qualiter deus a quibusdam quigemere desiderant ex ipsorum vilitate subtrahit habere lacrimas.

Capit. xci.

O Tri tibi de lacrimis pfectis et imperfectis: et qualiter oēs lacrimae cuiuscūq; manerici p̄cedūt a vasculo cordis quare possant omnes vocari lacrimae cordiales. Differētia solūmodo p̄sistit in amore salubriter ordinato: vel inordinato: et i amore p̄fecto: vel imperfecto. Nāc vero tibi dicere v̄spono: vt petitis: nī me satisfaciā v̄ quibusdā qui vel lent h̄c p̄fectionē lacrimarū et v̄ dei q̄ h̄c nequāt. Tales ergo si nequeunt h̄c lacrimas oculos ne se reputēt inanes h̄c studeāt ignitas atq; cordiales lacrimas. Est. n. gemitus vnus ignitus: v̄s veri atq; iū v̄sderi. Id nō igit illi ex amore affecta q̄ si p̄sumit et vitam suā i gl̄ia v̄solutū vellet et p̄sumit p̄ odiū sui et p̄ aīa p̄ salute: neq; v̄ hoc optinē

Tertius.

posse. Tales inq̃ idubitant h̃nt igni-
tas et multũ acceptabiles atq; gra-
tissimas lacrimas: i q̃b⁹ sp̃s sc̃s:
añ me p̃ cis atq; prius corp̃ vtilit et
affectuosẽ deplorat: q; vñ mea diuina
caritas aiam offerrentem hęc an-
xia desideria iugiter ante me flama
sua mirabili mō succendit: absq; la-
chrimis oculorum. Itaq; lacrimæ
tales vere nuncupande sunt ignite:
et isto modo potest vici spiritum san-
ctum in anima tali gemere. Quæ q̃
nequit habere lacrimas oculorum
offert anxiũ desiderij et affectuo-
sum voluntatem habendi gemitum
amore mei. Quauis aperiens ocu-
lum intellectus apte cognoscat q̃ i
cũ seruo meo qui flagrat odore sc̃i
desiderij et humiles atq; continuas
orones offert in conspectu meo sp̃s
sanct⁹ quotidiẽ gemit. Et hoc velle
videbat ex̃primere gloriosus paulus
apostolus cũ ait. Ip̃e sp̃s sc̃s po-
stulat p̃ vobis gemitib⁹ i enarrabi-
lit⁹. Igit̃ apte cognoscere potes: q̃
nō est efficacie minoris ille fructus
ignitay huiusmōdi lacrimarũ q̃ sit
ille lacrimay oculorũ: imo frequen-
ter ē āplioris efficacie iurta, mēsurā
amoris. Ideo talis aia nullatenus:
vñ iduci ad aliq̃ mētis pfusionē: nec
eristinet se priuatā: vel exclusā a
grā mea pro eo q̃ optat hęc lacri-
mas et hęc nequit eo mō quo deside-
ratq; eas optare vñ ordinate cũ vo-
luntate: vñ vniuersimodũ voluntate
mea et humiliter acceptare si hoc vel
si nego put̃ voluntati mee placet. Vñ
qñ ego nō exhibeo lacrimas oculo-
rum actualiter: vt aia quotidie fiet

añ me cũ orōne p̃tenta et affectuoso
desiderio gustido me: qñ h̃ido q̃
a me postulat ei nō est vtilitatis illi⁹
quam exultimat. S; efficit i mēte sua
quæta et gloriata si petitiōne suā opta-
tam h̃iet: et ita minueret sine tepe-
fieret affectus sine desiderij cũ quo
postulabat. Igitur in augmentum
et non in desectũ virtutis aliq̃ sub
trahit lacrimas oculorũ: s; exhibeo
mētales solam̃ atq; cordiales igne
sc̃o viuine caritatis accenses. Itaq;
semp̃ ol tpe p̃ter et in oĩ statu valde
grat̃er illas acceptabere vñ ocn-
lus succet⁹ veni nūq̃ amoueat sine
claudatur ab obiecto mee veritatis
eternis cũ amoris affectu lumic si
dei illustratur. Quia vere sum opti-
mus medicus vos aut̃ ifirmi vnde
cũ magna diligentia cunctis admini-
stro put̃ expedit vñ salutari cũ angu-
mēto pfecionis aia vñ p̃. Hęc ē
itaq; declaratio statũ lacrimarũ
de q̃b⁹ a me p̃ma et eterna p̃tate tu
dulcissima filia mea declarari peti-
sti. Debes igitur submergere temet
ip̃as in sanguine x̃pi x̃pi crucifiri
humilis et immaculat̃ agni vñgēti
mei cũ augmento virtutis: vt in te
nutriat̃ ignis viuine caritatis.

Quo. itq; et p̃dictis. v. statib⁹ la-
chrimay exhibet varietates pluri-
mas lacrimay: et qñ de⁹ vult sibi
fieri cũ re ifirma et ā finita. ca. rciq.

Let̃ p̃dci qñq; stat⁹ veluti qñ
qñ p̃ncipalia causa sūt quorũ
qñq; exhibet habēdā et ifinitā
varietatē lacrimay. Et oēs vitā cri-
li q

Tractatus.

bent in quantum creceantur vir/
tute sicut ibi dicitur. Non dico q*i* i
hac vita sitis in gemitu infiniti: sed
infinitas eas voco propter infinitū
anime desiderii. Nunc audisti quo
modo lacrima pcedit a corde: cor
autem illam oculo porrigit q*uā* pri
us in se concenerat et aggregauerat
infinito desiderio. Velut viride li
gnum in igne positum quod vigore
caloris gemendo fundit aqua: q*uā* i
in se viriditatem habet. Si vero sic
cui effusa aqua nō effunderet: ita cor
hominis agit humectatum viridi
tate atq*ue* renouatione gratie: priua
tum amoris proprij fecitate qui pe
nitus animas eriecat a quolibet vi
rore fructifero. Et ita sunt vnite la
chryme cum igne: vs ignito deside
rio. Et q*uā* desiderium nunq*uā* in p*re*
senti vita satiatur: neg*ue* finitur ideo
quanto plus amat: et minus amare
videtur. Et ita sanctum desiderium
erectur quod est in caritate sun
datum ex quo gemit oculus. Etiam
ex quo separata fuerit aia post mor
tem a corpore pertingens ad me si
nem suum non amittit ipsam desi
derium suum: imo quotidie vefide
rat habet me simul et p*ro*pria sui ca
ritatem. Quia caritas ingreditur au
lam eternam v*ic*ti omnia secum
auferendo fructum omnium alia
rum virtutum. Finitur ergo quec*u*q*ue*
q*uā* pena: non desiderium: vt it*em* tibi
dici. Anima n*on*q*ue* me desiderat et
ipsa me possidet: et i veritate fruatur
absq*ue* timore quocunq*ue* perdendi q*uā*
a multo tempore p*re*terito desidera
uit: et isto modo nutrit anima famē.

Et v*ic*is famelicit sagiter in me facia
tur et saciata famelicit: remotum est
tamen a sacietate fastidium et a sa
me procul est omnis pena: quoniam
in eterna beatitudine nulla p*re*fectio
deficit. Itaq*ue* desiderium vestrum
extenditur in infinitum: quoniam
alias minime valeret aliqua virtus
mihi seruando solummodo cui ali
qua re finita. Nam ego qui sum de
us vester infinitus a vobis volo ser
uari cum infinita re. Vos vero nihil
habetis infinitū nisi desiderium et af
fectum animarum vestrarū. Et ego
sub hoc intellectu hoc v*ic*i q*uā* erant
infinita varietates lacrymarum. Et
ita veritas est comprobatur ex in
finito desiderio quod est cum huius
modi lacrymis unitum. Cum ani
ma postea separatur a corpore lachry
ma remanet extra: sed affectus cari
tatis ad se trahit omnem fructum
ipsarum lacrymarum quas omni
no consumpsit: velut aqua consum
itur in fornace saccentia. Nō q*uā* aqua
sit extra fornacem: imo calor ignis
se trahit eam atq*ue* consumpsit. Sic
anima que iam peruenit ad gustā
dum ignem vitine mee caritatis q*uā*
migravit a vita p*re*sentis: et affectu
caritatis mee atq*ue* p*ro*pria sui et cui
unitio amore cum quo lacrymas
effundebat nōq*ue* dimittit offerre san
cta desideria sua: beata simul et lachry
mosa sine pena. Non quippe lachry
mas oculorum effundend*as*: q*uā* iam
est in fornace sic cocta sicut it*em* v*ic*i
sed lacrymas ignis a sp*iritu* sancto
procedentes. Ergo vidisti quemodo
debeat infinite lacryme nominari.

Tertius.

Nam etiam in hac vita lingua tua non sufficit enarrare quot varij gemas in statu predicto fiant. Ego vero tibi veri differentiam illorum quatuor statum lachrymarum: nunc autem volo tibi dicere de fructu quem producit lachryma effusum de superior: quid operatur in anima.

De fructu lachrymarum mundanorum. Cap. lxiij.

Tamen incipere volo a palmi a specie lachrymarum de qua tibi feci mentionem in principio: illorum qui miserabiliter in mudo vivunt: in corde suo fabricantes sibi decem de rebus creatis in mudo atque de propria sensualitate: unde perdit omne damnum anime pariter et corpori. Ego viri tibi quod est lachryma procedit a corde si. n. est veritas: quod hominis tantum in se vult quod tanquam. Servi mundi gemunt: quando cor habet aliquem volens: et quando privatur illis re quibus videntur: sed valde viciosa sunt illorum placentia. Vis audire istum: Idro ut quantum amor est viciosa. Et quod radix amoris proprii sensus: viciosa corrupta est: omne quod egreditur inde corruptum est. Iste est viciosa arbor una que non producit nisi fructus mortis: et sic male olentes atque putridos: et folia maculata: rami vero sunt viciosa ad terram inclinati: et a variis ventis quotidie commovetur. Idcirco est arbor anime quoniam omnes istis arboribus amittit: et quoniam ex amore creati fuistis si

ac amore vivere non valetis. Iniqua que virtuose vivit in humilitate: velle figit radicem arboris eius: sed illi qui miserabiliter vivunt in morte superbie struxerunt eam. Unde quod male plantata fuit non producit vite fructum: sed mortis. Fructus vero sunt eorum opera: qui fructus omnes venenati sunt ex variis cogitationibus atque peccatis. Et si quis aliquid quando fructum alicuius operationis bone faciunt: quod radix est in se corrupta quicquid inde producit vel egreditur est absque dubitatione corruptum. Quia nulla virtus in peccato mortali perpetrata valet ad vitam eternam alicui: quia non est in statu gratie perpetrata. Quamvis operatio virtuosa nunquam omitti debet in quocumque statu fuerit homo: quod nullum bonum erit absque premio tempore suo: sicut nullum malum in punitionem absque dubio relinquatur. Operatio virtuosa que facta fuit in peccato mortali sicut iam viri non valet ad vitam eternam: sed iustitiam mea vestra gratiose remunerat illas imperfectas remuneratione sicut operatio imperfecta mihi fuit oblata. Nam in rebus temporalibus aliquid quando remunero tales omnes operationes. Aliquando presto tempus expectando misericorditer emendationem humiliter peccatoris. Aliquando concedo alicui fructum qui mihi gratias agit: intercedat et offerat ante me devotas orationes pro illo: et ita gratiose reddam ei vitam gratie relinquendo peccatum et virtutem vivendo. Sicut egi cum apostolo

Tractatus.

paulo qui propter orationes beati stephani discessit ab infidelitate sua gratia mea faciente reſipiscendo a perfectionibus quas meis amicis iſſerebat. Itaq; nunq̃ operatio vir tueſa v3 omitti qualitercunq; diſpoſitus inueniatur homo. Dicebam ti bi flores illos eſſe putridos ⁊ ſic eſt. Iſti ſunt ale putride cogitationes q̃ mihi valde diſplicēt ⁊ precipue qñ iunguntur in corde cū odio atq; diſplicētia p̃teriti ſui. Iſte homo velut latro furatus eſt bonorum que3 efferre mihi creator ſuo debebat ⁊ ſibi inſeipſo exhibuit. Iſte ſes erat vbiq; ſetorem iudici3 ſalſi ⁊ miſerabilis. Et hoc iudicium vult eſſe vnum videtur eſſe contra me: ocula iudicia mea ⁊ omne miſerū meum inq; indicando: v3 in edictum in dicendo q̃ in veritate cum amore paterno concedit in morte3 quod ad vitam ordinat. Omnia condemnat ⁊ iudicat ſurta ſuam infirmam atq; deteſtabilem ignorantia3: talis eſt amor p̃prio ſenſituo ſibi inſeipſo cecinit oculuz intellectus: vnde co- operta pupilla ſanctiſſime fidei nō potuit videre neq; cognoscere veritatem. Secundū iudiciū eſt contra p̃rimum ſuuz: vnde ſepe multa mala ſequitur. Quia miſer homo ſemet- ipſum ignoſcādo: vult agnoſcere pariter ⁊ iudicare cor ⁊ affectum p̃rimoz: ⁊ ex quadam operatione ſi- ue mini3 verboſitate inconſulte damnaſſiter iudicat ea que ſūt ho minib⁹ occulta. Sed amici mei ſemper iudicāt in bonis: q̃ fundati ſunt in me ſūmo bono. Id utruſq; vero

miſeri ſemper indicant in malum q̃ fundati ſunt in miſerabili malo. Et quibus iudici3 frequenſſime generant odia: homicidia detractio- nes: diſplicētie p̃tra p̃rimū atq; re- moti ſiūt ab amore virtutis amico- rum meoz. Iſtū hoc illico ſequunt ſolia: v3 verba multi inordinata q̃ p̃cedūt ex ore p̃tra reuerentia: imo portus i vitup̃ii ⁊ iniuriā p̃tra me pariter ⁊ p̃tra ſanguine vni geniti ſi- li3 mei ⁊ alior ſanctor meoz ac in detrimento p̃rimi. Neq; vidēt ad alia vacare: niſi ad maledicēdū ⁊ cō- demnandū opa mea: blaſphemando quaſedq; creature: vt eis occurrat ⁊ de3 iudicia temeraria p̃ſudent. Nec aduertūt inſelices iſti q̃ a me lingua creata ſuit: vt mihi redderet laudē ⁊ honore3 vt homo p̃ſiteret oia p̃ci ſua: ⁊ vt illā excreceret i vir- tutib⁹ ⁊ i ſalutē p̃rimoz. Iſta ſunt ſolia maculata: ⁊ ex culpa miſerabi- li comprat: cor vnde proceſſerūt erat inſidū atq; duplicitate: ⁊ alia multa miſeria corrupta: ⁊ putrida. Agiliter enarrare non poſſes vltra. ſp̃iale detrimento: v3 ſuatiſſis gra- tie mee quā ſcurrūt aſa: q̃ ſunt et damna ⁊ palia q̃ propter huiusmodi linguas peſtiferas occurrunt. Nam p̃ inordinata verba frequēter in- ter, boſco eronta ſunt odia: mortales inimicitie: mutantē aliquñ ſtatū: deſolationes ciuitatū: atq; patria- rum: homicidia plurima: ⁊ alia multa mala: quia verbum vulnerat ali- quando cor: audientis: valde leſi- ter: ⁊ illuc ingreditur: vbi gladiū intrare nequirit. Nec arbor habet

Tertius.

in semetipsa septem ramos ad terram usq; deflexos a quibus folia cū supradictis floribus egrediuntur. Isti rami sunt septem peccata mortalia que plēa sunt alijs varijs atq; multis offensionibus et peccatis in mal insertis et inactis in radice siue stipite miserabilis amoris pprii pariter venenate supbie. Quō primo ramos ex se producit: erinde flores iniquas cogitationū: postea folia siue frondes inhonestos verbos: ultimo ructus pueris opes. Inclinati sunt et ad terrā huiusmodi rami qm ipsa peccata solimō se circūvolūt in terra cūfusi: miserabilis et inordinate subit ic terrene: nec alijs vident vacare possit: nisi qm se valeāt iplos siue satiare tali terreno lato. S; ipsi miserabiles oīo sunt in satiabiles: et sibi in ipsis inoportabiles. Et quidē valde pgrus ē q ipsi se quieti sint et vacuq; solū volūt et optant ea q nullo mō pnt animi implere siue quietare. Et h ē euidētissima ratio q; quā ipsi laciarī nequeunt: qm appetūt iugiter h viliissima et infima q finitissimo breuissima: sunt et ipsi qm ad esse sunt infiniti: nā ipsos ēē quotidie variabilis et culpa peccata finiant. Isti ad gratias. Et homo qm sit a me sup alias creaturas: nō alie creature sup cū imō satiarī nō pōt siue quietare anī mū sustinē solū in re que sit cōmior. Maior autem homine sum ego solus deus eternus: ideo solus: ego possum cum: et volo satiare atq; mecum esse in me feliciter atq; plenissime quietare. Sed quis tales ex co-

rum culpa mortali gratia mea priuati sunt iugiter i penoso tormēto pfiāt. Post huiusmodi sō penam qua cruciant: gemitus illico sequit.

Quō pfecti mōdani gemitos a liq. ventis collidunt. Capit. xliij.

P Redcā igit arbor pprie sensualitatis i qua mōdani peccatores secerunt suū principium atq; fundamentum pcepit concutitur a quatuor ventis: v; a vento prosperitatis: aduersitatis: timoris atq; pēnitentie. Isti sunt venti qtuor ventis prosperitatis nutrit in anima superbiam cum psumptiōe multa: ē magnificādo cū iactātia: pōrī nā vero vilipēdēdo cū iniuria. Si itarum domus tenet insulse viuūt cū multa cordis vanitate pcedens et cū imunditia mentis et corporis: cū propria reputatione simul et ambitione: cū multis alijs inconueniētijs et atq; defectibus qui sequitur post hec quos lingua tua facillime enarrare nō posset. Noueris tamen q; iste ventus prosperitatis in se nō est aliquo modo corruptus: nec etiā aliq; corrupti sunt: sed est corrupta principalis illa radix arboris: unde corumpuntur omnia que procedunt ab ea. Nam ego qui sum eternus et sūma bonitas omnia creant et quotidie facio bona. Isti sō pueri gemit eo q; corp asā nō ē aliquo modo laciat: qm affectu satis inordinato desiderant in his infimis ea que repperire nō possunt. Non habendo: cordialiter affliguntur

h. iij.

Tractatus.

et in afflictione sua gemunt. Jam n. vtri q. oculus optat cordi satisfacc/re. Idemmodus occurrit ei ventus vltus cuiusdam timoris scruiis et quo mirabili modo propriam vmbra[m] expandit metuendo perdes que sic inordinate diligit. Jugiter n. vitam propriam amittere trepidat: vel vitam filiorum: vel aliarum personarum ei dilectarum: siue statum domini sui: vel aliquis alterius et amore proprio: siue diuitias: vel honorem. Iste timor impedit omnino ne pacifice cum mentis tranquillitate possidere valeat ea que tenet: q. non possidet ordinate secundum voluntatem meam. Et ideo sequitur inde timor iste scruiis: ita timidus et angustus factus est: vilis atq. miserabilis peccati seruus: et ipse talem se reputare debet qualis est illa res cui seruit. Peccatus vero nihil dicitur ideo deuenit ipse ad nihil esse. Dum autem timoris ventus eragitant atq. commouit eum: illico superuenit ventus illius tribulationis et aduersitatis quam expandebat et auferret ab eo que possidebat. Aliquando particulariter et aliquando generaliter. Generaliter intellige quando priuatur vita: q. tunc etiam inuitus omnia relinquit. Aliquotiens occurrit i. particulari: q. priuatur aliquibus. Aliquando sanitate siue filijs: vel honore siue statu tempeorali: siue diuitijs premit: ego mediis egrogis videre salubriter expedire. Nam pro salute mearum creaturarum ista concedo. Sed fragilitas cordis est valde corrupta: et absq.

noticia veritatis: ideo patientie fructum amittunt: et impatientia mouetur ad murmurationem scandalum odium atq. displicentiam contra me pariter et mearum creaturarum. Et illa que vidi eis in vitas accipiunt: et existimant imortales. Et eo illa mensura doloris amittunt ea que quanto a more possidebant. Unde ceduntur ad afflictum gemunt et ad impatientiam que desolat animam et occidit auferendo sibi vitas gratie. Corpus etiam affligit exsiccatur atq. consumitur pariter et erocat intus et extra spiritualiter: v. et corporaliter. Et ita priuantur omni consolatione: quoniam ablata sunt ab eis ea in quibus delectabantur et in quibus affectu fidem atq. spem collocauerant ideoq. gemunt. Lachryma namq. sola non est in causa totius conuenientissime sed inordinatus affectus: et huiusmodi dolor cordis: unde lachryma processit: Itaq. non est exterior oculorum lachryma q. morem infert atq. penam: imo radit: unde processit: v. inordinatus amor: prius a corde procedens: q. si cor ordinatum esset et haberet in se vitam gratie: similiter esset ordinata lachryma et me deum eternam induceret ad ei misericordiam exhibendam. Sed ideo vtri q. ista lachryma mortem inferrebat: q. est veluti nuncius aperte patefaciens vtriusque vita siue more in corde consistat. Quarto dicebas occurrere quendam ventum conscientie. hoc n. agit eterna mea bonitas. Cui ego primo probauerim prosperitatem: vt homines ex amore

Tertius.

traherem: postea cum timore: vt et importunitate dirrigerent animus ad amandum cum virtute sine defecta. Tertio probant cum tribulatione gratiæ concessa: vt aperte cognoscant instabilitatem atq; fragilitatem vite presentis. Videndo q; illa minime perficiunt ex eo q; affectus se vos diligo amore paterno cōcedo multociens vnu in cōscientie stimulum: vt os humiliter aperiat: eiciens do et vomendo putredinem offensuram atq; peccatorum in sacramentali confessione. Ipsi pō tanq; obitinati et a me suo demerito reprobati: q; gratie mee recalcitrant: et illas acceptare noluerunt: et huiusmodi stimulum: conscientie refugiant et vt ita dixerim abhorrent illum velipendentes: et cum spaciamentis atq; miserabilib⁹ delectationibus trāfigentes cum displicentia mei atq; proximorum eorum. Totum occurrit eis eo q; radix est infecta sine corrupta cum arbores tota: propter qd omnia succedunt eis in morte: vnde consistunt in pena continua: et in amaro gemitu sicut iam dixi. Et nisi se corerent habendo tempus in quo liberum arbitrium habent et ipso possant vti transire ab isto gemitu quem habent in tempore finitō: et omni eo perueniunt ad infinitum gemitum. Itaq; q; mitius finitū re dundat eis ad infinitumq; lachryma fuit effusa cum odio virtutis in finitō: v; cum anime desiderio suūdato in odio quod est infinitum. Sed tamen si voluisset poterant ab ipso egredi gratia mea, mediante quoniam

am liberum habebant arbitrium q;uis: ego dixerim infinitum esse. In finitū est quārum ad affectum anime et eius effectus: sed nō odiū vel amor: crīstēs in anima: q; dum crīstēs ista vita potestis odire: vel amare: vt est vestre voluntatis. Qui vero finitū tam in amore virtutum bonum ad p̄sētur infinitum: sed ille qui finitū vitam in odio continuo stat in odio infinito eterna damnatione cōdennatus: vt iam dixi demonstrando: q; in flumine sponte mergebantur semetipsos ibidem suffocantes: in tantum q; ipsi nequeunt aliqd operari bonum p̄uati misericordia mea si mul et vera caritate fraterna quam ita eterna patria sancti mei gustant ad inuicem. Ipsi nati quoq; caritate vestra qui crīstō viatores et peregrini a me constituti et ordinati: vt ad vestrum terminum venire possint: vs ad vitam eternam. Ipsi vero suis demeritis omni bono se priuant. Unde nec orationes: nec elemosinæ: nec alia bona valent eis ad vitam. Ipsi sunt a diuina caritate mea veluti membra iam a corpore præcissa: q; dum vixerunt omnino rennerūt esse subiecti sanctis præceptis meis in corpore mistico sancte matris ecclesie: nec eius obedientie: vñ sanguinē hauritis vnigeniti filiū mei. Quare merito recipiant eterne damnationis hoc: (bilem fructum cum amarissimo gemitu et inextinguibili stridore) dentis. Ipsi sunt illi martires demonis de quibus tibi feci mētiam. Itaq; demon dat eis illud p̄mum ex horrendum quod ipse pa-

Tractatus.

ely. Vides ergo q̄ iste planctus i
fert valde penosum fructum in vi
ta presentis: in fine conuersiones
demonum infinito tempore.

De fructibus secundarum ter
itarum lacrymarum. Cap. xlv.

Resunt in presentis loco videndi
de fructibus quos illi recipi
unt qui vitare culpam incipiunt et
timore pene. Quidam. n. sunt qui
morem peccati mortalis egrediunt
tur ex formidine pene. Ista est qua
si vna vocatio generalis: ut iam vi
ri. Quem fructus habet iste qui sic
agit: hic incipit euacuare domum
anime sue ab imunditia peccatorum
eo q̄ liberum arbitrium mundauit
p̄e formidie. Et ex quo purificant
animam a culpa recipit atq̄ sen
tit illico pacē in cōscientia: et incipit
affectum anime disponere: oculum
intellectus apperiendo ad viden
dum locum suum quem anteq̄ eu
cuaretur videt nequibat: sed solum
modo putredinem variorum atq̄
multorum peccatorum videbat. Et
incipit habere consolationes: q̄ cō
scientie vermis i eo pacificat̄ est ex
pectādo quasi cibū virtutis app̄he
dere. Sicut occurrit i hōie qui post
q̄ stomachi euacuauit malis humo
rib⁹ appetitū h̄z atq̄ dirigit ut al
sumat aliq̄ aliū sicut sic isti p̄solant̄
ut arbitriū liberi man⁹ cū amore ci
bi virtutis eis cibū porrigat: ut mē
ducare valeat. Et i veritate sic est.
Nam si p̄mū timores exercitauerit
aia virtutis postq̄ affecti summa,

euacuat: et expurgat a peccato reci
pit s̄m fructū: v̄z statū s̄z lacryma
rū. In quo p̄ affectū incipit aia suscip̄
domū virtutib⁹ h̄z statū h̄z p̄fecta
q̄q̄ a timore surrexerit: tūc tūc p̄
cipit p̄solationē: q̄si amor aie hui⁹
hōie delectationē habuit i veritate
mea q̄ quidē ē ip̄e amor. Et p̄ p̄so
lationē et delectationē quā i me rep
perit scip̄e amare valde dulciter:
q̄ sentit i se dulcedinē cōsolationis
mee: vel creaturaz mearū p̄ me.
Igit̄ amorē exercēdo quē īgressus
domū aie sue: et quo timor cū pur
gauit a sorde peccati statū incipit h̄c
fruct⁹ mee vtutis caritatis. Et post
q̄ amor iurauit ad possidēdū incipit
idilare sentire p̄solationē variorū at
q̄ multorū fructū. Alit̄o hō p̄sene
rādo recipit i se fructū ponēdi men
sam: v̄z postq̄ aia migrat i tēpore
ad amorē virtutis i mēsa sua disci
bit ad lacrymas tertias virtutis p̄
ueniēdo. Iste mensam scilicet cru
cis i corde p̄ter et i aia sua pōit. Et
quo mēsam huiusmodi parat ibi re
cipiendo cibū dulcē: et amorosi filij
mei q̄ demōstrat ap̄e mei p̄is ho
norē atq̄ salutē v̄sam: p̄p̄ quā lai⁹
ei⁹ ap̄iri voluit: et semetip̄m exhibe
it vobis i cibū. Tūc aia comedit in
cipit honorē meū: et aia salutē eius
odior: magna peccati displicentia.
Quē ergo fructum aia recipit i isto
tertio statu lacrymarū. Dico tūc re
cipit fortitudinē quandā i odio san
cto fundatū p̄tra p̄p̄ia sensualitatē
cū vno fructu mihi gratissimo vere
hūilitatis: iuncto patientia cū qua
vitat oē scādālū: iō p̄ea p̄uat aia

Tertius.

q; cū odī gladio ppriā voluntatē i
teremitt vbi consistit oīs pena vfa.
Q; sola sensitua volūtas ī se scāda
luz h3 ī iurijs: vel pfectiōib⁹ illa
tiar: vel ex pūatiōe pōlationi spda/
lūi sine tpaltā: vōt iay tibi dicit: et ita
venit ad spatiētā. S3 q; volūtas ē
occūsa cū lacrimolo dulciq; deside/
rio gustat lēpīt fructū lacrimarū
v3 gloriose patiētē. Q; fruct⁹ opta/
bilis atq; magne suauitatis: et dī
de dulcis es te gustantib⁹ ī pūate.
Mōi quoq; grāssim⁹ et acceptabi
lis es: Dū es ī amaritudine gustas: et
hēs ī te dulcedinē. In iurijs tpe tu
pacē hēs. Dū es ī pōtolo mari vbi
vētī pīculosi nauiculā aīc pcutiūt:
et illud āron dicit: tu cū pacifica trāgl
litate pūarijs ab hīs detrimēto quo
cūq; Nauicula nāq; tua reppit op/
ta cū dulcē: et eterna volūate dīnia
vā vestimētū accepisti caritatis ar
dentissime: vt aqua nō valcat īgre/
di. Q; filia dulcissima ista patiētia
ē vna regia pūstēs ī quadā arce for
tissima. ipsa quotidie vincēdo triū
phat: nec vllō tpe vīcēt. ipsa nō vult
ēē sola: s3 cū hā pūnerātia sociata.
Est ēt veluti modullū caritatis igni/
te. ipsa qdē ē q; patefacit vestimētū
ei⁹ vtrū ī pūate sit nuptiale vel n.
Sī hō fuerit ī aliquo laceratū ex l
perfectiōe virtutis lūitate manife/
stat p ei⁹ oppositiōv3 impatientiā.
Oēs virtutes aliqñ se pūnt occultarē
demonstrādo pfectionē cū īmpfecie
fuerit: te autē o patiētia latef neque
untq; si tu es ī aīa que dīrecte me
dullū es vere caritatis apte demō/
stras oēs virtutes alias ibi pūas

atq; pfectas adesse. Et si tu nō ades
apte cognoscis alias ipfectas ēē vir
tu tes: et nō pūnerūt adhuc ad mē/
lām sanctissime crucis. Tu patiētia
pcepta fuisti realiter ī vera noticiā
pprie fragilitatis atq; mee bonita/
tis ī se. Insuper odiū sanctū te pepit:
et humilitate hā te pūtrīt. Tibi pa
tiētia nullo modo denegat honozis
mei cibus atq; salutis alay: s3 ipm
affectuose quotidie manducas. Et
ī veritate sic ē. Aspicias o filia mea
virtutem hanc excelām ī mar/
tiribus qui cum sancta dulciq; tol
lerantia manducabant huiusmo/
di cibum animarum. Mors eorum
vitam ex pūebat atq; mortuos re/
ducebat ad vitam: et ita mortalium
criminum expellebat ab anima te/
nebras. Mundus iste cū omni ma
gnificētia sua: atq; domini siue ti/
ramini cū omni potentia sua se tue
rī minime poterant ab eis ex vīr/
tute prefate regine dulcis patiētie.
Ista glorioza virtus ē veluti lūcer/
na succensa super candelabro. Iste
est ille fructua optabilis quem ex pū
buit anime lacrima postq; attigit
ad sui proximī caritatem mandu/
cando cum innocentissimo: et im/
maculatō agnō filio meo dilectū/
simcum desiderio cruciato: et an/
rio et cum intollerabili pena mea/
rum offēsarum contra me crea/
tozem suum illatarum. Non dico
penam affligentem: quia v cra vile
crio cum forti patientia occidit dm
nem timorem et amorem proprium
vnde pena pūuenit. Sed hoc ē pe/
na solum ex offēsa mīpī facta: et

Tractatus.

metrimeto proximū que fundatur in caritate sincerissima pingua faciens animas. Itaq; gaudet et in se letaturaq; signum est aperte demonstrans esse me per gratiam singularem in anima.

De fructu quartarum et vntinarum lacrymarum. Cap. xvi.

O Tri tibi de fructu tertiatarum lacrymarum prosequar: et qd tibi narrare de quarto et vltimo statu de lacrymarib; vntina qui tamen non est a tertio statu segregat⁹ vt iam tibi dixi sed vnitur velut vnitur mea caritas cum caritate proximę vna conditur ab altera. Sed ad quartum attingendo tantum creceuit anima qd non solum tollerat aduersa quecumq; patienter: imo valde libenter: et cum sancto gaudio vtilipendit omnem recreationem: vnde cumq; sibi prouenire possit anxia desiderans habere conformationes cum vnigenito filio meo iesu christo crucifixo. H anima recepit fructum cuiusdam quiescendi: et vnay vntionem perfectam per sententiam in natura mea dulci diuina vbi suauissime lac in veritate gustat velut infans qui requiescit pacifice ad vbera sue genitricis in ore tenendo mamillam et ad se trahendo sine sanguendo lac ipsa carne pectoris mediantē. Sic anima que peruēit adhuc vltimum statum valde mirabili modo requiescit ad vbera mee diuine caritatis in ore sancti desiderii tenēdo carnem iesu christi crucifixo: v;

vestigia sua virtute realiter imitanda atq; doctrinam eius. Nam acerte cognouit in tertio statu qd infans non oportebat per me patres ambulando transire: quoniam in me nulla pena cadere poterit: sed sic in vltimissimo filio meo. Nos vero non possumus absq; penā transire: sed cum tollerantia multa quoniam ad virtutes veras atq; probas. Unde se collocant ad pect⁹ vberis christi crucifixo: ita transit ad se lac virtutum in quibus habuit vitam gratie. Et ita se veritas habet. Nam virtutes non habebant in se huiusmodi dulcedinem nisi qd facte fuerant et vnite in me: v; intuitu et amore mei per petrare fuerunt: et infans atq; anima rumet non intuitu proprie consuetudinis: vel utilitatis. Nunc amabilis atq; dilectissima filia diligenter attende qd gloriosus: et dulcis est iste status in quo fecit anima tantā vntionem pectori caritatis qd nō inuenitur ea absq; pectore: neq; pect⁹ absq; lacte. Similiter hec anima nō inuenitur absq; iesu christo crucifixo: nec absq; patre semp eterno quē inuenit gustando sumam et eternā deitatem. Quis intelligeret: et attenderet qualiter implentur illius anime potentie. Memoria semper replentur mei recordatione mei trabēdo ad se per amoris affectum ei collata mea gratiosa beneficia: nec tantum beneficiorum actum quantum affectum mee paternę caritatis cuius qua sum largitus. Et precipue beneficium creationis attendēdo se creatam ad imaginem: atq; similitudinem

Tertius.

nem meam super quo beneficio cognouit in primo statu supra posito penam que propter ingratitudez ei sequebatur. Et ideo surrexit a miseria culpazum et iniquitatum suarum ad beneficium preciosi sanguinis xpi in quo ad eam gratiam recreant laudando facies anime sue ac omnium aliorum a lepra peccatorum. Tibi anima repperit in secundo statu dulcedinem quandam amoris: gustando suauitatem atq; culpe displicentiam quam culpam ipse mihi tantum displicuisse vidit: et agnouit qd illam valde puniri su per corpus dulcissimi filij mei. Post h ad iuuenit in se sancti spiritus aduentum qui declarauit: atq; declarauit animam in veritate. Sed quando recipit anima lumen istud. Idest qd agnouit per primum atq; secundum statum in se beneficium meum: tunc habet in se lumen perfectum agnoscendo veritatem meam: v3 qm et amore paterno solummodo motus ipsa meo ergo creauit ut haberet vitam eternam. Idest est veritas quaz aperte demonstrauit vobis in sanguine xpi crucifiri. Postq; ea agnouit amat eaz: et amando demonstrat: v3 amando pure quicquid amo et odiendo quicquid odio. Et ita se repperit in tertio gradu caritatis proximi. Itaq; memoria replet ad huiusmodi pectore in perfectione quacumq; transacta: qm in se retinuit ipsa beneficia mea. Intellectus vero retinuit lumen introspectionis in memoria et ibi veritatem agnouit et amittendo cecitatem amoris proprii re-

manfit in lucidissimo sole: v3 i obiecti xpi crucifiri vbi cognouit cum deum verum et hominem. Propter huiusmodi notitiaz et agnitionem ex vnione facta surgit etia3 et eleuatur ad vnum aliud lumen acquisitum no per naturam neq; per propriam virtutem ab homine paratam: sed per gratiam singularem a dulcissima veritate mea concessam que nunq; vilipendit anxia desideria: neq; labores fideles oblatos ante me. Tunc affectus qui sequitur intellectum venit in me cum amore perfectissimo et ignito. Et si quis a me peteret que vel qualis est h anima responderem. Est aliter ego quonia in me se transformauit ex affectu et vnione amoris. Tunc lingua corporalis exprimere possit excellentiam istius ultimi et vniuersi status atq; fructus varios et quaplorimos quos anima recipit in eo cum plenitudie potentiarum eius: Idest est ista congregatio vultus de qua tibi feci mentionem explanando supra de tribus gradibus verbum incarnate mee veritatis. Non posset aliqua lingua corruptibilis explicare. Tamen hoc sancti doctores ab isto lumine docti et illustrati demonstrant eaz quo sacra paginam explanabant. Unde no ueris ordinis tui gloriosus Thomaz de aquino habuist scientiam suam magis studium orationis et mentis eleuationem et lumen intellectus qd per humanum studium. Ipse fuit veluti lumen valde lucidum quod in ecclesia sancta collocauit: ut illuminarentur errorum tenebre. Si etia3

Tractatus.

aspicias euāgelistā gloriosus Joāne
q̄tū lūmē acquisiuit i cū bēdo supra
pect⁹ yhu xpi filiū mei cū quo post
multū t̄p̄is ita inuadit euāgeliza-
uit. Et ita uisurrēdo oēs isto lūmī-
ne ecclesiam sanctā illuminauerūt:
aliqui p̄ vnū modū aliqui p̄ aliū. in
trinsecā uero sensu: vnionē p̄fectā:
atq; dulcedinē ineffabilē exprimere
lingua tua: nullo mō possetq; fini-
ta res est. Idē oc exprimere gloriosas
apostolus uoluit uicēs. Oculus nō
uidit: nec auris audiuit: nec in cor
hoīs ascendit ea q̄ sp̄s parauit de-
us uisigentibus s. O q̄ dulcis est
illa mīssio dulcis ultra q̄cūq; dulce
dine cū vnione p̄fecta quā aīa fecit
in me. Qm̄ ē īp̄sū ale nō ē uolun-
tas media p̄ eo q; mediū facta uide-
tur vnā. Itē p̄ vnīuersū orbem
edocem iacet et fructa p̄tinuap: et
humilis orationū. Quz ingenti odo-
re lincti exheretiq; clamat ī salutem
aīap cū uoce sine uoce humana cor-
rā uinīa maiestate mea. istū sunt vnū
tū fructus quos comedit aīa ī p̄i-
ti uitā: in hoc ultimo statu cū mul-
tis laboribus lacrimis atq; sudori-
bus acquisito. Et ita cū uera p̄lene-
rantia p̄trāit ab hac vnione que ī
in gratia p̄fecta suū seculo tū eri-
stens est īp̄fecta: q; eo qd appetit
satiari non p̄t: et qd cū corpore liga-
tur in quo lcr p̄uersa uiget q̄ quasi
dormitat ex affectu uirtutis: s; non
est ī se mortua. Et ideo p̄t excitari
sublato uirtutis istrumēto quo me-
ditāte dormit. Idco dicitur īp̄erse-
cta nunc vnio talis: ista tū vnio in-
cubitatē aīam introducit ad illā

p̄fectionē eternā atq; felicissimā: q̄
nunq; in aliquo casu p̄t auferri si
ne minui p̄t iam tibi diti narra-
do te beatis ibi gustat cū ueris gu-
statoribus ī me uitā eternā in oppo-
sitū cor qui receperunt fructū suū
gemitus eternū interitum. isti p̄ue-
nerunt a gemitu finitō: et beati ad
eterna gaudia recipiendo uitā glo-
riosa in p̄petuo duraturā: et cum fru-
ctu lacrimarū: et ignita caritate cla-
mant: et offerunt lacrimas igneas
ut itz diti p̄ uobis in p̄specta meo.
Nunc explicam tibi gradus lacri-
marū: et ip̄sā p̄fectionē et īp̄fectio-
nem atq; fructū quē aīa recipit ex
ip̄sa lacrimisq; p̄fecti lacrantur
uitā eternā: iniqui uero damnatio-
nem infernalem.

Quomodo deo regratias h̄ ani-
ma de declaratiōe predictorū sta-
tuum lacrimarū et ci tres p̄citiō
neō facit. Capit. xxiij.

Iunc hoc aīa ex īgenti deside-
rio anxia p̄ declaratiōe quaz
habuerat a dño deo sup̄ statibus la-
cymarū antedictis uoluit p̄hiloca-
pta dicebat. Gratias gr̄as agiti-
bi sūmo et eterno p̄i q; desideria scā
seruorū tuorū exaudis et ip̄los a te sū-
lutē n̄fam incertimabiliter optas et
amasq; nobis ex amore p̄mo amorē
rē exhibuisti t̄p̄e quo te cū cram⁹ ī
guerra mediante dilectissimo filio
tuo. p̄ter hūc igit amorē ineffabilē
tū: et īghiscā caritatē ex gr̄a tibi
supplicet itinef tuto ad te uenit⁹
ualcā cū salubri lūmine: et nō ī tene

Tertius.

hinc corā p viā scilicet doctrīe tue
cui⁹ apte mibi demonstrasti verita-
tē: ego possim agnoscerē piter z vi-
tare duas alias fraudes de q^b ali-
qñ suspicor occurrere posse. Itaq³
p^{ri}us egrediar a statib⁹ istis a te pī
eternē declarari vellē. P^{ri}mus ē si
q^o a me p^{ri}us erpescet: de nō fuisse
di tibi qd: vel q^uiter ei rōde debeo
lz ego pī eternē recolocqua mibi su-
pra declarasti sup illo verbo tuo vi-
des. Ego delector i pācis verbis: et
multis opationib⁹. Nilominus si
maiestati tue placet vltim⁹ aliqua
rēba rāger mibi gratissimū erit. Et
isup si orāte me. p suis atq³ creatu-
ris tuis: ego reppirē i orōne mentē
vni⁹ valde t: si dūpositi mibiq³ vi-
debūt illā ītueri gaudere i te: aliq³
pō p^{ri}perero qñ cū mēte tenebosa:
nūquid ego pī eternē indicare pos-
sum vni⁹ i luce g^{ra}z aliū ēē q^ua pī
natū: vel vidēdo quēdā ambulāte
cū penitētia magna: z aliū abq³ ta-
li p^{ri}ia: nūquid indicat⁹ possum illū
qui talē p^{ri}ia: agit i maiori p^{ri}ectio-
ne fore qñ aliū qui si facit ita. Sup-
pliciter oro maiestātē tuā: vt mibi
declarare digneris hāc ābignitatē
meā ne sim i n modico lumine meo
qñq³ decepta. Scdm sup quo peto
declarari ē signū q^o aīa recipit i vi-
sitatione tua: vel aduersarij nri. Si
bñ recolo tu veritas eterna diristi
q^u i visitatiōe tua remanebat aīa cū
alacri gaudiorz ad virtutes oīes:
vel anida. Nūc ego kif p opto vtz
huiusmodi gaudiū a p^{ri}ia: passide
spūali posset aliqñ fraudari sine de-
cepti. Q^uā ptingeret ita petis atq³

derē: z acceptarem signū virtutis.
Idē illa sunt de quib⁹ humiliter a
te postulo declarari: vt i veritate tū
bi fuisse valeā: z utilitatē afferre p^{ri}-
mo meo vitādo quodlibet iudiciū
nūc falsum: erga creaturas tuas z
p^{ri}ipue circa suos tuos: eo q^u mibi
v^o huiusmodi iudiciū ēē cā: vt aīa
fiat atc remota. Ideo vitare tantū
inconueniens erēpto.

Quō lumē rōnis ē necessariū curi
libet aīe volēti deo i p^{ri}itate fuisse. Et
p^{ri}mo vltimē gnāli. Cap. xcviii.

Tuus atq³ ei n^o p^{ri}ido cōplacētā
visti atq³ fāne talis aīe: necn
z de puritate cordis: atq³ de sinceri-
tate desiderū cū q^b optabat ei fuisse
re vertit ad cā oculū sue pietatis z
misericordie dicens. O dulcissima fi-
lia carissima: z sponsa fidelissima le-
ua te supra te ap^{ri}es oculū intellect⁹
ad vidēdū i finitā bonitatem meā z
amozē scilicet hūilē quem hēo circa te: z
alios amicos meos z ap^{ri}as aurem
tui sensus atq³ desiderū q^u si tu si vi-
deres si posces audire: neq³ cognosce-
re veritatē meā. Q^u v^o aīa q^u mibi
me videt oculo intellect⁹ in me veritatis
obiectū nō pōt audire sine co-
gnosce re veritatē. Ideo volo vt ap-
tius cā agnoscas: vt alargas vltra
tuū sentimentū sensitivū: ego vero
qui delector in tua petitione atq³
desiderio tibi satisficiam. Non q^u
er vobis aliqua delectatiō mibi pōt
sit augmentari quoniam ego sum
ille qui: z qui vos erēcere facio: z
non vos me: sed in memetipso de-

Tractatus.

lector de factura mea. Tunc anima
fuit obediens dicendo se super se: ut
agnosceret veritatem eorum que pe-
tuerat deus autem eternus ait el.
Ut apertius intelligere possis ea q
tibi dicam a principio sumam ero-
dium de tribus luminibus qui pro-
cesserunt a me vero lumine. Unum
est quoddam generale lumen illius
vs qui sunt i communi caritate vine-
tra. Et quantum tibi de quolibet vi-
derint: tamen multa tibi dici que vo-
lo replicare: ut infimus intellectus
tous intelligat apertius ea que no-
scis desideras. Illa quoque duo lumi-
naria sunt eorum quia mudo sunt
segregati: et ad perfectiones attinge-
re desiderant. Et super hoc: ego te de-
clarabo de his que petuisti: narra-
do tibi particulariter ea que tetige-
ram i generali. Si bene recolis ego
dixi tibi: q absq lumine nemo po-
test per viam veritatis incedere: vs
absq lumine rationis. Quod lumen
rationis a me trahitis vero lumine
eum oculo intellectus: et cum lumine
fidei quod vobis in sacro baptismo
tradidi nisi vobis ipse auferatis il-
lud ex defectibus vestris. In quo ba-
ptismo mediante virtute sanguinis
vniuersi filii mei fidei formam ac-
cepistis que fides cum exercitio vir-
tutis et lumine rationis ab ipso lumi-
ne illuminante vobis vitam exhibet
adducendo vos per viam veritatis
et cum ipso peruenitis ad me verum
lumen sine quo venistis ad tene-
bras. Duo lumina que procedit ab
isto lumine sunt vobis omnino ne-
cessaria: quibus duobus etiam ad-

dam tertium. Primum est q vos
omnes illuminati sitis in agnoscen-
do bona mundi transitoria que ve-
lociter transeunt vt ventus. Sed il-
la plene non potestis agnoscere nisi
fragilitatem vestram antea cogno-
scatis quantum in se labilis est et val-
de prona cum pueris lege que me-
bris vestris est alligata mihi creato-
ri vestro sepe rebellans. Non tamen
ex huiusmodi lege compellitur ali-
quis ad peccandum siue ad comit-
tendum: vel vnum minimum pec-
catum nisi sponte consentiat. Ergo
solummodo contra spiritum impu-
gnat. Neq legem ipsam ego concessi
hominibus: vt ipsi vincerentur at-
q succumberent: sed vt ipsi vincerent
et sic in animabus eorum angumen-
taretur atq probaretur virtus: p-
co q virtus nullo modo probatur:
nisi per eius oppositum. Sensuali-
tas aduersatur quotidie spiritui: et
ideo in illa sensualitate probat ani-
ma dilectionem quam habet in me
creatore suo. Sed quando siue quo-
modo probatur? Quando eius odio
atq displicentia contra ipsam insur-
git. Insuper etiam istam hominibus
suspendi legem: vt in humilitate ve-
ra conferrentur. Quare cum dilige-
tia debetis advertere q est: ego crea-
sem animam ad imaginem et simili-
tudinem meam: et ipsam excellentis-
sime dotassem tanta dignitate nobis
diffusa: postmodum illam associari
cum re tam vilissima sicut est corp-
ex luto quippe formatum etiam al-
ligando sibi legem huiusmodi per-
nosam: ne forsitan attendendo pul-

Tertius.

consuetudinem suam erigeret caput et superbia contra me. Unde fragile corpus habentibus huiusmodi lumen occasionem eribet humilitatis anime. Neq; materias habet elationis si se bene considerat homocōs mansuetudinis: et humilitatis. Ita q; licet ista quantumcūq; peruersa nullo modo compellit aliquem ad quancūq; peccati culpāz propter impugnationem quam facere possit: ymo vobis occasionem eribet: ut in veritate vosmetipsos agnoscat: et instabilitatem vite presentis. Nec aperte videt debet oculus intellectus cum lumine sanctissime si dei quā ubi vtri fore pupillam oculi. Nec est illud lumen omnino ne cessarium omnibus habentibus in se rationem qui participes esse cupiunt vite gratie atq; fructus sanguinis immaculati agni in quo cessat statu fuerit. Qui vero caret isto lumine indubitanter est in statu damnationis. Et ista est efficacissima ratio q; illi qui non habent lumen peccati sunt gratia: quia qui lumie caret ignorat omnino culpe malum et ea que sunt in causa: et ideo vitare ne scit: nec odire causam eius. Et modo consimili qui bonum ignorat atq; boni causam: v; virtutem: amare non pōt neq; optare me qui sum verū atq; sumū bonū neq; virtutē quā vobis exhibui: velut instrumentū: et quodā modū ad aegrēdā: et īpetrādam gratiam meazibi consistite et bonū. Itaq; patenter aduertere potes quantum vobis necesse sit habere illud lumen: quia culpe vestre nō

consistunt in alio nisi amādo quod odio: et odiendo: quod amo. Ego tili go virtutem et odio peccatūz. Ergo qui peccatūz amat: virtutē edit: se indubitanter offendere me nouerit: est gratia mea priuatus. Nec ambulat veluti cecus qui peccati causam ignorando: v; amorem proprium sensitiuum: non habet odio semetipsum: neq; peccatūz agnoscat neq; malum quod ei sequitur ex vitioso peccato. Ignorat etiā virtutes atq; me qui tribuo sibi virtutes: unde vitam adipiscitur eas amplectēdo: et excrecendo. Ignorat quoq; dignitatem in qua se conseruare pōt: et ad gratiam venire mediante virtute. Clides ergo q; ignorātiā: sua cecitas est occasio sui mali. Itē vobis expedit omnino lumen illud habere sicut iam dixi.

De illis qui posuerunt affectum suum potius in mortificatione q; in occidendo propriam voluntatem: et hoc est plus q; generale lumen et est lumen secundum. Cap. xcix.

Postq; anima generale lumen illud acquisiuit ibi nullo modo debet esse contenta: q; cum estis in hac vita mortali peregrini potestis in illo debetis ingiter in virtute crescere. Qui vero crescere minime studet ipso facto retrocedit. Quilibet ergo crescere debet in cōmuni lumine qd acquisiuit gratia mea mediante sine sollicitate conari debet ad p̄m lumen perfectum attingere: ut sit ab imperfecto perueniat ad p̄m

Tractatus.

sectum. Cū lumine namq; vos oportet ad perfectionem attingere. In hoc vero secundo lumine perfecto sunt due maneries perfectior. Perfecti namq; dicuntur qui modus, ut uendi cōsumem secularium dimiserunt per viam veritatis ambulantes: modo tamen duplici. Nam alii qui cōhāt iurta posse perfecte castrigare corpus eorum cum grauissima et aspera penitētia. Et ut illa lenitas eorum rationi rebellare nō audcat omnem affectum suum apposuerunt magis ad mortificandum corpus q̄ ad occidendum voluntatem propriam: ut alias tibi dixi. Isti pascuntur ad mensam penitētię. Et quippe boni sunt atq; perfecti si penitētia fundata est in me cuius lumine discretionis: v3 cum vera noticia mei pariter et t̄focuntur cum humilitate profunda. Et p̄sertim si attendant potius ad iudicandum voluntatem meam q̄ voluntatem hominum. Sed si non ambulant isto modo: v3 humiliter induendo voluntatem meam: frequenter offenderent perfectionem eorum: in die iudicis temere illos qui non vadūt per eandem viā quā ambulant ipsi. Idcirco autē accideret eis et eo quia studium atq; desiderium suum apposuerunt amplius ad mortificandum corpus q̄ ad occidendum propriam voluntatem. Tales volunt quotidie tempus, locum: et anime consolationes atq; mundi tribulationes: et diaboli p̄silia: s̄m voluntatem propriam: et non sicut ego concedere: prout in secundo statu: ego nar-

raui tibi. Isti dicere solēt a propria voluntate fraudati quam ego tibi nominavi spiritallem voluntatem. Ego vellem consolationem illam: et non tribulationem istam vel diaboli molestiā: nec ita desidero propter me: sed ut amplius deo placere valeam et ipsum et gratia magis i amma mea possideam: quia mihi videtur ei seruire perfectius isto modo q̄ illo. Et ita qui talis est: frequenter in penam incidit atq; tedium: et ita quandoq; fit incomportabilis sibi: metip̄s: et in hunc modum offendit sui status perfectionem. Nec aduertit q̄ ibi iacet vitanda putredo superbie cum tamen iacet ibi: quia si mens vere foret humilis: et nō ita p̄sumeret videret aperte: cum lumine rationis: q̄ ego tuis veritas omnibus exhibeo statim: tempus locum: atq; consolationes: ut expe- dit vestre salutis: et ad perficiendam in anima perfectionem: et virtutis augmentum propter quam et ad quā eam elegi. Et agnosceret q̄ omnia tribuo cum affectuosa caritate. Ideo cum amore debet omnia recipere cū reuerentia prout agunt veteris mei de quibus tibi dixi q̄ manent in isto p̄fectissimo lumine.

De tertio et perfectissimo lumine rationis et de operib⁹ que facit anima postq̄ ad ipsum statum peruenit et de quadā pulchra visione quā habuit hec anima. Capit. 6.

Hic tertij qui dicuntur secundū postq̄ ad huiusmodi lumen

Tertius.

gloziosum pñt. erant in omni statu perfecti sunt. Et omnia que quo modolibet eis ego concedo siue per mīto cum debita reuerentia suscipiant: ut in tertio et vñtuo statu anime: tibi mentionez egi. Illi se reputant omni pena dignos atq; mīdi scandalis: et cōsolatione priuati. Et sicut se pena quacūq; dignos estimant: ita se reputant idignos omni fructu siue cōsolatione quē vel que sequi debet in fine post penam. Nam in lūmē gustauerunt et agnouerunt eternam voluntatem meam que nñq; aliud optat: nisi bonū vestrum: et ut i me sanctificati sitis. Et ideo vobis hec omnia pmitto et affectuosa caritate pñna cōcedo. Post q̄ anima cognouit eam induit illā nec attendit ad alia nisi solus ad cōseruandum: et augmētandum huiusmodi statum suū perfectum: ad laudem et honore meū nominis oculum intellectus apperiendo: cum fili dei lūmē: in obiectum resu christi crucifigi vnigeniti filiū meū: amando et virili corde sequendo saluberrimamque doctrinam: quē regula est et iter omnibus: vsq; perfectis et in pfectis. Attendit. n. amorosus agn⁹ ei p̄bere doctrinam perfectionis: quam attente considerando phō capitur in ea. Perfectio quidem hec est: quia vidit et agnouit ipsam vnigenitum filium meum: et nutritisse ad mensam sancti desiderij: quotidiē perquirendocū: patrie eius honorem: atq; salutem vestrā. Et ex hoc anxio desiderio: cum in-

geli sollicitudine festinavit ad mortem obprobriosam salutare crucis: et ita perfecte obedientiam in iunctam ei per me patrem eternus nunquam vitando labores et obprobria: nec ex igratitudine vestra: vel ignorantia non agnoscendo beneficium tam excelsū et iūmentum: nec ex perfectione iudeorum siue murmuracionibus: vel clamoribus populorum nūq; se quoquo modo retrahit: s; omnia velut miles valdestrenus atq; capitaneus inuictissimus expugnando prostravit. Cum enim in campo p̄lij collocatam ut aduersantes venientes expugnaret et vos de manibus eorum liberaret omnino. Nam eratis ipso rum peruerse kruituti damnableter obligati: et ut ipse vos instrueret de via doctrina et regula sua: et ita peruenire possētis ad ianuam eterne vite vobis apertam cum clauis sui pretiosi sanguinis cum igne tante collectionis effusi: cum odio atq; displicentia culparum vestrarum. Quasi dicat vobis amorosus iste filius meus. Ecce vobis viam ostendit: et vite vñabilis aperit ianuam: cum proprio sanguine. Non sitis ergo negligentes ipsam virtute prosequi cum ignauiā sedentes in amore proprio et euz ignorantie vici lucidissimae: atq; p̄sumptione volentes vestro modo mihi seruire: et non modo meo q; viā planā et apertissimā explanant corā vobis. Surgatis ergo solliciti sequentes eum: q; nemo pōt ad me patrē eternū veniſ nisi g

Tractatus.

eum. Ipse vobis est via pariter: et ianua per quam vos oportet ad mare pacificum ingredi. Cum autem anima peruenit ad gustandas hoc admirabile lumen: quia dulciter vidit et agnovit ideo gustavit: velocissime currit ad me: veluti pbi locapta eum ingenti dilectione ad mensam sancti. Desiderij non vident se propter sequendo consolationes proprias temporales: vel spirituales veluti persona que totaliter in isto lumine atq; salubri noticia propriam voluntatem abnegavit. Nullum omnino labores vitat vnde cumq; proveniat: imo letatur cum pena tollerare obprobria quocumq; molestias diabolicas: et murmuraciones hominum: et immensa sanctissime crucis manducat honoris mei cibum atq; salutis animarum. Nec remunerationes aliquā requirit a me: vel ab aliqua creatura: et q; spoliatus est ab omni amore in rechario: quia me noqua. Et amat in quo respectu sui: et induit in veritate lumen perfectum amando me sincere sine respectu quocumq; ubi solum ad gloriam: et laudem nominis mei nō serviendo mihi propter propriam consolationem: nec proximo ex utilitate quacumq; privata sed ex amore puro. Isti perdidērūt semetipsos crucientes hominem veterem: et induit novum hominem: vsq; iesum christum unigenitum meū: ipm virili corde sequētes. Isti sunt qui sedent ad mensam sancti desiderij qui solitudinem ampliozem opposuerunt ad occidendam vo-

luntatem propriam. Et ad mortificandum corpus. ipsi quippe mortificant etiam corpus sed non pro affectu principalis sed velut instrumentum et in adiutorium ad occidendam propriam voluntatem: sicut ego tibi supradixi super illo verbo dicens q; ego delectabar in paucis verbis et multis operibus: et ita facere debetis: quia principalis affectus esse debet in occidendo propriam voluntatem: ut non querat nec velit nisi solum modo sequi iesum christum crucifixum honorem et gloriam nominis mei: requirendo sollicite atq; salutem animarum. Isti qui consistunt in isto glorioso lumine realliter: ita faciunt. Et ideo semper in quiete morantur: nec habent: unde scandalizentur: q; remouerunt a se voluntatem propriam: unde scandalum oriebatur. Et omnes mundi persecutiones: vel aduersarij temptationes vincerunt illas vltipendendo suppeditantes. Ipsi consistunt in aqua multarum tribulationum atq; temptationum: sed in fine nullum omnino detrimentum habent eo quia roborati sunt atq; fulciti a sustentaculo sancti et igniti desiderij. Omnia prebent eis gaudij sancti materiam. Nec indicant aliquando seruos meos: vel alias rationabiles creaturas: imo letantur de quocumq; statu siue modo quez vident gaudendo videntes. Gratias tibi pater eterne: quoniam in domo tua mansiones multe sunt et varie. Et ampliori gaudio letantur attendentes amicos meos p varias vias am-

¶ Tertius.

bulantes q̄ si omnes per candelas vi
am ambulant: quia magis in hoc
apparet excellentia mee bonitatis.
Et omnibus augetur eis gaudium
et attrahunt odorem rosarium. Neq;
solummodo de bono virtutis hedi/
ficantur: verum etiam de manifeste/
ito peccato iudicare nolunt. Imo et
vna caritativa compassione me p
transgressionibus huiusmodi repae/
cantur cum humilitate perfecta vi/
centes: hodie tibi: et cras mihi nisi vi/
mina gratia me conseruet. O caris/
sima filia cordialiter afficiaris atq;
congaude adhuc excellentem at/
q; gloriosam statū. Et aspicias istos
qui currunt in isto pretioso lumine
et ipsorum excellentiam eo quia me
tes habent omnino sanctas come/
dentes ad mensam sancti desiderij
et cum lumine peruenierunt: ut ani/
marum cibo nutriantur ad bono/
rem mei patris eterni: induti vesti/
mentis eius: imaculati agni collectis
simis: sūq; mei: v; doctrina sua cum
ignisera caritate. Isti tempus amit/
tere nolunt in dādo falsa iudicia
contra seruos meos: neq; contra ser/
uos mandī: neq; scandalizantur ex
aliqua murmuratione: siue sit con/
tra se: siue contra proximū: murmu/
rationem: namq; contra se tollerare
conscientia amoris mei: quādo ve/
rō sit aduersus alios ex compassio/
ne proximi tollerant: et non indican/
do: siue murmurando contra pati/
entem: vel agentem: quoniam amor
eorū ordinatus est in me celesti pa/
tre ac etiam in proximo suo. Et quo
niam ordinatus est nullo tempore

scandalizantur versus eos quocirca
diligunt: vel circa creaturā aliquā
habentem in se rationem. Ne etiam
iudicare voluntatem alicuius ho/
minis omnino reuocant: Imo solum
in omnibus indicant voluntatem
elementis mee. Isti doctrinam ob/
seruant: in p̄sctis: v; vite tibi da/
tam ab vnigenito filio meo: v; ab
eo postulasti cum ingenti desiderio
quomodo peruenire posses ad per/
fectam puritatem. Apertissime tibi
respondit. Si tu vis ad perfectam
puritatem venire atq; scandalis om/
nibus esse priuata semper vnaris
in me per amoris affectum eo quia
summa sum et eterna puritas: et sum
ignis ille qui animam ī veritate pu/
rifico. Unde quāto mihi magis ad/
heret tanto magis efficitur pura: et
quanto magis a me discedens lon/
gatur amplius efficitur imunda. Et
ideo cadunt in tot iniquitates ho/
mines vite presentis qui elongati
sunt a me. Nam anima que se mihi
realiter vnit proculdubio de puri/
tate mea participat. Rem etiam ali/
am te facere conuenit: ut attingere
possis ad vnionem atq; puritatem
istam: v; ut nunq; indices ī aliqua
re quas videris ab aliquo fieri: siue
vici contra te: siue contra alium vo/
luntatem hominum: sed in omnib;
voluntatem meam. Et si tu videres
etiam peccatū exp̄ssam extrahas
ab ista sp̄ina rosam odoriferam: v;
eos offerendo coram me per veram
et fraternam compassionem. Et in
intus tibi facis indicat: iudica q;
voluntas mea: te permittit vel ei:

Tractatus.

dinat ad experientiam virtutis in te pariter et in alijs amicis meis iudicando quod ille facit ita velut instructum a me positum et ad hoc electum et precipue quod frequenter accidit huiusmodi bonam intentionem habere et nemo indicare potest occulta cordis hominum. Quid vero quoddam non vides vel agnosco exprefsum et apertum esse mortale peccatum in mente tua iudicare nullo modo debes immo solifmodo voluntatem meam in eis. Si autem exprefse cognoveris etiam non debes afflictere pro iudicio sed per compassionem ut iam dixi et isto modo peruenies ad puritatem perfectam: quia sic agendo tua mens nullo tempore scandalizabitur in me nec in proximo tuo. Nam indignatio solet accidere contra proximum quando iudicatis voluntatem eius esse malam contra vos et non voluntatem meam in eo. Quae quidem indignatio separatur animam a meaque perfectione vestram impedit: in quibusdam etiam aliquando gratiam aufert ab ea plus vel minus iuxta gradum indignationis vel odij concepti contra proximum propter huiusmodi iudicium. Sed e converso pacem animae sentit in se quae voluntatem meam indicat ut est dictum quae solifmodo bonum vestrum croptat. Et omnia quaecumque do vobis vel permuto facio solum ut habeatis illum finem gloriofum ad quem ego creavi vos. Et quia talis iugiter in dilectione sui proximi consistit etiam immoratur in dilectione mea ubi con-

sistens vivit in me. Ideo si desideras ad puritatem attingere quam a me petis omnino tibi necessarius est ista tria principalia facere. Primo ut unius in me per affectum amoris in memoria ingiter habendo beneficia mea quae tibi feci et occulto intellectus attendendo meam charitatis affectum: quia vere vos ineffabiliter diligo. Et in hominis voluntate indicare debetis voluntatem meam et non malam voluntatem hominum persequentium siue detrahentium quoniam ego solus iudex eris et non vos: et hinc extrahere poteris omnem perfectionem. Et haec est illa doctrina quam tibi tradidisti verbum incarnatum si bene meministi. Nunc amantissima filia mea tibi dico quod isti de quibus tibi dicebam quod videbatur eos huiusmodi doctrinam opere didicisse in vita praesenti gustant arram eterne vite. Si doctrinam istam in mente conservaveris indubitanter evades diabolicas fraudes quia cognosces eas etiam a remotis. Et insuper ea quae a me petisti: nihilominus ad satisfaciendum sancto desiderio tuo clarius tibi pandam aperte demonstrando quod nullum iudicium vos virtuosè dare potestis pro iudicio sed pro sancta compassione.

Per quem modum arram eterne vite recipiant in vita praesenti qui consistunt in isto glorioso et perfectissimo tertio lumine. **Capitulum.**

O Tri tibi quod huiusmodi servitui recipiant arram eterne

vite in presenti seculo. Arras vitæ recipiunt sed non solutionē ad plenā. Nā expectant illam in me vita durabili scilicet habere vbi semper est vita sine mortificacōe abſq; faſti- diocacōe famē abſq; pena. Quā est a fame remota quēcuq; penā nam ſibi oēs habēt oīa que deſiderāt ita- men a ſatietate remotū est oēs faſti- diū qm̄ ego ſum ei⁹ vite cib⁹ abſq; defecta quocunq;. Sed in vita pñti recipiunt arrā iſto mō: qm̄ incipit hic aīa famēſcere ⁊ ſeruentē opta- re mei patris eterni gloriā ⁊ hōno- rē atq; cibū ſalutis animarū: ⁊ iſto cibo famē ſuā paſcit. Q: v; anima nutritur ex caritate proximī ſalutē cuius ingēti fame peroptat. Et hoc eius deſideriū est ei quaſi cibus ex quo nutrit. Nunq̄ tamē in pñti vi- ta ſaturat qm̄ inſatiabilis eſt: ⁊ ipſi quotidie remanet ipſa fame. Et ve- lut arra eſt initiū ſecuritatis que va- tur hōi pro futura ſolutione cōple- ta lz in ſe ſit imperfecta: niſi q; reci- piēs illā ē in mēte certificatus de ſo- lutione futura recipiēda: ſic pñti- ma philoſcapta ⁊ veſtita doctrina nice veritatis q; ū accepit arrā in ſe metipſa nice charitatis atq; primū ſui expectat in vita durabili recipe- pſectionē iſtegre ſoluitis iuditan- ter. Hec arra qd̄ eſt imperfecta nāq; aīa q; gūſtat illā nō hēt adhuc pſe- ctionē abſolute ita q; nō ſentiat i ſe penā ⁊ in alq;. In ſe quippe penā h; ex offeſſa mea p; legē puerſam q; ligat in mēbris ei⁹ qm̄ contra ſp̄m ipſūgnat. In alq; at ex offeſſōe pñ- ti. Perfecta qd̄ eſt quo ad gratiā

nō tñ in ea pſectiōe q; ſci mei vota; turqui ū ad me puenērūt vitā du- rabilē ſicut iā tibi viri q; cor; affe- ctuoſa deſideria ſunt abſq; penā: ve- ſtra vero ſunt cū penā. Sāt iſtū tñ fui mei qm̄ nutritiunt ad mēſas hu- ius deſiderij ſci: vt alias tibi viri hēi ſimul ⁊ doloroſi put vnigenit⁹ i h⁹ me⁹ in cruce ſtabat. Caro nāq; ſua p; illata tormentā grauīſſima valde dolebat; ei⁹ aīa bēi ſperat ex vnde vniue nature. Simili ter iſti bēi ſunt ⁊ ex vnde ſci deſiderij co- rā in me ſicut iā viri q; i ducunt ex toto vultū voluntatē meā. Dolo- roſi vero ſunt ex cōpaſſiōe primor; ⁊ q; ſenſualitatē pñti iugiter aſſi- gnt aufferendo ſibi metipſis oēs de- licias atq; ſenſuales conſolationes.

Quo primus argui debeat volē- do vitare induit ſalū. Cap. lxx.

Nunc aduerte carīſſima ſilia. Nā vt amplius eſſes in tua- mēte declarata ſup eo qd̄ a me po- ſulaſti vixi tibi de cōi lumine quod oēs hīc v cheris i quocūq; ſtatu fue- rint. Loquor de illis qui comorant i caritate cōi. Sic ē tibi viri de illis qui ſunt i lumine pſecto. Qd̄ vitā; lu mē in tuo tibi viſituri. Tñ erat illoz qui vicedētes a ſeculari vita ſtudebāt valde mortificare ſua cor- pora. Scōm erat illoz qui pñtialit- ter vacabāt ad occidēdā pñti vo- luntatem. Et iſti ſunt illi pſecti qui ſe nutriebant ad menām ſancū de- ſiderij. Nunc autem in particulari tibi loquar licet loquendo tibi pro-

Tractatus.

derit etiam aliqua ita tuo desiderio satisfaciā. Ego volo te precipue tria facere: vt ex ignorantia non impediat in aliquo perfectio tua ad quā ego te voco et inuito: vt aduersarius diaboli sub specie boni atq; miltello virtutis caritatis proximū trāire non valeat in anima tua radicem presumptionis: quoniam hinc in falsa iudicia precipitaretis que tibi prohibui. Tibi quidem iuste in dicare videretur: et e converso tu in dicares iniuste sequendo tuum videri. Et aliquando demonium veritates tibi plures ostenderet: vt posita te precipitaret in falsitatem atq; mendacium. Et hoc ideo faceret vt eses iudex intentionum atq; mentium creaturarum habentium intellectum. Et hoc est absolute solum modo meum. Hoc est vnus ex illis que volo qd omnino serues: et habes in te: v3 qd nemo iudices absq; modo: sed volo iudicium tuum habere modum. Modus autem est iste qd nisi defectum proximū tuū prius expresse non solus semel vel bis: immo plures aperte manifestarem in mente tua non debes in particulari redarguere: v3 illum in quo tibi videtur esse defectus. Sed in communi corrigere debes vitia te visitantem caritative: plantando virtutes: et est affabili benignitate. Tamen quando videris impedire cum benignitate poteris: etiam asperitatem immiscere. Quamvis ergo tibi videatur qd ego tibi pandam defectus alienos: nisi cognoscas expresse meam esse reuelationem: vt iam vi-

ri non arguas in particulari: hanc bula per viam tutescens: vt vitare possis astutiam atq; fraudem diaboli. Quia cum hanc talis desiderij te decipere posset inducendo te ad iudicandum in proximū quod a veritate remotum esset: vnde possem cum sepe frustra et iniuste scandalizare. Unde fit in ore tuo silentium: vel vnum sanctum colloquium in commendando virtutes et vitia. continentem. Et quando tibi videretur in proximū tuo defectus aliquē agnoscere cum quadam humilitate vult vnascumque etiam semetipsum arguere. Tunc si vero vitium illud erit in proximū quem corrigere cupis: absq; te vltio corripitur: et emendabitur agilis attendendo te: ita vult esse comprehensum: et illic tibi vixit illud quod ei dicere volebas. Tu si oscura stabis: ita diabolo precidisti: et obstruxisti viam: quia te decipere non valebit: nec impedire perfectiones anime tue. Itē volo te prudenter advertere: qd confidere non debes in aliqua visione: sed potius huiusmodi postrigare coneris: eas humili corde vitare. Et solummodo remanere studeas in agnitione tuā: in te cognoscere meam estimabilem bonitatem. Ita faciunt illi qui perueniunt ad statum perfectionis de quibus tibi verē quia quotidie redibant ad valles cognitionis ipsorum. Neq; tamen hoc impediebat in eis altitudinem visionis quā in me fecerant. Et hoc vult est illorum trāire que te volo seruare: vt in veritate mihi seruias.

Si quis in oratione videret aliquem proximum esse tenebrosam: non tamen debet ex hoc a seruo dei genere iudicari: quod ille sit in peccato mortali. **Capitulum ciiij.**

Secundum est de quo declarari petisti: quod si quandoque coningeret: quod me rogares in particula: pro aliquibus proximis tuis: in oratione videres in uno pro quo rogas aliquod gratie lumen: et in alio non: licet ambo sint amici mei: sed tibi videretur: quod unus mentem haberet inuolutam atque tenebrosam: tu vero non debes nec etiam virtute se potes cum iudicare: quod graui culpe subiaceat: quod frequentissime iudicium huiusmodi falsum esset. Unde volo te non ignorare: quod aliquando: tu me rogas pro eadem persona: et una vice videbis eam cum lumine locundo: et uno desiderio sancto coram me instantem: quod de bono illius videbitur tibi: quod anima tua plene fiat: ut affectus vere caritatis erigit: ut unusquisque letetur: et exultet de prosperitate proximi sui: et alia vice videbis eum ita: quod tibi videbitur mentem suam valde remotam a me totam tenebrosam atque molestam eragitatam ita: quod tibi metipsum videbitur valde laboriosum orationem effundere coram me pro eo. Quandoque hoc et aliquo contigit defectu illius pro quo rogas multotiens tamen occurrit: non ex defectu suo: sed quoniam ego deus eternus ab eius anima me subleuari per sensum pro: ut ego frequenter ago: ut anima per-

ueniat ad perfectionem prout: ego in statibus anime tibi narraui. Quia me quandoque subtraho per sensum sed non per gratiam. Unde tunc anima non sentit aliquam dulcedinem vel consolationem: ideo mens est arida sterilis atque penosa quam penas etiam extendere permittit: usque ad animam illius qui orat pro tali. Et hoc ago ex affectuosa caritate quam habeo ad illam animam que recipit orationem: ut ille qui me rogat una secum adiunct ad dissoluendam nubem que mentem eius obumbraverat. Itaque dulcissima filia vides cum quanta procedit ignorantia: et quantum esset arguendus ille qui iudicare vellet ex ista simplici visione: quod vitium graue foret in anima tali. Quis ergo demonstrasset ita tenebrosam: de qua iam vidisti: et intellexisti: quod non est privata gratia: sed solummodo sensu dulcedinis quam ei de me dabas. Igitur volo tu quoque velle debeat: alij serui mei quod attendatis: valde diligenter ad agnitionem vestri: ut perfectius agnoscat in vobis inextimabilem bonitatem meam. Et hoc et aliud etiam iudicium mihi relinquatis: quod meum est et non vestrum. Sed omittatis iudicium quod vique meum est et assumatis vestre menti compassionem: erga proximum cum fame honoris mei atque salutis animarum eorum animo desiderio inuocando virtutes: vitia vero redarguite in vobis et in eis: ut ibi superius est expressum. Et in hunc modum in veritate venies ad me demonstrans aperte mentem illi

Tractatus.

doctrinē cum observantiā comedā
bili quam ab incarnata veritate re
cepisti vj in omnibus voluntatem
meā iudicando et non voluntatem
hōum. Et ita facere debes si peche
ras in veritate virtutē adipisci rea
lem et in morari iugiter in vitio p
fectissimo atq; glorioso lumine fru
triendo te semp in mensa desiderij
sancti de cibo salutifero alarum ad
gloriā et laudē sancti tui nominis.

Quo penitentia simi non vj p
fundamento principali sed affectus
et amor virtutum. Capitulum.

Ibi carissima filia vtri d duo
bus nūc vero scriptis addi qd
a te requiro circa qd hōas advertē
tiā et argue temetipsam si qñq; mo
lestiam sentis a diabolo: vel a p
sumptione tua desiderando videre
servos meos oēs ambulare p viam
illā p quam tu vadis. Nam hoc est
p̄ra doctrinā quam veritas incar
nata tibi tradidit. Q: frequēter oc
currit q; alig vadunt p viā abstinē
tię vel admirabilis penitētię: et ita
vellent oēs agere. Si vero ita fieri
nō viderint assumunt inde displicē
tiam et i se scādalizant indicādo ta
le s nō ambulare salubriter. Unde
q; isti valde decipiunt: q; frequēter
accidit q; ille de quo sic iudicāt am
plius mereret hęc grām i3 ipse se si
affligat in tanta penitentiā q̄ illi q
scādalizant in eo et maiori penitētiā
petunt. Et ideo tibi tam vtri q; illi
qui pascunt i mensa penitentię nisi
pcedant cū humilitate vera: et q; p

pncipali fundamēto: et affectu non
assumūt priam ipsam: s; p virtutis
iūrmēto: sepe pp huiusmodi mur
murationē suā pfectionē offendit.
Et ideo nō debēt ignoviter locidere
s; attendere: q; pfectio nō p̄stitit solid
mō i macerādo corpus: imo potius
i occidēdo pacem atq; p̄p̄riā volū
tati. Et p hāc viā abnegate volun
tatis et voluntati mee subditē veli
derare vberis oēs abulare. Idē ē
doctrina lucis illi luminis glorio
i quo aia philecapta curru induta
realiter voluntatē meā. Nō tñ ego
ptēno penitentiā: q; penitētiā quidē
utilis ē ad domādū atq; castigādū
corpus qñ cōtra spm spugnare vel
let. S; amantissima filia nolo q; hoc
accipias tanq; regulā oībus spōnē
dā. Nā oīa corpora nō sunt equales
cōplexionis q; nature fortioris est
vnius q̄ alter. Et ē q; frequēter oc
currit q; pp accidētia diversa peni
tentū iā locutam oportet omittere.
Itaq; si fundamētū esset i te: vel al
teri p̄suaderes q; sup penitētiā face
res vel faceret oīo difficeret et esset i
pfectū. Et ita p̄solatio vobis abest
et virtus in aia cū essetis p̄nati: re
quā iordinate diligebatis vbi scōr
ratis pncipiū vestrū: et ita indicare
tis vos esse p̄natos ḡa mea. Sic igit
tur existimātes veniretis ad spōn
bile tediū et lgentē amaritudinē at
q; p̄fusionē ex quo p̄deretis exerciti
um vestrū atq; oīonē servientiē quā
offerre mihi solebatis agēdo penitē
tiā illā. Quia dimissa pp occurrētia
plurima: nō sapit vobis oratio illa
mō quo p̄natiūmo quodāmodo v

est insipida. Nec vero ptingeret qđ fundamentū esset collocatū in corporali penitentiā et in eius affectu: et nō in acrio desiderio sancto. Desideriū intelligo hęc atq; realitū virtutum. Itaq; potes attente p̄siderare quot inconueniētia mala sequerent vobis volendo facere p̄ncipiū atq; fundamentū penitentiā corpora l qđ procederetis ignorāter et iniuste murmuraretis p̄ra seruos meos et veniretis ad amaritudinē valde tediosam. Et mihi seruire studeretis opibus finitis cū ego sim bonū et cōtinuū et infinitū: et ideo a vobis expecto desiderium infinitum. Q potest ergo qđ fundamentum vestrum sit in occidendo et abnegando propriam voluntatē: et cum ea voluntati mee subiecta mihi p̄cebebitis infinitum. Jamdicū atq; dulcē desiderū habētem meum exquirendū anima rum salutem. Et ita nutrietis vos i mensa sancti desiderij quod nunq̄ i se vel in p̄ximos suos scandalizatur sed in omnibus exultando gaudet atq; fructum extrahit de tot: et ita varijs modis quos in animarum salute teneo. Non ita faciunt illi mihi qui doctrinam istam obseruare nolunt viam vtiq; dulcem atq; dī rectam a dilectissimō filio meo vobis exhibitam et ostensam: imō faciunt oppositum indicando temere surta. cecam infirmitatem eorum. Et ideo velut frenetici suam viam ignorant: vnde semetipsos inueniunt esse priuatos bono terreno patet et celesti. Et vt alias dīri gustāt in vīta p̄senti atq; infernā.

Repetitio in summa cum quadam additione de reprehensione p̄riū.
Capit. co.

Nunc ergo filia carissima satisfaciendo tuo desiderio declarauit tibi super eo quod a me postulatū vñ quomodo p̄ximum arguere debeas ne quandoq; demoniacā fraude decipiaris: nec etiam ab infimo iudicio tuo quia vñ in generali arguerē debet: et non in speciali nisi forte tibi reuelasset expresse: sed cum humilitate sicut admonui te redarguere debes vna cum eis te incipiam. Etiam tibi dīri et literato dico: quia nullo modo licet tibi iudicare creaturam aliquam rationalem in cōmuni sine particulari: neq; mentes amicorum meorum si ne repperias eas esse dispositas: vel etiam indispositas: propalando tibi causam quare iudicare nō debes quia indicādo p̄culdādo te frā datam inuenires in tuo iudicio. Sed tu pariter et aliq; compassionē habere debetis: iudicium vero mihi relinquatis. Etiam te docui doctrinam quā exhibere debes venientibus ad te pro cōsilio quomodo possint egredi de tenebris mortalium peccatorum: et viam p̄sequi virtutum: vt videlicet eis exhibere coneris pro p̄ncipio atq; fundamento virtutum amorem: et affectum cum ipsorum agnitione pariter et mee bonitatis i eis et abnegatē et occidant in se propriam voluntatem: vt in nullo mihi penitus rebelles iacent. Penitentiā autē eis te

Tractatus.

habe velut instrumentum virtutis: et non pro affectu principali: sicut isti viri: non tamen equaliter omnibus. Imo prout videris eos ad postandam aptos: et iuxta possibilitatem atque statum suum. Aliqui possunt amplius aliqui vero minus. Scilicet aptitudinem exteriorum instrumentorum. Et quia te monui quod in generali proximis argueres: et non in particulari: nolo tamen ut credas quod actualiter videndo quendam excessum defectum in proximo tuo tu non possis cum corrigere inter te et ipsam. Imo petes. Et etiam si esset obstinata ad se corrigendum ordinare potes et iuste manifestare quibus: vel tribus. Et si non prodest ita fecisse potes ecclesie sancte corpori mystico perscrutare. Sed ego te cautam esse volui ne temere iudicare velles ex aliqua visione leui: vel per sensum tuum mentis: nec etiam per visum exteriorum tu non debes precipitanter: et incaute procedere ad arguendum proximum in speciali: nisi tibi constaret a me procedere per expressam reuelationem: et eo modo sicut isti viri. Hec via tutior est ut a diabolo decipi non valcas sub umbra caritatis proximi.

De signis ad agnoscendum: quando visiones: et visiones mentales adeo sint: vel a diabolo. Capitulum.

Explens carissima filia declarare te super hoc articulo quod tam credens est ad conservandam et augendam perfectionem in anima

tua. Modo te declarare volo super eo quod a me postulasti: scilicet de signis quo possis aperte cognoscere si visio vel visitatio mentalis quas anima recipit aliquando: fuerit a me: vel a diabolo. Super hoc alias tibi dixi quod quando procedit a me visitatio signum erat alacritas in anima remanens post visitationem famelique virtutum et precipue cum anima remanet victa virtute profunde humilitatis atque viuile caritatis igne succensa. Sed quia petis utrum in alacritate tali possit interesse fraus aliqua diabolica: quia si sic esset velles via tutiori per ambulationem habendo et attendendo signum virtutis quod decipi non valet: ego tibi pandam in presenti fraudemque recipi potest: et quomodo cognoscere possis utrum alacritas illa fuerit in veritate an non. Fraus inimici potest illo modo recipi. Ego volo te nosse quia quodcumque creatura rationalis amat vel optat habet postquam habuit inde gaudium habet. Et quanto magis amat id quod habet tanto minus videt: vel prudenter agnoscat studet: unde venerit ex delectatione quam habet: et assumpsit habendo rem quam optauerat. Que delectatio: vel alacritas inordinata mentem eius impedit ne videat vel discernat. Sic isti qui delectantur et appetunt habere consolationes huiusmodi mentales: visiones erquirant et amplius principalem affectum in consolationis delectatione posuerunt quod in me directe. Si cui ego tibi dixi de illis qui adque

Tertius.

erāt in statu imperfecto qui magis attendebant ad bonum consolatio-
nis quas a me donatore recipiebāt
q̄ ad meū caritatis affectus cū quo
largior eis. **I**tem ergo tales in alla-
citate sua facillime decipi possunt
vltro fraudes alias quas in alio lo-
co tibi distīcte recitauī. Aliquādo
nanq; fraudantur in isto. **Q**ui post
q̄ ipsi conceperunt amorē et audī-
tatem ad huiusmodi consolationes
vt effectum ex quo postea recipit
consolationem vel visionem eorum
anima letatur valdeq; se recepisse
videt quod amat et optabat habere
Vnde sepius hec allacritas a demo-
nio procedere posset licet allacrita-
tem huiusmodi sentiret de qua tibi
viri q̄ quādo visitatio precedebat
a demonio veniebat ad animā et
quādam allacritate postea vero cū
pena remanebat atq; cōscientie sibi
multo vacua virtutum desiderio.
Nunc autem aūso te q̄ anima quā-
doq; poterit allacritatem istā ha-
bere ac etiam cum eadez ab oratio-
ne surget. Attente tamen aduer-
tendum est quia si fuerit hec allacri-
tas absq; virtutis ignis desiderio et
humilitate peruncta non re-
manebit anima: nec ī somno mee
diuine caritatis crusta talis visio
consolatio: et visitatio indubitanter
a diabolo procedit: et non a me non
obstant: q̄ anima signum allacri-
tatis in se perceperit. Sed quia ta-
lis allacritas tunc non est cum
affectu virtutis modo predicto ma-
nifeste patet allacritates istas ab
amore mentalis consolationis pro-

prie procedes. Ideo letatur anima
gaudēdo q̄ habet quod optauerat.
Itaq; est amoris vera conditio in oc-
currentibus quibuscūq; sentire gau-
dium habendo quod amat et optat.
Itaq; confidendum non est in hac
allacritate pura: licet allacritas ista
simul cum tali consolatione per-
duraret: vel etiam vltra. Quoniam
amor ignorans ex ipso gaudio non
agnosceret ibi fraudem ad esse via-
bolicam non ambulando tante cuius
amplius prudentia. Si vero pra-
denter ambulare studebit attente
considerabit vtrūq; allacritas ista
associata fuerit ab affectu virtutis.
Epita manifeste perpendet visionē
huiusmodi fuisse meam vel diaboli.
Item hoc est ergo signū illud quo me-
diante possis intelligere qualitates
huius allacritatis quando mens
visitatur a me: vñ cum est vñta cuius
affectuō desiderio virtutis. **I**tem hoc
est vñq; verissimum signum: vt qui
libet agnoscere possit aperte quan-
do visitatur a me: vel quando talis
allacritas ab amore cōsolationis
proprie procederet. Etiam visitatio
diabolica cognoscitur aperte: quia
probet aliqua allacritatē in aspe-
ctu primo: et in fine tantam virtutē
in se repperit quantam prius habe-
bat: et allacritas ista procedit ab
amore proprie cōsolationis quam
optat: vt est sibi supradictum. Etiam
velo te nosse q̄ non omnes ab hac
allacritate decipiuntur: nisi solum/
modo tales imperfecti qui letantur
gaudendo talibus visionibus atq;
proprie cōsolationibus qui magis

Tractatus.

attendit ad mea bona q̄ ad me bona tota. Sed illi qui pure sine respectu proprie consolationis eorum attendunt ad affectum mee vine caritatis cū qua largior ab hac allachitate nullatenus decipi valent. Et ideo subito recurrūt ad istud verissimū signum q̄ diabolus vellet aliqui cū fraude transformando se i angelos lucis eos illaqueare siue decipere censens ad mentes eorū cum allachitate iocunda. Ipse vero qui in me passionati sunt ab amore proprio consolationis illico prudenter in mentibus eorū agnoscūt diabolicā fraudē. Nā allachitate cito p̄tercūte p̄cipiunt se tenebris esse circūdata. Et ideo semetipsos humiliāt cū vera noticia sui p̄tendendo q̄cūq; p̄solationē amplectentes astringētes mee veritatis doctrinā. Demoniā vero vidēdo se p̄fusus ultra nā q̄ vel raro salte sub illa forma redibit. Illi vero qui suas p̄solationes appetūt: vt ibi viri sepe decipiunt nisi diligēter attendāt ad huiusmodi fraudem agnoscendā vitandā cō modo quō sup̄ius ē exp̄sum: vñ inuicē cōdo talē allachitanē abq; virtutis affectu: et si nō p̄cipiant postea se virtutis humilitate punctos: et vera caritate inaccessos erga meū honorem et aliam salutē hoc egit mea bonitas inestimabilis. Et ita p̄uidit circa vos imperfectos atq; perfectos in quolibet gradu ne decipi soleo valeant inquantū in se p̄seruare voluerint lumen intellectus a me gratiose p̄sum cū pupilla sanctissime fidei. Nec obstruere se putant ab

aduersante demonio: nec ab amore proprio q̄ si sponte p̄dere nō valētis nullōō a vobis poterit auferri.

Quomodo deo valde placet ille qui petit et pulsāt cum persequerantur ad ianuā siue veritatis. Ca. cxiij.

Sitis apte carissima filia oculum intellectus illumina ut: vt prudenter vitare valeas inimici generis humani fraudes tuo desiderio satisfaciendo super eo q̄ a me postulaſti: quia non contemno sancta desideria sc̄norum meorum imo libenter accipio: et vos ad postulandum inuito. Et quod amplius est. Amāissima filia noueris q̄ valde mihi displicet ille qui nō pulsāt in veritate iuxta portam sapientie vnigeniti filij mei sequendo realiter saluberrimam doctrinā eius. Quam omnis qui sequitur vocē sancti desiderij pulsāt iugiter orationibus humilibus atq; continuis vociferans ad me patrem eternū. Ego vero sum pater ille qui vobis exhibeo panem gratie celestis merdante porta dulcis mee veritatis. Aliquando tamen ad probāda vestra desideria vna cum persequerantia diffinialo vos audire tamē vos intelligo et interim p̄uideo p̄out expedire video salutē vestre. Insu per exhibeo famem vobis et vocem qua clamentis ad me. Ip̄ostea vidēdo constantiam vestram: desideria vestra libenter adimpleo quando sunt ordinata et in me directa. Ad ita petendam atq; pulsandam vo-

Tertius.

ritas incarnata vos inuitabat in euangelio dicens. Querite et inuenietis: petite et accipietis: pulsate et aperietur vobis. Et ita volo te facere: nunquam illo tempore desistas a me subdolum ingenti desiderio postulare: voce grandi mihi supplicare: de ut mundo miserabili misericordiam faciam: neque pulsare desistas ad ianuam veritatis incarnate sequendo realiter vestigia sua. Delecteris insuper in cruce secum manducando cibum animarum ad gloriam atque laudem sancti mei nominis iugiter emittendo mugitum cum cordis anxietate super morte generis humani: quia video quod sum ad tantam miseriam adductum et lingua tua nesciret exprimere. Cum huiusmodi mugitu et clamore meorum amicorum dispono mundo facere misericordiam. Et hoc est quod a te: nec non et ab alijs amicis meis iugiter exoro: et hoc erit pro signo quod in veritate me diligatis. Et ego promitto vobis vestra sancta desideria nullo modo contemnere.

Qualiter hanc anima deo regravatur deindeque pro toto mundo facit orationem et precipue pro suis in christo filiis et pro duobus patribus amicis suis. Postea aliqua postulat.

Capitulum cxiij.

In hac anima predicta tamquam ebria videbatur extra semetipsam et alienatis ex toto sensibus corporalibus ex amoris unigeniti quam in terra

tox suo fecerat: alienata mente speculando veritatem eternam cum oculis intellectus veritate cognita: prima locupletata fuerat in ipsa dicens. O summa et eterna dei bonitas: que sine qualis ego sum humilis atque pauper: cui tu pater eternus ita dignatus es tuam patefacere veritatem: et oculis diabolicis fraudes ac etiam proprii sensus vitabilem passionem imo deceptionem qua ego pariter et alij serui tui decipi possumus in ista miserabili vita nostre peregrinationis: ut ambulemus cum cautela prudentie. Quis obsecro te monuit. Solus amor: quia me discristi non amatus a me: imo priusquam essem. O dilectionis ignis ineffabilis. Gratias: gratias ago tibi pater eterne. Quia sum imperfecta circumdata tenebris obscuris. Tu vero perfectio summa et lux in accessibilis ostendisti mihi perfectionem: et viam lucidissimam doctrinam: vel delictis operibus atque salubrem virginis filij tui. Ego iam obieram et tu me resuscitasti. Multo tempore iacueram infirma tu vero mihi medicinam exhibuisti. Nec solummodo medicinam pretiosi sanguinis unigeniti filij tui quam vniuersaliter humano generi tribuisti: sed in particulari mihi tradidisti medicinam optabilem: contra quandam occultam egritudinem quam etiam ignorabam: nec illam agnoscebam instruendo me: quod nullatenus ego iudicare presumam aliquam rationalem creaturam: et precipue serpes tuos de quibus aliqui velut expe-

Tractatus.

cata et egrotans hac eram infirmi-
tate corrupta quia sub colorata spe-
cie tui honoris atq; salutis anima/
rum ego temere indicabas. Et ideo
tibi ingratis affectuoso corde sum-
ma et eterna benitasq; manifestan-
do veritatem tuam via belicas fran-
des atq; passionem proptiam tu mi-
hi notificasti meam egrotudinem.
unde maiestati tue supplico: ut mi-
sericorditer atq; gratiose mihi con-
cedas: ut hodie finis imponatur: et
terminus: ut ego nunq; egrediar a
via saluberrime doctrine tue quam
mihi pariter: et alijs omnib; qui se/
qui voluerint cum tua gratiose tri-
buitis: quia sine te nihil omnino fie-
ri potest. Igitur ad te confugiendo
recurrō pater eterne. Neq; p me so-
la tibi supplico: sed vniuersaliter p
roto mundo et precipue pro corpore
mistico sancte matris ecclesie: peto
q; ista tua sacra doctrina reluceat i
ipsius ecclesie sancte ministris. Ma-
xime vero singulariter a te cum in-
stantia postulo p cunctis illis quos
mihi dedisti: ut amore proprio dili-
gās quos ex affectu singulari fecisti
vnum esse mecum. Nam ad honore
et laudem tui sancti nominis mihi
valde gratum et acceptabile refrige-
rium erit eos ambulare videndo cū
sancto seruo: per viam huiusmodi
dulcem atq; directam. Opto nan-
q; q; ipsi per eam velocissime curāt
indutus penitus ad omnem volun-
tatem proptiam absq; iudicio quo-
cunq; temerario: sine scandalor sine
murmuratione contra proximum.
Et amor mi dulcissime supplico ti-

bi q; nullus eorum ab infernali de-
monio de manib; meis auferatur
vt in ultimo die peractant omnes
ad te patrem eternum. Insuper of-
fero maiestati tue petitionem aliam
pro duabus columnis v; pro duo-
bus patribus quos ad custodiam at-
q; doctrinam in terra mihi tribui-
sti a principio mee conuersationis:
v; nunc in subsidium et ad robo-
randam infirmitatem meam: ut eos
in simul vnias et in duobus corpori-
bus vnā animam introducas: et
neuter eorum attendat ad aliud q;
ad perficiendum in eis: et in misse-
rio quesito in manibus hodie po-
fueris gloriam et laudes tui sancti no-
minis in salutem animarum. Et ego
miserabilis et indigna serua: vt sitia
modos illos cum debita reuerentia
teneam erga illos amore tui: qui ce-
dant ad honorem tui pacem et quie-
tem ipsorum et edificationem pro-
ximorum. Certissime spero veritas
eterna: quis non condēns assensio-
nem desiderium meum: neq; petiti-
ones quas obtuli maiestati tue. Nam
aperte vidi et agnosco: put voluisti
mihi patefacere licet etiam experi-
entia me docueritq; sancta deside-
ria libenter acceptas. Ego autem i-
digna serua tua conabor iuxta pos-
se gratia tua fauente doctrinam et
q; precepta tua cum diligentia ser-
uare. O pater eterne recordor vni-
us verbi tui quando recitabas ali-
quid de ministris ecclesie sancte: q;
promissisti q; alibi latius narrares
de defectibus quos hodierna vice cō-
mittunt. Ideo si placet implere pro

Tertius.

māssum audiam: vt augeatur in me materia volentis atq; compassionis cum sancto desiderio in salutem ipsorum. Jam. n. supra promissisti q̃ cum oratione continua: lachrymis: doloribus sudoribus atq; multa tolerantia seruorum tuorum nobis exhiberes optabile refrigerium in sanctis et bonis pastoribus ecclesiaz virtuosē reformādo. Ut igitur hoc in me crearet ideo postulo.

Quomodo deus hanc animam ad orationem sollicitat respondendo ad aliquam supradictarum petitionum. *Capl. ix.*

Tunc deus eternus misericordie vertens oculus: huiusmodi desiderium vna cum illis petitionibus acceptabat: et vltimē petitionem quam ei porxerat volendo satisfacere virit. O carissima filia super eo quod a me postulasti tuum desiderium adimplebo cum tamen ex parte tua non cōmittas ignorantiam siue negligentiamq; multo grauius offenderes: et acriorē reprehensionē digna fores pestica q̃ priusq; clarior: et amplius de mea veritate cognouisti. Et ideo valde sollicitus es bes orationes effundere pro creaturis omnibus rationalib⁹: et pro corpore mystico sancte matris ecclesie atq; pro illis quos tibi tradidit vt amore singulari diligas. Igitur absq; negligentia ingiter orationem offras in conspectu meo p̃bendo p̃rimis in vita virtutis exemplum: atq; verbi doctrinam: arguendo vi-

tia: et cōmendando virtutes indefectē. De columnis vero quas tibi gratiose concessi et de quibus mihi vtriusq; satisfac vt sis eis vnum medium tribuendo vtriq; prout expedit: et fm aptitudinem eorum vt ego creator tuus instruxero te: quia sine me nihil omnino potes facere: et ego tua desideria salubriter adimplebo. Et vide ne deficiatis: tu et ipsi fideliter in me sperando: quia prouidentia mea nunq̃ deficiet vobis. Et quilibet humili corde recipiat illud qd est aptus ad recipiendum. Et vnus quisq; ministret illud quod ego tribui et in futuro tribuay ad ministrandum in res modulum suum: prout a mea bonitate recepit et recipiet.

De dignitate sacerdotum atq; de sacramēto corporis x̃i christi. Et de his qui digne vel indigne suscipiunt vel cōmunicant. *Capl. ix.*

Nunc vero tibi respondere vispono super eo quod a me postulasti de ministris ecclesie sancte. Et vt veritatem apertius agnosceret valdeas aperire oculum intellectus et ipsorum excellentiam attendere diligēter: et in quā dignitate sunt a me constituti. Et quia contraria iuxta se posita magis clarescunt. volo tibi demonstrare dignitatem eorum qui virtuosē thesaurum a me cōmissum in manibus eorum erant. Et ex hoc apertius intelligere poteris miseriam eorum qui hodie pascuntur siue nutriuntur ad vbera sponse mee. Tūc vt obediret ala

Tractatus.

speculo datur attentius in veritate
ubi videbat aperte relucere virtu-
tes in veris gustatoribus. Tunc ait
sic deus eternus. Carissima filia p-
uo nbi volo narrare dignitatē corp-
in qua pp bonitatē meā cōcolloca-
tu ultra generalē amorem q habeo
et cōdi ceteris creaturis meis crean-
do vos omnes ad imaginem atq; si-
militudinē meam. Et postea vos ad
gloriam in sanguine dilectissimi fi-
lii mei recreavi vnde venistis ad tā-
tam excellentiam et vnione vniū-
tatis facta per vnigenitum filium
meum in humana naturā: in hoc
crecditis angelos: quia vestra hu-
manam et non angelicam vniū-
tati naturam. Unde sicut ias vtri de-
us factus est homo: et homo factus
est deus et vnione vtriūq; nature.
Dignitas hec et excellentia: gēnera-
liter est cōcessa creaturis omnibus
que sunt ratiōe capaces. Inter om-
nes autem elegi ministros meos p
salute vestra vt ab eis vobis quoti-
dine sanguis vnigeniti filii mei mi-
nistretur qui vere est humilis et in-
maculatus agnus. Istis etiā vt ita
loquar exhibui solem ad ministran-
dam: ipsis exhibendo scientie lūmē
atq; calorem mee vniū- caritatis:
ināq; et calorem vniū- cō lūmine
pariter et calore vj vnigēiti filii mei
verum corpus et sanguines. Quod
vtrūq; corpus est veluti sol qui meū
est vnus qui sum vere sol. Et hec
vnio talis est atq; tanta quod ibi
nulla segregatio potest habere locū
sicut sol diuidi non potest neq; ca-
li q; cōs a luce: neq; lux a calore et

vnione sue pfectionis. Iste sol a suā
rota non abscedens vnuerſam or-
bē illuminat ac et oēs volētes ab eo
caleſceri q̄tus est in se caleſcit nec
et aliter in immunditia sol ille se
datur vel inquinari potest. Et eius
lumen secum est ingiter vniū- vni-
iam vtri. Sic hoc verbum vj vnige-
nitus filius meus verus est sol: to-
tus deus et totus homo quia meū
est vnū et ego secū. Propterea mea nō
ē a sua sapia ſeparat: neq; calor: ignis
ſancti ſpūs est a me pē nec ab ipſo fi-
lio meo ſegregatus q; nobis q̄- vnū
est: q; ſpūs ſanctus a me patre et ab ipſo
filio meo pcedit q; ſummo. Idē ipſe
sol. Ego ſum ille sol deus eternus vj
procedit vnigenitus filius meus at
q; ſpūs ſanctus. Spūs ſanctus est ignis
appropriatus filio meo ſapia in qua
ſapia miniſtri mei gratie lūmē hau-
rūt q; miniſtrauerūt lūmē hoc in
lūmē et cum gratitudine beneficii
recepti a me patre: ſequēdo in veri-
tate doctrinam iſtius vere ſapiē-
ti filii mei: hoc est lūmē illud: quod
hēt in ſe calorem vere humanitatis
vnū equidem vnitur alteri. Unde
lūmē vniū- tatis mee ſūt illud lū-
mē vniū- cum colore humanita-
tis vſtre qui calor cōſuſus est valde
lucidus q̄ ſi ſit impaſſibilis virtu-
te nature vniū- Et hoc oblecto me
diante huius incarnati verbi con-
ſpectu et inſertu cum lūmē mee deli-
tatis: et cum ignito calore ſancti
habuiſis in veritate lūmē. Cui lū-
mē illud adminiſtrandum exhi-
bui. Miniſtris meis in corpore mi-
ſtico ſanctę matris eccleſię: vt vniū-

Tertius.

habentis ab eis accipiendo videra
bile sacramentum corporis eius in
cibum et sanguinem eius in potum.
Dati tibi q' huiusmodi corp' est v:
lun solv: de non potest vobis cr'pi
beri corpus absq' sanguine: neq' cor/
pus atq' sanguis absq' anima filij
viri: neq' corpus et anima sine divi/
ritate: quoniam vnum ab altero se
parari non valet. Idcirco alibi viri
tibi q' natura divina nunq' separa/
ta fuit ab h'iana natura: nec in mor/
te: nec in alio casu: neq' separari po/
test. Itaq' totam divinam essentia:
in hoc venerabili sacramento reci/
piat sub albedine panis illius. Et si
cur non potest vindi sol ita vindi
nō valet in hac albedine panis vel
h' sic totus deus atq' totus homo
quantus in mille divideretur parti/
culis bestia si possibile foret sub q'li/
bet particula totus de' et totus ho/
mo cōtineretur ut iam viri accidit
enim sicut in speculo quod quantus
in se dividatur ibi tamen p'ingere
p'fentata nō dividitur: sic hanc ho/
stiam dividendo non tamen vindi/
tur totus deus: et totus homo: sed in
qualib' et particula cōtinetur et i
fegit: nec in semetipso minuitur: ut
apparet in hoc sequēti exemplo. Si
tu haberes vnicum lumen et ovis
vniuersus accederet pro isto lumē:
participando singulis de tali lumi/
ne: nē se tamen huiusmodi lumen i
aliquo non minuitur et omnibus vi/
detur habere totum verum tamen
aliqui plus et aliqui minus et isto
lumine participant iuxta materie
quantitatem quā ille qui debet reci

pere portat: nam in tali quantitate
recipit ignē. Et ut aptius intelligas
cr'pisti hoc attēde. Si plurimi per/
tarent candelas ad accēdendum: et
vna p'cederet esset vnius vnic: alia
vnaq' sine se: vel vni' libet: et quāvis
cūq' accēsis i qualibet parua et ma/
gna totū lumē accipias v' calorē:
et s'cēdit ipm lumē: indicabis tū q'
min' de lumine recipiat ille q' eādē
lam parua accēdit q' ille qui maio/
rē. Ig' ita p'tingit hoc venerabilē
sacramēto de his qui recipiūt illud
et eorū candelas afferunt: v' san/
ctum desiderium cū quo recipiunt
ipm venerabile sacramentū. Que
cādelesunt i semetipsis et tincti: sed
accēdunt in p'ceptione p'iosi sacra/
menti huius. Extinctus est viri q'
puer ipse oīo m'p' estis: neq' vale/
ris: verū si ego vobis cr'pui matē/
riā cū qua nutrire possitis i vobis
huiusmodi lumen. Materiam namq'
vestra ē amor: qm ex amore creati
vos: adeo neq' vivere potestis absq'
amore. Idcirco est vobis et amore tra/
ditum habuit in sacro baptismo v'
spēs in eum quem accepistis in x' i r/
tute sanguinis v'igeniū filij mei.
Itaq' alias participare nullo modo
possitis et hoc vero lumē: sed esse/
tis sicut candela sine ligno: inter o/
ri que succendi nō potest neq' lumē
in se recipere valet: nam hoc lumen
in quo recipiūt lumen huiusmodi
hoc est fidem sanctam cōiunctam
cū gratia quā in baptismo recipitis
cū affectu a nunc vestre a me create
que apta est ad amandum intantē
q' absq' amore vivere nequissimū

Tractatus.

cibus eius est amor: ut iam dixi. Sed
ubi succenditur: hoc anima taliter
vnita. Proculdubio succenditur
ad ignem mee diuine caritatis eius
sanctio timore pariter et amore mel
sequendo veritatis incarnate doctri
nam. Tamen accenditur amplius
vel minus prout offert anima et exhibet
huic igni materiam: quia licet
habeatis omnes eandem materi
am quia videlicet omnes a me crea
ti fuistis ad ymaginem atque simi
litudinem meam: et vos christia
ni lumen habeatis in sancto ba
ptismo tamen vnusquisq; crescere
potest in amore atq; virtute media
te gratia mea prout est de benepla
cito vestro. Non q; immutetis ali
am formam q; a me recepistis: imo
crescitis et augmentatis in amore
virtutes viuentes in virtute et affe
ctu caritatis arbitrio libero vus te
pus est vobis a me gratiose conce
sum: quia transactio tempore facere
non potestis. Ita q; potestis in amo
re crescere sicut iam dixi tibi. Et cu
hoc amore venire deberis ad reci
piendum: hoc venerabile sacramen
tum lumen vtiq; dulcissimum atq;
gloriosum quod vobis exhibui mi
nistranda ab electis huiusmodi mi
nistriis meis exhibendum vobis in
cibus. Atq; tantu accipitis ex isto
lumine quantum de materia sine
re dilectionis et amoris: et igniti de
siderij portatis quantum totu in ve
ritate recipiatis: ut iam dixi tibi po
tius exemplum eorum qui cande
las afferbant qui fm quantitatem
ponderis candelarum: ita lumen ac

cepiebant quantum in quolibet vi
deatur esse totum integrum et non
diuisum: q; diuidi non potest et im
perfectione vestra quacumq; nec eti
am ex imperfectione ministro rum.
Tantum ergo percipitis ex isto lu
mine: v; de gratia quam in isto ve
nerando sacramento recipitis qua
tum vos cu sancto desiderio dispo
nitis ad recipiendum. Si quis ve
ro cum culpa peccati mortalis acc
deret ad hoc venerabile sacramen
tum ab eo non habet aliquam in se
gratiam quantum actualiter in ve
ritate recipiat ex integro deum et
hominem: ut iam dixi. Sed aman
tissima filia nostri qualiter e anime
que tantum sacramentum: et tale in
digne recipit. Quasi stat velut vna
candela que sit aqua madefacta que
si q; taliter ignem accipit illico str
det et extinguitur indilate solamo
do fumo remanente. Sic h anima se
metipsam offert candelam quam in
sancto baptismo recipit postmodu
autem aspergit illa aqua culpe que
fuit aqua directe que madefecit li
cinium in quo stabat lumen gratie
baptismalis: erinde vero non cale
facta iuxta vere contritionis ignem:
neq; culpam eius cu humilitate co
fitendo accessit ad mensam altaris
ad recipiendum huiusmodi lumen
actualiter: sed non mentaliter. Et q;
talis anima fuit indispofita ad acci
piendum tale sacramentu in ea gra
tia non remansit: q; propter aquas
culpe fuit extinctus in ea lumen gra
tie. Tunc autem ipsa remansit in te
nebrosa confusione cum maiori gra

¶ Tertius.

ordine culpe. Atq; de tam excellen-
tissimo sacramento non percipit ne-
q; persentit nisi conscientie stridorē
ipsam remordentē nō et defectu lu-
minis: q; recipere non valet aliquis
in selesionē sed et aque defectu quā
in anima reperit que quidem aqua
impediuit affectu animę. Unde re-
cipere non valuit illud admirabile
lumen. Itaq; vides q; nullo modo
lumen illud vnito sibi calore pariter
et calore viuendi potest: nec et paruo
desiderio quod anima gerat recipi-
endo sacramentum istud: nec et de-
fectu qui esset in anima que recipit
nec et defectu ei⁹ qui ministrat. Ut
ergo viri tibi de sole qui licet per i-
mundia loca transeat ipse tamē nul-
latenus inquinatur neq; sordescit.
Ita lumen hoc amicum in isto ve-
nerabili sacramento nullatenus in-
quinari potest: neq; diuiditur: neq;
minuitur in seruet ipso: nec a sua ro-
ta separatur: licet vniuersis orbis
de suo luminoso calore cōmunicet.
Ita minime separatur hoc verbum
v; vniuersitas filius meus a me ve-
ro sole qui sum pater eternus quā-
uis i corpore mystico sanctę matris
ecclesię ministraretur omnibus volen-
tibus illud accipere: imo totus i me
remaneat atq; totum accipitis: et ha-
betis deum: v; et hominem: vt erem-
plum ego tibi dedi de lumine: q; si
omnes homines mundi suas cande-
las ibi accenderent in se remaneret
et integro et omnes totum hērent.

Qualiter omnes corporci sensus
in isto sacramento decepti sunt: sed

non anime sensus: et cum illo debet
videri: gustari: et tangi. Et de videri
quadam pulchra. Capit. cxi.

O Carissima filia nunc aperi vi-
lenter oculum intellectus
ad considerandum affectuose mee
caritatis abissum: q; vere eos vnus
causq; creature rationalis et amo-
re solui deberet attendendo p̄cer-
tim inter alia beneficia mea gratio-
se vobis exhibita beneficiuz huius
venerabilis et criminis sacramēti. Et
a tantissima filia cōsiderare debes
q; huiusmodi ineffabilem sacramē-
tum debet videri et attractari non
solummodo tactu et visu corporalit:
q; corporci sensus penitus in eo de-
ficiunt. Nam albedinem illius pa-
tis tantummodo videt oculus: ma-
nus et nihil aliud palpat gustus
quoq; saporem panis inde percipit.
Igitur anime sensib⁹ qui decepti nō
valent videri: vt attractari debet:
nisi fortitaz ipsa sibi met vellet au-
ferre lumen sanctissime fidei eaz in
fidelī dānabili. Soli ergo sensus ani-
mę gustant vident: et palpant: hoc
admirabile sacramentum. Sed euz
quo videt oculo: cum oculo intelle-
ctus in quantum intus habeat pu-
pillam sanctissime fidei: hic oculus
videt et attēdit sub albedine tali ve-
rum deum: et verum hominem: na-
turam humanam vnitam cum na-
tura diuina: corpus animam atq;
sanguinem xpi christi animā vnī-
tam illi glorioso corpori atq; corpus
et animam vnitam nature mee vni-
tę tandē a me se nullatenus cōclis-
m m

Tractatus.

do sine dividendo: hoc vero si bene
recollis in credidit quasi vire tue ma-
nifeste tibi patefecit: et non tantum
oculo intellexisti sed etiam oculo cor-
porali tuo vidisti: quatinus et crees-
tu luminis oculus tui corporis illi-
co defecit in visu: et in oculo men-
tali visio sola remanserit. Ostendi
quippe tibi pro declaratione tue
mentis ad te roborandam contra
bellum quod a demonio receperas
in ipso venerabili sacramento: et ut
in amore cresceres: et in lumine san-
ctissime fidei. Tu nosti quod cum ad ec-
clesiam in anroza pergeres: ut me-
cum audires et quo fueras a demo-
nio molestata: tu stetisti secus alta-
re crucifiri sacerdos autem advene-
rat ad altare marie. Igitur te ibi
manente tuos considerando defe-
ctus: quia dubitabas offendisse: me
propter bellum quo te diabolus im-
pugnauerat: et in dēdo mee carita-
tis affectum: quia te dignam fece-
ram audire missam cum te ipsam
cruximares indignam: vel etiam ec-
clesiam meam ingredi. Quia sacer-
dos verba sacramentalia promittit
in altum supra ministrum oculum
attellens v. dūti me demonstrante
lumen vnum lucidissimum veluti
radium solis a pectore meo proce-
dens: pōent radins a rota solis egre-
diunt: tamen ab ipsa rota minime
separatur. In quo et cum quo lumi-
ne delectabatur vna columba super
hostia pariter: calice permanendo
virtute verborum consecrationis a
ministro prelatorū: vnde tunc ocn-

lus corporalis omnino defecit: ecce
siam huiusmodi luminis: nullo mo-
do sustinere valens. Ideo visio rema-
mansit solum in oculo mentis: in-
tellectus. Ibiq; gustasti et vidisti tri-
nitatis abyssum: et verum deus et ho-
minem absconditum: et velatum sub
albedine illa. Neq; lumen: neq; pre-
sentia verbi quam in eadem albe-
dine vidisti in: intellectualiter auisere
bat illam albedinem. Tunc aliud
non impedibat: quia videlicet vi-
dere deum et hominem non impe-
diebat illam panis formam: ita quod
non haberet albedinem atq; sapo-
rem. Ista tibi patefacta fuerunt a
bonitate mea. Tunc aperte cognovi-
stis quod huiusmodi visio in oculo in-
tellectus tui remansit. Itaq; sicut
tam viri hoc admirabile sacramen-
tum videri debet et attendi: princi-
paliter enim oculo intellectus: et tunc
pupilla sanctissime fidei quia reci-
pi non potest. Manns quoq; dile-
ctionis affectuose illud attractare
debet et id quod oculus ille vidit: et
agnovit in ipso sacramento: fide il-
git manu dilectionis veluti se qua-
si certificans de eo quod per fidem
vidit et intellectualiter agnovit. Tu
vero sancti desiderij aviditate
multa gustare debet illud. Gustus
ipse corporis gustat saporē panis
desiderium vero sanctum videlicet
anime gustus deum et hominem in
veritate gustat. Vides ergo sensus
corporales esse fraudatos non au-
tem anime sensus. Imo clarificatur
et in semetipsa certificatur: quia de-

se vidit enim oculo intellectus et eius pupilla luminis fidei salutaris. Et quia vidit et amovit ideo tangit amoris manu fidelis et cum anime gustu et ignito desiderio attingit atque gustat ineffabilem et ignisferam caritatem meatu cum qua eam se-
ci dionam: ita gratiose recipere tam inextinguibile sacramentum atque gratiam quam in ipso sacramento recipere percipit. Itaque nunc aperte cognoscere potest quia debetis non solummodo sensu corporali recipere partem et videre sacramentum istud: sed cum sensu spirituali disponendo sensum anime affectuosa mente ad gustandum recipiendum et videndum ipsum venerabile sacramentum.

De excellentia sumentis in fidei gratie sacramentum hoc admirabile.
Capitulum.

Atende filia carissima in qua consistit excellentia quilibet homo congrue recipiens hoc preciosum et ad mirabile sacramentum Est enim panis vite cibum angelorum in me namque manet: et ego in eo vegeti piscis consistit in mari: et e contrario mare consistit in pisce. Sic ego flo ingit in anima: et anima consistit in me mari pacifico. In animal gratia remanet quia recipit huiusmodi panem vite persistens in gratia. Ideo panis illius accidenter consumptus remanet ibi gratia mea. Similitudinarie sequendo co-

tingit: ut in sigillo quando super cera bene disposita ponitur quo sublatore remanet effigies eius in cera sic in anima bene disposita remanet effigies gratie mee virtute illius. Tenebrandi sacramenti: quia videlicet remanet in ea calor ignis caritatis mee que clementi sancti spiritus est. Ibi quoque manet Unigeniti filii mei sapientia intellectus oculo clarissime illuminato in ipsa verbi mei sapientia: ut videat atque cognoscat ipsius veritatis mee doctrinam. Idcirco ergo sapientia in magna fortitudine remanet participando fortitudinem potentie mee que sanctificat animam contra mundum et adversarium atque contra peccatam passibilem sensitivam. Itaque videtur quod in anima remanet effigies inde sublatore sigillo: quia videlicet consumptis accidentibus illius hostie verus iste sol in sua rota reuertitur atque consistit. Non quia dissolvitur: vel ab ea segregatus esset: est enim mecum semper vivunt ego secum: sed ab illis mecum eterne caritatis vobis exhibuit ipsum angelicum cibum in vita pacis ubi viatores estis atque peregrini: ut beatis inde refrigerium: et non amittatis huiusmodi preciosi sanguinis unigeniti filii mei memoriam salutiferam. Ut ergo vestris indigentis divina providentia mea subveniant veritas incarnata se vobis ordinavit in cibum. Itaque attende diligenter quantum obligamini diligere meque tam excois vos diligere: et quia sum eterna bonitas et omni-

Tractatus.

respectu dignus a vobis affectuose
diligat.

Quomodo deus requirat a sacer
dotibus in tanta dignitate consti
tutis maiorem puritatem q̄ in alijs
creaturis. **Capitulum.**

Hec omnia viri tibi charissima
filijs vt amplius agnoscas in
quanta dignitate ministros meos or
dinauerint: vt amplius ex corde
percipias amaritudinem atq; volo
nem super miseras eorum. Si vili
genter ipsi sunt attenderent ipsas vi
gntatem suam non facerent in te
nebris mortalium peccatorum nec
inquirerent ita facies animarum
suarum. Et non solummodo vita
rent offendere meos: sed tradendo igni
pus propitium ad cōdārendus igni
non videretur eis in aliquo fuisse
esse mihi pro tam glorioſo benefi
cio. Nam in vita presentis non pos
sunt ad maiorem dignitatem ascen
dere. Ipsos appello christos meos:
quoniam vincti mei sunt. Et hunc an
gelicum panem vobis exhibendus
eis cōmittere decreui. Et eos veluti
flores odoriferos in corpore sancte
matris ecclesie collocant: dignitatē
istam proculdubio non habet ange
lus quam hominibus: ita gratiose
concessi vs illis quos ad huiusmodi
ministerium meum elegi quos ve
lut angelos terrestres esse volo (vi
ta presentis In qualibet anima puri
tatem atq; caritatem exquirō vs vt
affectuose me diligat pariter et pro
ximum eius: et q; ci iuxta posse sub

ueniat in oratione sancta simul: et sub
sidio temporali secum caritatie ve
nendo. Quotro tamē amplius a mi
nistris huiusmodi meo exigo puri
tatem interiorum: et exteriorum: et amo
rem ad me similiter: et ad proximum
suum ministrando corpus: et sangui
nem vnigeniti filij mei cum igne ca
ritatis atq; fame salutis animarum
ad laudem et gloriam mei nominis.
Sicut enim illi ministri requirunt
et volunt habere puritatem atq; mē
diciam in calice: vbi sit hoc venera
bile sacramentum siue sacrificium:
ita requiro puritatem: et anime mē
diciam in eis. Et corpus eorum ve
lut. Instrumentum anime volo q; i
puritate seruet. Neq; volo q; se na
triant et inuoluant in luto fetentis
immundicie: neq; sint elati per sup
biam exquirentes excelsas prelatio
nes: neq; crudeles eruant in se pa
riter et in proximo: q; crudelitate sua
minime possent vti sine detrimento
proximi: q; si sunt sibi metipsis ex cul
pa crudeles etiam proximorum ani
mas proculdubio crudeles eri
sunt pro eo q; non exhibent eis exē
plum vite: neq; curant eorum ani
mas extrahere de manibus inimic
eorum: nec eis vnigeniti mei sangui
nem et alia sacramenta sicut obligat
a ministrant. Itaq; quando crude
les erant in semetipsis etiam in p
ximo crudeles esse probantur.

Quomodo sacramēta nullo mō
do debent emi sine vendit: et illi qui
recipiunt ea debent huiusmodi te
poralibus voluntarie sabuacire mē

Tertius.

nistris.

Capit. cxiij.

tali ministerio vobis ab eis exhibi/
tor sed a quacunque creatura gratis
spiritualis aliquid vobis administrare/
tur vel per orationem vel alio mo/
do vos cum omnibus temporalibus
vestris bonis attingere non valetis
ad satisfaciendum pro his que spiri/
tualiter vobis exhibentur absque com/
paratione. Noveris tamen quod substa/
tiam quam a vobis accipiunt ipsi
debent in tres dividere partes una
pro suo victu conferuat aliam pau/
peribus distribuunt partem vero ter/
tiam pro reparandis ecclesiis vel alijs
necessarijs exponunt: si aliter expen/
derent inutiliter offenderent sine
vobis.

De dignitate sacerdotum et quia
sacramentorum virtus et defectus
ministrantium sine recipientium
nullo modo minuitur. Et quod non vult
a secularibus corrigi. Capit. cxv.

Ut tibi supradictum est hoc
agebat virtute vinendo dul/
ces atque gloriosi ministri mei de qui/
bus tibi dixi quod ipsorum attenderes
excellentiam ultra dignitatem quam
eis exhibueram faciendo eos christi/
stos meos. Nam crescendo virtuo/
se dignitatem istam vestiti sunt isto
dulci atque glorioso sole quem illis exhibui
ministrandum. Aspice dilectum
gregorium. Silvestrum et alios an/
tecessores atque successores qui subse/
cuti sunt post principalem pontifi/
cem petrum cui tradite fuerunt cla/
ves regni celorum a veritate mea pro
vobis incarnata que vult et c. Tibi

Sic volo ministros meos esse
liberales et non avaros: ut ne
propter avaritiam et cupiditatem
vendant alicui spiritus sancti gra/
tiam. Nullo modo volo quod ita faciant
immo sicuti gratis et cum magna libe/
ralitate recipitur a bonitate mea:
ita gratis et libero corde sincere vi/
lectionis affectu circa meum hono/
rem atque animarum salutem dona/
re debent omni rationali creature
humiliter et propositum: nec aliquid ei
proicio sumere debet. Ipsi namque non
emerunt illa: immo gratiose recepe/
runt: ut administrarent vobis. Be/
ne tamen elemosinaliter accipere
possunt: Unde subditus humilimo/
di sacramenta recipiens iuxta posi/
se ministris ex parte sua subvenire
debet. Congruum est enim ut ipsi
pascantur a subditis in temporalibus:
subditi vero pasci debent a mi/
nistris meis in gratia mea: et in spi/
ritualibus donis ministrando sacra/
mentum que sunt a me in eccle/
sia sancta collocata: ut in salutem ve/
stram ordinato tempore exhibeant.
Et vos ignorare nolo quod absque com/
paratione quacunque valde plus ip/
si conferunt vobis quam vos eis: quod nul/
la comparatio dari potest a rebus
finitis atque transitorijs et quibus ali/
quando vos eis subvenitis ad me ve/
rum eternum quod sum bonum infini/
tum. Qui providentia mea et affe/
ctuosa caritate paterna illos dedi/
cavi: et ex vobis ministrant. Ne/
que solummodo pro tanto sacramen/
to

Tractatus.

dabo claves regni celorum. Et quod cumq; solueris super terraz erit solutū et i celis et. Attende sua oblectatū: qz me tibi pandēte vīrtutum excellētū istoz tibi plenius ostēdaz in q̄ia dignitate collocari p̄dictos mīstros meos. Ista qdē ē clavis p̄dicti sanguinis vniueritū filij mei q̄ clavi fuit apta vobis tanua paradi si q̄ longo tpe clavis permāserat ex culpa p̄mi vti parētis ade. Sed ex quo p̄bū incarnatū humano generi donant p̄ redēptione v̄sa sacra mīstma morte sua saluberrime mortem v̄sam occidit atq; destruxit de p̄cto sū sanguine suo vobis habundantissī me faciēdo balneū. Itaq; p̄ effusū sanguinē passionē et mortē ei⁹ i vīrtutē natū mee vīrtutē q̄ fuit vīrtutē cū humanitate v̄sa cē v̄s humano generi fuit apta. Clavē autē huius p̄dicti sanguinis apostolo petro de reliq; atq; cōmissit ceterisq; succēssionib⁹ ei⁹ p̄teritis et q̄ succēdēt i futurū: vsq; ad vltimū iudiciū vīl h̄bit et h̄bēbit eīdem auctoritatē q̄ petro data fuit. Nec ex aliquo defectu cōmissio p̄ eos hoc auctoritas vīl mō minuit: neq; p̄fectio sanguis auferit vel aliam sac̄m: qz iā tibi vīri q̄ hoc venerabile sac̄m veluti sol ex aliq̄ imūditia cuiuslibet rei nullaten⁹ in quiar i p̄te: neq; lux ei⁹ amittitū siue minuit ex q̄buslibet tenebris mortaliū peccatorū q̄ forent i eo q̄ mīstrat vel i eo q̄ recipit. Nā culpa illo p̄ ecclesie sancte sac̄tis oīo nullā p̄te facit lētionē: neq; vīrtutē illo p̄ aliquo minuit. S; i eo q̄ mīstrat irreuerentē: vel indigne accipit: abiq; vībio

grā minuit: et angel i hoc actū culpa. Itaq; vicari⁹ me⁹ i terra v; p̄pa i; hui⁹ p̄dicti sanguinis claves. Et si bñ recolis p̄ ego tibi patefecit sub ista figura volēdo tibi dīmōstrare q̄ā tenetētū volo seculares h̄c mīstria mela siue sint boni siue mali q̄ h̄c vīplicitatē vidēdo p̄riti. Testi q̄ tibi monstrant corp⁹ ecclesie mīstici i forma q̄ cuiuslibet cella r̄q vbi sanguis vniueritū filij mei cōseruabatur ei⁹ vīrtute sac̄a cuncta valēt et h̄nt vīā. Ad tanuā sū cōseruabat papa vicari⁹ me⁹ cui commissum erat huiusmodi sanguinem mīstrat. Ad ipm ēt p̄tinebat eligē p̄mīstrātes alios q̄ inuaret eī ad mīstrādū i vniuersali corpē religiois xp̄iane. S; ille sol⁹ quē acceptabat: et vngēbat mīster vcr⁹ erat ali⁹ sū nō. Ad ipm p̄cedit vniuersis de do clerici: hos eligit et p̄tē ad mīstrādū sanguinē iustū vniūq; p̄ officia sibi p̄grua. Et vī ipi posuit eos i ecclesia sancta sicut adiutores ita p̄tinet ad cū sū ipi cōsēges de suis defectib⁹: ita volo p̄nit⁹ obseruari. Nā ex excellētia et auctoritate quā eis p̄cessit eos errari et eremi totaliter a quicq; irritū iurisdictionē siue subiecti de ep̄aliū dñoz ler ergo ciuiliū de nihilo s; cū illis lītēmittere v; in aliqua punitiōe. S; solus ille q̄ h; iurisdictionē i lege canonicat: vīrū. vīi sunt vīcti mei. Et ideo monui vīcente krtipura nolite t̄gere r̄pos meos: vnde magnam p̄culdubio ruīnam i currit ille qui temere p̄sumit eos aliquo modo punire.

Tertius.

Quo p[re]sentatione facta ecclesie si-
ne ministris deo imputat sibi facta et
q[uod] e[st] gravissima culpa. Capit. xvi.

S Tu peteres a mequare tibi
ministra q[uod] culpa illor[um] q[uod] sa-
cia ecclesia atq[ue] ministros ei[us] p[re]sequat[ur]
gravior erat alia culpa eor[um]: et
q[uod]re voleba[m] ad oblatib[us] eor[um] quibus
estis defectib[us] q[uod] reverentia circa il-
los i[n] nullo minueret vnde ego r[ati]o-
bo tibi. Quia quocunq[ue] reverentia sit
eis non eis: imo mihi sit ex virtute
sanguinis virginis filij mei quem
eis ego commisi ministrat[ur]: ut si non
esset ille respect[us] vos haberetis ip[s]is
ministris meis tanta[m] reverentia[m]. Ita
alijs ho[m]inib[us] vite p[re]stis et non v[est]ra.
Quare p[ro]p[ter] huiusmodi ministeriam
eis co[m]missi reverentia eis exhibet[ur].
Postea deo vos oportet ad eor[um] ma-
nus secedere et accedere. N[on] quidem
ad eos p[ro]p[ter] semetip[s]os: imo virtute
sacram[en]tor[um] q[uod] co[m]missi s[un]t eis a qui-
bus illa recipere debetis q[uod] si possent
h[ab]ere et illa recusaretis essetis i[n] statu
damnationis i[n] tali statu moriendo. Ita-
q[ue] reverentia talis e[st] o[mn]i me[er]e huius
preciosi sanguinis virginis filij mei
q[uod] mecum vna e[st] et ego seci et vnde
nature diule cu[m] humana natura et
no[n] illos. Et sicut ista reverentia mea
est ita reputo me i[n] irreverentiam eis
exhibita[m]. Quia tibi ita d[omi]ni q[uod] eis n[on]
obligamini facit reverentia huius-
modi suo p[ri]ncipaliter respectu: au-
ctoritatis i[n] intuitu qua[m] ego eis commi-
si. Et ita null[us] eos offendere d[icitur] q[uod]si
offendit deo illos reputo tale offensio-
ne e[st] me[er]e: no[n] eor[um]. Jam. n. c[apitulum] p[er] p[er]

h[ab]ui dicis christos meos a m[in]ist[er]ib[us]
eor[um] nullaten[us] e[st] t[er]g[er]endos. Et null[us]
credari p[otes]t dicere deo no[n] facio i[n]
iustitiam ecclesie sine facio rebel-
lionem: s[ed] defectus iniquor[um] past[or]u[m].
Iste mentis caput etas et velut ex
cecat[us] ab amore p[ro]prio non videt
q[uod]is i[n] veritate bene videat: vi-
dere dissimulat: ut p[re]sentie stimuli
aliquo modo co[m]p[er]iat. Ip[s]e t[ame]n vi-
det et intelligit q[uod] sanguine[m] virginis
filij mei p[re]sequit[ur] et non illos. Ipea
quidem e[st] hec iniuria sic erat illa re-
verentia mea. Et ita reputo me i[n]
omne damnum eis illatum: et con-
tra me facias omnes contumelias:
vel derisiones et obprobria: et vitu-
peria que s[un]t illis: q[uod] christos me-
os nullo modo contingere sine pu-
niri debent. Ego namq[ue] illos habeo
punire non ip[s]i seculares. Sed illi
velut iniqui demonstrant irreverentia[m]
qua[m] circa sanguinem h[ab]it. Et
q[uod] vilipendunt hunc excellentissi-
mum ipe[s]arum eis a me traditum
i[n] salutem animarum suar[um] et vitaz.
Nam ultra recipere non valabant
q[uod] h[ab]ere v[er]e de[us] et ho[m]inem i[n] cibis ut
supra iam d[omi]ni tibi. Sed q[uod] reveren-
tia mihi n[on] fiebat ab ip[s]is ministris
ideo circa eos e[st] imminuta reverentia
p[re]senta sustinendo p[re]sentes ab il-
lis qui p[re]sident i[n] eis multa pecca-
ta putat alibi tibi magis apte narra-
bo. S[ed] t[ame]n i[n] veritate si reverentia i[n]
eis ista habuissent i[m]ita[m] me[um] no[n] i[n]
irreverentia: ita s[ed] eos ex quocunq[ue] de-
fectu p[er]petrato p[er] illos: q[uod] sanguis
hui[us] dignitas i[n] nullo minui p[otes]t: v[er]u[m]
neq[ue] reverentia minui d[icitur]: et quoda[m]

Tractatus.

minuitur offendere ego. Ideo multi
plurimi respectu talis culpa mihi vi/
sibilis et amplius quam alie culpe sine su/
per quo precipue tres causas in pre/
sentia dicam. Prima quidem quo/
niam ea que ministris meis agun/
tur: ut iam dixi contra me directe
reputata facta. Secundaria: quia prece/
ptum meum transgrediendo visipe/
dunt. Nam eis expresse prohibui ne
tangant eos aliqua molestia: unde
sanguinis virtutem aperte contem/
nunt quam a sacro baptismo traxe/
runt. Sunt igitur inobedientes et
que sunt inibibita faciendo: et sunt ip/
si pios sanguini rebelles propter
ipsorum irreuerentiam: imo cum ma/
gna persecutione molestantur et velu/
ti putrida membra sunt a corpore
sancte matris ecclesie preclisa. Et si
taliter obstinati perseverant in hu/
iusmodi rebellionis et irreuerentia
morte superveniente potest dubio
baratrum eterne damnationis in/
currunt. Tamen ad extrema perue/
niendo si se realiter humiliaverint
ex corde culpam suam agnoscendo.
Et ex affectuoso desiderio capiti suo
reconciliari voluerint. Quis actua/
liter implere non valuerint ad mi/
sericordiam eos acceptabo. Quibus tamen
ne tale tempus expectare velint: quia
securi minime sunt ut illud habere
possint. Tertia quoque causa propter
quam ista est gravior culpa alius: quia
peccata est ex affectata malitia per/
petratus agnoscere enim ista nul/
lo modo facere debere neque posse esse
bona conscientia deliberatione pre/
mia volunt offendere. Que quidem

offensa procedit a quadam delibata:
et peruersa superbia sine ulla corpo/
rali delectatione. Imo corpus vna cum
anima consumitur: et gratia perimatur: et sepe confici/
entis vermis eos itus erunt. Et sub/
stantia temporalis in obsequium dia/
boli dissipatur: unde corpora post
hec velut animalia moriuntur. Ita
que tale peccatum directe contra me
militat: et oppugnat. Et absque colore
delectationis: vel utilitatis: imo so/
lumnitudo cum affectata malitia: et
horribili summo superbie que super/
bia procedit absque sensibili delecta/
tione: et amoris: sed ab illo timore de/
testabili et peruerso quem ille pila/
tus habuit qui timore perdendi te/
porale dominum vniuersum me/
um interemit. Ita fecerunt atque fa/
ciunt isti. Multa peccata committun/
tur ignorantia siue simplicitate: non
intelligendo: vel cognoscendo. Illu/
ud vero committit ex deliberata ma/
litia: quia cognoscit aliqui aperte ma/
lum quod ipsi faciunt et ex inordi/
nata concupiscentia: et voluntate quam
habent in peccato: vel ex aliqua uti/
litate misera quam putant vel iudi/
cant in eo reperire graviter offen/
dunt. Et sic offendunt atque damni/
cant animam suam atque pariter et p/
rimum eius: me quidem offendunt
quia non exhibent gloriam atque laudem
nomini sancto meo. Priorumque ve/
ro: quia sibi non exhibent charitatis
debitum. De tamen actualiter in
hoc actu minime percutit iste: quia
vix mihi directe faciat offensam: imo
semetipsum offendit que quidem

Tertius.

offensio mihi displicet propter eius
crimen. Idcirco anteq̃ offen-
sio sit absq̃ medio directe mihi so-
li. Cetera peccata colorem aliquem
habent ⁊ cū aliquo medio perpetrā-
tur: vt alias ego tibi dixi q̃ omne
peccatum: ⁊ omnis virtus fiebat p̃
rimo mediante. Peccatum enim
fit ex priuatione caritatis dei ⁊ p̃-
rimū victus vō cum amore cari-
tatis. Offendentes primum me
sem̃um offendunt ipso mediante
Sed quoniā inter omnes homines
hos ministros meos elegi qui sunt
vniū mei ministratores sanguinis
vniū mei filij mei carni vestre vni
et cum natura mea vniū: itaq̃ cō-
secrantes vniū christi filij mei per-
sonas ibi representant. Itaq̃ potes
aperte cognoscere q̃ hoc offensio sit
hūic verbo filio meo ⁊ si sit ei vniq̃
mihi sit q̃ sumus vniū. Isti mihi
preciosum sanguinem hūc perfe-
quantur: ⁊ illo incertissimū thesau-
rosē priuant atq̃ saluberrimo fru-
ctu eius. Unde mihi grāior est h̃
eorum offensio facta: mihi ⁊ non mi-
nistis q̃ sint alia sua peccata. Si-
cut enim honor ille non est: nec esse
reputo ministroz: Imo vere me⁹
ostēda persecutio talis i me dirrigi-
tur: ⁊ in hūc pretiosum sanguinem
vniū mei filij mei: q̃ sumus vniū
vt supradictum est. Unde non eris
q̃ omnia preterita peccata que cō-
miserūt hactenus isti culpe compa-
rata leuiora iudico quare tantam i
desensio displicentiam. Unde sicut
alias tibi patefeci materiam erbi-
pendo tibi dolores ⁊ amari tudinis

et offēsiōe mihi facta ⁊ damnatio
ne mīsero: mīta te nunc exhorioz
pariter ⁊ alios amicos atq̃ seruito-
res meos: vt inuigilare solliciti stu-
deatis orationib⁹ humilib⁹ con-
tinuis ⁊ deuotis ante me: vt ex bo-
nitate mea misericorditer illustren-
tur atq̃ soluantur huiusmodi tene-
bre que supernenerunt in his patri-
dis mēbris a corpore sancte matris
ecclesie precibus. Sed ego quasi non
inuenio quēq̃ qui caritative de p̃-
secutione que sit isti pretioso sangui-
ni cōdolet. Hinc multos inuenio
mihi displicentiam irrogantes at-
q̃ me sagittis a moris proprij sagit-
tantes. Isti enī quodaz timore ser-
uili: ⁊ inani reputatione propria ve-
lut excoati reputant ad honorem
suum accedere quod in veritate si-
bi dedecus est. Et econuerso repu-
tant esse dedecus illud: vnde salu-
tem ⁊ honorem indubitanter acqui-
rerent: vj humiliando se capiti suo.

In hoc capitulo loquitur de per-
secutorib⁹ ecclesie sancte atq̃ de mi-
nistis varijs modis. Capl. cxiij.

Tri tibi q̃ a plurimis ego sa-
gittabar: ⁊ ita se veritas ha-
bet vj cum intentione sua mala me
intra posse sagittando percutiunt
non q̃ in me cadere possit aliqua le-
sio cuiuscuq̃ rei vel ab aliquo pos-
sim offendi. Quia contingit in me
per modū loquendi sicut apparet
in durissimo lapide qui percussus
ict⁹ in se non recipit: imo reuertit⁹
ad percutientem ita culpam illo

Tractatus.

rum percussiones: unde sentio feto-
rem proculdubio mihi nocere nul-
lo modo possunt: sed venenata sagit-
ta culpe letalis eos percutit et occi-
dit. Que culpa gratia priuat eos i
uita presentis fructum huius pretio
si sanguinis amittendo. Et si in vlti-
mo se non emendauerint cum con-
tritione cordis et humili confessione
sancta peruenient ad eternam dā-
nationem a me peccati: et cum demo-
nio copulati colligationem enim in
simul ordinauerunt: quoniam illi-
co cū anima gratia priuatur in pec-
cato ligatur cum vinculis edū vir-
tutum et amoris vitiorum. Et cum
arbitrio libero ligamen istud in ma-
nu diaboli posuerunt cū quo ligat
eos: qm̄ ab eo aliter ligari non pos-
sent. Iſto ligamine ligati sunt adin-
uicem illi persecutores huius pre-
ciosi sanguinis et veluti membra cū
demonio ligata demonum officinā
assumpserūt. Ipsa namq; demonia
conantur iusta posse fideles a salu-
tis via pervertere gratie statum ab
eis auferendo et ad culpas inducere
mortalium offensarum atq; pec-
catorum: vt irremediabile malum
quod experiuntur in se participant
cum illis fidelibus quos decipere
possunt. Similiter isti faciunt qui
veluti membra diaboli spōse filios
iesu christi filij mei subuertunt eos
a caritatis vinculo dissoluentes et
eos liga miserabili et infelici ligamē-
te: et ipsos cum cisdem huiusmodi
fructu sanguinis erulant esse pri-
uatos. Hoc vtiq; vinculum sigillo
tenebrarum apparet esse sigillatū:

quia non agnoscunt in quos incoſ-
cientia miseranda occiderunt: et
alios ad cadendū impellunt. Ideo
non se corrigunt: quia minime cogno-
scunt: imo tanq̄ et cecati gloriatur
eorum corpore: et anime turbario
ne. O carissima filia dolens a matre
indinem vchementi videndo tan-
tam miseriā: et cecitatem in his qui
loſi sunt in isto precioso sanguine sa-
cut et tu. Sunt insuper adolſi atq; in-
triti prefato sanguine ad ecclesie san-
cte peccare modo veluti rebelles ab
eius pectore discesserunt et quedam
vilipendendo timore: atq; sub celo
re corrigendi defectus ministrorum
meorum de quibus exproſse prophē-
tū ne tangerentur ab eis. Unde ter-
ror valde te debet inuadere vna
cum alijs amicis meis quādoq; cū
nominari sentis vituposiā huius-
modi colligationem atq; detestabi-
lem lingua tua narrare non sufficiat
quantū illam abhominor. Et q̄ vi-
detur etiam esse veterius: quia eas
clamide defectuum: ministros meo-
rum se defendere voluit: et eorum
culpas nec adnertere videntur: q̄
nulla clamitante meo oculos alij
quid abscondere potest quā aper-
te videam omnia. Corāz oculo crea-
ture quādoq; potest aliquid abscon-
di mihi vero nunq̄: quia non solus
presentia video verū etiam omnia
preterita: et futura cognosco. Ego vi-
deri vos et agnouī plusq̄ ceteris. Et
hec est vna de causis quare misera-
biles homines inuita presentia se nō
corrigunt: quoniam in veritate euz
lūmine vtue fidei non existimant a

me videri: quia si veraciter ita crederent: & omnis culpa puniretur: & omne bonum q. me remunerabatur: in alio loco tibi viri procul dubio: non ita multiplicarent offensa: immo potius ita factas contra me solliciti corrigere: & humiliter a me misericordiam exposerent: & ego mediante sanguine filij mei misericordiam eis impenderem. Sed ipsi sunt velut obstinati: & a bonitate mea reprobat: in ruinam vitam incedunt: privati lumine propter eorum defectus: & tanquam omnis cecus sunt effecti: sanguinis virginis mei persecutores. Que persecutio fieri non debet ex aliquo defectu qui videretur: vel esset in ministris eiusdem pretiosi sanguinis.

Secundo repetitio super predictis de ecclesia & ministris eius.

Cap. lxiij.

In qua tibi narravi carissima filia de reverentia que fieri debet vinctis meis non obstantibus qui busque defectibus eorum: quoniam illa reverentia non fit: neque fieri debet intuitu solummodo ipsorum sed propter auctoritatem quam eis exhibui. Et quoniam ex defectibus eorum sacramenti ministerium: nec minus nec dividi potest ipsa reverentia circa eos deficere non debet intuitu thesauri pretiosi sanguinis. Faciendo autem oppositum ostendi tibi parvam scintillam in comparatione magne displicentie quas inde percipio: & q. graviter offen-

dunt. Et quantum habeo molestias colligationem faciant: & q. quodam die illi faciunt in servitium diaboli contra me cum persecutione pavidum si sanguinis virginis filij mei ut apertius amarissime doceas. Iste que in presenti narraui tibi est unus de factis particularibus ex persecutione facta contra sanctam ecclesiam: & ita tibi dico generaliter de religione christiana: quoniam omnes in peccato mortali consistentes vita gratie se privant atque sanguinem pretiosum vilipendunt: hoc valde mihi displicet. Sed valde maiores displicentias habeo de supra memoratis qui ligati sunt: ita directe contra me.

De excellentia & virtutibus ministrorum sanctorum: & quomodo conditionem habent solis: & de ipsorum corruptione circa subditos.

Cap. lxiij.

Nunc ut impendam aliquale refrigerium anime tue mitigabo dolorem tuum: atque tenebras istorum miserabilium subditorum cum vita sancta: & odorifera ministrorum moorum de quibus tibi scripsi q. habebant conditionem solis. Itaque cum odore virtutum ipsorum factorem poteris in presenti mitigare: atque similimodo cum luce tenebre cessabunt ac etiam cum ista luce melius intelligere poteris tenebras vitiorum que regnant in ministris meis. Igitur denique

Tractatus.

Intellectus aperias et videbis in me
insistit sole gloriosos ministros qui
cum administrarent verum solem
conditiones induerunt solis: ut ego
tibi recitavi de petro principe cete
rorum apostolorum qui clauos ab
vniuerso filio meo regni celorum
accepit ita tibi dico de alijs qui lu
men in hoc viridario sancte matris
ecclesie ministraverunt v3 corpus
atq3 sanguinem vniuersi filij mei
veri solis vniuersi ministri: nec a me quo
quomodo deus: ut est tibi supradic
tus. Et omnia sacramenta ecclesie
sancte que quidem omnia valent: et
vitam tribuunt in virtute perfecti
sanguinis in diversis gradibus: ut a
spiritu sancto sunt ordinati ministri
cum quo ministraverunt: e33 lumi
ne gratie quod extraxerunt ab illo
vero lumine. Sed istud amabile lu
men est solum. Non enim potest esse
solum gratie lumen neq3 potest esse
vniuersum. Itaq3 totum habetur sine
nullo. Ille qui persistit in peccato mor
tali priuatus est illico lumine gra
tie. Qui vero gratiam habet est il
luminatus in oculo intellectus in
agnoscendo me qui gratiam concedi
et virtutem que conseruat gratiam
Et in ipso lumine peccati miseriam
agnoscit atq3 causam ipsius v3 amo
rem proprium sensitivum ideo mo
uetur ad odium contra illos. Et ex
hoc odio proprii amoris in affectu
suo recipit calorem mee divine cari
tatis. Affectus illico sequitur intel
lectum: unde recipit ab isto glorio
so lumine calorem sectando doctri
nas valissime mee veritatis. Qua

re memoria repletur indilate reco
datione beneficii sanguinis. Itaq3
cernis q3 lumen hoc haberi nequit
absq3 calore pariter et colore: quoni
am hoc tria vniuersum est et vniuersum p
fectum. Et ita nemo habet potest vna
anime potentiam ordinatam ad re
cipiendum in se me v33 solem quin
omnes tres ordinate sint et in nomi
ne meo congregate. Cum enim ocu
lus intellectus cum lumine fidei co
surgit ultra commune lumen et aspe
ctum supernaturali ad se specu
landum in me affectus cum indila
te sequit amando que vidit et agno
uit intellectus: et ipso facto in emo
ria repletur his que diligunt affectus
Et ita dispositae potentie talis anime
participant et habent me solem ve
ri: et illuminantur in potentia mea
et sapientia vniuersi filij mei et illa
succensa elementa spiritus sancti.
Vide0 ergo q3 isti ministri mei fide
les assumpserunt conditiones solis
quia v3 induiti e33 plenae potentie
animarum eorum de me vero so
le more solis agunt. Sol quippe cale
facit et illuminat et cum calore suo
terram geminare facit. Ita faciunt
isti vniuersi electi et vincti ministri mei
quos in corpore mystico sancte ma
tris ecclesie collocaui ad ministran
dum corpus et sanguinem vniuersi
filij mei e33 a ipso ecclesie sacramen
tis que vitam habent ex virtute san
guinis virtute ministraverunt illa
mentaliter et actualiter. Mentali
ter v3 illustrando corpus mysticum
ecclesie sancte lumine scientie supra
naturalis cum colore sancte vite se.

Tertius.

quentes iesu christi filij mei doctrinam colorem quoque ministraverunt ardentissime caritatis. Unde cum calore suo caritativo germinare faciebant animas que steriles erant eas illuminando lumine scientie pariter et eorum vita sancta: et ordinata tenebris expellebant infidelitatis atque mortalium peccatorum odidantes vitam eorum qui vivebant inordinata cum frigiditytate mentis et privatione caritatis: et in tenebris peccatorum. igitur aperte cognoscere potes quod ipsi sunt veluti sol ex eo quod solis conditiones assumperunt a me vero sole: quoniam et amoris affectu sunt quasi unus mecum effecti: et ego cum eis. Quilibet iuxta gradum suum: ut cum de gloriolum exhibuit in ecclesia sancta. Petrus cum predicatione miraculis et doctrina postremo cum proprio sanguine. Gregorius cum scientia sacram paginam exponendo: cum vite sancte speculo. Silvester vero contra iudeos: et infideles ante Constantinum imperatorem cum efficacissima disputatione fidem christianam apprehendendo verbis atque factis: ut ego sibi virtutem administravi. Si consideres Augustinum. Hieronimum atque gloriosum Thomam de aquino: et alios quamplurimos videbis quanto lumine sponsam istam illustraverunt veluti illuminaria splendentia super candelabro collocata errores extirpaverunt: et obsecutas animas illuminaverunt cum humilitate per secula veluti famelici salutis anima

rum: et honestis mei manducantes istum cibum ingenti dilectione super mensa sanctissime crucis. Mar-tires vero sanguine proprio dilata-verunt veram et salutiferam fidem qui sanguis iactabat odorem in conspectu meo: et cum odore sanguinis atque virtutum: et lumine scientie sanctificabant in ista sponsa ferocem infidelitatis expurgando: et animas in tenebris assuctas illuminando: quia lumen vere fidei reduebat in eis. Prælati quoque i statu praelationis a vicario meo in terra constituti mihi cum sancta: et honesta vita sacrificium iustitie faciebant. Mar-garita quoque iustitie cum humilitate vera: et ardentissima caritate cum salutifero lumine discretionis in eis atque subditis eorum apertissime reuebat. In se principaliter fuisse mihi debitum exhibebant: videlicet nomini meo reddendo gloriam et honorem. Sibi vero reddebant odium et displicentiam proprie sensualitatis contemnendo vitia: et amplectendo virtutes vna cum caritate mea pariter et proximi sui cum humilitate conuelebant superbi-am. Et ad mensam altaris accedebant veluti angeli cum puritate corporis: et anime cum sinceritate mentis offerendo mihi sacrificium in fornace vere caritatis crucis. Et quia prius de semetipsis iustitiam eggerant ideo de subditis etiam iustitiam agebant volentes: et inducentes eos virtuose vincis corripientes transgressores absque timore crucis non attendentes ad semetipsos: immo de-

Tractatus.

ipsum ad honorem meum: et salutem animarum. Ipsi tanquam boni pastores imitabantur: pastorem optimum: videlicet Iesum Christum unigenitum meum quem vobis assignavit ipse gubernaret: et aleret vos oues et vitam vobis exponeret. Ipsi vere sunt imitati vestigia sua. Ideo conerunt: et non permiserunt membris languentia putrescere: videlicet non corrigendo. Imo caritativius: cum benignitatis vnguento sine cuius ignis superitate plagam incidendo culpe sicut sancta discretio videbat crepere fortiter arguendo atque disciplinando plus: vel minus iuxta defectus exigentiam. Et pro tali reprehensione sine correptione: vel etiam pro veritate salubri proficenda mortem sui corporis vilipendebant: isti quidem erant oculantur veri qui solliciti cum sancto zelo atque timore vel solinas peccatorum enuclebant planando virtutum odoriferas in ecclesia sancta plantas: unde subditi vivebant virtuosae cum sancto timore quotidie crescentes veluti odoriferi flores in corpore mystico sancte matris ecclesie. Quare corrigebant absque timore servili: quia penitus erant illo privati. Nam in eis aberat venenosa culpa peccati: et ideo cum iustitia sancta vivebant arguendo viriliter absque timore quocumque. Idcirco illa margarita que valde lucebat in eis que lumen exhibebat: et pacem in subditorum mentibus: unde cum sancto timore persistebant in visita

te cordium. Unde certissime moneri: quia nihil aliud est in causa talium tenebrarum atque vitiorum in mundo inter seculares clericos atque religiosos: et ecclesie sancte pastores: nisi quia iustitie lumen omnino defecit: et iniustitia tenebrosa prevaluit. Nullus in vita presenti status in lege civili sine divina conservari potest iustitia gratia sine sancta iustitia. Quoniam accidit ei qui non corrigitur: nec corrigitur veluti membris quod incipit in se putrescere: quia si medicus inhiere et inspicere ibi solimodo supponat vnguentum: et non viatur opportuno cauterio plagas incidendo corpus unguentus inficitur atque putrescit. Itaque praesto contingit: vel alio dominis qui si videndo membra subditorum esse corrupta propter fetorem peccati mortalis apponunt solum vnguentum blanditiarum et adulationum absque debita reprehensione nullo tempore liberabuntur: sed ex hoc inficientur alia membra que vicina sunt in ipso corpore: videlicet sub eodem pastore. Si vero fuerit idoneus: et expertus medicus animarum illarum: ut erant isti gloriosi pastores una cum vnguento reprehensionis ignem adhibebat. Et si membrum in modis penitus obstinatum esset in malo prociadet illud a congregatione separando ne corrupta alia membra putredine peccatorum ipsi tamen non ita hodie coniunctim videre dissimulant. Sed

Tertius.

minquid ignoscantur: hoc est quia
radix amoris privati vivit in eis
unde peruersum timorem seruilem
errant. Nam ex timore perden-
di statim p[re]dature sue tempera-
lia quodam non corrigunt. Sed ve-
lut errati faciunt: ideo non agno-
scunt quomodo status in se conser-
uatur. Quod si cognoscerent quomo-
do bene conseruatur cum iustitia
sancta manutenerent eam. Sed quia
lumine vero privati sunt: nos vide-
re nosq[ue] intelligere queunt: et erri-
mant eum ex iniustitia conseruare
non arguendo subdito omnia iniqui-
tates ipsi vero decipiuntur a pro-
pria passione sensitiva: et ab ambitio-
ne p[re]dature sue dominique isti non
erunt: nosq[ue] corrigunt eo quod sunt
eisdem defectibus: vel maioribus
infecti. Sciunt ergo se culpabi-
les audaciam atq[ue] confidentiam
amittunt arguendi ceteros: inhi-
biti atq[ue] ligati a seruli timore se vi-
dere dissimulant. Et si quandoq[ue] vi-
dent aperta quedam arguere sine
discipline negligunt: imo se blan-
dis verbis obligari permittunt in-
teruenientibus ceteris et oblationi-
bus: unde postmodum in ipsorum
malorum excusationes ad inueni-
re conantur: ut ipsos in nullo puni-
ri vel arguere debeant. In istis im-
pletur illud euangelicum a mea ve-
ritate prolatum: ipsi cecce sunt atq[ue]
cecorum duces: si cecus a ceco du-
catur ambo in foueam cadunt. Non
ita fecerunt illi qui peccassent: vel
faciunt etiam aliqui moderno tem-

pore consistentes veri duces: et ama-
biles ministri mei de quibus isti vi-
ri q[ui] habebant in se proprietatem
solis atq[ue] conditionem qui vere se
veluti soli habent. Non inueniuntur
in eis tenebre peccatorum: vel igno-
rantie: quia sequuntur in veritate
doctrinam virginis filii mei: neq[ue]
tepidi sunt eo q[ui] crusti sunt: et iugi-
ter cruciuntur in fornace mee vini-
ne caritatis. Et veluti contempto-
res diuinarum p[re]dationum: atq[ue]
dignitatum vite p[re]sentis abiq[ue] ti-
more quoq[ue] corrigunt audaciter.
Nam ille qui p[re]dationem sine do-
minio appetere non vult amitte-
re nullomodo metuit. Ideo virili-
ter arguunt isti quoniam immunes
a culpa reperitur eorum conscien-
tia. Quare preciosa margarita: in-
stite tenebrosa non erat in ipsis mi-
nistris meis fidelibus: immo luci-
da: amplerantur insuper anide
paupertatem voluntariam: et vili-
tatem propriam cum humilitate p[ro]-
funda. Ideo parumpendebant irri-
siones contra melius detractiones ho-
minum iniurias obprobria penas
atq[ue] tormenta quorumq[ue] perse-
cutorum. Omnia cum inuincibili
patientia tollerabant amore mei:
tanq[ua]m angeli terrestres: immo plus
q[ua]m angeli non ex natura: sed ex gra-
tioso ministerio super naturam eis
a bonitate mea commissore: ministra-
di corpus et sanguinem virginis fi-
lii mei. Et vere ministri mei tales
angeli sunt eo: quia sicut angelus
a me vestre custodie deputatus

Tractatus.

Inspirat in mentibus vestris inspi-
rationes bonas atq; sanctas: ita fa-
ciebant ipsi et hodie facere tenentur
eo quia deputati sunt ad vestram
custodiam. Ideo iugiter habebant
oculum in subditos eorum veluti
veri custodes inspirantes in eorum
animabus inspirationes bonas et
sanctas cum exemplari vita et vir-
tuosa pro eis efficientes amorosa: et
dulcia desideria in conspectu meo
cum humili oratione continua. Ita
eg vides q; sunt angeli collocati su-
per candelabro velut accense lucer-
ne in corpore mystico sancte matris
ecclesie ab ignita caritate mea pro
vestra salubri custodia: ut in eccle-
sie vestra ducem habeatis: ut vos in
veritatis atq; salutis via dirigant
Ipsi ministri mei cum humilitate
magna: et exemplari conuersabatur
cum subditis eorum ipso caritati-
ne gubernando cum vna fide pa-
riter et firma spe minime dubitabant
ne sibi sine subditis: ista temporalia
deficerent. Ideo pauperibus ha-
bundantissime distriuebant eccle-
sie sibi commisse substantiam: et be-
ne seruabant: et opere perficiebant
illud ad quod erant obligati distri-
buendo: videlicet in necessitate pau-
perum ecclesie substantiam tempo-
ralem. Ipsi deposita facere vitabant
itaq; post vitam eorum non frue-
riebantur eis aliqua deposita: im-
mo post mortem aliquorum debita
plurima reperiebantur contracta
pro necessitatibus pauperum cari-
tatis subleuandis. Et hoc occorre-
bat ex excellentia caritatis eorum

que procedebat a vera spe quam in
providentia mea collocauerant.
Nam erant proculdubio timoreser-
uili prauatiter: ideo minime timebāt
eis aliqua necessaria debere quou-
quomodo deficere siue temporalia.
Hoc est vtiq; signum quod aperte
demonstrat hominem in me collo-
casse spem: et non in se: quando v3 ti-
more seruilis non timet. Sed illi qui
sperant in se sunt illi qui timent et
erpauescunt ex vmbra propria me-
tuentes: atq; dubitantes. Ne celum
vna cum terra deficiat eis. Cum
isto timore atq; peruersa spe quam
habent in modica prudentia sua tā
tam infelicem et miserabilem sollici-
tudinem assumunt in acquirendo
atq; conseruando res istas errone-
res q; videtur ipsos omnino post-
gare spiritualia: et vir inuenit quis
ad hoc attendat. Sed ipsi miserabi-
les infelices atq; superbi non atten-
dunt: neq; considerant: q; ego sum
ille qui provideo que sunt necessa-
ria anime simul et corpori vestro q̃
uis cum illa mensura qua speratis
in me cu3 ea remetitur vobis pen-
dētia mea: neq; miseri atq; presum-
ptuosi attendant: q; ego sum ille qui
sum ipsi vero non sum. Esse namq;
suum a mea bonitate acceperunt
et omnem gratiaz super hoc esse sun-
datam. Et ideo supernacne laborat
et inuaniū laborat ille qui custodit
ciuitatem: nisi custodiatur a
me. Stulto labore fatigatur omnia
qui se putat illam sua vigilia sine so-
licitudine posse defendere: quoniam
ego sum ille solus qui custodit. La-

men a vobis erigo: q̄ hoc esse vobis
a me concessum: et alias gratias in
ip̄so: et super ip̄so funditas exercea/
tis virtuose viuendo cum arbitrio
libero dum tempus habetis: et lumen
rationis quod ego vobis exhibui:
quia creauit vos absq̄ vobis: sed nō
decreui saluare vos absq̄ vobis.
Nos quippe dilecti ante q̄ cētia. Et
hoc videtur et aperte cognouerunt
istī dilecti mei: et ideo me dilexerunt
ineffabiliter. Et propter affectum
sui amorem quo me diligebant:
ita fiducia liter in me sperabant: et
nunquam in aliquo dubitabant si/
ne metuebāt. Unde silaciter dispu/
tando coram imperatore constanti
no contra illos duodecim indices in
presentia magne multitudinis in
maxima constantia perseverabat:
cum fide viua credens: et cristianis
quia me secum existente nullus ei
nocere poterat: et ideo nullum time
re debebat. Et ita ceteri mei serui si/
deles omni timore seruii deposito
constanter in omnibus agebant:
quia soli non erant: immo bene so/
ciati: quoniam in dilectione carita/
tis cristicentes in me stabāt. Et a me
lumen sapientie vniuersi filij mei
recipiebant. Et me vero potentiam
habebant: unde fortes erant contra
principes atq̄ mundi thirannos.
Et me quoq̄ recipiebant ignem san
cti spiritus in quo percipiebāt eius/
dem clementiam et amorem igni/
tū. Idcirco amor est a sociatus cum
lamine fidelis cum firma spe: cum in/
vincibili fortitudine cum pace ve/
re et longa perseverantia: videlicet

visq̄ ad vitimum sue mortis. Ita q̄
videtis aperte q̄ soli non erant: im/
mo sociati: et ideo nullo modo me/
timebant. Solus ille qui se solum vi/
det et attendit: in se solummodo spe
rans caritatis amore priuatus est
ille qui timet: et quocumq̄ parua res
incutit ei timorem et eo quia solus
est priuatus et defectu suo me qui
sūmā securitatem anime tribuo
me per affectum amoris in verita/
te possident: hoc experientia cognos/
cebant hi gloriosi dilecti mei: quia
nihil animabus eorum obesse pote
rat: immo potius ip̄si nocebant ho/
minibus: et demonibus qui frequen/
tissime ligati permanebant ex vir/
tuosa potentia quam ego super eos
ex bonitate mea concesseram. Et
hoc erat q̄ correspondere volebam
fidei spei atq̄ dilectioni quam ha/
bebant in me. lingua tua facilliter
enarrare non posset virtutes isto/
rum: nec oculus intellectus aspicere
fructum quem in vita durabili
recipiunt. Et ita recipiunt omnes
qui realiter vestigia sequuntur eo/
rum. Ip̄si permanent in conspectu
meo veluti pretiosi lapides: quia la/
bores eorum valde libenter acce/
ptati: et lumen quo corpus misti/
cum ecclesie sancte cum dōdō vir/
tutis illustrauerunt. Et ip̄ses in vi/
ta durabili dignissime collocant:
ubi recipiunt beatitudinem: et glo/
riam ineffabilem in visione mea
quoniam ip̄si p̄buerunt exemplū
sancti et honeste vite: et cum lami/
ne virtuose ministraverunt illud
verum et eternum lumen: videlicet

Tractatus.

corpus et sanguinem unigeniti filij
mei atq; cetera sacramenta. Et ideo
valde singulariter a me diliguntur
et honorantur: tamen ex dignitate
quam eis ita gratiose commisi: quia
sunt vincti atq; ministri mei fideles
tam etiam: quia thesaurum quem
eis in manu posui non absconderit
in terra per negligentiam atq; igno-
rantiam: sed a me receperunt: cogno-
verunt: et cum ad lucrum expone-
rant cum fidei sollicitudine humi-
litate profundam: alijs virtutibus
veris atq; realibus. Et quoniam ego
in salutem animarum eos in tanta
collocaveram crecientia nunquam
ociose pertransibant: immo veluti
boni pastores ingenti sollicitudine
reducebant oberrantes oues ad ouile
salubre sancte matris ecclesie.
Quare per amoris affectum et ani-
marum salutem veluti famelici
morti semetipsos exponebant: ut
eos abstraherent de manu diaboli.
Ipsi quandoq; se simulabant infir-
mos cum infirmis. Aliquando na-
que ne peccator ex desperatione co-
funderetur: ut apertius atq; ma-
iori fiducia suam egritudinem in
confessione propalarent vicendo cu
intentione sancta simulabant. Et ego
sum infirmus. Salubriter ergo no-
uerant flere cum fientibus: et gau-
dere cum gaudentibus: et pruden-
ter exhibebant: unicuiq; cibum sue
saluti necessarium: et utilem: videli-
cet conservando bonos quorumvi-

tute gaudebant: quoniam et inui-
dia nullo modo tabescebant: im-
mo dilatati multum in affectu sin-
cere caritatis omnium proximorum
eorum: et precipue subditorum suorum.
Peccatores autem a pecca-
tis suis extrahere solliciti sartage-
bant eis affectuose prudenter atq;
caritativa compassione conducen-
dentes: et in corpore penitentiali fre-
quenter in animo maiorem amari-
tudinem imponentes habebant q̃
illi quibus imponebatur. Et aliquā-
do plures erant qui penitentiam in
sanctam: vna cum peccatorib⁹ illis
agebant: et precipue cum percepis-
sent huiusmodi penitentiam eis ex-
titisse molestam vel valde gravem
unde frequenter ex hoc a citra carita-
tivo difficultas aspera vertebatur
in dulcem atq; gratam. Ipsi fideles
ministri mei dilecti cum essent i sta-
tu pedature se subditos exhibebant
ex humilitate: et cum essent in eccle-
sia domini se faciebant infimos at-
q; subditorum servos cruentes in
virtute sancta atq; robusti ex carita-
te se simulabant infirmos: et imbe-
cilles. Cum simplicibus erant: et ip-
si simplices cum parvis parati: ita
cum hominibus humiliter atq; ca-
ritative salubriter conversari note-
rant unicuiq; cibum utilem anime
sue ministrando. Idcirco hoc quid erat
in causis? Proculdubio famam atq;
desiderium quod habebant ad ho-
nozem meum atq; salutem anima-

rum: ita velocissime currebant ad manducandum panem in odi cibum in mensa gloriose crucis nullus omnino recusando laborem. Sed veluti zelatores igniferi salutis animarum: atq; salutifere fidei dilatationis: et exaltationis immergebant se metipfos inter spinas multarum tribulationum: et cum inuicta patientia pericula mundi tollerabant. Iugiter offerentes in conspectu meo censum affectuosum: et anxi desiderium: eius oratione et minima: et humilitate sudoribus lachrymosis: et sic vangebant prorum sui plagas. Multas inq; culpe mortalium peccatorum: unde perfectam sanctitatem ipsi subditi assequi poterant si cum humilitate cordis huiusmodi replebant vnguentum.

Capituli repetitio in summa de reuerentia que sacerdotibus reddi debet siue bonis siue malis.

Capit. lxx.

Nunc o carissima filia demonstrem tibi scintillam parvas de ipsorum excellentia scintillas vobis respectu eius quod est. Tibi narrando pauca de dignitate in qua ipsos collocant: quoniam eos elegi atque meos esse feci ministros. Et intuitu dignitatis istius: et auctoritatis quam eis exhibui volebam: sed neq; volo q; propter aliquam defectum ipsorum secularis aliquis eos

aliquo modo puniat et ipsos intus se tangentes: vel punientes me valde grauititer offendunt: imo volo q; eos habeant in debita reuerentia. Non quidem eos intuitu sui sicut iam dixi: sed intuitu mei: videlicet propter auctoritatem eis a me concessam. Unde reuerentia talis nullo tempore minui debet: quanta in eis muneretur virtus. Ipsos quippe tibi posui narrando veluti ministratores veri solis: videlicet corporis et sanguinis virginis filij meae: et aliorum ecclesie sacramentorum. Ista dignitas contingit atq; pertinet bonis: atq; malis: et ad quemlibet ipsorum illam ministrare pertinet: ut iam dixi superius. Dixi tibi q; ministri mei perfecti solis conditionem habent: et sic est illuminantes: atq; efficietes ex caritatis ardore primum eorum: cum isto calore fructificabant: atq; germinare faciebant virtutes in omnibus eorum subditorum. Etiam tibi dixi: quia sunt angeli vobis assignati per me pro tua custodia vestra: ut bonam de vobis diligentiam habeant: atq; sanctas inspirationes in cordibus vestris intromittant: mediantibus orationibus suis atq; salutaris doctrinae ex emplo virtuose vite. Sollicito quoq; ministrat vobis ecclesie sacramenta prout angelus agit qui vos a malo custodit vobisque seruit: et bonas inspirationes in mentem vestram inspirat. Itaque cernis

n. iiij.

Tractatus.

q̄ vltra dignitatem quam eis ego
concedi cum ornamento virtutum
sicut de talibus tibi narrant: et ut
omnes obligantur esse quantum ip̄
si digni sunt a vobis amari: et in q̄
ta reuerentia debent a vobis haberi
quoniam ipsi dilecti filij sunt et
veluti sol in corpore m̄lito ecclesie
sancte positi, propter virtutes co-
rum. Nam omnis homo virtuosus
dignus est amari: sol multo forti-
us isti propter ministerium in eo-
rum manibus a me positum. Qua-
re virtutis intuitu ac propter huius
modi sacramenti dignitatem eos
amare debetis. Eorum vero qui mi-
serabiliter viuunt odire defectus
obligamini. Non tamen eorum lu-
dices esse debetis: quia nolo et om-
nino phibeo: quia christi mei sunt.
Ideo debetis amare atq̄ reuereri
penitus auctoritatem eis a me con-
cessam. Nos optime nostis: quia si
quidam immundus et male indu-
ctus vobis adduceret aliquem pre-
ciosum thesaurum de quo vitam co-
stinne traheretis vos amore thesau-
ri dei mittētis odio nullo mo-
do porritorem haberetis non obstā-
te q̄ esset in se laceratus: et immun-
dus. Immundicia quippe bene vi-
spiceret vobis atq̄ conaremini q̄
ab immundicia purgaretur: et indu-
retur amor dei. Igitur ita fa-
cere debetis et debito secundum or-
dinem affectu scilicet caritatis: et ita no-
lo vos agere circa tales ministros
modo quando sunt inordinati qui
cum immundicia vitiorum atq̄ la-
cerati per separationem vere cari-

tatis vobis adducunt ingentes the-
sauros videlicet ecclesie sancte ve-
neranda sacramenta que vobis vi-
tam gratie conferunt indubitanter
vobis illa digne sumentibus. Ergo
non obstantibus illorum vitijs at-
que defectibus amore mei mitten-
tis et amore vite gratie quam a ma-
gno thesauro recipitis qui ab eorum
manibus vobis in ecclesia sancta mi-
nistratur: videlicet vnigeniti filij
corpus et sanguis vniui cum vini/
na mea natura reuerenter accepta
re eos debetis. Quid quidem ha-
beat eorum vicia cum displicen-
tia magna: sed iuxta posse conueni-
caritatis affectus: oratione sancta
illis adiuvando inducere: ac indu-
menta ipsorum abluere lacrymis
et eos offeratis cum sancto desiderio
in conspectu mee vultus maiestatis
ut illos induam ex bonitate mea
vestimento caritatis. Nos aperte
scitis q̄ volo eis libenter impende-
re gratiam in quantum ipsi dispo-
nant se ad accipiendum illam: et vos
ad intercedendum pro eis: quia pro-
cul dubio non est mee voluntatis:
ut ipsi ministrarent vobis: et alio in
vita presenti solem in tenebris ne-
que q̄ ipsi nudati sint vestimento
virtutum: et immundi viuant in-
bonestis: immo posui eos vando vo-
bis in exemplum virtutum: ut sint
velut angeli terrestres: et velut sol-
mutes peccatorum illuminando.
Si vero tales esse renuant oportet
vos orare pro eis: non eos iudica-
re: iudicium vero mihi reservare.
Ego autem orationibus vestris in-

Tertius.

precedentiibus impendam eis misericordiam habundantissime si recipere se visponent si vero vitam suam corrigere neglexerint in vita sua dignitas eis ita gratis concessa reddenda eis in ruinam. Et a me sibi mo indice cui in prospero maximo in mortis extremitate nisi realiter et viva fide recursum habeant ad misericordie mee latitudinem inestimabilem velut obstinati dementer ad ignem eternum.

De defectibus et vita reproba sacerdotum et ministrorum iniquorum. Caplxxi.

Nunc autem filia dilectissima ut in et alij serui mei materiam habeatis amplius offerendi pro illis ante me continuas humiliter orationes volo tibi dicendo monstrare sceleratam vitam ipsorum. Quamvis undecumque te verteris videbis aperte seculares atque religiosos clericos peccatores atque subditos parvos et magnos iuvenes et antiquos in omni manerie gentium offendere me iugiter omnes enim culpe patredine mortalium peccatorum infecti sunt. Qui tamen factor mihi nullo modo nocet: immo solummodo sibi met offendentibus. Usque nunc ego narraui tibi de istis ministris meis et de eorum excellentia et de virtute bonorum tuorum et aliquo refrigerio tue mentis: tu etiam ut aperitum et plenus agnoscas vilitatem atque miseriam istorum: miserabilium: et videas quod

maiori reprobatione digni sunt atque maiori pena cruciandi. Propter ut conuersio dilecti mei fideles ex eo quod virtuose tractauerunt eis a me commissam thesaurum maiori premio et excellentia digni sunt: et ut in conspectu meo veluti margarite preciose constituentur: et ordinentur: et conuersio miserabiles isti pena crudeli atque terribili cruciabantur in perpetuum. Attende filia carissima quoniam ipsi principium atque fundamentum suum fecerunt: et constituerunt in amore proprio: unde processit arbor vitande superbie cum indiscretionis filio. Quia tanquam indiscreti sibi honorem attribuant atque gloriam magnas persecutiones inquires cum delictis: et oratione sui corporis mihi vero reddunt vituperium: et offensas. Sibi enim attribunt illudque non est eorum mihi vero quod non est meum. Propter debet attribui gloria: et honor sibi autem debent reddere odium propter sensualitatem cum vera noticia proprie vilitatis cruciando se tanto ministerio propterea indignos quantum a me gratis se receperunt. Ipsi autem oppositum operantur. Nam inflati superbia nullo tempore faciantur quieti rodendo terram vinitiarum et deliciarum vite presentis tenaces cupiditatis et avari circa pauperes unde propter hanc auariciam atque miserabilem superbiam ipsorum que nata fuit ex amore proprio sensum curam dimiserunt animarum et solum attendunt et iugiter vacant

Tractatus.

eum ingenti sollicitudine temporalibus: et exterioribus vanitatibus omnino quasi derelinquentes oues quas ego commiseram eis velut oues absque pastore. Nec eis alimenta tribuunt: nec eas aliquo modo nutriunt: neque spiritualiter: neque etiam temporaliter. Spiritualiter enim administrant ecclesiastica sacramenta: que nullo modo virtutes suam amittunt: vel etiam minuunt ex aliquo defectu illorum: neque vobis auferri possunt. Sed ipsi non vos alunt orationibus cordialibus deuotione: et humilibus: nec habent ignitum vestre salutis desiderium: et sanctam cum honesta sancta vita. Nec etiam subditos pauperes alunt corporali cibo subueniendo necessitatibus eorum in substantia temporalis de qua tibi dixi quod fieri debet tres partes: una debet esse pro necessitatibus eorum: secunda pauperibus erogari: tertia vero in utilitatem ecclesie debet expendi. Sed ipsi faciunt oppositum. Quia non solummodo subtrahunt a pauperibus illam partem quam obligantur eis impendere. Sed ipsi rapiunt aliena. Simoniam etiam exercendo per inordinatum pecunie desiderium vendendo spiritus sancti gratiam. Aliquotiens enim accidit quod aliqui ministri: et infelices indigentibus impendere denegant: illud quod eis valde grate concessi: ut vobis exhibeat nisi manus implea-

tur eis: atque multis crenis visitentur. Et tantum subditos amant quantum ad eis aliquam utilitatem habent: et non ultra. Ecclesie substantiam expendunt solum in ornata: et delicatis vestibus non ut honesti clerici sine religiosi sed veluti domini sine secularis curie domestici quotidie satagentes pomposos equos habere ac etiam vasa plurima tam aurea quam argentea cum curiosis ornamentis in domo teneret: atque possidentes ea que tenere non debent cum multa vanitate cordis. Cor etiam insonum ex vanitate dissoluta verba loquitur. Et omne desiderium eorum esse videtur in epulis: atque conuiuio de vestre quodammodo sibi deum facientes inordinate comedentes: et bibentes. Et ideo subito ruunt in immundiciam viuendo lasciuie. Ne ve ipsorum vite miserabiliter infelici: quoniam illud quod vnigenitus filius meus acquisiuit eius gravissima pena super ligno sanctissime crucis ipsi cum meretricibus expendunt. Et ita danabiliter iugiter animas veniunt: et occidunt veluti christi sanguine pretioso redemptas eas viciis: modo eum scitenti miseria: corrumpendo: et de patrimonio: vel de reditate pauperum filios adulteros alunt: et ornant. O diabolice scitpla ego vos elegi et collocaui: ut in presenti vita tanquam angeli terrestres essetis: vos autem tanquam

Tertius.

Incarnati demones: et ipsorum officium assumpistis. Demones habent in se tenebras quas etiam aliis impendunt: et postea cruciata tormenta ministrant. Iuxta posse subtrahunt animas a statu gratie cum varijs molestijs atque temptationibus: ut inducant eas ad statum eterne damnationis in peccatis mortalibus inmolnendo. Quamvis nemo compelli possit ad peccandi aliquid nisi sponte consentire velit licet ipsi demones. Iuxta posse solliciti vires apponant. Ita miserabiles isti non digni vocari ministri: sed veluti demones incarnati. Nam ex defectu proprio se conformauerunt cõ illorum voluntate diabólica: ideo faciunt officium ipsorum me lamẽ verum in tenebris mortalis peccati ministrantes. Et administrant ostendentes abominabiles tenebras inordinatẽ imo scelerate vitẽ ipsorum tam subditis quam alijs hominibus exhibendo materiam confusionis: atque scandali menti/ bus inruentium eos: ita scelerate viuere. Sunt etiam isti causa ministrandi confusionem atque conscientie penas his quos aliquando subtrahunt a statu gratie: et a via veritatis: et eos ad culpam reducere faciunt illos ambulare per vias falsitatis et mendacij. Quanquam ille qui sequitur eos non est: et hoc excusatus a culpa sua: quia compe-

li nullo modo potest ad culpam peccati mortalis ab istis demonibus vel sibilibus: vel etiam ab inuisibilibus absque proprio consensu voluntario. Nullus itaque debet vitam ipsorum inimitando respicere faciendo mala que faciunt. Sed iuxta monita mee veritatis in euangelio sancto facere debetis ea bona que videntur ex doctrina data vobis in corpore mystico sancte matris ecclesie in sancta pagina declarata medicantibus predicatoribus a spiritu sancto doctis qui vobis in veritate pronunciant verbum meum. Et illorum vitam: et opera mala nullo modo sequamini: nec eos in aliquo punire velitis: quia me graviter offenderetis. Illis quoque relinquitte vitam iniquam: et pro vobis accipite doctrinam veram atque salutem. Punitiõnem vero mihi seruate: quoniam ego sum ille dulcis eternus deus qui cuncta bona remunero: et omnem offensam in congruo tempore punio. Non enim illis pareatur siue dimittatur in suo tempore debita disciplina propter dignitatem eis a me gratiosẽ concessam: videlicet quia ministri mei sunt effecti. Immo iuste punientur ultra ceteros in maiori miseria si se non correxerint: quia plus a mea bonitate receperunt. Et id itaq; ingrati me totaliter offendentes idubitanter valde maiori punitione sunt digni.

Tractatus.

Itaq; vides eos esse velut demones
et conuersio tibi viri de meis electis
q; erant angeli terrestres et ideo sa-
ciebant angelorum officium.

Quomodo i predictis ministris
iniquis iniustitia regnat et preci-
pue non corrigendo subditos.

Capitulum.

cxix.

Tri tibi q; i electis ministris
meis iuste margarita refu-
gebat nunc vero tibi dico q; illi mi-
serabiles: et infelices in pectore suo
gestant i iustitia p; sibiula que qui-
dem iniustitia cum amore proprio
coniungitur atq; connectitur in eis
Nam ex amore proprio committunt
iniustitiam contra suas animas ac
etiam erga me cum indiscretione te-
nebrosa: quia mihi non exhibent ho-
nozem et gloriam neq; sibi metipsis
vitam sanctam et honestam neq; ve-
l fiduciam salutis animarum habet
et vir tutum claritatem. Et ideo com-
mittunt iniustitiam erga subditos
atq; proximis eorum neq; vitam cor-
rigunt imo velut creccati non agno-
scunt et ex inordinato timore dupli-
cendi creature permittunt eos in su-
is infirmitatib; inq; dormire. Nec
advertere videtur quia placere ve-
liderantes ita graniter offendant et
mihi creatori suo ac etiam eidem
valde displicent. Aliquando se cor-
rigere simulabunt ut cum aliqua
parua iniustitia se cooperire possint
non arguendo maiores qui grauis
ra commiserunt et illi minores quos

corrigunt et hoc ex timore seruili ne
sorsitan eos impediant vel auferat
eis vitam siue statum eminentie sue
sed acriter arguunt infimos q; con-
siderant eis obesse non posse nec au-
ferre sibi statum. Iste proculdubio
committit iniustitiam et amore pro-
prio detestabili qui proprio amor
vniuersam orbem infecti atq; multi
cum corpus ecclesie sancte filastre
quidem faciendo viridarium huius
venerandi sponse flores ibi putridos
inserendo quod viridarium bene
fuit creatum et virtuosè renouatus
et ornatum odoriferis floribus tem-
pore quo ministri mei fideles et ve-
ri laborantes aderant. Nam ex eo
virtutis subditi non veniebant integ-
sed cum vita sancta et honesta: ho-
die vero non ita sed oppositum quia
ex iniquitate pastorum ipsi subditi
mali sunt. Propter quod ista spon-
sa certatur plena esse spiritus imi-
tarum iniquitatum. Non quidem
in semetipsa recipere potest aliquas
lesiones cuiuscumq; putredinis pec-
catorum quo ad ipsius veneranda
sacramenta sed illi qui nutriuntur
ad vbera prefate sponse putredines
illam habent et voluntarie recipi-
unt in animabus suis auferendo, si-
bi dignitatem in qua posuerat eos
Non q; in se dignitas illa minuat
in aliquo sed inuitu defectu eorum
propter quos quamplurimi mihi vilu-
pendunt hunc vniuersi mei prociis
sui in sanguinem. Quare frequentis-
sime seculares committunt illam ha-
bere reuerentia eis ad quam obli-
gantur virtute sanguinis istius christi

Tertius.

Et quis ita facere nullo modo debeat. Et si perdant illam ipsorum huiusmodi culpa non est ideo minime licet illi defectuosi cognoscant ut iam supra dixi tunc ipsi miserabiles et infelices exemplis exhibent iniquitatis atque miserie ubi posueram et elegeram eos ut exhiberent exempla virtutum.

De plurimis alijs defectibus ministrorum. Cap. cxxij.

Hec filia carissima prefatorum iniquorum atque miserabilium ministrorum vni tanta putredine exhauriuit. Indubitanter apoplexia sensus litate sua quam ex amore proprio dominam instituerunt et animam in feliciem suam esse fecerunt cum ego liberaverim eos ab omni servitute cum vni geniti filij mei sanguine totum humanum genus a servitute liberaui diabólica. Varias huiusmodi recepit omnis creatura cōsalis hoc vero quos vni non solus a servitute diabólica liberaui et eligendo constitui ut mihi solum eterno deo servirent vobisq; ministrarent ecclesiastica sacramenta sed illos etiam ab humana servitute liberaui taliter quod omnino prohibui atque prohibeo ut secularis aliquis dominus illos indicet vel aliquo modo puniat. Et attende filia carissima meritū quod mihi retribuunt pro tanto beneficio quia quotidie me persecuntur cum iniquitatibus atque seculari vita sua cum tanta peccatorum varietate quod lingua tua narrare ne-

quirit et audiendo quasi deficires. Tamen aliqua tibi narrare volo propter ea que dixi ut matrem ampliorum habebas compassionis atque lacrimarum. Ipsi stare deberent iugiter in mensa fructificare crucis et animo desiderio ubique se nutrire cibo salutis animarum amodo mel. Et quoniam omnis alia creatura in se rationem habens hoc ipsam agere tenetur. Ipsi multo fortius obligantur quos elegi ut vobis affectuosa ministrarent vni geniti filij mei corpus et sanguinem et ut vobis exhiberent exemplum vite salutis et ut cum animo atque penoso desiderio sequendo viam incarnate mee veritatis cibo nutriantur iugiter animarum vestrarum in mensa sanctissime crucis ipsi vero pro sua mensa tabernaculi egerunt ubique iurant atque frequentissime perjurant vivendo miserabiliter in multis iniquitatibus etiam in publico sicut homines excecati sine lumine rationis. Et ita sunt effecti velut animalia totaliter immunda propter huiusmodi defectus et verbis atque factis et actibus in vita lascivius student officium vero negligunt imo frequenter ignorant et aliter quando persolvendo magis ex corde persolvunt quoniam illud est a me remotum ipsi directe vivunt veluti ribaldi atque laqueos et ex quo laferunt atque alienaverunt animas eorum in manibus demonum ipsas exhibendo ipsi male humant et alienant bona temporalia suorum ecclesiarum que receperunt in virtute preciosis sanguine iesu christi. Unde pan-

Tractatus.

per eo privati sunt omni subsidio quod habere tenebantur ecclesia nō habet ea que necessaria sunt in oportunitis diuino officio. Unde quia facti sunt in se templum abominabile demonum vilipendunt aduertere necessaria templo meo. Sed illud ornamentum quod in templo meo facere debent ob reuerentiam sanguinis vniuersi filij mei faciunt in domibus eorum in quibus habitant. Et quod etiam veteris est ipsi faciunt veluti sponsus qui sponsam propriam ornata facit isti demones incarnati qui de substantia temporalis suarum ecclesiarum ornant abominabiles: atq; de moniacas eorum concubinas cum quibus inq; sceleratissime viuunt et absq; verecundia quacunque faciunt eas ad ecclesiam cum alijs ambulare: atq; diuinis officiis interesse cum ipsi miserabiles in altari consistunt ad consecrandum vniuersi filij mei corpus et sanguinem. Nec crubescunt q; infelices ille concubine filios eorum ad matrem adducant: vt offerant vna cum alio populo. O demones incarnati atque demonibus deteriores vitam iniquitates vestre non essent ita publice coram oculis vestrorum subdiceretis tantummodo ne cum detrimento animarum vestrarum proxiimo vestro minime noceretis exhibendo sceleratam vitam vestram eis in exemplum. Quare cum exemplo vestro materiam peccatis ne sua peccata derelinquant: imo potius vt

illa siue maiora committant. Nam quid hoc est illa puritas quam a ministris meis opto et erigor percipere cum ad celebrandum accedunt ad altare? Puritas cuiusmodi videtur hē esse tali ministris: quoniam in mane surgit euz inquinata: et contaminata mēte: et corpore polluto facit in peccato mortali fetentis immundicie deinde procedit ad celebrandum. 1) tabernaculum demonis: vbi est nocturna vigilia cum officio diuino deuote celebrato vbi humilis oratio continua. In ipso namque tempore nocturno disponere te debes ad sacrum misterium quod habes in mane perficere cum vera noticia tui te reputans indignum ad tantam: atq; tale misterium: cum cognitione meorum: quoniam ex bonitate mea te feci vigne: et non tulo meritis elegi te in ministrum meum: et vt illud in creaturis meis virtute monstrares.

Quomodo in ipsis ministris inuenitur esse peccatum contra naturam: et de quadam visione super hoc habita. *Capitulum.*

Noueris amantissima filia carissima: q; tantam puritatem ad eis ac ēi a vobis in isto venerabili sacramento requiro quantam in vita pientis homo pōt hēre. Unde q; nō in vobis est quotidie conari de bonis illi ingiter acquirere. Nōne nāq; debetis: q; si possibile foret et pediret ēi ipsam angelicā naturam

Ter tius.

In hoc venerabili sacramento puri-
ficatis: oio purificatis nō idiget:
qm̃ in angelo peccati venenā occur-
rere: nō valet: hoc vero tibi dicit: vt
intelligas quantā ab oib⁹ in isto ve-
nerabili sacramēto puritatē exqui-
ro p̃cipue tū ab eis. Sed oppositus
agunt: q̃ valde sunt imunde: neq;
solummodo de imundicia fragili
ad quam estis quodammodo natu-
raliter inclinati: q̃nis virtuosa ra-
tio quando vult vna cum arbitrio
libero vobis a mea bonitate tradi-
to refricare potest huiusmodi natu-
ralem inclinationem atq; rebellio-
nem. Sed isti miseri non tū istam i-
clinationē in se refricare: nō studēt
imō q̃ est valde peius vacant illi
sodomitico peccato p̃tra naturam.
Et ipsi veluti stulti & errecati non
vident: nec intelligunt huiusmodi
miseriā putredinis in qua sunt co-
q̃ effuscati hāt oculum intellect⁹
& attendere non vident: q̃ p̃ abho-
minabile fetore quē inde p̃cipio. in
isto iudicio meo solū ex isto peccato
quinq; ciuitates aliquando feci sub-
mergi: q̃ iustitia mea noluit ultra
sustinere tantam abominationem
q̃ non solum ego qui sūma sum: &
eterna puritas abhominor: enormi-
tatem tanti criminis verum: & ipsi
demonēs abhorrēt illud: atq; de-
testantur quos ipsi miseri volunta-
rie sibi dominos effecerant. Nō q̃
pe demonibus displicet illud: vel
aliud peccatum: vt eis aliquid bo-
num virtuose placet. Sed quia na-
turam habent angelicam: & ideo na-
tura talis omnino vitet actualiter

videre cōmitti tam enorme pecca-
tum quantum ipsum peccatores an-
tea vulnerauerit venenata sagitta
concupiscentie. Cum vero peruenit
ad actum huiusmodi peccati subi-
to fugiendo recedit occasione p̃dicta.
Unde tu bene recoler⁹ debes: q̃
ante mortalitatem ego tibi patefe-
ci quantum erat abhominabile mi-
hi: & quantum quasi totus orbis ex
isto peccato corruptus erat. Unde
leuādo te super te metipsam te ex an-
xio desiderio: & elatione mēis oī-
di tibi mōdum vniuersus. Et quasi
peccatum hoc a b̃hominabile vide-
bas in omni manerie gentium effu-
sum: & videbas: vt ego tibi monstra-
ui demones inde fingere sicut iam
tibi dixi. Et ipsa tunc habuisti tan-
tam in mente tua penam ex illo fe-
tore: q̃ quasi videbatur tibi in mor-
tis articulo laboras. Neq; videbas
locum in quo tu & alij serui mei sta-
re possētis ne a tali fetore contami-
naremini. Non enī inueniebas lo-
cum aliquem in quo tute stare pos-
ses: nec inter paruos: nec inter ma-
gnos: nec inter antiquos: nec inter
iuniores: nec inter religiosos: nec in-
ter clericos: nec inter p̃elatos: nec
inter subditos: nec inter dominos:
nec inter seruos. Nam omnes qua-
si videbantur ista maledictione cō-
taminari mēte simul & corpore. Tūc
ostendi tibi non in omnibus homi-
nibus particulariter: sed in genera-
li de quacunq; manerie gentium:
q̃ plurimi non sunt ita p̃taminati.
Nam inter malos & reprobos eti-
am aliquos mihi reseruau iustos: &

Tractatus

bonos amore quorum iustitia mea
refrenatur ne lapidibus intingam
ut eos in instanti conterant atq; ter-
re ut eos illico deglutiat atq; absor-
beat et aëribus ut eos deuorent atq;
demonibus ut eorum animas pari-
ter et corpora secum asportent. Imo
vias atq; modos inuenio quā est in
me ut habeat a me misericordiam
hoc est ut illi corrigant vitam suam
Ordino etiam seruos meos qui om-
ni lepra mortifera carent veluti me-
ditatores ut pro eis intercedant in
conspetu meo et illis aliquando pa-
tescacio huiusmodi miseras eorum
ut amplius et feruentius in corde so-
licitentur adinquirendam salutem
eorum offerentes eos in conspectu
meo cum compassione maiore atq;
dolore peccatorum illorum et offen-
se contra me perpetratae me seruen-
ter exorando sicut ego feci tibi. Quia
si bene recollis cum coordinatione
mea tu percipisset vnam parvam
scintillā huiusmodi factoris ad quā
extremities te cognouisti deductā
unde cordialiter exclamando vtri-
usq; *O pater eterne miserere mei tua-
rumq; creaturarum vel animā meā
a corpe subtrahas quia mihi videl-
et ultra tollerare non posse: vel mihi
refrigerium exhibe mihi locū osten-
dendo in quo possim vna cum alijs
amicis tuis virtuose acquiescere ne
lepra talis illo modo nobis obesse
valeat vel animas sine corpora con-
taminare. Ego vero tibi respondi
pietatis oculum ad te vertendo di-
cens et nūc iterato dilectissimā dilectis-
simā requies vestra consistit in hoc*

ut laudem et gloriam cotidie nomi-
ni meo reddatis adolescentes iugiter
deuotarum orationum incensus in
conspetu meo pro infelicibus istis
qui iacent in tāta miseria quotidie
prodeantes vniuersum iudicium
contra se propter iniquitates eo-
rum: locus vero vester in quo
semper immobilis sit vobis iesus
christus crucifixus vnigenitus fili-
us meus habitantes atq; latitantes
in caerna sui pectus lateris vbi gu-
stabitis ex amoris affectu in illa sua
natura humana meam diuinā na-
turam in corde suo sic aperto inue-
nietis aperte meas atq; proximī ca-
ritatem. Nam propter honores me-
um et ut obedientiam inunctam si-
bi a me perficeret in salutem vestrā
velocissime eucurrit ad mortem ob-
probrosam sanctissime crucis. Cui
vero gustaueritis hunc ineffabilem
amorem et cum vlligentia confide-
raueritis doctrinam eius opere se-
quemini nutriendo vos iugiter in
mensā sanctissime crucis ex carita-
te portantes cum vera patientia de-
fectus proximorum vestrorum ac
etiam omnem laborem penam atq;
tormentum vndeque perueniāt
et per modum hunc euadētis leprā
que fugitis iste locus est et modus
quem assignant tibi: et alijs amicis
meis. Tamen isto remedio non ob-
stante non auferbatur; ab anima
tua sensus illius percipite putredī-
nis nec ab intellectus oculo receder-
bant ille tenebrae: quibus ofuscata
fueras donec anime tue fuit a mea
bonitate prouissum. Quare vā por-

Tertius.

ſeſa communicant ſumendo vene-
rabile ſacramentum corporis ⁊ ſan-
guinis vniſgeniti filij mei qui vere
cens eſt ⁊ homo prout in aliari ſum-
pſiſtis in ſignum aperte veritatis
omnis ſecre: ſic ſubito ceſſauit vna
cum tenebris ex odore paruere ⁊ lu-
ce perceptis in gultu pœdium vene-
randi ſacramenti in tantum q̃ odo-
rem illius in ore ſemul ⁊ gultu tuo
pluribus victus admirabili modo
retinaſti ⁊ perſenſiſti ſicut a bonita-
te mea fuerat ordinatum. Itaq; vi-
des amantiffima filia quantum ab
homino in quacunq; creatura ini-
quitate huiusmodi ſed valde ma-
gis in his quos a mundo retrati ⁊
degi vt in ſtatu cōtinentie mihi mi-
niſtrarent. Aliqui in angelico ſtatu
ſancte religionis quidam autem in
ſtatu plandis veluti fructifere plā-
te i agro miſtici corporis eccleſie ſancte
plantati vt mihi fideliter in verita-
te miniſtrarent. Aurees tue leuiter
audire non poſſent neq; lingua tua
narrare quantum iſte defectus ab-
ominabilis mihi diſplicet in eis
vltra diſplicenciam quaz habeo ge-
neraliter in hominibus in vita ſe-
culari viuentibus. Ex eo q̃ iſti ſunt
veluti lucerne ſuper cādiclabro cel-
locate miniſtratiōes viri ſolis in lu-
mine virtutis ⁊ bonitatis ſancte que
vite. Sz ipſi miniſtrant in tenebris
Ex adeo tenebroſi ſunt q̃ ſacraz pa-
ginam in ſe proculdubio luminolaz
quam hauferunt electi mei cum lu-
mine ſupra naturali me vero lumi-
ne pendente ſicut alibi narant tibi
ex eodem inflata ſuperbia frequen-

ter interpretantur in tenebris ⁊ im-
munde viuentes non vident nec in-
telligunt aliquid inde niſi literalē
conſecem erriorescem ⁊ abſq; ſapose
quocunq; recipiant illam ex eo q̃
guſtus anime non eſt ordinatus in
mo corruptus ab amore proprio ⁊
clauſione mentis ⁊ immunditia ſo-
machum habentes impletum ero-
ptantes inordinatas corū concupi-
ſcentias adimplere. Repleti namq;
ſunt immunditia cupiditate curio-
ſitate ⁊ auaritia ⁊ abſq; vercennitia
ſua crimina publice committendo
gloſtantur ac etiam vſuram a me
prohibitam erereere multi miſeri
non erubeſcunt.

Quo ſubditi ex predictis defecti-
bus quos in preſatis aſpicit ſe mi-
nime corrigunt. Capitulum.

Q uomodo poſſunt igitur iſti
tot ⁊ talibus infecti vicijs at
q̃ repleti de fratribus arguere quē
quam ⁊ iuſtitiam erereere de ſubdi-
torum erroribus ⁊ defectibus. Nul-
lo modo bona fronte poſſunt ex eo
quia reproba vita propria tollit eis
audaciam ⁊ iuſticię ſancte zelum.
Et ſi quando vellet erereere. Iuſti-
ciam aliquam audent eis inſelices
atq; miſeri ſubditi dicere. Medice
primo cura te metipſam ⁊ poſtea mi-
hi prebe medicina mi tu laboras enī
egritudine grauioꝝ q̃ ego ⁊ argue-
re me contēdis. Male proculdubio
facit ille qui ſolo verbo ſubditum
arguit ⁊ non cum ordinata ſancta/
q̃ iſta ſz ſine ſit ille bonus ſine ma-
o

Tractatus.

tas ordinate tamē potest immo de/
bet in subdito suo peccatum argue
re ac etiam iuxta posse corrigere: s; ipse
male facit q; ipse non arguit
atq; corrigit verbo ⁊ exemplo vir/
tutis ⁊ sancte vite. Subditus vero
gravius offendit non acceptando
correctionem humiliter a bono sue
malo prelato sibi faciam in salutem
anime sue vitam suam defectuosas
corrigo: quia sibi soli nocet ⁊ nō
alteri: unde solus ipse tempore con/
gruo puniatur pro suis defectibus.
Idē omnia mala contingunt quia
prelati non attendunt ad corrigen/
dum subditos cum sancta ⁊ exēpla
ri vita. Et ideo non corrigunt quia
ab amore proprio sunt cecati in
quo fundate sunt omnes iniquita/
tes eorum ⁊ non attendunt nisi ad
perficiendas inordinate voluntate/
tes atq; concupiscentias eorum: ⁊ ad
ista videntur omnes vacare iugiter
tam subditi q; prelatus tam clerici
q; religiosi. *O* filia mea dilectissi/
ma ubi est hodie religiosorum obe/
dientia qui collocati sunt in sancta
religione velut angeli ⁊ illorum quā/
plurimi sunt demonibus illiciosis
imō deteriores. Electi sunt ut annū/
cient in veritate verbum meum in
doctrina pariter ⁊ vita: ⁊ ipsi clamāt
verbo solummodo vocis: ⁊ ideo
non sequitur aliquis fructus in cor/
dibus auditorum. Predicationes
eorum potius compositę sunt ad cō/
placētiam hominum ⁊ auris; pri/
vatum ⁊ consonantiam q; ad bono/
rem meam vel animarum salutes.
Ideo sollicite student non in sancta
vita: sed ut verba sua valde polite

proferant cum quadam mundana
sive secunda iustitia. Isti procul/
dubio non seminant vtile sēme ver/
bi mei realiter atq; salubriter quia
non attendunt ad euellendum vi/
tia ⁊ plantando virtutes. Unde qz
non extraxerunt ex orto suo spinage
ex orto proximorum euellere negli/
gunt: ⁊ omittunt cellas proprias
inutiliter ⁊ curiose visitando per/
cinitates: unde contingit eis velut
piscibus accidit qui quando vti nō
crisunt in aqua proculdubio mori/
untur. Ita religiosi vari quādo mo/
rantur extra cellam in honeste vine/
de vita gratie privati moriuntur.
Tales a sua cella distedunt de qua
sibi celum facere deberent: ⁊ cundo
per vias ⁊ plateas curiose visitant
amicorum sive consanguineorum
habitationes ⁊ aliorum secularium
ut inordinate eorum voluntati pla/
cet ⁊ videtur. Quorum huiusmodi
culpa pro parte redundat in prela/
tos eorum indilictos qui concedūt
huiusmodi licentias amplas ⁊ lar/
gas nimis ⁊ discretas. ⁊ velut mi/
seri pastores ⁊ infelices per effectum
nō aduertunt nec curare videntur
videndo subditorum animas in ma/
nibus demonum: imo q; est etiā val/
de graui? ipsemet sunt in causa dā/
nationis eorum. Nam aliquādo vi/
dentes illos cō dissolutes velut icar/
nati demones eos ad monasteria vi/
rigunt ubi nouerunt esse demonia/
cas moniales lasciuas ⁊ inordina/
tas: ita cum ingenio subtili ⁊ ad/
mirabili vnus est causa ruine alte/
rius principium aut ipsorum ex ope/
ratiōe demonis erit sub colore de

Tertius.

fectionis: sed quoniam virtutibz vita miserabilis est atq; lasciva non eū durat ille color huiusmodi si mulatē devotionis quia subito fructus apparet huius infelicitis et inordinatē devotionis: et primo quidey apparent flores inque serēnes in mandarum et in honestarum cogitationum postea frondes verborum turpium et ex utraq; parte procedētiū: et inde esuadente diabolo venenata sua desideria perficiunt fructus verō qui sequitur inde tu nosti quos aliquando vidisti quia filij sunt: et aliquando deducuntur ad tale precipitium ambo q; habitum sancte religionis abicientes apostatant uterq;. Cille ribaldus atq; miser et ipsa publica meretrix efficiuntur. Omnia istarum iniquitatuꝝ mali prelati sunt in causa q; supra corā subditos oculos habere neglexerūt imo concedebant eis largā atq; inordinatā licentiam et videntes et agnoscētes eorum iniquitates videre velle simulabant. et quia subditus non fuit in cella delectatus: et ita p virtutibz defectum incidit in moriē lingua tua facilius enarrare uequirer in quod et quā varijs modis offendere me conantur. Facti sunt arma diaboli et cum setore suo venenose corumpunt intus et extra videlicet in religione sancta sed extra seculum aspectus priuati caritatu fraterna sunt et quilibet optat atq; contendit esse maior et contra pauperum votum propria possidere conatur. Ipsi p miserū ordinē obsuare s; i facto miserabili mō transgrediū

tur: imo qd ē valde per nō solum ipsi transgrediunt ordinē s; veluti lupi rapaces insurgunt et psequuntur bonos et humiles qui ordinem cōsantur obseruare faciendo super eos trifas atq; verisiones crissimantes ex his derisionibus quibus obseruatores ordinis ita persequuntur eorum propriam coherere nūc miscram vitam sed ex hoc apertius ipsi patefaciunt illam. et ideo tot inconuenientia in sanctis religionibus occurrunt. Sancte quippe sunt in se: q; facte sunt atq; fundate realiter a sp̄ritu sancto ideo non est defectus in ordinibus sed in transgressionibus. Ideo minime edicitur propter aliquam defectum subditorū siue maiorum religionorum. Et hoc ergo qui cupit aliquam ingredi religionem non debet attendere neq; sequi mores eorum qui viuunt inordinatē transgrediendo regulam: imo super brachia sancte religionis apprebate nanigare vsq; nō firmatur i semetipsa nec i firmari pōt i q; q; feruēt vltq; ad moriē illi obsuāt. Quibz q; sed religioes ex defectu p̄latis atq; pueris subditorū ad tā relaxationē adducte sunt q; illi q; simpliciter ordinē obsuare conantur iudicant a transgressoribz veluti culpabiles et valde respēssibiles ex eo q; minime sequuntur iordina vestigia sua: ipsiq; pueri ceremonias q; dū ordinem obsuare studēt solū i oculis hoīū seclariū ad cōplacētū eius: vt eoz iordina nōc atq; defectū aliqliter optant. Et atq; vides q; votū p̄mā obedientie q; p̄misse

Tractatus.

rūt ordinē obſuare nō iplēt de qua
qdē obediētia tibi loqr in alio loco.
Querunt inſuper obſeruare pau/
peritatem voluntariam atq; conti/
nentiā: nec hec autem qualiter obſer/
uent vide poſſeſſiones ⁊ abundan/
tiam pecuniarum quas in ſua ſingu/
laritate poſſident a caritate com/
muni ſeparati non communicando
cum ſuis fratribus tam temporale
ēſ ſpirituale ſubſtantiam vt ordo
caritatis ac ſacra religio diſponit ⁊
ordinat. Ipi vero ſolummodo ſtu/
dēt impinguare ſemetipſos anima/
lia ſua ⁊ ſic vna beſtia nutrit aliam
⁊ interim frater eius fame crucia/
tur ⁊ affligitur ingenti frigore ve/
lut inopia ⁊ q; pauperulus. Ipoſt
ēſ enim habundantiſſime pro ſe ſul/
citus eſt panis ⁊ pelibus ⁊ quot/
tidie nutritur ⁊ vititur in ſua men/
ſa curioſo epulis ultra de fratre
ſuo pauperulo non curat ⁊, ideo re/
nuit eſſe cum eo in paupere menſa
refectorij. Sollicitus ſtudet ad eſſe
vbi carniſus implere poſſit atq; ſa/
nare propriam gulam vnde poſtea
videtur impoſſibile q; ipſe tertium
continentie votum obſeruare vale/
at. Quia plenus venter non gignit
mentem caſtam. Immo laſciua ſi/
unt huiusmodi cum inordinatis eſ/
cupiſcentijs ⁊ ita procedunt de ma/
lo in peius. Et multa mala contin/
gunt eis ex eo quia poſſident iſta te/
poralia quia niſi haberent ad erpe/
dēdū non ita vincerent inordinate
nec haberēt amicitias inuſiles ⁊ cu/
rioſas. Quia quādo quis nō habet
vnde largiatur amicitia que non ē

in vera caritate fundata ſed in ama/
re doſi vel alterius complacencie
quam vnus ab altero recipit non
vix permanet. O miſerabiles in tā
ta miſeria collocati propter eos de/
ſectus quibus ſe voluntariē ſubicee/
rūt cū ego collocarer in eos in tāta
vignitate ipſi vitant ad eos acce/
dere velut ad locum venenatum ⁊
ſi quantūper ibi morantur voce
clament: cor autem eorum eſt val/
de remotum a me ad altaris men/
ſam accedunt ex quadam conſuetu/
dine magna q; ex aliqua deuotiō/
ne ſine procedenti quacūq; diſpo/
ſitione quemadmodum irent ad
menſam corporalem: hec ⁊ alia mul/
ta mala de quibus tibi dicere nolo
ne grauentur ſine maculentur au/
res tue ſecuntur ex defectibus pa/
ſtorum ⁊ eorum ignauia quia non
corrigunt ſubditorum ſuorum defe/
ctus neq; curant vel aliquem oſten/
dunt habere zelum vt ordo ſeruē/
q; ſi ſe non ſeruant ipſi. Sed in iſta
ſte penent aliquando lapides gra/
ues obuiarumque moleſtabūt hu/
milis ordinis obſeruatores eos in/
iſti puniēdo de culpis quas in ve/
ritate minime commiſerunt. Tanti/
hoc accidit q; in tali: peccato pre/
tioſa margarita inſtitit minime re/
ſulget imo ſolam iuſticiam rognat
in pectore ſuo ⁊ ideo punit iniuſte
ſubditos qui meretur habere gra/
tiam atq; beniuolentiam ⁊ illis qui
ſunt diaboli membra ſicut ipſe vat
amorem ſecunditatem ⁊ ſtatum or/
dinis officia talibus imponende.
Ipi velut cecati viuunt ⁊ velint

excecati prebent ordinis officia ⁊
sua subditos inordinatissime guber-
nant. Et nisi se correrint in vita
presenti cum ista ecclesie sua perne-
runt ad tenebras eterne dampnationis.
Et oportebit vultu me sumum
iudicem districtam rationem exhibe-
ant de subditorum animabus:
⁊ qd male mihi reddere poterunt id
iuste recipiet a me q recipere meret.

Quo in dictis iniquis ministris
ecclesie regnat luterie peccatum.
Capitulum. **cxvi.**

Quissima filia viri tibi scin-
tillam pna de vita religioso-
ru ⁊ cum quanta miseria viuunt in
sancta religione cum diuinum vesti-
mento cum ipsi sint lupi rapaces
nunc vero tibi narrare dispono de
defectibus clericoru atq; ministro-
rum ecclesie sancte tetura iuste con-
querendo de predictis eorum defe-
ctibus ultra defectus quos alias ti-
bi narraui supra tribus columnis
vitiozum v3 de immundicia infla-
ta superbia ⁊ cupiditate quoniam
ex cupiditate sanctispiritus vende-
bant gratiam vt iam tibi dixi. Istorum
trium vitiozum vnum ab alie-
ro dependet ⁊ istarum columnaruz
amor proprius est in causa. Iste co-
lumne dum recte consistit ⁊ a mo-
re virtutis non desiciuntur ad ter-
ram: omnino non ruunt: verum
sufficiunt animam tenere ligata ⁊
obstinatam in quolibet alio vitio.
Quoniam omnia alia vitia sicut iam
supradictum est oriuntur ab amo-
re proprio nam ab amore proprio
principale superbie vitium oritur.

homo namq; superbus vtiq; pntia/
tus est amore caritatis ⁊ a superbia
procedit ad inuidiciam ⁊ ad auar-
itiam ⁊ sic homines per semetipsos
inathenantur atq; ligantur in ca-
thena vis belli. Nunc o carissima fi-
lia respice cum quanta miseria scet-
tis in mundicie maculant isti mise-
ricorpus atq; mentem ipsorum vt
aliquis iam tibi dixi. Si aliquid addere vo-
lo vt apertius agnoscas eruberan-
tem sentem misericordie mee ⁊ am-
pliori compassione meuearis ad
hos infelices quos ista tangunt. Sunt
aliqui ita impleti demoniaca condi-
tione q non solummodo carent om-
ni reuerentia circa venerabile sacra-
mentu excellen tia3 vilipendendo in
qua collocant eos ex incertimabili
bonitate mea sed ipsi velut inemo-
res ex affectione misera quam circa
creaturam aliquam habent euz ab
illa obtinere non valent quod optant
agunt aliquas incarnationes inuo-
cando demones ⁊ euz venerabilis sa-
cramento quod est vobis exhibitus
in cibum vite facient sua maleficia
monifera vt infeliciissima desideria
sua perficere valeant ac inhonestas
voluntates eorum executioni man-
dare. Et oculos illas de quibus
ipsi debent habere curam ipsis pro-
viden do spiritualiter atq; corpora-
liter hps ⁊ alijs modis affligendo
cruciant. Et vt etia ipsa vidisti cas-
tre compellunt velut infantes ⁊ me-
tecaptas. Et ita violenter acqne-
scere eas faciunt hps que sunt ultra
voluntatem ipsarum propter male-
ficia que secernunt isti demones in-

Tractatus.

carnati. Et aliquando propter huiusmodi violentiam quam ipse resistendo sustinet carum corpus grauius affligitur. Et quoniam hec et multa alia mala tu plene nosti de miserabili et inopesita vita eorum ultra non exodit in potenti replere. **O** carissima filia carnem humanam ultra choros angelorum exaltatam et visione diuine nature cum humana vestra natura taliter illi miseri et infelices videntur atque tanto fetori subiungunt. **O** miser et abominabilis homo: non homo sed animal immundum: quia carnem tui am oleo sancto perunctam: et in sacris confectam ab eis. vercundia meretricibus et ibi ac etiam deterius inquinans. Carni tue totiusque ignis humani fuit ablata plagamque vulnerauerat eam Adam ex inobedientia sua super ligno sanctissimo crucis virtute plagati corporis viginti filii mei. **O** miser ipse te honorauit et conuerso tu irrogas ei contumeliam. Ipse vulnera tua sanauit poculo sanguinis sui: et quod amplius est ipse tibi commisit ipsam sanguinem omni populo suo ministrandum: et tu vulneras cum quantum est in te cum huiusmodi peccatis inhonestis atque lasciuis: ipse veluti bonus pastor abluuit oves eius in sanguine suo: et tu lotas inquinando fedas quia turba posse tuum in fetenti fumo submergis eas. Tu vides esse speculum honestatis: et conuerso tu es exemplum inhonestatis et immunditiae. Omnia membra tui corporis: ut apparet miserabiliter

ad operandum disponis: et oppositum agas eius quod virginitas filius meus est. Nam ego sustinui quod oculi velarentur: ut oculi tui salubriter illuminarentur tu vero cum tuis oculis lasciuie venenata sagitta percussis animam tuam: et turba posse conaris vulnerare cor illarum creaturarum quas ita corrupta mente respicias. Ego sustinui quod aceto se le mirto potaretur: et velut animal inordinatum auidet tibi procuras epulari splendide quodammodo faciendo tibi de ventre deum: vel idolum in tua lingua ingerit habes inhonestas verba cum vanitate multa quae ererece deberes in amonendo proximam in annunciando verba mea: et in persoluendo diuinum officium: ut obligatis ore pariter et corde. Ego autem ex illa solummodo sentio ferocem iuras enim atque sepe periuras: etiam blasphemando quemadmodum effus vnus vilis et baldus. Ego sustinui quod illi ligarentur manus: ut te simul: et humanum genus a culpe vinculo solueret. **Ma-**nus tue consecratae sunt: et vincte ad ministrandum venerabile sacramentum. Tu vero eas ererece in tactibus immundis: et inhonestis. **O** multa opera tua que per manus intelliguntur corrupta sunt: et in obsequium diaboli parata: et ordinata. **O** miser homo ego te collocavi proculdubio in dignitate magna: ut mihi soli seruias: tu et omnis alia creatura habens in se rationem. Ego sustinui quod ipsi filio meo pedes affigerentur faciendo tibi scalam de coelis

¶ Tertius.

posse suoz volui tibi costatum aper-
riri: ut ipsa secreta cordis aperte vi-
dere posses. Ipsam vobis ego con-
cessi velut apothecam apertam ubi
possitis videre: pariterque gustare in-
effabilem amorem quem ad vos
habeo: reperiendo naturam in co-
diuinam unitam vestre nature hu-
mane: tibi videre potes: quod ille san-
ctus eius de quo te feci ministrum
est veluti salubre balneum ad ablu-
endum tuas: et aliorum iniquitates
tu vero de corde tu: fecisti demoni
templum. Tuus etiam affectus qui
pro pedibus intelligitur in se non
habet: nec offert in conspectu meo:
nisi putredinem: atque vituperium.
Ipsi pedes tui non deferunt: nisi ad
loca diaboli: ita cum toto corpore
tuo in percussis unigeniti filij mei
corpus ex coquina facis oppositum
omnium que fecit ipse ac etiam eo-
rum que facere teneris: ista tui cor-
poris instrumenta solum tenuerunt
ordinatum: atque malum ex coquina
tres anime tue potentie congrega-
te sunt in nomine demonis ubi con-
gregare debueras in nomine meo.
Memoriam debuisti tenere plenas
beneficij a me graciosè receptis: tu
autem in ipsa conseruas inhonesti-
tem: et alia multa mala. Oculum
insuper intellectus cum lumine san-
ctissime fidei debuisti ponere in obic-
tum yesu christi crucifixi a quo mi-
nister electus es: tu vero proposui-
sti tibi statum: atque delicias vite
presentis cum vanitate multiplici:
et tuus affectus amare me solum mo-
do debet absque medio tu vero mo-

do damnablem creaturas inordina-
te diligis atque miserabile corpus
tuum insuper alia animalia tua
plus amare conuincis quam me
dominum tuum. Et quid hoc aper-
te demonstrat. Impatientia quam
erga me demonstras auferendo ti-
bi quicquam ex his que diligis at-
que displicentia quam erga pater-
nam habes quando tibi videtur
aliquid habere detrimentum ab
eo: nam ipsum habes odio cum bla-
sphemiaris caritatem eius atque me-
am aperte multum offendis. O mi-
ser et infelix effectus es veluti mini-
ster diuine mee caritatis igniferus:
tu vero propter inordinata deside-
ria tua propria pro paruo tempo-
rali detrimento perdis illum. At-
tende filia carissima: quoniam hec
est una de illis tribus miserabili-
bus columnis de quibus iam tibi sa-
pe dixi.

Qualiter in predictis ministris
auaricia regnat etiam ad vitam
prestando.

Capitulum. cxxvii.

Nunc ergo tibi de secunda co-
lumna videlicet de misera-
bili auaricia narrare dispono: quare
ego satis abhorreo pro eo quod israhelici
illi vendere conantur illud quod
unigenitus filius meus tanta li-
beralitate donauit eis. Attende-
re namque debet ipse in ligno crucis apertus:
et ex toto laceratus undique sanguis

Tractatus.

effusum. Non. a. redemit domino aureum vel argenteum suo sanguine precioso propter amoris abundantiam. Neq. redemit unam solamodo mundi partem q. tuus in eo fuit ex amplissima caritate sua redemit uniuersum genus humanum peccatores: v. p. pacientes et futuros: neq. vobis exhibuit huiusmodi sanguinem absq. igne p. eo q. cu. igne feruentis amoris vobis illic impendit. Neq. recepistis istum ignem et sanguinem absq. natura divina: qm. i. ipso fuit pfecte vnita cu. humana natura vestra: et huius vniti sanguinis ex affectu ta. excessiue caritatis isti miseri ministri effecti sunt. Et ipsi cu. auaricia tanta et cupiditate detesta bile qd. a filio meo p. tio tanto et ingenti caritate redempti est in crucis alias ita vilipendunt: et male tractant. Aliq. ipso i. eis gratis commissum ex quo ministri facti sunt huius p. ciosi sanguinis in auaricia tanta dispendant: q. et. scilicet p. s. gratis vendere satagunt quod ipsi gratis acceperunt: vt alios et ipsi simili modo ministrent: et conuerso subditos a se redimi faciat: qm. ipsi subditi petunt: qd. sibi gratis p. cios. Tales non hnt os audum vt apte videat ad gustandum: et manducandum cibum aliarum ad honorem meum: imo solum ad deuorandum pecunias. Et ita sunt in caritate restricti super eo q. ipsi liberi et acceperunt qm. in eis per gratiam habere neque neq. proimus p. amoris. Substantia ipselem quam ipsi acceperunt habidantier virtute p. ciosi sanguinis xpi christi la

scine psumunt viuendo furiose cu. mulieribus et hoibus iponeis et tinentibus eos nutriendos vituperabiliter aduiceros filios eorum. Et soli attendentes ad semetipsos veluti fures atq. latrones vgni morte eterna furantur ea q. sunt ecclesie et pauperu. resu. christi. O miserabiles vbi sum filij dolcium atq. reatum virtutum quas habere debetis vbi est ingens et affectuosam desiderium circa meum honorem atq. salutem animarum vbi est ille dolor atq. cruciatus quo salubriter affligi debes videndo lapum infernale miferentem atq. deuorantem ouiculas tuas. N. adest. Quoniam in arto corde tuo atq. similitudine tuorum amor me: neq. proximorum tuorum non est neq. etiam capere potest in eo. Tu solum modo diligis semetipsum amore palato: atque scisti tuo cum quo venias semetipsum et alios. Tu es ille demon infernalis qui deuoras eas cum inordinato amore. Aliud non videtur appetere gula tua. Et ideo minime carus quantus ille demon inuisibilis eas asportet. Tu ipse demon visibilis effectus es instrumentum: vt ad inferna descendat. Quos vestis atq. pinguefacis de substantia ecclesie. Semetipsum et alios diabólicos viros vna tecum simul et animalia tua: videlicet pulchros equos ornatos quos in stabulo tuotenes non ex necessitate: sed ex curiositate propter inordinatas concupiscentias tuas. Tu deberes contentari si necessitati satisfactus esset.

Tertius.

Iste superflue concupiscentie solēt esse secularium hominum vite praesentis delectationes vero tue deberent esse circa pauperes etiam infirmos visitando: inveniundo necessitatibus eorum spiritualiter atque temporaliter. Et hoc te praecipue feci ministrum atque tantam erubesci dignitatem. Sed quia tu benivolum animal effectus es ideo delectaris in animalibus illis. Tu vero non vides veluti creatus: quia si videres attente considerares eterna supplicia quae tibi parata sunt nisi te corereris nullo modo faceres: imo deberes de praeteritis transgressionibus atque plenas virtuosae vitas. Ergo filia carissima considerare potes quod iuste conqueri debeo de miseria ministrorum istorum. Et cum quanta liberalitate docui eos atque magnificari et ipsi cum quanta misera cupiditate degenerant: et abominabiles atque reprobi fiunt. Ad hoc etiam aliqui augent suas iniquitates ad usuram: videlicet praestando non quod quasi usurarii publice tendiculae in hostio suo teneant. Sed cum ingenio subtili exquisito tempus venditare procurant pro rymio suo ex cupiditate sua peruersa quod omnino prohibetur: et illi etiam est. Et si esset aliquod censum parvi valoris: et ipse cum intentione sua recipiat in loco praecipuo pro servicio commodate pecunie tanquam usura reputabitur: et quicquid aliud accipiet pro tali tempore. Ego constitui miserum putissimo dicit ipse secularibus hoc interdi-

cari: ipse facit illa. Et insuper addo quod si quis ad eum vadit pro consilio super tali materia: quando innotuitus est in eodem defectus: et quia laumen rationis amittit consilium eius tenebrosum omnino est atque passionatum et corque anima sua simili passione labiatur. Ipsi cum alijs pluribus defectibus oriuntur a corde suo cupiditas et avaro. Tali congrue dici potest verbum veritatis incarnatum: quando facto flagello de finiculis ciecit vendentes: et ementes a templo dei: domus mea: domus orationis vocabitur vos autem fecistis illam speluncam latronum. Tu bene vides vultissima filia: quod ita se veritas habet: ipsi vendunt et emunt quasi mercanciam agnoscere de gratia spiritus sancti. Et sic manifeste patet quod illi qui volunt ecclesiastica beneficia multa largiantur crenia simul: et pecunias illis qui stant in circuta curie. Et illi miseri sanctos attendere negligunt utrum sint boni vel mali. Sed ut complacent: et amore boni percepti satagunt huiusmodi plantam vere putridam in viridario sancte matris ecclesie collocare: unde facient ex hoc optimam summo pontifici rationem. Et sic uterque fraudulenter incedit cum vicario christi ubi deberent cum veritate praef procedere. Sed si vicarius unigeniti filij mei deprehendit huiusmodi defectum illorum utrumque punire debet auferendo beneficium indigno nisi vitam suam emendauerit. Illiter vero qui cunctis con-

Tractatus.

grue poneretur in carcere donec ſuo defectu videatur eſſe correctus ut alij timeant: ita de cetero perperare. Si ſummus pontifex ita faciet proculdubio ſuccedet ad bonorum meritum: et debitum eius ſine autem de iſto peccato punietur: quoniam compelletur ante me reddere rationem de ſuis omnibus: crede ſilia electiſſima q̃ hodie non ita ſeruat: ideo tot in eccleſia mea defectus oriuntur et eo: quia quando promotiones in eccleſia fiunt non inquiritur de vita promouendorum verum bona ſine mala fuerit. Et ſiquid inquiritur interrogatur illi qui eorum eiſ ſimul male vite ſunt qui non aliter exhiberent attestationes: niſi prout in ſe percipiunt eſſe ſe maculatos. Et hodie pauciſſime reſpicitur ad alicuius ſtatus altitudinem: vel nobilitatem huius miſeri corporis: vel ad temporales diuitias: et q̃ valde polite loqui nouerit promouendus. Et quod eſt valde mirabileſimo deſectabile in conſilio quandoq̃ viciatur: et allegatur q̃ pulcher eſt homo: attende diabolici opus: quia deberet inquiri de ornatu: et pulchritudine virtutis: inquiritur: et attenditur de pulchritudine corporis: et corticis exterioris. Deberent inquiri pauperes humiles qui vitarent et humilitate predicationes iuſtas: et aſſumuntur illi qui cum vanitate multa: et inflata ſuperbia: et ambitione quereſcit. Attendunt etiā ad ſcientiam: que ſi eſt in homine bone vite cum humi-

litate vera bona quidem eſt: et perfecti. Cum autem eſt in homine ſi perbo ſponteſcit: et vite ſcelerate quia ſi venenum eſt cum eaq̃ de ſcriptura quicquam intelligit: niſi ſecundum erroneam corticem littere in tenebris eam intelligit: quia caret omnino lumine rationis: et offuſcatum habet oculum intellectus in quo lumen rationis declarata fuit: et intellecta cum lumine ſupernaturali ſcriptura ſacra prout apertius alibi tibi ſcri. Itaq̃ ſcientia proculdubio in ſe bona eſt: ſed non in eo qui ingitur abutitur ea: imo efficitur ſi bi velut ignis inferni: niſi vitam ſuam virtuoſe conuerſerit. Et ideo potius eſt attendendum ad hominem ſancte vite quam ad hominem ſcientificum qui male vite fuerit frequentiſſime tamē ſit oppoſitum: imo boni et virtuoſi licet in ſcientia ſint idiote ſtulti reputantur: atque eſtremuntur ab eis: pauperes quoque vitant: quia nihil habent ad largiendum. Itaque vides q̃ in domo mea que debet eſſe domus orationis ubi relinquere debet iuſtitię ſancte lumen: et ſcientie cum boniſtis ſancrag vita cum odore virtutis mendaciam habundantiſſime videtur. Debet et virtus paupertatis voluntarie lucre cum ſancta ſollicitudine circa curam animarum: ut eruantur a poteſtate demonum. Sed omnes quaſi ſuttaſcit: et appetunt aggregare diuitias: et tantam diligentiam atque ſollicitudinem erga temporalia ſum-

p̄erant: ut omnino spiritalia reliquisse videantur: nec ad alia cōmuniter attendere vidētur: nisi ad ludendum: et ad risum: et ad multiplicandum huiusmodi substantias temporalē: et velut inanes attachere nō videntur: q̄ hic est modus ut illam amittant. Nam si virtutibus habundarent: et haberent ad spiritalia diligentiam: ut obligantur absq̄ dubio temporalibus habundarent. Et multas rebelliones passa fuit ecclesia sancta quas indubitanissime non habuisset si spiritalia curasset. Ip̄i debent vitare mortuos tradere sepulchris mortuos proprios: et virili virtute sequi doctrinam veritatis: videlicet yesu christi filij mei: ut in cis mea voluntas virtuosē perficiatur: hoc ē illud agendo propter quod eos elegi: et in tanta dignitate collocavi. Sed oppositum agunt quia moribunda et ista transitoria cum effectu nimis inordinato sepelire contendunt: et auferunt officium de manu secularium. Hoc autem mihi valde displicet: atq̄ damnosum est ecclesie sancte: quia deberent illa gubernanda pretermittē: secularibus: videlicet illis qui positi: et ad huiusmodi regimen temporalium: ut unus mortuus congrue sepeliat alium. Et q̄ viri q̄ unus mortuus alium sepeliat attende: q̄ duplici modo moruum intelligo unus est: quando ministrat aliquis ista temporalia cum culpa peccati mortalis: videlicet per inordinatum affectum at-

que sollicitudinem. Alius modus est quando est corporis officium q̄ non habet in se vitamenū quantum habet ab anima. Et tamen de vita participat quantum anima trahit in eo moram: et non vitare: ideo per se res mortua potest appellari. Debet igitur vitare atque ministri mei qui velut angeli vincere debent: vitare mortis ista moribunda et terrena ip̄i vero gubernare debent animas que semper vivunt: nullo tempore moriuntur: quantum ad essentiam gubernantes eas ac eis ecclesiastica sacramenta ministrantes: et alia dona sancti spiritus eas alendo cibo spiritali verbi dei: et exemplo sancte vite: et isto modo mea domus erit locus orationis habundando iustitiis et virtutibus eorum. Et quia non ita faciunt: imo contrarium video per experientiam: ideo congrue vitare possum: q̄ est effecta spelunca latronum et eo q̄ ex avaritia sunt effecti mercatores ementes: et vendentes: ut iam viri. Et est effecta receptaculum animalium ex eo: quia vivunt ut animalia bruta cum inhonestate fetida. Et hoc enim ex illa fecerunt veluti stabulum: quoniam iacent in luto miserabilis inhonestatis. Et ita tenent in ecclesia remoniacas concubinas corp absq̄ veretudina sicut sp̄s inhonestitatis sp̄sam in domo sua retinet. Itaq̄ vides hoc et alia multa mala q̄ trahunt p̄ presentia que procedunt et oriuntur ab his duabus colūnis abominabilis

Tertius.

ut se peccatorem affectuosa carita-
te saluet coronam in capite ut ab
eo possis honorari brachia tenet ap-
ta et extensa quia te cupit amplec-
ri pedes habet affixos quia te vult
expectare tecum que morari. Et tu
miser homo qui factus es ab eo mi-
nister tante benignitatis et humili-
tatis deberes amplecti crucem et tu
renuis et amplectaris modum et in
quas creaturas. Tu deberes esse fir-
mus et stabilis incarnate veritatis
inuitando doctrinam figendo me-
tem atque cor tuum in eo et tu cir-
cudueris vento et vna quoque par-
tis res te commouere facit. Si tibi p-
speritas adest illico moueris et in-
ordinata leticia si autem aduersitas
occurrit et impatientia turbatur et
ita patefactis aperte superbie me-
dulam videlicet impatientiam quia
sicut medula caritatis est vera pa-
cientia sic impatientia est medula
superbie unde superbi et iracundi
frequentissime turbantur atque scan-
daliizantur de quacunque parua re.
Superbia mihi displicet in tantum
quod etiam a celo ruit cum Angelo su-
perbiere placuit. Superbia nunc
ascedit in celum imo de celo descendit in
profundum inferni. Et ideo veritas
ait in euangelio. Qui se exaltat
per superbiam humiliabitur et qui
se humiliat exaltabitur. Superbia
mihi displicet in omni manerie gen-
tium sed valde magna in holusind-
di ministris ut iam dixi ex eo quia
sunt in humili loco a me collocati
ut agno mansueti et humili virtut-

se ministrent sed ipsi faciunt oppo-
situm multi robore suffundi debe-
ret ille sacerdos vere miser volendo
superbiere considerando me vobis
humiliatum et exhibendo vobis vni-
genitum filium meum. Ipse meus
vniogenitus humiliatus est usque ad
mortem crucis obprobriosam. Ipse
caput habet inclinatum atque spina-
tum et iste miser eleuat ita superbe
caput contra me pariter et proxim-
suum. Et cum debeat esse agnus hu-
milis et ipse factus est aries vel hyr-
cus cum elate superbie cornibus et
omnes adherentes ei percutere sat-
tagit. O infelix homo tu non atten-
dis quod de manibus meis nullo mo-
do potes euadere. Nunquid hoc est
officium quod tibi commissum ut corni-
bus tante superbie me ledas et offen-
das et cum iniuria conuerseris cum
proximo tuo. Nunquid hoc est illa
mansuetudo quam ad altare san-
ctum afferre debes offerendo mihi
sacrificium illud excellentissimum
videlicet corpus et sanguinem vni-
geniti filii mei. Tu es effectus velut
animal ferocissimum ita quod nullum
timorem habes de me. Tu denotas
proximum tuum et indignatione per-
manes cum eo et factus es persona-
rum acceptor: videlicet illos acce-
ptando qui tibi seruiant vel aliquam
utilitatem afferant vel alia causa
tibi placent quia forte sunt eiusdem
uite reprobe sicut es tu quos con-
gere deberes et eorum defectus con-
iungere. Tu vere facis oppositum
prebendo eis exemplum quod ipse

Tractatus.

faciant illud quod facis tu sine de/
terius. Si tu bonus es ita faceres
q: vero tu malus es arguere nescis
neq: defect⁹ alterius tibi displicet.
Tu contempnis humiles atq: paup/
culos virtuosos tu refugis eos eo q:
factor vitij tui nō valet odorem su/
stinere virtutis. Tu reputas eē tibi
vituperium ad hostium tuum vide
re pauperculos meos tu vitas eos
in suis oportunitatibus visitare. vi
des eos periclitari fame nec exten/
dis ad eos manū adiutricē. Et hec
omnia faciunt illa cornua superbie
tue que nolunt inclinari in actum
virtutis et hūilitatis alieui⁹. Quare
non inclinatur. Quia propius
amici in eo regnat qui nūrit huius
modi superbia: ideo nō vult in ali
quo condescendere sine ministrare
pauperibus aliquam substantiam
temporalem nec etiam spirituales
abiq: retributione sine redemptione.
O maledicta superbia in amore
proprio fundata quō salū intel
lectus oculos excecasti saliter q: vñ
videtur eis amare semetipsos atq:
de se teneros esse et dum videtur eē
in vniūq: atq: delitij et in alio sta/
tu p̄sistere et ipsi sunt in magna pau
peritate atq: miseria q: priuati sunt
virtutis vniūq:. Ipsi descenderūt
ab altitudine gracie ad infirmita/
tem sine profundum mortalit⁹ pec
catorum. Iudicant se bene videre:
ipsi vero cecī sunt quoniam igno/
rāt semetipsos et ne neq: cognoscit
statum suum neq: dignitatē in qua
collocati eos: neq: mundi fragilita
tem intelligunt atq: modicam fir/
mitatem: quia si cognoscerent non
facerent sibi deum et co. Quis ab/
stulit eis huiusmodi lumen verum:
superbia. Et per hunc modum esse/
cti sunt incarnati demones cum de
gerim eos in angelos: et ut in vita
presenti sint angeli terrestres et ipsi
se deiecerunt ab altitudine celosū
in profundum abyssi et intantum
ē iniquitas per eos augmentata q:
aliquando committunt alium defe
ctum de quo tibi dicam. Sunt ali/
qui taliter effecti demoniaci q: al/
quando consecrare simulant et hoc
in veritate non agunt iudiciū me
um formidant tōtē ut auferā, omne
frenum atq: timorem in malis ope
ribus eorum a corde suo. Nam ali/
quando in mane surgunt ab inuē
ditia: et sero cū trapi a velut ebrij
dormiū ierūt et erunt aliqua neces
sitate coacti celebrare ut populosa
tis faciant attendendo tamen inu/
quitates proprias intelligunt aper
te cum bona conscientia se non pos
se neq: debere celebrare vnde mor/
dentur aliquantū a stimulo con/
scientie respectu timoris iudicij mei
non quidem ex odio vitij sed ex pro
prio amore. Vide nunc amantissi/
ma filia quantum excecati sunt: q:
deberent habere recursū ad cor/
dis deuotam contritionem et ad sal
defectus displicentiam cum sancto
proprio corrigendi et ipsi diaboli/
cum hoc remedium assument quia
non consecrabit et velut excecati
non aduertunt quia error iste po
sterior maior et periculosior est q:
ille primus ex eo quia faciunt ido/

Tertius.

Iactare populi adorando non con-
secratam hostiam loco veri sacra-
menti corporis et sanguinis iesu chri-
sti filij mei qui est deus et homo post
hostie consecrationem: sed minime
consecrando solummodo est panis.
Agitur attende qualis et quanta sit
hec abhominatio et quanta sit pati-
entia mea sustinendo tales qui ni-
si se corserint uniuersis gratis re-
dundabunt eis in iudicium. Ipso-
pulus autem ad vitandum illud in-
conueniens debet adorare cum ista
conditione vicens inquantum iste
minister omnia que debet dixerit
atq; fecerit ego credo q; tu es iesus
christus filius dei vini mihi datus
in cibum ab inextimabili caritate
diuina in memoriam tue dulcissi-
me passionis et excellentissimi bene-
fici sanguinis effusi cum inextima-
bili caritatis igne ad ablucendas ini-
quitates meas atq; totius uniuers/
si. Itaq; faciendo sic ex aliqua cecit-
tate cuiuscunq; nullus offendet ado-
rando vnā rem pro alia quāto il-
la culpa peccati solum est illius in
qui ministrat: tamen actualiter ibi
ficeret quod est diuino prohibitū.
O carissima filia quis terram inhi-
bet ne repente deglutiat eos. Quis
meam refrenat potentiam: quin im-
mobiles eos illico faciat esse veluti
statuas lapideas ante populus uni-
uersum in consuetudinem ipsorum: uti
q; misericordia mea q; refreno meip̃s
hec est q; cum misericordia refreno
iustitiam ut eos vincam ex violenti-
a misericordie. Ipsi vero velint ob-
stinati demones nō agnoscūt neq;

vident misericordiā meā: sed quasi
videntur existimare q; ex debito
sint eis obligatus ad ea que gratio
se concedo et eo q; a superbis sunt
erectati nec in fore cognoscunt.

De quāpluribus alijs defectib⁹
qui procedunt a superbia et amore
proprio. Capitulum. cccix.

Hec omnia tibi narravi ut affe-
ctione maiori moueris ad
amarum gemitum super illorum
obscura cecitate dum in ista tam
nationis voluntarie perseverant et
ut amplius agnoscas inestimabi-
lem misericordiam meam ad hoc
ut in ipsa misericordia fidutiam as-
sumas atq; securitatem maritima:
et sic offeras ipsos ministros ac uni-
uersum orbem ante me postulan-
do pro eis a me misericordiam. Et
quanto seruentius offeres in cōspe-
ctu meo pro eis amorosa et pchosa
desideria tanto demonstrabis aper-
tius amorem affectuosum quo me
diligis et eo q; utilitatem illarū quā
tu et alij serui mei mihi facere non
valetis vestro proprio facere debetis
et hoc a vobis erigo. Et ego tūc vo-
luntarie me cōpelli pmittā a sancto
desiderio deuotis lacrimis: et ora-
tionibus vestris: et ita sponse mee
misericordiam exhibebis: et eam in
sanctis: et bonis pastoribus in veri-
tate reformabo. Quia tali modo re-
formata subito mali subditi corri-
gentur violenti: quia quasi de ma-
lis que perpetrantur a subditis ma-

Tractatus.

li pastores in causa sunt: quia si corrigere non possunt subditorum defectus et in eis iustitie margarita reducere cum honesta sanctaque vita subditi non ita procederent inordinatē. Non eris ergo et his perversis inordinatisq; meritis illico sequitur: unus alterius vestigia sectatur. Subditi namq; non obediunt prelato: quia prelatus quando subditus erat inobediens erat et ipse prelatus subinde congrue recipit a suis subditis quod ipse suo prelato fecit. Et quia prauus erat subditus: nunc etiam prauus est eius effectus est pastor: huius culpe et cuiusq; alterius est in causa superbia et amore proprio fundata. Ignorans erat atq; superbus in statu subditi: nunc vero prelatus existens valde plus ignorans est atq; superbus: et est ignorantia sua tantaq; velut excoctus ad officium sacerdotale quandoq; promoueri faciet hominem idiotam: quia vir legere nouit: officium suum ignorat: unde frequenter ignorando dicere verba sacramentalia minime consecrabit et ignorantia sua. Et in hoc actu committit defectum eundem in non consecrando quem commiserunt et malicia ceteri non consecrantes: sed consecrare simulantes. Et ubi debent eligere viros experitos: in virtute fundatos: et qui intelligant: atq; non erant: illud quod agunt in tanto ministerio: ipsi faciunt oppositum: quia non attendunt utrum ille sciat: neq; si tempus a iure dispositum habeat: imo studiose

videntur eligere pueros: et non homines etatis congrue: nec attendunt utrum honeste vivant: cum sancta: et ordinata vita: dignitate ad quam promouentur intelligant: vel miseriam ab eis creandum nec virtuosē contractandum: imo solum attendunt ad multiplicandum gentes: et non virtutes. Ipsi qui ipse ceteri sunt atq; ceterorum aggregatores: nec attendunt: et hoc et aliq; inordinatis actibus eorum: ego rationem ab eis erigam in eternitate mortis eorum ex eo quod promouerunt ad sacerdotium homines: ita tenebrosos: ignorantes: ut est dictum: et ipsi committant eis curam animarum cum aperte cognoscant de scriptis curam habere nesciant. Tales ergo qui minime cognoscunt in se defectum proprium: quomodo poterunt cognoscere siue corrigere defectum alienum? Non poterunt vilo modo neq; contra semetipsos agere delibebant. Quos vero que pastores carent qui eius diligentia custodiat: casus in via salutari dirrigat a gressu a via veniant: et ita sepe deuorantur: atq; lacerantur a lupis. Et quia pastor est inutilis omnino negligit aliquem habere canem qui latret vel dendo lupo venientem: imo tale retinet qualis est ipse. Et ita ministri et pastores huiusmodi quia scilicet citius carent neq; conscientie rationem habent neq; baculum iustitie tenent in manibus: virga minime corrigunt canis etiam conscientie minime latrat semetipsos percipue

Tertius:

non arguunt eo q̄ oues errantes ex-
tra viam veritatis transgrediendo
p̄cepta mea per viam veritatis ⁊
iustitie reducere non accelerant ne
lupus infernalis eas deuorare vale-
at. Si enim iste conscientie canis ve-
re latrabat ⁊ iste p̄elatus defectus
subditorum super se po-^{ne}ret ⁊ vir-
gam iustitie sancte correctionis in
manu tenebat indubitanter oues ad
ouilem redibant ⁊ erunt in loco tuto.
Sed quia sicut iam dixi pastor ē in-
utilis videlicet absq̄ virga ⁊ absq̄
canis conscientie oues eius percunt
nec ipse curat. Canis enim conscien-
tie debilitatus est: ideo minime la-
trat ex eo q̄ ei cibum nō exhibuit.
Cibus nāq̄ qui dari debet isti cani
est agni filij mei sanguis. Quia q̄
memoria tāquam vas anime plena
reperitur isto p̄cioso sanguine co-
scientia nutritur atq̄ sanctificat: hoc
est quia propter istius p̄ciosi san-
guinis memoriam anima succendi-
tur ad odium vitiorum. Quod edifi-
cat una cum amore purificat animam
a macula peccati mortalis. Et tan-
tam vigorem exhibet illi conscien-
tie q̄ se cum diligētia magna custo-
dit intantū q̄ si quis inuēns ani-
me vsq̄ peccatū vellet ingredi nec so-
lam si effectus peccati: immo si sola
cogitatio ingredi vellet subito con-
scientia veluti canis valde latrat cū
tanto stimulo quod indilate ratio
nem excitat. Et ipsa cum diligentia
considerat vtrum ille qui temptat
intrare sit amicus vel inimicus. Et
ideo nō committit iniustitiam quoniam
ille qui habet conscientiam h̄

bet etiam iustitiā. Igitur intanti-
les indigni vocant ministrant etiam
digni vocari creature rationales ex
eo quod ex eorum defectibus pro-
p̄is animalia sine ratione se fecerunt
huiusmodi cane: scilicet carēt ⁊
intantum est in eis debilitatus q̄
quasi vici pōt ipsos illo carere. Iam
non habent virgam iustitie sancte.
Vnde propter suos defectus intan-
tum timidi sunt effecti q̄ ex pane-
scunt ex vmbra non ex timore san-
cto sed ex timore seruali. Ipsi dispo-
nere se debent vsq̄ ad mortē vt ani-
mas erucere possint a potestate de-
monū ⁊ ipsi subiungant eas ipsis de-
monibus non exhibendo doctrinā
eis nec exemplum vite sancte quin
etiam pro illarū salute renūciēt vni
verbum iniuriosum audire. Sepe
quodq̄ contingit animas subditi cir-
cuolutam esse grauissimis excessi-
bus atq̄ peccatis ⁊ alteri satisfacc-
re tenebuntur in quāpluribus: ⁊ isti
miseri propter inordinatum amorem
quem habebunt ad istius familiam
ne pauper efficiatur cū videntibus
oculis pertransibunt nec ordinare
curabunt vt pro tali debito prioris
satisficiat licet illius debitoris: vicia
mala multis immoletat: ⁊ ipsi sa-
cerdoti suo notificabitur vt veluti
medicus illius anime medeat. Ipse vero miser quasi coactus sibi
vt agat ad quod obligatur. tamen
ex vno verbo non ei grato vel iniu-
rioso quod audiat vel etiā pro quo
dam insultu toruo quasi territ⁹ vi-
tra se recusabit impedire vel aliqui
forte ex aliquo emolumento: vnde

Tractatus.

sum ex illo bono: tum ex timore: ser-
uili animas illius in manu diaboli
derelinquet. Et nihilominus erbi-
debit ei venerabile sacramentū cor-
poris yeshu christi filij mei: et apte vi-
debit: et intelliget animam illam ir-
retitam peccatis mortalibus. Tu
men ut hominibus mēdi placeat: et
ex inordinato timore: vel ēt intuitu
precepti domini ministrant ei sacramē-
ta: et honeste sepeliet ēt in ecclesia
sancta. Quis vclint alia imūdi: atq;
putrida: mēbra a corpore scissum
extra euz indignatione proticere ve-
debat. Quid horū est in causa? In-
dubitanter amor proprius atq; in-
perbie comua. Nam si me super om-
nia dilexisset: et animam illius in se-
licio: et fuisset humili: et absq; timo-
re seruili proculdubio salutem illi-
us anime procurasset. Ergo potes
a parte videre quot et quanta mala
sequunt ab his tribus viciis de qui-
bus sibi viri q; erant quasi tres co-
lumne: et q; cetera vicia procedebāt
a superbia: v; avaricia: et immundi-
cia mentis et corporis eorum. Tu res
tue nō sufficiētes audire quot sunt
illa mala que procedunt ab ipsis ve-
lut a membris vicioli propter aua-
ritiam superbiam et inhonestatem
eorum. Tu enim aliquando vidisti
simplices aliquos bone fidei que sen-
tiant aliquem in sua persona dese-
ctum ex aliquo timore procedentem
oubitantes autem se a demonio ve-
rari vadunt ad miserum sacerdotē
cristimantes ab eo posse liberari si
ue iunari. Et vadunt ut vnus dia-
bolus expellat alium: ipse vero ve-

lut auarus acceptabit ab ea bonam
et velut lasciuus: et inhonestus in se-
licio muliercule dicit. Ab isto dese-
ctu nullo modo liberari poteris: ni-
si per talem modum: ita miserabi-
liter inducet eam ad perdendam
pudiciam secum. O vere demon
imo peior aliquo demone: quia mul-
ti sunt demones qui tale peccatum
abhorrent. Tu vero deterior effectus
ex iniquitate tua circumuoluisti in
illo corpus et animam veluti porcus
in luto letenti. O animal immū-
dum: nunquid h est quod a te requi-
ror? q; in virtute sanguinis yeshu
christi de quo te ministrum institui
tu demones expellas ab animabus
atq; corporibus hominum non cer-
te tu illos introducis. Non attēdis
q; securis iustitie diuine iam ad ra-
dicem arboris vite tue posita sit
hoc autē apertissime noueris: quo-
niam iniquitates tue tibi cum vfu
ra compensabuntur suo loco: et tem-
pore nisi punias: et corrigas eas en;
penitentia congrua: et contritione
debita tui cordis. Neq; tibi parce-
tamt in modico defecetur licet a
me fueris in gradu sacerdotali con-
stitutus: imo gratus in maiori mi-
seria congrue punieris q; alij penas
enim pro te simul: et pro talibus in-
iustissime portabis: et illo tempore me
morie commendabis eicere demo-
nem cum demonio concupiscentie
tue. Insuper et aliam in se licem vi-
disti ligatam in peccato mortali q;
vadens ad miserum sacerdotem: ve-
cam aboleret a suo peccato: ut
fontes est alligata in grexiori cul-

paſſerat: et per admirabiles vias induxit eam ad peccandum ſecum. Ergo vere talis paſtor eſt abſq; ca-
ne conſcientie: imo ſuffocat conſci-
entiam aliorum: nec tantum non
vult conſervare propriam. Ego nã-
que elegi eos: vt ad honorem meum
cantent vñinum officium: atque
pſalmizet in nocte ipſi vero ſtudet
in malis: ad demonum incantatio-
nem: et iuxta poſſe ſatragunt: vt ope-
ratione diabolica nocte media ad-
ducantur eis aliquę creature quas
amore polluto diligunt. Ita nanq;
indicant eſſe: ſed illuduntur a via-
bolo: quoniã in veritate non eſt ita.
Numquid ego te poſui et elegi o mi-
ſer: vt noctis vigiliam expenderes
in talibus iniquitatibus? Certe nõ
ſed vt eam expenderes in ſancta vi-
giliã: humili oratione: vt in mane
hinc reſpoſitus vadas ad celebra-
dum: et edoſem virtutis infundas
in vniuerſo populo: et non ſetozem
vitiõrum. Conſtitutus es enim in
angelico ſtatu: vt etiam in vita pze-
ſenti cum ſancta meditatione cum
angelis valeas conuerſari: et in vlti-
mo cum eiſdem in beatifica viſiõ-
mea guſtare me poſſis in eternum:
et tu ſicut apparet vis eſſe diabolus
incarnatus ex quo cum demonibus
eſſe delectaris anteq; venias ad mor-
tem. Sed cornua ſuperbie tue per-
cuſſerunt intus in oculo intellectus
tui ſanctiſſime fidei pupillam: vn-
de lumen omnino perdidisti: et ideo
non vides ad quantam miſeriaz de-
ceſiſti. Nec vt apparet in veritate
credis diuinẽ culpam eſſe tempore

ſuo puniendam: et omne bonum eſſe
remunerandum. Quia ſi vere cre-
deres: hoc ita ſcelerare non viueres
et nõ acceptares: nec optares huius-
modi conuerſationem: imo magnũ
inde terrorem haberes etiam illos
audire nominari. Sed q; tu ſequi-
ris voluntates ipſorum ideo de ip-
ſis: et ipſorum operibus videtur q;
valde delecteris. O ecce miſer ho-
mo vitam a demonio peteres qd
eſt meritum quod tibi reddere po-
teſt de ſervitio quod ei facis: ipſe p-
culdubio tibi reſponderet q; eribi-
beret fructum quę habet in ſe. Nã
aliud tibi pcedere nequeunt ipſi de-
mones niſi cruciata: et ignifera tor-
menta quibus ingiter ardentiffime
cruciantur in quę ceciderunt ab al-
titudine celi pp ſupbiã ſuã. Ita tu
terreſtris angelus ex tua ſupbia ca-
dis ab altitudine ſacerdotalis vigni-
tatis: et a theſauro virtutis in pſum-
dum atq; paupertatem abdominã
de miſerie. Si vero vitam tuã em-
dare neglexeris igne punieris eter-
no abſq; remedio. Tu feciſti tibi de-
um de mundo atq; de temetipſo. Ni-
cas ergo mundo cum omnibus de-
licis eius quas in pſenti vita rece-
piſti ſimiliter: et tue ſenſualitati cum
qua mudi rebus ab vtebario: vt aſi-
meſum indicem pro te rationes
eribeſcã. Quę ridebãt apte q; te
ſauare nullo modo poſſit: et ita te
ridebant aſſerentes: quia p te necceſ-
ſarius eſt: vt hoc erpediatur. Et ita
cum vituperio remanſis: et ingen-
ti confuſione: coã me pariſter et vni-
verſo mundo. Ego te conſtitueram

Tractatus.

in sacerdotali dignitate ut ipsum
vniuersum et te vsq[ue] sensualitate pro/
pria vilipendendo contempneres et
ita faciendo etiam alios instrueres.
Tu vero sic es excecatus a cornibus
tue superbie q[uod] ignoras non solum ali/
os per viam dirigere salutarem (im/
mo te metipsam. Sed apertius hoc
intelliges in ultima mortis extre/
mitate vbi remedium assumere non
valebis in aliqua virtute tua qua
caries sed solum in amplissima mise/
ricordia mea sperando fideliter in
illo precioso sanguine de quo fuisti
minister effectus. Hoc autem effica/
cissimum atq[ue] salubre remedium nun/
quam aufertur tibi vel alteri cui/
cunq[ue] dum es in tempore vite pre/
sentis in quantum volueritis in mi/
sericordia mea que est inextinguibili/
s: ac in sanguine pro vobis effuso
virtuose sperare. Quamuis non debe/
tis esse stulti vel ita coci q[uod] ad extre/
mitatem ultimi temporis adduca/
mini. Aduertendum est enim q[uod] in
extremitate vite qui male vixit a
demonibus valde turpiter accusa/
tur necnon a mundo et a propria fra/
gilitate neq[ue] sibi blandiuntur illo
tempore demonstrando dulcedine
vbi sperat amaritudo neq[ue] re perfe/
ctam vbi fuerat imperfecta: neq[ue] lu/
men in loco tenebrarum ut in vita
sua facere solebant: imo veritate de/
monstrabunt vbi est in facto. Camis
neq[ue] conscientie qui debilitatus
erat incipiet acerrime latrare tam
valide q[uod] quasi conducer animam ad
quandam desperationem: quamuis
homo nunquam ex aliquo defectu

suo debet ad huiusmodi desperatio/
nem adduci: immo fiducialiter in
precioso sanguine dilectissimi filij
mei confidendo sperare debet: quia
sine comparatione quacunq[ue] maior
est et amplissima misericordia mea
qua in sanguine recipitis q[uod] omnia
peccata que committuntur in mun/
do non est tamen vilo modo differē/
dum ut sum vbi quia valde multum
est homini periculosam inter mul/
tos hostes in campo pacifice reperti
re nudum et inermem.

De multis alijs defectibus quos
iniqui prefati ministri committunt.

Capitulum. cccxi.

Uere carissima filia miseri de/
quibus ego tibi narraui non
attendunt ad hoc aliqua considera/
tione: q[uod] si considerarent non commit/
terent iniquitates huiusmodi nec
etiā alas: imo faceret ut illi qui vir/
tuose vivebant qui potius eligebat
expectare mortem q[uam] offendere me
vel inquinare turpiter anime sue fa/
cie atq[ue] minuire dignitatez in qua
collocaueram eos sed ingliter aug/
mentabāt virtuose vivendo dignita/
te atq[ue] pulchritudine a iara iara.
Nō q[uod] in se considerata sacerdotū di/
gnitas augmentari sine creces possit
ex virtute cuiuscunq[ue] vel ex defectu
diminui ut ego supra tibi dixi q[uod] vir/
tutes exhibet vna ornamētā et vna
in alia dignitate ultra pulchritudi/
ne est quā hēt a principio cū ipsam
ad imaginē atq[ue] similitudine meaz
creant. Isti cognoverūt spiritū et et

X. cccus.

ne mee bonitatis atq; dignitate co
rū: q; sapbia & amor proprius non
eos offuscauerat nec abstulerat eis
lumē virtuosē rōis et eo q; priua
bantur illis & me diligebant verita
te pariter & animarū salutē. Infeli
ces sūt isti q; luce priuati sunt nō pti
mesant de vitio in vitū ambula
re donec in fouē inducant atq; de
tēplo suarū aliarū & ecclesia sancta
q; viridariū ē odoriferū ipsi fecerūt
vnu animalū bentos receptaculū.
O carissima filia quātiū ē abhomi
nabile mihi videre domos eos que
debēt eē receptacula pauperū atq;
meos amicorū cū ipsi recipiunt in
eis inuidias iniquarū psonarū
ipsi debent veluti sponsam amabilem
hēre bacularis atq; sacre scripture
libros hēre loco filiorū in quib⁹ opti
do delectari vult: et vt valeāt primū
instruere salutari doctrina cū crepulo
scē iuite. Sed ipsi sponsam baculari
pertractāt veluti adulterā & in suo
loco tenēt vnā diabolicā cōcubinā
tā qua viuit in mūdissime cū scētū
miseria tibi vero sui sunt acies fi
liorū quos acquisierunt in tāta mi
seria & iniquitate & absq; verecūdia
quacūq; cū his ipudētissime dele
ctantur. Diebus paschalib⁹ & in alijs
ecclesie solēnitatibus in quib⁹ obli
gant nomini meo reddere gloriā &
honore deuote officiū vniūtim per
soluendo incensum a dolendo mihi
humiliā orationum ipsi dissoluit in
dunt atq; solaciāntur cū suis demo
nijs cōcubinis cundo cū seculari
bus ad venandū & aucupandū ve
lut essent dissoluti atq; miserissimi se

culares vel domini curie. O misē
rabiles homines ad quid estis ad
duci: vos obligamini venari & au
cupari alias ad laudem & gloriā no
minis mei & in viridario ecclesie san
cte commorari & vadimū venādo p
nemois. Sed quia talis homo fa
ceus est vna bestia in anima sua re
tinet animalia multorum peccato
rum mortalium: ideo factus ē ve
nator bestiā inrōnabilit. O rursus
enim animę tue factus ē sinester in
quo multe vepes habundant ideo
delectari ambulare per loca deserta
querendo filiciferos bestias. Eru
bescas igitur homo & cū diligentia
defectus propatos attēde q; in ac
riū habes erubescētie magne quā
litercūq; te verteris. Tu vero ne
scis erubescere q; pdidisti sanguinem
verumq; timorem: melissimo veluti
meretrice absq; verecūdia quādoq;
te iactabis hēre mūdū statū pulcrā
hēre familiā & acies filiorū. Et si for
te nō hēs iusta posse satagis habere
vt tibi succedat heredes: vnde tu
fur es atq; latro qm optime nosti qd
ita facere nō debes. Heredes enim
tui debēt eē pauperes & ecclesia tibi
cōmissa. O venio incarnate sine la
mibe tu quis ea q; reculare debuisti
& te iactas dē eo qd tibi cedit ad ma
gnā cōfusionē: vñ multo rubore de
buisti suffundi pēpne corā me quā
video secretissima tui cordis: et
am ante alias creaturas oīno cōfu
sus es. Corua tamen tue superbie
nō permittit vt agnoscas ipsam cō
fusionē tuā. O dilectissima filia cō
sidera qm illū constitui super pōte

Tractatus.

doctrinæ mee veritatis administrā
dum vobis viatoribus ecclesie fa/
cramenta veneranda ipse vero de/
creuit stare infra sub pōte v3. in flu/
mine miserabili atq; procelloso de/
litarum ⁊ lacrimis mundiz in ipso
flumine vobis illa ministrat neq; cō/
siderat in quanto periculo constat
vnda nāq; motus indilate rapiet
eum: nisi se coarctarit cum hā cor/
dis contritione indubitātē ibit cū
dominis eius demonibus quibus
voluntarie seruitutē ⁊ acquieuit vt
cum duccret per vias fluminis in
feriorem: quare sine remedio perue/
nit ad eternam damnationem cū
tanta reprobenfione ipso perierit: q;
lingua tua narrare nequiret: ⁊ ei si
ne dubio grauius erit q̄ vni secula/
ri propter officium sacerdotis vnde
de culpa similis ⁊ eadem amplius
in eo puniatur ⁊ in alijs in tanta vi/
gnitate constitutis q̄ in alio qui se/
culariter in mundo vtrūq; in pū/
cto mortis inimici sui contra eū in/
surgunt accusando cum impropo/
rio maiori put alias ego tibi viri.

De differentia mortis iustorum
⁊ peccatorum ⁊ primo de morte iu/
storum. Capitulum. cxxxi.

Et quoniam ego tibi q̄ mū/
dus atq; demones vna cū pro/
pria sensualitate ipsum valde turpi/
ter accusabant ⁊ ius se veritas ha/
bet in isto puncto nunc volo tibi la/
tius explicare super his infelicibus
vt ampliori compassione mouearis
ad eos quantum distant bella iusto

rum a bellis hominum peccatorum
⁊ quantum differunt inter se mores
eorum ⁊ cum quanta pace moritur
iustus amplius vel minus iuxta p/
sectionem anime: vnde volo te no/
scē q; omnes pene quas habent ho/
mines in voluntate consistunt: q; si
voluntas esset ordinata ⁊ cum vo/
luntate mea concors esset omnino
pena careret. Non tamen assero qn
in se labores haberet atq; sentiret:
s; illi voluntati que sponte portaret
amore mei non esset ad penam q;
libentissime portat ex quo mee vo/
luntatis est cum qua concordat. Et
iam ex odio quod contra se concipit
guerram isti serui mei fecerunt euz
aduersario demone cum mundo ⁊
euz propria sensualitate. Quare pō/
cto mortis adueniente cū pace per/
transeunt quoniā inimici cordi in vi/
ta superati fuerūt ab eis atq; debel/
lati. Mundus eos accusare non pōt
ex eo q; ipsi fraudes eius cognoue/
rūt: ⁊ iō mūdo renūciauerūt ⁊ oib;
pōpis atq; delictis ei⁹. Fragilitatē
suoꝝ corporū eos accusare non pōt
qñ ipsi subiugauerunt eā veluti ser/
uū sub freno rōnis ⁊ virtutis mace/
rādo corpus cū penitētia: cū vigiliis
cū oratione continua ⁊ humilitate.
Voluntatē vero sensitivā intereme/
runt cū odio atq; displicentia vitio/
rū ⁊ amore virtutū cōcalcata peni/
tus omni teneritudine propriā cor/
poris que teneritudo atq; delecta/
tio que naturale ē inter corpus ⁊ ani/
mā facit mortē apparere difficilem
q; naturaliter hō metuit ita mortē:
sed quia virtus in iusto qui perfe

ctus est transcendit ⁊ superat natu-
ram v3 illā timorē qui naturalis ē
cū odio sēd suo pertrāsit ⁊ cū vefide-
rio redeundi ad finē suū itaq3 tene-
ritudo naturalis nō valet cum ipu-
gnare. Etia3 cōsuetū requiescit qm̃
in vita sua bene custodiuit cane la-
trante venientibus inimiciis ad ciui-
tate anīme capiendā vti canis agere
solet ad custodiā alicuius Ianue de-
putatus qui sentiendo vel videndo
venire quosdā extraneos valde la-
trat vt homīnes excitet. Ita canis
iste conscientie custodem v3 rōnem
excitat ⁊ ratio simul cum arbitrio
libero cognouerūt apte cū lu mine
intellectus vtrum adiacuens esset
amicus vel inimicus. Amicus idest
virtutes ⁊ sanctas cogitationes ac-
ceptauerunt affectuose cum sancta
solicitudine illas erercentes. In-
micum autem idest vitia atq3 cogi-
tationes perversas expulerūt cum
odiosa v3 splicētia. Ita3 cū manu li-
beri arbitriū tenētes gladiū ancipi-
tem videlicet amoris virtutū ⁊ odij
vitiōrum ⁊ cum lumine ratiōis ini-
micos eorū expugnauerunt ⁊ sic in
puncto mortis conscientia nō h3 in
se remorsum eo q3 bonū habuit vti-
dij custodiā mideo pacifice quie-
uit. Anima tamen ex humilitate ac
etiā q3 tpe mortis amplius agnoscit
theaurū rēpositis atq3 lapides p̃cio-
sos virtutū valde redarguit semet-
ip̃am ex eo q3 sibi non videtur ex-
pēdisse tempus virtuosē sicut opor-
tebat. Ita tamē amaritudo non af-
fligit animā imo pinguescit eam
pro eo q3 ex hoc in semetip̃a se vir-

tuose recolligit iugiter habens in
obiectum humilis agni sanguinem
preciosum ⁊ non attendit ad aliq3
virtutes quas hactenus egerit q3
minime confidit in eis imo solus
in ipso sanguine ṽlectissimi filij mei
vbi misericordiam inestimabilem in-
uenit. Et vt in vita p̃esen ti cum in-
gi memoria sanguinis viri ita v3
est in tempore mortis ipso sanguine
balneatur ⁊ inebriatur. Demonia
vero quoniam illā arguere neque-
unt de peccato eo q3 in vita sua ma-
litiā eorum valde prudēter ⁊ vir-
tuose superavit. iustia posse tamen
adhuc inquirūt oportune si possent
in ea aliquid lucrari vnde veniunt
cū aspectu nimis horribili vt ei ter-
rorem incutiant ⁊ cum varijs atq3
multis fantasijs. Sed quoniam in
anima tali non inueniunt esse vene-
num peccati ip̃a nō erpauit in
omnibus illis vt erpauisset ani-
ma cuiusdam alterius iniqui pecca-
tis mortalibus irretita. Ip̃i vero
demones attendentes animam il-
lam introisse sanguinem cum igni-
fera caritate non valent eaz aliquo
modo tollerare sed a remotis eam
sagitare conantur. Et ideo clamo-
res eorum ⁊ huiusmodi guerra nil
lum interunt impedimentum siue
detrimentum ei quia iam incipit in
se gustare vitam eternam vt alias
tibi dixi. Nam cum intellectus oculo
qui continet in se papillam atq3
lumen alux fidei m̃ videt quī sum
eternam ⁊ omne bonum quod ha-
bere p̃estolatur ex gr̃atia non ex
debito i virtute sanguis ṽnigeniti
p iij

Tractatus.

filij mei. Extendit ergo brachia spel
z manibus amoris illum astringit
intraudo posset antequā perueniat
illico transiundo per artam sanas
vniuersitatis mei sanguine madefactā
z inebriatā in me mare pacificum
verbo meo pariter vnitum quia su
mus vnum vt bene nosti. quantū
vero gaudium hēat in se creatura
que cum tanta dulcedine se perue
nisset cognoscat ad istum felicissimū
passum lingua carnis aliqua narra
re nequirit ex eo quia bonus an
gelice nature degustat. vt vīr in ca
ritate fraternā cū proximo suo ita
bonū felicitū beatorum in verita
te degustat atq; participat. hoc ha
bent omnes generaliter qui petri
sunt ita dulciter z virtuosē. **Spīritus**
stri vero mei de quibus ego tibi vi
xi q; vt angeli vīcerant multo felici
us z amplius habent ex eo qd in
vita presenti vīcerunt cum intelle
ctu maiori z cum āpliori fame mei
honoris atq; salutaris animarū. Non
absolūtē loquor de lumine virtutis
qd vnusquisq; pōt habere: sed quo
mam isti cum ad dīnamēto luminis
virtuosē vīuendi quod est superna
turale lumen etiam habuerunt sa
cre pagine lumē propter quā ampli
us agnouerunt de veritate mea.
Quicumq; vero plus agnoscit plus
diligit: z qui plus diligit a me plus
accipit: meritum enim nostrum cū
amoris quantitate mēsuratur atq;
compensatur. Et sītu peteres a me
vtrum vnus qui scientia careat ad
hunc amorem attingere possit ab
solūtē respondēdo q; sic est enim val

de possibile sed vnum particulare
privilegium non facti leges vniuer
salemeo vero loquor in generalē.
Statum quoq; maiorem habēt pro
pter sacerdotalem dignitatē ex eo
q; directe collocati fuerunt in offi
cio manducandi animas ad bone
rem vitam: qd omnes obligati si
tis in caritate proximū vestri pma
nere. Sed istis ex officio cōmissum
ē vniuersitatis filiū mei ministrare san
guinem z affinas virtuosē guber
nare: qd adimplendo cum sancta so
licitudine z cum affectu virtutis vī
tra recipiant q; aliā. **O** quantū ipso
rum alia beata consistit in illa mor
tis extremitate pro eo q; extiterunt
ān unciatores atq; defensores alme
re carpolice fidei: z illam inseruerūt
medullis anime sue cum qua sum
in me locum aspiciant: spem cum
qua vīcerunt in vita potēti exten
dunt in me cū soliditate magna.
Operauerunt enim in vultu p̄dolu
dentia mea nullatenus in se consi
dentes vel in proprio sensu. Et quis
de se spem omnino perdidit nō
habuerunt inordinatum affectum
alicui creature nec in alia re crea
ta quia voluntarie pauperem vīl
elexerunt: cor illorum fuit vere vas
electionis ad annunciandum atq;
portandum vbiq; nomen meū cū
ingenti z ignifera caritate cum exē
plo sancte vite atq; sana doctrina
verbi propter animarum salutem.
Sursum ergo cum ignifera carita
te per affectum amoris astringētes
me finem suum offerentes in con
spectu meo iustitie margaritā quā

Terpius.

fragiter habuerunt in se semper val
enig faciendo iustitiam et discretio
ne magna reddendo vnicuique debi
tum suum. Ideo iuste mihi quod mihi
est assignant videlicet cum humili
tate vera retribuendo gloriam et ho
norem sancto nomini meo a me re
cognoscendo recepisse gratiam vir
enole tempus expendendi cum con
scientia pura. Sibi autem attribuy
unt humiliter indignationem san
ctam quia se reputant indignos qui
huiusmodi gratiam habuerint con
scientia ipsorum bonum mihi tri
buit testimonium: et ideo iuste retri
buo libenter eis iustitie coronam
margaritis virtutum donatam vi
delicet de fructu quem extraxit af
fectuosa caritas eorum et alijs vir
tutibus. O angeli terrestres valde
commendabiles atque beati minime
quippe fuistis ingrati de beneficijs
et me receptis neque fuistis ignoran
tes atque negligentes imo solcite su
pra vestros subditos apertos ocu
los habuistis et veluti fideles et ve
ri pastores secuti fuistis doctrinam
et viam veri pastoris atque summi vi
delicet iesu christi filij mei: et ideo
realiter et illesum transistis per ipsam
suo precioso sanguine madefacti, et
immergi cum gregibus ouium ve
strarum quorum exemplo sancte vi
te ac etiam per doctrinam vestram
omnino salutarem multitudines ad
duritiam ad eternam vitam et alias
quapertimas in statu gratie reu
quistis. O filia carissima talis vi
sio demonum in nullo nocere potest et
eo quod visio mea confortat quas per si

dem vident: et ex affectuosa dilectio
ne tenet. Et quoniam in eis non in
uenitur alicuius peccati venenum
obscuritas et aspectus cordi horribi
lis non inferunt eis alicuius mole
stie detrimentum vel alicuius inu
tilis timoris quoniam in eis inueni
tur solummodo timor omnino san
ctus et non seruilis. Ipsi nullo mo
do timeant eorum fallacias atque frau
des: quia cum lumine supernaturali
ac etiam cum lumine sacre scriptu
re cognouerunt eos etiam a remo
tis unde non habuerunt inde tene
bras aliquas vel mentis alteratio
nem. Sic ergo balneati precioso san
guine iesu christi gloriosum transcunt
cum ingenti fame salutis animarum
propter honorem meum caritate sue
centi per ianuam filij mei: et transes
tes intraverunt in me mare pacifi
cum et a bonitate mea obigne collo
cati sunt in gradu suo iuxta mensu
ram affectuose caritatis quas vnus
quisque secum attulit.

De morte peccatorum et penis eo
rum in hora mortis. Cap. lxxxij.

Sed attende carissima filia quod
sicut excellentia iustorum est val
de magna sic eorumque miseria pec
catorum et infelicitas valde maior est
de morte quorum aliqua tibi narra
ui quantum est terribilis et obscura.
nam in hora mortis procacissime de
mones eos accusant atque molestant
in figura sua se demonstrantes cum
incertimabili terrore et obscuritate.
Quia nesci quod est intantum horribilis

Tractatus.

¶ homines experti eligerent poti⁹
habere omnes penas vite presentis
q̃m eos in sua figura videre. Insuper
et misero peccatori renouat conscien-
tie stimulus qui valde rodit et cru-
ciat eum inordinate delictis quibus
abusus est propria sensualitas cui⁹
dominationi se subiecerat de virtu-
tis ratione faciendo sermā valde
miserabiliter eum accusant. Tunc
enim aperte veritatem agnoscit eo-
rum que ante non cognoscebat unde
per errorem eius ad magnas cō-
fusionem adducit: quoniam in vita
sua vixit velut infidelis et miseri re-
bellis ex eo q̃ amor proprius vella-
uit pupillam luminis fidei sanctifi-
cime. Demones quoq; molestant eū
de infidelitate vt ad desperationem
eum adducant. O q̃ dure impu-
gnant in hoc tali quoniam inueniūt
eum in perem et absq; caritatis et
aliarum virtutū armatura: q̃ veluti
diaboli membrum fuit illis ex to-
to p̃uatus in vita sua. Unde ca-
rent tales omnino lumine superna-
turali atq; scientie quia non intelle-
xerunt eam ex eo q̃ cornua super-
bie penitus impediunt ne medul-
le dulcedinem intelligerent. Unde
tales in magnis p̃clis ignōrāt: o-
mnino quid agere debeant. In spe quo-
q; minime nutriti sunt quoniam in
me non sunt affucti sperare nec in
sanguine precioso filij mei cui⁹ eos
esse feci ministros: imo solum in se-
metipsis et delictis atq; statibus vi-
te presentis. Nec advertebāt illi mi-
seri demones incarnati q̃ omnia sub
vīra tenebant et veluti debitores

de singulis oportebat eos ante me
reddere rationem: modo se nudos
inueniūt absq; virtute aliqua et vni-
decenas se vertunt audiunt impio-
ria multa cum ingenti confusio-
ne iniustitia propria qua fuerunt
abusi in vita sua proaciter eos ac-
cusant in conscientia sua unde non
audent aliud q̃ iustitiam postula-
re. Noueris ergo q̃ ipsi tunc tantas
et talem habent verecundiam et con-
fusionem q̃ omnino vellent ad vlti-
mam desperationem et cum ea de-
ducerentur a demonibus ad eter-
na supplinia nisi q̃ in vita sua ex
quodam vīo p̃sumebant dicere q̃
magna est misericordia dei quāuis
eorum defectibus exigentibus ista
sit magna p̃sumptio: quia stultus
est et valde reprehensibile cum bea-
tudo misericordie mee offendere me
ideo non est vocanda misericordie
spes sed vitanda p̃sumptio: ipsi ta-
men hunc habitum assumpserunt.
Venientes igitur ad modum extre-
mitatem conscientiam propriam ex-
honestantes per sanctam et humile
confessionem et ablata p̃sumptio-
ne q̃ illo modo non offendant vitam
remanet habitus ille misericordie
mee agnoscens humiliter ex gra-
tia tunc q̃ ante superbe p̃sume-
bant et ita misericordias humiliter
implozando reperiunt eam. Id oc-
agit vtiq; gratiosa misericordia mea
vt ita sperent in vita sua. Quāuis
ego non ita concedo vt ex mi serico-
dia mea magis offendant: sed vt in
caritate se villarent et in considera-
tione mee bonitatis. Ipsi tamē abu-

Tertius.

tantur in oppositum: quia sub ipsa
spe misericordie mee frequenter of-
fendunt: ego tamen eos in spe mis-
ericordie conseruo ut in extremitate
mortis habeant huiusmodi refugi-
um & omnino minime deficiant in
tali reprehensione & ita veniant ad
desperationem. Quare multo gra-
uius offenderent & eis amplius pro-
culdubio noceret hoc ultimum pec-
catum desperando q̃ alia peccata
que commisissent vnquam. Causa ve-
ro propter quam hoc amplius mi-
hi displicet & ipsis ita nocet est ita
quoniam alia peccata sunt ex ali-
qua complacencia sine delectatio-
ne proprie sensualitatis: & aliquan-
do se commisisse volent. vnde tantū
atq; taliter volere possent q̃ illico
plenam obtinerent indulgentiam.
In peccato vero desperationis nul-
la fragilitas est in causa quia nulla
est ibi delectatio: immo est ibi pena
grauissima & intollerabilis: ac cri-
am ille qui desperat misericordiam
meam apertissime contempnit eri-
stimando maiorem culpam suam
q̃ misericordiam atq; bonitatem
meam. Vnde post huiusmodi pec-
catum non vult neq; penitet: quia
commisso peccato & offensa mea nec
ultra vult e potest. Ipse bene vult
de suo damno irremediabili sed nō
de culpa contra me perpetrata & ira
recipit eterna supplicia. Itaq; so-
lum peccatum istud cum ad infer-
num adducti ibiq; punitur valde
de hoc & alijs offensis atq; peccatis
eius. Sed si voluisset in veritate de
commisissis culpis erga me speran-

do fideliter in misericordia mea car-
tissime fecissem ei misericordiam:
quoniam absq; comparatione qua
cum sicut alias tibi dixi nimis ex-
cessiue maior est misericordia mea
q̃ omnia peccata commissa vel que
committi possent ab aliqua creatu-
ra. Et ideo valde mihi displicet q̃
aliqui maiores esse suos defectus
erubescunt vilo modo. Hec est enī
illud peccatum q̃ nullo tempore
dimittitur in presenti seculo nec in
futuro. Postquam igitur infelices
isti vitam suam inordinate: immo
scelerate consumpserunt in mortis
articulo saltem vellem q̃ in miseri-
cordia mea spem in veritate pone-
rent ex eo q̃ huiusmodi desperatio
nem multū abhominor. Et ideo fre-
quenter in vita peccatorū vtor ista
fraude sancta sine deceptione q̃ vi-
delicet ipsi presumant etiam indi-
gne de misericordia mea inestima-
bile: quia quando sunt in ea taliter
assueti & habituati non ita facilliter
ab ea discedunt ex illis reprehensio-
nibus asperimis quas ab aduersa-
rijs audiunt ut agerent quādo non
essent habituati. Hec omnia facis
abissus excelsissimę caritatis mee
sed ipsi faciunt abusi ea miseri-
cordia cum tenebroso amore proprio a
quo peccis et mali ipsos. Ipse autē
in veritate nō intellexerūt id reputat
eis ad presumptionē magnā quāti-
ad affectū ipsorū ipsa vulcendo mise-
ricordie: hoc ē alia reprehensio quā a
p̃sca recipiūt in cōspectu demonū
eis improperando q̃ ipsi & misericordie
latitudinem q̃ spera bāt oportebat

Tractatus.

erpendere virtute villando cor
in caritate mori: amore virtutum
et ita tempus erpendes quod eis ex
amore concessi: ipsi vero cum tem-
pore atq; spe larga misericordie me-
grauiter offendeant. O ceci mise-
rabiles ego posui vestros in mani-
bus margaritarum: talentum: et
ad lucrum erpenderetis vos autem
veluti presumptiosi renuistis im-
plere voluntatem meam: sed abscon-
distis in terra inordinati amoris p-
prij sensui qui vobis modo morti-
ferum fructum exhibet. O miseri
homines quanta est nunc pena ve-
stra quam in morte sentitis. Modo
vos minime latent iniquitates ve-
strae: quia vermis conscientie modo
minime dormit: imo valde moleste
redit: demones quoque terribili vo-
ce super vos clamant exhibendo vo-
bis meritum quod sunt afflicti im-
pendere seruis et amicis eorum vi-
delicet improperium atq; confusio-
nes. Et ut in mortis extremitate ad-
cuadatis villo modo manus corum
iacta possit conantur: ut ad despera-
tionem deueniant: et ideo vobis co-
fusionem inferunt: ut una cum eis ha-
beat: et degustetis in eternum ea que
possident ipsi: vix tormenta perpetua.
O miseri dignitas in qua vos ita
gratiose collocaueram: lucidam
vobis ostendit: ut est ad vestram ve-
recundiam et eo quod in tanta pecca-
torum obscuritate ipsa fuistis abusi.
Ecclesie substantia vos accusat: ut
furescat: latrones: infidos debi-
tores obligati enim eratis pauperi-
bus: et ecclesie vobis commisit opus

erfolueret: tunc accensuris: o miseri a
conscientia quod erpenderis in incre-
dulis carit ad filios proprios edu-
candos: ut carnales consanguine-
os et ipsa substantia vitares. Ex qua
te similiter ingurgitasti gulose vi-
uendo repachensibiliter ornando p-
prij domum aurum et argentum
amare congregando ubi debebas i
voluntatis paupertate vivere. Ad
scientia tibi repachensat quod officium
diuinum dimittebas: neque curabas
et hoc in mortale peccatum incur-
res. Si vero quandoque persoluebas
ore cor tuum a me: valde remotum
erat. Item conscientia te cum simi-
libus meis arguit pro subditis ve-
stris quos alere debuisti verbo pa-
riter et exemplo sancte vite virrige-
do ammonendosque corrigendo vir-
ga iustitie et manu misericordie. Et
quoniam hoc agere neglexisti in hor-
ribili demonum aspectu nimis ru-
bore confundemini. Tu vero qui sul-
sti prelatus exhibendo prelaciones
et curam animarum iniuste vel ali-
cui subdito indigno non attenden-
do cum prudenti diligentia cui de-
disti redargueris a conscientia. Quia
debebas illas exhibere non ex adu-
latione: vel ad complacentiam ho-
minum: sed propter accepta donatio-
nem solui intuitu virtutis: et ad honorem
meum: et salutem animarum. Et quod sic
ages neglexisti valde redargueris.
Et ad verecundiam atque confusionem
tuam apte tibi conscientia dicitur: lumen
intellectus: ut ostendat quod cum facere
debuisti et neglexisti: et ea que fecisti
que facere non debuisti. Et volo te

Ter tius.

nosce filia carissima: q̃ melius ap-
paret albedo p̃prope ingredientem
collocata ⁊ econuerso nigredo secus
albedinē q̃ ponendo scorsum ⁊ vnū
ab altero separatuz: ⁊ ita miseris istis
occurrit istis in particulari vico ac
etiam alijs in generali q̃ in mortis
articulo i quo a la p̃sertim cognoscit
aptius opa sua ṽs iniquitatem suā
⁊ iustus beatitudinem suāz iniusto
miseri peccatori representatur in i-
qua ṽta sua. Et si nullum haberet
accusatorem alium conscientia p̃o-
pria sibi p̃cepit omnia scelera que
cōmisit: ⁊ virtutes quas cōmisit: vir-
tutes: ṽs ad verecundiam eius am-
pliozem. Et q̃ posita virtute p̃ape
vitium ex virtute plenius agnosci-
tur vitium: ⁊ quanto melius agno-
scit amplius erubescit: ⁊ ex defectu
suo melius intelligit perfectionem
virtutis: vnde maiori dolore tabe-
scit agnoscendo se virtutibus omni-
bus in ṽta sua fuisse priuatuz ⁊ ex-
pollatum. Et volo te scire q̃ in illa
noticia quam habent isti virtutis: ⁊
vitiorum valde bene vident: ⁊ intel-
ligunt bonuz quod ex virtute sequi-
tur homini virtuosē: atq̃ peris quā
illuz consequitur qui iacuit in tene-
bris mortalium peccatorum. Cogni-
tionem autem istam ego tribuo nō
vt veniant in desperationem: sed vt
perueniant ad perfectam sui notici-
am: ⁊ erubescant pro suo defectu cū
fidei spe misericordie mee: vt cum
ista verecundia: ⁊ huiusmodi noti-
cia deleant suos excessus: ⁊ humili-
ter poscendo misericordiaz placent
iram meam: virtuosus autē ex hoc

augmentatur in gaudio ⁊ agnitio-
ne mee veritatis atq̃ caritatis. Ut
tribuit enim mihi ⁊ non sibi grati-
am: q̃ incrit per viam virtutis: vn-
de dulciter exultat in me cum ista
vera noticia: ⁊ gustat: atq̃ recipit
optatum finem suum: vt alias: ego
tibi virtutē iustus exultat in gau-
dio qui virit in p̃senti ṽta eius igni-
fera caritate in ignis vero tenebris
suis in pena confunditur: iusto tene-
brosus: ⁊ horribilis aspectus demo-
num nullum omnino detrimentuz
infert: nec etiam inde timet ex eo q̃
solummodo peccatum est illud: vn-
de timor: atq̃ nocumentum occur-
rit homini. Sed illi qui lasciuie cum
alijs miseris multis vitijs dixerūt
habent inde nocumentum: atq̃ ter-
rorem in aspectu demonum. Nam ta-
men hoc est nocumentum despera-
tionis nisi velli ipsi desperare: sed ē
vna pena molestissime reprehensio-
nis: atq̃ conscientie grauissime re-
mordentia: ⁊ est timor: ⁊ tremor in
horribili aspectu demonum. Vide-
as ergo carissima filia quantum a
se differant in mortis articulo cru-
ciamenta sine bella que iusti senti-
unt ab his que patiuntur iniqui: ⁊
quantum eorum finis est a se disse-
rens. O scendi tibi parvam scintil-
lam: videlicet oculo intellectus tui.
Et est ita parua respectu eius quod
est q̃ quasi nihil est de pena quam
habet iniquus: ⁊ de bono quod ha-
bet iustus. Nunc aperte cognosce-
re potes quanta eccitas est homi-
nis: ⁊ p̃sertim istorum miserabili-
um: quia quanto plus a me recepit

Tractatus.

et amplius illuminati sunt a sacra scriptura tanto magis obligantur et amplius habebunt amaram atque penosam confusionem. Et quoniam amplius in vita cognoverunt a sacra scriptura magis et amplius in morte cognoscunt excessus proprios quos ipsi cognoverunt: unde merito collocantur in suppliciis gravioribus quam alii prout conuersio in illi collocati sunt in excellentia maiori: istis accidit veluti falso christiano qui collocatus est in inferno cum tormento grauiori quam unus paganus pro eo qui habuit in se fidei lumen et ei renunciavit ille vero paganus omnino caruit. Sic isti ministri mei maiori pena cruciabuntur ex eadem culpa quam alii seculares: et hoc propter ministerium eis a me gratis commissum. videlicet eis committendo solem venerandi sacramenti ministrandum. Et quia scientie lumen habuerunt ad veritatem aperte discernendam non solummodo pro se: sed etiam pro ceteris si voluissent: et ideo maiori tormento cruciantur. Sed ipsi miseri non agnoscunt qui si sua prudentia: hec artem considerarent proculdubio non inciderent in huiusmodi malum: sed essent utique tales esse debent et ipsi non sunt soli: sed totus vniuersus est valde corruptus: quoniam ipsi deterius faciunt in gradu suo quam seculares. Et cum suis seculis et iniquitatibus inquinant: atque turpissime maculant facies animarum suarum subditosque suos corrumperunt atque sanguinem sponse mee tamna-

bili modo funderunt: vide licet ecclesie sancte: unde propter huiusmodi defectus eorum ipsa sponsa mea valde palet: quod vis amorem et caritatis affectum quem ad ipsam habere debent ad semetipsos retorquere non erubescunt: et ad alia non videntur attendere preterquam ad ipsarum infamiam: bili sane deueniendam: ad extorquendum ab eis peccationes atque magis introitus ubi deberent extorquere salutem animarum. Quare propter ipsorum vitam inordinatam imo reprobarum seculares veniunt ad irreuerentiam: et inobedientiam ecclesie sancte quantum ipsi minime debeant ita facere: nec defectus eorum excusatur et defectu quocunque ministrorum.

Repetitio super aliquibus iam supradictis: et quomodo seculares eripere prohibent ne manus apponant in clericos. *Capitulum cxxii.*

QUANTOS alios excessus istorum infidelium ministrorum ego tibi narrare possem: sed ultra pro presenti nolo seculis huiusmodi tuas aures inquinare aliquos vero tibi narrare: ut desiderio tuo satisfaceres: et ut amplius ala tua sollicitudine opereris pro eis an me valde et amorosa pariter et amara desideria. Narravi quoque tibi de ipsorum excellentia in qua fuerunt a me constituti et de thesauro qui vobis per manus eorum ministratur de sanctissimo sacramento corporis vniuersi filii mei ponendo similitudinem solis: ut apte cognosceres: quod et

Ter tius.

aliquo defectu ministrorum nullo mō
minuiss virtus ipsius veneranda sa
cramentū: id nolo q̄ erga ipsos vilo
mō reuerētia minuat. Insuper ostēdi
tibi bonorū ministrorū excellētiā i qui
bus margarita iustitie reuocabat et
virtutis. Et ostēdi quantum in cō
spectu meo sit exosa persecutio que
sit p̄tra sanctā ecclesiā et irreuerētia
p̄tra sanguinē habitat: q̄ reputo q̄
p̄secutio facta cōtra ministros fiat
p̄tra sanguinē eo q̄ et ipse p̄hibui
ne tangerent iniuriōse r̄pos meos.
Postremo tibi narraui de vitupo
sa ministrorū vitā: et in q̄ta misē
ria viuūt: q̄tā amari vultū: et con
fusibilē penā i morte sustinēt: et quā
tū ultra ceteros post mortē crudeli
ter i inferno cruciant. Modo peti
tioni tue atq̄ p̄missioni mee satisfā
cti ē narrādo pauca de ipsorū vita
miserabili. Nunc autē iterato repli
co: q̄ nō obstatib⁹ illorū defectibus
ē si plures eēt oīo p̄hibeo ne secu
laris aliq̄ eos aliquo mō puniat.
Inobediētes s̄o faciendo p̄tra p̄ce
ptū istud aspe cōgruē tpe punient
nisi realiter cū p̄ritiōe cordis et hu
mili p̄fessione vitā suā a se conuerterint
Tū utraq̄ p̄o vs huiusmodi ministri
et cōp̄secutores videntē esse demo
nes incarnati: vsu iusto meo iudicio
sit vt vn⁹ diabolas: ita puniat aliū
s̄i offendit utroq̄ secularis nō creu
sanē et peccato flatū: neq̄ flat⁹ et
cūctat et peccato secularis. Nunc autē
inuita te filia carissima: et oēs alios
amīcos meos ad fectū amāz super
huiusmodi mortuos: et ad i morādū
velut oues i ecclesie sacre viridario

ad pascendū et desiderio sancto ef
ferendo iugiter ante me continnas
et humiles oratōes p̄o eis quia de
creni mundo facere misericordias.
Necq̄ ab ista pastura vos subtraha
tis vilo mō pp̄ iniuriā vel aliquam
p̄speritatē. Quia p̄nitens volo q̄
nullatenus cūctis caput et impa
tientia vel inordinato gaudio: sed
iugiter a d̄ honorem meū attendite
salutem alāz atq̄ reformationem
ecclesie sacre. Et hoc erit mihi signū
evidētissimū: q̄ tu et aliq̄ me rea
liter in veritate diligatis. Tu vero
bene nosti q̄ aperte tibi patefeci me
velle q̄ tu et aliq̄ serui mei cūctis si
cui oues que pascere mihi iugiter in
viridario ecclesie sancte tollerando
laboriōse vsq̄ ad mortis extremā
tenet ita faciendo sancta vestra de
fideria perficiam.

Quasi ter hoc anima deuota lau
dando dominum facit orationes p̄
ecclesia sancta. Capit. cxxxiij.

Nunc alia deuotiōe multa ve
lut ebria et ignita caritate sac
celsa habens cor suū: amaritū ad ine
magna vulneratum cūctādo mētē
ad eternā dei bonitatē ait. O sūme
deus eterne oīum maior quacūq̄
lucē a qua p̄cedit omnis alia lucē o
ignis ardens supra oīem alia ignē
tu es solus ignis qui ardes et nō cō
sumis nam p̄sumis omne peccatum
q̄d est in alia simul et amorem p̄positū
non tamen eam affligendo p̄sumis
s̄i cā p̄tingefacio iusticiabili dilectio
neq̄ vniuersa a te nō dī faciat

Tractatus.

Imo te magis peroptat habere ingi-
ter et videre. Et quanto plus te que-
rit: et optat amplius te gustat: et in-
uenit eternum: atque summum ignem
vere caritatis abyssum. O summum
et eternum bonum quis te deum no-
strum inclinavit ad illum inuendam
me creaturam tuam infimam de lu-
mine tue veritatis. Tu idem ignis
amoris es in causa. Nam affectuosa
caritas tua te coegit: et induxit ad
creandum nos ad tuam imaginem
atque similitudinem: et ipsa te iugiter
inducit: et inclinat ad faciendum im-
mensas et infinitas gratias creatu-
ris tuis que rationem habent. O
bonitas eterna super omnem boni-
tatem tu solus es ille qui summe bo-
nus es. Nihilominus tu donasti no-
bis unigenitum filium verum tibi
coeternum: ut etiam in humano cor-
poris conuerteretur in vitam presentem
nobiscum qui sumus omnino tene-
brosi atque pleni fetenti putredine.
Quid obsecro fuit in causa? Amor
quod nos affectuose dilexisti: etiam an-
te quam essemus. O bone deus. O eter-
na magnitudo incomprehensibilis
et amore fecisti te parvulum: ut bo-
minem in te magnificares: et cum fa-
ceres magnum quocumque me verto
non inuenio nisi tue dulcissime cari-
tatis ignem et abyssum. Numquid
ego pauper et misella satisfacere quo
modo possum gratias et agnoscere
caritati tue in particulari mihi con-
cessio cum excessu tante dilectionis
ultra gratias: alijs fidelibus tuis
concessas. Certe non: ergo tu solus
dulcis: et amantissime pater es ille

qui gratus eris pro me tibi: et pro me
misera respondebis: quod vis affectus
tue paternae caritatis pro me tibi gra-
tias agere. Quoniam ego sum illa qui
non sum: et si dicerem quod aliquid es-
sem ex me: utique mentirer in caput
meum: et effem proculdubio men-
dar: et filia diaboli qui pater est me-
dator. Quod tu solus es ille quod es. Et es
meum et omnem gratiam in eo fun-
datam humiliter a te recognosco.
Nam ex amore purissimo: et non ex
aliquo debito mihi gratiose tribui-
sti. O pater dulcis et amantissime
quando genus humanum iacebat
egrotans propter peccationem
ade. Tu dirixisti sibi medicum cere-
gium dulcem et amorem. Cum ver-
bum unigenitum filium meum. Tunc
vero quando iacebam infirma vis
infirmirate negligentie pariter: et
ignorantie magne tu suavis atque
dulcissimus medicus eterne bene-
erhibuisti mihi suavem dulcem: et
amaram medicinam: ut ab infirmi-
tate conualescam: et indilate libera-
ri valeam. Tibi proculdubio sa-
uis est: quod cum suavisissima caritate
tua mihi te manifestasti. Dulcis est
et mihi valde ultra quancumque dul-
cedinem: quoniam illuminasti oculo
meum intellectus mei lumine sanctis-
sime fidei in quo lumine prout ex-
cellentissime maiestati tue manife-
stare placuit agnoscere gratiam ineffa-
bilem humano generi concessas
in corpore misero sancte matris ec-
clesie ministrando totum decem et
hominem in venerabili sacramen-
to. Atque ministrorum tuorum signi-

Tertius.

faciem quos constituit: ut nobis illud administraret. Ego cupiebam ut promissioni mihi sancte satisfacere tu multo plura concessisti quam ego petere scivissem. Unde vere cognosco quod cor hominis nescit: neque potest optare sine petere quam tu vis ei prebere. Et ita manifeste cognosco quod tu es ille qui es infinitus atque bonum eternum. Nos vero sumus illi qui non sumus. Et quia tu es infinitus: et non finiti ideo tue creature que rationem habet exhibes id quod nescit: et nescit neque potest optare: et modum quo tu scis vis atque potes sic satisfacere satiando illam etiam ex his que petere nescit dulcissimum: et gratiosissimum ignorant et desiderare nequit. Et ideo recepi lumen in magnitudine tue caritatis ex amore quem habere te manifeste patefecisti humana generi: et precipue eius unctis qui debent esse velut angeli terrestres in vitapresenti. Tu mihi monstrasti virtutem atque beatitudinem istorum vinctorum tuorum qui vixerunt velut lucerna succensa cum iustitie margarita in ecclesia sancta. Et horum est paratione agnovi defectum eorum qui miserabiliter in ecclesia vivunt: unde cepi dolores ingenere propter offensam tuam atque detrimentum universi mundo namque valde nocent: quia debent esse exemplum virtutis: et ipsi prebent exemplum iniquitatis et miserie. Et quia tu mihi misere servile tue quam in causa et instrumentum multorum defectuum patefecisti vitam illorum de qua conquestus es habui dolorem: et amaritudinem insol-

lubilem Tu amor ineffabilis illa mihi manifestando tribuisti medicinam dulcem et amaram: ut ego qualiscumque ab egritudine ignoranter et negligenter morer cum sollicitudine atque desiderio magno recurram ad te me metipsam agnoscendo atque bonitatem tuam in me simul: et offensas tibi factas a tuis creaturis: et peccatis a ministris tuis: ut effundam vnum sicut lachrymarum cas distillant, do super me miserabilem: et a noticia tue infinite bonitatis illas hauriendo et extrahendo: ac etiam effundendo super huiusmodi mortuos qui cum tanta dissolutione miserabiliter vivunt. Unde nunc ineffabilis dilectionis caritatis ignis extinguibilis: et eterne pater: quod huiusmodi desiderium nullo tempore deficiat: vel et repleat soporibus: et quotidie perquiredo tuam bonitatem: et salutem. Et oculi mei nunquam ab effusione lachrymarum ex hoc abstinant. Unde cum instantia poscor: ut gratiose mihi concedas: ut efficiantur velut duo fontes habundanter effundentes aquas que procedant: et egrediantur a te mari pacifico. Gratias: gratias ago tibi pater eterne qui plenissime satisficisti non solum petitioni mee verum et in aliis que non agnoscebas: vel petere nesciebam invitando me dulciter atque materiam exhibendo lachrymarum: ut offeram in conspectu tuo sacrificium dulcia cruciata: et amara desideria cum oratione continua et humiliter. Nunc autem ab inestimabili bonitate tua peto: ut mundo misericorditer exhibeas: et ecclesie tue sancte hu-

Tractatus.

militer supplicans: ut effectualiter
ipse dignetur ea q tu me ipse p- flu-
lare facis. Idei mihi miserabili: &
ale meo pauperculo: malorū olum
ut elimo sum in cā. Nō vltra viffe-
ras obsecro mīdo facere mīserico:
diā paternas aures inclinat: erandi
ōiones seruorū tuorū: illorū ignife-
ra desideria cōple. Ne mihi tu es-
le q facis & sollicitas eos: ut a te pe-
tant: cōm mīsericōdia tua clament.
Audias igitur voces eorum & eran-
di. Etiam tua veritas exortatur &
ait. Petite & accipietis: querite &
uenietis pulsate & aperietur vobis
O pater eterne serui tui clamāt ad
te pro mīsericōdia respondeas igit
eis. Ego certissime noui q tibi p- pri-
um ē mīsericōdia: q tu nō vales eas
denegare postulātibz illam. Ipsi
postulant ad ianuam tue verita-
tis: vnigeniti filiū tuū: q vere co-
gnoscit amorē affectuosum quē ha-
bes ad hoīem: vñ pulant ad ianuā
ignis excellentissime tue p- fne cari-
tatis q vltra se p- tinere non vñ q nō
aperiat cū p- sēuerantia pulantī.
Nunc igitur aperi contere atq con-
fringe durissima corda tuarū creatu-
rarū non intuitu carum que nō pul-
sant: Imo solum intuitu bonitatis &
paterne tue caritatis: & etiam amo-
re seruorum tuorum qui pro eis ad
te clamant. Eterne pater aperi tue
mīsericōdiae manum & eis exhibe q
postulant. Vides enim q ad ianu-
am tue veritatis pulant: & a te pe-
tant: & quid a te postulant. Sangui-
nem istius ianue tue. S. veritatis in
quo sanguine nostras iniquitates

abluisti & expurgasti corruptam pa-
tredinem transgressionis ade. Iste
sanguis proculdubio noster est de
quo nobis ordinasti balneum. Tu
vero non vales: Imo neq vis alicui
persone in veritate petenti denega-
re igitur impende fructum huius
sanguinis pcciosi tuis creaturis po-
nas in vna lance pccinz sanguinis
vnigeniti filiū tuū: ut infernales de-
mones oues tuas asportare non au-
deant. Tu quidē es pater optim^s
qui nobis exhibuisti pastores verū
videlicet vnigenitum filium tuum
quis propter obedientiam tuam pro
nobis ouibus tuis vitam expoluit
faciendo nobis de pccioso sangui-
ne suo balneū. Idic est ille sanguis
quē a te petunt iusta ianuam istaz
veluti famelici atq sitibundi serui
tui quo mediante petunt: & optant:
ut hinc vniverso mundo facias gra-
tiose mīsericōdiam atq florem faci-
as in ecclesia sancta flores odorife-
res sanctorum pastorum ex odore
quorum euanescat ab ea setor: & pu-
tredo male viuentium: & iniquorū
hominum. Tu pater eterne promi-
sisti q ex amore quem habes ad ho-
mines cum orationibus amicorum
tuorum: & cum tollerantia multo-
rum laborum absq culpa factu fa-
cces omnino mundo mīsericōdiā
& ecclesiam sanctam tuam virtuosē
reformares: & ita refrigerium inde
nobis exhiberes. Ego supplico ne
differas vltius: sed absq dilatio-
ne maiori conuertas oculos tue clemē-
tie ac illico responde qui respondet
vis anteq vocemur voce mīsericōdia

Quartus.

die tue. Tiperi portam incertimabi/
lino tue caruatis quaz; ostendisti nobis
sanua mediante: v3 vnigeniti fili tui
pbi p nobis incarnati. Scio namq;
q; aperis anteq; pulsemur: quia cū
affectuosa dilectione quam impen/
disti scriptis tuis pulsant: et ad te cla/
mant optantes: et querentes hono/
rem tuum atq; salutem animarum.
Ergo largiaris eis panē vite vide/
licet fructus sanguinis vnigeniti fi/
li tui quem a te postulant ad glori/
am: et ad laudem nominis tui in sa/
lutem animarum. Quia maior la/
us et honor: nomini tuo resultare vi/
detur in salute multorum q̃ si in eu/
ricia sua permanculo damnaren/
tur. Tibi pater eterne sunt omnia
possibilia. Tu eniz nes absq; nobis
gratiose creastis: sed nos absq; nobis
saluare non decreuisti. Sed obsecro
q; voluntates eorū inordinatas ali/
quo modo compellat: et violentas:
eos ad volendum disponas ea que
retrahunt: hec a te peto per immen/
sam bonitatem tuam atq; misericor/
diaz. Tu creasti nos ex nihilo. Nūc
autem ex quo per gratiam tuam su/
mus in vita obsecro nobis impēde
misericordiaz. Et refice pariter et re/
forma vasa q̃ tam gratiose forma/
sti ad imaginem: et similitudinez tu/
am: illa reformare digneris ad gra/
tiam in misericordia: et sanguine fi/
li tui.

Hic incipit Tractatus quartus
de providentia dei: et prius in gene/
ali.

Capit. cxxxv.

Unc etern⁹ p̃s cū
inestimabili benignita/
te sue clemencie p̃te/
bat oculuz ad hęc
alas volēs ap̃te
mōstrat q; in oib⁹
huiusmodi nunq̃

vinia sua puidētia officiebat et si ip̃e
velit cū hūilit acceptas patefaciēs
ista cū vna dulci q̃rela p̃ suas rēra/
les creaturas sc̃ip̃s isto mō. **Q**uā/
rissima filia sicut alias et aliquoties
ego dīxi tibi oīo decreui facerē mun/
do misericordiā: et vobis opportunis
hoib⁹ volo puidere. S3 ignorās hō
reputat i imortē illd qd i vitā ei tri/
buor ita sibi met valde crudelis ef/
ficet: et ego provideo semp. Nūc volo
te nosce quicquid hōi tribuo pcedit
a sūma puidētia. Et hīc ē q; cū ego
cū puidētia creauī cū i memetip̃s
respetit sui philocapi⁹ de pulcritu/
dine creature mee: q; mihi placuit
creaf cū ad imaginē et similitudinē
meā cū puidētia multa: et id dedi si/
bi memorāre: vt i se hūificia mea reti/
neret volēs: vt de potentia mei p̃s
eterni p̃ciparet. In sap̃ intellectū ei
tribui: vt i sapientia fili mei cogno/
sceret: et itelligeret voluntatē meā q
sū oīz g̃s ap̃ exhibitionē atq; ṽbator
cū ignisera caritate p̃na. Sibi quo/
q; dedi volūtātē ad amādū p̃cipi: i/
do clemētis sc̃ip̃s: vt amaf p̃sset
ea q̃ cognouerat: et viderat itellect⁹
hoc aut egit dulcis puidētia mea
sola vt capax esset ad itelligendū:
et gustandum me cum sūmo gaudio
in eterna visōe mea. Et sicut alias
ego tibi narraui ex inobedientia

b ij

Tractatus.

primi vestri parentis: ade celi erat
clausum qui dignitates in qua crea-
tus erat ignorauit: nec attendit cui
quantas providentia: et ineffabili di-
lectione creaueram cum: et ideo ceci-
dit ad inobedientiam: et inde postmo-
di ad imunditiam cum superbia: et cōpla-
centia muliebri volēdo potius vro-
ri sue p̄descendere siue cōplacere q̄
obedire mihi: et quia ei minime cre-
diderit ea q̄ suggererat nihilomin⁹
sequitur ne p̄iustaret. Et qua post
modū obediētia p̄cesserūt oīa ma-
la p̄ vniuersum orbē: vnde vos oīs
huiusmodi veneni principes estis de
qua quidē inobediētia in alio loco
et tpe tibi narrare dispono quantum
est homini periculosa: vt amplius i-
de cognoscas obediētiam esse cōmen-
dabilem. Et ergo mortē ipsius iobe-
dientie auferes ab hōie clementissi-
me p̄uidi tribuendo vobis vnige-
nitū filium meum cum magna pro-
uidētia: vt ita satisfaceret vobis ne-
cessitati providentiam inq̄: vt cum
homo vestre humanitatis atq̄ mee
peccatia absconderet a demonio ve-
ritatem meam quod non valuit eas
agnoscere. Que mea veritas incar-
nata venit ad consummandum: et em-
nino destruendum illius mendacii
cum quo deciperat homines. Itaq̄
super hoc vñs fui magna providen-
tia. Attende diligenter amantissi-
ma filia: qz maiori providentia non
poteram vñ q̄ p̄beres vobis vni-
genitum filium meum: impositq̄ si-
bi magnam obediētiam: vt a vene-
no liberaret humanū genus quod
ex inobediētia primi vestri paren-

tis in orbem fuerat diffusum. Vnde
tanq̄ phylax captus: et verus obedi-
ens velocissime currebat ad obp̄o-
brosam mortem sacratissime crucis
et mediante sua sacratissima morte
vobis exhibuit vitam non humani
tatis: s̄ vigore diuinitatis qua per
providētiā meā p̄iunxi cū natura hu-
mana: vt satisfaceret culpe p̄ra me
p̄petrate qui sum bonū infinitus: q̄
requiebat satisfactionem infinitā:
vñ qz humana natura que offende-
rat et erat in se finita vñretur (infini-
te rei: vt infinito modo mihi satisfa-
ceret infinito p̄o oībus hoībus: vñ
p̄teritis p̄sētibz: et futuris. Et vt to-
tiens quotiens offenderet homo: et i
vita sua rediret ad me satisfaceret pos-
set ex integro vñui naturā diuinā:
cū humana vestra natura p̄p̄ quas
vñionē habetis atq̄ receptis per-
fectā satisfactionē. Hec egit valde
gratiosē providentia mea: qz cū opa-
tione finita: qz finita fuit in se. pena
crucis in filio meo receptis fructū
infinitū virtute diuinitatis: vt iam
viri. Hec infinita providentia mei
patris vestri prouidit: vt iterum in-
duceretur homo vestimento gratie
qui perdiderat indumentum inno-
centie: et omni virtute nudatus sa-
me peribat atq̄ frigore cruciabat i
ista vita sue peregrinationis ac erat
omni misericordia subditus. Celi porta
sibi clausa fuerat: nec vltra spem ali-
quā habebat quam si potuisset ha-
bere quoddam inde refrigeriū: ha-
buisset in vita p̄titi. Et qz nō habet
ideo positus erat i afflictione magna
Ego vero deus eternus affectuē p̄-

Quartus.

na puidi misericorditer huic hoīs i
diligentia atq; magne necessitati. vñ
nō idutus a vestris institutis vel vir
tutibus: imo solum ab ineffabili bo
nitate mea: motus exhibui vobis
optabile vestimētū vniuersito filio
meo mediante qui vñ semetipm er
pulsauit vita corporali vos indute
vestimentum gratie pariter et inocē
tie. Quā gratiam et inocentia in san
cto baptismo recipitis in virtute sui
preciosi sanguinis: vñ macula pec
cati originalis abluit in quo pcepti
fuitis a patribus vestris. Et ideo
vultis mea pudentia puidit non
cum afflictius pena corporali put
erat in testamento veteri pfectum:
qñ circūcidebant hoīes: cū dulce
dine sacri baptismatis. Itaq; nunc
scē indutus ē. Et ēt ipm hoīs val
de calefeci vñ vniuersus filius me
us humano generi patefecit ex vul
neribus atq; scissuris i suo sacratissi
mo corpore pceptis ignē excellētissi
me caritatis mee qui velat⁹ erat oc
cultus sub cinē vestre humanitatis.
Nōne videtur hoc esse valde suffici
ens ad calefaciēdū cuiuscūq; cor ho
minis qñcūq; frigidū pgelat⁹.
Nisi forsitan voluerit esse obstinat⁹
et recusat⁹ ab amore proprio: nec
attendere velit quātū ineffabiliter
eū affectuose diligo: pudentia mea
eūd vñ tribuit ei: vt dux est in vi
ta presenti peregrinus pfortari pos
sit sicut a libi tibi viri. Etiam inimi
ci sui sunt ita debilitati: q nullus ei
nocere pōt nisi sponte voluerit acce
dere. Vita rectissima est: et ex plana
tā cū sanguine mee veritatis icar

nate: vt homo facili⁹ attingere pos
sit ad illum finalem terminum ad
quem illum itaq; gratiose creauit. Et
qui cibus est iste. Sicut alibi sedio
le tibi narrari est venerabile sacra
mentum corporis et sanguinis xpi
christi crucifixi: vbi et in quo deus et
homo continetur. Utiq; angelorū
cibus atq; vite qui faciat omnem fa
melicū qui de tali cibo delectatur
non aut illū qui minime famescit.
Iste nāq; cib⁹ oīs sancti desiderū sū
mi vñ: et amore succensio gustari vi
des ergo q pudentia mea dedit ho
vnde saluberrime pfortari valeat.

Quō de⁹ puidit exhibēdo spem
hoī et qui sp̄at ampli⁹ gustat pfect⁹
eius pudentia. Cap. lxxvi.

Etiam homini tradi spem i
refrigeriū si cū lumine sanctis
sime fidei sp̄m gloriosi sanguinis
aspererit qd i veritate p eo p̄solat⁹
est. vnde recipe vñ firmam in corde
spem: imo certitudinem proprie sue
salutis: obprobrijs xpi christi cru
cifixi sibi restituitur honor: q si cu
omnibus membris proprii corporis
ip̄e me pluries offendit: et lesas vñ
genitus meus dilectissimus in om
nibus mēbris sui corporis gratissi
ma tormēta sustinuit. Et cū humili
obedientia sua conerit: et emēdauit
inobedientia ade primi vestri parē
tis atq; successor. Et ab ip̄ius obe
dientia oīs acquiescit istis abundan
tissime gratiis sicut ex inobedientia
primi parentis oīs inuoluti fuisti i
culpa: hoc ē vobis a mea pudentia

Tractatus.

ecessum q̄ nūq̄ homini deficit a principio mundi vsq̄ nūc: Imo nec in futurum vsq̄ ad ultimā vilo modo deficiet quia ordinate salubriterq̄ provideat in omni vestra necessitate nullus atq̄ vinceris modis put ego iustus et optimus medicus infirmitati vestre cognosco necessarii et vtile pro salute vestra ut homini restitui integram sanitatē: et pro cōservatione sue sanitatis providentia mea nunquā alicui eā recipere volenti deficiet ex his qui perfecte sperāt in me. Qui vero sperāt in me pulsant et in veritate clamāt nō solum modo verbo sed affectu et in minefactissime fidei me gustabunt in providentia mea sed non illi qui pulsant et clamāt verbo solummodo dicentes vñc vñc. Dico tibi si me nō erpōsent et erquirent alia virtute mediante q̄ ego nō cognoscā eos ex misericordia sed tantūmodo per iustitiā. Itaq̄ replico q̄ providētia mea nunquā alicui qui speret in me in veritate deficiet vilo modo sed solū illis quib⁹ de me desperāt in se solūmodo sperātes. Tu bene nosti q̄ homo sperare nō pōt in duabus reb⁹ oppositis hoc exprimere voluit veritas incarnata cum in enāgelio vīrit. Nemo pōt duobus dominis servire: q̄ si vñc servit habebit aliū in cōtēptū. Servire vero nō est absq̄ spe: q̄ seru⁹ alicui domino vtiq̄ servit cum spe placēdi dño suo siue servit cum aliqua spe quam habet in precio vel utilitate quā inde consequi sperat. Inimico pō vñc sui nullo modo serviret q̄ obsequiū facere,

rem⁹ pōt absq̄ spe qualicūq̄ incūcri. Et ipse palatum se cerneret eorū que pestolabatur a dño suo recipere. Sic ergo cogita filia carissima q̄ accēdit anime. Nam oportet eā in me sperare mihiq̄ servire vel q̄ in mundo speret et in semetipsa et ipsi mundo serviat: tantū enim servit mundo extra me servitio sensuali quantū amat propriā sensualitatem et illi servit ut quo fuit et amore sperat habere cōplacētia sensui nam vel aliquam utilitatem. Sed q̄ spes huiusmodi posita nōcitur in re finita vana pariter et transitoria ideo sibi deficit et non habet effectum eius quod optabat. Dñs vero sperat in se vel in mundo non in me sperat: quia mundum vsq̄ hominis desideria mūdāna iugiter odit. Et in tantā abhominatōnem habuit q̄ vñc genitū filium meum voluit subire mortem obprobrosē crucis. Mundus itaq̄ nullam cōsolatōnem meā habet nec ego secum. Sed aīa que perfecte sperat in me mihiq̄ servit ex toto corde suo statim ex necessitate compellitur occasiōe predicta oīno de mundo p̄ter et de semetipsa diffidere atq̄ desperare. Idcirco intelligo de spe posita cum fragilitate ppria. Ista vera spes est amplius vel minus perfecta iuxta mēsuram amoris quā aīa in me hēt et ita perfecte vel imperfecte de providentia mea degustat: et absq̄ vñc cu⁹ maiori pfectiōe gustat atq̄ recipiūt eā illi qui mihi servit atq̄ sperant in me solū intuitu cōplacēdi mihi q̄ illi qui servit intuitu fruct⁹ alicui

ius vel et delectatibz quā inueniūt
in mensis p̄m̄i sunt illi quorū in vi
tūo statu aīe tibi narrari p̄fectio
nē. Alij vero de quibus in p̄sentī lo
quor: sunt illi secūdi ac tertij de qui
bus imperfectibz esēdi narrando
de statibus aīe qz vadunt et seruiūt
cū spe fructus vel p̄prie delecta
tionis. Tamē illis imperfectis ac etiā
perfectis affectuosa caritate p̄m̄i
deo: cū tamē ipsi non presumant in
se sperando: quia p̄sumptio p̄cū
mēdi de se sine sperandi ab amore
p̄prio p̄gredit et offuscet oculū inel
lectos p̄m̄is cum lumine sanctissī
me fidel: vnde non incedit cum lu
mine rōnis et ideo meā p̄uidentia
nō agnoscit: nō qz illa nō experiat:
qz nullus est exclusus eo qz iusti pa
ritur et peccatores a me p̄uidentia
p̄uidentur. Nam oīa creata sunt a
bonitate mea. Ego nāqz sum ille qui
sum et absqz me nūqz oīno factum ē
excepto peccato qd̄ nihil est. Itaqz
recipiūt et ipsi de p̄uidentia mea sed
nō intelligant qz non agnoscunt eā.
Et qz non agnoscunt ideo nō amāt
illam: ideo nec inde fructū gratie re
cipiunt: oīa vident indirecte velut
erocati lz omnia directa sunt lucez
vident in tenebris atqz tenebras in
luce qz posuerunt spem atqz seruitū
um in tenebris vnde in murmura
tionē incidunt et ad impatientiam
veniant. Ecce cum quanta stultitia
p̄cedunt. Sed o carissima filia quō
possunt illi credere qz ego summa et
eterna bonitas alia velle possim qz
bonum ipsorū in rebus paruis qz
quotidie permitto pro salute sua cū

sanis experiantur qz ego nihil aliud
volo nisi sanctificationem ipsorum
in rebus magnis: cum omni eccita
te sua facere nequeunt qz saltem ali
qualiter cum paruo naturali lumi
ne non vident bonitatem meam
atqz mee p̄uidentie beneficium quā
inueniūt et eam denegare non pos
sunt in prima creatiōe ac in recrea
tione quā homo recepit in sanguine
quando fuit recreatus a d̄ gratiam
ut alias tibi viri. Id̄ est ita clarū
atqz manifestum qz nullatenus con
tradicare possunt: nihilominus ipsi
terrentur ex umbra sua quoniam hu
iusmodi naturale lumen in virtute
sua non excreuerunt. Homo stult⁹
non aduertit nec a fronte cōsiderat
qz ego p̄uidenti de tempore in tēpus
in vniuerso generaliter et vniuersū
particulare iuxta gradum suū. Et
quia nullus est in vita p̄sentī sta
bilis: iūo quotidie mutatur de tē
poris tempus vltz quo perueni
rit ad suum firum terminum: ingi
ter ego p̄uideo de omnibz oppor
tunis atqz tempore opportuno.

Quomodo deus in veteri testa
mento p̄uident cum lege atqz p̄o
phetis et postmodum in nouo cum
euāgelica doctrina. Ca. cxxxv.
In veteri testō p̄uidenti vādo le
ge in manu Moysi et illi popu
lo meo dirigēdo p̄phas a spū scō do
ctos et illuminatos vñ noueris qz ite
qz vniuersi filij me⁹ veniret in car
nem ille populus iudeus valde
modico tempore stetit absqz p̄o
pheta: ut haberet et p̄phetas

Tractatus.

exhibitionem atq; spem q; veri-
tas mea veniret in carnem veluti
ppheta prophetari vt eos a serui-
tute liberaret atq; celum eis aperi-
ret precioso sanguine suo qđ antea
tanto tempore sifterat obsecratum.
Postquā a sit ipsum verbū amabi-
le carnē assumere dignatus ē nul-
lus vltra propheta surrexit in eis
vt ipsi certificarentur qđ ille quē ex-
pectabāt venerat vnde nō expedie-
bat qđ alij prophete ipsum annūcia-
rent licet ipsam minime cognoue-
rint neq; cognoscant ex propria ce-
citate. Postque hoc prouidi mittere
verbū vt est dictū qđ vtiq; fuit
vester mediator inter me deū eter-
num et vōs. Post ipsam venerunt
apostoli: martyres: doctores atq; cō-
fessores vt alibi tibi vtri. Nec oīa
prouidentia mea fecit et tibi dico qđ
vlt; ad vltimum in veritate prouidi-
bit. Nec autē est vna prouidentia
generalis exhibita creaturis oī-
bus que rationem habent que vo-
luerint ex tali prouidentia fructum
habere. In particulari quoq; vō oīa
per prouidentiam meā vitam sine
mortem quocunq; modo perueniat
sanē et sitim perdere statum in mū-
do nuditate: frigore: calore: iniuri-
a: cōtumelias atq; verisōdes. Nec
oīa permitto fieri vel dici ab homi-
nibus. Non qđ ego faciam iniquita-
tem male voluntatis eius qui ma-
le operatur et iniustitiam exercet:
sed cō pariter et tempus quod hēt a
me recipit. Quod esse tribui sibi nō
vt offenderet proximum aut me: s;
vt mihi fideliter seruiet et illi cūq;

affecta caritatis: vnde permitto il-
lum actum vel ad probandam pa-
tientie virtutē in anima in eo qui
recipit vel cum humilitate sele co-
gnoscat. Aliquando permitto qđ vi-
ro iusto quasi tōtus mundus aduer-
sabitur et vltimo morietur extraneo
modo ita qđ omnes admirabuntur
et videbitur iniustum qđ vir iustus
ita morietur in aqua vel in igne ali-
quādo deuorabitur ab aliqua fera:
quandoq; ruet aliquod edificatū su-
per eum vt perdat vitam corpora-
lem. O quantum hec videntur vlt-
ra modum extranea illi oculo qui
lumine caret fidei sanctissime s; nō
oculo fidei. Quia fidei inuenit
atq; gustant ex amoris affectu in
magnis rebus antedictis meā pro-
uidentiam: et ita videt et agnoscit qđ
cum magna prouidentia cuncta dispo-
no solummodo pro salute hominis
procurāda. Et ita omnia recipit cū
humili reuerentia: nec vilo modo
scandalizatur in se nec in operibus
meis nec etiā in proximo suo sed
omnia tollit: cum vera patientia
prouident: a mea nulli creature de-
negatur sine solitur quoniam cum
ea omnia condita sunt. Aliquando
videtur in prudenti viro qđ grādo
sine tempestas sine fulgur quibus
aliquando qđq; allido vel occido sic
vna crudelitas indicando qđ quasi
salutem illius negligere voluerim
et ego sic ordinam et permitt vt cui-
daret mortem eternam et ille indi-
cat oppositum: et sic homines huius
mundi volunt in omnibus operibus
mea contaminare male iudicando

Quartus.

hic intelligendo finem eorum infimam intellectum.

Quomodo quicquid nobis de^o cōcedit ē solūmodo pro bono nostro et q̄ illi sunt cecī qui iudicāt oppo-
situm. Capitulū.cxxxviij.

Post hec ipse dñs ait. volo vñe dulcissima filia vt videas atq; vñ ligēter attēdas cū quāta patientia supportare me conuenit hominem quē ad imaginē et similitudinē meā cū affectuosa caritate creauit. Aperit as' oculū intellēct' et aspice in me p̄ci pue cōsidera easq; illā p̄ticularē pro quo me rogasti vt gratiose p̄uiderē: ego p̄uidi sicut optime nosti taliter q̄ absq; periculo mortis ille statū suū cū felicitate recuperauit. Et sic occurrit in illo p̄ticulari casu ita generaliter ē in oībus alijs rēbus. Tunc aīa deuota sui oculū intellēctus aperit cū lumine sincerissime fidei cū a nro desiderio q̄ pp ea q̄ ei de^o dixerat ampli^o de sua fide cognoscebat ī dulcissima p̄uidentia pp obediētā p̄cepti dñi multū spēcūlādo: attēte et attēdēdo vñne maiestatis abūsus et ineffabilē caritatē ei^o apte ipsū videbat cē sum-
mā et eternā bonitatem: et q̄ solūmodo nō ex affectuosa caritate crea-
uerat atq; sanguine p̄ciolo sui filij redimerat. Et tō cū eodem amore tri-
buebat oīa que cōcedebat alieni si-
ne per mittebat vñ p̄olationes atq; tribulationes. Omnia p̄terna ca-
ritate suis creaturis exhibebat: et vt hominūq; eterne salutis p̄rouideret

et non alio respectu et q̄ singulis effu-
sus cum tam ignisera caritate pa-
tenter attestabatur hāc esse verita-
tem. Tunc est illi summus et etern^o
pater. Isti sunt velut creccati ab
amore p̄cipio qui cum impatiētia
multa scandalizantur. Ego loquor
nunc tibi in particulari et in gene-
rali reassumēs illud quod dicere ce-
perā. Dico ergo q̄ ipsi condempnāt
et iudicant in eorum odiū detrimen-
tū ruinam atq; damnum ea que sa-
cio eis ex amore singulari et in bonū
ipsorum et vt penis eternis absolute
p̄tiantur: et vt cū felici lucro p̄uclū
antēd vñam eternam. Ergo quare
de me conqueruntur? Et eo q̄ ī me
sperare nolūt: immo poti^o in semet-
ipsis. Et iam ego vñ tibi q̄ ex hoc
incidit in tenebras: idē nō agno-
scit et odit illā q̄ debet in magna
reuerētia recipere: sed ipsi velut ī sa-
pentiā nolūt occulta mea iudicia te-
mere indicare que sunt oīa rectissi-
mā et iusta ipsi faciunt vt aliquādo
cecus facere solet qui cum simplici
sensu leui tactu inanis vel insipido gu-
stu aut incerto sono vocis indicare
p̄sumet in bonū sine malū iuxta su-
um infirmū et ignorantē sensū atq;
renuāt in me considerare qui sum ve-
ra lux et summa sapientia et sum ille
qui sp̄ritualiter atq; corporaliter eos
alēdo nutrit et absq; me nihil pos-
sunt dēre sine facere. Si autē aliq̄
seruāt eis ab aliq̄ creatura ego sum
ille qui tribui sibi volūtātē illā et or-
dinaui totum vñ vt illa posset vel-
let atq; sciret facere. Sed illi velut
multi procedere volunt cum tactu

Tractatus.

manus que decipitur aliquādo qz
necit in suo tactu discernere de co/
loribus qz lumine caret: ita decipi/
tur etiā gustus quotiā aliquādo mi/
nime videt animal imūdū quod ē
in cibo. Si quis aliqñ decipit in vul/
cedine fontiqz nō videt illū qui ca/
nūt qui cū illo sono sine cāta nisi cū
diligentia sibi caueret ei posset iser/
re mortē. Ita faciunt illi qui velut
erocati perditō lumine rōnis tan/
gēdo solūmodo cū manu sensus ex/
terioris atqz carnalis vite munda/
ne delicias iudicā: cē bonasqz non
vidēt z nō aduertūt ipsas cē veluti
pānas insertas z inuolutas in spīs
varijs cū multa miseria z laborio/
sis angustijs intantū qz eō illud qd
extra me possidet illas: inē inē porta/
bile sibi metip̄. Sic enim oīi deside/
rij qd inordinate diligit eas vultes
apparēt atqz suaves ad fruendum.
Et nō aduertit qz sibi refidet animal
imūdū multarū iniquitatū atqz
peccatorū mortalitū que reddūt ani/
mā imūdam: z illā elongant a simi/
litudine mea z auferūt ei gratie vl/
tā. vnde si tales nō intēdūt cū lumi/
ne sanctissime fidelis ad purificandā
animā in sanguine acquirēt inde
mortē eternā. Auditus ē amor pro/
prio qui sicut ei videtur vultē so/
nū emittit. Quare sibi videtur ita.
Qz si aīa taliū sequit amorem p̄pro/
pium sine sensualitatis z qz non videt
a sono decipitur. Et qz post illū abi/
t per inordinate delectationē se re/
perit in foueam aductam ligatam
vinctū culpe atqz se traditū in ma/
nibus inimicorum suorum qz tanqz

erocata per amorem proprium z a
fiducia quam in se posuerat z i pro/
prio sensu in me nō confidit quisqz
via z fidissim⁹ cur. Que via huma/
no generi facta fuit ab incarnato
f̄do v3 vniuerso filio meo qz vob
apte v̄rit. Ego sū via vitas z vita:
z ē lūmē vñ qui vadit p̄ cū decipi/
nō pōt z nō vadit in tenebras: atqz
nemo pōt ad me venire nisi per eū:
qz est vnū mecum. Et iam ego tibi
viri qz ex vobis pontē fecerū: vt ad/
mētē venire possētis qui sum si/
nis atqz terminus vester. Et nūlo/
minus hoīes ignorantes z ingrati
non confidunt in me qui nihil ali/
ud ab eis opto atqz requiro nisi san/
ctificationem ip̄sōrū: z ad istū finē
et affectu singularis amoris eis oīa
permitto z exhibeo: z ipsi semper in
me scandalizant: z ego patiēter eos
tollo supportando mores eorum
quoniam ego eos dilecti non dilect⁹
ab eis i mo prius q̄ essent: z ipsi quo/
tidie me persequunt cū impatiētia
multa simul z odio murmuratiōe
atqz infidelitate magna volētes sue/
stigare iugiter occulta iudicia mea
f̄m eccitatem z ignorantiam ip̄sō/
rumque proculdubio sunt valde in/
sta cum paterna caritate z ingenti
amore cum ipsi semetip̄s ignoscūt:
z ideo cum salitate vidēt: quis qui
semetip̄s non agnoscat me cognos/
cere non valet nec etiā meas in/
telligere iustitias.

Quomodo deus in aliquo parti/
culari casu promittit salutē anime si/
line cui casus occurrit. Ca. cxxix

Quartus.

Aperte cognoscere carissimā filia quantum iste mundus est i miferis meis fraudatus. Aperit diligenter oculum intellectus et aspice in me videbis quod veritates in casu particulari quod ego tibi promisi naranda. Et sicut est de isto ita de multis alijs narrare posses. Tūc anima deuotissima volens eterni patri obediēte pcepto antio desiderio respiciebat in eam. Ipse vero pater eternus aperte patefaciebat ei damnationem eius: pro quo casu euenerat et ait. Ego volo te nosse quod ut euaderet hanc eternam damnationem in qua vides illas fuisse venturum ego permisi casum istum inopinatum: qui videtur ita terribilis ut cum sanguine suo mediante sanguine dilectissimi filij mei vitas adipisceretur eternā. Non enim obliuioni tradideram amorem atque reuerentiam eius ad Mariam virginem nri filij mei genitricem gloriosam. Cui concessum est a bonitate mea propter incarnati verbi reuerentiā quod quicumque iustus vel peccator qui recurrit ad eam cum deuota reuerentia nullo modo diripietur vel deuorabitur ab infernali demonio. Nam ipsa ē a me velut cetera dulcissima collocata et electa pro capiendis hominibus et animabus precipue peccatorum. Itaque magna misericordia motus ego hoc feci vsque permittēdo casum istū quod homines existimant ita crudelē. Nō quippe feci malā voluntatē innoxios: imo solū effectū qui indicat ab hominibus esse crudelitatem. Et hoc eis accidit ex amore proprio qui ab-

stulit eis lumen: et ideo veritatē meam ignorant. Sed si vellent huiusmodi nubem auferre sibi cognoscerent illam et amarent et sic omnia reciperent in debita reuerentiā et in felici tempore collectā fructus omnium laborum cum gaudio possiderent. Sed amantissima filia minime dubites quod ego de quo me rogas implebo desiderium tuum et aliorum meorum amicorum. Ego sum deus vester omnium laborum iustissimus remunerator atque sanctorum desideriorum impletor: dummodo inuenirem aliquos in veritate pulcherrimos ad me sanuam veritatis ut non errarent neque deficerent in spe mee providentię.

Ite deus enarrans providentiā suā erga suas creaturas dicitur si alijs modis conqueritur de illis pro infidelitate illarum et exponens unam figuram veteris testamenti unam perutilem exhibet doctrinā.

Capitulum. cxi.

Narraui tibi de isto particulari casu: nūc volo tibi loqui generaliter. Tu nunquam intelligere posses ad plenum quanta sit hominibus ignorantia ipse procedit ab eis quod sensa quocumque sine prudentia cum sibi nec ipsam abstulerit in se sperando confidens in proprio sensu. O stulte ac insipiens homo non nequid speras et attendis quia virtus atque prudentia tua non est ex te: immo bonitas mea que necessitati tue prouidit gratiose tibi prestat eā. Quia

Tractatus.

Hoc aperte tibi demonstrat. Illud quod in te frequenter experieris: quoniam aliquando vis unum agere quod non valet nec villo modo scies: quandoque scies et non valebis: quique deficiet in tempore: si quandoque tempus habebis voluntas non aderit. Totum hoc a me tibi gratiose conceditur ut salutis tue providetur ut agnoscas et intelligas te non esse a te: et habebas humiliandi te materiam et non clarescendi superbiendi. Unde reperies in omnibus punctionem atque mutationem quia non sunt in tua libertate. Solamodo gratia meam invenies esse stabilem atque firmam que tibi nullatenus auferri potest nec instantibus ab ea mutari potes nisi sponte redieris ad culpam et ab ipsa gratia discesseris. Ergo quod potes erigere caput contra meam bonitatem. Si ea parces et vis uti ratione caput erigere non valet neque potes in tua cognitione sperare neque confidere potes in aliqua spe tui sine de te. Sed quia factus es animal brutum absque ratione non videt neque cognoscit quod omnia mutantur creata gratia mea. Ergo quare non confidis in me qui sum creator tuus: quare confidis in te. Nonne tibi sum ego valde fidelis. Certe sic. Ista non sunt tibi occulta quia ea ingliter experieris. O dulcissima filia vides aperte quod homo mihi valde fuit infidelis et minime legalis obedientiam quam ipsoverat tibi transgrediendo vnde occidit in morte. Ego vero fuisti fidelissimus observando sibi atque tribuendo finem ad quem ego creaveram cum vis summam et eternam beatitudinem ad perficiendam istam veritatem

meam unam summam et eternam beatitudinem cum infirmitate humane nature: Atque sic homo redemptus erit: et ad gratiam recreatus unigeniti filij mei dilectissimi sanguine medietate et sic experientia docet perhibet. Sed apparet quod ipse pauper et infidelis homo minime credat quod ego sum potens ad ei subveniendo atque fortis ad eum adiuvandum et defendendum ab inimicis suis: et sapienter ad illuminandum oculum intellectus eius. Neque clementiam habet ut nolit ei dare que necessaria sue salutis sunt: neque sum dives ut ei vitare quicquam neque pulchritudinem beatam ut ipsam valeam facere pulchram: neque cibum habeam ut ei saturare valeam: neque vestem ad eum induendum: opera patet facere videtur ei ita credere: quia si veritas ita non crederet appareret ex effectibus suis: et operationibus: et nihilominus ingliter homo eripit quod ego sum valde fortis. Nam cum in conscientia sua quotidie confitetur et ab inimicis eius valida manu defendit: nec est aliquis qui resistere possit fortitudini sue potentie mee. Homo vero non videt quod renuit videre. Cum laqueis pietatis meae totum orbem ordinarum atque gubernat tota diligentia procedens ordinatam quod ibi nihil omnino deficit nec aliquis ultra quicquam ei potest apponere circa corpus vel animam. In omnibus ego providi non a vestra voluntate coactus quia nec eratis sed a mea clementia solam inducitur et inclinatus: et ita creatum celum et terram atque mare pater et firmamentum celi ut super vos et universas terras moveret aere ut respirare possitis: ignem et aquam ut unum contrarium a suo contrario

Quartus.

rio tēperaret solē nē staretis in tenebris. *O*ia sunt facta et ordinata ut hōi satisfiat in suis opportunitatib⁹. *C*eli est ornatus amb⁹ terra fco fructibus cū animalibus multis ut hō vincere possit ex eis. *M*are quoq; piscibus habēdat. *O*ia cōdidi multū ordinate atq; providentia magna. *P*ostquā autem eia creant bona et perfecta. *P*ostremo creant hominē ad imaginē et similitudinē meā: et cū in hoc viridario collocant qđ ex culpa primi parentis. *A*dde germinant illico spīnas ubi flores odoriferi prius erāt v; innocentie et magne suavitatis. *O*ia parebāt ad vti hōi s; ex culpa et inobediētia per petrata repit in se rebellionem et in alijs creaturis: vñ siluester ē effec⁹ iste mundus ac etiā hō qui vocatur alius minor mundus. *E*go vero pietate paterna puidi mittēdo fbum vñgenitū meū in mundum qui abstrulit ei infecunditatem originalis peccati et spīnas cunxit ab eo refozmādo mūdū in pulcrū viridarium aspersum ipsius vñgeniti mei sanguine peccatorē ablata spīna peccati mortalis in eo plātas inferni septes donosq; spīs sancti. *P*oc vero factū eritū post mortem vñgeniti filij mei et nō ante: sicut apparuit in veteri testamēto sub ista figura. *R*ogatus *M*elchisedech ut inuēculū iā defunctū a morte suscitaret ipse non fuit imo. *S*icut cū baculo suo viderit in iungēs ei qđ illi poneret sup defunctū pcep. *C*ū ergo giesi pfectisset ut ei fuerat speratū inuēculus ille nō surrexit. *Q*uidē hoc melchisedech in

ppria plōna et ex toto se cū pūero cōformauit in oībus mēbris in facie eius aspirando septies vnde puer illico vite restituit⁹ ē. *P*oc in figura contigit in *M*oysē quē ego mihi cū baculo legis ut erponeret sup mōrtuo generis humani. *S*3 per baculū istiusmodi legis nō habebant vitā. *U*nigenitū ergo filiū meum videri qui figuratus erit⁹ per belisum qui se conformauit cum isto mortuo per vñionē viuine nature cū humana vestra natura. *C*ū oīb⁹ mēbris ista viuina natura fuit vñta v; cū potentia mei patris eterni cū sapientia ipsius vñgeniti mei et cū clemētia sēi spīs: qđ totum sum ego vnus deus abissus trinitatis cōformatus: et vnus cum natura vestra humana. *P*ost hāc aut vñionē alia ēt egit hoc amoresum et amabile verbum v; qđ veluti phyllocaptus velocissime cūcurrit ad mortē obprobrosissime crucis vbi ē totaliter credit. *E*t post istam vñionem isti filio mortuo septem dona sancti spīs valde caritatis donauit quasi septies in faciem eius aspirando et in ore desiderij sancti sufflādo: sic in sacro baptismate ei mortē peccatorū abstulit et vitā gratie donauit vnde mortuus ipse pūnus aspirauit in signū vite per os v; eiciendo peccata sua per humilē cōfessionē. *I*taq; viridariū istud modo suauibus atq; dulcibus fructibus ē erogatū. *Q*uā est qđ ostendat istos viridarij v; arbitriū liberū illud valde facere pōt domesticum sine siluestre sicut ei placuerit v; cū sēi soli

Tractatus.

citadine sue negligenter illud excol-
lendo. Si enim in eo seminaverit ve-
nenum amoris proprii. unde nasci-
tur vitia septem principalia: necens
et alia que procedunt ab eis. Illico re-
pelluntur illa septem dona sancti
spiritus: et ita privatur omni virtu-
te: ibi non est aliqua fortitudo: quia
factus est imbecillus. Non est ibi te-
perantia: neque prudentia: quia lu-
men amisit cum quo ratione landa-
biliter utebatur. Non est ibi fides
vel aliqua spes vel iustitia: quia fa-
ctus est iniustus in se quoque sperat:
et cum fide mortua sibi metipsum cre-
dit: confidit in creaturis: et non in
me creatore suo. Non est ibi caritas
vel ulla pietas: ex eo quod sibi met ab-
stulit ea cum amore privato propter
fragilitatis. Unde quia sibi metipsum
crudelis est effectus alicui proclamo
pius esse non valet. Privatus est
igitur omni bono: et pervenit ad ab-
ominabile malum atque mortem hor-
rendam. Sed unde vitam obtinere po-
terit? Ab hoc eodem elico verbo uni-
genito filio meo. Et quoniam hic orto-
lanus euclat huiusmodi culpe sue
spinas cum odio sancto: quod nisi semet
ipsum odiret nunquam eas euellere pos-
set. Et cum a more sincero currat ad se
reformandam cum doctrina mea verita-
tis incarnate: et ipsam viridariam asp-
gat illo proprio sanguine filii mei qui
sanguis effunditur in capite pecca-
toris a sacerdote qui post humile co-
nitionem passionis atque satisfactionem
cum sancto proposito ulterius non
offendendi ab eo recipit absolutionem
hoc vultus modo potest hoc domesticare si,

ut renouare: hoc viridarius alicuius
dum est in pacenti vita postea man-
que non habet ultra remedium prout
ut alias tibi videri.

Quomodo deus providit erga nos
ut per salutem nostram tribulamur: et de
miseria illorum qui spant in hoc non in
sua providentia. Capitulum.

Unde ergo quod cum providentia
mea repaui salubriter homines
qui vident esse secundum vel minus mu-
dum. Primum quippe non fuit ablatum
quin abundanter germinaret spi-
nas multarum tribulationum: et in eis
homo rebellionem invenit. Nec hoc
actum absque providentia mea: absque bo-
no vestram est magna providentia
et utilitas vestra presentis: ut auferat
homini spes huius vite presentis: et ut
velocissime curat: et ad me cursum
dirrigat qui sum scilicet finis atque ter-
minus eius. Ita ut saltem ex quadam
importunitate molestiarum ab eo cor
auferat: et affectum ad me elenat.
Et nihilominus homo est tanta pro-
cedit ignorantia: quod cito videt igno-
ram veritatem. Et est ita fragilis ad se
quotidie dilatandum mundum quod non
obstantibus huiusmodi laboribus
atque spinosis tribulationibus quas ibi
repperit non videt: quod ab eo se segregare
velit: neque curat ad patriam suam
quam ei preparavit redire. Idcirco
hinc amantissima filia coniecturas
quid infelix homo faceret si repiret
in mundo solimodo solatiles et de-
lectationes ad votum atque requiem ab-
que pena quacumque. Et sic cum vult per

Quartus.

do perfecta spe pariter et vna fide cenatur a me et ita gustat eternam vitam et omni pena et amaritudine mentem affligere prunatur. Oia in deat in bonum quoniam in omnibus voluntatem meam indicat in qua vidit et agnouit cum lumine: ideo quod ego secundum modo quero sanctificationis est suam: et ideo patiens est effecta. Quantum est hec anima beata: que dum adhuc est in corpore mortali gustat in se bonum immortalium. Omnia recipit et videt cum reuerentia. Tanti periculi est ei sinistra manus quanti dextera tanti turbulatio quanti consolatio. Tantum appropinquat claritatem et solum quantum cibum et potum: tantum frigus quantum calorem: tantum nuditatem quantum vestimentum: tantum vitam quantum mortem: tantum honorem quantum vituperium: sine dedecore. In omnibus firma consistit atque solida quia stabilita et petram vnam agnouit et vidit etiam est lumen: sanctissime fidei et cum firma spe et oia confero cum eodem amore ac vno corde respectu vni in salutem vestram: et in omnibus ego prouideo. Nam in magnis laboribus ego exhibeo magnam fortitudinem. Nec honore grauiora obcedo quam homo portare valeat ut homo se disponat ad portandum honore mei in sanguine notentur et vobis quod ego nolo mortem peccatoris imo potius ut conuertatur et viuat et pro vita sua tribus quicquid ei concedo. Unde aperte vidit et intellexit anima que semetipsam exult et ideo letatur et exultat in oibus que sen-

tis vel videt in se vel alijs. Nec tamen bitat quod ista minima deficiant ei quia cum lumine fidei certificata sunt in magnis et arduis de quibus in principio mei sermonis ego tibi dixi. Quod gloriosum est lumen istud fidei sanctissime cum quo vidit et agnouit veritatem meam. Lumen autem istud habet ab isto nobili seruitore vbi a seipso sancte quem assignant sibi quod est vltimū supernaturale lumen quod acquirit anima sancte et gratia mea credendo virtute naturale lumen quod ei primo concessi.

Quomodo deus animabus famulatus gratiose prouidet de cibo venerandi sacramenti corporis iesu christi ubi continentur admiranda quedam. Capitulum. cxiij.

Nunquid amantissima filia non qualiter ego prouideo seruis et amicis meis qui sunt et erant in me. Eius duplici modo prouideo. Nam eis prouideo qua erga meos creaturas videri est in anima vel in corpore. Luce quid ego in prouidentia corporis hoc est ob huius anime ut in lumine fidei crearet et agnoscatur et ut in me speret atque confidat et aperte cognoscat quod ego sum ille solus qui sum qui possum volo et optio scio suis opportunitatibus occurrendo subuenire suisque salutem operari: tu video quod pro vita aie tribus sacramenta scilicet ecclesie: scilicet quia ei sunt cibum et non panis quod est grossus et corporalis cibum: et id est corporis tribuit. Sed quia est incorporea anima viuunt de ipso meo. Id mea fitas aut in cui

Salta la roya ante rin

Tractatus.

gelio. Nō in solo pane vīnit hō s; in
cū p̄bo q̄ p̄cedit ex ore dei sequen
do v; cū sc̄tēdē sp̄iali hui⁹ vbi mei
pro vobis incarnatī doctrinā. P̄ter
q̄ vbi i virtute sui p̄ciosi sanguis
vobis vitā exhibēt ip̄a venerāda sa
crāmēta. Itaq; sp̄alia sacramēta
sunt alē p̄cessa quāuis a p̄pareant ⁊
exhibeant i istrumēto corpali. Sed
act⁹ ille corpalis ⁊ exterior nō exhi
beret vitā gr̄c nisi sūmeret ab aīa
cū dīspōsītōe sp̄iali v; cū sc̄s ⁊ p̄o
dēsiderio q̄ quidē ē in aīa ⁊ nō in
corpe. Itē tibi vīri q̄ crāt sp̄alia q̄
tribuunt alē q̄ quidē ē i corpea non
obstāt q̄ mediātē corpe porrigant i
atq; mīstrētur tū alē dēsiderio tribu
unt vt accipiat sicut vīri. Aliqñ ad
augēdā in aīa famē ⁊ hūmīlndī san
ctū dēsideriū faciā q̄ optabēt ea nec
poterit hēre: ⁊ q̄ nequit hēre ea cre
scit esurire ⁊ i fame crescit apl⁹ i sui
cognītōe vñ se reputat eis i digna ⁊
ex hūilitate p̄funda: ⁊ ego tūc cū fa
cio dignā ei frequētissime p̄uidēdo
varijs modis i venerabili sacramē
to: opte nosti sic eē nō solū p̄ andi
tū verū ēi p̄ exp̄ientīā in temetīpsa
qm̄ ex ordiatōe mea clemētia san
cti sp̄s q̄ talib⁹ ordiatissime p̄uidet
aliqñ i spirabit alicui⁹ mīstri mētem
ad exhibēdū ei cibū istū: itaq; coa
ct⁹ a stimulo p̄cētē mouebit ad il
lū alē famē hūmīlndī faciēdā ⁊ ad
ei⁹ dēsideriū quietēdā ⁊ iplendū.
Aliq; viderēt ex ordiatōe mea p̄i
nq̄uāz hēat illud q̄ optat vñq; ad
extrematē tē ip̄is. postea vero cū vl
tra minime sperat hēre possē gr̄atō
se dēsideriū ei⁹ iplēdo. Sup quo fa

cto tu debes aduertire q̄ ita pote
rā in principio satīfacere sibi sicut
ego feci postmodū vltiorib⁹ iō feci vt
in lumie fidei cresceret vt nunq; in
me sperare desinat: ⁊ vt ip̄a p̄uden
ter ⁊ caute p̄cedat ⁊ nō i p̄udenter
in spe dēsiciēdo retrocedat vel in ta
li fame cōmēdabili atq; sc̄s dēsīde
rio suo quoq; tepescat ⁊ hac occa
sione sic ordinō differēdā: sicut ip̄a
memīnistī de q̄dā aīa deuota: q̄ cu;
venisset ad ecclēsiā cū marito dēsīde
rio cōiōntis a mīstro celebraturo pe
tīuit hūiliter venerabile sacramētū
corpis iesu xp̄i qui rigorose dēnega
uit ei: tūc in ea cū p̄o gemitū dēsī
deriū excreuit i ip̄o p̄o p̄cētē stimu
lus ita fortis ⁊ asp q̄ qñ voluit of
ferre calicē fuit a sp̄u sc̄s coact⁹ ei ca
ritatine vīcere q̄ n̄ volebat accipe
corpus iesu xp̄i libētissime daret ei.
Itē oc i dubitatē a clemētia mea p̄
cessit q̄ gr̄atiosē p̄uidere voluit sc̄s
dēsideriū illi⁹ aīcib⁹ ip̄a si p̄p̄ebat
in corde p̄uā sūtiliā amoris atq; su
dei taliter excreuit ⁊ in tali sup̄ba
hūilitāte q̄ videbat ei vitā a corpe
velle separē ⁊ iō p̄miserā ita vt ex
cresceret in fidei spe ac tūc vt oīo
a mor p̄p̄le fiducie dēsiceret in ea.
Tūc ego p̄uidi creatura mediante.
Plurib⁹ at alijs vicib⁹ ip̄a sc̄l sp̄s
clemētia p̄uidit ablsq; medio q̄cūq;
sicut ego tibi narrare possē. S; vt
in fide formata materiā h̄as aplū
di mētē in p̄feti duo nolo tibi tacere
pro cōmēdatōe p̄uidētē mee: sicut
ēt audire potuistī cū eēt in ecclēsia
q̄dā aīa deuota in vīc p̄uerfētis apo
stoli mei pauli cū i gēni dēsiderio i

ere coeionis q̄si fuit ab oib⁹ meis mi-
nistis qui celebraverūt certificata
q̄ h̄ere nō posset hoc venerabile sa-
cramētū ⁊ ab oib⁹ et mea dispensa-
tione fuit ei denegatū. Quia nāq̄ q̄
apte cognosceret q̄s deficiente sibi
subsidio creature sibi minime defi-
ceret auxilium creaturis: ⁊ iō tenui
modū istū in vltia missa ⁊ vltus fuit:
vt ita dicā vna vlti receptiōne vt
ipsa de p̄uidētia mea inebriaretur.
Illa receptiō fictit in hoc articulo.
Ipsa nāq̄ vltierat vni scr̄uitorū cu-
iūdam mei ministri celebrare volē-
tis velle coiccare: s̄ ip̄e fuit illi mi-
nistro dicere noluit. Quidē ip̄a non
habuisse r̄sionē negatiuā indubitā-
ter expectabat anrio desiderio cō-
municare debere. Missa ꝑo celebra-
ta rep̄iendo se fraudatū desiderio
suo excreuit in famē ⁊ erunt illius
āgelici et̄bi valde magnā cō inge-
ti desiderio sed cū profunda humili-
tate se reputabat indignā suā argu-
endo p̄sumptionē q̄s sibi p̄sumpsi-
tē videbat huiusmodi sacramētum
postulasse. Ego ꝑo qui delector hu-
miles exaltare traxi desiderū ip̄s⁹
ad me p̄bēdo sibi notitiā in abisso
trinitatis eterne suū oculū intelle-
ctus illuminās in potētia mei p̄sio
in sapientia vnigeniti filij mei ⁊ in
clemētia ip̄is sancti qui sum⁹ vnus
ī cēntia ⁊ in tāta p̄fectiōe talis aīa
fuit vnica q̄ ē corpus a terra suscē-
debat ⁊ elenabat: q̄s sicut in statu
aīe vnitus tibi vlti p̄fectior erat
vnio quā aīa fecerat et affectu vlti-
etionis in me q̄ eaz corpore suo. Et
in abisso tali vt ego desiderio suo sa-

tisfacere a me sacra cōmunionē ac-
cepit: ⁊ in signū q̄ in veritate sanse
cerā ei pluribus vicibus admirabi-
li modo p̄sensit in corporali gustu
saporē ⁊ odore ⁊ corporis ⁊ sangui-
nis vnigeniti filij mei iesu xp̄isti et ru-
cifiri p̄pter quod ipsa renouata fu-
it ⁊ augmētata multū in lumine ꝑ-
vidētē mee quā tā dulciter ipsa p̄e-
sertim in hoc actu gustauerat. Iōc
autē inuisibile fuit aliquēci vlti fu-
it aperte visibile partier ⁊ sensibile.
Istud vero quod ego consequenter
volo tibi narrare manifeste cogno-
uit etiam ille minister cui casus oc-
currit. Nam eadē anima cū anrio
desiderio p̄ceptasset audire nullas
⁊ postea communicare fuit ab vna
corporali passiōe impedita q̄ non
potuit hora congrua venire tamen
venit hora qua sacerdos verba con-
secrationis in hostia p̄ferebat qui
celebrabat iuxta maius altare vi-
delicet in capite illius ecclesie. Ip̄a
ꝑo se p̄sūit in oratione in fine talis
ecclesie: q̄si obediētia p̄hibebat eaz
accedere vbi missa celebrabatur: ⁊ cū
amaritudine multa ⁊ pio gemitu
cōsido dicebat. O miserabilis ani-
ma mea nōne consideras quantam
a deo recepisti gratiā et eo q̄ ecclesi-
am dei sanctam intrasti atq̄ mini-
strum in altari consecrantē vidisti
que demeritis tuis erigēb⁹ infer-
no cōgruentius h̄irare deberes: sed
licet ipsa se profundaret in humili-
tatis vlti: tamen huiusmodi desi-
deriū nullo modo quietabatur: imo
potius augmētabatur cū fide forma-
ta sp̄rādo ī bonitate mea p̄siddē

Tractatus.

q̄ a sp̄s sancto cōsolationem hēret. Ego tūc ei tribui q̄ ipsa p̄ modū illi optare sine petere nō dicebat. Cui enim a ministro videretur bestia sicut ē mos ecclesie fractaq; fuisset vna particula per meā dispensationē et virtutē ab altari discessit: in aliam ecclesie finē tūc vbi orabat illa et ipsa se cōmunicare precepit. Ipsa s̄o prius existimabat v̄t alijs plurib⁹ vicib⁹ egerā cū ea v̄s q̄ iustitib⁹ et⁹ an̄io desiderio fuit ecclesie. Sed ille minister non existimabat ita q̄ nō inueniēdo p̄tūcū affugebat in gēti dolore nisi q̄ ipsa clemētia spiritali sancti i mēte sua patefecit vbi velata fuerat h̄s quottidie ipse dubitaret v̄s quo fuit cum ea ap̄tē certificatus. Sed nōne poteray ego de factū illius impedimētū leuiter amouere vt ipsa potuisset bona cōgrua venisse et ita missam audisset et ordinate cōmunicasset vtiq; oterā. S̄s velui q̄ experientia doceret eā q̄ mediante creatura et abiq; medio creature in eo loco quocūq; modo mihi placuerit et aīa desiderare voluerit et ei vltra q̄ optare sciat ego possus et volo et scio mirabili modo sanctificare sancto desiderio suo. Hoc in p̄ntiari enarrasse tibi sufficiat a mātissima filia de p̄uidētia mea. Nūc autē curare aliquid tibi dispono de modis quibus v̄tor aliquando int⁹ in anima sine medio corporeis videlicet abiq; instrumentis exteriorib⁹ quib⁹ narrādo tibi de statib⁹ an̄imariū iā aliqua tibi v̄tri.

De p̄uidentia de i circa manentē p̄tō mortali. La. c. liij.

Anima vel est in statu peccati mortalis vel est in gratia sed imperfecta vel perfecta. in quolibet v̄tor et amplius meā p̄uidētia valde sapienter v̄s in v̄toris modis vt ex pedire cōsidero. P̄oles v̄te munda ne qui iacent in obscuritate peccati mortalis excito q̄sq; cū stimulo conscientie vel cū graui labore quez in sui cordis archano sentient varijs atq; v̄toris modis q̄ modi tot erunt q̄ lingua tua narrare nequit: rēvnde frequēter et hac ip̄ortunitate viscedit a culpa peccatoz p̄p̄ huiusmodi stimulus atq; dolores et labores quos in tua in ala sentiunt. Aliqñ vero q̄ de spinis vestris ego colligo rosas vidēs h̄eoz indinatū ad aliqñ mortale peccatum vel ad amorem illicitū ad aliqñ creaturam extra voluntatē meā sibi gratias lo: cū aufero huc tēpus ita q̄ p̄ficere nō valebūt suā voluntatē inordinatā intātū q̄ ex quadā al iustitūdie p̄p̄ huiusmodi penā quā ex defectu suo patit eo q̄ nō valet inordinatā voluntatē suam p̄ficere recurrit ad se: mēp̄suz cū al cōp̄ct: de atq; stimulus cōsciētie et ita derelinquit frenum quā incurerat: que cōgrue frenū vocari p̄t qm̄ existimas affectū suū in aliqua re ponere: postea se reperit inuenisse nihil recte cōsiderādo: bñ quidē aliquid ē illa creatura quā amore p̄lato diligebat. illud vero q̄ ab ea sumere oīno volebat nihil erat q̄ peccatū oīno nihil est nisi p̄uato gratie veluti cecitas ē priuatio v̄sū. Ergo de culpa peccati que v̄toris sp̄ina vocari p̄t et

eo q̄ iam vehementissime pungit
 elicio rogam istā p̄uidēdo saluti fi-
 ent tū vīri. Quis ad ista me compel-
 lit? Non ioh̄ q̄ me minime querit
 nec adiutorium sine p̄uidētis me
 am eripit nisi cū culpa peccati vel
 in vītijs delictis atq̄ statu mundi
 sed a mor̄ t mea paterna caritas ita
 me cōpellit agere et eo q̄ vos ama-
 tu anteq̄ essetis vel amari possem a
 vobis. Ideo quoq̄ compellant et in-
 ducunt ad hoc orationes amicorū
 atq̄ seruatorum meorum qui sp̄ritu
 sancto cōpartant propter honores
 meum atq̄ p̄ximorū dilectionē
 ipsorum salutem cum ingenti cari-
 tate perquirant iram nicas virtuo-
 se placare satagentes ligando mee
 diuine iusticie manus quā iniquus
 homo meretur incidere. Ipsi vero
 cum lacrymis et humilibus oratio-
 nibus obuiant et me quasi violen-
 ter inducūt. Ipsos vero quis ita cla-
 mare cōpellit. P̄oculū dubio p̄oui-
 dentia mea que gratiose p̄uidet op-
 portunitatibus illius mortui pecca-
 toris q̄ scrip̄m̄ est q̄ ego nolo mor-
 tē peccatoris imo q̄ conuertatur et
 viuat. Filia carissima tu debes esse
 p̄slocapta de p̄ouidentia mea. Si
 enim aperis oculos mēis et corpo-
 ris videbis iniquos boīes qui iacet
 in tāta miseria peccatoris qui facti
 sunt veluti putredo mortis obscuri
 atq̄ tenebrosi propter lūm̄is gra-
 tie priuationē incedētes caecorū
 dendo atq̄ tēpus a mea bonitate si-
 bi gratiose cōcessu expendūt in va-
 nitatibus et delictis et cū inbonesta-
 te multa. P̄otatores vīn̄ et enj in-

gloria comestores intantā q̄ de vē-
 tre suo videntur sibi deū instituisse
 cū odio rancore cū superbia et omni
 miseria de quibus meminisse debes
 me alias tibi narraffe. Ipsi vero sta-
 tum suum ignorantes per viā veloci-
 sine vadūt vt ad mortē eternā per-
 ueniant nisi se cito corrigant in vi-
 ta sua et in tanta periculosa miseria
 cantant. Nunquid vero a quolibet
 homine non putanda foret magna
 stultitia si quis condēnatus atq̄ eu-
 ctus ad suspendendum sine decapi-
 tandum iret cantando sine tripndi-
 ando demonstrando signa vane leu-
 titie. Certe sic. In hac ergo stultitia
 sunt isti miseri et tanto magis absq̄
 comparatione quacūq̄ quāto ma-
 ius detrimentū habent in se de mor-
 te animi q̄ de morte corporis. Quo-
 niam isti gratie viā amittant et in-
 currunt in infinitam penam si mo-
 riantur in tali statu et illi perdūt vi-
 tā corpale cum pena finita imo hoc
 missima. Et nūbūmin⁹ veluti ceci et
 insipientes cū ingēni stultitia cantant.
 Serui dō mei stāt in gemitu et in af-
 flictiōe corporis atq̄ p̄ritiōe cordis i
 vigilia et oratiōe p̄tinna cū suspirijs
 atq̄ lamētis cū abstinētia corp⁹ af-
 flictiōis ad p̄curandā salutē ipsorum.
 Ipsi dō stulte trāsant de illis iocēd il-
 le veritēdes in capua sua redūda-
 bunt quā pena culpabiles absq̄ du-
 bio puniēti. Inquit dō labor amo-
 re mei peccatoris iustis erit in p̄misi-
 et gaudijs. Nā et ego sum vena ve-
 ster iust⁹ qui videntur iusta merita
 sua retribuā. Tū vī. Sui mei p̄p̄ his
 iustmodi iras vel ingratiudinem

Tractatus.

sue p̄sentis cor nullaten⁹ orare
p̄ eis d̄m̄t̄ n̄l̄mo nec i aliquo tepe
sc̄it̄q; vehemētorī d̄siderio coram
me ingiter instat̄ i maiori sollici
tudine crēc̄it̄. hoc vero quā op̄at̄
vt ipsi cū tāto d̄siderio pulsant̄ ad
miseriā d̄ic̄ me c̄snuam. P̄p̄ocul
dubio gratio ē puidētia mea: q; p
curo simul: et semel salutē illorū mī
serorū: et ango t̄nuē atq; fructū ex
affectu caritat̄ i amicio meis. Mul
tūquippe sunt: et variū modi quibus
vici i alab⁹ peccatorū: vt ex ipsa p̄
uidētia mea de tenebris mortalit̄
peccatorū egrediant̄. Nūc aut̄ volo
tibi narrare qd op̄at̄ ipsa puidētia
mea cū illis qui surrexerunt a statu
culperū adhuc imperfecti sunt minī
me replicādo de statib⁹ aīc de qbus
ordinate tibi supra d̄ic̄t̄ sed aliqua i
presenti breuiter narrabo.

De p̄uidentia qua vtitur deo
cū illis qui sunt adhuc imperfecti
vt ad perfectionem virtutis perue
niant.

Capitulum.

SCis in carissima filia modū
quē ego teneo cū ipsecis: vt
ad p̄fectionē ascedāt: et t̄nuē p̄fici
ant. Aliqñ sibi puidet cum varijs
molestijs multarū cogitationū. Cū
flerilitate mēis. Quas videbit aīc
qñq; q; oīno sit a me derelicta quasi
nō h̄eat aliqñ i se quogñ sentimen
tum. Nō enī iudicat i mūdo se cōsi
stere pnt i t̄ritate nō ē ibi: nec in me
sibi videt ēē q; nō h̄y aliqñ i se senti
mentū crepto q; sentit voluntates
i bona d̄spositiōē: q; v; oīo renit̄ of

fendere. Sed quare voluntas i hōīe
p̄ncipalis ē tan a que tutissime ser
uiat aīam iō magna tutissimāq; li
bertate dotatū cā. Unde nunq; con
cedo demonibus nec p̄mitto vel
alijs hostib⁹ hōīs q; eā valeāt violē
ter apire vel alio mō supare: vel vio
lenter i spōte libe; arbitriū volue
rit acquiescēt. S; ego frequētissime
de licentiā hostibus hōīs q; ēi cum
violentiā pulsant: et allidāt alias ta
nuas aīc. Plures enim tanuas h̄y
ista ciuitas aīc. p̄ncipales de sunt
iste tres vna p̄ncipalior voluntas
est: et hoc est ierpugnabilis: est eti
am altiarum optima custodia. Sibi
que tradidi p̄o suo robore fortificā
do liberum arbitriū quod ad libi
tū aperire pōt: et claudere quibus
et qñ vult. Illic vero porte sunt tunc
memoria et intellectus. Si spontē vo
luntas consentit: et aperit illico subi
trat inimicus: v; amor p̄p̄rius cū
ceteris hostibus qui sequuntur eā.
Intellectus autem indulate recipit
in se tenebras quib⁹ inimicatur ve
ra lux. Memoria quoq; retinet odi
um et iniurie reminiscētia qd ini
micat ex directo caritati fraternae.
Retinet ēi in se delectationes atq;
p̄solationes vite p̄ntis diuersis mo
dis pnt peccata sunt varia que vir
tutibus aduersant̄. Aptis igit̄ his
tribus iannīs ēi paruite porte en
suam ap̄iuntur. Qui sensus criterio
res velut istrumenta: et organa corre
spōdēt aīc. Quā tu vides affect⁹ hōīs
iordiatos aptis his iannīs correspō
dēt his organis. Vniuersi nāq; sēmi
p̄amati sunt atq; corrupti v; opa

tionem idē subsequētes. **Q**uāto nūq̃
mortem administrare annūciat ex
eo q̃ p̃siderat: et attendit aspiciēdo
solimodo rem mortuā aspectu vī
soluto: et inordinato: ubi nō oportet
cū multa leuitate cordis: et vañita/
te modis et aspectibus ibonestis ex
quibus ē in cā sibi pariter et alijs in
ferrēdi mortē. **Q**uāto miser p̃temnis q̃
exhibui gratiose tibi. I. ut aspiceres
p̃ gloria mea celi: et alia pulcherr/
ma q̃ videre potes creaturis meis:
et ut aspicias alia ministeria mea: et
luta atq̃ miserā aspiciēdo mortem
adipisceris. Similiter auris in reb⁹
inhonestis oppido delectat: vel in/
audiendo facta primorū indicando
temere que nō oportet: Imo neq̃ vj
quā dedi ut audiret yba mea: et sui
primi necessitatē: lingua ē homini
ēcessi: ut annūciaret verba mea: et
sua peccata p̃fiteretur: ut salutē ala/
rum operetur: ipse autē abutit in iug
blasphemando me creatorem suū: et
in primi sui ruinā carnē eius falsis
detractationibus lacerando: et opera
bona sua in malā indicando mala
vero tanq̃ bona cōmendando cum
falsitate et testificando blasphemando at
que lasciuis verbis alia: et alio
rū vitiose corripendo: verba p̃fert
furiosa q̃ corda primorū acerrime
vulnerat veluti gladius acutus q̃
mirabiliter eos ad iracūdiā incitat
et p̃uocant. **Q**uot homicidia fiūt
et inhonestates iracūdię rixę perdi/
tio temporis odia et alia multa ma/
la q̃ p̃grediunt ab isto membro. Eri
am odoratus in suo gradu satis of/
fendit cū affectu inordinato: sumen

do cōplacentiā i odoratu suo. Simi/
liter: et gustus i glositate iaciabilē
cū appetitu inordinato volens ha/
bere multa fercula nō videt atten/
deremū ad suā ingloriā splendore
atq̃ faciendā. Nec attendit alia mi/
sera q̃ ex inordinata crapula caro
fragilis calore nocuo succenditur: et
de corruptio sui frequentissime sub/
sequitur: manus quoq̃ se dānabili/
ter h̃it auferendo bona primi sui
et cū tactibus inordinatis turpibus
et inhonestis q̃ p̃cesse sunt: ut homo
primo suo seruiat p̃cipue cū infir/
mas clemosinaliter ei seruēdo i sua
necessitate: pedes insup homini con/
cessi sunt: ut corpus deferant ad lo/
ca sancta: et vitilia sibi pariter et pri/
mo suo ad laudes et gloriā nominis
mei. Et ipse frequenter erpendit: et
erret eos sportando corpus ad in/
hōestā: et vitupabilia loca multisq̃
modis ipticando se cū sermonibus
lasciuis: et inordinatis corripendo
mentē p̃p̃tē: et alienā cū infelici col/
loquio: ut in cōplacentia misere
sue voluntatis. **U**ec oīa tibi narra
ui filia dilectissima: ut tibi materiā
impendam pie gementi considerā/
do nobilem anime ciuitatem ad tā
tam miseriam aduenisse. Et ut aper
te cognoscas quot iniquitates egre/
diuntur ab ista principali porta vo/
luntatis ad quam hominis inimici
nullaten⁹ violentē ingredi possunt
ut iam tibi ṽtri. Sed ego bene con/
cedo: ut alias anime iannas inimi/
ci i pugnet pulsent: et erpugnet. **U**n
de p̃mitto q̃ intellectus aliquando
erucitur: et obsecrē a quibusdam

Tractatus.

nubibus valde tenebrosa. Et simili
mō q̄ memora aliqui nō videbuntur
inimici remanēci mei. Et aliqui vide
būt oīa alios corporis vestri sensus
habere vīcīa p̄liatū aspectu rerū
et sanctas: in tactu: in auditu: olfactu
derocel ad eas cundo videbūt aliqui
q̄ oīa sensibus corporis inferāt quā
dā inhonestā narrationē: atq; corru
ptas. Sed hec oīa non operantur
hominē mortem: q̄ nolo mortē eius
nisi forte portam voluntatis inspi
citur aperiret. Ego p̄mitto q̄ inimi
ci possent ab extra. Sed non q̄ vio
lenter ingrediātur ingredi quippe
nequeunt: vīlo modo: nisi quādo p̄
p̄ia voluntas manum liberi arbi
trij sponte decreverit aperire. Sed
quare p̄mitto q̄ hec aīa taliter affli
gat a tot inimicis: ita circūdata nō
quidem: vt ipsa capiat ab eis: vel vt
gratie vīcīas amittat: imo solum:
vt intel. igit. p̄videntiā meā: vt in
me confidat: et non in se: et vt a som
no negligentie surgat: et cum sancta
sollicitudine p̄fugiat ad me qui suus
aditor eius sum vtiq; pater aman
tissimus: atq; benignus qui salutē
eius affectuose p̄cure: vt aīa cū pu
nitione p̄cedat: et agnoscat se per se
non esse. Sed esse suū cū omni gra
tia sup̄ hoc esse fundata recognoscat
a me gratiose recepisse: q̄ sum vita
sua. Sed si hec oīa realiter aīa reco
gnoscat: in mea p̄videntiā cōfidit
illico p̄cipit a me gratiose subsidij
in talibus bellis. Nā enī cū quoti
die p̄mitto tali mō verari modo sic
mō aliter: vt ego sue salutē video cō
uenire. Aliqñ hī videbūt i inferno

p̄sistere: hī abiq; suo p̄tē exercitio
statim homo inueniet in marina se
quiete remāisse: p̄uat? illis angustia
tari arā eterne vite degustat: et oīa
mīa sunt in eo quēta: et bñ disposita
quasi vti ad amāta cuncta sentit: et
ignis amore eo suū inuenit esse sue
censam et p̄dicationē quam anima
facit tunc in p̄videntiā meas: q̄ se
liberatā et scit: tam p̄fundo et p̄
celeso pelago non tamen cum exer
citiis suis: qm̄ et improniso sibi lumē
occurrat: imo solummodo p̄p̄ incisi
mabilem caritatem meam q̄ voluit
p̄videre cū esset expedire illi sue
necessitatē: nam videbatur omnino
deficere. Sed quare cū erat in exer
citiis deuotus: et humilis orationū
et alijs p̄p̄ exercitijs ei minime rē
di auferendo tenebatur ei lumen i
suscitando. Et eo qm̄ ad h̄ erat im
perfecta ne forte putasset ex exerci
tiorum tali summe esse q̄ p̄oculubio nō
erat suum. Itaq; vides q̄ imperfe
ctus in p̄p̄is exercendo se virtuos
se venit ad perfectionem et eo q̄ in
p̄p̄is experitur aperte p̄videntiā
am meā. Et illo tunc videt ex expe
rientia quod ante credebat ex si
de. Unde certificat? est ex quo per
fectum amorem in se concipit: quia
plenus agnovit bonitatem meam
in huiusmodi p̄videntiā descrena
amorem imperfectum. Etiam vior
vna sancta fraude: vt ab imperfe
ctione sua consurgant: q̄ faciam ali
quos amorem concipere sp̄ualiter ad
aliquā creaturā i p̄culari ultra se
negatē amorem: qua mediante semetip
sos exerceat i p̄tibus i p̄fectionē suā

huiusmodi reliquētes erucendo cor
ab amore creaturæ aliarū q̄s amor
sensitivo diligebāt. vñ parētum fra-
tri atq; sorori abq; p̄sidiē carna-
li diligūt oēs in vñ. Et cū hac ordi-
nata dilectione creature quam ita
p̄posui cypellit inordinatus amor
quo prius amabāt alios: et ita tollit
hec ip̄fectio. Sed attēde q̄ ē vnus
aliud agit amor huiusmodi creatu-
re quā ego p̄posui q̄si experiri facit
vtrū p̄fecte me diligāt: et ipsam crea-
turam vel non. Ad hunc enim finē
assignari illis cam: vt experirēt hoc
i ipsa: et ita id cognoscerēt. Quā si nō
agnoscerēt: nec sibi vñ mō displic-
ceret ip̄fectio: nec illud qd̄ meus ē et
h̄r i se sibi placeret: hoc ergo modo
cognoscūt. Nā q̄ adhuc ē ip̄fecta i-
p̄fecto me diligit amore et p̄ p̄fectis
amore similiter ip̄fecto. p̄missi eius
amat qz p̄fecta p̄ximū caritas on-
suratq; dependet a caritate mea p̄-
fecta. Nāq; ea mensura perfecta: vel
imperfecta quā quisq; me diligit
eadē abq; vñ diligit p̄ximū.
Et taliter ergo cognoscit ipsa crea-
tura modū. Multipliciter: vt ali-
bi tibi patefecit: tamen etiam hic al-
qua subdam. Quādo creatura quā
amore singulari aliquis diligit au-
ferret ab illo quo quomodo solitam
humanitatem vel dulcedinem con-
uersionis atq; benigne p̄solatio-
nis i quib⁹ aī valde delectabāt: vel
sp̄aret itaq; h̄er illa aliquā puer-
tationē et aliter magis familiarem
q̄ secti ac cū sunt plures alie occa-
siones: non est i dependē vñ q̄ pena inducit
eam: vt iniret ad agnitionē suā. Cū

de si vult p̄cederet: cū lumine am-
bulare vt d̄p̄fectioni amore dili-
get ipsam creaturam: et eius sui notū
etiam odio p̄cepto contra p̄ximū
sensum ab ip̄fectione surgit: et ita
tendit ad p̄fectionē. Et quāto m̄
gis est p̄fectus talis sequit: qz amor
eius perfectior est ad omnes creatu-
ras tā generaliter q̄ ē et particulari-
ter erga sibi p̄positam a bonitate
mea: qz p̄vidi: qz ita viriliter erer-
ceret cum odio sui: et amore virtutū
in p̄cedenti vñ vñ peregrinatio-
nis: tamen anima tempore quo
sic assiligitur exercitio sancto delect-
to non incedat ignoranter veniē-
et tristitia cordis atq; tedio mentis
ad confusionem. Quoniam cū et
valde periculosus: et veniret ad rui-
nam: illud quod ei in vñ tribui
redundaret in mortem. Non debet
igit ita p̄cedere: cū sancta solici-
tudine reputare se debet indignam
humiliter habet p̄olationē optatā
et cum fide luminosa cognoscere qz
tali creatura vñ mō quam cam
principaliter diligit iūmūta non ē
circa solam: in hoc ingiter augere
conetur in corde famem sanctam at
que desiderium ad tollerandā om-
nem penam: vñ cū p̄ueniat ad
honorem atq; laudem nominis mei
hoc ergo mō voluntatē mei implebit
in se recipiēdo p̄fectionis huiusmo-
di fructū vñ quem ego permisi: et ei
ḡose p̄cessi p̄lia signis c̄p̄sa: et illi
uo creature modum: et alia sibi fre-
quētiā occurrēt: vñ vt ad lumen
valeat vñ p̄fectis. Idē q̄ modis
vñ et p̄videntia mea cū ip̄fectio

Tractatus.

Et q3 tot alijs modis multis et varijs
quot lingua tua narrare nesciret.

De providentia qua vititur deus
erga servos eius qui sunt in carita
te perfecta. *Capit. xlv.*

O E pfectis vero non eris q3 et
eis valde gratiose provideo:
vt in eis augeat: et opportune pfect
eor pfectis. Nullus e eni i vita pfiti
tante pfectionis qui non valcat ad
maiorē pfectionē crescere. Quas
modis istuz inter alios teneo cū eis:
nam in euangelio mea veritas ait.
ego sup vitis vera: et pater me⁹ agri
cola ē vos vero palmites. Qui ma
net i eo qui est vitis vera: qm a me
patre genitus est: v3 vestigia: et eius
doctrinam imitando multum fru
ctum affert. Ut ergo fructus vester
quotidie crescat. ego provide puto
vos cum varijs tribulationibus in
iurijs derisionibus infamijs contu
melijs: et improperijs in victis: et in
factis fame atq3 siti sicuti mee boni
tati concedere placet vnicuiq3 pao
ri video portare posse. Quia tribu
latio signum est aperte demonstra
tium q3 in anima caritas est omni
no perfecta si cum vnlci patientia
tolleatur. In tribulationibus eni
et iniurijs quas ego servis meis oc
curre pmitto pba⁹ virtus patie⁹tie
ac et i ala seruū mei crecit. Ignis af
fectuose caritatis ex cōpassiōe q3 h3
illius ale q3 sibi facit iniuriam. Nam
amplius absq3 comparatione delet
de vāno illius iniuriantis q3 de iniu
ria sua p̄cipue p̄p̄ offensam meam:

hoc agunt illi q3 sunt i statu magne
pfectionis. Ita q3 crecit i s̄tutib⁹
et hoc: et ideo pmitto eis hoc et alia
quocunq3 pcedo. etia3 eis impendo
stimulu3 sancto salutis alax et quo
die noctuq3 pulsant ad ianuam mi
sericordie mei q3 intantum obtinō
ni vidēti tradere semetipsos. put i
statu pfectionis: ego tibi narraui. et q3
io magis i tali facto se derelinquūt
amplius atq3 plenius in se me repli
unt. et vbi me querunt in veritate
mea cundo cum perfectione q3 vias
doctrine p̄fata mee veritatis incar
nate: legerūt enī i isto vnlci glo
rioso libro: et ibi legentes inuenerūt
q3 volens obediētiā meā executioni
mandare: vt in hoc ostenderet q̄tū
affectuose diligebat honore meum:
atq3 salutē humani generis cucur
rit cū pena et obprobrio ad mensam
sanctissime crucis: vbi cum ingeni
p̄ca comedit cibū humani generis.
Ita q3 cū sua magna patientia: et ho
mine mediāte mihi monstrauit ap
te q̄tum honorem meum amabat.
Igitur isti o illecti filij mei qui per
uenerunt ad statum huiusmodi ma
gne pfectionis cū virtuosa plēnari
ta vigilijs humilibus: atq3 cōtinu
is orationibus mihi monstrant ap
te q3 me in veritate diligūt ex coq3
bū studuerūt imitando saluberrī
mā veritatis incarnate doctrinā cū
pena laboriosa quā in primi salute
libentissime tollerant. Quia medi
um aliud inuenire nequierunt in
quo melius ostendere possent amo
rē quo me diligunt: imo quodcūq3
aliud medium inuenire potuissent:

ut ostenderent in veritate me dili-
gere fundatus est in hoc principali
medio creature rationalis: ut alibi
tibi dixi q. omne bonum opus me-
diante proximo fieret. Quia nul-
lum omnino bonum absq. caritate
incit: et proximi fieri pōt vilo mō. et
nisi fiat in ista caritate bonum esse
nō pōt quisvis actus virtuosi foret.
Et ita malū illū mō ppetrat ex pri-
vatione caritatis: itaq. vides q. hu-
iusmodi creatura mediante demon-
strant pfectionē suā: et amorē purū
quo me diligit et coq. quotidie sa-
lutē primop eia patientissime tol-
lerādo sollicitē pcurāt. Ipsos ergo
purgō siue pure: ut ampliores: atq.
suaviores afferāt in p̄spectu meo fru-
ctū eis erhibēdo tribulatiōes ī vita
p̄stiti: vñ ego magnū odorē sentio de
virtuosa patientia ipsorū. O q. sua-
vis atq. dulcis ē iste fructus: et quā-
te p̄olationis et utilitatis ē aīc sine
culpa tollerēti qui si videret: et apte
cognoscereī oēs cū alacritate: atq.
sollicitudine multa q. portare debe-
rēt exquireret. Ut igit eis erhibear
huiusmodi thesaurū apud q̄plari-
mos leognitū eis paterno mōre. pui-
deo sup. eos īponēdo p̄ndera mul-
torū laborū: ut ista p̄ciōsa virt^{us} paciē-
tiē nullatenus ī eis eruginetur: vel
occiosa p̄sistat: Itaq. adueniente cō-
gruo tpe quo debeāt exerceri non i-
ueniat rubiginosa. Quā qñ nō erer-
cetur aliquando subintrat ī pacien-
tiē rubigō q. rodit aīam. Et vior ali-
qñ cū cū vna dulci ac acceptabili
fraude: ut in humilitatis virtute cō-
scrutē q. sopite facio sensum coq.;

et non videbūt: in voluntate: nec ī
sensu sentiant aliquid aduersus ve-
luti p̄sone sopite: nō dico tanq. mor-
tus: q. sentimētū sensibile dormit in
anima p̄fecta: sed minime moritur
q. si sanctum exercitium d̄mitteret
et ignē sancti desideriq. tūc excitaret
solito. Tūc mentis et ampliori re-
bellide. Et ideo nullus in tali facto
p̄fidat: et si sibi videtur esse perfect^{us}
q. proculdubio se imp. oportet in sa-
cto timore mei cōsistere: q. multi cō-
fidentes in se miserabili modo ceci-
derunt atq. frequentissime cadunt.
Nam alio modo minime caderent:
imo virtuosē starent. Itaq. dico q.
sensu in se dormire vident et cō q.
onera grātia portantes: et multos tol-
lerantes labores nihil omnino sen-
tire videntur. Postea quādoq. sta-
tīm occurrūt: q. in vna re minima q.
quasi nihil ē de qua ipsa met anima
ludum faciet ita vulnerabitur: sic
lēs interiora sua se sentient: q. ipsa
met admirabitur: et erit inde stupe-
facta: hoc agit: atq. p̄mittit diuina
p̄videntia mea: ut aīa virtuosē ere-
scat: et p. viam humilitatis ambulet
ex coq. tunc aīa prudens insurgit
illico p̄tra se minime sibi parendo
s; cū odio sancto: et improprio senti-
mentū huiusmodi corripit: et cū vir-
tuoso rigore castigat et qua castiga-
tione perfectius ī se postea sopitur.
Et aliqñ p̄video ī magnis fidelib^{us}
q. seruis: amicis meis cōmūtando
stimulū aliquem ipso prout ego se
et glorio paulo qui fuit vas ele-
ctionis. Ex quo nanque doctrinam
meē veritatis acceperat in abusu

Tractatus.

trinitatis eterne postea ei stimulus
carnis dimissus. Sed nūquid non pos-
sumus poterā tam ipsi paulo q̄ alijs
amicis meis quib⁹ ex industria relin-
quo stimulum aliquem varijs modis
ordinare q̄ oīo carerēt. utiq; s; ita
pudētia mea disponit i augmētuz
virtutis et meritorie cooꝛdaci: et ut in
sua vœra notitia p̄seruent. Unde sa-
lubē humilitatem hauriūt et acqui-
runt. Et ut erga primū āplioꝝ pic-
tatē exhibeāt oī crudelitatem remo-
tā: sic agiles inclinant ad cōpassio-
nē eorū qui laborib⁹ atq; tēptationi-
bus cōagitant. Quā āpli⁹ ad cōpas-
sionē passionatē inclinant hñdē: et
sentiēdo passionē i se q̄ si non habe-
rēt: idē crederēt i collectionē āphoꝝ
et ideo velocissimē currūt ad me hu-
militate p̄fictē i fornacē succēse ea-
ritatis crucis. Et ita cū his modis et
q̄ plurimis alijs ad p̄fectā unionē
adducunt: ut alias audisti. Et ad tā-
tam unionē pueniūt et mee bonita-
tis agnitionē: q̄ crīstētes i corpore
gustant bonum immortalium: et licet
in carcere corporis crīstāt videtur
eis extra carcerē ip̄m crīstere. Et q̄
multā habuerunt agnitionē de me
multum affectuosē diligunt. Et qui
valde diligūt: valde p̄culdubio do-
let: quia cui crevit amor augmen-
tatur etiam dolor. Sed anima talis
quo dolore sine pena cruciatur: Nō
propter iniurias ab aliquo sibi fa-
ctas: neq; propter aliquas corpora-
les penas: neq; propter aliquas ad-
uersarij molestias: neq; p̄ aliquas
tribulationē que sibi posset occurre-
re. Imo solummodo dolet: et affligitur

de mihi factis offēsis: qm̄ aperte cō-
gnoscat: videt q̄ sum dign⁹ ab om-
nibus amari: et vniuersi mihi su-
delissimē seruiūt. Et amarissimē do-
let de animarū detrīmento atten-
dēs eas ambulare per tenebras vi-
te patientes: in tanta occitate ma-
here. Quoniam in unione quāz ani-
ma fecit in me per amoris affectus
ascribit agnuit i me quantum in-
effabiliter amo creaturam meam.
Et quia vidit in ea rep̄sentari me
am imaginem subito phylōcapta fu-
it i ea amore mei. Unde sentit ama-
ritudinē immensam eam elonga-
ri cernens a bonitate mea. Et huius-
modi pene sunt in anima tales atq;
tante q̄ omnes alie pene mitigan-
tur in ea: ita q̄ eas quasi nihil ap-
p̄cciat ac si non essent in ea pene ta-
les: ego autē eis seruīs meis: valde
gratiōse p̄video cū illa manifesta-
tione quā eis facio de me. Quā vidēt
in me cū a maiestate magna mis-
eriar: iniquitates vite patientis: et
aiap̄ vānationē i cōe et particulari
propt̄ est de beneplacito mee volun-
tatis: ut augmententur in amore
et p̄c̄: ut ab igne sancti desiderij
mulati clament ad me cum firma
spe atq; lumine sanctissime fidei a
me postulando subsidium: ut eorū
huiusmodi necessitati subueniam.
Itaq; vīdeo cum vniūsa p̄vidē-
tia subuenire mundo p̄mittendo
me compelli a penosis vultibus: et
antijs deside: ip̄s amicosum meorū.
Et cum hoc eis gratiōse p̄videat
q̄ creuant: atq; nutriuntur et hoc
in maiori atq; p̄fectiori notitia mei

Quintus.

et unione in me. Igitur aperte video
 quod his perfectis: ego provideo mul-
 tis viis variisque modis ex eo quod dum
 estis in vita presenti potestis angel-
 statum vestre perfectionis: atque me-
 riti propter quod illos ego purgo
 ab omni proprietate inordinato amo-
 re spiritualiter et temporaliter. Et cum va-
 riis atque multis tribulationibus eos
 quotidie pateat: ut fructum amplius
 remaneat perfectionem amantem me pro-
 ducant: ut iam viri. Et cum anxia
 tribulatione quam habent videlicet
 offensionem meam: et animas esse gra-
 tia prius eas extinguatur eis amari-
 tudo istius amoris: adeo quod omnes
 labores quos in hac vita sustinere
 possent quasi pro nihilo reputant.
 Et ex hoc ut iam viri tantum aspiciant
 tribulationem quam solationem: quod non
 exquirunt proprias solationes: neque
 me diligunt amore mercenario ex
 propria solatione siue delectatione:
 sed affectuose querunt nominis mei
 gloriam et honorem: ergo filia carissima
 potes apte cognoscere: quod hostibus in
 quocumque statu vineris: et infinitis
 modis et locis: ego mirabiliter: atque
 prima caritate provideo his homines in se-
 tenebris: non agnoscant eos: quod lux
 a tenebris minime comprehenditur. So-
 lum ab his qui lumen habent agnoscun-
 tur: et si lumen vel minus perfecte iuxta lu-
 men perfectionis quam habent. Quod utique lu-
 men acquiritur in hac noticia quam habet anima
 de semetipsa. Unde confurgit cum
 odio perfectissimo tenebrarum.

Repetitio beatus antedictorum
 postea loquitur de verbo iesu christi

filia et petram mitte rete ad dextra
 ram etc. Capitulum

Quodisti et agnosce filia caris-
 sima me tibi narrante min-
 quod edotes vultus parve gutte que ni-
 hil est in comparatione maris pro-
 nuntio: nam quas in eis creaturis facio
 loquendo tibi generaliter atque par-
 ticulariter. Et per huiusmodi stat-
 de quibus modo tibi narravi pariter
 et de venerabili sacramento loquendo si-
 cut ego provideo modis variis: in
 anima sancta fames augeatur. Et sicut
 ego peccare ex interiori parte in ale-
 sensu ministrando quam a lino spiritus sancto me-
 diante quod fidelissime fuit iniquo viro
 ut ad statum gratie redeat impsecto
 aut: ut ad perfectionem pervenire valeat
 Imperfecto vero: ut in eo perfectio in-
 ter augeatur: quod dum estis in vita presentis
 quotidie crescere potestis. Et ut effi-
 ciantur idonei meditatores inter homines
 quod per crimina sua incidit in guerram: et
 me. Quod est tibi viri quod modis multis
 amicis meis: ego mundo misericor-
 dia facere: et cum multa illorum toleran-
 tia reformare ecclesiam. Quod tales ap-
 pellari possent aliter christus ipse cruci-
 fixus: et huiusmodi me: et eo quod assump-
 rati officii eius. Ipse venit veluti me-
 diator: ut guerram auferret: ita pa-
 cificaret hominem: et mihi reconciliaret
 cum tollerando multa patienter: usque
 ad mortem obprobrio: sic crucis. Ita
 faciunt isti cum desiderio cruciatis scilicet
 suo quod meditatores efficiunt cum oratione
 humiliter cum his exhortationibus
 et sua vita sancta proponit eis in cre-
 plura. Reducit in eis lapides preciosi

Tractatus.

tutū cū vera patientia supportādo defectus aliorū. Ipsi sunt hāmi cū quib⁹ capiūt alas. Ipsi rethe iactāt ad dexterā nō ad sinistrā ut ait veritas in euāgelio petro ceterisq; pisci- pulis post resurrectionē ex eo qz si/ sinistra man⁹ v3 amor ppz⁹ in eis cō/ nō defectū atq; mortua cōprobatur dextera vero vivit ex vno dulci pu- ro ⁊ sō amore dēuino cū quo rethe sancti desiderij iactāt ī me mari pa- cisico. Et hystoria que fuit ante pas- sionē ⁊ resurrectionē adiūcta cū il- la que postea fuerit noneris qz ad se trahēdo rethe ipsi includēdo in hū/ mili cognitiōe pprie vtilitatis īmo nullitatis inueniūt atq; capiunt tā tā pisciū habūdantiā v3 alarū qz opz eos vocare socios vt ad rethe foras trahēdū sūnt qz soli nō valēt. Nam in stringēdo ⁊ iactādo rethe debent hēre societate vere hūilitatis vocā- do sociū ex affectu caritatis sincere vt iūnet ad trahendum hos pisces alarū. Et qz sit verū apte vides ⁊ ex periris in te pariter ⁊ in alijs seruīs ⁊ amicis meis qz tā grane pōnus vi- detur eis has alas attrahere que ca- pte sunt in rethe sancti desiderij cō- rā qz affectuōe vocat ⁊ optāt hēre societate: ⁊ vellent qz ois hō tuna- ret eos ⁊ cū hūilitate se reputant insufficientes: ⁊ ideo tibi viri qz voca- bant hūilitate atq; caritate pcori- mī vt adiunarent ad attrahēdos alios pisces: attrahētes hī rethe magnā habūdantiā piscium extra- hūnt: quāuis quāplurimi pp eorū defectus a rethe refugiūt ⁊ egrediū- tur qz tenuūt ī tali rethe recludia.

Rethe vero desiderij sancti sine vni- bio cepit cēs ex eo qz aīa famelica mei bonozis non est contenta parti- culā habere sed cēs habere oportet. Bonos habere querit vt eam adiu- uent in suo rethe ponere pisces ⁊ vt sibi met quodidie pseruet ⁊ augeant perfectionē imperfectos optat vt per- fecti sint: p rancos sō cordialiter af- fectuose blāderat vt boni sint. Insi- deles quoq; tenebrosos crepat vt veniant ad lumē sancti baptisma- tis. Cēs ergo oportet hēre cuiusq; status vel conditionis cristant ex eo qz cēs in me videt a mea bonitate creatos cū tā ignifera caritate atq; pretioso sanguine iesu xpi sitū mei redēptos. Itaq; cepit cēs in sui san- cti desiderij rethe: sed multi profici- unt ab eo discordantes a statu gratie propter peccata sua: ⁊ infidelēs alij plurimi stāt in peccato mortali. Cō- tinuē tū cristant in illo sancto desi- derio pp orationē continuā: qz hī a me dilexerūt ala propter eius pec- catū ⁊ ab amore ⁊ pueratione atq; reuerentia quam erga seruos meos habere debet: in eis tamē afformis vere caritatis atq; desiderium salu- tis animarū ipsorū nullo modo imi- nui debet. Itaq; iactant rethe hū/ iusmodi ad manū dexterā. O fi- lia carissima si considerabis actum quē fecit apostolus petrus de quo habet in euāgelio qn veritas mea pcepit ei qz rethe mitteret in mare ipse vero respōdit: pceptor p totā noctē laborauim⁹ ⁊ nihil olino cepi- mus: s; in verbo tuo iactabo rethe. Cū ergo fecisset ita cepit copiosam

Quintus.

psiciū multitudinē inuēti q̄ solus
autrapere nō poterat: ideo secies
vocauit vt adiunaret̄ eū. Igitur vī
eo q̄ si cōsiderabis hūc actū qui ūa
fuit in veritate ⁊ tū in figura cōti/
git illis vt ē dictū. Inuenies enī si
gurā tibi p̄p̄iā: vñ noueris q̄ oīa
mīsteria ⁊ oēs mores quos ⁊ q̄ mea
veritas in mūdo tennit ab̄q̄ disci/
pulis ⁊ cū discipulis erāt figuratiui
⁊ in salutē ac instructionē aliarū ⁊ ā
amicorū ac seruorū meorū q̄ ēt alio
rū: vt in oībus hēre possent regulā
⁊ doctrinā speculādo cū hūc ratio
nis ūa q̄ tardis atq̄ rudibus in ze/
mio p̄spiciēdis atq̄ acutis. Intelle
ctu cōuenienter eē possunt in erem
plū: ⁊ quilibet in eis pōt inuenire sa
lutē atq̄ cōsolationē suā vñmō vo/
luerit. Dixi tibi q̄ petrus ex p̄ccē/
pto iesu xpī rethē misit in marcu/
ū igitur obediēs ⁊ vna fide credi/
dit capē posse. ideo cepit in magna
quāritate: s̄ minime tpe noctis. Nū
quid intelligis q̄ ē tēpus istud no/
ctis. Est̄ ob̄scura nox peccati monta/
lis cū aīa p̄uata fuerit lumine gfe.
In ista nocte nīp̄l oīno salubre ca/
pit eo q̄ iactat hō affectū suū nō in
mari vñuorū mortuo vbi petūz in/
uenit q̄ nīp̄l ē. Ergo finīstra labo/
rat cū penus magnis ⁊ intollerabili
bus ab̄q̄ vilitate, q̄licūq̄. Sunt er
go isti martyres demonis ⁊ nō iesu
xpī crucifiri. S̄ illi necesse ēt die quo
aīa culpā deserit ⁊ ad statū gfe red
dit in mēte sua p̄cepta salubria iam
apparēt in quib⁹ ei sc̄ipitur vt hū/
iūmodi rethē iactet in vbo mee ve
ritatis incarnate vñ amādo me sup

oīa ⁊ primū tanq̄ sc̄ipulū: ⁊ tunc et
obediētia ⁊ cū lumine fidei cū firma
spe rethē iactat in verbo suo sequen
do doctrinā ⁊ vestigia dulcis ⁊ amō
rosi vbi ac discipulos ei⁹. Qualiter
āt eos capit ⁊ q̄s vocat iā tibi dixi.

Quō rethē p̄dictū p̄fecti⁹ mare
iactat vñ q̄ ali⁹ Ca. cxlvij.

HEc autē velui tibi dicere vt ap
te cū lumine intellectu agnoscas
cū quāta p̄ouidentia ista mea veri
tas incarnata tempore quo cū ho/
minibus conuersationē habuit or/
dinate suos act⁹ atq̄ ministeria per
fecit vt intelligas ea que vos opor/
tet agere ⁊ illud quod agit aīa que
stat in isto perfectissimo statu: s̄ ad
uerte q̄ vnus agit in maiori perfe/
ctione q̄ alter sc̄clū q̄ accedit ad
obediendum hūc verbo eode p̄o/
ptiori ⁊ cū lumine perfectiori ei
spe de se perditā ⁊ solum in me crea
toris suo collocata. P̄fecti⁹ enim
huiusmodi rethē laurat ille qui obe
diendo seruat p̄cepta simul ⁊ con
silia mentaliter ⁊ actualiter q̄ ille
qui seruat p̄cepta actualiter ⁊ consi
lia solumō mentaliter. nā qui nō deb
seruaret consilia mentaliter p̄cul/
dubio nec obseruaret p̄cepta. vñ
ni actualiter eo q̄ adinuicē ligata
sunt vt alibi tibi plene narraui. Er
go p̄fecte capit sicuti p̄fecte rethē la
rat ⁊ iactat. P̄fecti vero de quib⁹
in p̄fati narraui tibi cap ut ha/
bundanter ⁊ cum magna perfectio
ne. Q̄ q̄ bñ ip̄sop organa sunt ordi
nata per custodias dulcē atq̄ bonā

Tractatus.

cantidam quam habuit arbitrium liberum ad penam voluntatis: unde sensus etiam ipsorum faciūt oēs unumsonum valde suauē qui egreditur a ciuitate talis anime quoniam omnes ianue clausę sunt et aperte. **N**ō igitur cuncta voluntatis est: cuncta clausa ne proprius amor ingrediat et est aperta quia ingiter amat et optat honorem meum atq; priorum dilectionem. Intellectus est etiam amicus ad videndum vanitates: relictas atq; mundi miseras quę sunt omnes veluti nix ex qua nemo habet intellectus qui delectatur in eis et inordinata recipit eas. Est etiam apertus cunctis luminibus quod aspiciunt in obiectum incarnate in te veritatis. **M**emoria quoque clausa reperitur ex eo quia tradidit obliuisci mundum ac etiam semetipsum: quo ad carnalem viuendi modum. et est aperta ut beneficiorum meorum quotidie recipiat habundantiam eorum: si remissionis affectus anime tunc agit iubilum valde suauem temperatio et modificatio cordis: cum prudentia salubri et cum lumine ita quod valde concorditer unumsonum exhibent videlicet ad laudem et gloriam mei nominis. In hoc ipso sono in quo magne corde potentiarum anime concordant etiam alie parue corde: videlicet exteriores corporis sensus ita bene moderati infirmis alludunt ut ego tibi dixi loquendo de malis hominibus quod fluit omnes sensus in morte sonabunt ex eo quia recipiebant inimicos suos. Ita sonant in vita illi quia reci-

piunt intra se solum amicos verarum atq; realem virtutum cum quibus optime concordant opera virtuosorum. **O**mnino quippe membrum laborat valde laudabiliter in opere sibi deputato. Bene laborat oculus in suo visu: auris in audiu suo: similiter odoratus in suo odoratu: gustus in suo gustu: lingua bene sermonem suum exprimit: manus in tactu atq; pedes in incessu. **N**ō et oia concordant in vna melodia et in vno sono videlicet in seruando priorum propter gloriam et laudes nominis mei et anime seruando cum sanctis operationibus virtuosis. Et obediunt anime correspondentes ei tanquam organa secunda mihi valde placent ista similiter et angelice nature imo et veris gustationibus qui tales expectant cum iocunditate valde gaudio quia unus participabit bonum alterius. Etiam isti modo placent velint an nolint. nā hoc iniqui nequeunt ita latere sineingere quā in se valde bene sentiūt isti melodie dulcedinem: imo quāplurimi cum hoc habito et instrumento remanent ibi captiui et viscedentes a morte veniunt ad vitam. **C**ū etiam quippe sancti ceperunt aliquas animas hoc organo dulci. **P**rimo qui sonaret in sono vite suis amoris suum verbum assumendo vestram humanitatem et cum humanitate diuinitati coniuncta et vna citharizando dulciter in cruce filium humanę generationis ibi ceperit. **C**aptiuauit etiam eductarium humani generis diabolum cum dominis

Abulit qui tanto tpe possederat ip̄s
humanum genus ex culpa ppria.
Nos etiam omnes ab isto dulci ma
gistro discētes isti dulci sono pulsa
tis: cum ista lapida doctrina p̄nci
pes illi gloriofi vs apostoli ceperūt
alias eius verbū per vniuersas orbē
seminātes vt ab ip̄so sebo filio meo
vidicerāt. Et inde martyres: confes
sores: doctores atq; virgines oēs an
imas isto dulci sono capiebant. Attē
de gloriofā virginē vrbālī que tam
dulci sono citparizauit q. xi. milia
virginū vno tractu cepit et alias to
tidē aliarū gentiū: et ita fecerūt aliq
modis varq̄. Quid hoc est in cau
sa. **P**roculdubio prouidētia mea.
Prouidi nāq; instrumēta tribuens
illis atq; viā et modū quō sonare va
lebāt. Et quicquid eis exhibeo siue
p̄mitto in vita p̄siti totū est ad aug
mentū istorū instrumētōr dūz bo
mines velint agnoscere neq; velint
auferre sibi meritis lūmē cum quo
videre debēt interponēdo nubem
amoris proprii atq; cōplacētī sui
sensus.

De prouidentia dei qua vtili eus
suis creaturis in vita p̄senti et in
alia. Capitulu. cxlviij.

Ergo filia carissima visitetur
Imo cor tuū et aperi oculū itel
lectus cū lūmine fidei vt aperte vi
deas cū quāta prouidētia et amore
creas ut hoīes et ordināut vt ip̄e gau
dere possit meo summo et eterno bo
no. **P**rouidi quidē i oib⁹ aīe simul
et corpori tā p̄oibus ip̄fectis q̄ per

fectis bonis atq; malis tēpotaliter
atq; sp̄dualiter in celo simul et in ter
ra in hac vita immortaliter pariter et in
vita mortali. In hac vita mortali
vū dīis viatores et peregrini ligant
vos in vinculo caritatis: nā hō vio
lenter ē in eo ligatus ex eo qd si se vo
luerit solvere ex affectu p̄imi carī
tate p̄inat⁹ tū in eo ligatur ex ne
cessitate. Ut enim in actu pariter
et affectu caritate oheretis vti p̄o
uidi nō tribuendo cuiuslibet oīa sibi
necessaria pro vita sua. vt etiā si q̄
ex iniquitate sua perdidit affectū
et amorē ex necessitate cōpellamini
p̄cipare simul vt salūm actus hu
iusmodi caritatis hēatis. vnde tu
vides artificē ad colonus hēre pro
sua necessitate recursū: et ita colo
nus hēt ad artificē: vñ⁹ enim indi
get altero qñ vnus ignorat agere
quō facit alter. Ita clericus atq; reli
giōsus indiget habere secularē atq;
secularis religiōsum. vnus enim si
ne reliquo sacere nequit et ita de ce
teris. Sed nūquid nō poteram ego
donare quēlibet de necessarijs oib⁹?
Atiq; Sed ego prouidere volui qd
vnus humiliaretur alteri et qd ita cō
pellamini salūe actum caritatis in
nicē habere tali necessitate compul
si. **O**stendi igitur magnificētia
bonitatē atq; prouidentiam meam
in eis et sequi potius voluit et ire
post tenebras propter fragilitatē.
Mēbra corporis vestri faciunt vo
bis verecundiam quia caritatisq;
habent in se concordiam et nō vos.
Unde quando caput indiget adin
torio man⁹ illico subducit ei. Et n

Tractatus.

Digitus quāuis sit valde paruum:
in corpore: membrum aliqua panis
caput minime vedignatur ei subue
nire licet in corpore manus atq; no
bilitas mēbrum exstat: sed succur
rit ei subito iurra posse iuuando cū
visū auditu et affectuoso verbo ni
hil omittēdo cum omni fidei sol
licitudine. Sim. liter omnia mēbra
faciunt. Non ita facit hō superbus
q; videndo pauperem egrotum in
necessitate constitutū qui membrū
est ipsius tamen ei subuenire negli
git non solum cū omnibus que hōt
imo neq; in verbo modico: sed vili
pendit eum et cum improprio faci
em auertit quasi nauseā ostēdēdo:
habundat in vinitis et cū fame pe
rrire permittit: sed ipse non attendit
q; eius misera crudelitas ante me
fetorem exhalat et vsq; in pfundus
inferni talis eius putredo desēdit.
sed pūdeo per modū aliū illi pau
perculo meo et pro pōdere pauper
tatis ei retribuuntur habundētissu
me vinitie. Ille vero cū ipso operio
maximo redarguet a veritate mea
put in euangelio cōtinetur vbi ni
si se corrigat a qua sibi dicitur. Esti
rius et nō dedisti mihi māducare: si
tius et non dedisti mihi bibere: nu
dus erā et non induisti me: infirm⁹
sui et in carcere: neq; visitasti me.
Et in tali necessitate minime pde
rit ei si dicat. Ego nunquā vidi te:
q; si te vidissem hec oīa libentissime
fecissem. 1) pime nāq; nouit ille mi
ser q; ab ipsa mea veritate moniti
sunt oēs in euangelio q; illud quod
amore suo sit vni pauperculo mini

mo suo sibi reputat esse factum: et
iuste cum demonibus inferi ei sup
plicium eternum. Itaq; vides q; in
terra prouidi se properent ad inte
ritum eternum. Si vero consideres
vitam eternā in ciuibus ibi consistē
tibus et in angelica natura multum
ordinate prouidi super ipsum or
dinata caritate. Non enim volui q;
vni gustet propriū bonū suū tā
tummodo quod a me recipit immo
volui et ordinavi q; bonū vniūscu
iusq; participetur ab omnibus ita
q; et ordinata et pfecta caritate ma
ior gustat bonum minoris et cōuer
so minor maioris: minor vero quan
tum ad mensuram beatitudinis. nō
q; paruum non sit plenus et perfectis
sime consolatio prout magnus. oēs
enim sunt pleni in suo gradu prout
alio loco tibi dēri. O quantum ca
ritas ista est tibi fraterna et q̄ ē vni
ta in me et vnus cum alio recogno
scendo ipsam caritatē a me put cū
a me receperunt cū illo timore san
cto atq; debita reuerentia quā eis
vult: vnde semetipsos accendunt in
me nec non et in me vident et cognos
cunt excellentissimam dignitatem
in qua collocari eos. Angeli cū in
genti gaudio cōmunicant cum ani
mabus beatorum atq; beati cū an
gelis. Itaq; omnes in perfectissima
dilectione caritatis in alterutrum
omnia bona participant et exultan
tes vltra q̄ intelligere valent sub
lindo mirabili modo gaudent in
me nulla tristitia reperitur sibi sed
omnia sane ibi vultia et omnis ama
ritudo procul ex eo q; vni viderit

Quintus.

etiam in morte me gustabant et a meo affectu in proximis sincera caritate. Quis hec ordinavit? Sapientia mea cum admirabili dulcis providentia. Si vero te vertis ad purgatorium ibi considerare poteris etiam epistabilem et inestimabilem providentiam meam in illis pauperibus animabus que propter ignorantiam amiserunt acceptabile tempus: et quia separate sunt a corpore non habent ultra tempus in quo meritum acquirere possint. Illis ergo providi quod vos qui nunc estis in corpore viventes eis adiuvari potestis videlicet elemosinis: scitibus orationibus et aliis pijs operibus in statu gratie factis et precipue cum officio divino a meo ministro devote perfoluto. Per hunc ergo modum abscutatis eis temporis penitentie sue mea misericordia mediante. Ecce enim quanta dulcedine gratiose puidi. Sed et omnia tibi dici que pertinent in tuo ad animam ad salutem vestram ut efficiaris et totophilosopha et induaris vere fidelis lumen aug. spem firmam in providentia mea et temetipsum cruas de te et in omnibus occurrentibus in me speres absque timore scrupuli quocumque.

De providentia qua vivitur deus ergo pauperes eius servos etiam in temporalibus. Capit. cxlii.

Nunc vero filia carissima tibi volo dicere particulam val-

de partem de medijs quos ego teneo cum servis in me sperantibus ad subveniendum ipsorum cruciori necessitati. Providentiam vero meam amplius siue minus invenient quanto perfectius vel imperfectius excolant sunt de semetipsis ac etiam de mundo tamen omnibus gratiose provideo. Et precipue pauperibus meis qui videlicet voluntate sunt vere spiritu pauperes hoc est in intentione spirituali. Multi namque pauperes ultra immo contra suam voluntatem existunt. Isti sunt providentibus divites cito ad voluntatem sed in veritate mendicis sunt quia minime si erant in me neque voluntarie pauperitatem serunt quare ego velut animarum illorum eripui medicinam quod vivit hic nocuissent eis et extirpissent in causa damnationis eorum. Servi vero mei si sunt pauperes minime sunt mendicis. Mendicus enim aliquando non habet ea que sibi sunt necessaria et in gravi necessitate preest. Pauper vero non habundat sed in his necessaria. Ego namque nunquam ei deficio ubi in pietate sperat in me. Aliquis tamen eos ad aliquam extremitatem adduco ut aptius videant et intelligant quod ego possum et volo necessitatibus eorum valde gratiose providere et sic amplius confidentia speret in providentia mea et amplectantur anide ipsorum se paupertatis. Et illo tunc admirabili modo elementis mea sancti spiritus qui scrupulis talibus operat in necessitate puidet eis etiam in his crucioribus corda succendo vivitque varijs modis et

Tractatus.

eis in sua necessitate subueniatur: et
ita tota vita pauperum: morum
isto modo gubernatur: et cum solli
citudine quam seruis mudi tribuo
de illis. Et verum est quod ut in virtu
te crescant atque probentur in fide
patientia et perseuerantia quandoque
subiungo quod eis iniuria cum imprope
rit atque contumelia dicatur et nihilo
minus ipsi met qui dicunt vel faciunt eis
iniuria a clementia mea compelluntur
ut eis faciat elemosinam et necessitati
tali subueniant: hoc est una prouiden
tia generalis quam facio pauperibus
meis. Sed in magnis amictis atque su
delibus seruis meis aliqui sine me
dis creatorum utor ipsa prouiden
tia mea solum modo per metipsum prout
ipsamet experiri fausti. Et audiui de
patre tuo huiusmodi seruo meo glo
rioso. Quod in principio sui ordinis cum
bona praedicti fratres nihil omnino habe
rent ad comedendum totos fidelis in
me sperando certissime quod ego prouide
re videret fratribus ut videretur qui
ita seculum obedientia sui patris.
Tunc ego qui sperantibus in me gra
tiose prouideo nisi duos agnos cum
albissimo pane de quo pluribus vi
cibus habundantissime comederunt.
Ista prouidentia facta fuit absque ope
ratione hominum et a clementia mea so
lummodo processit. Illique prouideo
multiplicando parua quantitate que
minime sufficiebat: ut optineat et non
de beata agnete consorte tua que mi
hi seruauit a sua pueritia fideliter
usque ad ultimam vitam suam cum humilitate
vera et indubitata spe taliter quod
indubitanter propulsa de nullo cogi

tabat pro se sine pro familia sua. unde
de eis una fide paupercula sine qua
cumque substantia temporalis ad preceptum glo
riose marie virginis iuxta ad edificandam
pulchrum monasterium in loco bene
stabili quod morabantur ibi peccatores.
Ipsi nullo modo dubitauerunt intra se di
cens. Ego quid potero perficere tan
tum opus. Fideliter igitur in me confi
dens iuxta et cum prouidentia mea fecit
ibi tale monasterium monialium ubi
congregauit in principio decem et octo
virgines puellas cum nihil aliud ha
beret nisi prout ego prouidebam eis.
Tamen ego subiunxi semel quod tribus
diebus absque pane steterunt herbas
tantummodo comedentes. Super isto
puncto tu posses admirari dicendo
mirari quare veduristi eas ad hanc ex
tremam cum iam expresse mihi vire
ris quod nunquam deficiis in aliqua neces
sitate seruis in te sperantibus. In hoc
apparet eis in tanta necessitate non
errasse proutsum ex eo quod loquen
do contra eis homo viuere non potest
herbas tantummodo comedendo et praeci
pue cum homo non est in magna perfe
ctione. Et si agnos erat in statu ma
gna perfectionis credere possumus quod
omnes alie virgines ille non erant in ta
li statu. Ad hoc ego rideo quod ita se
ci atque permisi ut inebriarentur ille
perfecte de prouidentia mea. Inter
fectis vero materis exhibui pro sub
secuti miracula ut fundamentum
atque principium facerent in hunc
sanctissime fidei: in tali cibo vel
alia materia quando similis casus
occurrit ego de dispositione unam
humano corpori taliter quod ita meli

Quintus.

na valet cū quadam herba medica
vel etiā sī: quocumq; cibo q̄ p̄no
quando panē habebat ⁊ alia ciba/
ria quā sunt ordinata p̄ vitā hoīe
edūcādā atq; sustentandā. Et
hoc apertissimē nosti quoniā in te/
metipsā p̄basi. Etiā ego prouideo
quātitatē paruā multiplicēdo ali/
cuius materiē. Cum enim illa stetit
in illo spatio tēporis iā expresso
vertit ad me fidelem oculus sui cor/
dis in oratione suā: vicens. Dulcissi/
me dñe amantissime pater ⁊ eter/
ne sponse nūquid ordinasti q̄ istas
virgines ab ipsarū domo pater/
na iraberem ⁊ in ista domo tua con/
gregarē vt in ea fame pereāt. P̄pro
uideas optime domine necessitati/
bus earum. Ego tamen erā ille qui
faciebam cū ita petere habebā qui/
dem complacentiā experiendi fidē
eius ⁊ ipsius humilem orationē ac/
ceptabam. vnde prouidi satisfaciē/
do petitioni sui cordis quod in con/
spectu meo stabat: ⁊ inspirando coe/
gi quēdā vt afferret ei quinq; pa/
nos panes ⁊ illico suē menti patefc
et: vnde p̄r^o q̄ ille qui portabat ap/
proquinquaret hostio siue rote viri/
tūci de illabus ei^o. Filia vadas
ad rotam ⁊ recipe panē illū quem
nobis dominus gratiose mittit. Il/
lis ergo quinq; panibus allatis or/
dinate v̄scubuerunt. Cum igitur
agnos illos paruissimos panes fran/
gebat ego concessi tantam virtutē
in manibus eius panes multiplicā/
do q̄ oēs ad libitū refecte fuerunt:
imo tanta superbabundantiā remā/
sit in mensa q̄ omnibus in prandio

sequenti diei fuit habūdantissime
satisfactum. Id ē: ⁊ alijs varq; mo/
dis ego prouideo seruis ⁊ amicis me/
is qui voluntarie pauperes effecti
sunt. Neq; solūmodo vico volunta/
rie nū sunt spiritu pauperes hoc est
cum intēdē spiritualitatis enī
modicus proficeret eis prout occur/
rebat antiquis philosophis qui ex/
affectu quē habebant ad adiscē/
dam scientiam vtiq; mundanā con/
tēnebant has vitiū ⁊ voluntā/
rie pauperes efficiebātur intelligē/
tes et quadam experientia suē na/
turali notitiā q̄ ista sollicitudo et/
terioꝝ mundanarū vitiū: impediē/
bat eos ne venirent ad illud
scientiē culmen quod optabant vbi
collocarent finem atq; terminū
ante oculum intellectus eorum.
Sed quia paupertas ista volunta/
ria non erat cum intēdē spīri/
tuali ad gloriā ⁊ laudes nominis
mei: ideo non habuerunt alicuius
gratiē vitam neq; perfectionem: imo
repperunt in se mores eternā.

De malis que procedunt in pos/
sidēdo vel inordinate desiderando
vitiū ⁊ paucos. Capit. d.

Nec de filia carissima quātu/
est v̄decus ⁊ materia cōfusiō/
nis host^o xp̄iano mīseris amatoꝝ/
bus v̄mittarū qui minime sequē/
intellectū quē h̄nt a natura vt acq/
rere possint bonū eternū sicut isti
philosophi fecerūt vt sciētū inutīlē
aditū aditū possē. Ignoscentes
enī eas ad impedimētū suū p̄positū

Tractatus.

foce contemnebantur: imo proiecerunt eas. Et illi de istis vicijs volunt si bumentis per modum loquendi facere donum. Et hoc aperte manifestat: quia est ex eo: quia amplius amaricatur amittendo vicijs huiusmodi temporales q̃ amittendo me qui sum summus: eternum bonum. Si tu bene consideras omnia mala producantur ex hoc inordinato desiderio congregandi vicijs. *Oratur* Ideo superbia dum homo considerat esse maius. Et iniustitia tam in se q̃ in alijs. Insuper et auaritia: quia ex appetitu pecunie solliciti percurat exspoliare sine franda fratre et proximum suum ac etiam arripere bona ecclesie minime formidat q̃ sunt acquisita pio sanguinis vniuersi sui q̃ mei. *Oratur* etiam inde quādoq̃ reuendit carnis proximi sui. Et etiam temporis vt usurarij faciunt qui veluti latrones vendunt ea q̃ minime sua sunt. *Philositas* egreditur inde propter multa cibaria satis inordinate sumpta. Unde sequitur inhonestasq̃ si non haberet ad expendendum frequenter in conuersatione tante miserie minime moreretur. Quot etiam homicidia odia proditiones crudelitates erga proximum inde procedunt cum infidelitate circa me presumendo de se tā q̃ si propria virtute sua vicijs illas acquisiuisent: nec attendunt quod illorum virtute non acquisuerunt: neq̃ possent eas imo solum ex presentia mea. Ipsi vero de me quidem iniustissime spem amittunt: et clammodo sperant in vanitate vicijs

nitiarum suarum. Et velut crederant non vident quā carum vanitate se decipios inueniunt ex eo: quia in vicijs presentia sunt eis quandoq̃ ablati per vicijs extinctionem meam et eorum vtilitatem: vel saltem in morte derelinquant eas. Tunc aperte cognoscunt ipsos huiusmodi spem exnisiisse vicijs abq̃ stabilitate sine facilitate fructifera desiderij ergo vicijs ipsius hominem facit esse pauperem occidit a vita gratie opatur esse crudeles sibi in se: auferit sibi dignitatem infinitam: facit esse finitum: q̃ deberet huiusmodi desiderij eius solū esse in medio qui suus infinitū bonū: ipse posuit et vniuersū illud in re finitū: viliissimū: ipse perdidit gustū saporis virtutis: et odoris etiam paupertatis: dimisit de se ipso dominium ordinando se vicijs nitiarum seruus: insatiabilis est ex eo: q̃ viliat ea que sunt infra se: quoniam omnia creata sunt in obsequium hominis: et non vt homo seruiat eis homo autem est ordinatus: vt mihi solū: mō seruiat qui suus finis eius. Quot laboriosis penitentijs periculis hominis sponte se subiicit non solū in terrestibus et in mari: vt opes congregare possit non solū ad necessitatem vitæ sed ad superhabundantiam: atq̃ cōcupiscentiam: et auaritia: vt postea reddat ad ciuitatem propriam cōambitione magna: et pompa seculari. Neq̃ curat vel paruum in corpore suo sustinere penam ad acquirendas virtutes que sunt anime vere vicijs ipsi suffocauerunt in illis vicijs vicijs cor et affectum eam quā

bus mihi seruire debent: cum va-
rreque illicitis lucris conscientias co-
ram onerant. Attende diligenter ad
quantam adduci sunt inopiam at-
que miseriæ: cuius effecti sunt ser-
ui. Procubidubio non alicuius rei
stabilis: imo cum vanitate multa
sunt: valde mutabiles: hodie nāque
quis est in seculo diuites: et po-
ter. Nunc in sublimi statu illico in
infimo. Nunc a mundo aliqui re-
putati sunt: et habiti cum multa re-
uerentia propter eorum fallaces vi-
tutis: illis vero deperditis ab ipso
mundo sunt in derisum: et imprope-
rantes in contemptum habiti cum
verecundia: et improperiores: absque
compassione male tractantur. Ipsi
namque diligebantur intuitu diuitia-
rum hilarantes: non et virtutis qua
decorati fuissent: quod si dilecti fuissent
erga aliqua virtute que fuisset in eis
procubidubio deperditis non essent re-
uerentia circa ipsos: et affectuosa vi-
lectio licet opes essent amisse rema-
nentibus virtutibus. O quod grata
sunt hoc onera mentibus eorum ad
portandum. Tam grata sunt quod in
hac via peregrinationis non possunt
expedite currere: neque transire per
arctam ianuam. Ita veritas incar-
nata vobis in euangelio dixit: quod
facilius potest intrare camelus per
foramen acus quam diuites in regnum
celorum loquatur de diuitibus illis
qui miserabiliter: et inordinato affe-
ctu diuitias croptant: atque possi-
dent eas. Iduli namque sunt illi
pauperes qui per inordinatū amo-
rem: et affectum vniuersum cibem

cum voluntate sua possident si qua
modo possent habere hi per portas
absque dubio transire nequeunt: et
eo quod est arctius humilis: unde nisi de-
ponant onus: atque restringant af-
fectum inordinatum a mundo: et
humilitate ceruicis inclinent per tra-
nsire non poterunt. Et non est alia
via que dirigat eos ad vitam: nisi
solum ista. Bene tamen est alia via
multas ampla que dirigat ad eter-
nam damnationem ambulantes: per
carnis: velut cecati non vident
ipsorum in recuperabilem ruinam.
Et in vita presenti gustant aram in-
ferni. Nam ipsi per omnem modum
a pena cruciantur: eo quia plus optat
habere quam possint. Non habentes in
de torquentur: et cum amittunt a ma-
gno dolore cruciantur. Et cum tan-
ta mensura dolens amittunt cum qua
ta mensura carnalis amoris illa pos-
sederant. Amittunt pauperum ca-
ritatem: et amorem fraternum: et non
videntur vilo modo curare virtu-
tem aliquam acquirere. O putre-
do mundi non dico de rebus in se
quoniam omnia creati bona: imo
perfecta: sed ille putridus est qui cum
affectu carnalis: inordinato possi-
det illas lingua tua filia. carissima
narrare nescire: quot mala sunt que
procedunt inde quotidie. Vident
et expertuntur ipsi miserabiles: et ex-
cicati: et tantum agnoscere nolant
eorum incalculabile detrimentum.

De excellentia pauperum spiri-
tualium: et quomodo Iesus christus exem-
plo nos docuit. Capitulum
9. liq.

Tractatus.

Aliqua narrādo tibi tetigit: ut amplius: et apertius agnoscas ibi etiam paupertatis voluntatis spiritum. Quis agnoscat? Pauperulus serui mei dilecti quē: ut eripere possent iter hoc ager: atque transire per la suā artē omni diuitiā in terram affectuose proiecerūt. Aliqui piecērit eas effectualiter: et mentaliter isti sunt obseruantes consilia pariter: et pcepta mentaliter: affectualiter Alij suāt utiq; pcepta legis actua/ liter consilia vero mentaliter virtuo se diuitiū affectum cruentos quoni am eas non habent: neq; possident per inordinatum amorem: sed ordi nate cum sancto timore meo: unde talis factus est ipsarū non avarus possessor: imo pius pceptor paupe/ ri dispensator. Iste quidem bonus est: pius vero perfectus: q̄ ē eius maior fructus et impedimēto mino/ rit: in eo videtur prouidentia mea magis aperte reuocet actualiter de qua cōmendando veram paupertatem narrationem perficiam: utiq; crucem humiliter inclinat facien do se virtuosē parvulum. Sed quo/ niam alias tibi narraui de secundo nunc de primo solummodo tibi lo/ quar. Ego tibi monstrā q̄ omne malum damnum siue pena tam in vita pēntib; in futura procedit ab inordinato amore diuitiarū sic econuerso non eris q̄ omne bonum et pacifica requies erit a vera pau/ pertate: considera diligenter: aspe/ crum pauperulorum meorum: et cū quanto gaudio et iocunditate san/ ti et quotidie viuunt: ipsi nullo te/

porē contristantur nisi super offen/ sa mihi facta. Que tristitia nō affli git: imo pinguedine facit animam. Propter huiusmodi paupertatem sūmas lachrymā diuitias derelinque/ tes tenebras obscuras inuenerunt semetipsos in perfecta luce. Quia mundi miseriam omiserunt eterno gaudio postea letantur: propter vi lissima bona mortalia recipiunt in mortalia bēa pietosa ubi maximā habent: et inestimabilem consolatio nem tollere labores cum iustitia refrigerium est eis: caritative cum omni rationali creatura conuersan/ tur: neq; sunt personarum accepta/ tores. In quo viri⁹ reducti: atq; fir ma spes: Tibi ardet ignis vere cari/ tatis: In eis utiq;. Quia cum lumi ne fidei quā habuerunt in me qui sūma sum: et eterna felicitas a mun do leuauerunt omnē spem: et ab om ni mundana consolati: nec fuerūt ampleri veluti sponsam amabi/ lem veram paupertatem cum scrul tricibus eius: seruantes vero pau/ pertatis huiusmodi sunt vilitas cū sui contemptu: et humilitate vera q̄ seruiunt: atq; nutriant in anima ve ram affectum et amorem. Cum ista fidei spe caritatis igne succensi ve ri serui mei saluabāt: atq; saluant ex tra mundi vanitates: diuitias ei⁹ ac etiam extra propriam sensus: hec omnia vilipendendo contemnebāt prout egit ille gloriosus apostolus Mathēus qui a bandito saltando reliquit opes multas quas in secu/ lo possidebat: et indilate secutus est veritatem incarnatam que vocat

Quintus.

vos modum et regulam: ut amicitia
et iustitiam per ueritatem istam.
Neque docuit uerbo solummodo: sed
exemplo suo perfectissimo. Nam a
sue natiuitatis initio usque ad finem
ultimum uite sue per exemplum in
se. Nos huiusmodi doctrinam aper
tissime docuit. Ipse pro nobis spon
sam istam humilem disposuit: ut
paupertatem extremam cum esset
ipse summa felicitas ex unione diuine
nature est enim unum mecum: ego
secum: et habeo diuitias infinitas.
Et si uis cum uidere pauperem: et hu
millatam attende deum esse factum
hominem: et uilitate uite humani
tatis esse uersum. Tu uides hoc ama
bile uerbum in stabulo nasci cum esset
uirgo beata Maria mater eius in
itineri: ut ostenderet uobis uiatores
duos: quod quotidie debetis in stabu
lo proprie noticie uestri permanere
ubi renasci ubi cum in uenitio na
tum in anima uestra per gratiam.
Tu uides cum in medio duorum ani
malium in tanta penuria: quod ipsa ma
ria non habuit: unde cum cooperiri
ret. Sed in tam intenso frigore cum
fatu animalium: atque feno calfe
cit eum. Et cum esset ignis excel
lentissime caritatis frigere uoluit in hu
manitate sua in omni uita sua dum
ueneret in mundo cum discipulis: et
absque discipulis aduersa tollerare uo
luit. Unde propter famem aliquan
do ipsi discipuli spicas confricabant
ut grana comederent. Et in ultimo
uite sue nudus expoliatus erigitur: et
flagellatus ad columnas deinde cru
ci crudeliter affixus: atque subdandus

omnia cum incalculabili patientia
tollerant. Et in tanta fuit extremi
tate reductus: quod omnino ligno fixus
et ipsa terra caruit: nec habuit: ubi
caput reclinare posset. Quod oportuit
igitur quod super humero proprio illud
reclinaret: ipse uero uelut ebrius
amore et periculosi sanguine suo fecit
humano generi balneum. Nam ap
to sacro corpore suo. Undique habun
danter sanguinem effudit: in ma
gna paupertate: atque necessitate con
stitutus amplissima uona largitur.
Et dum est affixus: et arctatus in li
gno crucis amplissime suam libera
litatem: et habundantiam suarum
uinitiarum omnibus creaturis ra
tionalibus effundit. Gustando sel
lis amaritudinem uobis exhibuit
uolcedinem perfectam: et ad mirabi
lem. Dum est in afflictione tristitia uo
bis consolationem exhibet: dum est
affixus in cruce uos absoluit a uin
culo peccati mortalis. Dum amore
factus est seruus uos a seruitute uia
boli plene liberant cum esset uen
ditus uos proprio sanguine redemit
in se mortem acceptando contulit uo
bis uitam. Ergo regulam uobis amo
ris criminum tribuit: quia maiorem af
fectionem: et amorem uobis ostende
re nequibat quam exponendo pro uo
bis uitam qui facti fuistis inimici
sibi pariter: et mihi patri eterno hoc
ignorare uidet homo peccator qui
me ualde offendit: atque tale precium
nimis uispendit. Uobis etiam exhi
buit optimam humilitatis uere re
gulam: quoniam humiliatus est ut
que ad mortem uilissimam obpro

Tractatus.

boiose crucis. Exemplum etiam vi-
lissimis ex eo quia sustinuit obpro-
briare impropria multa. Item cre-
plum vere paupertatis: ut iam dictum
est. Unde dixit ipsemet in euangelio
Vulpes foueas habent et volucres
celi nidos filius autem hominis non
habet ubi caput suum reclinat. Quis
agnoscit istarum Ille qui lumen habet
fidei sanctissime. In quibus inveni-
tur ista fides: In pauperibus qui
sunt spirituali pauperes intentione
qui reginam istam: et paupertates
in sponsam acceperunt: quoniam la-
seremouerunt vanas diuitias que
tenebras infidelitatis inferebant.
Ista regina regnum habet in quo
numquam est aliqua guerra: sed magister
est ibi pax et tranquillitas habundat
ibi iustitia: quoniam illud quod in
iustitiam operatur separatum est ab
ea. Muri sue ciuitatis valde fortes
eriguntur ex eo quia non sunt in terra
molli: sed in arena fundati: ut omnis au-
ra posset eos ad terram deiecisset: sed
super firma petra: et iesu christo filio
meo: ibi lux est absque tenebris et etiam
ignis absque frigore: quia mater istius
egregie regine diuine caritatis
est abussus. O mamentum humanissimo
di ciuitatis est humana pietas: atque
clementissima misericordia: quoniam
cum repulsus est ab ea tyrannus ille
diuitiarum qui crudelitatem habet
bat. Ibi est omnium ciuium urbana
beniuolentia: et amor omnium pro-
ximorum. Ibi longa perseverantia
cum prudentia: unde ciuitas non in-
prudenter: imo prudentia vigili-
custodia gubernatur propter que vi-

del apertis: anima que sumit hu-
iusmodi reginam in sponsam omni-
bus diuitiis dominatur. Neque pos-
tuli esse istarum domina: nisi domi-
netur etiam diuitiis eternis: vide ta-
men ne moris: et appetitus diuitia-
rum subintraret animam: tunc
enim ab illo bono separata foret: et
extra ciuitatem ipso facto se repen-
ret in summa miseria. Si vero est ista
sponsa fidelis ubique semper ei donat
huiusmodi suas diuitias. Quis au-
tem videt tantam excellentiam: vi-
det anima que fidei lumen habet: et
ista sponsa: sponsum suum id est bo-
minem cepit induram: mirabili pa-
ritate: diuitias vanas auferendo: et
ibi que faciebant ipsam immundam
et priuat cum conuersationibus ma-
lis: et eripit ei bonas priuat cum in-
portia negligentia: atque mundi sol-
licitudinem: eripit a se: priuat cum
amaritudine diuitiarum vite pre-
sentis: et cum dulcedine remanet. Spi-
ritus occiduntur rosa vero confusa
tur in pulchritudine sua. Truncato
machus euacuat a corruptis humo-
ribus a moris inordinatis: et facit ip-
sum eroneratum atque leuem: quo pri-
us euacuato postea cibo virtutum
implet que suauitatem inestimabilem
erhibent. Et quos ordinat ha-
bere scrutores qui bene disponant
habitationem eius: et odium amor-
rem. O diu autem virtutum: atque
proprie sensualitatis purgat animam
ab omni sordide: sed amor virtutum
ornat eam: et priuat ipsam omni tur-
batione: atque timore seruili et se-
ritatem erhibendo cum timore suo

eto. Et in effectum virtutis omnesceat
que gratias complacentias: et sola-
ciosas delectationes: invenit anima
que reginam istam egregie pauper-
tatis assinit in sponsam. Nullo mo-
do metuit habere molestiam. Eo qd
nullus est qui faciat ei bellum. Nō
timet etiam habere famem sine pe-
nuria nequa fides vidit: speravit
in me creatore suo: unde procedunt
omnes opes cum diligentissima p/
videntia fugiter eos alo: et ubique
nutrio. Nunquid unquam audisti
vel vidisti:q; aliquis verus scrus
morie: huiusmodi sponsus pauper-
tatis alicubi fame periret: Non est
tamen inveniri sint: et iuranti qui pe-
rissent in suis multis deuitio: non
ē me confidentes: et ideo perierunt.
In istis vero pauperibus meis ego
nunquam deficio: quoniam ipsi nō
quam in me sperare deficiunt. Et is
voluit pater pius atque benignus
cis indefesse providere. O cum quā
to gaudio: et animi libertate vene-
runt ad me: quia noverunt cum lu-
mine fidei q; a principio: usque ad
ultimum diem vite presentis usus
fui vtor: et vtor in futurum in omni-
bus providentia mea spiritualiter
et temporaliter. Tamen aliquando
permitto q; ipsi plura tollerent: ut
alias tibi utriusque volo q; in fide
crescant: et in spe de suis laboribus
plurissime remunerandi. Nunquā
tamen cis in sua necessitate deficio
in totum creperit sunt abissum pro-
vidente mee: ubiq; lac vivine dulce-
dine degustāt: ideo minime timēt
amaritudinem corporis mortis: i-

mo eorum annis desiderio currunt ad
eam voluntiam proprie sensualitati
moriunt: etiam quo ad istas vanas
deuitias: et tanquam pōdlocapti spō-
sum vere paupertatis faciunt: ser-
venter amplectentes. In voluntate
mea quotidie viventes ad omnia
parati sustinere calores: et frigora
nuditatem famem: atque sitim de-
risionem: et contumelias: imo etiam
mortem cum anxio desiderio tan-
di vitam amore mei quisam eorum
vita: et sanguinem amore sanguinis.
Attende pauperes apostolos: ali-
os martires gloriosos Petrum
Paulum Stephanum: atque Lari-
rentium qui non apparebat esse su-
pra ignem: sed super floribus odorif-
eris: et iocundis: et quasi cum tiran-
no ludendo dicebat. Misisti vna par-
tem vertice aliamque manduca. Cum
igitur ingenti vinine caritatis igne
parvum extinguebat animum suū
suis. Lapidem vero Stephano vide-
bantur esse rose. Quis erat in cau-
sa? Verus amor cum quo sumple-
rant istam reginam vere pauperta-
tis in sponsam cum universam or-
bem amor mei reliquissent. Ipse
ergo dispensaverunt cum lumine
sanctissime fidei cum firma spe ac
obedientia prompta realiter obe-
dientes consilio: atque preceptis:
Unigeniti filij mei mentaliter: at-
que actualiter. Mortem optabant:
et vitam habebant cum displicen-
tia: et impatientia: non ut labores
effugerent: immo solum: ut mi-
bi: qui sum finis: videtur vni-
rentur. Et quare non timebant

Tractatus.

mortem quaz omnis homo natura
liter incuit: Quia sponsa vere pau
pertatis affecurabat eos auferēdo
eis totaliter amorem proprii corpo
ris: et omnium viciatuarū orbis. Un
de cum virtute conculcauerunt at
que debellauerunt amorē natura
lem habito lumine: et amore viciatuo
supernaturali. Et quomodo poterit
homo qui est in tali statu dolere de
morte sua corporis q̄ desiderat am
mittere vitam: imo cum amara pe
na tollerit carnis ita proliferant quo
modo in aliquo dolere poterit amit
tendo seculi viciatias quas affectus
fissime iam viciatuz tanto desiderio
contempnit: hoc absq̄ vicio non est
valde magnum. Nam ille qui non
amat non volentimo delectatur am
mittendo rem quam odit: itaq̄ vn
decumq̄ te videris in eis inuenies
optabilem pacem: et eos habere re
quiem: et omne bonum. In illis ve
ro miseris qui possident huiusmodi
seculi viciatias amore tam inordina
to inuenies penas intolerabiles: et
omne malum quamuis in exteriori
aspectu videatur esse contrarium:
sed in rei veritate sic est. Quis enī
non indicasset q̄ lazarus extinisset
in summa miseria: et ille viciatuo damna
tus in iocundo gaudio: et in magna
quiete fuisset. Et tamen ita nō erat
quia penam ampliozem habebat
sic viciatuo: cū habundantia sua ipali
t̄ ille pauperculus lazarus a lepra
eruciatus: nec eo q̄ in lazaro mortua
erat voluntas propria: et in me vici
bat qui sibi dabam in pena refrige
riam: atq̄ consolationem: in viciatuo

vero sua voluntas vincebat: vnde p
cedebat omnis pena. Cum ergo la
zarus erpelleretur ab hominibus:
et presertim ab illo viciatuo damnato
nec haberet extingentem vulnere
sua: vel in aliquo sibi prouidentem:
ego prouidebam: q̄ animal irratio
nale lingeret eius viscera. Et in vlti
mo vite ipsorum videris cum lumi
ne fidei lazarus in gloria: et illum
viciatuo in inferno cruciari: Itaq̄
viciatuo in tristitia multa permanēs
pauperculi vero mei stant i sancto
gaudio. Ego quidem eos iuxta pe
ctus meos habeo: et conserno lac eis
erbibendo multarū consolationū
q̄m amorē mei dereliquerunt om
nia totaliter: ideo me totus habent
ad possidendū: Spiritus sanctus ita
loquendo se nutricem facit gubernā
do corpus et animam ipsorum in quo
cumq̄ statu fuerint. Etia3 ab anima
libus beatitudo prouideri facio vt
nec si modo s̄m indigentiam coram:
pro solitarijs egrotis ordino quan
doq̄ q̄ alius in heremo solitari⁹ va
dat ad eos visitandos: atq̄ guber
nandos. Tu quoq̄ nosti q̄ plurima
ego te cogi contra consuetudinem
tuam egredi cellam: vt in necessita
te subuenires pauperculis egrotan
tibus: hoc idem in te manifeste pro
bati de prouidentia mea. Nam enī
a creatura in tua necessitate subfidi
um non haberes. Ego creator illico
prouidi mirabili modo. Igitur ego
nunq̄ in me vere spantibus in ali
quo deficior: s̄ gratiose prouideo. Et
vnde procedit: q̄ homo quisq̄ stans in
viciatuo cū p̄ntis malitia: et magna

Carapptij corporis habendo quetti
die cibaria delicata eduntur tñ erit
infirmitate crassatus. Idest; autē
amore mei se contempsit et amplexa
tus est voluntariam paupertatem
unico vestimento sibi reservato ad
experiendam corporis nuditatē
ipse idem efficitur etia; corpore for
tissimē sanus: nō videtur qd ali
quid ei noceat: neq; compachendē
q; illi corpori suo detrimentum ali
quod inferat si igitur sine calore:
vel alia cibaria gressa. Terum hoc
a providentia mea peccat; q; de illo
curā habere cepi qui mihi de se tota
liter curā cōmisit eio derelinquen
do semetipm. Ergo dilectissima filia
vides apte iquāta requie pñsāt hi
pamabiles pauperuli mei.

Repetitio sumaria de pñsata p.
videntia diuina. Capitulu.

Narraui tibi filia mea carissi
ma nūc aliquā particulam
de providentia mea in omni mane
rie gentis ostendēdo q; a principio
quō mundū primū ego creant; po
stea secundum vsu hōiem ipsum ad
imaginem meam: et similitudinem
creand; usq; ad vltimū finem: ego
sui vsus ita providentia meam: oīa
que feci facio: et faciam accedunt: at
que proficiunt ad salutem vestram
q; volo sanctificationem vestram et
oīa que tribuo vobis ad istū finem
exhibeo: hoc iniqui non vident: q;
abimet ipse lumen abstulerunt. Et
tam tibi vtrūq; q; non agnoscunt: i
me scandalizantur. Tamen ego co

patienter tollero expectans eos: vñ
que ad vltimum procurand; et pro
videndo necessitatibus eorum qui
sunt peccatores velut; iustis in tē
poralibus: et spiritualibus. Itē ali
qua tetigi pauca de vniuersarū im
perfectione: et ad quam miserā illuz
adducunt qui possidet eas affectu i
ordinato. Et tibi vñ de paupertat
is excellentia: et de vniuersā habē
ditiā quā ipsa paupras aīe tribuit
cū in sponsam eligenti: ipsa quidem
sociata est cū sordore vilitate de qua
vilitate vna cum obedientia tibi vi
cam aliqua. Item ostendi tibi quan
tum mihi virtus illa placet: et quo
modo sibi provideo paterna promi
dentia mea. Terum hoc tibi narra
ui pro cōmendatōe tante virtutis
atq; sanctissime fidelium qua per
uenit anima ad hunc excellentissi
mum statum: et vt in fidelispe fact
as augmentum: et vt pulsare non
desinas ad misericordie mee sanuā.
Crede fideliter viua fide: q; deside
rium tuum: et aliorum seruorum: et
amicorum meorum adimplebo cū
tollerantia multorum laborum: usq;
ad mortem. Tu vero confortare vi
rilit; et crulus i meo: sum i oībus
defensor atq; pñsator tuus. Nō sic ergo
tibi loquēdo satisfeci sup puidētia
de qua me rogasti dicēdo: q; ego ne
cessitati mearum creaturarum be
nigne prouiderem et apte nouisti q;
ego nūc cōtēno scā desideria vñ.

Qualiter hoc aīa post gratiarū
actiones vñm humiliter erorat: vt
et loquat aliqua de obedientie vir
tute.

Capitulu.

Tractatus.

Hec aia deuota tunc velut ebria
admirabili modo physlocapta de
vera sanctaque paupertate dilatata
in summa et eterna magnitudine at
que transformata in ebullum ineffa/
bilis atque excellentissime prouiden/
tie saliter quod crassens in vase corporis
extra corpus ei videbatur esse propter
ebullitionem atque rapinam quoniam in
ca fecerat ignis eterne charitatis
oculum intellectus infirmum habebat
in vana maiestate dicendo sum/
mus et eterno patri. O pater eterne:
o ignis abesse vere caritatis: o eter/
na pulchritudo: o eterna sapientia:
o bonitas eterna: o eterna clementia
o spes atque refugium peccatorum
largitas ineffabilis: o bonum in
finitum et eternum. O fateor propter
excessum amoris nunquid indiges
aliqua creatura tua: mihi videtur
quod egas eo quod facio quodammodo si
vivere non valeres absque illa cum
tu sis vita et qua vivunt omnes: et sine
qua nihil omnino vivere potest: pro/
pter quid igitur es taliter infatuus
in creatura tua. Quare ut ipsa
fuisse physlocapta et in semetipso ti/
bi complacuisse et ita delectatus fuisti
de illa velut ebrius et audivis val
de suam salutem optas et admirabi/
li modo queris: ipsa vero fugit. Tu
sibi propinquas et ipsa semetipsum
clongat. Propeinquus enim veriti/
re non poteris quod inducendo verbi
tuum humanitate nostra. Quid vi/
tra videri faciam veluti balbuti/
ens et dicam. a. a. a. quia nescio quid
vel ra loqui possim ex eo quod lingua
finita non valet exprimere quod aia

sentit et cognoscit nec affectus eius
infinitus desiderantis te bonum infi/
nitum mihi congrue videtur. Hinc
apostoli pauli dicere posse videli/
cet oculus non vidit nec auris au/
divit nec in cor hominis ascende/
runt que vidi et que preparavi te/
ne diligentibus se. Sed que vidi
Vidi archana dei que non licet ho/
mini loqui. Et quid dicis. Procul/
dubio non attingo cum his gressibus
atque carnalibus sensibus: sed tamen
video quod vidisti atque gustasti anima
mea summe ac eterne providentie
stupendum abyssum. Nunc ergo ti/
bi gratias ago summo et eterno pa/
tri super imensa bonitatem tuam
miserabili demonstrata que quoniam
quod gratia sum indignus: Sed quod novi
quod acceptas libenter et impleo anxia
et sancta desideria neque veritas tua
mentiri potest opto quod aliqua mihi pre/
das de virtute obedientie atque de
ipso excellentia veluti tu mihi
pater eterne promissisti ut quod si amo/
re ingiter inardescam et nunquam ab
obedientia tua discadam. Placeat
ergo maiestati tue mihi de sua per/
fectione narrare ac ubi possim illas
invenire. Et quid est illud quod pos/
sit eam a me auferre et convertere quod
est illud quod mihi prebeant illam.
Et quod est apertum signum mihi de
monstratum ut illam habeam vel non.

Hic incipit tractatus obedien/
tie et primo ubi obedientie reperti/
tur et quid est quod a nobis aufert eam:
et quod est signum quod homo habeat
illam. . . . Capitulum. cxiij.

Tunc etern⁹ p^{er} atq;
 benign⁹ pater oculis
 sue clementie vertit
 ad eaz dicens. Dulcis
 atq; carissima filia
 sancta desideria et su
 re petitiones crau
 diri merentur. Et id ego summa ve
 ritas mea promissa tibi facta comple
 bo satisfaciendo desiderio tuo. Tu
 petis a me q; vici ubi possis obedi
 entia inuenire et ob qua causam tu
 potes ea amittere et qd est aperta si
 gn⁹ q; illa habes vel non. Primo
 rideo tibi q; illam inuenies valde
 perfecto mo in dulci et amato ver
 bo vnigenito filio meo et in ipso fuit
 ista virtus ita p^{ro}pria q; vt illa ope
 perficeret velocissime ecurrat ad
 m^unde opprobria et crucis. Si vis vi
 dere quid auferat illa a m^unde primus
 homin⁹ Ad⁹ et videbis aperte can
 sam ppter qua amittit obedientiam
 qua ego pater eternus impofucraz
 etque proculdubia superbia fuit et
 egressus habuit et ortum ab amore
 proprio et a complacentia socie sue.
 Ista ea fuit pp obedientiaz qua am
 miffa et inobediencia qua incurrit vn
 pdidit vira gratie et morte inuicit
 amiffa innocentia et illico cecidit
 inmunditiam atq; miseriam nec ipse
 solūmodo imo et vnūuersum genus
 hominū vt aliquando tibi dixi. Si
 gn⁹ vero demonstratus vtrū hāc
 virtutem habes: est vera patientia
 et conuersio tibi demonstrat impa
 tientiaz et conuersio tibi demonstrat
 impatientia q; ipsa virtute carca
 vnde narrando tibi de predicta vir

tute cognosces sic aperte est. Sed ad
 uerte q; duplex est obedientia: vna
 quippe bona sed alia perfecta non
 tamen sunt adinuicem separare sed
 vnire sicut ego vtri de pceptis atq;
 consilijs q; vnum videlicet est bonū
 et aliud perfectum. Nullus omni
 no potest in vitam eternam ingre
 di nisi tm obedientia mediāte. Nā
 cū obedientie clauis fuit aperta para
 dii ianua sicut per inobedientiam
 clausa fuerat. Ego pō confide
 rans hoies quez ita diligebā eē sine
 priuati ad que cū in ista dignita
 te creauerā et q; ad me redire per se
 nullo modo poterat inductus atq;
 coactus ab incestimabili bonitate
 mea clauis obedientie sancte rece
 pi et in manibus vnigeniti filij mei
 posui et consignauī et ipse velut porto
 nari⁹ fidelissimus et egregius ianuā
 celozū aperuit: vnde nullus omni
 no pōt ianuam ipsaz ingredi nisi so
 lū ille qui tportanari⁹ ille cum ta
 li clauis voluerit aperire: quia patē
 ter in euangelio dixit q; nemo pote
 rat ad me venire nisi per eum. Ipse
 vero vobis reliquit huiusmodi cla
 uem dulcem obedientie quando re
 dicens ad me cum palma victorie ce
 les ascendit hominū delectando cō
 uersionē. Et ille tunc ipsam clauē
 vicario suo cōmēdauit videlicet pa
 pe qui congrue vici potest xps i ter
 ra cui omnes cōstis obligati vlt ad
 mortem obedire. Siquis autem ab
 obedientia sua se fecerit alienū in
 dubitanter est in statu damnatio
 nis nisi se correcerit ante mortem
 prout alias ego tibi dixi. Nunc

Tractatus.

velo q tu videas & agnoscas hanc
virtutem excellentissima in humili
& immaculato agno & vnde procedit
in eum. Si petis a me vnde possit
rit obia tā p̄cepta in hoc verbo filio
meo p̄culdubio noueris q ab amo
re quē habuit ad bonorē meū & ad
salutē vestrā egressa fuit. sed amor
ille suus vñ p̄cessit. A lumine clare
visentis cum qua videbat ap̄te aia
sua diuinam cōtūā atq trinitatem
eternā. Itaq quotidie me vñ eter
nam videbat. Ista quidē vīso per
fectissimē operabatur in eo fiddita
tē illā quā imperfecte sanctissime fi
dei lumē opatur in vobis. Itō mihi
patri suo eterno fidelissimus creditur
vnde cucurrit cum lumine glorio
so veluti p̄locautus per viā obedi
entis. Amor vero non est solus: imo
sociatus est ab omnibus virtutib⁹
realibus. oēs enim virtutes vitam
hauriant ab amore vere caritatis
q̄q virtutes a liter essent in eo & ali
ter in vobis. Inter alias amor ip̄e
hēt virtutē inuicē patientie que me
dullā ē eius & est signum ap̄te de
monstratiū vtrū aia sit in gratia
& si diligit in veritate vel nō. Et iō
mater virtutū. i. caritas assignauit
eā in socorem virtuti obic & eas in
uicē ita copulauit & vñtut q vna
numq̄ amittitur sine reliq̄ vel am
bas habetis vel ambas amittitis.
Ista virt⁹ hēt virtutē humilitatis
in nutricea a qua quotidie nutrit:
vñ tūc ē aliquis obediēs quantū
est humilis: tantū ē humilis quan
tum obediēs. Nec humilitas est
nutrit & basula caritatis: & ideo lac

eiusdem virtutis: fouet atq nutrit
virtutē obediētis. Nestis vero quā
habet a d ista nutricea sua est vīlispē
sio sui que sit semetip̄am opprobri
is induendo vīlispicendo sibi vt am
plius mihi placere valeat. Et hoc in
quo fup vbi clarius innuitur. In
ip̄o dulci icū filio meo. Quis enī
āplius semetip̄um vīlispicendū atq
contēp̄it q̄ ip̄e saturatus ē oppro
brijs v̄rificationibus atq contumelijs
vīlispicuit ei vita sua corporea vt mi
hi placeret. Quis enī amplius il
lo patiens creditur. Nā ex ore suo nō
quam auditis fuit clamor ex aliq̄
murmuratione: sed valde patēter
amplius inturias veluti p̄lo/
captus obedientiam imposuit ei p
me eius patrem eternus impleuit.
Igitur in eo perfecte reperies eas.
Ip̄e vobis huiusmodi regulā atq
doctrinam vīlispicuit quā in se primo
seruauit. ip̄a vobis vitam erhibet
qm̄ est via directa. Ip̄e vobis est vi
ta: & ideo vobis ap̄te vīrit in eā
gelio q̄ erat via veritas & vita: & q
per eam ambulabat erat in luce: &
qui vadit in lucē non offendit nec
offenditur quin aduertat quoniam
abstulit a se tenebras amoris pro
p̄q vnde precipitabatur ad inobe
dientiam quia sicut iam v̄ri consō
tia vnde procedit obediētis est in
dubitanter humilitas. Ita dīco tū
bi q a superbia procedit inobediē
tia que procedit ab amore proprio
sui. Seror que consignatur ab amo
re proprio inobediētis certitudi
naliter est impatientia. Superbia
vero nutrit eam & cum tenebris in

fidelitatis velocissime currit per viam tenebrosam unde recipit et inuenit eternam mortem. Quis enim vos oportet ex necessitate legere super isto glorioso libro ubi scriptam invenimus hanc et omnem aliam virtutem.

Qualiter obedientia clavis est qua celum aperitur atque deus ex cellentia.

Capitulum. clv.

Postquam ostendi tibi ubi virtutem hanc obire potes invenire vni venit et que sit eius consortia et a quo nutritur modo loquar tibi de personis obedientibus et insimul de ceteris inobedientibus atque de generali obedientia et particulari vbi de obedientia preceptorum et de alia consilio. Tota fides vestra fundatur in obedientia: nam in obedientia demonstrans esse fideles. Idcirco quod peccant a mea veritate generaliter in lege precepta que debetis omnes observare: quod est principale vbi et me super eis diligatis et proximos velut voluistis ipsos: ista sunt vna cum aliis ita cetera pariter et unita quod vni observari non potest nisi cetera serventur nec etiam vnum omitti potest quin cetera obmittantur alia. Si quis ista duo servaverit etiam alia sunt et est mihi fidelis atque proximo suo. Ideo et igitur in meo caritatis amore consistit: ideo est obediens et facit semetipsum esse subditum legalibus preceptis atque proximo propter me. Omnia patienter et cum humilitate tollerat et omnem laborem sine proximi detractionem. Nec obedi-

tia fuit excellentie tante quod omnes ab ea gratiam attraxerint velut ab inobedientia mortem extraxerint. Non tamen vobis eque quaque sufficiat si solamodo fuisset in verbo pro vobis incarnato et non invenitur in vobis. Jam ego dixi tibi quod est illa clavis que celum aperuit qua clavam in manu vicarii sui dedit: qui atque commendavit. Ipse quoque vicarius in manu cuiusque peregre pro baptismo ubi sponte promittat diabolo et ipsi mundo cum omnibus pompis eius in veritate renuntiare ponit et exhibet et obedire permittit: tunc accipit huiusmodi claves obedientie. Itaque quislibet habet ipsam particulari et est eadem ipsa clavis verbi. Siquis vero non ambulet cum lumine fidei et cum manu amoris ad aperendum istam ianuam eterne vite cum ista clavi nunquam intrare poterit non obstante quod ab ipso verbo meo fuerit aperta. Quoniam ego creavi vos ab eis vobis et eo quod me non rogastis: nam vos amari prius quam effectis sed non decerni salutare vos ab eis vobis. Oportet igitur vos in manu claves huiusmodi portare: neque sedere debetis sed ambulare videlicet ambulando per vias incarnate veritatis imitando virtuosam doctrinam eius. Non enim vultis tam tibi sedere debetis videlicet in re finita ponendo vestrum affectum ut agunt aliqui stulti qui sequuntur veterem hominem videlicet Adam facientes ut ille fecit qui precepit obedientie clavam in lutum immunditie coterendo esse cum mallo super

Tractatus.

hic. Infuper : eā rubiginauit amo-
re proprio mediantem q̄ et quo
venit vniuersus filius meus hu-
iusmodi clauem obedientie tenens
in manu purificauit eam in igne vi-
uine caritatis atq; de luto traxit eā
et in sanguine suo perfectissime lauit
eum gladio sue maleo iustitie vine-
rit eam fabricando vestras iniqui-
tates in tuncde sui sacrati corporis
hunc reparauit ita perfecte q̄ quoti-
entibus quilibet homo clauem suā
et arbitrio libero destrueret: ipse po-
tuit eodem arbitrio libero median-
te cum gratia mea eūdem instrumē-
tis valde bene reaptare. Q̄ miser et
q̄ cecatus homo quia postquam
obedientie clauem ita destruxisti et
emittis illam iuxta posse reaptare.
Nunquid existimas q̄ inobedien-
tia que ceteris obstrauit. Tūc illud
tibi possit aperire. Idutas q̄ super-
bia querit inde illuc possit ascen-
dere. Credis cum turpi et lacerato
vestimento ad nuptias introire.
Nunquid existimas sedendo atq; li-
gando temetipsum vinculo pecca-
ti mortalis ambulare posse vel abs-
q; clauem postam aperire posse. Non
imaginoris ita perficere posse quia
deceptus es in hac imaginatione.
U potes ergo te esse solutum. Egre-
dere te peccato mortali per centri-
tione cordis tui humilem confes-
sionem atq; satisfactionem operis et
proposito vitam emendandi et vl-
tra non offendendi et isto modo vili-
pendes et cetera et ad terrā cicles vi-
tupera. De vestimento atq; cum
veste nuptiali curres velocissime

portando cum lumine clauem obe-
dientie in manu ad aperendum ia-
nuam. Liga liga clauem istam cum
funiculo vilitatis in veritate contē-
nendo teipsum atq; mundum. et illā
apprehende sancto desiderio compla-
cendi mihi creatori tuo de qua tibi
debes facere vnum cingulum quo
te fortissime cingere debes ut nun-
quam illam amittere valeas. None-
ris amantissima filia q̄ aliqui sum-
pserunt clauem obedientie q̄ cla-
re viderunt eū lumine fidei q̄ alio
modo nequeunt euadere vāratio-
nem eternam sed eam in manu re-
tinent absq; tali cingulo quo debet
esse cuncti et absq; funiculo predicto
videlicet quia perfecte non induit
huiusmodi desiderium complacen-
di mihi sed sibi metipsis affectuosi-
sime placent et funiculum vilitatis
ibi non appenderūt videlicet optā-
do reputari viles imo poti⁹ optant
habere laudes ab hominibus. Isti
satis apti sunt ad amittendam cla-
uem istam cum aliquis eis molest⁹
labor vel aliqua tribulatio mentali-
ter sine corporaliter occurrat: tūc
viliēter aduertant facilius eam
et toto perdere possent si sanctum
desiderium cum tempore negligē-
rent. Dum tamen viuunt eam inue-
nire possunt si velint se velle ad-
curant nunquam eam inueniunt.
Sed quis eis patefaciat q̄ eas ami-
serint impatentia quia patientia
erat vna cum obedientia. Dum er-
go quis non est patiens ostenditur
aperire q̄ obedientia non est in ani-
ma. Q̄ quantum est vultis atq; gla-

riosa virtus ista scilicet obedientie
in qua ceteræ virtutes eriguntur ex eo
q̃ a caritate concepta fuit et creata.
In ea fundata est p̃ctra sanctissime
fidelitatis est una regina vitissima:
nam ille cui dispensata fuerit omni
bus bonis habundat et nunquā ali
qua mala sentit imo quotidie pacē
atq̃ quietem habet: unde procellesi
maris inundationes nunquam ei no
cent et quascunq̃ tempestate sua.
Medullam anime non sentit odii:
unde tempore peccate infancie quia
vult obedire. Nonit enim esse sibi
preceptum ut indulgeat omnibus.
Non habet aliquā amaritudinē
quāvis eius appetitus maxime re
pleatur quoniam obedientia lecti
am ordinat et solimodo me re
sideret qui possum et scio et volo per
ficere sua desideria. Et expellat
eum omnis mundana letitia et sic in
omnibus inuenit pacificam quie
tem: quicunq̃ fuerit ille qui reginā
istā assumpsit in sponsam videli
cet obedientiam quam tibi posui
tanquam clauem. O dulcis obedi
entia q̃ sine labore nauigas et absq̃
periculo peruenis ad portum vere
salutis. Tu habes conformitatem
in omnibus cum verbo filio meo vi
lectissimo. Tu ascendis in nauicu
lam sanctissime crucis omnia dispo
nis voluntarie sublinere ne prete
reas obedientiam huius gloriosi
verbi vel a sua doctrina decies. Tu
tibi facis ex illa mensam vnam ubi
cibum comedis animarum in pro
ximis caritate iugiter inuocando.
Tu es humilitate vera peruncta: et

ideo bona proximis tuis non appetis
extra voluntatē meam. Tu es vtiq̃
recta sine curuitate quacunq̃ quia
facis eos esse simplices atq̃ rectos et
nullo modo fictum libere diligēdo
proximum et non fictē sine eoz simu
latione. Tu es velut aurore que te
cum adducis diuine gratie lumen.
Tu es velut sol quia calefacis ho
minem qui tecum habitat et eo q̃
nunquam es absq̃ calore caritatis.
Tu quotidie germinare facis terrā
videlicet q̃ instrumenta corporis et
anime producant omnia fructum
qui vitam impendit in se pariter et
in proximo suo. Tu es et toto loci
da quia tua facies in nullo turba
tur ex impatientia sedē valde gra
ta cum dulci placibilitate patien
tic. Serena quidem es et similitudi
ne insuper es in te magna cum lon
ga persequantia et adeo longa sine
magna q̃ occupas terram vñq̃ ad
celum quia cum ipsa celum aperis.
Tu es velut vna piceola margari
ta sed abscondita et a multis inco
gnita et a mundo conculcata dum
temetipsam vilipendis et in omni
bus vñq̃ te facis et creatas tuas
pias creaturas. Tanta quidē ē illa
dominatio tua q̃ nemo tui domina
ri pōt quoniam ingressa est totaliter
a seruitute mortali proprie sensual
tatis que tibi tuas auferbat vñq̃
tati hoc inimico tuo perempto cui
edio atq̃ displicentia tui atq̃ pro
prie complacētie tuam tenuisti atq̃
rehabuisti vñq̃tatem.

¶ Sic loq̃ simul de miseria inobedi
entis et obedientis excellentia. Ca. cxi.

Tractatus.

Hec omnia carissima filia mea bonitas agit que gratiose promittit qd verbum virginis videlicet filius meus clauem istam obediencie saluberrime repararet vt iam vtr. Dominus mandauit omni virtute nudati faciunt oppositum. Ipsi sunt velut animalia bruta sine freno quia carcent obediencie freno et ita currentes vadunt de malo in peius de peccato in peccatum de misericordia in miseria de tenebris in tenebras: de morte in mortem donec adducantur ad foueam erre mita tis vltime mortis cum verine consciencie qui semper eos obsumendo rodit: et quantum adhuc ipsi possint obedientiam resumere volendo vs obedire preceptis in lege scriptis habentes tempus amaro corde volentes ex eo qd inobedientes extiterunt tñ est valde difficile propter longam peccandi consuetudinem: et ideo nullus ita viscerendo confidat qd valde periculosum est huiusmodi clauem obediencie velle ipse mortis assumere in tanta extremitate: sed possit imo debeat cum me quotidie sperare donec in vita possit tñ vt vtr. vltimofum est vnicuique differre vitam inordinatam emendare expectando tempus qd non habet: nec est in potestate sua et perdendo tempus ei gratiose concessum. Sed quid est in causa huius detrimenti et huiusmodi cecitatis eorum? qd non cognoscit huiusmodi specialem. Ideo calidius nubes proprii amoris cum miserabili superbia quia viscererunt ab obedientia et ad inobedientiam inciderunt: et non sunt obedi-

tes ideo nec sunt patientes vt est supradictum: et in sua impatientia penam habent intolerabilem unde sunt a via veritatis abstracti et per viam falsitatis atq; mendacii videntur serui et amici demonum effecti: et nisi se corripuerit vna cum dominis eorum videlicet demonibus quocess dominium acceptare voluerunt cum hac inobediencia sua festinant ad eternum supplicium: prout conuenit dilecti filij legis observatores et obediencia et inestabili modo gaudet in eterna visione mea cum humili et immaculato agno factore seruatore atq; donatore legis: qd cum in vita positi seruando gustauerunt pacem et in vita beati recipiunt et induunt pacem perfectissimo modo ubi est pax vera absq; guerra quacumq; et oculus bonum absq; malo sine molestia cuiuscumq; reuerentia securitas absq; timore infinite diuitie sine paupertate: sanctitas absq; fastidia: fama absq; penam absq; tenebris. vnum summum et infinitum deus et nullo modo finit: quod vltius bonum est in veritate participatum in omnibus: vtr. gustationibus: quia homines in tanto summo gaudio collocavit. Sed quis agni in cuius virtute clavis obediencie fuit a rubigine purgata vt cum illa possitis ianuam aperire. Indubitanter igitur obediencia virtute sanguinis ipsam ianuam aperuit. O stulti et insensati non differatis ulterius cogredi de luto peccatorum et immunditiarum quia videtur vos valde secundari facere velut porcus in fetenti luto se circum-

Sextus.

holuens: et ita facitis et vos in Iudo carnalitate. Ergo relinquant ininimicitias: odium: hominem: dicit: rancore: detractiones: inimutationes: iudicia temeraria: crudelitates erga proximum: furta: mendacia: proditio: et inordinatas complacentias diuitiarum vite presentis. Idcirco idcirco coram superbie. si enim illa praeceperitis et iniquis odium quod in corde tenetis aduersus illum qui vobis infert iniuriam. Detestimini diligenter iniurias quas irrogatis mihi et vestro proximo cui illis que sunt vobis et innocentiis in compensatione vestrarum iniuriarum qui bus offenditis me pariter et proximum vestrum quod iniurie facite vobis veluti nihil apparebunt. Nos aperte videre potestis et agnoscere quia dum estis in odio cum proximo vestro vos mihi facitis iniurias: et eo quia transgredimini et contra: nite aperte preceptum meum: et iniquis offenditis illum vos affectu caritatis crucientes atque periuantes. Jam enim habuistis in mandatis ut me super omnia diligatis et proximum veluti vosmetipsos ubi non fuit aduersa gloria sine postulla vitio: nisi tibi fecerit iniuriam: immo fuit a mea veritate dictum absolute que perfectissime prout in semetipsa seruauit et ita simpliciter et pure vos quodque seruare debetis. Si vero non seruatis vosmetipsos et anime vestre infertis detrimentum vita gratie priuantes illam. Sumatis ergo. Sumatis obedientie clauem cum homine fides nec ambuletis ultra

cum coetate tali neque cum huiusmodi frigida tepiditate immo cum sermone caritatis hanc obedientiam in corde tenetis et opere ut una cum obseruationibus legis in fine gaudeatis eterna felicitate.

De his qui tantum amant obedientiam quod non sunt contenti de generali obedientia mandatorum: immo sumunt aliam obedientiam: particularem.

Capitulum v.

Non carissima non estis et quod dant in quibus taliter excreuit amor versus hanc obedientiam amabilem quod nolumus et contenti sub obedientia generali preceptorum legis quibus omnes estis obligati si vultis habere vitam alicuiam in mortem incidetis eternam: unde sequendo perfectionem assumunt obedientiam singularem atque perfectam vide licet obseruando precepta atque consilia mentaliter et actualiter: Non enim est ignis amoris absque proprio sensualitatis odio. igitur ignis exscentis tali pariter et odium augmentatur. Ipsi ergo propter odium sui ad occidendam omnino voluntatem propriam ligare se volunt artius videlicet sub iugo sancte religionis vel ipsi se ligant et tra religionem ad obedientiam alicuius creaturae suae voluntatem et submitiendo ut expe ditius ambulare possint ad adaperiendam ianuam eterne vite cum tali clauis. Ipsi sunt illi de quibus

et sic

Tractatus.

tibi dicit qd eligebant obedientiam perfectissimam. Dicit tibi de obedientia generali. Sed qsi noui tue uolū t tuis esset ego loquar de hac obedientia pfectissima piculariter: id tibi narrare rursus de ipsa: ut tuo desiderio satisficiam que tamen illā primam nullo modo derelinquit: s; est perfectior: quia tam dicit qd erāt unīte taliter. qd ab inuicem separari nequeunt. Supra tibi dixi: unde processit: ubi reperitur obedientia generaliter: quid est illud quod uobis aufert illam: nunc uero de particulari tibi dicam non cum extrahendo te ab isto principio.

Per quem modum peruenitur ab obedientia generali ad particularem.
Capit. diuīj.

Alma que cum amore sincero linguę obediens se suscepit pceptorum limitando mee ueritatis incarnate doctrinam: ut est dictum uirtuose semetipsam exercendo: in hac obedientia generali uenit ad se eandem obedientiam cum eodem lumine cum quo uenit ad primam. Quia cum lumine sanctissime fidei cognouit in sanguine humilis agnitionem uoluntatemque amorem ineffabilem quem ei geror fragilitatez propriam que mihi nullo modo respondet cum ea perfectione qua debetur: et exquiris isto lumine meditare qualiter: et quomodo possit amplius propriam fragilitatem conculcare atq; suam occidere uoluntatem:

et mihi cum ampliori perfectiōe reddere debitus. Ergo perquirendo reperit cū lumine fidei locū sancte religionis qd p. u. i. d. u. b. i. s. fundata fuit a s. u. i. s. c. d. o. posita uelut secūra nauicula p. recipiendos alabos qd currere uolunt ad huiusmodi pfectionē: ut eas tutissime pducatur ad portā eterne salutis. **H**uius uero nauicule patronus uere spiritus sanctus est qui nō quāz in se deficit ex defectu ciuitatis que subditi religiosi qui transgressores esset ipsius ordinis. Unde nauiculā istam p. c. u. i. d. u. b. i. s. nō offendit: imo semetipsum. Et est uerus qd ex defectu tenētis gubernaculū aliqui nauicula p. c. e. d. i. t. fluctuando. Et isti miserabiles: et prauī pastores isti sunt qd clauum huius nauicule recte uirrigere deberent a patrono ppter hęc respectum ibi collocati que nauicula tante delectationis est in semetipsa: qd lingua tua narrare nequit. Dico qd hec anima postq; augmen-tauerit in se ignem amoris: atq; sancti desiderij cum odio sancto sui re-perto loco congruo cuius fidei sancto lumine mortua ingreditur si tamen est ueraciter obediens: u; si perfecte seruauit obedientiam generalem. Et quia ingrederetur imperfectā poterit ad pfectionem postea peruenire: imo p. g. r. u. e. p. u. e. n. i. e. t. in quantum uirtutē obediencie uoluerit in se erigere: **I**mo pro maiori pte in principio religionē ingredientēs imperfecti sunt. Quidā enim ingredientē cū pfectione quidam ex lenitate puerili aliqui timore aliqui propter penam aliqui propter blanditias inducunt. **T**erz

vero consistit & virtute postea in exercitio quod sumptum persene rent: vsq; in finem. Et ingressu nāq; primo solimodo nullum iudicium habere sine vane potestis sed solum in pēuerantia virtuosū: q; plurimi perfecti videbantur in corp. Igressu qui postea miserabiliter apostatant: vel in ordine steterunt cuius im/ perfectione multa. Itaq; modus & actus cum quibus homines in cre/ diuntur in nauiculae quos ordina/ mi pueris modis cor vocādo iudi/ cari non valent: sed solum affectus eorum qui persueuerant intus cum obedientia vera. Ista nauicula gi/ nes est: quia non cepit alicui sub/ ditio cogitare de suis necessitatib; ne/ que spiritualiter: neq; temporaliter quia si est verus obediens bene sibi providebitur a patrone nauiculae: vsq; a spiritu sancto. Nosti me tibi vi/ sisse quando narraui de providen/ tia meaq; serui meilicet essent pau/ peres: nunquam tamen erant men/ dic: quia quotidie satisfiebat ipso/ rum indigentie. Idoc frequenter ex/ periantur illi qui bene seruant ordi/ nem suū: vnde potes aperte cogno/ scere: q; quādo rogebantur: atq; be/ ne seruabatur ordinio in flore vir/ tutum in vera paupertate & eius ca/ ritate & fraterna nunq; tamen eis/ defuit in aliqua necessitate ista sub/ stantia temporalis. Postq; vero se/ tor amoris propinquitatē vīdēdo singulariter: & obedientia sancta de/ ficiente etiam defuit eis ista tempo/ ralis substantia. Et quanto possidet/ illam in habundantia maiori se re/

periant in maiori necessitate: atq; paupertate. Valde congruum ē q; vsq; ad minima probent: & videā t/ quem fructum habent ex inobediē/ tia. Nam si essent obediētes: & ser/ uarent votum pauertatis nō tene/ rent aliquas proprietates: neq; sin/ gularē vitā agerēt: in hac itaq; vi/ ci nauicula reperiuntur ample vi/ uitie sanctarū ordinat: omni edifi/ cium ab his qui erant veluti tem/ plum sancti spūs cū magno luminc/ pariter & ordine. Considera bened/ ctum q; ordinate disposuit nauicu/ lam suā: attende franciscū q; ita pfe/ ctissimē ac odore paupertatis cū marga/ ritis alijs virtutum ordinauit na/ uiculā sui ordinis illū dirrigēdo/ per viam alic perfectionis: ipse pri/ mus fuit in ipsa nauicula obseruā/ atq; sequacibus suis exhibuit i spū/ sū verā sanctas paupertatē quam ipse primus in ordine suo assumpse/ rat i se amplectēdo vilitatē: atq; sui/ ptentia: nec optabat alicui creaturę cōplacere s; ter vitā voluntatem meāmo desiderabat a mundo rea/ lier vīpēdi: macerādo corpus p/ pū & voluntatē occidēte: indui/ gloriabatur vituperosis obprobrijs atq; penis amoris humiles agnī eius quo elatus erat: & affertus in cru/ ciantum q; pro singulari gratia fuerunt etiam in corpore suo mee/ veritatis incarnate vulnera: concess/ ita: q; in vāle corporis aperte de/ monstrabatur quid erat in affectu cordis & animę suę. Itaq; ceteris viam fecit verbo & exemplo. Sed forte mihi dices: nonne religiones

Tractatus.

alio fundate sunt modo consimiliter
Respondet qd sic tamen in qualibet
religione non est ita principale va/
to qd omnes a spiritu sancto in hoc
fundate sine accide[n]tibus in vir/
tutibus omnes virtutes a caritate
habent nisi solus aliter est alia pro/
pria est propria: aliter est alia pro/
pria: tamen omnes in caritate con/
sistunt. Ita contingit istis. Franci/
sco pauperulo propria fuit pauper/
tas faciendo principium in sua na/
uicula per amoris affectum in ipsa
paupertate cum ordine valde stri/
cto pro gente perfectior non comu/
ni pro paucis: et bonis paucis dico
quia non sunt valde multi qd per/
fectionem istam eligunt: et attingunt
ipsi vero propter defectus eorum mul/
tiplicati sunt in numero: et in virtu/
te defecerunt: et imminuti sunt non
ex defectu nauicule: sed propter in/
obedientes subditos: atq[ue] governa/
tores inordinatos. Si autem atten/
das ad nauiculam tui patris domi/
nici dilecti filij mei ordinavit naui/
culam suam ordine perfecte: ut vj
attendere scilicet ad honorem me/
um: atq[ue] salutem animarum eius lu/
mine scientie. Super isto lumine prin/
cipius eius ordinare voluit: non ta/
men priuari voluit voluntaria pau/
perie vera: imo ingliter habebat
eam: et in signum apertum qd ipsam
habebat: et oppositum ei displicebat
ipse et elegit in testamento suo p/
benedicere filijs: atq[ue] successoribus
suis maledictionem suam: et meam
si possideant aliquam possessionem
in singulari vel comuni in signum qd

elegerat in sponsam istam reginam
egregiam: vj paupertatem volun/
tariam tamen pro principaliori obie/
cto scientie lumen assumpsit ad extir/
pandum errores: et hereses illo tem/
pore pululantes. Itaq[ue] assumpsit offi/
cium virginis filij mei. Et directe
videbatur quidam apostolus i m[u]n/
do cu[m] tanto lumine veritatis: ver/
bum mentis sibi se imitabat expellen/
do tenebras: et infundendo lucem: ip/
se fuit unum lumen: qd ego mundo
gratifici concessi mediante gloria
marie quare viri mediante marie
Quia maria sibi reddidit habitum ly/
a bonitate mea fuerit hoc officium
ipsi marie commissum. Super qua me/
la manducare facti filios suos cum
lumine scientie. Proculdubio su/
per mensa sancte crucis super qua
cruce posita est mensa sancti deside/
rii ubi comeditur cibus animarum
ad honorem meum. It[em] si non vult
ad alia filios suos attenderet nisi qd
in tali mensa cum lumine scientie lo/
lummodo perquirant honorem me/
um: et animarum salutem. Et ut ad
alia attendant aufert ab eis hanc
medi curam rerum temporalium
ideo vult eos esse pauperes. Hoc i/
dubitanter est apertissime signum
qd in fide nullo modo deficiebat du/
bando ne prouideretur eis. Non
dubitabat: quia fidem formatam in/
ducit: cum spe firma sperabat in
providentia mea. Vult insuper ut
obedientiam obseruent ad quas ob/
seruanda ipsi venerunt et electi sunt
Et quoniam imunda vitalumen
intellectus offuscant: et citius ab isto

Sextus.

scitanti vitio luxurie corporalis vi-
lus impeditur: offuscat ut remedi-
um apponitur: ut in eis huiusmodi lu-
men nullatenus impediatur: et ita
perfectius acquirere valeant scientie
lumen. Ideo tertium votum es-
tinentie subiungit. Ab omnibus eni
vult obicuari cum vera et perfecta
obedientia. Quamvis hodierna die
male servatur ac etiam scientie lu-
cem perturbant in tenebris illam
insuficiens cum superbie tenebris.
Non quod in se lar ista tenebras habe-
at: imo solum animabus cecum et
inordinato affectu suo tenebras ir-
rogant. Ubi superbia regnat obedi-
entia non habita: nam enim tibi vi-
di: quod homo erat tantum obediens
quantum erat humilis: et tanta hu-
militas quantum obediens: ille vero
qui transgreditur obedientie votum
raro servat votum odoris: consil-
tinentie mentaliter que actualiter
transgrediendo. Itaque vilius iste
pater tuus inclinus naviculam suam
ordinavit atque cum his tribus funi-
culis alligat: ut cum obedientia es-
tinentia: et vera paupertate. Ipse val-
de realiter ordinavit: atque vilius
he precipua. Non enim astrinxit ani-
mas filiorum ad culpam peccati mor-
talis illuminatus a me vero lumi-
ne provide disponendo pro illis qui
minus effecti fuerunt. Quia licet om-
nes observantes ordinem in statu
perfectionis erant nihilominus
etiam in vita presenti unus altero
perfectior esset: atque perfecti bene sta-
re possunt in ista navicula: ipse rea-
liter adhaere incarnate veritati meae

ipsius vestigia virtuosae sequendo de-
monstrando nolle mortem alicuius
peccatoris: imo potius ut conuerta-
tur: et vivat. Est itaque laudabili mo-
do larga totaque laetitia per totum
et in omnibus odorifera est enim una
viridarum optabile in se. Tamen
aliqui miseri non observant oves: imo
transgressores ordinis quantum in
eis est totum fecerunt esse filicem
cum modico virtutis odore privatis
lumine scientie: unde viridarum:
hoc in se delectabile satis est inquit
naturae: atque maculatum ab huius-
modi transgressionibus: sed in prin-
cipio non ita fuit erat enim valde
floridum: ubi naque debebat viri ma-
gne perfectionis quorum quilibet
per modum loquendi videbat apo-
stolus Paulus cum tanto lumine
quod eorum oculi nullatenus impedia-
bantur a quibuscunque tenebris er-
roribus quin illico soluerentur: et il-
luminarentur. Aspice gloriosum
Thomam qui cum oculo clarissimo no-
bilis intellectus eius in mea verita-
te speculabatur: ubi lumen supernatu-
rale atque scientiam infusam et gratia es-
questu et hic promeruit. Quia sciam
obtinent potius per assiduitatem de-
votionis orationis quam per humanum studio
ipse fuit una lux ardentissima que
non solum in ordine suo resplenduit
sed verum etiam in corpore mistico
militantis eodem tenebras heresum
ac errorum extirpavit. Et aspice petrum
virginem et martirem qui cum san-
guine suo pedis in tenebris multa-
rum heresum sanctorum valde per ful-
gidam quas habuit odio taliter quod

Tractatus.

ominino disposuit et hoc exponere
vitam. Huius vero viri habebat hoc
exercitium: vix orare predicare sine vi
sputare contra perfidos hereticos
audiendo confessiones annunciando
veritatem atque quotidie villatan-
do fides absque timore quocumque. Ne
que solus in vita sua fidelissime co-
suebatur et iuxta posse defendebat
illam verum etiam in extremitate
sue mortis. Quia post vulnus illud
in carite receptum cum vocem am-
misisset et attramento careret in san-
guine proprio dignus immergit. Et
quia gloriosus martyr iste etiam pa-
piro carebat inclinando se scripsit
in terra symbolum in quo fides catoli-
ca plene continetur. Cor eius arde-
bat in fornace mee caritatis: ideo re-
trocedere noluit quamvis ego sibi re-
melassem occidendum esse. Sed ipse
veluti miles intrepidus et absque ti-
more seruilis ponne voluit in cam-
pum belli procedere: ubi gloriosam
obtinuit victoriam. De quampluri-
bus etiam alijs enarrare tibi possem
qui licet actuali in corpore martiri-
um non haberent tamen in sancto
desiderio iugiter habebant: atque por-
tabant: pat etiam inclitus tons pa-
ter dominicus habuit. Ecce quales
laboratores iste paterfamilias i vi-
ream suam transmisit eradicando
vitia: virtutes vero plantando. Ne-
re officus: et franciscus erant due
columnae in ecclesia militantes. Fran-
ciscus cuius paupertate voluntaria
que sibi propria fuit. Dominicus ve-
ro cum scientia prout est dictum.

De obedientiam excellentiam: de
misera inobedientiam in religioe
consistentiam. Capitulum.

Postquam ego tibi dixi de locis
vix de nauiculis istis a spiri-
tus sancto taliter ordinatis per he-
iustodi patronos licet ipse spiritus
sanctus principaliter patronus cri-
stat: et ostendi tibi aliquant partem
de ipsorum virtuosa perfectio: nunc
volo tibi loqui de obedientia: et obe-
dientia eorum qui sunt in huiusmo-
di nauiculis loquendo generaliter:
et non in particulari magis de vno
ordine quam de alio demonstrando si-
mil inobedientis defectum vna cum
obedientis virtuosa profectio: ut ap-
tius agnoscas vnum propter alium
quia contraria iuxta se posita magis
eluceant. Et qualiter ambulare de-
bet ille qui ingredit: vult nauiculas
approbare religionis. Notandum
est ergo quod ille qui vult ordinem ali-
quem sanctum ingredi debet ince-
dere cum lumine sanctissime fidel-
cum quo lumine cognoscat quod cum
oportet occidere propriam volunta-
tem cum gladio: vix odij cuiuscumque
sensitum et passionem in sponsam illam
assumendo quam ei assignabit cari-
tas vera atque sororem suam. Spon-
sam intelligo obedientiam veram:
atque propriam cum sorore sua: vide
licet placencia: atque nutrice que est
humilitas: quia si non haberet ista
se nutrice illas obedientia promul-
dubio fame deperiret. Quoniam
anima ubi non est virtus humilitas
ne obedientia subito moritur. Ita

Sextus.

vilis vero sola nō ambulat: imo
secum debet habere omni tempore
firmam vilitatis semetipsam pari-
ter: et omnia mundana contemnen-
do. Nam anima que se vilipendit:
non appetit honores: imo dedecus
atq; contumelias. Et ita mortua de-
bet se letanter ad nauiculas appro-
bate religionis cum est in etate con-
grua. S; q; viri tibi; q; otiosis eta-
tibus: et varijs modis vocabam; ho-
mines ad religionem sanctam i quo-
cunq; modo quisq; vocatur ad reli-
gionem ipse debet acquirere: necnō
in se conservare perfectionem istam
et cum sancta alacritate festinanter
assumere clauem istius obedientie
religionis que clauis aperit p mo-
dam loquendi portellum quod est i
porta celi. Sicut magna porta solet
habere portellum parui simili mo-
do talis aperire disposuerunt huius-
modi portellum omnia clauis ma-
ior: videlicet obedientie generalis
qua celus aperitur a vulgo seculari
Sed ipsi desiderant cum parua cla-
uis portellum huius porte magne
felicitate aperire transiendo per vi-
am arduam: et arcam. Tamen a Ja-
nuā magna non separatur: imo stat
in ipsa porta sicut materialiter atri-
dere potes clauem istam cum vili-
gentia retinere debent: et in se cōser-
uare postquam acceperunt eam: et
non ab se abicere. Et quia veri obe-
dientes aperte viderunt cum laici
ne fidei q; cum onere diuitiarum: et
cum grauidine proprie voluntatis
per arcam huiusmodi portellum in-
trare nequeunt: abiq; periculo la-

borum: nec scodere possunt eleuato ex-
pite quin offendantur: quia velint
nolint oportet inclinare ceruicem:
ideo proijciunt a se pondus huius-
modi diuitiarum: atq; proprie vo-
luntatis votum obseruando vere
paupertatis voluntario. Nihil om-
nino possidere velunt: quia cum lu-
mine fidei vident in quantum rui-
nam inde venient. Et q; ipsi trans-
gredierentur obedientiam ex eo: q;
non seruarent votum promissus ve-
re paupertatis. Et ipsi veniant
ex hoc in superbiam eleuatum ca-
put habentes ex voluntate propria.
Et q; euz aliquando compellantur
obedire ceruicem inclinarent violē-
ter: et inuicti non ex humilitate q; vi-
lentia caput infringere voluntati
proprie complectens obedientiam:
illam cum potestate displicentia pari-
ter et ordinis. Post hoc autem facil-
lime ruerent in altam transgressio-
nem: v; incontinentie. Quoniam ille
qui non ordinauit appetitum: nec ē
erutus temporali substantia multas
conuersiones assūmit inueniendo
multos amicos euz amantes ex vi-
litate propria. Postmodum ab ali-
is communibus conuersionibus
proceditur ad secretas familiarita-
tes. Corpus eorum in delicijs nutri-
unt: quia non habent humilitatem
in nutricem: neq; sororem suam vili-
tatem: ideo morantur in sui vana
bili concupiscunt a cum magna cō-
moditate corporali non tang; ve-
ri religionis: immo veluti dissoluti
domini seculares: alienauerunt
a se vigiliam: et orationem. Ad oc-

Tractatus.

et multa alia faciant tales: quoniam habent ad expendendum: nam si non haberent eis minime coningerent talia et incidunt in mundiciam corporaliter vel mentaliter. Et si quandoque se propter verecundiam abstinere vel quod caret opportunitate non abstinere a mala voluntate: quod quodammodo videtur impossibile quod si se qui multas habet conuersationes et in deliciis vivere delectatur: et inordinate cibaria sumit: ab eis vigilia et oratione mentem in se valeat conservare puram. Et ideo perfectus obediens videtur a remotis eius lumine sanctissime fidelium malum atque detrimentum quod cueniret ei possidendo substantiam temporalem: et cum pondere proprie voluntatis. Et attente considerat: quod cum transire omnino oportet per artum huiusmodi porcellum: quod transiret inde cum morte: non cum vita: quod non aperuisset illud cum claus obediencie: nam tibi viri: quod cum omnino oportet transire. Et sic est: quod nisi forte possidet ab ordine sancto velia: vel nolit oportebat eum transire per artum viam obediencie sui prelati. Et quod perfectus obediens deo: et ordini suo se leuat: ultra se propriam sensualitatem subingendo: atque super sensus proprios erigendo semetipsum eius fide viam introducit: eodem in domum anime sue velut i seruum: ut expellat inimicum eius amorem proprium et eorum nullo modo vult: ut amantissima sponsa sua quam sibi vera caritas assignauit: et cum lumine fidei dispensauit: videlicet

obediencie quomodo libet offenda-
tur. Et ideo cum sancto rigore suus inimicum expellit inde: atque intro-
ducit sibi societatem nutricem ipsas
amantissimum sponse sue. O diuiter
pulsit inimicum amor autem obedi-
encie introducit amatores predicte
sponse sue: videlicet virtutes veras
atque reales una cum ordinis obser-
uantia laudabili. Unde ista sponsa
vulcis ingreditur ad animam cum
sorore sua: videlicet cum patientia
una cum sua nutrice: que quidem est
humilitas associata eius veritate:
que displicentia sui. Igitur et quo
intravit in pacifica quiete possidet
omnia: quoniam inimicos suos ex-
pulsit extra. Moratur iugiter in vi-
ridario vere continentie: cum se le
luminis in electus: ubi est pupilla
fidei habens in obiectum veritatem
incarnatam: quia solummodo veri-
tatem habet in obiectum. Ibi est ignis
affectus caritatis: qui calefacit om-
nes amicos: et socios suos et eo quod ob-
seruat ordinis obseruantiam: et obe-
dientiam cum amore succens. Qui
sunt inimici qui stant extra: princi-
palis inimicus est amor proprio qui
producit in anima superbiam in-
imicus caritatis: et humilitatis: im-
patientia que patientie contraria-
tur inobediencia contrariatur obe-
dientie infidelitas aduersatur fidei
presumptio cum vana spe suarum
virtutum minime concordat cum ve-
ra spe quam anima debet in me po-
nere: et habere: iniustitia non habet
cum sancta iustitia conformitatem:
nec impudentia cum salubri pon-

Tractatus,

ideo conatur vocare seculares atq;
religiosos verbo exemplo ⁊ oratio/
ne siue quocunq; modo potuerit ad
viam eternę salutis intra posse ſata
gens eos extrahere de tenebris pec/
catorum. Itaq; conuerſationes ve/
ri obediētis vtiq; bene ſunt ⁊ per
fecte ſine ſint cum bonis ⁊ iuſtis vel
cū iuſtis ⁊ peccatoribus ex cordia/
to affectu ⁊ eius amplexitudine cari/
tatis. de cella ſibi facit cellā ubi quo
tidie delectatur loqui tecum ⁊ eti/
am virtuoſe conuerſari cuius amoris
affectu fugiens otium cum humili
oratione continua. Quando vero
cogitationes ex illuſione diabólica
ſibi ſuperbū abundant in cella mini/
me ſe ponit ad ſedendum in lecto ne
gligētie vacans in ocio nec inueſti
gare ſatagit ex rōne cogitationes oc/
currentes vel ocioſa iudicia mo ſol
licite fugit ocium leuando ſuper ſe
cum odio ſuper carnalem ſenſuꝝ cū
humilitate vera ⁊ patientia tollerā
do labores quos in ſua mente ſentiſ
⁊ cum vigilia ⁊ oratione cōtinua re/
ſiſtit vigilante ſui intellectus ocio
in me prudenter attendēdo cum lu
mine fidei q; ſum eius adiutor ⁊ q;
ego peſſum ſcio ⁊ volo in omnibus
ei ſubuenire ideo brachia mee bo
nitatis aperio vt ipſe ſollicite fugi/
at a ſe ipſo recurrens ad me. Si
vero ſibi videtur q; oratio menta/
lis ex magno labore atq; tenebroſa
mente ſibi deſiciat vocales aſſume
re debet vel aliud exercitium corpo
rale vt oratione vocali corporalitꝝ
exercitia fugiat ocium ⁊ cum lumi
ne reſpiciat in me qui cuncta ſibi ca

ritate paterna concedo: unde p ve/
ram humilitatem ſe reputabit indi/
gnum habere quietem atq; pacem
in mente ſicut alij ſerui mei ⁊ digni
habere penas quia in mente ſua la/
ſciptum vilipendit cum odio ſancto
⁊ impio perſio ſui. Tali non videtur
q; ſe poſſit ſaciare in tollerando pe/
nas: neq; tamen ex iſto deſicit in ſpe
providētie mee ſed cum viuā fide
ac obediētie clauis tranſit in poſen
ti mari procelloſo in nauicula ſan/
cte religionis. Et ita cellā inſubſtan
tialē fructuoſe fugiens ociaꝝ vt dī
ri. Obediēcia vult eſſe primus qui
choroꝝ ingreditur ⁊ vltimus. egre
diens. Et quando videt aliquem ex
fratribus eſſe magis obediēti atq;
ſolliciti q; ipſe ſibi habet ex hoc vnā
ſanctam inuidiam ⁊ emulationem
⁊ ideo conatur virtutem iſtam au/
ferre ſibi non tamen exoptans q; in
nullo minuat quia ſi hoc optaret
proculdubio videretur eſſe primus
caritate fraternā obediens niſi ne/
ceſſitate cogente nonquā reſectoria
deſerit: imo quotidie viſitat illud
valde nāq; delectatur in menſa ſa/
re cum pauperenſia. Et in ſignis q;
ipſe taliter delectabatur vt viſaret
occaſiones reſequendi reſectoriaꝝ
ipſum abſtulit a ſe ſubſtantiaꝝ rem
poralem obſeruando vtrū pauper/
tatis votum: cum tanta perfectio
ne q; etiam corporalem indigenſiā
cum quedā imperio ſibi conſeruati
ocula ſua reperitur plena odore pa
upertatis ⁊ minime panis. Neq; ex/
gitando laborat pro cuſtodia ne lo
te latrones ei ſurſerūt: vel q; aliquis

Sextus.

et tunc panes eius benevolent sine cor-
rumpant. Et si quid ei donatum er-
titerit minime laborat ad reconden-
dum et eo quia libere communicat
omnia cum fratribus non excogita-
do pro die crastina sed in die presen-
ti in summo sibi cibaria recipit solum
excogitando de regno celorum et quod
vera obedientia valeat in se perfe-
cte servare quia per viam humili-
tatis observat amplius ipse se sub-
icit ita pro se sicut et magno et ita pa-
peri sicut et divitiis eius se servum cri-
stianum nullum aliquando recusari-
do laborum ut omnibus caritative
serviat. Verus obediens non optat
obedientiam perficere suo modo neque
tempus eligere neque locum sed iuxta
modum ordinis atque prelati suum et
facit absque pena sine odio mentis.
Perfectus et verus obediens per-
transit cum alia volente clauis per ar-
tum et arduum portellum ordinis
valde commode sine difficultate vel
violenia quoniam observavit et ob-
servat votum electe paupertatis una
cum odorifera continentia et obedi-
entia. Recusant et aufugit altitudi-
nem clauionis atque superbie caput
humiliter inclinans obedientie ideo
non infringitur ei caput ex impatie-
tia sed in omnibus est omnino pati-
ens cum fortitudine et longa perse-
uerantia que multum amica est obe-
dientie. Invidias et inestimationes de
monum verus obediens illisus eva-
dit mortificando et macerando cor-
pus illud eructando huius vite deli-
cias atque concupiscentias et induen-

do labores ordinis cum fide forma-
ta nesciens vel nullo modo retinens
indignationem veluti paruulus qui
cero patris verberum oblitus est.
Ita facit iste libentissime tradens
obedienti quilibet iniuriam verbe-
rum vel verberum sine repedebitione
sue disciplinam licet etiam iniustam
quam ab ordine vel a prelato suo re-
cepisset qui vocatus iudicate men-
te pacifica redit ad eum nullo mo-
do passionatus vel commotus iras-
cundus vel odiosus cum filiali be-
nivolentia et humili mansuetudine.
Isti sunt illi paruuli de quibus in-
carnata mea veritas est in euange-
lio. Sinite paruulos venire ad me
talium est enim regnum celorum.
Et iterum qui se non humiliaverit ut
paruulus iste id est qui habeat eius
conditiones et innocentiam non in-
trabit in regnum celorum. Nam qui
se humiliat et exaltabitur qui se ex-
altat humiliabitur. hoc idem asse-
ruit ipsa veritas in euangelio. Item
isti paruuli humiles qui amorem meum
effecti sunt subditi cum obedientia
vera minime recalcitrantes ordini
sue prelato suo merito sunt exalta-
ti cum veris ciuitibus eterne vite a
me summo et eterno patre ubi re-
munerantur ex omnibus laboribus
eorum et in presenti vita gustant ar-
tem ipsius vite.

Quomodo veri obediens a deo
centuplum accipit et qualiter hoc
intelligitur. Capitulum.

Tractatus.

In istis parulis amantissima
silia perficitur verbum illud quod
veritas mea dicit in euangelio. Cum
enim a Petro fuisset interrogatus.
Ecce reliquimus omnia et sequi su-
mus te quid ergo eris nobis illico
respondit inter cetera centuplum
accipietis et vitam eternam posside-
bitis: quasi dicat. Bene fecisti petre
quoniam in alio modo me sequi non
poteras. Ego autem in vita presen-
ti centuplum tibi dabo. Sed silia
carissima quod est illud centuplum
quod per modum eterna vita seg-
tur. Quid in hoc exprimere voluit
ipsa mea veritas. Nunquid de sub-
stantia temporalis. Non quippe: quia
uis aliquotiens in elemosinario etiam
ista temporalia multiplicari fa-
ciam de quibus ergo voluit expri-
mere: de illo quod exhibet voluntas
eius propterea que seipsam unicam pro-
bet et pro hac una voluntate scutum
habebit id est caritatem. Sed qua-
re centenarius iste numerus expri-
mitur eo quia numerus iste per-
fectus est nec addere potes ultra ni-
si a principio. Ita caritas
ultra ceteras virtutes est itaque per-
fectissima quod nemo potest ad virtu-
tem perfectionem ascendere: potes
vix recipere a recognitione tui et
fueritis crederis et augmentas ipsum
numerum centenarium: sed tamen
ad illum numerum solummodo perue-
nis. Hic est ille centenarius nume-
rus qui datus est illis qui viderunt
vnum videlicet unam ipsorum vo-
luntatem in obedientia generali vel
in ista particulari multo fortius et

isto centenario habitis vitam eternam
quod sola caritas est illa que tanquam
minatrix ingreditur atque secus in-
troducitur aliarum virtutum fructum:
sed ipse solus imperat. Ingreditur
igitur ad me vitam eternam in quo beati-
tudinis durabile habet. Illuc fides mihi
me ascendit: habent enim ibi beati
per experientiam ea que per fidem
in seculo crediderunt: neque spes alie-
dit ex eo quod possident ea que spera-
verunt. Et ita contingit in aliis vir-
tutibus. Itaque sola caritas iterat ve-
lut regis possidendo me possessio-
nem est. Vides ergo quod isti paruli
mei centuplum accipiunt et postea
vitam eternam in presenti vita re-
cipientes ignem vinum caritatis
quam significari vix per centena-
rium numerum. et quoniam a me re-
cipiunt hunc numerum centenarium
in admirabili gaudio cordiali quo
tidie morantur: quoniam in vera cari-
tate nulla tristitia consistit imo so-
lummodo gaudium iocundum. Ipsa
namque eorum admirabili modo dilatatur.
Illud enim efficit valde liberum et
sincrum non artum sine duplici. Illa
que vulnerat illa doli sagitta non
effendit unum in facie vel in lingua
si habeat oppositum in corde non le-
vit alicui fidei vel habet aliquam
ambitionem ex eo quia vera cari-
tas aperte procedit in omni nego-
tio suo cum omnibus unde certum
est quod anima que possidet illam non
incidit in penam nec in tristitiam
afflictionis: nec ob obedientiam viscos
dat unquam sed est obediens vix ad
mortem.

De misera peruerfitate inobediē-
tium ⁊ de defectibus procedentib⁹
ab inobedientia. **Capit. cxi.**

Inobediens vero facit opposi-
tum qd stat in ordine cum tan-
ta pena misera ⁊ infructuosa pro se
⁊ alijs q in presentī vita gūstat arā
inferni quotidie nāqz cōsistit in sua
confusione tristitia ⁊ consciētie sti-
mulo cū displicentia non solummodo
sui peccati sed etiā ordinis inobedi-
ens effectus est incōportabilis etiāqz
sibi inuicem. Attende dulcissima fi-
lia illum qui votū fecit ⁊ assumpsit
obediētię clauem quō valere pōt
eruens inobediēs ipse fecit semet-
ipsum seruū inobediētię cōstitutus
illam dominā suam cū societate
ipatientie que preculdubio nutrit
a superbia cū propria cōplacētia
que superbia sicut iā viri nascit in
amore proprio opposita aīa: si his
que tibi viri de obediētie suo mco.
Ergo quō pōt iste miser cē sine ama-
ra pena. priuatus est enim affectuo-
sa caritate: necessarium est ēt enī in-
clinare ceruicē violētē a propria
voluntate declinantē obediētia cō-
pellentē: superbia vero suadet ⁊ in-
ducit vt illam erectā habeat: oēs
voluntates eius ab ordinis volūta-
te discordant: adeo pcepit obediē-
tiam ipse vero diligit inobediētiā
pcepit voluntariā paupertatē: ipse
vero fugit eam pēssidendo ⁊ optan-
do diuitias vult obseruari contē-
ntiam ⁊ iste miser vult imonditiā. qñ
religiosus ista tria vota transgredi-
tur a mantissima filia carissima ca-
dit in ruinas ⁊ in tot miserabiles de-

fectus q: etiā aspectus eius nō ap-
paret viri religiosi imo potius vni-
us demonis incarnati sicut alibi tu-
bi plenus enarraui. Adhuc aliq
nunc addam vt apertius intelligas
illorum vitabilem fraudē atqz fru-
ctum quem ex inobediētia lucrā-
tur ac etiam ad cōmendationē obe-
diētię: sic miser est ab amore pro-
prio fraudatus quēnam oculis in-
te. lectus eius cum fide mortua sibi
pessit i obiectu cōplacētię proprie
sensualitatis atqz mundanos vani-
tates: egressus est a mundo solimo-
do corpore sed in eo mansit affectu.
Et q: sibi videtur obediendo labo-
rare vult inobediens cū pro vitam
do labore: ipse autē in maximā la-
bore incidit: nā obedire cōpellitur
amore vel violentia. Q: qualiter est
a suo desiderio fraudatus: nemo ta-
men eum decipit nisi ipse volendo
sibi complacere sibi displicet: nam
opera sua sibi inuicem displicent que
facit inuitus per obediētiā in-
nuam: optant enim in delectabili
consolatione manere atqz sibi face-
re vitam eternā in vita presentī bre-
uissima. Q: idē autē vult q: ipse pe-
reginus cristat ⁊ hoc ingiter effici-
dit eoq: quando sedet in aliquo lo-
co sibi grato pro cōplacētia sua
quā ibi reperit ⁊ est ab ordine muta-
tus inde in tali mutatione penam
habet ex eo q: propria voluntas vi-
uens optat oppositū: si non obedi-
ret haberet inde disciplinam ab or-
dine: itaqz ingiter in tormento mo-
ratur. Aperte vidēs ergo q: decipit
iste semetipsum volēdo penam eua-

Tractatus.

dere cadit in penam valde grauiorē
quia per cecitatem eius agnoscere
nequit viam obedientie sancte: que
via veritatis est in vniuerso filio
meo saluberrime fundata que penā
auferit cuilibet obedienter: ideo va-
dit per viam mendacij repatis ibi
consolationem inuenire: tamē non
inuenitur ibi aliud q̄ amaritudinē
et penam. quid eius ad hoc adducit.
Amor quem ex propria passione co-
cepit ad inobedientiam. Iste veluti
stultus vult in hoc procelloso mari
super brachia propria nauigare co-
fidens in suo miserabili et infimo sen-
su neq̄ nauigare vult absq̄ labore
super brachia prelati sui ordinis.
Iste moratur in nauicula religio-
nis corpore sed non corde: imo iuxta
fidelis videtur inde egressus: ordi-
nis transgrediendo ceremonias et or-
dinationes atq̄ tria vota que serua-
re promissit in sua professione. Ipse
quippe moratur in mari valde pro-
celloso et in magna tempestate illesus
a ventis valde contrarijs et solum-
modo per pannos alligatus vide-
tur esse nauicula: habitum ordinis
videtur habere in dorso sed non ha-
bet in corde. Iste minime frater si-
ne religiosus est: sed vnus homo ve-
stitus. Homo quidem in humana
forma sed in effecta et in suo modo
vincendi peior: est animalis sine rōne
Nō ne si haberet vsum alienius ra-
tionis aperte cognosceret ei difficili-
us esse nauigare super brachia pro-
pria q̄ super aliena. Quomodo nō
attendit q̄ stat iugiter in periculo
mortis eterne q̄ primū ille pannus

a nauicula solueretur morte inter-
ueniente nullū remediū viderē in-
uenire posset. Ista proculdubio nō
videt quia nubes amoris proprii vn-
de processit inobedientia priuauit
eum omni lumine quare videre ne-
quit huiusmodi periculum atq̄ ve-
trimentum eius. Igitur valde mise-
rabili modo se decipit quem fru-
ctum habet atq̄ producit arbor
istius inobediēis fructū vtiq̄ mortis
ex eo quia radix affectus eius est in
supbia plantata que processit a co-
placētia et ab amore proprio sui vn-
de cuncta corrupta producuntur
inde videlicet flores: folia: fructus:
et vniuersa que pertinent ad ipsam
arborescem ex toto maculata sunt et
corrupta: et principales rami valde
sunt infecti videlicet rami obedi-
entie paupertatis et continentie. Tres
isti rami continentur in stipite ha-
bitus arboris videlicet affectus ani-
mi qui male plantatus est vt iuxta vi-
ri. Folia que producit hec arbor ver-
ba corrupta sunt in tali forma q̄ in
ore cuiuscunq̄ sacerdoti secularis es-
sent valde indecentia. Si vero con-
tingit q̄ talis habeat annūciare po-
pulo verba salutis et euangelica pro-
nunciat illa non affectu sincero sim-
pliciter ad pascendas animas isto
sancto semine verbi mei immo poti-
us attendit ad aures audientium
deuolucendas verba polita: et cōsa-
ta proferendo: vt idem postea comē-
detur a populo: si flores huius arbo-
ris attendas proculdubio putridi
sunt videlicet varie cogitationes et
vane quas auide et sponte recipit et

acceptat in quibus opinio frequen-
tissime delectatur et illo modo eas
nutrit et augmentat non vitando lo-
ca pariter et vias unde procedunt
immo sollicitè perquirat ut iniqui-
tatem cum effectu perficere possit.
Que quidem sunt fructus qui vite
gratiam auferunt: ei inferendo mortē
eternam: et ille fructus ab arbore vna
cum flore generatus qualem se-
rem exhalat et itaque letitiam inobedi-
entie in malum iudicans in corde
suo potari voluntates et illam inne-
stigando perquirens ultraque expe-
dit: letitiam etiam immunditie est
complacencia multarum concupis-
centiarum cum infelicis vocabulo ve-
notarum. O miser homo nō aduer-
tis quod sub vocabulo et sub isto colore
deuotionis aliquando sequitur a ci-
es filiorum. hunc fructum habes
ab inobedientia tua quia non ha-
bueris filios virtutum ut ille verus
obediens. Tu vero calide procu-
ras potatum tuum decipere sine
circūvenire quando vides quod ipse
tenegat ea que tua peruersa volun-
tas expellit cum seipsius verborum
aliquando blandiendo vel adulan-
do sine cōmmando vel improperan-
do procedens cum irrecitencia ma-
gna usque quo per phas et nephas ob-
tineas ab eo que cōcedere noluit.
Tales nullo modo sciunt vel no-
lunt fratrem suum supportare in
aliquo. ipsi quoque nequeunt tollera-
re vel vnum verbum minimum
alicuius reprehensionis: sed illico
manifestant venenatam impatien-
tie fructum odij et iracundie contra

fratrem suum iudicando sibi pro
malo factum quod est in veritate
pro bono suo et ita quotidie scandali-
zatus vivit in pena corporis et ani-
me. Quare dupliciter a fratre suo
Quia sibi in seipsi carnali modo cō-
placuit. Ipse fugit a cella quemad-
modum a veneno quoniam egressus
est a cella notitie sue unde pro-
cessit ad inobedientiam et ideo ne-
quit in materiali cella consistere.
Insuper ad refectorium renuit ac-
cedere nisi sicut ad locum sibi val-
de contrarium dum habet ad expē-
dendum: si vero non habet et neces-
sitate vadit illuc. Ergo benefecerūt
obedientes volentes obsequare pau-
pertatis votum ut nihil omnino ha-
berēt ad expendendum ut ipsi mil-
latus extraherentur a suam men-
sa refectorij ubi verus obediens in
pacifica quiete nutrit animam sa-
am vna cum corpore. Ipse minime
laborat in preparando sibi cibaria
delicata sicut agit ille miser inobe-
diens cuius gustui refectorium vide-
tur amarum: et ideo fugit ab eo. Ad
ebrium visitandum quotidie vult
esse vltimus. primus autem ad cre-
undum labijs suis appropinquat
miser. cor autem eius elongatur a
me. Capitulum vero timore disci-
pline libenter fugit quādoquā
quod commodè potest. Ibi vero per-
manendo stat cum quadam vereci-
dia in mente sua confusus quā se-
cundū habere noluit in cōmittēdo
culpas. Non enim erubuit etiā ap-
te perpetrare culpas mortales pec-
catorum: et quid est hoc in eā. Ito

Tractatus.

obediencia nullā exercitiam sanctus
habet non vigiliam non orationem
neq; solus oratione mentali caret: ve-
rum etiam vocalem ad quā est obli-
gatus frequentissime dereliquit: nec
habet iste miser inobediens carita-
tem fraternam et eo q; nō amat ali-
quem nisi semetipsum nō amore ra-
tionali sed amore bestialiter indu-
bie mala sunt que occurrunt inobe-
dientibus atq; tot sunt infelices eo-
rum fructus q; lingua tua eos ex-
plicare non possit. *O* misera et infe-
lix inobediencia que spoliās alaz ol
virtute illam omni vicio vestiens.
O misera et infelix inobediencia que
prius animam obedientie lumen
auferens ei pacē inferendo ei guer-
ram auferens ei vitam inferendo
mortem extrahis eā a nauicula san-
ctarum obseruantiarum ordinis et
in mari procelloso suffocari facis eā
nam ipsam inducis ad nauigandū
super brachia sua et non ordinis tu
inducis illam omni miseria et cogis
eam inedia cruciari quoniam au-
ferre ab ea cibum atq; meritum obe-
dientie tu paces ei continuā ama-
ritudinē et eam prius omni vultu
consolatione et omni bono et inducis
eam in omne malum et in vita plen-
ti facis eam erram experiri cru-
ciam tormentorum: et si huiusmo-
di miser homo se non correcerit an-
teq; illi pāni soluantur a nauicula
morte mediante infelix hec inobedi-
encia conducer animam ad ignem
eternam vna cum demonibus qui
ppter inobedienciam a celo fuerūt

expulsi q; mibi rebelles extiterunt
et in profundis iacent: ita tu mi-
ser inobediens q; fuisti rebellis obe-
dientie et huiusmodi clauem obedi-
encie cum qua debebas aperire tibi
celi ianuam a te proiecisti cum ino-
bedientiā clauis tibi tartarum ape-
rui.

De illorum perfortide qui vident
in religione tepide quāto a morta-
li peccato se custodiant ac de reme-
dio per eos habendo. *Capitulum.*

Omnipotens filia quot sunt ho-
die qui pascuntur in ista na-
uicula cum defectibus multis pro-
culdubio quāplurimi sunt intantū
q; valde pauci reperiuntur veraci-
ter obedientes: verū est q; inter per-
fectos et huiusmodi miserabiles plu-
rimi sunt in ordine vincentes cōiter
qui neq; perfecti sunt vt expedit et
eē deberent neq; mali q; cōseruāt
aliam a peccato mortali. Morantur
igitur in quadam animi tepiditate
siue negligentia cordis et nisi vinam
suam exerceant virtutē cum ordie
obseruantia in magno periculo con-
sistunt: et ideo necesse est eis habere
magā sollicitudinē: nec ita do-
mūtare debent in tali tempore sed a ne-
gligentia sua consurgere: quia si re-
manerent in ea proni et apti sunt ad
casum atq; ruinam: et si contingat
eos non cadere pertrāsibūt eū quā-
dā humana cōplacencia cuius et dū-
nis colore colorata studētis emp-
li.

non criticiores ceremonias obseruare
q̄ ipsam ordinem: et aliquando sunt
apti ex defectu luminis ut iudicent
illos valde temere qui seruant ordi-
nes valde perfectius q̄ ipsi lz in mi-
nori perfectione ceremonias critero-
res obseruent quam ipsi gloriantur
esse multū obseruantes. Itaq; qua-
litercunq; confiderent est eis valde
notum in obedientia cōmuni per-
manere vs̄ cum tanta tepiditate et
negligentia peritansire cū obedi-
tiamam valde laborant et euz pena
multa qz frigido cordi laboriosum
est etiam aliqua leuia portare. Ipsi
multū habent laborem cum modi-
co fructu et offendunt illam perfe-
ctionem ad quas ingressi sunt et obli-
gati sunt obseruare quāuis mala
minora faciant q̄ alq̄ de quibus si-
bi supra narrauit tamē ipsi male fa-
ciunt ex eo q̄ minime discesserunt a
seculo ut cum clauis generalis obedi-
entie mandatorum celi ianuā aperi-
rent imo cum clauis singularis obe-
dientie consiliorum atq; manda-
torum ordinis que clauicula sin-
gularis debet esse ligata cum funi-
culo vilitatis videlicet semet ipsum
vilipendendo qui humilitatis cin-
gulo sit appensus et astringi manu
amoris igniti sicut iam audisti. No-
ueris amarissima filia q̄ isti bene
sunt apti magnam attingere perfe-
ctionem in quantum voluerint cre-
dere se virtuose quia propinquiores
erunt q̄ alq̄ miser sed aliquo mo-
do cum difficultate maiori renouē-
tur ab imperfectione sua talis tepe-
di iuxta gradū suū q̄ iniqui remouē-

antur ab eorum iniquitate et est
ibi ratio quoniam iniqui consuetudine
demonstrante manifeste cognoscūt
et intelligunt q̄ male faciunt. Unde
si quis eos interrogaret vtrū male
faciant responderent ita. Sed vici
fragilitate siue concupiscentia qua
molestantur videtur q̄ abstinere
nequeant vel a tali culpa respice-
re quāvis hoc nō est verum qz cum
auribus meo possunt egredi si volūt
nihilominus aperte cognoscunt q̄
male faciunt cum qua nequitia faci-
lime possunt egredi si placet eis sed
isti tepidi qui neq; notabile malū
agunt nec etiam notabile bonū nō
agnoscunt inbertiam siue teporem
sui status nec in quanto discrimine
morantur non agnoscetes emēda-
re se minime curat nec etiā quous
curant ut illud eis ostendatur et si
monstratur eis ex tepore cordis in
assueti longa consuetudine quoti-
die perueniant alligati. Quis er-
go modus erit ut ab hac sua inber-
tia cōsurgant. Modus est iste q̄ ac-
cipiant ligna notitie sui cum odio
sancto proprie reputationis atq; cō-
placentie ac ipsa ligna seruenter in
igne mee caritatis immittant de-
nuo respondendo ac si in ordine tūc
intrarent obedientie vere sponsam
anulo sanctissime fidei nec ultra
dormiant in tali statu: quia mihi
valde displicet et est eis valde tam-
nosum. Istis nāq; tepidis valde cō-
grue competit illud verbum quod
in apocalipsi scribitur: vtinam cal-
dus vel frigidus esses sed quia tepe-
dus es ideo vomere te incipiam et

Tractatus.

est meo videlicet eo modo quo vi-
ri: quia nisi resurgat a tali repon-
casurus est: et cecidendo iuste reproba-
retur a me: potius enim vellem eos
esse frigidos in seculo remanendo
cum obedientia generali mandato
rum que respectu ignis verorum obe-
dientium videtur esse quasi glacies.
Ideo dicitur utinam frigidus es:
Hec verbum volui tibi declarare ne
caderes in errorem existimando: q-
ego potius vellem aliquem in frigi-
ditate peccati mortalis esse quam i
tepeditate imperfectioris. Non eni
velle possum aliquam peccati cul-
pam ex coequia in me non est vene-
nam istud: imo tantam habui dispi-
centiam in homine de peccato q- om-
nino decrevit: ab eis punitione nul-
lo modo transiret. Et quia non erat
idoneus homo per se tollere pe-
nam que pro culpa debebatur: uni-
genitum meum caritate paterna tris-
misi qui fabricavit eam in corpore
suo per obedientiam impositam ab
inestimabili bonitate mea. Surgat
ergo cum exercicio sancto cum vigi-
lia humilis deuota: et continua ora-
tionere attendant ad ordinis obser-
uantiam: et iugiter in patronis hu-
ius nauicula speculetur qui fuerit
homines: ut ipsi eodem modo: nati
et lacte nutriti. Et in presenti sum il-
le deus qui tunc erat: potentia quo-
que mea non est infirmata: neque
mea voluntas in aliquo bono defe-
cit: quia salutem vestram crepto.
Neque sapientia mea in exhibendo
lumen vobis: ut meam veritatem
agnoscatis. Ergo si volunt optime

possunt ambulare cum perfecte obe-
dientibus modo se primare velint ob-
scura nube proprii amoris: et cum
virtuoso lumine oculum intellectus
aperiant ad ista consideranda. Igi-
tur isto modo peruenient aliter
non.

De excellentia virtutis obedien-
tiae: de bonis que tribuit illis qui
realiter eam assument.

Capitulum.

Remedium ergo salutis et ve-
rum est illud quod oberrat
verus obediens in quo ingre-
ssus omni via renouatur cum lumi-
ne fidei augmentando virtutem obe-
dientie cum humilitate profunda
perorando contumelias: atq- veri-
fides: et a suo prelato magnis one-
ribus quotidie grauetur: ut virtus
obedientie una cum patientia ser-
re sua non rubigineatur: ut cum ex-
pedit eas crescere nullo modo desi-
ciant sine cuius difficultate possit eas
habere. Et ideo quotidie sancti de-
siderant pulsat instrumentum: neque
frustra tempus elabi permittit de
quo iugiter in corde se mescit vela-
ti sponsa sollicita q- nullatenus vult
oculosa manere. O delectabilis obe-
dientia: o suavis obedientia plac-
da: o verus dulcis et illuminativa obe-
dientia: quoniam amoris proprii te-
nebras expulisti. Tu virtus obedien-
tie vivificas animam exhibendo si-
bi vitam gratie: quia te in sponsam
elegit: et ipsam voluntate propria
primavit que mortem infert anime

atq; quotidie guerram. Tu libera
lis es: & valde langa: quia te subijcis
omni rationali creature. Tu beni/
gna es: & valde pia: ex eo quia man/
fuec postea onera gratia: quia so/
ciata es cum vera patientia: & in ex/
pugnabili fortitudine tu corona/
ris honorabili corona perseveran/
tie: tu minime deficio: ex importuni/
tate prelati: neq; propter onera gra/
tia que tibi sine discretionis pone/
rentur etiam iniuste: tu cuj fidei lu/
mine tolleras vniuersa. Tu es adeo
cum humilitate conuerata: q; nulla
creatura diabolica: vel humana po/
test eam trahere de manu sancti de/
fiderij te possidentis anime. O dul/
cissima filia quid ultra dicemus de
hac excellentissima virtute: dicem⁹
eam esse vnam bonum sine malo
quocunq;. Stat in manu taliter ab/
sconsa q; ventus aliquis ei nocere
non potest. Facit animam super or/
dinis brachia navigare: atque pre/
lati salu: nō super brachia sua: quia
verus obediens non obligatur mi/
hi reddere rationem de se: immo so/
lummodo prelati cui subditus er/
tit. Ergo dilectissima filia de tali
virtute gloriosa deberes esse valde
philopata: & in ea quotidie dele/
ctari. Quis de beneficijs a me reco/
ptis esse gratar sis obediens: nā obe/
dientia demonstrat aperte gratitu/
dinem tuam: quia procedit a cari/
tate: ipsa demonstrat: q; non es igno/
rans ex eo q; procedit a noticia mee/
veritatis: in verbo filio meo. Nam
ipse docuit viam obedientie: veluti

regulam vestram ex eo q; fuit obe/
diens vsq; ad mortem obprobriof
sine crucia. In cuius obedientia q;
celum aperuit est obedientia vo/
bis ex libito fundata: videlicet illa
generalis: & ista particularis sicut i/
principio tractatus istius obedi/
tie tibi narravi. Id et obedientia pœ/
bet in anima lumen ostendens ip/
sam esse mihi fidelem: ac etiam ordi/
nē: & prelati suo. In quo lumine sci/
licet sanctissime fidei sui fuit oblita
non querendo se propter sequonias
in obedientia quas acquisiuit in lu/
mine fidei demonstravit: q; in volū/
tate sua sit omnino mortua ad om/
nem sensum propriū: qui sensus car/
nalis: atq; sensitiuus alia querit: &
non sua. Sicut inobediens qui vult
investigare voluntatem eius qui si/
bi precipit: & illam iudicare secun/
dam incultum: & iudicium suum te/
nebrosū: mor infumum: sed non vo/
luntatem suam peruersam a qua
mortem acquirit. Sed verus obedi/
ens cum lumine fidei indicat in bo/
num sui prelati voluntatem: ideo
non exquirat voluntatem suam: im/
mo cruciatum humiliter indinat: &
cum odore vere & sancte obediencie
nutrit animam suam: & ista pretio/
sa virtus in anima tantū excreuit
quantum in lumine sanctissime fi/
dei viderat ex eo: quia caritas que
peperit obedientiaz a lumine fidei
procedit. Et cum illo lumine fidei
cū quo talis anima cognoscit semet/
ipsa: patet meū eo me diligit: & hū/
liatur: q;to magis amat se hū/
liatur.

Tractatus.

amplius est obediens. Et obedientia cum patientia sorore sua demonstrat aperte utrum anima vestita sit vestimento nuptiali caritatis in veritate cum quo vestimento vitam eternam ingreditur. Obedientia namque celum aperit: extra postea remanet: et ipsa caritas que clauem istam exhibuit introgreditur afferendo secum obedientie fructum: alie quippe virtutes: ut iam dixi remanent extra: et sola caritas ingreditur. Sed appropriatur obedientie quod est illa clauis qua celus aperitur et eo quod cum inobedientia premi parentis. Hinc clausum erit: et cum obedientia fidelis immaculatè humilis agni filii mei sunt aperta ianua vite durabilis que tanto tempore clausa fuerat.

Diffinitio quarum obedientiarum una religiosorum alia que premititur extra religionem alicui persone.
Capitulum xliii.

Sententia audisti carissima filia benignitus filius meus obedientiam vobis dereliquit veluti clauem est qua possitis aperire celum: et sic ad finem vestrum optabilem attingere. Ipse vobis cum ex precepto duntaxat in obedientia generali. Si vero populus ad magnam ascendere perfectionem ipse preuluit per portellum ordinis armatum ingredi: et supradictum est. Sunt etiam aliqui non inuantes ordinem: et nihilominus in nauicula perfectionis erant. Illi quippe sunt qui obsequia bene seruant extra ordinem ap-

probatum. Sponte refutantes vitiatasque mundi pompas actualiter atque mentaliter cum oboisera continentia virginali: vel aliter licet virginitate privati sint: ipsi perfecte seruant obedientiam alicui creaturæ se subiungendo cui perfecte conantur: vel ad monachos obedire. Et si me interrogas quis est meriti maioris: an ille qui stat in religione: vel illi de quibus in presenti dico: respondeo quod meritum obedientie non mensuratur in actu: nec in loco: nec in eo qui magis est bonus: vel prauus: nec in seculari magis quam in religioso: immo secundum mensuram amoris quam habet obediens: et secundum istam mensuram remittitur ei poenitentia. Imperfectio vero peccati nullum omnino detrimentum infert illi qui verus est obediens: immo frequentissime predestinat: per perfectionem iniuste habentem: et in discretas resolutiones et onera grauiora que quicquid tollerantur ab indiscreto plato acquirunt: augmentat in se virtutem obedientie: patientie sororis eius: neque locus ei nocet imperfectus. Dico imperfectum quod religio status est firmior atque interior quam aliquid status. Et ideo imperfectus tibi pono locum istorum qui per parvam clauem obedientie preter et extra ordinem obseruant prelia. Sed non imperfectum dico sine minoris meriti eorum obedientia inquam omnia obedientia sicut iam dixi: et alia quicquid virtus mensuralis cum amoris mensura. Tamen est verum: quod in pluribus rebus valet amplius hoc in religione persistere tamen per vota quod in manu sui prelii facit tuis

Sextus.

qꝫ plura sollicitant cōceditur: et effi-
catius obedientia p̄batur in ordi-
ne q̄ extra tñ quoniam ex quolibet
actu corporis est obligatio huius in
gomeris solvere se p̄t: quando vult
abqꝫ culpa peccati mortalis ex eo
qꝫ ordo ē approbat⁹ ab ecclesia san-
ctae: propter votum emissus. In ali-
is vero non est ita: qꝫ voluntarie se
ligauerunt ex amore quem ad obe-
dientiam habent: sed non euz voto
solēni. Unde sine culpa peccati mor-
talis eis licet ab obedientia crea-
tore talis vīcedere si legitimam ha-
berent occasionem: non ex proprio
defectu suo procederet. Si vero vī-
cederent ex proprio defectu suo nō
esset: hoc abqꝫ graui culpa non ta-
men vīcederent: si ille proprie peccatum
mortale importaret. Nō est quantum
interest inter vnum: et alium: quan-
tum ab illo qui ē: et alio ad il-
lum qui primo dedit aliquid: po-
testa repetit quod ex amore donauit
ratum intentione non repetendi
licet ex illo non fuerit aliquid in-
strumentum publice confectum: nō
alius donauit: et confectum est pu-
blicum instrumentum: unde renun-
ciauit in manu prelati sibi: et ipsi p-
mittens obedientiam continentiaz
et paupertatem voluntariam. Hec
sano vero promittit ei vitam eter-
nam in quantum obsecrat ea que p-
mittit. Itaqꝫ p̄cedit dubio in obser-
uantia locor: modo perfectior est il-
la: ista vero minus perfecta. Illa tu-
tio est: qꝫ si quis ibi ruat aptior est
ad surgendum: quia cum maiori sub-
sidio se reperit: hoc autem est magis

subiact: valde minus tutū: quia si
ecceiderit est ī maiori periculo ne re-
trocedat: quia sentit se non esse liga-
tū: imo solutū qꝫ si fecit ī p̄fessione vo-
tus prout accidit in religioso qui an-
te professionem ab ordine vīcedere
p̄t: postea vero non: meritum et a-
tem viris mensuratur: ut iam viri
secundum mensuram amoris: quaz
habet verus obediens: et vniūquī-
que in quo statu fuerit valeat hēre
perfecte meritū: quia solummodo
positus est in amoris mensura. Ego
differenter homines voco aliquem
in vno statu: et alium etiam in alio
prout apti sunt in se recipere: s; vniū-
quīqꝫ p̄miat ut s; amoris mensu-
ra: quia si secularis amat amplius
q̄ religiosus a me plus accipit et cō-
uersio et ita de ceteris.

Quomodo deus non secundum
laborem obedientie p̄miat: nec se-
cundum longitudinem temporis: ī
mo secundum magnitudinem cari-
tatis: atqꝫ de promptitudine verop-
obedientiam. *Capitulu.*

Omnino vos p̄dicit: ut labora-
retis ī vinea obedientie diuer-
sa modis: et oībus ipendat p̄mī s; amoris
mēsurat: et nō s; opera: nec
mensurā ipsa: v; ut amplius hēat il-
le qui tēpestine venit q̄ ille qui tar-
de sicut in euāgelio p̄tinet vbi mea
veritas dicit similitudinē eoz qui
conducti fuerunt ad vineam et co-
lendam: et qꝫ tantus habuit ille qui
venit ad opus oza. Et quantum ille
qui venit hora p̄ma sine tertia: va-

Tractatus.

It. Voluit igitur ostendere veritas
mea: qd. estis in celo remunerati non
iuxta tempus vel opus: s; iuxta me-
suram amoris: vñ multi vocati sunt
ad opus huius vinee i pueritia qui-
dam in iuuentute quidam in senec-
tute: et aliquando senex cum tanto
a moris igne ad hanc vineam ibit: et
considerabit habere temporis bre-
uitatem q. attinget ad illos qui vo-
cati sunt in pueritia: q. negligenter
ambulauerūt. Igitur in amore obe-
dientie recipit anima premium suū
et ibi vas suū impletur in me mari
pacifico multi vero sunt qui habēt
obedientiam istam: in promptam:
et tantum in anima sua tenent: inser-
tam et incarnatam: q. non solummodo
ipsi non volēt inuestigare ratio-
ne: quare sic a prelati suo precipi-
tur. imo vñ expectāt q. verbi egre-
diatur ab ore suo: q. cum lumine fi-
dei vident et intelligunt intentionē
prelati quam illico iuxta posse per-
ficiant. Unde verus obediens am-
plius attendit: et obedire conatur
intentioni prelati sui q. verbo sem-
per iudicando voluntatem prelati
sue secundum meam voluntatem
et q. per meam dispensationem: et vo-
luntatem: ita precipiat ei: et ideo viri
tibi q. potius obediebat fictioni q. verbo.
Et hoc enim est obediēs ver-
bo: q. prius obediuit ei affectu sue
voluntatis et intentioni videndo ei
lumen fidei: et iudicando volunta-
tem eius in me hoc aperte demon-
strauit ille de quo legitur in vitis
patrum: q. prius obediebat cum af-
fectu: qui cum ab abbate suo fuisset

vocatus: et incepisset vñ o scribe-
re quod est ita parua res illico pro-
ptus ad obedientiam imperfectam
dereliquit: nec tantam villationem
sibi dedit: vt ad perfectum adduce-
ret. Ut igitur in signum apertum
videretur quantum hoc mihi gra-
ti erit: erat ipsa clementia mea me
dictatē aliam auro perfecit. Ista
gloriosa virtus intantum est mihi
grata q. nulla virtus est in qua tot
miraculorum signa sive testimonia
vata sint a me sicut in ea. Quoniam
ipsa procedit a lumine fidei: et op-
te cognoscant homines quantum in
ea complacentiam habeam. Terra
obediens est isti virtuti ac etiam ani-
malia sunt illi subdita a qua subste-
tat obediens. Terra viri est obe-
diens obedientie: sed sicut in vitis pa-
trum aliquando legisti de abbate
qui obedienti vñ: paulo tribuit vñ
a vñdam lignū iniungendo sibi per
obedientiam q. illud in terra plan-
taret: et ingiter adacquaret: vñ quo-
fructum ex se produceret: ipse autē
obediens cum lumine fidei non he-
sitauit: nec ait quomodo possibile fo-
ret. imo perfecit obedientiam vñ
us inuestigare declinans intantum
q. per virtutem obedientie pariter
et fidei lignum aridum viride factū
est: et ita fructum ex se produxit in si-
gnum q. illius anima demonstraba-
tur: erat parua fecunditate cuiusli-
bet in obedientie: atq. viridis esse-
ta fructus obedientie germinabat
vñ fructus illi ligni vocabatur
a sanctis patribus obedientie fru-
ctus. Si attendas etiam animalia

modo simili obedienti subiiciantur
 Unde discipulus ille et ex obedientia missus ex paritate et obedientia suscepit: atque ligauit vnam oraculam et adduxit illam ad eius abbatem. Sed abbas tanquam verus medicus ne forte discipulus spelleret ab aliquo venio vaneglorie: et ut cum in virtute humilitatis atque patientie perbarer expulit eum a se dicens cum in proprio: quia tu es vna bestia vniuersi ligatam aliam bestiam. Etiam si consideres ignem hoc ideo agit. Unde tu legio in sacra paginaque multi nolentes obedientiam meam transgredi mittebantur in ignem: et ipsi patientissimi me sponte tollerabant: et ignis: vel in minimo non nocbat eis: prout accidit tribus pueris qui in camino ignis stabant illi ab igne quod de multis narrare posset. Aliqua subitenta sunt manus a benedicto abbate missam: ut adiunaret discipulum alium qui suffocabatur in lacu. Ipse vero de se minime cogitauit: sed cum lumine fidei solummodo cogitauit obedientiam sui prelati perficere quare super aquas ambulabat: ut per aridam: et ita condiscipulum extraxit a lacu: et a monte liberauit. Et in effectum si aperias oculum intellectus in omnibus inuenies excellentiam huius virtutis esse commendatam omnia debent omitti propter obedientiam. Unde si tu es in tanta contemplatione ac unione mentis eluata: quod etiam corpus a terra suspenditur in altum propter obedientie preceptum sursum posse debes obedientiam executioni mandare.

Idem loquendo generaliter: et non in particulari: quia singulare privilegium non ordinat legem vniuersalem. Diligenter etiam attende quod ab oratione congruo tempore surgere non debemus: vel compellente necessitate: caritate: vel obedientia: et dico tibi sic ut intelligas: agnoscas quantum ego volo quod prompta sit in seruis melior quantitas ipsam habeo gratiam. Omnia que facit obediens ad meritum eius accedunt. Si comedit ex obedientia comedit: si dormit cum obedientia dormit: si cum obedientia vadit si stat cum obedientia confitetur: si ieiunat cum obedientia si vigilat cum obedientia si proximo seruit obedientiam facit: si est in choro: vel in refectorio: vel in cella quis cum illuc adducit siue stare facit. Obedientia cum lumine sanctissime fidei cum quo lumine semetipsum iactant veluti mortuum ad omnem propriam voluntatem humiliter in brachiis ordinis atque prelati sui. Cum hac obedientia requiescens in tutissima naui dum se sponte perducit permissi a periculo suo nauiganis in mari procelloso vite presentis cum felici prosperitate cum mente serena et tranquillitate cordis ex eo quod cum obedientia priuauit eum: cum vniuersa fide quibuscumque tenebris: ipse proculdubio fortis: atque securus est: quia si priuauit: et abstulit a se quancumque dubietatem: et inutilem timorem renunciando: videlicet voluntati propriam vnde procedit ipsa dubietas atque timor inordinatus. Et hoc obedientia sponsa veneranda

Tractatus.

qd̄ cōmēdit sine bibitz Quotidie
cōmēdit agnitionem sui sine mei.
Aperte nanq; cognoscit ⁊ intelligit
se per se non esse ⁊ suum defectum ⁊
me qui sum ille qui sum ac gustat ⁊
cōmēdit meam veritatem quam in
telligit in verbo meo pro vobis in/
earnato. Bibit vero sanguinem in
quo sanguine verbū ostendit ei me
am veritatem ⁊ amorem ineffabi/
lem quem ad eum habeo. In ipso
sanguine demonstrat obedientiam
suam perfectam a me patre suo im/
positam ei pro vobis ⁊ ideo se tota/
liter inebriat. Postquam autem ē
ebria sanguine simul ⁊ obedientia
verbi se perdit ex toto cum omni cō/
placētia sui possidēdo me per gra/
tiam gustando me per affectus amo/
ris cum lumine fidei ⁊ obedientia
sancta. Omnis vita sua pacē ei dat
⁊ in morte postea recipit illud quod
in sua professione fuit ei promissum
a suo patre: videlicet vitam eter/
nam que visio pacis est ⁊ eterna trā/
quillitas atq; felicissima quies bo/
nam inextimabile: quia nullus il/
lud estimare potest: neque compae/
bendere quantum est: quoniam est
infinitum. Bre nanq; minori nullo
modo comprehendendi potest hoc in/
finitum ⁊ inestimabile bonum: nisi
tanquam vas quod immetisum est
in mari quod non comprehendit in
se vniuersum mare: sed solum illam
quantitatem quam in se continet.
Solummodo mare semetipsam cō/
prehendit. Et sic mare pacificū sum
ille solus qui me comprehendit ⁊ est
me ⁊ ita de mea comprehensione ⁊

estimatione solum in memetipso gan/
dens exulto. Quod utiq; gaudi/
um atq; bonum quod habeo in me
participo in vobis ⁊ vnicuiq; secū/
dam suam capacitatem ⁊ mensurā.
Omnes implico perfecta beatitudi/
ne: nec aliquam mensuram: ibi te/
neo vacuum: sed omnes agnoscunt
⁊ intelligunt de bonitate mea quan/
tum ego tribuo comprehendendis
iuxta merita sua. Ergo verus obe/
diens cum lumine fidei vere com/
bustus in fornace caritatis humili/
tate perunctus paccio sanguine si/
cut iam viri totaliter inebriatus cō/
sore patientia: atque vilitate se/
metipsam vilipendendo cum forti/
tudine atque longa perseverantia:
⁊ cum alijs virtutibus: hoc est fru/
ctibus aliarum virtutum habuit ⁊
in se recepit optabilem atque felicis/
simum finē eius a me creatore suo.

Hec est vna repetitio in summa
quasi totius libri presentis.

Capit. dxi.

Quo dilectissima ⁊ carissima
silia satis-eci desiderio tuo a
principio sermonis mei: vsq; ad vlti/
mum finem quem feci loquens de
obedientia: nam si bene recordaris
petisti a me cum auiditate desiderij
sicut ego te. Eci ptercui⁹ ignem in
te crescere facerem caritatis: in/
quas petisti quattuor petitiones
quarum vna fuit pro te ipsa cui sa/
tis-eci illuminando te lumine verit/
atis mee ostēdēdo tibi q; mediāte
fidei lumine cum cognitione tui ⁊

Sextus.

mel per modum quem ego tibi declaravi tu veniebas ad noticiam veritatis. Secunda petitio tua fuit q̄ ego facerem mundo misericordiam. Tercia vero petitio fuit pro eorum peccato misitico ecclesie sancte mee rogando me q̄ auferrem tenebras ab ea et perfectiones quas in presenti patitur. Et petebas q̄ ego punirem iniquitates malorum super te: hinc ego declaravi tibi q̄ nulla pena finita sine data tempore finitio ex se metipsa sola satisfaccie potest p̄ culpa commissa contra me qui sum infinitum bonum: sed bene satisfacti quantum fuerit visita cum contritione cordis et anime desiderio: modo vero qualiter satisfaccio declaravi tibi ad hoc etiam respondi tibi q̄ ego volo facere mundo misericordiam ostendendo tibi q̄ mihi misereri proprius est. Unde propter misericordiam et inestimabilem amorem quem gerebam ad hominem mihi unigenitum filium et verbum meum quod ut apertius tibi demonstrem assimilavi uni ponti qui attingit a celo usq̄ ad terram: et hoc ex visione q̄ facta fuit in ipso: iter humanarum et divinam naturam. Item ut amplius te lumine mee veritatis illustrarem ostendi tibi qualiter ad istum pontem ascendebatur per tres gradus idest cum tribus anime potentis. Itē de illo verbo ponte tibi monstrando feci figuram aliam in corpore suo figurando tres illos gradus: ut optime nosti. Primum scilicet in pedibus secundum in latere: vel in costa perforata ter-

tinis in ore in quibus posui tres anse me statui: videlicet statum imperfectum perfectum et perfectissimum in quo realiter attingit et pervenit ad excellentiam intimi amoris esse dendo tibi pariter in quolibet quid est illud quod aufert imperfectio: nempe per quam viam itur ad eam. Et de occultis deceptionibus demonum dixi: et de proprio amore spiritualitatem tibi loquendo de repachensionibus in tribus istis statibus quas mea clemencia facit. Et primam repachensionem posui quam facit hominibus in vita priusquam a eorum peccato discedant secundam in morte quantum ad illos qui moriuntur in peccato mortali de quibus ego posui tibi q̄ ibant sub ponte per viam diaboli narrando tibi miseras eorum. Terciam vero repachensionem quam facit in generali iudicio alia qua tibi narrando de penis damnatorum: atq̄ de gloria beatorum cum unusquisq̄ doctem sui corporis accepit. Item promisi tibi: et promittor: q̄ cum multa sufferentia servorum meorum reformabo sponsam et ecclesiam meam invitando vos ad huiusmodi tollerantiam conquerendo recuz de iniquitatibus ministrorum impiorum: et ostendendo tibi pariter in quanta ipse excellētia posuit atq̄ reuerentia quam ego requiro et volo q̄ seculares eis tribuant. Et ostendendo tibi quomodo p̄ defectus ipsorum: vel excessus reuerentia circa illos nullo modo minus debet et quantum habeo molesti: et est mihi contrarius: qm̄ sit oppositū

Tractatus.

Fuit quodq; locutus de virtute illorum qui sicut angeli viuunt tanq̃ do simul cum hoc aliqua de venerā di sacramenti altaris excellentia. Item quia loquendo de dictis tribus istas duas anime voluisti scire de statibus lacrymarum et vnde precedit ordinate narrari tibi concordādo statum anime cum statibus lacrymarum. Dixi nāq; tibi q; vniuersę lacryme de fonte cordis egrediuntur seriose tibi causas huius assignādo atq; de quatuor statibus lacrymarum. Insuper et de quinto statu qui generat mortem aperte tibi narrari. Et quartę petitioni tue respondi qua me rogasti q; prouiderē in quodam casu particulari quod contingerat: et ego prouidi sicut optime nosti. Super his omnibus declarauit et differui tibi de prouidentia mea tam in genere q̃ in specie incipiendo a principio creationis vsq; ad finem mundi: et qualiter omnia feci et facio cum prouidentia summa et vniuersa vādo siue permittēdo vobis oia. Consolationes atq; tribulationes spirituales vel temporales propter bonum vestrum vt in me sanctificati sitis et veritas mea perficiatur in vobis. Veritas nāq; mea fuit et est ista quia creauit vos vt haberetis vitam eternam quam vtiq; veritatez vobis cū sanguine verbi vniuersi filij mei pateret. Item vltimo satisfeci desiderio tuo atq; promissioni quam ego feci tibi narrando videlicet de perfectione obedientie atq; de imperfectione obedientie et vnde procedit et quid est illud quod vo-

bis auferit obedientiam. Nam cum expesui pro quadam clauis generali et sic est et tibi narrari de particulari. Et de perfectis atq; imperfectis tam in religione q̃ extra religionem de quolibet aperte loquendo vtiq; etc et de pace quam exhibet obedientia et de guerra quam irrogat inobedientia et quantū inobediēs decipit seipsum addendo atq; vclārādo q; per inobedientiam. Vnde mors venit in mundum. Nunc ego pater eternus summa et eterna veritas cōcludo parenter vos ex obedientia incarnati verbi videlicet vniuersi filij mei vitam eternam obtinere. et q; sicut oēs a primo veteri homine videlicet Adam contraxistis interitum atq; mortem sic omnes qui volunt obedientie clauem ferre cōtraherunt vitam ab homine nouo videlicet iesu christo dulcissimo filio meo de quo vobis feci pontē positiui celi sacra fuit vt transire possitis illeci per istam vltimam atq; rectam viam: que est via lucida et rectissima veritas cum clauis salubris obedientie et ita transitis illeci per tenebras vite presentis et vltimo cū clauis verbi mei celum innocentis vobis apertum. Modo te cum ceteris amicis et seruis meis inuito ad festum quia cum fletu et oratione cōtinua et humili mundo volo facere misericordiam. Curras ergo mortua per hanc viam veritatis et postea minime reprecenderis de mortu lento quia plus a te requiram nūc q̃ antea postquam tibi manifestauim teipsum in veritate mea. Et

Sextus.

ominus eane ne vnquā egrediarto
a cella notitię sine cognitionis tue
sed in ipsa conserues et erpēdas the
saurum a me tibi traditum: qui the
saurus est vna doctrina veritatis
fundata super firmā petra viua vi
delicet vnigenito filio meo christo
dulci iesu: que doctrina vestita ē su
gentilissima luce per quam tenebre
destruuntur. Ipsa igitur induario
in veritate filia mea dulcis et aman
tissima.

Quomodo hec anima deuotissi
ma deo valde regratiatur et oratio
nem effundit affectuosam pro san
cta ecclesia et vnīuerso mundo et vir
tutē fidelis cōmendās imponit sine
quic operi. *Capitulu.*

Tunc hec anima deuotissima
postq̄ viderat cum intellect⁹
oculo et mediante lumine sanctissi
me fidelis cognouerat veritatem: et
ecclesiā virtutis obedientie ac
ipsam recto sensu percepisset et ipsas
affectu degustasset cū ineffabili desi
derio speculando semetipsam in di
uina maiestate gratias referebat et
ait. Gratias tibi pater eterne quia
non desperisti me tuam facturam:
nec auertisti faciem tuam a me ne
q̄ contempsisti desideria mea. Tu
nāq̄ lux nō attendisti tenebras me
as: tu vita nō attendisti mortem
meam: neq̄ tu medice vilipendisti
grauem infirmitatem meam. Tu
paritas eterna non desperisti me lu
to plenam atq̄ mīsero infinita tu

infinita me infinita. Tu sapientia
summa: me stultam: propter hec et
alia mala plurima et defectus innu
meros qui sunt in me non contem
pisti me: neq̄ me spauit bonitas
tua: sapientia tua: clementia tua: bo
num tuum infinitum et inextinguibi
le. Sed in lumine tuo mihi lumen
exhibuisti in sapientia tua cognoui
veritatem in clementia tua inueni
caritatem tuā et tōq̄ dilectionem pro
ximū. Quis ergo te coegit ad hec
Non aliqua mea virtus immo so
lum tua paterna caritas. Idcirco igit
tur idem amor te compellat ad illu
minandum oculum intellectus mei
lumine fidei et intelligam et agno
scam veritatem tuam mihi paucha
ctam. Da mihi domine vt memoria
mea inuentatur capax ad retinen
dum beneficia tua. Voluntas arde
at igne dulcissime tue caritatis qui
sanctus ignis faciat corpus meum
effundere sanguinem datum amore
sanguinis et me cum clauī salutaris
obedientie portā celi aperire. Istud
idem exoptulo pro qualibet crea
tura rationali tam in generali q̄
in particulari et pro corpore misti
co sancte matris ecclesie. Ego fate
or et non nego quia tu videristi me
priusquam essem et q̄ amas homi
nem ita q̄ assimilaris quodammodo
illi q̄ ex amore nimis isatnas.
O deitas eterna. O eterna trini
tas que per vnionem vniūc nata
re fecisti tantum valere peccatum
sanguinis vnigeniti filij tui. Tu
trinitas eterna es quoddam ma
re profundum: tu quo quanto

Tractatus.

plus quero plus inuenies: et quanto
plus incho plus quero te. Tu quod
dammodo insatiabiliter aiam satias:
quoniam in abisso tua ita facias aiam
q̄ semper remanet clariens atq; sa/
melica te trinitas eterna peroptas
desideransq; te videre i lūmē in lūmī
ne tuo. Sicut ceruus desiderat fon/
tē aque viuentia desiderat aia mea
corpus illud egredi tenebrosū et
in veritate videre te sicuti es. O q̄
vix erit abscondita facies tua ab ocu/
lis meis. O trinitas eterna ignis
atq; caritatis abissus amodo dissol/
ue nubem huius mei corporis quia
cognitio quā dedisti mihi de te in
tua veritate artat et valde me cogit
optare depositionē grauedinis hu/
ius corporis atq; reddit auidaz ad
exhibendam vitam hanc ad laudē
et gloriā nominis tuiq; gustauī et
vidi cū lumine intellectus in lūmī/
ne tuo abissum tuū eterna trinitas
atq; pulchritudinem creature tue:
propter quod in tuēdo incipiam in
te videri me fore tuam imaginem: do/
nāne videlicet mihi te pater eter/
ne de potentia tua et de sapiētia tua
intellectu que sapiētia vniūgenito
tuo est appropriata. Spūs vero san/
ctus qui procedit a te patre et a filio
tuo cū sit mihi voluntates per quā
me facis sapientem ad amandum. Nā
tu trinitas eterna facies es et ego fa/
cturus de cognoui te illuminante
in recreatione quā de me fecisti per
sanguinem vniūgeniti filij tui et p̄p̄i/
oca tuus et de pulchritudine factu
tuus. O abissus. o trinitas eterna
o abissus. o mare profundum: et quid

maius mihi dare poteras q̄ teip̄m.
Tu es ignis qui semper ardes et nō
consumis. tu es qui consumis calo/
re tuo quēcumq; proprium amocet
anime. Tu es iterum ignis qui tel/
lis omnem frigiditates et illuminas
mentes lumine tuo cum quo lumē
fecisti me cognoscere veritatē tuā.
tu es illud lumen super cū lumē quō
tas intellectus oculo supernatura/
le lumen in tanta perfectione et ba/
bundantia quod etiam lumē fidei
per ip̄s magis clarificatur in qua
fide video meaz animā habere vi/
tam et in illo lumine recipit in se te
lumen. Nā in lumine fidei acquirō
sapientiā in sapientia verbi filij tui
in lumine efficio: fortis et constans
atq; perseverans in lumine fidei
acquirō sp̄m q̄ nō permittes me in
via desicere. Nē illud lumen docet
me viā in per quam ambulem et sine
illo lumine in tenebris ambulare.
Et ideo petui pater eterne q̄ tu il/
luminas me lumine sanctissime fi/
dei. Vere lumē istud est vnum ma/
re quod nutrit animam quousq; to/
ta sit in te. O mare pacificum trini/
tas eterna huius maris aqua non ē
turbida et ideo non exhibet aliquē
timorem: imo dat notitiā verita/
tis: hoc ē aqua clarissima et res ocul/
tas aperte manifestat. vnde vbi ba/
bundat lucidissimum lumen fidei
tue anima quasi clarificatur de eo
quod credit. Nē et est speculum fidei
duz q̄ tu trinitas eterna me cogno/
scere facis: qd vū amoris manu tene/
tar corā oculis anime mee represen/
tat me in te que sum creatura tua.

Sextus:

Ign. huius lumine speculi repaſcen/
ta ut mihi atq; cognosco te summi
bonum: bonum super omne bonu:
bonum felix: bonum incompaſcibi/
bile: bonum inſolubile: ipſu chriſtu
dñm super omnem pulchritudi/
nem: ſapientiam super omnem ſapi/
entiam: quia tu ea ipſa ſapientia: tu
eibus angelorum cum igne carita/
tis te dediſti hominibus. Tu veſti/
mentum obſperiens nuditatē me
am in paſcis nos ſemelicos tua dulce
dñe quia dulcis es abſq; amaritu/
dinē quaeſq;. O trinitas eterna in
tuo lumine quod mihi dediſti et re/
cipi mediante lumine fidei ſan/
ctiſſime cognoui te declarante per
multas et admirabiles declaratio/
nes vſq; magne perfectionis ut cū
lumine et non cum tenebris amodo
tibi ſerviaſ atq; ſim ſpeculum vite
ſancti: et ita reſurgam a miſerabili
vita mea qua ſemp in tenebris huc
uſq; tibi ſervivi. Non enim agnoui
veritatem tuam et ideo non amavi
eā: ſed quare te non agnoui: quia
te nō vidi. Quare vero te non vidi
cum lumine ſanctiſſime atq; glorio/
ſe fidei: quia nebulae propiā amoris
obſcuſcavit oculum intellect⁹ mei.
Sed tu veritas eterna diſſoluſti cū
lumine tuo tenebras meas. Et quis
poteris altitudinē tuam attingere
et tibi referre gratias te tam inimi/
ſo dono et de tam amplis beneficiis
que mihi conceſiſti atq; de doctri/
na veritatis quam mihi nunc exhibi/
uiſti. Que quippe doctrina ē una
gratia particularis vſtra gratiam
generalem quam das aliq; creatu/
ris.

Voluiſti nāq; condeſcendere ne
ceſſitati mee ac aliarum creatura/
rum que in ſururum tanq; in ſpecu/
lo in ea reſpiciendo ſpeculari veſi/
derabunt. Tu ergo domine pro me
tibi mitte: ſi reſpondeas. Tu qui ve/
diſti ſanſ: acias atq; reſpondeas pro
votis inſundendo videlicet in me
lumen unum gratie ut cum ipſo lu/
mine tibi gratias referas veſti me
et fac ut induam te veritatem eter/
nam ut ego curam hanc vitā vſq;
mortalem cum vera obedientia et
cum lumine ſanctiſſime fidei de quo lu/
mine videtur q; animam meam
de nouo nunc incubeas.

Deo gratias Amen.

Hic incipiunt quedā orationes
 de multis per beatā Caterinam de
 senis sororem de p̄sua beati Domini
 ei fundatoris ordinis fratrum predi-
 catorum solēniter canonizatam per
 summū p̄ficerē Iſtū secundū dū
 ipsa esset in abstractione a sensibus
 facte. Et a quibusdam de verbo ad
 verbum prout in suo vulgari ab ipsa
 virgine sacra proferebantur in lati-
 num collecte. Quartū orationū ipsa
 plures fecit cum esset in quinq̄.
 de quibus hic in principio due ha-
 bent. Istas fecit i Janna de qui-
 bus p̄r h̄etur h̄c una. Quāplures
 ē fecit in Roma ab anno domini.
 M.ccd.xxv. usq̄ ad annū domini.
 M.ccc.lxxx. in quo anno ibidē mi-
 grauit ad celū die penultima men-
 sis aprilis. De quib⁹ orationib⁹ Ro-
 me factis consequēter hic habētur
 aliquę vj numero. xvij. De oratio-
 nib⁹ aut̄ suis quasi inumeris quas
 fecit in Senis: in Florentia: in Iſ-
 fis: et in multis alijs italie locis nō
 cōsimili nulla hic habetur.

Oratio ipsius beatissime virgis
 facta Aninioni pro statu ecclesie tē-
 pore rebellionis terrarum dicte ec-
 clesie.

Deitas deitas: inef-
 fabilis deitas. O sū-
 ma bonitas: q̄ solo
 amore fecisti nos ad
 imaginē et similitudi-
 nē tuā nō vidēdo fiat

q̄ creasti hoies sicut cū fecisti cete-

ras creaturas: s; vidēdo faciam⁹ h̄-
 minē ad imaginē et similitudinē no-
 strā amor ineffabilis: vt in hoc tota
 trinitas p̄sentiret: et dedisti ei formā
 ipsius trinitatis in posētis anime.
 Mōstrā in formā tui pater eterne
 qui sicut oīa cōseruas i se: ita ipsa re-
 tinet et cōseruat quicquid intellectus
 videt et intelligit de te: vñ id cogno-
 scit participat sapientiam vniuerſi
 tui. Dedisti ēr homini voluntatē sp̄-
 ritus sancti: q̄ quasi man⁹ p̄let⁹ tuo
 amore lenans se caput quicquid in-
 tellectus nōscit de tua ineffabili bo-
 nitate: ip̄et memoriā et affectū de
 te de quo gratias ago tibi p̄pter in-
 finitū amorē hui⁹ mūdi quē ostēdi-
 sti: donādo nobis intellectum pro co-
 gnoscēdo te: memoriā pro cōseruan-
 do te in se: et voluntatē et amorem pro
 diligēdo te sup oīa sicut rōnabile ē
 et tūc p̄stare vt amorē h̄c neq̄ de
 mon: nec alia creatura in se rōnē ha-
 bens possit nobis auferre inuitia.
 Iudicat itaq̄ hominē vidēdo tan-
 tū se a te diligī nō amare factorē su-
 um cui⁹ viuere semper in te est. O
 eterna bonitas in te video q̄ postq̄
 p̄ nostrā fragilitatē cecidim⁹ in pu-
 tredinē peccatorum in obediēte tū-
 bi primo patri constrinxit te amor
 ap̄te oculis pietatis tue mittēdo no-
 bis miseris filiū tuū verbū incarna-
 tum velatū nostra misera carne: no-
 stra mortalitate vestitū: deū verum
 et vñ iēsu xpm reconciliatore: et
 informatore: et redēptorē nostrū.
 Et q̄ tu valor verbū iēsu amor pa-
 tris mediator factus es: guerre no-
 stre cum creatore nostro facis vna

grā pacem pūctis inobedientia: et iniquitates nostras super sanctissimū corpus tuū factus obediēs vīq; ad opprobriōsam mortē crucis.

Satissaciōis simul insurie patris tui et culpe nostre vindicādo cū sup̄ temetipso. Peccavi dñe miserere mei quocūq; cōsiderādo me p̄to re; perio a mortē sc̄p̄prehensibilē ex te dōne iesu de⁹ me⁹ ad creaturam forme tue: vñ excusabilis nō ē si te nō diligat. Nā tu de⁹ et hō ab hīs hoc vt te diligere cū nō essem amasti et locuti me capacem notitiē et infinitē potētiē et bonitatis tue. Et quicquid vōlo diligere qđ hēat in se cē regio in te. peccatū aūt qđ nō hēt sed priuat eē nō cadit in te. Et iō dignū ē odio nō amox: si velim⁹ velli diligere vt tenemur. Viderem⁹ in te tuā inestimabilem deitātē: qđ si hominē: tu homo es indicibilis puritatis: et si velim⁹ ad velli dirigere iesū. Tu sicut isti p̄p̄riā sanguinem redēptiōis nostre inestimabile potētū eripēdo nos de fuitate peccati. Tu es itaq; vñs fuisti pater: frater: magister: amicus et socius noster: cōuertēdo hominē et benignitate et insuperabili caritate tua. O eterna deitas quid tibi ex his grati ego mīsera creatura retribui: cū summe sapientie et infinite potētiē et bonitatis existas. Tu pulchritudo purissima: ego putridissima creatura. Ego mortuū vita p̄hēnis. Tu lux: ego tenebrē. Tu sapientia ego stultitia. Tu infinitus ego caduacq; omni die finis proximū. Tu medicus ego infirmus et fragilis peccatrix que perdēdo me et tēpus mei

decursum inutiliter extra te nūquā voluerisse te video: qui traxisti nos ad te et semper ad te per gratiā retrahis si p̄mittimus et nostra voluntas tue maiestati sanctissime non rebellet. Deu me peccavi dñe miserere me: ne respiciās eterna bonitas ad nras misērias qđ et nobisip̄is p̄traxim⁹ recedēdo ab infinita bonitate tua et aīas nostras a suo obiecto p̄o p̄o remouēdo: sed oīo p̄ tuā misēricordiā qđ sine fine ē: ap̄i oculū tuū me clemētiē et pietatis et respice ad vnicā sponām tuā aperies oculum vicarij tui in terris vt non amet te propter se: nec se p̄ se: sed pot⁹ te et se p̄ te diligat: qđ dñs amat te vel se p̄ se p̄imus qđ ip̄se vita et mors nra mors. Linq̄uātū sollicitus nō ē recurre p̄rare nos oues p̄ditas. S; si amet te et se p̄ te vīnim⁹ vñ a bono pastore creplū vite recipim⁹. o summa et ineffabilis deitas peccavi et nō sum digna errare ad te: sed tu potes facere me dignam. Idunias itaq; domine deus meus peccata mea et ne respicias mīseriam meam vnūq; cor pus a te habeo quod tibi reddo et offero. Ecce carnem: ecce sanguinē: cūsumatur: destruat̄. Scindant̄ etiam et triturentur ossa euj me dūllis meis: pro vicario ip̄so sponso vnicō spon̄e tue: et alijs pro quibus oīo si fueris in voluntate tua: pro quo vicario humiliter desce: erudit: vt tuā voluntatem aspiciat: amet et faciat ne peream⁹. Quā ei cor nouum deus vt semper crescat i gratia tua: et sit sc̄tis in erigēdo veritū kissime crucis facie do nos gratie

participes et fideles sicut participa-
mus et nos fructus salutis passis
et sparsis sanguis tui vniuersi agni
sine macula. Peccant vñe eterna
deitas miserere mei Amen.

*O*ratione eiusdem pro ministris ecclesie.

Quoniam tu es in quo velut pi-
lles nutritur ale et tempus vs re/
quiescit in te passio et visionem
anteriorum confirmando velle altissime et
eternae voluntatis tue quod a nobis vult
in sanctificationem nostram. et ideo anima
hoc respiciens et sua se expoliat tuam
in induit voluntatem. Et hoc videtur
esse optimam signum in te manentium si
creati voluntate propria et creaturam
peccatum velle tuum non ipsos modo
sequantur et ex propriis mundi non gau-
descent potius in aduersis quoniam iter te
et ipsos media sunt ut sicut ignis au-
rum ita ipsa probent an iudicent ipsi. Sin
voluntatem tuam more amittunt etiam.
Et ideo aduersa huiusmodi amara sunt
sicut cetera a te creata que omnia bo-
na sunt et vili vili vili excepto pec-
cato quod a te non est sed ego misera vili
gendo peccatum semper perdidit tempus vi-
tini obsequium. Peccant vñe misere-
re mei. Punias vñe peccata mea et
iniquitates meas auerte. Purifica
me eterna et ineffabilis deitas et cran-
di suam tuam orationem ad te ut dirigas in
te corda et voluntates ministros sue
matris ecclesie spiritus tue ut sequantur
signum saginatum pauperem mansuetum
et humile per viam sanctissime crucis
tuo celesti non ipsos more caduco.

Sint itaque creature angelice et terre-
stres angeli in hac vita quod consicere
et ministrare huius corpus et sanguinem
vniuersi filii tui agni immaculati
ne sint sicut alia ratione carentia ad
hoc indigna sed vñas vñas pietas
te ante pacis et balnea eos in tran-
quillo mari benedictis tunc quod non
expectent ultra perdendo tempus vti-
le quod tibi sunt pro inutili quod non habent.
Peccant vñe miserere mei. Audi
vñe vocem meam et cran- di miseram suam
tuam clamantem ad te patrem piissimum et
pro omnibus filiis quos tradidisti mi-
hi ut eos singulariter dirigas propter
tuam caritatem imensam summe eter-
ne et ineffabilis verus deus. Amen.

*O*ratione eiusdem facta Janne ad re-
monendum papam gregorium de propositis
retrocedendi terminato in concilio
per contrarietates accessus ad vires
in qua videtur obiectis contrariis
et quod officiales curie possint
officia gerere sine offensa tibi et primi.
iñ!

Quoniam omnipotens eterne deus o-
mnipotens et dulcissima ca-
ritas in te vides et cordi tunc quod in
es via veritas et vita per quam oportet
tunc accedere omnes homines venturi ad te
quam tua ineffabilis dilectio dirigis
et format de sua nobilitate sapientie vni-
uersi filii tui vñi nri iesu xpi. Tu
es ille eternus et ineffabilis deus
qui mortua humana generatio per
sue fragilitatis miseriam solo amore et
clementissima pietate motus mis-
isti nobis ipsam veram vitam et vitam no-
stram iesum christum filium tuum nostram

mortalis carne voluisti et voluisti quod
non veniret cum delectatione et populus
huius caduere secularis cum angustia
penuria et tormentis: et ipsam tuam
sciens et faciens voluntatem pro no-
stra redemptione spectis mundi peri-
culis et inimici oblatuulis ut morte
morte vinceret factus obediens usque
ad mortem acerbissimam crucis. Nunc
quod ego a morte incomprensibilis tu
idem es qui mittendo vicarium tuum ad
recuperandum filios mortuos per re-
cessum ab inobedientia sancte ma-
tris ecclesie unice sponse tue mittis
cum cum angustia et periculis quodam
modum misisti dilectum filium tuum redem-
ptorem nostrum ad liberandum ipsos fili-
os mortuos a pena inobedientie et
morte peccati et fragiles homines crea-
ture tue indicat pravo et presumptuo-
so iudicio et affectu carnis in patri-
am partem ut voluntatem tuam et fructum
salutis eorum ab inimico recepti im-
pediant: ipsius tuum in terris vicarium
a te salutis tua legatione vincunt.
O a morte eterne isti non timet mortem
nec se corpore et indicat secundum sensum et
amorem proprium non secundum verum iudicium
tuum et profunditatem sapientie maiesta-
tis tue. Tu posuisti es pro regula no-
stra et porta per quam oportet nos trans-
ire: et ideo in laboribus et angustis gau-
dere debemus sicut tu dixisti quod ad
hoc nati sumus et mundus et caro no-
stra miserrima non nisi amaritudinis
fructus producant et tua admira-
bili providentia ut de eis non gauderemus
nec in eis speremus: sed de fru-
ctu salutis et tuis donis celestibus
gloriamur. bene itaque debet gaudere

et vicarius tuus dum sequitur vel-
tuum et institutum iesu christi qui dis-
solvit aperuit et dissolvit sanctissimum
corpus suum propter nos et dedit su-
um sanguinem ut lavaret peccata
nostra: ut saltem nobis sua ineffabi-
li pietate captaret: ipsi vicario tuo
dedit claves ligandi et solvendi ani-
mas nostras ut voluntatem tuam et eius
vestigia sequeretur. Pro quo san-
ctissimam tuam clementiam supplico:
ter oro ut purifices cum iura ut cor-
pus ardeat sancto desiderio recu-
perandi membra perperdita ita ut ea
recuperet per auxilium ecclesie po-
tentie tue. et si tarditas sui tibi a morte
eterne displicet punias propter eam
corpus meum quod tibi offero et red-
do ut illud flagellis affligas et ve-
struas prout fuerit in voluntate tua
Peccavi domine miserere mei. Tu
deus eterne tu es philocephus de-
factura tua cum ineffabili gratia et
clementia tua: ideo tuum vicarium
mittis ut eam percuntem recupe-
ret de quo ego indigna et misera pec-
catrici gratias ago tibi offensus do-
nitas et inestimabilis caritas verus
deus pudeat hominem filium. Nunc
quod solo amore a morte tui unigeni-
ti redimisti non sequi voluntatem
tuam qui non vis nisi sacrificatio-
nem nostram de deus eterne qui ex
caritate divina homo factus es et ex
amore unicus es nobis et mittis id est
nobis vicarium tuum ad ministran-
dum nobis spirituales gratias san-
ctificationis nostre et perditionum fil-
iorum recuperationis ut ipse tan-
tissimo voluntatem tuam sequatur.

nō accēdat p̄silio carnis iudiciū
sū scilicet amorē p̄pitiū nullūq;
aduersitatibus terreat. Et q̄ oīa de
ficiunt: nisi in te sūme deuotō respici
as peccata mea q̄ clamo ad te: sed
erandi seruā tuā p̄pter clementiā
tue ineffabili caritati. Tu re
cedendo a nobis: nō omisiisti nos o:
p̄p̄no cōcedi dimisiisti nobis vicariū
tuū qui dat nobis baptisimū spiritū
sanctū: et nō n̄ semel sicut baptisimo
aque locū semel sumus: sed semp la
uat nos p̄ sanctā penitentiā: et pecca
ta nostra astringit. Tu cū improp
rijs uenisti ad nos: et nos recedendo
a te iudicamus sūm carnē: et amore
p̄pitiū. Tu es pallidus q̄ creatu
re tue semp vacuam gratias tuas.
Spoliando unicam sponām tuam.
Fac igit̄ eterna pietas ut vicarias
tuas sit cōmestor: animarū et tui ho
noris sancto desiderio ardens: et ad
herens tibi solūq; tu es a lea: et eter
na bonitas absterge p̄ eā infirmita
tes nostras re. ntegra sponām tuā
suo salutari p̄silio et opibus uirtuo
sis. Reforma ē et eterne deus vitam
uītoꝝ seruop tuorū: altitūm ut se
quantē te solū octū in corde simplici:
et uoluntate p̄fecta: et non respicias
mei miserā que oro p̄ ip̄sio: sed plā
ta eos in uiridario uoluntatis tue.
Benedico te pater eternē ut benedi
cas hos famulos tuos: ut siāt despe
etores sui ip̄sio p̄p̄ te: et sequantē so
lam puritatē uoluntatis tue que so
la eterna et p̄petua est p̄ quibus oī
bus gratias ago tibi.

Oratio eiusdem: in abstractione

post cōmunionē facta die ueneris.
xviij. febr. xlv. ccc. lxxiij. iij.

O Altia et cōna trinitas: et amor
inestimabilis. Et si tu uocas
me filiū ego dico te esse sūmū: et eter
num patrem. Et sicut tu tribuis mi
hi temetip̄siam cōmunicando mihi
corpus et sanguinem uiscenti dile
cti sui et in quo uas mihi totū te
deum et hominem ficio amor inesti
mabilis: p̄p̄to quod cōmunionē me
corpore mistico sancte matris ecclē
siet uiscenti cōcorpore christule re
ligionis. In igne enim tue caritatis
nouī quod in hoc cibo uis animam
delectari. Tu inestimabilis amor ui
disti et cognouisti me in te: q̄ i tuo
lumine me uidisti. Ideo phylōcap̄
pulchritudine creaturę tue et amo
re ipsam de te traxisti: creasti illā
ad imaginem et similitudinē tu
am. Ego autē creatura non cogno
scēbam propter hoc te in me: nisi in
quantum uidebā imaginē ipsam
et similitudinē tuā in me. Sed uel
nam: et ego uiderem et cognoscerem
te in me. Et sic ut de te omnes perfe
ctā cognitionē haberemus: uel hēre
possemus unū te nobis uiscenten
do a sūma altitudīe deitatis tue: ut
q̄ ad uirtutū latūz humanitatis n̄re
q̄ cūq; ibecillitas intellectus mei nō
poterat comprehendere: imō nec in
tueri altitudinē tuā. Ideo ut par
tate mea capere possem ipsam tu
am altitudinē paruulū te fecisti
includendo magnitudinē deitatis
tue i paruitate n̄re humanitatis
et sic manifestasti te nobis in uerbo

unigeniti tuificent ergo cognoui te
in meo abusus caritatis. In hoc igitur
verboso alia et eterna trinitas
estimabilis amor manifestasti te et
veritatem tuam nobis maxime in
effusione sanguinis sui: quia tunc vidi
mus potentiam tuam: quia potuisti nos
in ipso sanguine lavare a culpa nostra:
et cognovimus et sapientiam tuam: quia
ecce humilitatis nostre qua operui-
sti huius tue divinitatis cepisti de-
monstrare: auferendo ab eo vultum quod
habebat supra nos. Iste sanguis omni-
datus nobis est caritate: quia ex solo igne
amoris nos taliter redimisti: cum non
indigeas nobis: sic perfecta est no-
bis veritas tua: quia vix creasti nos: ut
nobis vitam eternam largirearis. Ista
quod est veritatem novit creatura tua.
Per ipsam verbum unigenitum tuum
enim enim non poterat videri veritatem
istam quia caligaverat oculus eius
obfuscatus velamine culpe. Erube-
sce: erubescere creatura adeo tuo facta:
et taliter exaltata ac honorata non
nosse oculi inestimabili amore carita-
tis sue descendisse ab altitudine del-
taria: usque ad infimum latius huma-
nitatis tue: ut cognosceres cum i te.
Peccavi vix misere mei. O quam
rabile est quod cum cognosceres crea-
turam tuam. In terra quid esset: et preui-
deres ipsam operaturam iniquitatem: et
veritatem tuam minime. Secuturam in-
hilominus creasti ipsam. O amor
estimabilis. Et cui vicio tuo anima
mea vicio libero pater eterne: Sup-
plici clementissime pater quatenus
condicis nos: et oculos tuos igne ca-
ritatis tue. Et disponis omnes ad re-

cipiendum orationes et doctrinam
que ex tuo lumine et caritate fundi
turant fundi debent. Veritas tua
vult querite: et invenietis. Petite
et accipietis: pulsate et aperietur vo-
bis. Ego miserrima pullo ad hostiam
veritatis tue: et peto ad aures tue ele-
mentie misericordiam pro mundo:
et singulariter pro sancta ecclesia: quia
doctrinam verbi cognovi: quia continue
pascor de hoc cibo. Et postquam sic
placet tibi non finas me fame perire.
O anima mea quid facis: an igno-
ras te continuo videri a domino deo?
Scias te nunquam posse ab oculo
eius abscondi: tui nihil occultum est
bene potes aliquid abscondi ab oculo
creature: nunquam autem a suo. Pone
ergo finem et terminum iniquitatibus
tuis: et creata remittisquam. Pecca-
vi vix misere mei: tempus est tibi
a somno surge. Tu trinitas eterna
vis quod exsurgatur creatur tue. Et
si non surgimus in prosperitate mit-
tis adversitatem: et ut perfectus medi-
cus cum igne tribulationum inces-
dis vulnera quando non sanat: nec
prodest victio consolatio et pro-
spicitas. O pater eterne. O caritas
increate. Ego sum plena admiratio
ne: quia cognovi in lumine tuo quia tu
vidisti et cognovisti me: et qualiscumque
rationabiles creaturas generaliter
ac particulariter priusquam nobis esse
redidisti: et similiter vidisti primum
hominem Adam. Nosti etiam cul-
pam secuturam in obedientie sue in-
cogitabile: et in alio generale quod erat se-
cuturum per eum. Et cognovisti quia culpa
et huius

impediebat veritatem tuā: Imo im-
pediebat creaturas rationales: ut nō
adimpleretur in eis. Non puenien-
do ad finē ad quem eas creaveras.
Tidisti et i te penā locuturū verbo
filio tuo: ut restitueret humanū ge-
nus gratiā veritas tuā compleret
in nobis. In quo lumen nom q oia
pceuidisti. Quō ergo pater eterne
creasti hūc creaturā. Ego de hoc stu-
pefacta sum valde vere video: q in-
dicat mihi qd et nulla alia cā: hoc
fecisti nūq: cū lumine tuo vidisti
te cogi ab igne caritatis tue ad cre-
andū nos nō obstantibus iniquita-
tibus quas cōmissuri eramus pira-
te eternā patrē. Ignis ergo carita-
tis te coegit. O amor eterne licet in
lumine tuo videres oēs iniquitates
quas factura erat creatura tua: con-
tra te bonitatē infinitā nō sinxisti te
nō videres: sōlūmodo firisti: et fir-
masti. ych tuū in pulchritudinem
creature de qua velud infatuatus ē
ebrius philocap⁹ cor: et amore ip-
sū et te traxisti vādo ei esse ad ima-
ginē et similitudinē tuā. O veritas
eterna tu declarasti mihi idigne ser-
ue tue veritatē tuā: q v3 amor coc-
git te ad credēdū ipsā: nequāvis vide-
re: q offensura erat te noluit cari-
tas tua qd figeres oculū i hac visio-
ne: nō auertisti oculos tuos ab ip-
sa offensā: firisti sōlūm: in pulchri-
tudine creature si enī pncipalem vi-
sionē posuisses in futurā offensā
oblitus fuisses amonē quem bēbas
ad credēdū hōiem. Non enim hoc fu-
it abhōensum tibi: sed firmasti te in
amore: quia nū aliud es quā ignis

amoris. Et ego et defectibus meis
nūquā te cognoui. Sed concede er-
gā amor vultisti me q finit: figuris
de corpore meo p honore nominis
tui: nec vltius manū induta me.
Recipe et eterne pater hūc qui me
cōmunicauit. Eruc cū sc: et ab ipso
mei solue cū et velli es eterna volū-
tate tua ac ipm in te liga cū insola-
bili natura: ut sit odorifera planta in
viridario sancte ecclesie largire que
so clemētissime pater dulcē benedi-
ctionē tuā: i sanguine filij tui ab-
luc facies aīa: et mīseram. O amor
amor ego pctō q des mihi mortē.

Oratio eiusdem facta in die san-
cti Thome apostoli. v.

O Eiras veritas eterna veritas
verus amor qui p vnionem
humanitatis verbi tui vni nostri te
su christi es oipotēt veritate tua de-
disti nobis depditis lumen sanctissi-
me fidei q est pupilla oculi intelli-
gentie nostre qua videmus: et noscē-
mus vep obiectū aīe tuā videlicet
inestimabile veritatē: et fecisti ipm sē-
lūm tuū vni nostrū sacrificiū tibi
immaculatum p nobis ponens cū la-
pidem angulārē: et colūnā firmū
mā stabilitatis sancte matris eccle-
sie vnice sponse tue quig ab olim vī
spouisti renouare ipsā ecclesiā no-
uā et fructuosiorib⁹ plantis et tūc
nullus potuit infringere tuam san-
ctissimā voluntatē que eterna
et incōmutabilis ē Ne respicias pec-
cata nostra quibus indignā me re-
cognoico orare ad accipiēdū peccatū

nostra tua clementissima pietate ab-
sterge hodie p virtutē huius sancti
apostoli Thome et purifica alas me-
as amor mensurissime deus: et exaudi
servū tuū clamantē ad te: quia ignis
p̄tinuo urens es nūquā tū tibi gra-
tia p̄sumis licet p̄sumas semp̄ quie-
quid h̄s ala extra te. Tre igne sp̄iri-
tus tui et p̄sume ac eradica fundit̄
oēm amorē: et affectū carnis de cor-
dibus novellas plantas quas inse-
rere dignat̄ es corpori militico eius-
dem sancte matris ecclesie. Trāser
eas de mūdānis affectibus in viri-
darū affectus tui: et da eis cor novū
cū vera notitia voluntatis tue: ut
isti despectores mūdū sui ipsius ac
p̄p̄ri amoris effecti. Imbuantur fo-
servore amoris tui ac sacri fidei ze-
latore. et virtutū p̄p̄ te relicti sal-
lacibus cupiditatibus: et p̄p̄is hu-
sus caduci seculi sequant̄ te solūm
p̄p̄ tui puritate mūdissima et fer-
vida caritate. Itaque director n̄re
salutis. Sponsus hic novus eiusdem
ecclesie tuo semper virrigat̄ p̄silia.
Mundos et puros: tū p̄moneat re-
ceptet: et audiat et alie plantę tue nō
missime sicut angeli tibi assistāt i ce-
lis ita assistāt dñō n̄ro vicario tuo i
terris in reformationē eiusdē San-
cte matris ecclesie s̄m cor tuū in cor-
de simplici: et actione p̄fecta ac repu-
tent se putant liberos noniter cor-
pori dñi nostri iesu christi a quo sap-
flues: et instructuos quodāmodo
sua admirabili p̄videntia: et absq̄
miserio h̄is abicidisti. Et cū ip̄so
iesu iam nascere et p̄ficiēte virtutū
bus: et etate nasci: ipsi eidē ecclesie

similiter proficiant exemplis: et mo-
ribus virtuosis: ut sicut nona inser-
ta flores magis edociferos et fructū
ameniores naturali a te tradita vi-
sp̄ositione producant: ita etiam refe-
catis motibus omnis carnalis affe-
ctū tuo celesti dono quo sanctos apo-
stolos rore sancti sp̄itus perfudisti
inserantur eis novelle virtutes red-
dentes tibi suavitatem odoris: et ip-
si sancte ecclesie reddant amenitatē
virtuosorum actuum: et operis fru-
ctuosi: ut sit reformatā i eis tua sp̄s
sua. O amor eterne purifica hunc vi-
carium in se: et innocens exemplis
puritatis et innocentie alijs tribuat
in tue conspectu gratia: ut deseruiat po-
pulum sibi subiectum instruat hac
etiam infideles attrahat celestibus
disciplinis: et fructus eterne salutis
offerat tue incomprehensibili ma-
iestati: p̄ quibus omnibus ut exau-
dire digneris: ego miserabilis grati-
as ago tibi: summa bonitas verus
deus.

O ratio eiusdē facta in die cathe-
dre sancti Petri apostoli. vi.

Hic te o superne medice et amor
inestimabilis anime mee ver-
hemēter suspiro ad te trinitas eter-
na: et infinitas: ego finita proclamo i
corpore militico sancte ecclesie: ut de-
leas omnem maculam anime mee
per gratiam: et non tardes vitare
Sed per merita beatus conductoris
navicule tue. Sancti Petri. Cum
igne caritatis: et profunditate abis-
sus eterne sapientie expectanti au-
rilia tue sponse succurre. Et ne despi-

etiam desideria seruator tuor: sed iam
conducas nauiculam ipsar: acce-
pta: et ad te ocdies seruos tuos: ut re-
solutis tenebris appareat aurora lu-
cis plantator in ecclesia tua ex desi-
derio puro salutis animarum. Bene-
dictus ligamen quod benignissime
pater nobis tribuisti quo possimus
manus instrictis tuc ligare: videlicet
orationem humilem: et fidelem cum
ignito desiderio seruorum tuorum
quibus mediantibus promittis mi-
sereri mundo. Regratior tibi alta: et
eterna deitas quia promittis cito da-
re refrigerium sponse tue: et ego no-
uiter intrabo viridarium eius: et non
quam egrediar quousque implicas pro-
missa tua que nunquam fuerunt: nisi
si vera: vnde itaque peccata nostra po-
die vere deus: et laeta facies anima-
rum nostrarum sanguine vnguenti
filij tui disperso pro nobis: ut sic cla-
ro vultu: et integris: et animis redda-
mus ei passionis vices: mortui no-
bis vincendo sibi. Exaudi etiam nos
orantes pro custode huius tue caripe-
dre animas sancti columnas vicario tuo
ut facias cum qualem tui successore
huius vtuelli petri vis esse: et deo
ei modos necessarios ecclesie tue. con-
fiteor te promississe cito completurum
desideria mea igitur confidentius
oro ne tardes vltimus deus meus
promissa complere. Et vos dulcissi-
mi filij cum nunc sumus ad manus
et ipse est laborandi pro ecclesia christi
sti vera matre fidelis nostre propterea
hortor: ut vos iam plantati in ipsa
ecclesia sitis velut columne ipsius: et
communiter omnes cum seruaore ora-

tionis et opere actionis pulsis a mor-
re proprio: et omni pigritia labore-
mus in hoc viridario saluifice fidei
ut perficiamus voluntate dei eter-
ni qui nos vocauit ad hoc pro nostra
et aliorum salute: et pro vnitatem ipsius
ecclesie in qua salus est animarum
nostrarum.

*Orationem eandem facta die domi-
nico. xi. febr. ad ecclesiam vniuersam.*

Rateo: eterne deus facio: eter-
ne deus alta: et eterna trinitas
quod tu vides et cognoscis me: et hoc in
lumine tuo vidi: confiteor eterne de-
us: et video quod vides necessitate vni-
uersissime sponse tue et bonam volunta-
tem vicarij tui: quid est ergo quod
impedit quod non prosequatur eum pro
effectum bonorum operum: in lumi-
ne tuo vidi quod non noscitur: nisi abcon-
ditum est oculo tuorum in eodem lumi-
ne video quod in te prouidisti remedi-
um quod postmodum dedisti filio
tuo mortuo. Humano generi quod
remedium fuit verbum vnguenti
tuum: prouidisti etiam pro eodem
mortuo filio tuo aliud remedium.
Scilicet reservare cicatrices in cor-
pore ipsius verbi: ut continue clama-
rent pro nobis misericordia coram ma-
iestate tua: in lumine tuo vidi quod
ex igne caritatis reseruasti eam in cor-
pore suo: et non sunt impedite: ipse nos-
torum sanguinis pro corpore glorifica-
tione: nec ipse corpus glorificatum ipse
dicit: In te metipso igitur prouidisti re-
medium opportundi: ut reservare ci-
catrices in corpore: et sic principale

remedium prœdidisti reconciliatio/
nis creature tibi creatori per ver/
bum similiter: et hoc vidisti. In tuo
lamine videt nō ut q̄ prœdidisti hoc
omnia quia cui ip̄s est in ip̄o videt:
et absq̄ illo ē ambulare in tenebris.
O vultus amor in vidisti f te necē/
sitatez sancte matris ecclesie: reme/
dium quo indiget: et ipsam remedi/
um tribuisti: v3 orationem seruoꝝ
tuozum de quibuscūq̄ quoddam fiat mi/
rus cui ap̄dicitur mirus ip̄s ecc/
lesie spon̄s tue quibus clementia
tua spiritus sancti ministrat ignita
desideria reformationis etasle. Si
multiter video q̄ prœdidisti p̄ner/
sam legem meam: et cuiuscūq̄ ra/
tionalis creature que lex semper est
apta obuiare: et rebellare voluntati
tuæ: vidisti q̄ ipsam secuti erā/
mus: vere video q̄ nosti fragilita/
tem huius nature nostre humane
quam scilicet debilis est: q̄ fragilis:
q̄ etiam misera. Et ideo in sūmus p̄/
misor in omnibus prouidisti tu sū/
mus remediator: qui in omnibus cū
remediasti dedisti nobis arcē: et s̄p̄/
titudinem voluntatis: sciando eaz
cum hac debilitate carnis que vo/
luntas eaz fortis est: ut nec dementi/
us: necq̄ alia aliqua creatura p̄cua/
leat aduersus eas: nisi per liberam
arbitrium in eius manibus posi/
ta est: hoc volūtas assensit. O eter/
na bonitas. Et vnde ista fortitudo
in voluntate creature tue nisi a te.
Sūma et insuperabili fortitudine
Unde video q̄ participat de forti/
tudine voluntatis tue: quia ex vo/
lūate tua ip̄as dedisti nobis. Qua

re videmus q̄ tūc est vere fortis vo/
luntas hominis dum sequitur volū/
tatem tuam debilis autem quando
vilecedit ab ip̄a: q̄ ut dictum est de
tua volūate creasti: ideo in tua ma/
nū ē fortis: hoc oīa in lumine tuo
nō in voluntate nostra. Et sic eter/
nū pater indicas et demonstras forti/
tudinez voluntatis tue. Si enim in
p̄nulo membro ista est fortitudo
qua nūc estimabimus esse tuam qui
creator et gubernator es oīum: Quā
video in lumine tuo. Videlicet q̄
ista voluntas tua: quā dedisti nobis
liberā positā in manu liberi arbi/
trij. Videtur q̄ reboet a lumine
fidei: q̄ cum ip̄o lumine nōscit ho/
mo in lumine tuo eternam volū/
tatem tuam quam videt non velle
nisi sanctificationem nostram: ita q̄
lumen facit crescere et reboare vo/
luntate que nutrita a lumine sanctis/
sime fidei vivificat opera hominū
vnde pater q̄ nec voluntas vera: ne
q̄ virtus fides potest esse absq̄ op̄e:
hoc lumen alit et augez lumen i a ni/
ma: quia non potest gustare ignem
caritatis tue nisi lumen ostendat ei
dilectionem tuā erga nos. Tu ergo
lūm es materia ignis quia nutris
et facis crescere ipsū in anima: ut
ligna augmentant: et faciunt cresce/
re ignem materiales. Tu lumen au/
ges caritatem in anima: quia osten/
dis ei diuinā bonitatem: et ip̄a ca/
ritas nutrit te in ip̄a: quis optat co/
gnoscere deum suum: et tu vis satī/
facere ei. O p̄misor optime tu/
noluisti q̄ homo irret in tenebris:
nec maneret in guerra. Et ideo

prædidisti ei de lumine fidei quod patet/
facit iter: et tribuit summam pacem. non si-
mit alia perire fame: nec manere nu-
da: aut esse pauperem: quod patet. cum de
cibo gratie: et faciendo gustare sibi in
affectu caritatis tue: cibum aliam. idu-
it ipsam vestem nuptialiam. Caritatis et
eterna voluntate tua: et tribuisti vi-
uitas eternas. Peccavi dñe mi-
serere mei: quod per tenebras peccati le-
gis mee qui super semper secuta caliga-
uit oculus intellectus mei. Idco
non cognoui te lumen vespere tibi pla-
cult igni caritatis tue illuminare me
tuo lumine vero. In lumine tuo ostē-
disti mihi quod prædidisti culpam: quam per
petraturus erat homo: et remedium
culpe. I. redemptionem quam postmo-
dum fecisti per verbum: et quod prædidisti
fragilitatem hominis: et remedium contra ip-
sam. Excellentiam voluntatis date
nobis a te summa altitudine. Sed quid
est quod ducit et alit caritatem sanctis
sine fidei. hoc lumen est principium
modum et finis cuiuscunque perfectio-
nis. Ipsam lumen est quod præservat
et augeat perfectionem in anima: hoc
est lumen perficit caritatem in ipsa: et ip-
sa eius augmentat: et conservat: ut vi-
detur est. O deus eterne. o amor in-
estimabilis caritatis: tota est impa-
rata tecum creatura tua: et tu cum
ipsa per creationem per similitudinem
voluntatis per ignem ex quo creasti
eam per lumen naturale quod dedi-
sti ei quod videt te verum lumen cre-
cendo illud cum fame realem vir-
tutum propter gloriam et laudem no-
minis tui. O lumen super omne lu-
men. O bonitas que omnem sapien-

ras bonitatem. O sapientia super om-
nem sapientiam. O ignis qui omnem
ignem excendit. Et hec omnia es quod tu solus
es ille qui es: et nihil aliud est aliquid
a se nisi in quantum a te habet esse.
O occa et miserabilis anima mea non de-
igna quod de te una cum aliis servas dei si-
at murus in subsidium sancte matris
ecclesie: sed potius plantari in ven-
tre cuiusdam animalis boni: quod semper ope-
ra animalium operata es. Gratias gra-
tias ago tibi eterne deus qui non ob-
stantibus iniquitatibus meis digna-
ris me ad supradicta dirigere. Sup-
plico igitur: quod ex quo tu inspiras in cor-
dibus servos tuos avaritia: et ignita
desideria per reformationem sponse tue
et facis eos pro ipsa incessabili voce
clamare: quod exaudias clamorem tu-
um. Conserva etiam et auge bonam
voluntatem vicarii tui: et concedere ut
in eo implicaret vera perfectio: et si-
militer supplicet oratio pro omni-
bus rationalibus creaturis: et ma-
xime per illis quos posuisti supra vos
sum meus quos: ut debiles et infirmi-
ciens reddo tibi. Nolo quod peccata mea
impediant eos que semper sum locu-
ta per universam legem affectum: vide-
licet carnis: sed opto et oro quod facias
ipsos sequi te eius perfectione: ut me-
reantur assequi iustas preces quas
fundunt: et fundere debent pro salu-
te totius mundi: et reformatione ec-
clesie tue. Peccavi: peccavi domine
mihi miserere mei: parce domine par-
ce mihi miserabiliter in gratie gratia-
rum. Fateor eterne deus quod bonitas
tua conservavit me sponsam tuam:
quannus infidelis semper fuerim: et

bi et defectibus meis. Peccant' do
mine miserere mei.

*O ratio eiusdē scā rome dic mar/
tis. xxij. febr. M. ccc. lxxix. viij.*

O Deus eterne de' eterne: sis
supplicio pius nobis: et si tu
visitatio alta et eterna trinitas q' pie
tas q' germinat misericordis est tibi
ppria cum ipsa misericordia ppria
tibi sit q' non est absq' pietate et pie
tate enim misereris nostri. Ego con
fiteor: et pcedo: video enim q' ex sola
pietate dedisti verba tua p' redem
ptione nostra q' pietas sumpsit ero
dis a fonte amoris cu' in quo creau
ras creaturam tuā. Et q' valde pla
cebat tibi. Ideo postq' perdiderat
vestem innocentie: motus fuisti in
ducere ipsam gratia tua reducendo
eam ad pristinus statum: non tamē
abstulisti ab ea libertatem offendē
dū: sed conseruasti ei liberu arbitri
um: et legem peruersam que semper
pugnat contra spīritum quā imitā
do apta est ad cadendum in culpa
peccati. Postq' ergo tu pius es de
us eterne: vnde hoc: q' homo est ita
crudelis sibi metipso: Malox et eni
crudelitatem non potest contra se
exercere q' euz culpa occidere semet
ipsam: Ipse est pius sensualitati euz
qua pietate maximam crudelitatem
contra animam vitur: et etiam con
tra corpus: quia corpora damnato
rum: simul cum anima puniuntur.
Hoc video q' a nullo alio procedit:
nisi priuatione luminis: q' non co
gnouit pietatem tuam in nobis. Un

de et propter hoc ostēdis tu q' nihil
proderet homini pietas tua absq'
pietate sua. Et hoc autem patet: q'
creasti hominem absq' eo: sed sine co
non vis saluare ipsum: vis ergo pie
et misericors pater: q' homo respiciat
at immensam pietatem tuam ut vel
scat primo esse pius sibi metipso: et
postmodum similiter priorum suo
turta illud. Caritas incipit a seipso.
Itaq' vis q' anima respiciat piete
tem: ut auferatur ab ea crudelitas
sua: et q' capiat cibum quod h' alere
eam: et tribuere ei vitā. O deus eter
ne. O ignis et abyssus caritatis ocu
lus tuus respicit super nos. Ut antē
creatura tua videat q' sic est: vide
licet quod firisti super nos oculos
misericordie: et pietatis ant' iustitie
et hoc secundum opera vniuersalibz
Dedisti ei ut videret oculum intel
lectus. Unde manifeste patet q' om
ne malum procedit a priuatione lu
minis: et omne bonum procedit no
bis a lumine: vnde enim potest vili
gi q' non videtur: et videre quicquā
absq' lumine nemo potest. O deus
eterne. O pie et misericors pater so
pius nobis et miseres nostri. Sum'
et enim ceter absq' lumine precipue
ego misera miserabilis ppter q' fui
semper sibi metipso crudelis. Cum
illo oculo pietatis quo nos et cuncta
creasti respice necessitatem mundi:
et ipsi mundo provideas. Tu dedi
sti nobis esse de nihilo: illi ergo
supplicio hoc esse quod tuus est. Tu
dedisti lucem apostolorum temporibz
oportunitis huic mundo: hoc igitur
tempore quo maxime idigem'

in lumine suscita vnum paulus qui
vniuersum mundus illuminet ⁊ cō-
velamine misericordie tue operi ⁊
claudat oculum iustitie ⁊ aperiat ocu-
lum pietatis cum vinculo caritatis
liga te ipsum ⁊ cum codez placea iū
indignationis tue. o dulces ⁊ suaves
lumen. o principium ⁊ fundamentū
nostre salutis quia cum lumine tuo
vidisti necessitatem nostrā. ideo in
ipso lumine videmus eternā bonita-
tem tuā quam cognoscendo diligimus.
o visio ⁊ ligamen tuū creaturis
in creaturam: creature in te crea-
torum: cum fūne caritatis tue liga-
sti eam: ⁊ cum tuo lumine dedisti ei
lumen. Unde si aperit oculos intel-
ligentie sue cum desiderio cognosce-
di te cognoscit. Nam lūmē tuum in-
trat in omnem animam aperientes
ei ianuam voluntatis. Manet enī
ad ostium anime ⁊ mor vt aperiet
sibi intrat in illam: sicut sol perenti-
ens in fenestra clausa que cum aper-
ta est illico intrat in domum ⁊ illas
illustratas oportet q̄ creatura tua
habeat voluntatem cognoscendi te
cum qua aperiat oculum intelligē-
tie quo aperto immediate tu vernus
sol intras ⁊ illustras eam: ⁊ illumina-
de quid operaris tu lumen pietatis
intus in anima: Expellis tenebras
⁊ infundis lucem. Exi hīs humi-
dam p̄p̄riū amoris calore tuo ⁊ re-
manet ei ignis caritatis tue. Facis
cor liberum quia in lumine tuo no-
uit quātam nobis videris liberta-
tem eripiendo nos a seruante demo-
nē in qua humanum genus ex sua
crudelitate perueherat. Unde odit

homo cōmūnem vīam crudelitatis
que est pietas erga sensualitatē pro-
pter quod efficitur crudelis contra
eam ⁊ pius rationi seras ponendo
potentis anime. Claudat enim me-
moriam miseris mundi ⁊ varijs de-
lectationibus per obliuionem volū-
tariam se ab eis extrahendo ⁊ aper-
rit beneficiis tuis coram memoria
sollicite retinendo claudat etia 3 vo-
luntatem: ita q̄ te super omnia dili-
git ⁊ omnia in te secundum volun-
tatem tuam ⁊ solummodo te vult se-
qui ⁊ tunc vere pius est sibi: ⁊ sicut
est sibi pius: ita ⁊ proximū suo expo-
nendo corpus suū ad mortem pro
salute animarū in omnibus actu pi-
etatis cum prudentia vitat: quia
in lumine tuo vidit cū quanta pru-
dentia in nobis operat⁹ ea omnia.
Tu lumen facis cor simplex ⁊ non
duplex: amplum ⁊ non artum intus
tum q̄ omnis creatura rationalis
efficitur capax ex amore: cum cari-
tate ordinata omnium querit salu-
tem: ⁊ quia non est lumen absq̄ pru-
dentia ⁊ sapientia exponit corpus
ad mortem pro salute anime proxi-
mi sui ⁊ non ponit animam perpe-
trando culpam. Non enim licet ho-
mini perpetrare minimam culpā
vt sufficiat pōt saluati totum mundū:
q̄ pro utilitate creature finit que
nihil est ex se non debet offendē. In
finitis creator omnium qui est de-
bonum pro corpore etiā proximi po-
nit substantiā tēporalē: ⁊ taliter ap-
tum est illud cor q̄ nullū ē fieri q̄
quilibet pōt cor talē cōprehendere:
non enim offendit vnum in facie ⁊

illa perfecte est unita in doctrina
tua et corpus unitum est in anima:
et ideo vult sequi affectum alicuius
propter ea que perfectius fuerant ipsi
delectare. Secunda mundi tunc tota
liter displicent. Similiter etiam ea que
sibi difficilia et aspera videbantur vi
delicet sequi virtutes modo vicia
et delectabilia sunt eidem. Bene er
go est veritas que tu verbum eternum
delesti fragilitatem nature nostre
cum fortitudine nature viuere quam
recepisti a patre: hanc fortitudinem
dedisti nobis ut dictum est median
tibus sanguine et doctrina. o eterne
sanguis eterne vite quia unitus es
cum natura divina: homo qui cum
lumine nouit fortitudinem tuam vi
scendit a debilitate sua quod lumen
non adipiscitur nisi assumatur odi
um contra propriam sensualitatem
et potius amittitur naturale. o dul
cissime sanguis tu fortificas animam
tu illuminas ipsam: in te efficitur
angelica: tu intantum obumbras
ipsam caritate tua que penitus obli
uiscitur sui et nil aliud quam te potest
videre propter quod fragilitas car
nis etiam sentit odorem virtutum
ita que simul corpus et anima clama
re videntur ad te in quolibet crea
tione: hoc tuum sanctum desiderium
permanet et angelus. Si enim alias te
pesceret et ellectaretur desiderium su
bito esset suscitata rebellio magis vi
ua quam prius. o doctrina veritatis que
tantam fortitudinem prestas ani
me indute te que in nulla aduersitate
deficit: sed de omni periculo obtinet
palmam fontis est tuum sequitur te:

que processisti a summa fortitudine
nisi enim sequeretur te nil ei profi
ceret fortitudo tua. Sed tu me misere
ra que nunquam veram doctrinam se
cuta sum: ideo iam debilis sum que
in omni minima tribulatione testi
ficio. Peccantem domine miserere mei.

Deinde more solito exauit mater
pro ecclesia dei pro vicario christi et fili
is et etiam pro omni rationali creatu
ra. Amen.

Oratio eiusdem facta Rome die
mercurij tertio martij mensis su
prescripti.

R.

O Trinitas eterna: alta et eter
na deitas nos sumus arbores
mortis et tu arbor vite. O deitas
eterna quid est videre in lumine tuo
arbores puras creature tue quas
transisti de te summa puritate cum
pura innocentia et vixisti et plasmasti
in humanitate quam formasti de li
mo terre et fecisti liberam. Tu trini
tas eterna dedisti ramos huic arbo
ri qui sunt potestates alicuius collecti
me moria et voluntas: que fructum producit
memorias fructum retinendi. In intel
lectu posuisti fructus discernendi: et in
voluntate fructus amandi. O arbor
posita in tanta puritate a plasmato
re tuo. Sed hec arbor deus eterne
quia abscondit se ab innocentia per in
obedientiam occidit: et de arboris vite
effecta est arbor mortis: unde non
nisi mortales fructus postmodum
perducebat propter quod tu alta et
eterna trinitas ut cibus et insatius
ex amor creature tue videndo hanc

Antes de este folio
otra hoja

arborescens nulla fructu posse pducere nisi mortis qz erat separata a te vita reddidi remedium eodē coacta amore quo creaveras ipsam inferre do deitate tuam in arborescens mortis nostre humanitatis. o dulcor et suavis inferre. Tu deo summa dulcedo dignatus es vire te cū amaritudine nostra. Tu incidens spūdo: cū tenebris. Tu sapientia cū stultitia. Tu vita cū morte. Tu infinitas nobiscum finitis. Quis te coegit ad hūc vniōnē ut redderes nobis vitā: cū ipsa creatura tantā iniuriā tibi fecisset solummodo amor ut dictum est: vnde per hoc insertum dissoluitur mors. Sufficiebat tūc ardentissime caritati fecisse cū ea hanc vniōnem: Non. sed postmodū tu verbum eternum hanc arborescens proprio sanguine irrigasti. Idcirco sanguis pp calore suus facit ipsam arborescens fructificare si hō cū libero arbitrio se in te inserat et in te vivat: cor et affectū suus hūc do: et faciando hoc insertum cum sacra caritate et imitando doctrinam tuam: qz patrē nō possum nec debemus sequi cū in eo nulla pena fuerit et nos per penas et cruciatus desideria debemus pformari tibi. Itaqz per te vitā producim⁹ fruct⁹ vite si nos in te inseramur. Itaqz qm sumus inserti in te rami quos reddisti arbori nostro producent fructus suos. Memoria tūc impletur continua recordatione beneficiorum tuorum. Intellectus speculatur in te ut intelligat eternam voluntatem tuam: et ut perfecte te noſcat: et voluntas vult diligere id quod intellectus vi-

dit et nouit. vñs ergo ram⁹ perdidit fructus alteri rami: et qz anima per agnitionē quā hēi de te melius se cognoscit: idē hūc. I. preparā hūc. O amor inestimabilis mirabilia sunt opera tua: que opera tua es in creatura rōnali: Et si tu deus eterne tpe quo homo erat arbor mortis dignatus es restituere eum in arborē vite inserendo te vitā in hōc licet quāplurimi ex descendentibus suis sint tātūmō mortis fructuū pro ductores: hoc qz nō inferunt se in te eterna vita. Ita et nō potes perdere pro salute totius mūdi quē video nō inferre se in te: imo quilibet permanet in morte sua: ipsi hōies non accedunt ad fontē in quō ē sanguis ut aspergāt arborē suā. Inter nos ē vita eterna incognita nobis ignorantibus creaturis. o miserabilis o ceca anima mea vbi ē clamor vbi preces quas debes effundere in cōspectu dei tui: qui continuo te intat: vbi cordialis dolor pro arboribus manentibus in morte: vbi anxietas desideria in cōspectu vniū pietatis: Nō sunt in me ista qz nōdum perdidisti memetipsam. Si enim hoc fecissem et solummodo vti quēsissem. I. gloriā et honorē nominis sui cōt meum per os exiret de corpore et esset mea distillaret medullas sed nō: quā produci nisi fructus mortis qz non inserui me in te. o amor meus quā est lūmē: quā est dignitas quā recipit anima inserta in te eternitate. o imēsa largitas memoria per rigit qz sumus obligati diligere et sequi doctrinā et vestigia verbi vni

geniti tuam ipsam oportet nos scire? et non te patremque ut dictum est nulla pena in te fuit aut esse potuit absque lumine autem fides non possumus? se qui hanc doctrinam nec vestigia videntur: unde intellectus figitur et speculatur in ipso lumine ut cognoscat et subito voluntas diligit id quod intelligit: vidit: et sic unus ramus erigit fructus vel porrigit fructus vite alteri ramo. Et unde trahis o arbor hos fructus vite? et te mea tua et sterilis sis ab arbore vite: nisi enim te infernissimam in ea nullum ex tua virtute produceres cum tu nihil sis. O veritas eterna sicut tu produxisti nobis fructus amoris luminis et obedientie propter propter que ut philosophus cucurristi ad opprobrium famam mortem sanctissime crucis et hos produxisti virtute inferni quod scilicet deitatis tue in humanitate nostra et per infernum quod fecisti tui sacrati corporis in ligno crucis: ita quoque anima inserta in te ad nihil aliud attendit nisi ad honorem tui et animam saltem semper efficitur sapientia: fidelis: patiens: atque prudens. Erubescere hominem erubescere: qui ex defectibus tuis tanto bono te prius: et tanti mali efficacis viginti cum et bona opera tua nil possint aut possint prodesset deo nec tua mala nocere: quamvis summa bonitas bene delectet quod factura sua producat fructus vite ut infinitum fructum recipiat et consequatur sine propter quem odo creavit. Peccaui domine miserere mei: vni et inserte hos in te quos dedisti mihi ut singulariter diligam eos ita ut vi-

uos fructus producat video bonitas infinita quod sicut tu mittis rosem in minis supernaturalis in anima vni ta tibi cum pace et quiete consequitur: ita cum rose seminum tuorum auferes guerram et tenebras et reddes lumen et pacem dulcissime sponse tue: et propter hoc humiliter supplico tibi. Peccaui domine miserere mei. Amen.

O ratio eiusdem facta reme in die annunciationis beate marie virginis anni superscripti. ri

O Maria maria templum trinitatis. o maria pontatrix ignis. maria administratrix misericordie. maria germinatrix fructus. Maria redemptrix humani generis ex eo quod carne tua patiente in christo redemptus est mundus: christus redemit sua passione tu mentis et corporis dolore. o maria mare pacificum. o maria donatrix pacis. maria terra fructifera. maria tu es planta nena: de qua habemus florem odoriferum: verbum videlicet unigenitum vni in te enim terra fructifera seminat: tum fuit hoc verbum. Tu es terra. tu es planta. o maria currus ignis: tu vestisti ignem absconditum et velatum sub cinere tuo: qui cinis est nostra humanitas. o maria vas militaris in quo vase viget et ardet lumen vere cognitionis quo lumine leuasti te supra te: et ideo placuisti eterno patri et sic ipse te rapuit et traxit ad se amore patris pro diligendo se ipso lumine: et igne tue caritatis

ut oleo tue humilitatis frateristi in te
inclinasti humilitatem ipsius adue
niendum in te licet motus et tractus
tam esset ad veniendum ab ardentis
fimo igne caritatis sue. Q. maria qd
habuisti istud lumen: sed non fuisti
stulta sed prudens: unde et prudentia
veluisti inuestigare ab angelo quo
modo esset possibile quod tibi nun
ciabat. Nō ne sciebas tu hoc ē pos
sibile omnipotentie diuine absq. vi
la dubitatione credebās. Quare er
go dicebas: quoniam frum non co
gnosco. Certe non ideo hoc dicebas
quia desiceres in fide: sed propter
humilitatem tuam profundam hoc
dixisti qua considerabas indignita
tem tuam: licet non dubitares hoc
possibile ē deo. Q. maria fuisti tur
bata in sermone angelico ppter ti
morem non videtur aspiciendo in
lumen dei: q. timor fueris contur
bata: licet actum admirationis et cu
iusdam conturbationis ostenderis.
Quid ergo admiraris? Admiraris
certe magnā bonitatem dei: quam vi
debas et stupebas: considerando te
ipsam et q. indigna eras ad tantam
gratiā recipiendā. In consideratiōe er
go ppter indignitatis et infirmitatis
et in consideratiōe magne et ineffabilis
diuine grē sup. israhē admirata stu
pebas. Sic ergo tū prudēter iterro
gas: ostēdis p. fundā bñditatem tuā.
Nec ut desis ē habuisti timorē: s. ad
miratiōē de bonitate imēsa dei et
p. sideratiōē p. stantē: imo q. n. p. hū
tatis virtutis tue. Tu hodie o ma
ria facta es liber in quo ē descripta
regula nra. In te enī hodie descri

pta ē sapiētia p. ris eterni. In te ho
die ostēdit dignitas fortitudo et liber
tas hōis: ostēdit dico hodie dignitas
hōis: q. si aspicio te. o maria video
q. manus ip. s. sancti descripti ho
die in te totā trinitatē formādo i te
verbū incarnatū unigenitū dī filiū.
Descriptū. n. in te sapiētia p. ris que
ē ip. s. unigenitū dei s. b. Descriptū
ē potētia ip. s. p. ris q. potēs fuit il
lud facere et descriptū ē clemētia
ip. s. in et ip. s. sancti q. sola grā et cle
mētia dī. n. p. fectū fuit n. s. mīseri
cōrdia. Si ego p. sidero magnā p. siliū tu
ū o trinitas eterna: video q. i lumi
ne tuo vidi i dignitatē et nobilita
tē generatiōis hūane: v. sicut amor
coegit te ad p. ducendū hōem de te.
Ita idē amor te coegit ad redimen
dū tā v. dū et p. dū bñ ostēdisti te
vigilare hōis et anteq. eī cū volu
isti trahere ip. s. de te solo ip. s. amor
te idēce: n. s. maximū amorē ergo
cū demōstrasti cū postea te ip. s. de
disti ei inclūdēdo te hodie in v. s. fac
culo hūanitatis ip. s. et quid plus vo
re poteras ei q. te ip. s. v. s. de dicere
potēs ei. Quid tibi debui imo quid
posui tibi facere qd nō feceris? Sic
ergo video q. quicquid in illo ma
gno tuo consilio vidit sapiētia ma
terna debere fieri pro salute huma
ni generis hoc clemētia tua ineffabi
lis voluit facere et potētia tua hodie
adipluit: v. s. in salutē hōis in p. siliū
eternitatis tue mīsericōdia tua ma
gnā n. s. p. ponebat velle mīserē
hōis facture mē: et tu trinitas eterna
volebas implere s. citatē tuā de hōis. Et
q. saluū faceres eī et dāres ei vitam

eterni pp q̄ creanceras ip̄m. pp hoc
enī creasti eū vt p̄fecte p̄ciparet te
et plene gauderet in te. hoc ē f̄iras
tua quā adimplere volebas: s̄ hīs ob
stabat iustitia tua allegans in illo
magno consilio q̄ sicut p̄p̄tū tibi ē
miserere semp et parere ita et iustus
es et iustitia tua in eternū p̄manet
q̄ eū iustitia tua nullum relinquat
malū īpunitū: sic nullum bonū īre
munerātū saluari nō poterat hō eū
nō posset p̄ se satisfaccere iustitię tue
de culpa sua. Quid ergo fecisti qd
deliberasti. Sapientia tua eterna et
lōq̄p̄chēbilitas: vt et f̄iras tuā īple/
res et faceres misericordiā et tū satisfā/
ceres iustitię tue. Quale remediū
pedisti nobis. Ecce aptū remediū
tū posuisti. n. dare nobis vnigenitū
f̄bū tuū ita vt assumēdo massā hu/
manitatis nostre que te offenderat
īp̄a postea patiēte idē satisfaceret in/
iustitię tue nō virtute p̄humanitatis sed
virtute diuinitatis v̄p̄te in ip̄a hu/
manitate et sic satisfecit iustitię ip̄e
hō qui peccauerat et f̄iras tuā īple/
tur misericordiā tua dāte hōi vnige/
nitū tuū p̄ quē hō posset de culpa li/
berari tibi satisfaciēdo virtute diui/
nitatis c̄. O maria ego video hoc
f̄bū v̄tū tibi ēd in te: et tū nō īpa/
ratur a p̄c̄: sicut f̄bū mentale hōis
qd licet p̄ferat errorē et aliq̄ cōf̄cē
nō tū recedit vel sepat a corde. Ex
hīs ergo ostēdit̄ dignitas hōis pro
quo tu dēstātā et tot es opat̄. O s̄c̄
dū ē hodie in te. Maria fecunditas
et libertas hōis. post v̄berationē
nāq̄ tāti cōsiliū mittit angelus ad te
et annūciat tibi misericordiā cōsiliū di-

uini requirēs v̄lūtātē tuā. neq̄ enī
ante venit aut descendit in v̄trum
dei filius q̄ f̄beres alicuius v̄lū/
tatis tunc p̄ccabat ad ianuā tue
v̄lūtatis vt ap̄res ei v̄lentē ve/
nire in te nunquā straturus nō īa/
nā aperires dicēdo. Ecce ancilla
dñi fiat m̄h̄. s̄m v̄erbū tuū. Quid
f̄c̄t ergo apparet fecunditas et liber/
tas v̄lūtantis q̄ nāq̄ bonus neq̄
malū p̄t fieri ab aliq̄ v̄lūtate neq̄
p̄t dici neq̄ alia creatura p̄t cogē/
re v̄lūtātē ad perpetrādū vnū pec/
catū mortale nisi ip̄a v̄lēt similiter
nec ad bonū operandū quicquam
inuitum cogere p̄t. Est ergo v̄lū/
tas hōis libera. Quid v̄bat o maria
ad ianuā tuā v̄cias eterna: sed si nō
aperuisses hostiū v̄lūtatis tue nō
assumpisset deus carnē humanā.
Erubescē o aīa mea. vides enī q̄
deus hodie contraxit et fecit p̄ i ren/
telam cum maria. h̄d̄ odie ostēsum
est tibi q̄ licet facta sis sine tētamē/
sine te nō saluaberis. vnde hodie vt
dictū ē pulsat dē ad ianuā v̄lūtā/
tis marie et expectat q̄ aperiat sibi.
O maria dulcissime amor meus in
te dēscriptū est v̄bū a quo habē/
mus doctrinā v̄itę. Tu es tabula in
qua dēscriptus est et positis nobis
illam doctrinā. Quid ego sapienti/
tiā ip̄am v̄ vnigenitū dei f̄bū sta/
tim vt in te dēscriptū ē nō esse sine
cruce sancti dēdētū. Nā statim vt
in te conceptum est annūciū fuit q̄
bi dēdētū moriēdi pro salute hu/
mani generis pro quo saluādo car/
nē assumēbat. vnde et magna crux
erat ei id dēdētum et v̄lūtati suā

in impleri. Ad te o maria recurro et tibi offero petitiones meas qua peto pro vulci sponsa dulcissimi saluatore nri dilecti filij tui et pro vicario eiusdem iesu xpi vt detur ei lumen quod cum discretionis teneat debitos mo des pro reformatione sed ecclesie sps scilicet. . . ni et populi eius et pforma eor populi est eorum q nung isurgat contra caput suu. Videtur eni q de ipso feceris incudē multi enim percutiunt ipsu linguis et opere quan tā possunt. Similiter rogo pro dilectissimis filiis traditis a te mihi q ignas eos ita q sint carbōes nō et tincti s; igni ardētes amoris caritatis tue et proximor ita q aduenien te tpe necessitatis hēant nauiculas aliar suar bene munitas et salutas p se ipso et pro alijs. Ego pro eis rogo quos dedisti mihi s; non sum eis cā alienus bonis sed semp mali q sum eis non speculum virtutum s; ignorantie et negligētie multe sed hoc audacter peto qz dies grā ē et scio q tibi maria nil ab eo pōt bene gari. O maria hodie terra tua germinauit nobis saluatōrē. Peccauit vno toto tpe vite mee. O pater mi dulcissime. O amor ineffabilis Peccauit vno misere me. O maria bēdicta vicaris tu inter oēs mulieres in seculū seculi qz hodie dedi sti nobis de farina tua hodie vnita et impastata ē diuinitas cū humanitate nra ita fortiter q separari non potuit nec p mortē nec p ingratitudinē nram vnio illa quinimo diuinitas vnita fuit et corpori in sepulchro et tunc aie in limbo et post aie et

corpori simul in xpo taliter ergo cōtracta et conglutinata est parentela ista q sicut huncq diuisa est ita in ppetuum nullatenus dissoluetur.

O io eiusdem scā Rome vic vñico. xv. Martij anī supascrip. xli.

O Deo eterne alia et eterna magnitudo tu es magnas ego aut parua et ideo mea infirmitas nō pōt attingere altitudinē tuā nisi in quādam affectus et intellectus cum memoria surgant ab infirmitate humanitatis mee et cum lumine quod mihi dedisti in lumine tuo cognosceant te sed si respecto in altitudines tuam emnis eluatio quem anima mea possit facere in te est velut obscura non comparata ad lucem solis sine quantum est differens lux lune a rota tui solis. Quia ego infinitas mortalis non possum attingere ad tuam magnitudinem immortalem bene possum gustare te et affectu amoris sed non videre in essentia tua et ideo dixisti q non videt te homo viuens hoc est q homo viuens in propria sensualitate et volūtate non potest etiā videre te in affectu caritatis tue. Et si viuēdo rationaliter potest taliter te videre nō tamen in essentia tua potest dum in mortali corpore viuūt. Bene est ergo verum quod mea infinitas ad tuā altitudinem non potest attingere sed solummodo gustare et videre in speculum tuum et hec visio est cō perfectione caritatis quia affectus caritatis tue pfecte possunt pfecte

essentiam vero non ut dictum est: et quando potuit attingere affectus caritatis tue que non ut veri gustatores possunt capere in mortali corpore vigens: quando fuit tempus et ad mentis plenitudo temporis sacri quod acceptabile tempus videtur cum anima mea noscat in lumine meo nuntiatum esse tunc quando magnus medicus unigenitus. Videlicet filius tuus venit, in mundum quando sponsus vincens est sponse scilicet diuinitas in verbo humanitati nostre. Quis unionis medium fuit maria: que te eternum sponsum induit humanitatem suam. Sed hic amor et unio tam erat occulta quod a paucis cognoscebantur quapropter anima nondum bene considerabat altitudinem tuam: sed ut vi deo in lumine tuo in passione huius verbi anima venit ad perfectam cognitionem affectus caritatis tue quia tunc ignis absconditus sub cinere nostrocepit large et plene manifestari aperiendo super lignum crucis sanctissimum corpus suum. Et ut affectus anime traheretur ad alia: et oculus et intellectus speculareretur in igne tu verbum eternum voluisti in altum eleuari: vnde in sanguine tuo ostendisti nobis amorem in sanguine tuo ostendisti misericordiam et largitatem tuam. In hoc etiam sanguine demonstrasti quantum grauat et ponderat tibi culpa hominis: in te lauasti faciem sponse tue. scilicet anime cui te vnisti per unionem nature virginis in nostra

natura humana in ipso induisti eas dum esset crux: et cum morte tua reddidisti ei vitam. O passio desiderata: sed tu veritas eterna visis quod non desideratur: nec amatur a velligentibus semetipsos. Sed ab crucis se et induentibus te surgendo cum lumine in lumine tuo ad cognoscendum altitudinem tue caritatis. O placibilis passio et tranquilla que cum tranquillitate pacis facis animam currere super fluctus tempestuosi maris: o delectabilis passio et predaletis: o diuitie anime: o refrigerium afflictorum: o cibus esuriens: o portus et paradisus anime: o verum gaudium gloria et beatitudo nostra anima que gloriatur in te consequitur fructum suum. Et quis est ille qui vere gloriatur in te non ille qui lumen rationis submisit affectui sensuali. Vnde enim nil aliud videtur quam terram. O passio que auferes quilibet infirmitatem dummodo infirmus curari velit: quia bonum tuum a nobis non abtulit libertatem. Tu etiam passio reddis vitam mortuorum: si anima propter temptationes demonum infirmatur: tu liberas eam. Si a mundo persequuntur a propria fragilitate impugnat: tu es refugium eius quia anima huius in te non solum opera verbi in passione que fuerat finis: sed etiam gustauit altitudinem caritatis virginis: vnde per te passionem vult intendere: et cognoscere veritatem et inebriari: et consumari.

in caritate dei per infirmitatem tuam que videtur infirmitas propter humanitatem nostram que in te passa fuit. Sed tunc est maius altitudo propter miserationem quod prouenit et ea in virtute deitatis qua eleuat se ad altitudinem ipsius deitatis: et sic prouenit ad finem suum: quia alias non posset. O passio anima requiescens in te obicit ad sensibilitatem qua propter gustat affectum caritatis tue. O quod dulcis et suavis est hoc dulcedo quam gustat anima que intrat sub hoc cortice ubi inuenit lumen et ignem caritatis: videndo unionem mirabilem diuinitatis in humanitate nostra effecta: et videt humanitatem pariter non deitatem. Respice alia mea: et videbis verbum in humanitate nostra effecta: et nubes: sed non recipit deitas lesionem propter nubes: aut tenebras nostre humanitatis. Sed manet intus abscondita sicut splendor diuinus. Sicut serenitas celi quandoque manet abscondita sub nube. Et quis demonstrat nobis hoc: quia finita pena in corpore ubi remansit deitas: post resurrectionem fecit humanitatem lucidam que tunc erat opaca: et facit immortalem que prius erat mortalis. Tu ergo passio indicas doctrinam quam ordinalis creatura sequitur: unde saluitur ille qui manuit se qui delectamina quam penas cum nullum nisi per verum pueniat ad patrem: et te verbum non possumus sequi nisi gustemus te in affectu pena per: et si anima non vult sustinere penas ipsa sustinet inuita: si autem cum sole luminis vult portare: tunc et nullo labor

percutitur affectus animi: sicut in verbo deitas nullatenus passa fuit: quia voluntarie facta est portare laborem ergo manifeste ostendit quod post tempus acceptabile passionis verbi anima potest cum lumine gratie cognoscere tue caritatis affectum: et cum hoc lumine in tempore finito peruenimus ad cognoscendum essentiam tuam in tempore infinito: unde hoc infinitate passionis cognoscimus altitudinem tuam non quod materia tua sint infimissime sublimia: sed infimifico propter passionem infime humanitatis. O dulcis et eterne deus sublimitas infinita: quia ad altitudinem tuam non poteramus eleuare affectum qui erat infimus: nec lumen intellectus propter tenebras culpe. Ideo tu sumus medicus largitus es nobis verbum cum esca humanitatis et cepisti hunc: et cepisti demonem non in virtute humanitatis. Sed vini tantis: et sic faciendo te paruulum magnificasti hominem. Saturas obprobria replesti eum beatitudine: esuriente te saturasti eum in affectu caritatis tuæ: et vitam induisti eum gratia repletus verum deus reddidisti ei honorem oblectatus quatenus ad humanitatem reddidisti ei lumen eternum in cruce amplexatus es illum: et fecisti ei cavernam in latere tuo inquam refugeret a facie inimicorum in qua caverna potest cognoscere caritatem tuam: quia per ipsam ostendit quod plus voluisti ei dare quam posces cum operante finita: illic inuenit balneum in quo lota est facies anime sue a lepra culpe. O delectabilis amor. O ignis

o abusus caritatis. o incomprehensibilis altitudo quanto magis aspi-
cio altitudinem tuam in passione ver-
bi tanto plus mea miserabilis as-
crubescit q: nunq: te nouit: et hoc q:
semp: fui vna affectui sensuualitatis
rōni aut mortua. S: hodie placeat
altitudini caritatis tue illuminare
oculi iudicatus me: et eoz quos mi-
hi dedisti in filios ac oīz creatura-
rū rōnabilitū. O veritas amor meus
vnū quero a te in tpe quo mundus
iacebat infirmus tu misisti in mun-
dū verbū vnigenitū tuum: vt modū
cum qd scio q: ex amore fecisti: et nō
ex meritis nostris. Modo video mū-
dum totaliter ī morte iacentē: et in
tāta q: aīa mea deficit ī vīdē ista.
Qualis erit nūc modus ad salutē:
dū iēz mortuū istū cū tu sis impas-
sibilis deus: nec amplius venturus
ad redimēdū mundū: sed ad iudicā-
dum. Quomodo ergo reddet vita
hūc mortuo non credo infinita bo-
nitas q: deficiant tibi remedia timo-
latoz: q: nec amor tuus deficit erga
nos: nec infirmata ē potentia tua:
nec sapientia vniuersa: et ideo: et vīs:
et potes: et scis: mittere remediū op-
portunū. Quare supplico si pla-
cet bonitati tue quatenus indices
mihi remediū istud: vt anima mea
sit animata viriliter assumere illud.
Respondes veritas est: q: filius tu-
us non amplius est venturus: nisi
cum maiestate ad iudicandum: vt
dictū ē. Sed vt video tu vocas ser-
uos tuos christos: et cum hoc medio
vīs auferre mortem: et reddere vi-
tā mundo. Et quomodo? Qd ipsi

viriliter ambulent per viam verbū
solliciti: et cum ignito desiderio pro-
curantes bonitatem tuā: et animarū
salutē pp h: sustinendo patienter pe-
nas: et tormenta obprobria: et impro-
peria a quibuscunq: eis illatas: qui
bas penas que finite sunt iunctis ī
finito desiderio corundez tu vis va-
re refrigerium. Letaudire pccatōz: et
implere desideria ipsōrum: sed si so-
lummodo paterentur corporaliter
abūz desiderio supradicto nō suffi-
ceret eis: nec alijs sicut in verbo ab-
q: virtute veritatis passio nō satie-
cisset saluti humani generis. O re-
mediator optime: da ergo nobis de
istis xpīs qui ī vigilijs: lachrimis: et
orationibus queant vitā suam pro
salute mundi. Tu vocas eos xpōs
tuos: quia confirmati sunt vnigeni-
to filio tuo. Cōcede quēso eterne pa-
ter: vt non simus ignorantes ceceant
frigidit: nec obicuri vīsus intantum
q: nō videamus nisi nos. Sed da no-
bis cognoscere voluntatem tuam.
Peccavi vñe miserere mei. Gra-
tias: gratias ago tibi: q: dedisti re-
frigeriū anime mee tum per agni-
tionem quam dedisti mihi qualiter
possem cognoscere altitudinem ca-
ritatis tue adhuc vigens in mortali
corpore q: etiam propter remediū
qd video ordinatum a te: vt libere-
tur mundus a morte. Non ergo am-
plius dormias miserabilis anima
mea que toto tempore vite tue dor-
misti: o amor inclimabilis corpora-
lis pena seruo tuoz valebit virtus
te sancti desiderij aīaz corāde: q: vñ
deris valebis: pte desiderij caritē.

tue. **O** ala mea misera nō amplectā
trix lucis s; tenebrar. Surge surge
a tenebris. Excita te ipsam ap; ocu-
lum intellectus et reserice i abissum ca-
ruratis diuine: q; nisi videas nō po-
tes diligere quantum videbis tantum
diliges et diligendo scqueris et indu-
es voluntate suā. **Peccanti domine**
misere mei.

O ratio eiusdē scē Romę dic io/
nib; quito aplis ani suprascrip. xij.

O Resurrectio nostra: o resurre-
ctio nra alta: et eterna trini-
tas cūctera alam meā. **O** redēptor:
et resurrectio nra: o trinitas eterna.
o ignis p;tinne vrens qui nūquā ex-
tingueris: nec deficio: aut diminui
potes etia; si totus mūdus accipiat
ighē tuū. **O** lumē q; das lumē et in
lumine tuo videt; i lumine tuo vi-
deor: absq; ipso nō possem videt; q;
tu es qui crego aut sum que nō soy.
In eodem lumine cognosco necessi-
tatē meā: et necessitatē tue ecclesie: et
totius mūdus: q; i lumē tuo cogno-
sco h; peto a te: q; euisceres alas meā
p salutē totius mūdus: nō q; ex me
aliquē fructū possum pducere. Sed
ex virtute caritatis tue q; ē opatrir
olum bonop. Vñ sic i abisso carita-
tis tuacala opas salutē in se et vilita-
tē i primo suo sicut: ocitas tua alta
et eterna trinitas opata ē i humani-
tate nra: v; cū in isto humanitatis
nra q; cū ope finito in medio nostre
humanitatis opata ē p nobis isini-
tā vilitatē nō in virtute humanita-
tis: sed vilitatis tue: in hac virtu-

te trinitas eterna videt; creata cū-
cta q; participat esse et ois virtus pfi-
scono i hoīe spūalis et tpālis erit ate:
vex ē q; voluisti q; homo laboraret
in ipso opando cū libero arbitrio:
O trinitas eterna: o trinitas eterna
i lumine tuo cognoscat q; tu es illud
lūmē: et eternū viridarius quod i te-
tens clausos flores et fructus: q; in
es flos glorie qui tibi met gloriā red-
dis tibi met fructus: vñ a nullo alio
h; potes recipere: si enim ab aliquo
alio recipere posses iam nō videretur
q; es es eternus: et omnipotens deus: q;
ille q; i tibi redderet h; non videret;
possisse a te: Sed vt dicit; ē tu tibi
met es fruct; et gloria: et fruct; quos
reddis tibi creatura tua ate sunt: et
ate recipit vñ reddere possit: in viri-
dario sinus tui pater eterne clau-
sus erat homo. Tu traxisti eū d; scā
mētē tua velut florē distinctū in tri-
bus potētijs alic: et in qualibet posui-
sti plantā: vt possent fructificare i
viridario tuo redeūdo in te cū fru-
ctu quē dedisti ei: et tu redibas i aia
replendo eū beatitudine tua: i qua
ala manet sicut pūcis in mari: ma-
re in pūoc. Dedisti ei memoria mēt;
possit retinere bñficia tua: vt ex hoc
pduceret florē glorie nomini tuo: et
fructū vilitatis. Sibi dedisti ciēt
intellectū: vt intelligeret veritates: et
voluntatē tuā q; voluntas solū mo-
do querit sanctificationem nras vt
germinaret florē glorie: et possimodif
fructū virtutis: et dedisti ei vilitatē
vt possit diligere id q; intellectus vi-
dit et memoria retinuit. Et si respi-
cio te lumē trinitas eterna: h; pda,

dit illū floſe. Legſam ex culpa cōmiſ-
ſa: q̄ nō erat apr⁹ poſtmodū nec va-
lebat reddere gloriā ſibi p̄ illū mo-
dū: ſine ad quem creasti ipſm. Quā
pp̄ culpā tu nō introbas in gloriā
tuā p̄ illū modū quē veritas tua ſta-
tuerat: viridariū tuū erat clauſum
qua pp̄ nō poteramus recipere flores
nec fructus tuos. Et ideo feciſti por-
tinarū verbū vj vni: cenitū tuum
cui cediſti clauem veritatis: et huma-
nitas fuit manus q̄ vniūti ſimul: vt
aperiret iannā gr̄e tue: q̄ veritas nō
poterat aperire abſq̄ humanitate
que humanitas clauſerat pp̄ culpā
p̄mi hoīs. Neq̄ humanitas ſimpler
poterat aperire abſq̄ veritate: nam
opus ſuū fuiſſet ſimulū et offēſa erat
p̄ra ſimulū bonū cōmiſſa: et de cul-
pa prius debebat erire pena: vñ
nullus alius modus ſufficiens erat.
O vulcis hoſtiane. O humilis agn⁹
tu es ille oculatus qui reſeratis ſa-
natis viridarij celeſtis. Epadiū por-
tio nobis flores et fructus veritatis
eternę. Et nūc quidē cognoſco: q̄ tu
viciſti veritatē: q̄ i forma pegrini
appens tueb⁹ diſcipulis tuis i via
viciſti q̄ ſic oportuit pati xp̄m: et p̄
viā crucis introire i gloriā ſuā oſte-
dendo illis: q̄ ſic p̄ſectū fuerat per
thoſen: Et iſr: Jſaias: David et alios
q̄ te p̄phetauerāt: et ſi explanabas
eis ſcripturas: ipſi vero: nō intelli-
gē: et q̄ caligauerat ocul⁹ intellect⁹
corp⁹: tunc tunc intelligebās q̄
erat gloria tua dulce et amoroſum
verbū: Tu ipſe nūquid: vt iſtares i
timet oportebat te pati.

⁹ O ratio eiſdem facta Rome in:
vic circumciſionis domini: ad in-
ſtantiam domini. N. Cardinalis or-
dinis predicatorum ad circumcidē-
dam duriciem induratozū contra
eccleſiam. xiiij.

O Gime deus amor iſtimabi-
lis ignis eterne illuminans
mentes hominū calefaciens eas ſpi-
ritu amoris tui: et conſolans quic-
quid habet anima tibi obnoxiū:
quantum in te eſt: in te video quod
ille amor qui te cōſtrinxit trahere
nō: ex te cum noticia tui ad lau-
dem et gloriā nominis tui: ille idē
amor cōſtrinxit te inducere mora-
litateſ noſtras: vt reduceres de-
votos nos ad te: et q̄ hodie oſtendiſti
te nobis amator noſter. Iſtūmo paſ-
ſiſi em ponendo te qui factor es: le-
gis obſervatozem ipſius: ad noſtre
humilitatis exemplum. Iſtūdeat
itaq̄ hominem facturam tuam in-
durari corde et obſervatozem non
eſſe legis tue. Cum tu deus noſter
obſerves. Tu oſtendiſti nobis ho-
die cinerem noſtre mortalitatis in-
ter: vt noſcamus in cinerare nos po-
pter te et paſſibilem te oſtendiſti ſol-
vendo erram et excuſando nos in
amorem tue ſanctiſſime paſſionis:
vt in tuam exemplum paſſiones ve-
ſtras equo animo tolleremus: veſi-
ciat: vel liqueſcat: itaq̄ omnis ani-
ma in tuo amore factor meus et ve-
re de⁹: q̄ traxiſti hoīes ex te: vt ipſe
te ſolū inde recognoſceret: et
ſequeretur. Et nos i grati ſcū tui be-

reficiā te maiestas eterna deliras
psumimus hodie et ex tua clemen-
tia subarras tibi alas nras amulo
earnis tue desponsandas tibi si tua
beneficia recognosceant ea: vj lege q
ipsos eternitatis tue facias esse par-
ticipes: hodie quoq; dedisti sic tue
sic mee p vicariū tuū remissionem
peccaminū manifestādo mihi potē-
tiam suā q tua ē. Et qd qui fecisti ho-
minē: sine ipso hōie non saluas cum
sine te: nā qui traxisti me: et feci-
sti me sine me: nō saluasti me hodie
sine me: s; p instantiā: et cōfessionem
meā iam me peccatorū neribus per
gratiā tuā iterius vicariū liberaisti et
quo idigna tua serua grāias ago ti-
bi: sic mūda p tuā grāiam: hodie
clamo ad te amor meus: eterne de-
i: vt facias mīsericordiā hōc mūdo
et deo ei lumē noscēdi ipsum vicariū
tuū cum puritate fidei de qua obse-
ro velli eos deus meus: et deo ei lu-
mē: vt ipm sequat mūdus ipse tot⁹
dato sibi lumē supnaturali postq
potasti ipm tuū vicariū dādo sibi
cor virile: p dū sit sancta humilitas
te tua: ideo nunq cessabo pulsare
ad portā benignitatis tue amor me-
us: vt cū craltas manifesta itaq; vir-
tutē tuā i ipso: vt semp virile cor su-
um tuo sancto desiderio ardeat: et cō-
dū sit humilitate tua: et cum benī-
gnitate: caritate: puritate: et sapien-
tia tua: pcedat i suo actib⁹: et sic to-
tū corbē ad se trahat ea ei noticiam
tue veritatis in se: vt noscat se in se
qualis fuerat: et in se p gratiā tuā.
Illumines et aduersantes sibi qui i
circūfē cordibus spiritu sancto re-

filii: et tue omnipotentē aduersant pui-
sando ad portas alas ipsos: q sal-
uari nō poterūt sine te: et vt pueri
tur ad te deus meus in vita creata
eos amor iestimabilis et caritas tua
te cōpellat hac gratiā: vj: vt emo-
liat eos durities: itaq; reducantur
ad te ne peant. Et q; offenderunt te
de⁹ sū me clemētie punias peccata
ipsos i me: ecce itaq; corpus meum
qd a te recognosce: tibi offero: fiat
incens p cis: vbi ipso culpe pteran-
tor: et q; video q; dicitū vicariū tuū
naturaliter de virili corde vocasti
humiliter: et suplex oror: vt supnatu-
rale lumē iundas i oculo intellectus
sui: et enim illiusmodi cor ad supbiā
aptū nisi adiciat sibi hoc lumē acq-
siti ex puro affectu virtutis: icidat
et hodie ois amor ppius ab ipsa
tuis emulis ac a vicio tuo vicarios
et ab oibus nobis: vt pareat possi-
mus cūde cū cor duriciē fieri p
quibus et humilicē et pareant ipi
vō nō offero tibi vitā meā crāde
p tunc cū tibi placuerit: et ipsam pa-
nem p gloria tua: humiliter et obse-
rans p virtutē passionis me: quate-
nus emundet: et scopca de antiquis
vitis sponsem tuā sicut emundasti
et scopasti et antiquis: et i fructuosa
plantas: nō amplius videras: vere
deus benēficio: et tamdū obēundē-
do pcutis tortuosum lignum durici-
ci ipsos emulos tuos: q; finaliter
vūriget: s; acellera trinitas eterna
qd tibi non est difficile facere de ali-
quo aliquid cū et nūlo oia feceris
et vitā ipsa purgare tibi etiam me-
os filios recomendo: et hunc tue me-

lettati offero qui te mihi hodie be-
dit: ut deo te sibi ut renoues eus ho-
die intus et extra: et suos actus virri-
gas in beneplacitis tuis pro quib⁹
ut cā crandis digneris gratias ago
tibi qui es benedictus in secula se-
culorum. Amen.

O ratio eiusdē scē Rome. xv.

Veritas et que ego sum ut tu
deos mihi veritatem: ego su-
que nō su-
ritas tuas: illa que facit et loquitur
et omnino operatur et quod ego non
sum: veritas tua ē illa que dat veri-
tatem: cum veritate tua dico ve-
ritatem. Veritas tua eterna possi-
git diuersis modis veritatem diuer-
sis creaturis: nec separatur a te veri-
tas tua: imo tu es veritas. Tu deli-
tas eterna fili dei a deo vultisti ut ad-
impleres voluntatem patris eterni
nec pōt quisquā habere veritatē ni-
sī a te. Signis aut vult habere veri-
tatē tuā oportet qd nīl ei deficiat
de veritate tua: alias non posset ha-
bere veritatē q̄ nullū defectum pa-
tuitur: sic hnt beati qui pfecte vidēt
sine defectu veritatē tuā p eternam
tuā visionem: quam quidem visionē
habent participantes visionem tu-
am qua tu teipm vides: lumen enī
quod videris a creatura tua tu es
nec iter te: et vidēt te: ē aliquid me-
dū qd respiceret te vidēt te: totum
ergo beati vident te: participant et
lumen: et medium quo videris: et qd
tu idem semper es idē lumen: et idē
modum: et idem obiectum partici-

pata per eos in vñone qua vñit ē
tibi causant idēptitatem inter vi-
sionem tuā: et visionē creature tue:
nec obstat si vnus min⁹ perfecte ali-
us magis pfecte videt: q: hoc ē pp
diuersitatē recipientiū visionē. Si-
cut aīa quē ē in via ī statu gracie re-
cipit veritatem tuā: p lumen fidei
qua videmus que predicat ecclesia
tua vera est: nī diuerse aīe scun-
dam diuersitatem dispositionis sue
recipiunt diuersimode veritatē istā
magis et minus pfecte: nec pp h di-
uersificat fides: imo vna ē et eadem
fides olum: sic pfecto in beatis vna
et eadem ē visio gr̄is magis et min⁹
perfecte a diuersis recipiatur.

*O ratio eiusdē facta Rome die
xviij. Id. ccc. lxxvj. xvi.*

Veritas eterna dissolue vincu-
lum corporis mei: ut possim
videre veritatē: q: nūc memoria nō
pōt te capere: nec intellectus intelli-
gere: nec affectus diligere: quōd deest
o natura viuina que resur: tas mor-
tuos et sola vas vitā: quōd voluisti ti-
bi vnire naturā mortuā: ut eam vi-
uificares: et verbū eternū: taliter tibi
vñisti naturā mortuā: q nō fuit
possibile q quocūq; mō separare: et
vñi i cruce i xpō natura mortalis pa-
tiebat: s; natura viuā viuificabat:
et idco erat simul beatus et dolorosus:
nec ēt in sepulchro potuit vna natu-
ra ab alia separari. O pater eterne
tu vñis: q: voluisti verbū tuū natu-
ra nra: ut i ea scilicet accret tibi p no-
bisco ineffabilis misericordia voluisti

punire filiū naturālē: et p̄p̄riā p̄o
culpa filiū adoptiuit: et substinuit nō
tū p̄nā crucis i corpō: s; cruciatū
desideriū i mēte. **O** p̄i eterne q̄ p/
funda: et ineffabilia sunt iudicia tua
Null⁹ homo nō intelligit: h̄mo stultū
hōies indicāt s̄m coriē facta tua:
et scā suop̄ mox: et nō s̄m pfundū
abissū caritatis isule seruis tuis.
O ignorās et bestialis homo. Cum
de⁹ te fecerit boiem cur facis te q̄m
bestia: nō solū bestia: sed nihil et de
stiaiter indicas: An ignoras q; de
stiales deputant ad penas eterna/
les sc̄nales i quib⁹ penis efficitur
hō vel n̄: et nō qdē q̄s ad naturā q̄
sustinet: q̄s ad grām q̄ naturā
pficiat: et res q̄ ē puata sua p̄fectio
ne p̄i vici n̄ habet subitū rit. Datū ē
ergo nobis i b̄i eternū p̄ man⁹ ma
rie: et de substantia marie idē natu
rā b̄i p̄ccati originalis macula:
et hoc q; nō hōis: s; sp̄sali op̄ante
solū ē illa p̄ceptione quidē non fuit
sic in maria: q; non p̄cessit de massa
a de op̄atione s̄s̄sancti: s; boia. Et
q; tota illa massa erat putrida non
poterat nisi i putridā naturā aīa q̄/
la i fundū nec purgari poterat: nisi
p̄ grām s̄s̄sali cuius quidē gr̄e nō
ē subiectū susceptibile corp⁹: s; sp̄sali
rōnā aīa. aut intellectuale: et ideo nō
potuit maria a macula illa purga
ri nisi p̄stā aīa iūsa ē corp⁹ qdē q̄
dē sic scō ē p̄p̄ reuerētū testari vi
mini quā illo vāle debebat repen
tā sicut fornar p̄l mit gūiā a que i
medico ip̄e sic fecit sp̄s sanctus de
macula p̄ccati originalis. Nā post
p̄ceptionem ei⁹ statim fuit p̄ grām

p̄sali a b̄i illo p̄ccato mundata: et
gr̄a magna dotata subitū: in scō
oīe: q; ista ē veritas.

Oratio eiusdem facta Rome die
xij. augusti. lani sup̄ascrip. xvij.

Ingrate hō alia et eterna dei
tas incōprehensibilis: et ineffi
mabilis amor. Tu dicis p̄i eterne
q; homo respiciēs se inuenit te in se
q; creatus ē ad imaginē tuā: quā h̄s
memoriā ad retinēdū te et beneficia
tua participando in hoc potentiam
tuā: h̄s intellectū ad cognoscendū
tertū participando sapientiam. Unū
genitū filiū tuū vni n̄i iēsa christi: et
h̄s voluntatem ad diligendū te par
ticipando clementiam spiritūsan/
cti sic p̄fecto non solum ip̄s cre
sti ad imaginē tuā: sed in te quā
dāmodo habens similitudines tuas:
sic tu es in ip̄o: et ip̄e in te. Non co
gnoui me in te de⁹: et te in me deus.
Ista ē tota ignorantia hōium igno
rantium qui offendunt te: q; si hoc
scirent nō p̄cessit nō diligere deum:
hoc autē nescire p̄cedit ex privatio
ne luminis gr̄e que privatio creat
a nube p̄p̄riā amoris sensuitū tāta
ē p̄fermitas inter hominē et boiem
q; q̄ non se diligunt recedunt a p̄
p̄riā natura. Ip̄o s̄m modū erant p̄
singularib⁹ natura: ut participarent
naturā diuinā: diligendo se adinu/
cem: et ista ē vera conformitas. Res
pondit de⁹: et trit. **O** non modo ma
riem grām vobis habere: q; ut vi
tam tuam semp in penis: et ipsam
terminem cuz martirio p̄p̄riā te

Omnitas amoris deitas. Quid possis dicere de veritate tuar Tu veritas: dic de veritate. Ego nescio de veritate dicere: sed de tenebris tuis: quia non sum secutus fructum crucis tue: sed solum locuta sum. tenebras: non cognoui tenebras: bene scio: quod qui cognoscit tenebras: cognoscit lucem: sed ego non feci sic: immo locuta sum tenebras: nec eas per se te cognovi. Dic ergo tunc tu veritatem tuam de cruce tua: et ego audiam. Tu visis quod quidam sunt persecutores fructus tue crucis: nam fructus crucis tuus tu es. O verbum unigenitum: vel qui ex immensitate amoris: et caritatis quam habuisti ad nos. Inferuisti in semetipsum fructum duobus arboribus. Ideo immo nature humane: ut manifestares nobis veritatem patris tui inuisibilem quod veritas tu es. Et scio inferuisti te ipsum arbori crucis in qua arbor: non te tenuerunt clauis: nec quoniam aliud: nisi amor: immensus: quem ad nos habuisti: et totum hoc fecisti: ut manifestares nobis veritatem veritatis patris: quod volebat per nos salutem. Et ista scriptio ne productus est sanguis tuus qui per unioneque diuine nature dedit nobis vitam istius sanguinis virtute munda mur a peccato mediis tibus sacramentis tuis. Reposuisti autem hunc sanguinem in cellario ecclesie militantis: donec clauis et custodiam eius vicario tuo principali in terra. Hoc autem est si cognoscunt: nesciunt ab hominibus: nisi mediante lumine tuo quo tu illustras nobis: per te aie nostre. Intellectu.

Hoc lumen est lumen fidei quod tu contulisti christiano peccatis quod mediante sacramento baptismi infundis lumen fidei et gratie tue per quod purgas peccatum originale quod contrariumus: et datur nobis lumen sufficiens ad perducendum nos usque ad ultimum finem beatitudinis: nisi nos cum puritate amoris propriam sensitiui crederemus oculos nostros quos gratia tua illuminant in baptismo. Et occidit vero nos ipsos inducendo cataractas super oculos nostros per frigiditatem: et humiditatem amoris propriam superaddit. Et ideo non cognoscimus te: nec aliquid verum bonum: et dicimus malum bonum: et bonum malum: et efficiuntur in gratissimum: supergratissimum: et peius: et deterius est nobis post agnitam veritatem tuam quam perdidimus lumen: quam antequam lumen recipimus. Ideo totum est christianus talis quod infidelis: et peius est sibi: nisi inquam si facilius recipit medicinam de malo suo: per aliquale lumen fidei: quod remanet ei. Isti tunc tales sunt persecutores fructus crucis tue. (sanguinis tui. non. n. te. et. in. crucifixum sequuntur: sed persequuntur te et sanguinem tuum: et potissime illi qui rebellant vicario tuo: qui et clauis cellarii: ubi est repositus sanguis tuus: et sanguis omnium martyrum: quibus sanguis martyrum: non valeat nisi in virtute sanguinis tui. Ista autem rebellio et de peccato accedit eis: quod perdidit lumen veritatis tue: quod acquiri per fidem magis: ut philosophi quibus multas scire veritates de creaturis: quia tamen non habuerunt fidem tuam salutem consequi non potuerunt.

Oratio eiusdem facta romæ die
xij. febr. m. ccc. lxxviij. xix.

O Amor inestimabilis. o dul/
cis amor ignis eterne. Tu es
ignis qui semper ardes alia et eter/
na trinitas vno rectus es absq; vl/
la deformitate. simplex absq; om/
plexitate et sincerus absq; aliqua
fictice. Dirige oculos misericordie
tue sup creaturas tuas. Nisi q; mi/
sericordia tibi ppria. Eimo ad qdqd
me pñderando paruo nil inuenio
absq; misericordia tua. Idcirco curro et
clamo ante misericordiã tuã vt faci/
as misericordiã cū hoc mūdo. Tu vis
nos fructu tibi ad modũ tuũ et videri
simode vnicuique tuos pp qd ho/
die idcirco q; nullatenus intrinsecũ cre/
ature debemus: aut possumus indicare
per qd criterios sed voluntas estio
rũ i tua voluntate indicare debemus
et hoc maxime de suis iustis gaudet
etia q; videt lumen in lumine tuo: de
vultu et in finis modis et vq; quod
et qd videt in ipsis. q; i p vnicuique
calice pcedat: nĩ ocs currũt p igni/
tũ iter caritatis tue alias nõ scque
rent caritã tuã in vltate. vñ alios
videmus currere p viã penitentie fun/
dantes in mortificatione corpis. Ali/
es in hũilitate in occidẽdo pueriã
voluntatis alios in fide vira. alij qui
dã p misericordiã accedunt et alij tota
hinc vltate in caritate primi relin/
quũt scilicet. In his et his similibus
pinguecit etia q; scilicet dederunt na/
tũ ale lumen et acquirit supnatu
raletum que videt immensam lar/
gitatem tue bonitatis. O q; regali

et
ter progrediuntur isti. O q; ada
tunt fieri secundum ordinem vol/
tatis tue. et ideo in omnibus que opẽ
rantur creature tue considerant vo/
luntatem tuam nunquã vero volũ/
tatem iudicant creature. O inesti/
mabilis caritas isti bene vidicerũt
et corde tenerunt doctrinam veri/
tatis tue vbi videlicet virit. Nolite
iudicare secundum faciem. o veri/
tas eterna que est doctrina tua. qd
est iter per quod oportet nos accede
re ad patrem. Nescis aliud iter vi/
dere nisi quod tu verbum eternum
panimentasti realibus virtutibus
ignis caritatis tue quas edificasti
pretioso sanguine tuo. Idcirco est qui
dem via. In nihilo ergo alio culpa
nostra consistit nisi in diligere quod
odisti et odio habere quod dilexisti.
Pateat q; si mper odium qd amas: et
amam quod odio habuisti. Sed ho/
die clamo coram misericordia tua
abissus caritatis supplicans quate/
nus des mihi sequi veritatem tuã
in simplici corde. Concede queso cõ/
tinuam sanem patiendũ pro te pe/
nurias et tormẽta. Da etiam pater
eterne fontem lachrymarum oculi/
lis meis quibus inclinam super to/
tum mundum misericordiam tuã
et maxime super spẽsam tuam. oĩn/
effabilis et dulcissima caritas hoc d
viriditũ tuum fundatum in san/
guine tuo et aspersus sanguine mar/
tyrum tuorum qui vtrũliter enem/
rerunt post eodem sanguinis tui.
custodi ergo eam. Quis enim cen/
tra ciuitatem quam tu custodieris
poterit preualere. Nere denuciasti.

me pater corda nostra immerge ea
in hunc sanguinem ut possimus co
cipere famem honoris tui et salutem
animarum. Proceui domine mis
rere mei. O deitas eterna quid ve
te digne dicemus: aut quid iuste et
vere iudicando proferemus? Certe
dicemus et firmiter iudicando cre
demus quod tu es deus noster qui solus
modo vis sanctificationem nostram
hoc patet evidenter in sanguine fi
lii tui qui propter nostram salutem
tamquam philocaptus cucurrit ad ob
probriofam mortem sanctissime cru
cis: pudeat homines creaturam tu
am: tantum per superbiam caput
extollere cum te deum altissimum
humiliatum iusto nostre videat hu
manitatis. O quam propria est tibi
misericordia veritas eterna quam
homo sermo tuus advocat contra
iustitiam: quam meretur mundus
propter peccata sua. Misericordia
tua creavit nos misericordia tua re
demuit nos a morte eterna miseroi
dia ipsa regit nos et detinet iustitiam
tuam: ut non precipias terre quod ape
riatur et deglutiat nos: neque anima
libus inmundis quod occidant nos:
Imo omnia servant nobis et terra
largitur nobis de fructibus suis.
Idcirco omnia propter misericordiam
misericordia tua regit nos. Ipsa mi
sericordia differt mortem nostram
tribuendo tempus in quo possumus
ad te reverti et tibi reconciliari. O
misericors et pie pater quis tenet na
turam angelicam: ut non faciat vi
sionem de homine qui inimicus est
nobis misericordia tua. Ex sola mis

ericordia tua concedis consolationem
ut coacti sumus diligere te cum cor
creatur a more trahatur. Ipsa ca
dem misericordia tribuit penas et
afflictiones: ut nosmetipsos discamus
agnoscere: ut etiam habeant miseri
aliqui sustinere: pro quo remunc
rando coronas eos esse legitime cer
tauerint. Ex misericordia dimissit
cicatrices in corpore agni vniuersi
tati tue: ut cum ipso coram maiestate
tua pro nobis misericordiam postu
lect. Ex sola misericordia hodie vi
gnatus es ad plenum ostendere mi
hi miserabili: miserie plene quomo
do nulla tenus possum: aut debco i
tentiones creaturarum rationabili
um iudicare cum per infinitas di
uersitates itineris eas tueas. Et cla
re mihi demonstrasti etiam per cre
plur meimet de quo ego miserrima
gratias ago tibi. Misericordia tua
voluitque agnus immaculatus solus
modo unica gutta crucis sui redi
meret genus humanum: nec cum pe
na solus modo vnus membrum: sed cum
toto sanguine: et totius corporis sui
penis: ut plene sancti fieret toto hu
mano generi qui omnes leseramus
te. Et hoc dupliciter: primo quia: ut
videmus ex tuis rationabilibus crea
turis a te offendunt cum capitaliter
cum manibus: alicum pedibus: alicum
ceteris membris corporis te of
fendant: ita quod omnibus congrega
tis dictum humanum genus: totius
membris corporis offendit te: secun
do et ultimo: quia omnis culpa per
petratur ex voluntate ab eis ipsis: et
enim nulla esset culpa: et ipsa conti

net in se totum corpus: quapropter
totus corpus creature committit: cul-
pam aduersus te. Et ideo cum toto
corpore et sanguine filij tui voluisti
et satisfaceret: ut esset omnibus pie-
narie satisfactio: hoc ex virtute dei-
tatis infinita vnite cum natura no-
stra finita humanitas quippe passa
fuit. Deitas vero sacrificij accepta
uit. O verbum eternum fili dei: unde
hoc quod habuisti perfectam provisionem culpe
et in te nunquam fuerit venendi pecca-
ti: video quod voluisti satisfacere cum
corporali: et mentali pena sicut corpo-
raliter: et mentaliter homo commiserat
culpam. Peccasti tunc miserere mei:
et ne respicias peccata nostra dispositus
pater et misericors deus.

O ratio eiusdem facta die. rññ. se
bnañ. D. ccc. lxxviii. rr.

O Trinitas eterna: o trinitas
eterna: o ignis et abissus cari-
tatis: o vere et amore creature tue in-
fatuate: o solitas eterna: o cine ignis:
o eterna sapientia deus qui dat^o co-
in nostra redemptione nihil solummodo
venit in mundum sapientia tua: non sic fu-
it. Non enim fuit sapientia absque pote-
tia: neque potentia et sapientia absque de-
mentia: non enim venisti solus: sed et tota
trinitas affuit. O trinitas eterna:
quid non recipas ab hoc nisi offensa
necque utilitas puenit tibi de nostra
redemptione. Nulla non enim indiges no-
bis: cui ergo puenit hoc utilitas: so-
lummodo hominum. O inestimabilis
caritas sicut te totus deus: et totum ho-
minem dedisti posita totam dimisitisti

te in cibum creature tue rationali: ut huius-
modi hoc itinere peregrini sumus non de-
ficiamus laboribus fatigatis: robo-
remur hac refectione celesti. O mer-
cenarie homo: quid dimisit tibi de-
tus dimisit totum se deus: hominem ve-
luti sub illa albedine panis. O ignis
amoris nihil non sufficiebat crea-
tio ad imaginem et similitudinem tuam:
et recreatio ad gratiam in sanguine fi-
lij tui: nisi et tota trinitas tribue-
res nobis in cibum. Quid te coegit ad
hec certe non aliud quam caritas tua.
O deus trinitas eterna quodammodo
non misisti solum verbum pro
redemptione: ita non dimisitisti solus
id nobis in cibum: sed ut vere infa-
tuatus amore creature tue totam te
trinitatem eternam: ut dictum est.
Et sicut non dimisitisti te nobis solus
in cibum: ita non das te solum ahi-
me illi que totam se reliquit amore
tui: et solummodo querit et optat: glori-
am et laudem nominis tui non que-
redo te amore sui. Sed solummodo
propter te quis tu es forma: et eterna
bonitas dignus diligit: et quod scrutatur
tibi a creaturis tuis: nec perimus
neque se querit anima amore sui: sed
solum: ut reddat gloriam nomini tuo:
videmus enim quod his talibus non
manifestas te solum: imo fortificas
eos potentia tua contra peccata de-
monum: et pro tribulationibus a crea-
turis illatas: et contra quasque
alias aduersitates. Videmus etiam
quod illuminas oculum intellectus ip-
sorum sapientia filij tui: ut cognos-
cant se: et te lumine tuo. Vnde etiam
corde ipsorum in clementia spiritus

fanetis: hec omnia facis: seruis tuis
magis: minus s'm mensuram amo
ris quam portant tibi: & prout quili
bet viri suam exerceat gratias. Gra
tias ago tibi eterne patris: q' p'bi
locupus es de creatura tua: hodie
ostendis qualiter possit ecclesia tua
reformari. Et humiliter supplico:
q' sicut ex vna parte prouidisti illu
minando oculum intellect' de hac
veritate. Sic ex alia prouideas vi
spondo creaturas tuas: & maxime
vicarium tuum: vt sequatur lumen
quod infudisti: & usus eius. O tri
nitatis eterna: ego peccavi toto tpe
uite mee. O miserabilis aia mea ha
buisti ne vnq' memoria dei tui: Cer
te nō si enī hādes ei cēs cōbusta in
igne amoris sui. O p' eterne redde
sanitate ifirmos: mortuo uiuē: & vo
ci vocē: vt ei amet ad te voce tua: p'
mundos: p' sponsa tua misericordiā
postulādo. Et audi vocem tuā qua
clamamus ad te. Et si vniuersaliter
oro p' toto mōdo maxime tū: & spe
ciali: ex p' vicario tuo: & ei' colūnis
necnon pro omnibus quos redisti
mihi: vt diligam eos amore scipno
q' q'nis ex meis defectibus s'm in
firmus volo tamē videre illos sanos
& q'nis s'm imperfecta volo eos viderē
perfectos: & s'm mortuus volo ipsos
videre viuos in gratia tua. O scilicet
mabilis ignis: & dilectio caritatis.
Unde tanta humilitas: & misericor
dia: vt tu de' ei' plene cū tua creatu
ra participes: nō p' vniōne nature vi
uēs: in natura nra humana q' ēi p'
sentimentum in vniōne quā facis i
alibus diligentia: & seruitutem

tibi in simpliciter cōcedere non hoc et no
stra parte procedit: cum sanus in
mici tui. P'ndeat hominem creatu
ram tuam non facere mansionem
apud te toto corde cū tu alia & eter
na deitas tātis modis: apud nos sa
cias assiduam mansionem. O mis
rabilis aia mea: q' nunq' habuisti
memoria dei tui: ideo tuus cor in
virtutibus maxime solidasti. P'et
cam domine miserere mei. Tu alia
& eterna deitas es: vitar ego mors:
tu de' sapientia: ego stultitia: tu lux
& ego tenebrarū infinitus: & ego fin
tatu rectitudo: ego autem tortuosi
tatu quidē medicus: & ego infirma.
Et quis ad te attinget potuit sūma
alutudo eterna deitas ad rogatiō
dā tibi de tot' & infinitis beneficijs q'
nobis largiri vgnata es: Tu ipse
attinges cū lumine q' i'fandes vo
lentibus recipere: cū funiculo tuo li
gabis qui se ligare p'mittit: v' non
obstādo voluntati tue. Ne tardes ele
mentissime p' querere oculos mis
ericordie tue sup' mūdū: magis enim
glorificaberis si dederis lūmē q' si p'
māet i' tenebris mortalīs peccati.
Quis tu de oib' g'buscūq' accipias
gloriā & laudē nominis tui: vbi vide
m' q' i' peccatorib' laetet misericor
dia tua q' t'z te vt nō enagines gladi
n'z iustitiam seruas eis ipso i' quo
possint p'ueri ad te similiter in i'fer
no videt gloria tua vbi puniunt vā
nari p' tuā iustitia: & ēr mīa tua la
cet i' eis: q' nō patiunt i' ta tormēto
q'ta meruerūt q's mīa: & iustitia
verne gloria: & laus nomini tuo. S'z
volo videre i' creaturis tuis: q' red

dant tibi gloriam quemadmodum
debent sequendo voluntatem tuā:
ut perveniant ad finem suum per
quem omnes creasti: volo etiam ut
de vicario tuo alium te facias: quia
multo magis indiget lumine alijs
cui cunctos alios habeat illumina-
re. **O** benignissime et clementissime
pater humiliter supplico quatenus
largiaris nobis tuam dulcem et eter-
nam benedictionem.

Alia oratio eiusdem facta Rome
dic. r. v. sebena. anni supraf. r.

O Eitas eterna: o alta et eterna
ocultas inestimabilis amor in
lumine tuo vidi lumen in ipso lumi-
ne lumen cognovi in lumine tuo co-
gnoscitur causa luminis: et causa te-
nebrarum: quia tu es causa luminis
nos a nem creaturae tuae: tenebrarum
causa sumus: et cognoscitur quid opa-
tur lumen in anima quid etiam te-
nebrae. **O** trinitas eterna mirabilia
sunt opera tuae: et lumine tuo cogno-
scuntur: quia ab ipso lumine pater-
dunt: hodie veritas tua cum admi-
rabili lumine: indicat causam tene-
brarum quae est indumentum scilicet
propter voluntatis et manifestat in-
strumentum quo cognoscitur lumen
scilicet indumentum tuae dulcissime
voluntatis. Mirabile est quod unus
sumus in tenebris huius mortalis
vitae cognoscimus lumen: et finiti no-
scimus infinita: eruentes in morte
cognoscimus vitam: veritas tua esse
dixit quod sicut homo eruit se vestis
vertendo interiorem partem in er-

teriori: ita quilibet creatura debet
se erueri suam voluntatem perire/
sine illi vult a d plenus induere tuā.
Et quomodo possumus nos taliter
erueri: cum lumine quod acquiritur
crecendo cum manu liberi ar-
bitri: est lumen quod recipimus in
sacro baptismo: quia vidimus in lu-
mine lumen. Et unde recipit homo
hoc lumen: solum a te lumine quod
offendisti nobis sub lumine nostre
humanitatis. Quid recipit anima
induta h lumine? Primatur tene-
bris: sitis fame: et morte: quia cum fame
virtutum expellit insatiabilem fa-
mem propter voluntatis. In fini ho-
noris tui eradicat sitim propter ho-
noris: et quia pervenit ad vitam volun-
tatis tuae eripit de morte propter vo-
luntatis perierit. **O** scitum indu-
mentum voluntatis nostre tu non
regis sed viscooperis animā. **O** vo-
luntas crata. o arra vite eterne tu
es fidelis: usque ad mortem: non mun-
do: sed tuo dulcissimo creatori. Tolli-
gas aiam cum ipso: quia se totaliter a se
soluit: o amor inestimabilis in quo
videt anima se esse cratam per charite-
tem ipsam: in hoc quando non querit
locum modum: neque tempus ad mo-
dum suum. Sed h et omnia ad bene-
placitum tuum: hoc est lucidus ve-
stimentum. Vere potest dici sol: sicut
enim sol illuminat: calefacit: et facit
germinare terras. Ita pater eterne
h verum lumen calefacit animam
quae possidet ipsum in igne caritatis
tuae: et illuminat: quia cum lumine no-
scit veritatem. In lumine sapientie
tuae et facit eam germinare dum est

in ista mortali terra fructum vera/
rum realiumq; virtutum: hec ani/
ma efficit fortis in potentia tui eter/
ni patris: prudens in sapientia vni/
geniti filij tui: et apta ad amandam
participando clementiam spiritus fan/
cti. Quid est quod impedit et obstat
vt anima non se taliter eruat: pri/
uatio luminisq; non nouit prin/
cipale lumen quod cuiuslibet creature
rationali largitur: et ideo non erer/
citur illud. Et quare non nouit: q; uia
obfascavit oculum intellectus cum
culpa qua ligauit voluntatemque
voluntas est illa que quilibet cul/
paz committit. O miserabilis anima
mea. Quomodo non sentis fetores
culpe: et odorem virtutum et gratie?
Quia priuata es lumine. Peccata/
ui domine miserere mei. O de⁹ eter/
ne in lumine tuo noui quantam es
formitatem tui largitas es creatu/
re tue: ad quamcuq; partem uerto
oculum intellectus: video quod po/
fuiisti eam quasi in quodam circulo
quod quamcuq; partem progredi/
tur reperit se in ipso: si uerto oculuz
ad cognoscendum in lumine tuo es
quod dediisti nobis: tu dediisti nobis
conformitatem: tu ad imagines et simi/
litudinem tuaz: participando te tri/
nitatem eternam in tribus potenti/
is animis: si conspicio in uerbo per
quem creauimus ad gratiam: te
nobis video conformauimus: et nos ti/
bi propter unionem quam tu deus
eternus fecisti in homine: et si conuer/
tor ad animam illuminatam de te
uero lumine ipsa facit mansionem i/
ternae ueritatis imitando doctrinam

et in comuni in particulari. i. in par/
ticularibus virtutibus acquisita et
probatas ex amore quem anima es
cepit erga te: et tu es idem amans
ma ergo que ex amore sequitur vo/
cituram tue ueritatis alter te efficit
tur ex amore: hec cruta sua propria
voluntate induta est tua intantum
q; non querit: nec optat nisi q; tu que
risset tua uoluntas appetit q; sit in
anima. Tu es philosophus de ani/
ma taliter anima de te est philosophia
sed tu amas eam gratia: q; eam pri/
us q; esset amasti: ipsa diligit te ex
debito. In lumine tuo nouit q; gra/
tis non potest te diligere: quia obli/
gata est tibi: et non tu ei. Et in dicto
etiam tuo lumine uidit: q; id quod
tibi non potest reddere. Diligere te
gratis op; q; reddat et retribuatur pro/
prio suo diligendo euz gratia: et ex
debito simul: et gratia dico: quis
non querit retributiones ab eo: nec
propterea seruit ei propter utilitatem
ab ipso receptam: uel recipiendam:
sed solummodo ex amore. Ex debi/
to uero diligit eum in quantum pac/
cipio ei: ipse est obligatus obedire
tibi. Si respicio quantam conformi/
tatem facis de anima in te quando
surgit cu lumine intellectuali acqui/
sita a te uero lumine: et cum affectu
erectis in te speculari se in lumine
ueritatis tue. Intantum facis tunc
conformitatem euz ipsa: q; tu qui es
deus noster immortalis das ei no/
scere et gustare i affectu caritatis tue
immortalia bona tua. Tu quies lu/
men participas euz cu lumine. Tu
qui es ignis: ignem cum ipsa part

cipos: et in igne tuo unio voluntatē
suā: et tuā cum sua. Tu summa
sapientia sapientiā largiris ei et vi/
scernere et recognoscere veritatē tuā.
Tu qui es eterna so:titudo so:titu
dinē tribuis sibi: efficiū tam so:titu
q: neq: creature possunt ipsam so:
titudinē auferre ab ea nisi ipsa ve/
lit. Nunquā vero vult: vū possat ve/
lēt voluntatis tue. Sola enim volū
tas sua facit ipsam debilitari. Tu i
finitus facis ipsam i finitū: p: p:for
mitatez q: ex grā cā ipsa fecisti: hic
vū est pegrinat: in vita durabili in
eterna vūde marib: tū pfecte ē cō
formata tibi et libe: arbitriū tali
ter ē ligatum: q: non pōt ipsam a ta
li p:formitate separari. Bene ergo
sator: q: veritas tua vici veritatē:
q: creatura rationalis est tibi totali
ter conformata: et tu ipsi per gratiā.
Tu non das ei partem gratie: s: to
tam: quā vico q: videt: mihi q: des
totū: q: nihil ei deficit ad salutē: be
ne est minus et magis pfecta s: m q:
ipsa in lumine tuo vult exercere lu
men quod tu a principio dedisti ei
naturaliter. Quid ergo amplius vi
came? Nihil aliud nisi q: homo esse
ctus est deus: et tu deus homo faci
ē. Quid fuit cā huius p:formitatis
lumē in quo lumine nouit volunta
tatem tuā cognoscendo cā: eruit se
suaz p:ptiam q: debet ei tenebras: et
mortē et nuditatē et induit se tuam.
Induta tua: induta est te per grati
am: per lumen: et per ignē: et p: unio
nem: quā tu deus fecisti in huma
nitatem nostrā. Itaq: tu es cā cu
tillibet donat: p:ptia p:neria vo

luntas induta amore p:ptio est cā
cuiusq: mali: et tanti mali ē cā ista
voluntas: q: cū tenebris facit etiam
salutē extra circuli luminis sancti
sine fidei: quo lumine erūtē ver/
tendo se ex qualibet parte inueni/
bat te. Et quam conformitatem in/
uenit: I quo reperit se unitā postq:
erūt de lumine fidei: Inuenit se re
cte be: p: p:formata que sunt absq:
aliqua ratione imitando legem per
uersam et doctrinam demonis visi
bilis: et inuisibilis. Quis est cā huius:
ipsa mei. O alta et eterna veritas fate/
or: et non nego me esse illam misera
bilem q: sum cā omnium malorum:
q: nonq: exercui lumen in lumine
tuo ad cognoscendum q: tuaz tibi vi
s: plicet: mihi ē nocuū: malignū: et
fetidum indumentum p: p:nc: et p:
uerse voluntatis: hoc vestimentum
tu vis q: quilibet eruat festināter et
totaliter sūmendo ipsam a pedibus
et totum simul errahendo: ego sum
etia: illa misera miserabilis que nō
nouit dulcedinē voluntatis tue: quā
ex debito debes me induere. Pec/
caui: peccavi domino miserere mei.
Tu deus eternus alta et eterna deli/
tas in lumine tuo facis videt: lūmē.
Quare pater eterne humiliter sup
plico quatenus i fundas: et dones il
lud omnibus creaturis tuis rōnali
b: s: p: p: p: illud i funde: vici p: p:
nfo vicario tuo tā habūdāter q: tū
necesse ē i tantū: q: tu alta: et eterna
delitas de ipso aliud te facias. Et simi
liter rogo te: q: dones lūmē tenebo
fis: ut cognoscāt veri a tē in lumine
tuo: similiter supplico p: p: p: quos de

dūti mihi qđ eos diligam singulari
amore cū p̄cipua ⁊ maxima sollici-
tudine. Rogo sint illuminati in lu-
mine tuo auferat ab eis imperfectio-
es ut in veritate laborent in viridario
tuo in quo eos posuisti ad laborandū
⁊ p̄ntasset videra supra me culpas
⁊ imperfectiōē eorū quā ego sum cā.
Peccavi dñe miserere mei. Grati-
as: gratias ago tibi alta ⁊ eterna tri-
nitatē: qđ in lumine tuo dedisti refri-
geriū aīc mee p̄ p̄formitatē n̄fam
quā noui nos rectē h̄c ⁊ p̄ doctrinā
quam dedisti de excellentia volun-
tatis tue. Ego sum que non sum: ⁊ tu
es solus ille qui es: ergo tu ipse gra-
tias redde tibi dādo mihi cū quo
possum laudare te: voluntas tua: te
cogit ad faciendū misericordiā cū
mundet: tuo viuiuo adiutorio sub-
uenire vicario tuo in terris: ⁊ sp̄s
tue. Peccavi domine miserere mei.
Alta ⁊ eterna deitas largire nobis
tuam dulcem benedictionem.

O ratio eiusdem facta Rome die
xvi. febr. a una sup̄ra. xxiij.

O Eitas eterna: o alta ⁊ eterna
deitas: o sūme ⁊ eterne pater
O ignis qui semper ardes. Tu pa-
ter eternus alta: ⁊ eterna trinitas:
tu es ignis inclinabilis caritatis.
O deitas: deitas. Quid ē quod ma-
nifestat bonitatem ⁊ magnitudinē
tuam? Donum quod dedisti homi-
nib: ⁊ quod minus largitus es eis: To-
tam te deum immensam ⁊ eternam
trinitatem in quo loco donans te
sies dignatus descendere. In stabu-

lo nostre humanitatis que recte erat
effecta stabulum: quia receptacu-
lum animalium mortalium m̄l pec-
catorū: ⁊ ideo ibi voluisti nasci ad
demonstrandū ad quid hōmo per-
ueniat propter culpam. Ita qđ to-
tum te deum dedisti nobis confor-
mando te nostre humanitati: ⁊ ip-
sa vnionem faciendo. O deus eter-
neo deus eterne. Tu vici qđ ego re-
spiciam in te alta me: ⁊ eternam deli-
tatem: ⁊ aspiciendo in te cognoscam
me: ut melius cognoscam infirmita-
tem meam per altitudinem tuam:
⁊ e converso per magnitudinem tu-
am meam paruitatem. Sed video
qđ nisi prius eam me propria vo-
luntate: nō possum videre te: ⁊ ideo
dedisti mihi doctrinam: ut prius
eam me voluntate mea cognos-
cendo me in qua cognitione agnos-
co te quare tunc perfecte erui ani-
ma se propriam voluntatem ⁊ indu-
it tuam. Et tunc vis qđ surgat cum
lamine ad cognoscendum se in te.
O ignis qui continue ardes: ani-
ma que se nouit in te ad quancun-
que partem respiciendo se vertit: in-
uenit etiam in infimis magnitudi-
nem tuam. videlicet in creaturis ra-
tionalib: ⁊ omnibus que creasti.
Nam in omnibus aduertit poten-
tiam tuam: ⁊ sapientiam ⁊ clemētiā
nisi enī potuisses scindere: ⁊ volū-
tes et amec minime creasses ea. Sy-
potuisti scindere: ⁊ voluisti qđ omni-
potens es ideoqđ creasti. O misera-
bilis anima mea nūqđ te cognos-
ci in eo quia non erui te volun-
tatem perueriam tuam: nec suam

Iduisti. Et quomodo vis dulcissime amor q̄ respiciat me in te: vis q̄ cōsiderem creationem qua ad imaginem ⁊ similitudinem tuam nos creasti. Vis etiam q̄ considerem ⁊ respiciam: q̄ te integram puritatem vnihilato humanitatis nostre coactus ad igne tue inestimabilis caritatis. Quo etiam igne urgente dedisti te nobis in cibum. Et qualis cibus ē iste: Cibus angelorum s̄ma ⁊ eterna puritas: ⁊ ideo tantam puritatem requiris esse in anima que recipit te in hoc dulcissimo sacramento: q̄ si possibile esset naturam angelicam purificari que nulla indiget purificatione opus esset q̄ purificaretur ad hoc tantum misterium accessura. Et quomodo purificat animam: Ignem caritatis tue ⁊ abluendo faciem suam in sanguine vnigeniti filij tui. O anima mea miseria plena quomodo accedis ad tantū misterium absq̄ purificatione solemniter habere digna cum bellis ⁊ temonibus habitare: q̄ epata es opera bestiarum: ⁊ secuta voluntatem demonum. O bonitas humilis: tu vis q̄ ego respiciam in te ac videam q̄ tu diligis me: ⁊ q̄ gratis me diligis vt cognoscam q̄ quasq̄ rationabiles creaturas diligis hoc eodē amore ad hoc: vt isto amore diligas primum meum amando cum gratis subueniendo ei spiritaliter ⁊ corporaliter iuria posse absq̄ vlla spe p̄mijmo quantum esset mihi molestus: ingratus non vis q̄ vchā p̄desse ei: subuenire necessitatibus suis. Quid ergo faciam vt hoc

videam: Etiam me fetidam vestes meam: ⁊ cum lumine sanctissime dei respiciam me in te: induas me eterna voluntate tuarum cum h̄ lumine cognoscam q̄ tu trinitas eterna es nobis mēsa ciborum: seruitor. Quia tu pater eternus es illa mensa que das nobis cibum. Dignus videlicet vnigenitum tuum: ipse agnus ē nobis iustus ⁊ dulcissimus cibus tam in doctrina sua que alit nos in voluntate tua quam etiam in sacramento in sancta cōmunionē nobis tradito quod pascit nos atq̄ cōfortat: vñ sumus peregrini in hac vita: spiritus sanctus est nobis recte seruitor: quia ministrat nobis hanc doctrinā illuminando te ipsa oculum intellectus nostris: inspirando in cordibus: vt sequamur eam. Ministrat etiam nobis caritatem proximis: ⁊ famem cibi animarum: ⁊ salutis totius mundi propter honorem tui patris: vñ de videmus q̄ anime illuminate in te vero lumine: non s̄unt p̄terire tempus in quo non comedāt: vel comedere velint cibum animarum propter honorem tuum. Tu infinita bonitas in te patefacis necessitatem mundi ⁊ precipue ecclesie sancte sponse tue ⁊ amorem quem habes erga ipsam: quia fundata est in sanguine dilecti filij tui: ⁊ in ipso cōdita est: similiter etiam manifestas amorem erga vicariam tuam ex eo q̄ minister est huius sanguinis preciosi. Ideo respiciat me in te: vt efficiar pura: ⁊ sic purificata clamabo coram misericordia tua: vt vertas oculum pietatis super necessitatem

ecclesie sancte: et illuminet: et rebores
vicariam tuam: Illumina etiam cle
mentissimè pater seruos tuos: ut cõ
sulant tibi recte et simpliciter atq; di
sponas eos: ut sequantur lumenq; qd
in ipso infundes. O alta et eterna
sapientia. Tu non posuisti animam
solam: sed dotaisti eam tribus potẽ
tibus: vñ memoria intellectu et volun
tate: et tã sunt vnite quod quicquid
vult vna alie sequuntur: vnde si me
moria ponit se ad videndum bene
ficia tuave bonitatem tuam. Subi
to intellectus vult intelligere eam
et voluntas diligere eã et sequi volũ
tatem tuam. Et quia tu non posui
sti eã solam non vis q; maneat abeg
societate amos. s. tui et dilectione p
rimi. Et quando sic est sociata tunc
est perfecte vnita et fit vnum. s. i te:
et vnum cum proximo suo: et tũc be
ne verificatur verbum pauli vbi di
xit. Multi quidem in stadio currũt
vnus autem accipit dramum vide
licet caritas. Sed quando sociat se
cum culpa tunc vere remanet sola:
quia discedit a te qui solus es omne
bonum et recessendo a te est separa
ta a caritate primi: et sociata culpe
que nihil est: et ex hoc ostẽdis q; tũc
remanet sola. **Peccaui domine mi
serere mei.** Nunq; videri cognosce
re me in te: sed lumen tuus est illud
quod facit videre quicquid boni co
gnoscat. In natura tua veritas eter
na noscam naturam meam. Et que
est natura tua am: et inestimabilior
est ignis: de hac natura dedisti ho
mini quia creasti illum ex igne amo
rũ: et funditur de omnib; alijs crea

turis et rebus. o ingratus homo quã
naturam dedit tibi deus tuus. na
tura in suam: tu non erubescis au
ferre naturam tam nobilem a te cõ
mittendo peccata: o pulchra eterna
veritas alia que videmus non appa
rentia ignis: quomodo sunt ignis.
Vnde video q; omnia sunt ignis
quia ut dictus est omnia ex igne ca
ritatis creasti sicut planta manens
in terra que quãvis non sit terra nĩ
hilominus ab ipsa terra substantia
suscepit: vnde bene est veritas q; ni
hil aliud es quã ignis. Tu lumen
verum nobis lumen infunde in sa
pientia sapientiam tribue: tu forti
tudo fortitudinẽ largire hodie que
so dissoluatur nubes nostra: ut per
fecte noscamus atq; sequamur veri
tatem tuam in veritate: recto et sin
plici corde. Deus in adiutorium no
strum intende domine ad adiuuan
dam nos festina. Amen.

Ipsū secūdi pontificis maximi
in vitam canonizationē beate Ca
therine Senensis Epistola.

Ius episcopus ser
uus seruorum dei
vniuersis christi fi
delibus salutem ⁊
apostolicam bene
dictionem. Mis
ericordias domini
quas i vobis largius experimur. Nō
satis explicare posset lingua morta
lis. Quin cuncta humana eloquia vni
us beneficia. Nec homini datum ē
creatoris sui abunde collanda
re. Nec si omnes artes conuerterentur
in linguas: quidē ex nihilo crea
ti de non esse producti sumus i esse.
Nec vel lapides: vel planities: vel a
lia bruta: sed rationis participes vi
nō cordiq; capaces effecti sumus. Ne
non solum angelis. Sed ipsi quodā
modo inuisibili ⁊ excelsō deo simi
les gloria ⁊ honor coronati sup om
nia opera eius sperio potiri. Quorū
si nos ipsos rebus ceteris cōparam⁹
Nulla creatura magis ingrata re
perta ē q̄ homo. Si luciferi ⁊ scio
rum eius supbiaz p̄terimus. Solus
inter creata rebellis deo ⁊ in grati
simus homo ē. Reliqua oīa vniū
picta iē in suo esse collaudāt: nec ei⁹
vnq̄ p̄ceptis aduersantur. Nature
legibus parent: ⁊ ea pagunt ad q̄ p
ducta sunt terra aratri patit: ⁊ su
scipiens semina: tanq̄ sub vltis
multiplicata reddit: ipso dei obe
diens culta atq; i culta humano ge
neri p̄stat. Saxa in pediculisq; vltis

recepta p̄fecto adstant: nec scissa: vel
excocta resistit. Fructificant arbor
es in agro virētes ⁊ posteaq; arue
runt: aut ignem nutriunt aut edes
tectaq; sustinent. Quanta herba
rum siue in folijs: siue in radicibus:
siue in floribus: siue in seminibus: si
ue in facis incit utilitas. Quanta
in fluminibus cōmoditas. Quan
ta in lacubus ac maribus que vni
nauigia subeunt iter remotissimas
gentes commercia p̄stant. Quid
animalia cetera siue aquatica siue
terrestria. In omnib⁹ laudatur de
us: vni nature iussa capeffunt. Ele
mentia ⁊ sidera faciunt imperata.
Sol peragit cursum suum: nec p̄ci
scriptas zodiaci metus excoedit. Nec
alieno lucōs lumine suo numeri lu
na decit. Nec errantes errant stelle.
Certum semper ⁊ statutu⁹ iter agē
tes. Omnia in celo ⁊ in terra lau
dant deus: ⁊ in officio manentia be
nedicunt ei. Nec legi resistunt im
posite. Irauit deosum caduntile
uia sursum ferrantur. Cuncta gra
titudinem ostendunt deo parent at
que nature. Solus homo ingratus
inobediens ac rebellis inter creata
reperitus est: peruersi angeli ruinas
imitatus. Ille in celo superbiens
creatorisq; similis est: cupiens: in
abyssum p̄cipitatus meditati se
leris penas dedit. Idomo de limo
factus ⁊ in terra positus siue imbe
cilis: itatis immemor. Et ipse quoq;
alta cupere cepit. Qui de ligno ve
stiens prohibitor: per boni ⁊ mali co
gnitionem: equalitatem cum vni
optant: p̄: propter quod de paradiso

edictarum cunctas in multas erudi-
nas datus est. Et postea regni celo-
rum clausa mox introiuit in orbem
terrarum. Que nulli hominum par-
ceret. Quando filij ade ante vili-
tatem ab errauerint: et procul a di-
uina voluntate recesserint secuta vi-
tio patefecit. Que omnem carnem
aquarum inundatione deleuerat:
ea crepta que cum pio Noe in ar-
cha saluata est. Ceterum neq; in fi-
lijs eius nequitia ac perfidia defu-
it. Malignati et ipsi sunt: et in omne
prolapsi neq;as. Turris babel in
contumeliam domini cepta est. et
ibi labium ventuerit terre vniuersam.
Ab his bella introducta sunt: rapi-
ne. Tumultus. Incendia. Cedess
Adulteria. Stupra: periuria: et ido-
lorum cultus. Et quicquid malo-
rum libido: aut superbia gignit.
Paucissimi vix ad astra reper-
ti sunt vniue leges Amatores. Ille
vero vnicum certumq; pietatis ex-
emplum adeo voluntati dei se sub-
misit vt proprium filium immola-
re non dubitaret: propter quod in
semine eius benedicti sunt omnes
gentes. Et cuius liberi non solum
prophete orti sunt vniue leges pre-
dicatores. Sed ipse quoq; saluator
christus secundum carnem natus
genuit: qui pro salute humani
generis cum informa dei esset equa-
lis patri: et inanis sementipsum for-
mam sui accipiens. Et homo factus
sedis carnis subijt tormentis: et cru-
ciatus pertulit. Et extremam mor-
tem non secundum naturam: sed

violentam: sed ignominiosam. Et
acerbissimam. Et vir homini tolle-
rabilem in ligno crucis sustinuit.
In quo moriens mortem nostram
destruxit: et vitam reparauit. Dispo-
sitiu inferos. Abdidit sanctos pa-
tres: et victor mortis. Ne diaboli tri-
umphato: celum iam longo tempo-
re clausum aperiens. Dicendit ad
patrem nobisq; viam ostendit: per
quam sequi cum possemus euange-
lica lege tradita et baptismo ceteris
que sacramentis apertis per que la-
pi repararemur et saluaremur. Nec
tame tot tantisq; allecta beneficijs
nostra proteruitas ac malignitas
conquieuit: nec gratijs exhibuit ani-
mum: nec vicia deseruit homo. Sed
quo maiori preuenti sumus mun-
re gratiarum: eo magis ingrati re-
perimur: et ad illicita prodiniores.
Nam quomodo sublimem vili-
muerant honoramus deum. Quo-
mo eius mandata seruamus. Quis
sacro sancto euangelio pareat: Que
reuerentia legum: Quis canonum
metuat. Que subiectio erga superio-
res. Que caritas erga inferiores.
Quis equitatis. Quis iustitie cul-
tus. Que religio. Qui mores homi-
num sunt. Qui dicunt in cordibus
suis. Non est deus. Alij imple effe-
runt dogmata: et blasphemias in deo
cadunt. Alij voluptatibus serui. Nil
aliud cogitant: nisi quomodo libi-
dines suas expleant. Illi opibus in-
hiant alienis. Illi humanum sanguinem
sitiunt. Rara innocentie
est: que parum rata. Neque par-

pénitentie iura pofant. Nec feri
pœ que fœcitate moribus leges viri-
bus ac fraudibus cuncta obediunt.
Ita vt neq; ab re princeps mundi
huius appellatur diabolus: quan-
do pars orbis maior eius arbitrio
ducitur. Nam quantum est qd pſeu-
do propheta maumethis iſania poſ-
ſidet. O rientis precipuaz portione
z affricę maritima regna. Et i hispa-
nia granatenſes: Et in greca multe
prouincie ſub maumethę chriſtum
blaſphemant. Nec parua eſt iudęorũ
natio per orbem terrarum late di-
ſperſa ſancti euangelij z chriſtiane
legis inimica. Nec deſunt in ſepten-
trione: atq; in oriente cultores ido-
lorum. In angulus europę chriſtia-
nitas reducta eſt. Itaq; quantis per
aſiam: ac libiam chriſtiani non pauci
diſperſi eſſe ſerantur. Non tamen
illoꝝ ſincera eſt fides. Qui pro-
cul ab apoſtolica ſede inter infide-
les habitantes: cum hereticis cõ-
municantes: improba quedam ſepi-
unt: multis erroribus ſcatēt. Nec
chriſtiani qui ſunt i europa: tam re-
q; nomine chriſtiani exiſtūt. Admi-
brata quidem z ficta eſt multoꝝum
religio: ſicut opera ipſa manifeſtāt.
Nam quotus eſt qui digna chriſti
no faciat opera. Ad fructibus eoꝝum
cognoſcetis eos. Inquit in euange-
lio domin⁹. Si uisimus vt chriſtus
habet: chriſtiani ſum⁹. Ioannes apo-
ſtolus eius filios eſſe homines aſſe-
rit: cuius opera faciunt. Si dei man-
data ſeruamus dei proculdubio ſi-
lij ſumus. Sin diaboli ad eam per-
tinemus uicente domino: uos ex pa-

tre diabolo eſſe: uera ſilii: tamen
uera. Illius quicq; filius eſt: ad eũ
pertinet: cuius mandata ſectatur.
Quantum autem ingrati chriſtia-
ni a diuinis preceptionibus pro-
cul abierint: z quantum deabolica
ſuggeſtionib⁹ adhięerint: per ſe leg-
is intelligit. Interroget quicq; cõ-
ſcientiam ſuam: z retroactam ante
oculos mentis uitam colloquet. Et q̃
tum ab off. cio ueri chriſtiani receſſe-
rit palam cognoſcet. Que cum ita
ſint maritima eſt ſummi dei benignitas
z incredibilis miſericordia: que nos
tollerat: z uincere ſinit expectans: vt
aliquando cõuerſi redeamus i uia.
Sed innocenti ſunt in omni etate non
nulli deo placentes uiri ſancti qui
uiuentes in carne deſideria carnis
uicerunt: z celeſtem in terra uitam
egerunt quozum meritis z intercef-
ſione ſubſtentata eſt mundi machi-
na z cõminatus ignis retētus: z ira
dei ultioꝝ ſuſpenſa. Nec dubitam⁹
qui hodie quoq; aliqui ſint accepti
deoꝝ quozum pœces celeſtem nobis
regem placatum benignuq; red-
dāt. Inter alios autem qui deo pla-
cuerunt: z diuinam nobis clementi-
am placauerūt uerba ſene inter cõ-
ſcios nobilis etate noſtra. Bernardi-
num aluit: qui nobili loco natus in
adoleſcentie flore mundo renuncia-
uit: i greſſus beati franciſci religio-
nem cum fratres ſui ordinis procul
abijit ab inſtitutione: regula patrie
reperiſſet eos acriter corripit. Et cõ-
eos omnes in uia reducere non poſ-
ſet ſequeſtratis pluribus quibus re-
gulam reſeruare placuit cum his ce-

nobis frequētantque multa de no-
no errant: sanctissimis institutis
resedant. Circūit italiam per-
dicando vitia saluauit: virtutes
erexit. Vna eius abstinētia fuit.
Vna integritas: moderata graui-
tas: eloquiū multa suauitas: multa
doctrina. Et quā uerus erat pauper-
tatis cultor: hostis pecunie: et omni-
um ueliciarum inimicus semper in
eius vultu ingens alacritas emicu-
it: in mēte sēma quies: ut qui sola
innocētia gauderet: nullius sibi cō-
scius criminis scōdalis. Spluribus
in italia obuiauit: et multa miracu-
la perpetravit: ppter que adhuc vi-
uens sanctus habebatur: et miro ple-
būm collebatur honore. Nūq̃ sine
populi frequentia: et singulari reue-
rentia receptus. Qui cū apud aqui-
lam marfordi urbem: huius uite ex-
sum peregrisset. A nicholao. v. p̃de-
cessore nostro: ipso subici āno. Cum
christianus orbis ad purgandas vi-
cium sordes frequens vrbes inui-
deret inter sanctos christi confesso-
res relatus est. Puerat et in ciuitate su-
periori parentum nostrorū memo-
ria in eadey vrbe: et in lēta femineo
virgo catherina non minus meri-
tū: nec minus accepta deo. Cui⁹ p̃ce-
tes in cōspectu p̃cedēē diuinitatis
humano generi admodū salutares
et olim fuisse: et nunc esse: et impestē-
rum fore non dubitamus. Nā sicut
peccata malorum hominum ac bla-
sphemie. iram dei super nos p̃uocāt.
Ita et sanctorū opera. rogaminaq̃
auertunt. Quorum ceteris quāuis
agēdici vias in terris egerit. Et

ante ānos octuaginta decedens ad
celum migrauerit multisq̃ signis et
gloriosis miraculis claruerit: nō ta-
men adhuc inter sanctas christi vir-
gines a militātī ecc̃ia recepta erat.
Necq̃ enī romani pōtifice: qui an-
te nos fuerunt id decreuerant. Ne-
lucrat urbanus. vi. hūc ei honorem
impartiri. Et post eum Innocenti⁹
vi. De deide Gregorius. xi. qui hu-
ius virginis: et sancte cōuersationis
eius p̃cipuam habuere noticiam.
Sed verati perturbatide scismatis
quod eorū tempore vixit. Et mul-
tis bellicorū turbinibus ac molestis
is agitat: utino ut credimus con-
silio id ēmisserunt: ne sementē diu-
sionis procella: quod sanctum vna
obedientia decruisset: prophanum
altera censuisset. Dillata est res vsq̃
ad tempora nostra nobisq̃ huius sa-
cerime virginis canonizatio referta
tanq̃ contrarie nostre: atq̃ cō-
traria: ut senēis virginis sctitas
creto senēis hominis in romana se-
de sedentis p̃dret in lucē. In qua
re non intus inficias: affectum nos
aliquem sanctum: et p̃m traxisse.
Quis est enim qui sue urbis p̃ceco-
nia: sue p̃ile laudes sui generis vir-
tutes: non libenter vulgari p̃ceco-
ret: cum id possit: et rite: et honeste fa-
ceret? Excellētia scit: et illustres vir-
tute homines: et in omni genere: et i
omni parte orbis. Nemo est qui nō
cupidū videatur: libētius tamen et
maiori cū iocunditate sua i patria:
et in sua gente. Et si nos quidem bea-
te catherine sublimēs voces: nobis
le ingenium diuinam mentem: su-

erantissimam voluntatem in omni
natione q̄ letissimū vidissimus: letio
res tamen in urbe senensi que nos
genuit. Si quidem meritorū eius
longe magis et magis peculiariter
esse confidimus participet: q̄ si vir
go h̄ aut in affrica: aut in scythia si
ne in india nata fuisset. Neq̄ enim
sieri potest. Quin sanctorum pro
pinq̄uitas aliquid habeat: preroga
tine. Nil tamen ob hanc causam
plus minusve dicere licet: q̄ verum
est. Nec propter cognationem: aut
patrie caritatem inter sanctos quis
q̄: sine meritis: sine solito examine:
sine p̄uero sollemnitate referen
das ē. Qua pp̄ et si locande audiri
mus beatā cāterinā senēz esse. Cu
sus canonizatio petebat: nō tñ i cō
canonizatiōe q̄q̄ om̄issimus: ex his
q̄ tāta sollemnitate requirunt. Vide
rūt multe p̄ces nō mō senēis popu
li: vep̄ et alior. Nā et carissimus in
xpo filius. Federicus Romanorū
īperator Augustus. simulq̄ dilect⁹
filius nobilis vir pascalis venetiap
tur nobis supplicauit: ne hāc virgi
nē suā i terris honore p̄uatiā vlti
mus esse sineremus in quā multos
populos deuotio esset iēssa. Et mul
ta v̄ ipsa miracula vulgarētur. Vbi
tuā vero petētes cō hereditū apud
senē: alij dīa sup̄diximus: et ea i
p̄stōrio publico cōingentia eius me
rita: et miraculosa signa nobis cōt
erposita. vebemētesq̄ p̄ces porrecte
vt sanctorū xpi honores illi decerne
remus: haud quāq̄ statim annuū⁹
Sed p̄ veteri p̄uetudine tribus ex
fratrib⁹ nostris sancte Romane ec/

clesie cardinalibus vni ep̄o. Alteri
p̄bitero. Reliquo diacono vine vo
cis oraculo cōmissim⁹ vt rebus ha
bitis p̄cessibus de vīta et moribus
ipsius cāterine deq̄ miraculis eius
sine in vīta sine post mortem p̄tra
tis: et de reliquis ad canonizationes
necessariis diligenter inquirerent
nobisq̄ in secreto concili orio vt mo
ris est fidelem relationem facerent
Commisarij per annum vltra do
nec ex mantua romam redissimus
rem discutientes inuentis p̄cessi
bus antiquis: apud venetos et alibi
habitis examinatisq̄ de nouo testi
bus et summa cum diligentia cōctio
ponderatis cum locum inter car
dinales tantum omnium que inue
nerant veracem nobis relationem
fecissent ac deum per aduocatos ea
que nobis erposuerant in publico
consistorio denuo recitari curassent
Postremo conuocatis in aula no
stra Rome vniuersis qui sedē erant
in curia ecclesiarum p̄sulisq̄ as
sistentib⁹ nobis cardinalibus. Itē
commisarij p̄fati per organū ve
nerabilis fratris nostri guilielmi
ep̄scopi portuenfis natione gallici
qui p̄imus eorum erat: rursus can
cia que inuenerant et rite probata
videbantur coram erplicauerunt.
Et quorum relatione que amplissi
ma et ornatissima fuit hec sūmatim
accepimus que vera cōperta cogni
ta et explorata sunt. Virgo catheli
na ex ciuitate senensi oriunda me
diocribus orta parētib⁹ vniū voo
lēse dedicauit: q̄ vci possit p̄ etnē
cognoscere. Sex annos nata: vt vbi

seruaret heremus occupauit. Et urbe
egressa in caetera loco solitario de
uenit. 1) ubi subte spiritu pau/
lino demerata domum reddierit.
Angelicam salutatione edocta quo
tiens paterne domus skalam ascen/
dit: totiens per singulos gradus sic
ro geniculo beatissimam virginem
matrem domini salutauit. Et anno
materei uirginitate suam consecra
uit christo: quem sua in maiestate se
dentem mirabili uisione contempla
ta est: et archana celestis aula uidit:
que non potest affari lingua morta
lis. Munda nas delicias a se omnes
abdicauit. O rationi tota se dedit.
Corpusculum suum uigilijs: ieiuni
is: et uerbis afflirit. Coequalis
puellas ut idem faceret et docuit et
persuasit. Pubes effecta scissis cri
nibus mortale coniugium recusa
uit. Conuicia et maledicta hominum
spiciuit. Beati domini habitum que
semine gestant de penitentia non
cupate extorsit potiusq; spetrauit.
Ancillare officium in paterna do/
mo exerceuit: nihil magis cupiens
q; uilis apud homines: et abiecta ui
deri pauperibus christi. Nam id pa
ter sibi indulserat: larga manu sub
uenit. Egrotantibus summa diligen
tia ministravit: diabolicas tempta
tiones et assiduas malignantis spi
rituum pugnas: patientie clipeo et
fidei galea superauit. Incarceratos
et opprobrios quib; ualuit modis co
solata est. Nullum ab ea uerbum no
n religiosum non sanctum credidit. Om
nis sermo eius de moribus fuit de
religione: de pietate: de contemptu

mundicie amore dei et proximi. De
celesti patria. Nemo ad eam accessi
sit: qui non doctior meliorq; abierit.
Doctrina eius infusa: non acqui
ta fuit. Ipse magistra uita est q
discipula. quippe que sacramum lit
terarum professoribus ipsis ma
gnarum ecclesiarum episcopis uissi
cillimas de diuinitate questiones
proponentibus prudentissime re/
spondit: et adeo satisfecit: ut tanquam
agnos masculos remiserit quos
tanq; lupos ac leones feroces: et ac
ceperat: quorum non nulli diuinam
in uirginem sapientiam admirati
distributis mox inter christi paupe
res quas possidebant sublati: ac/
cepta uisi cruce: uita deinde euage
lica egerunt. Summa huius uirginis ab
stinetia fuit: et admirabilis uite au
steritas. Nam cum uini et carnis uis: pr
sas abiectisset: nec palmis: et raris uitis
utere. Ad extremum eo deducta e.
ut nec legumina ederet: nec pane ue
sceret nisi celesti: que uer^o xpian^o in
sacramento sumit altaris. Inuenta e
aliqui a die cinex usq; ad petecostē
ieiunius pduxisse. Sola eucharistie
comione contenta. Per annos circiter
octo nullo herbarum succo eoque pap
retento et comione sacra sustentata e.
Ad cibum quasi ad supplicium pgebat
Ad comione altaris q illi fere quoti
diana fuit: quasi ad celestes nupti
as invitata esset summa cum alacritate
pficiebat. Cilicio se uelle utebat
quo carnem maccrabit. Nulli illi
plume nulla palmatoria erant: le
ctus sibi ex tabulis confecerat: atq;
in eo iacens baculum suum

accipiebat. Raro enim ultra duas horas inter diu noctuq; dormiebat reliquum omne tempus vigilando orando predicando: opera misericordie agendo cōtrinit. Spissis cordulis carnem suam maceravit: dolore capitis pene assiduo torquebatur. Estuabat febribus: nec aliorum cruciatu carebat: luctabatur q̄ frequē-
tissime: cū demonibus: multūq; illorum molestiis verabatur. Sed sie-
bat cum apostolo. Cū infirmior: tūc fortior fuit. Nec enim in tantis laboribus deficiebat: nec caritatis ope-
ra negligebat. Dissilebat miseris in digna serentibus. Arguebat peccatores: et blandissimis verbis ad penitentiam renocabat. Precepta salutis omnib⁹ leta dabit. Quid lectū:
dam: quid fugiendum esset: sacri vultu ostendebat. Dissidentes summo studio compenebat. Multa extirpavit odia: et mortales sedavit inimicitias. Pro pace florentinorum qui cum ecclesia dissidebant: et licet/
dicto suppositi erant ecclesiastico. Appentium et alpes transire: atq;
vix in unionem. Ad gregorium et pontificem marimum antecessorem nostrum proficisci non dubitavit. Cui vetum suum. De petenda urbe Roma in occulto factum: et si-
bi soli ac deo notum: se se vultūque cognovisse monstravit. Fuit enim
in ea spiritus prophetie et multa pœdixit: anteq; fierent: et occultissima revelavit. Rapiebat sepe a spiri-
tu. Et in aere suspensū vultūque contemplationibus pascabatur: a deo
extra se acta: ut ex puncta percussa

q̄ nihil omnino sentiret. Idq; frequēter sibi contingebat cum vinitissima reficeret eucharistia. Magnū et sanctum erat in plebibus ca-
terine nomen: et vix ad eam egrotūque malignis verati spiritibus deducebantur: et multi curabantur. Languoribus et febribus in christi nomine imperabat: et demones co-
gebat ad obsecris abire corporibus: propter quas res: duobus romanis pontificibus Gregorio nomen cuius paulo ante meminimus: et urba-
no. vi. acceptissima fuit: adeo ut legationibus eorum funderetur: mul-
tisque magnis spiritualibus gratiis ab eis donaretur. Eadem cum vi-
te agonem iam peregisset anno etatis sue tertio circiter ac trigesimo i-
urbe Roma diem suū clausit: de cuius anime in celum assumptione: et
gloriosa receptione suspende ac mirabiles revelationes facte reperian-
tur apud eas personas que virginē viderant: maxime vero apud eū
confessorem Raimundū capuanē scilicet sacre theologie magistrum qui
postea generalis totius ordinis predicatorum: pater magister: et rector
effectus est: is nāq; cum Janne age-
ret ea nocte qua virgo migravit ho-
ra matutina ista dormitionē apud
imaginem matris domini eam con-
templatus est miro splendore fulge-
tem: et verba ad se consolatoria dicit
tem. Corpus eius aliq̄ diu servatum
deniq; in ecclesia fratrum predica-
torum que de minerva dicitur Ro-
me conditum est nō sine magna po-
puli devotione ac reverentia: cuius

factu plenius egroti salutem conse/
cuti sunt adeo: et nonnullis saluti fue/
rit ea tetigisse que sacrata virginis
membra tetigeret: postea quoque vir/
go ipsa iam celos: precepta vota suppli/
cantium benigne audiuit: et ut asps/
set dñō christo suo saluatore cran/
diretur curauit. Multum enim ex vi/
ueris egritudinibus curati sunt q/
audita beate Caterie gloriosissima
fama cuius patrocinium supplices
petiere. propterea venetijs vbi nū/
q̃ virgo ipsa fuerat: multis in lo/
cis nomen eius cum veneratione re/
ceptum est: et vota ei plurima fuit.
Hec et alia q̃ plurima cum venerabilis
frater noster episcopus portuenſis i/
conuentu cardinalium et presulum
exposuisset: et liquido probata eſt af/
firmasset rogari sigillatim tum om/
nes cardinales tum presules q̃ plu/
rimi afferunt sententiam dicere: cō/
toris suffragia: beata virgo digna
celo et astris declaranda visa ē. Nec
quicq̃ fuit qui nō magnopere cano/
nizationem eius faciendam proba/
uerit. Quibus ad longum auditis
iussimus in basilica beati petri apo/
stolorum principis suggestum ma/
gnam: et ornatum apparari sup̃ quo
hodie astante populo et clero: sermo
ne de vita et miraculis huius virgi/
nis per nos habito missarum solim/
nibus celebratis: et cōſectis cerimo/
nijs rite pactis ad canonizationem
huius virginis sub his verbis ou/
rimus procedendum. Ad honores
omnipotentis: et eterni dei patris:
filij: spiritus sancti ad exaltationes
fidei catholice: et christiane religio/
nis augmentos.

Tuctoritate domi/
ni nostri iesu christi: et beatorum pe/
tri et pauli apostolorum eius ac no/
stra caterina senenſem illustria et in/
delectabilis memorie virginem cuius
corpus i ecclesia p̃dicatoꝝ q̃ miner/
na vñ rome iacet et i celesti ierusa/
lem iter beatę virginis choros q̃ id
sua p̃r omnia suffragante gr̃a merita
it̃a p̃uide fuisse recepta: et eterne glo/
rie coronā donatā de fratribus n̄orū
p̃ſilio declaram: cūq̃ tanq̃ sanctas
publice p̃uatāq̃ colendā esse decer/
nim⁹ et diffinim⁹: atq̃ i sanctas ca/
tholago virginū quas romana ve/
nerat ecclesia redigi et ascribi man/
dam⁹ statuēdo sc̃dū cōsingulis an/
nis p̃ma missis mai⁹ officia die ab omni/
uersali ecclesia celebrandū esse et oſe
illi honores p̃stādos q̃ ceteris sc̃tis
virginibus puenire noluim⁹. Et ista
per sepulcrum eius in ipso sc̃to vi/
sitantibus. vij. annos et totidem qua/
dragenas de infunctis eis peniten/
tijs in forma ecclesie misericorditer
imp̃petuū relaramus. Nulli ergo
olo holū liceat hanc paginam no/
stꝝ declarationis p̃sumptis mā/
dati statuti et relaxatiōis iſtingere:
vel ei ausu temerario p̃trahē: si quis
autem h̃ attemptare p̃sumpserit
indignationem omnipotentis dei:
et beatorum petri et pauli apostolo/
rum eius se noverit incurſurum.

Dat⁹ Rome apud sanctum pe/
trū. Anno incarnationis dominice
M. cccc. lxi. tertio Kalendas Ju/
lij pontificatus nostri anno tertio.

Deo Gratias Amen.

Infrascriptos versus composuit Sanctissi-
mus D. dominus Pius papa secundus ad
laudem Seraphice spense Domini nostri Je-
su Christi beatissime Catharine de Senis or-
dinis de penitencia beati Dominici.

Quis sacra gesta canatq; lingua dista potestq;
Efferat: eximie quibus h Catharina secunda
Sponsa dei micuit totum celebrans p orbem
Non ego sum dignus tantis extollere digna
Laudibus ac decuiter q sit q moribus almis
Ultra beata sui referam tibi chare viator
Hec fuit orta sen's: vbi sancti veste recepta
Dominici: in voto triplici virtutes cuncta
Transcendit plures divina in lege peritos.
Illa potens verbo ac ope oia corda trahebat
Ad se holum: ut magnes ferru: xpl'sq; deinde
Desponsauit cam: sacris proprio ore refecit
Doctrinis: multa q; hui' velut optata mater
Virgo q; discipulas quib' ardua regula vite
Sanctasq; bis septem pietatis opuscula vinct
Expleuit feliter erat sublime lenamē
Omnibusq; ben mis'is vite in defectib' hui'
Illa cor a domino petijt renouariet alma
Continue meditans: compos felicitet alii
Facta fuit voti: viditq; euellere christum.
Corpus atq; nouu flammis sibi tradet flagrans
Hec ieiuna viu nonnunq; ad sidera raptā est
Ipsa dei vidit: semel autem a morte reuulsa
Panc refecta sacro celesti pane salutis
Illa cruet memori portans sub pectore semp
Stigmata passa fuit dictu mirabile christi
Pontifices adijt: quibus vnica gloria secus
Sistere colloquq; monumetaq; sancta tulit
Ore suo tulit hec que idemta volebat ab illis
Ardus tanta luc fuerat sibi gratia linguē
Illa propheta quidem diuino flammē plenā.
Et pacem ⁊ bellum secreta plurima pandit
Exportansq; omnis miranda stupēdaq; iussit
Illa sciens vniūse vitz qua linquere mundū

Expediit exclamans aliam deus optime dixit
 In manibus comendo tuas comendos tuas
 Pugiter ancillam sic sponsa beata beatam
 Transiit ad sponsas tribus coronata coronis
 Fecit in hac vita miracula plura deinde
 Claruit inumeris post mortem splendida miris
 Que si non esse velisq̃ q̃ alme temp in corde
 Virerit: historiam veniens perlege sanctam
 Idce annis triginta tribus quot xpus et apte
 Virit: nam sponsam sponso decet esse coenam
 Illucq̃ trecentis simul octoginta sub annis
 Inclita virgo obiit rome catharina senensis.

Alia versus.

Nata senis fides Catharina est stigmata passa
 Subq̃ pio felix superis ascripta secundo
 Et vitam venerata poli servavit a bunde
 Idce ternis quicunq̃ iubet sectarier ordo
 Dominicum sacrum coluit q̃ magna sacerdos
 Sacri Domini letatur qua conto tota
 Cuius servavit leges ac iura beata

Epitaphia sepulchri S. Catharic de senis.

Virginis hoc alme Catharic corp⁹ humanat⁹
 Marmore contegitur: frust⁹ sed luce superna
 Spiritus, hoc pascit sua tot miranda p⁹ orbē:
 Celitus eloquio fuit hec afflata profundo
 Doctrinæ antistes rerum mirabilis auxitrix
 Virgo sacrata habitum tulit ordinis artum
 Domini: delegit eam sponsamq̃ vocavit
 Christ⁹. ob q̃ seraphim nunc est stipata ceteris
 Multociens per eam sumpta est communio mire
 Ista sine large miseros consonitogentis
 Dulce levamen erat fuit et iustissima cunctis
 Capis dei ydo membris et sepe leuata
 Mente simul vidit que nulli prodere fas est
 Ut generi nostro requies eterna daretur
 Flevit in humanis optatq̃ stigmata passa

Vitalis redit iam mortua poenae in antrae
Martyrii variis fuit et decorata coronis:
Denique demonis mortem cruciata subiit.
Cantibus est igitur venerari et laudib⁹ aplis
Digna suis meritis haec fulgida stella per oes
Hanc vrbe Senap. completis mille trecetis
Atq; quadraginta annis septem protulit eno
Ad superos animam decies perfudit in octo
finis.

Memoria quotidiana Sancte Catheri-
ne de senis edita a Papa Pio secundo.

Ad magnificat Antiphona.

Ad sedes regni faciat transire superni
Virgo fouens meritis nos Catharina suis

P. Ora pro nobis beata Catharina.

R. Ut digni efficiamur promissionibus xpi.

O io.

O Deus qui beate Catharine virginittatis
et patiente: speciali privilegio deco-
rate malignantium spirituum certamina
vincere. Et in amore tui nominis inconcussa
permanere tribuisti. Concede quaesumus: ut
eius imitatione calcata mundi nequitia: et om-
nium hostium superatis insidijs ad tuam se-
curae gloriae transeamus. Per dominum nrm.

Ad benedictus antiphona.

Det catharina frui nos vero lumine christi
Et societ superis virgo beata choris

P. Illumina oculos meos ne vnq; obdormi-
am in morte. R. Nequando tunc inimicus
meus pueniat aduersus eum.

O xmas. O io. vt supra.

Tabula!

**Incipit tabula capitulorum: ora-
tionum: et quorundam versuum con-
sentorum in hoc volumine dialogi san-
cte Catharine de senia.**

**Quomodo per orationem vnio sit
in deo: et qualiter hec anima de qua
loquitur hic quattuor petitiones vo-
luntario porrigat.** ca. i.

**Quomodo huic anime desiderium
creuit dum ei mundi necessitas a
domino demonstraretur.** ca. ii.

**Quomodo opera finita non suffici-
unt ad puniendum vel ad remune-
randum absque caritatis affectu.**
capitulum. ca. iii.

**Quomodo sanctum desiderium et
contritio cordis: culpe satisfact at-
que pene in se: in alto: et quomodo
culpe satisfact aliquando sed non
pene.** ca. iiij.

**Quomodo valde placet altissimo
desiderium velle pro ipso pati.**
capitulum. v.

**Qualiter omnis virtus: et omnis
defectus sit proximo mediante.**
capitulum. vi.

**Quomodo virtutes mediante pro-
ximo perpetrantur: et quare virtu-
tes ipse tantum in creatoris potestate
sunt differentes.** ca. vii.

**Quomodo probantur virtutes: et
sanctificantur in hominibus: et con-
trariis ipsarum.** ca. viij.

**Quomodo affectus poni non debet
in penitentia principaliter: sed in
virtutibus: et quomodo discretio vi-
tam ad humilitate recipit: et quomo-
do debitam suam unicuique red-
dit.** ca. viij.

**Quomodo caritas humilitas aage-
discretio sunt in simul vnite: cui simi-
litudini debet anima conformari.**
capitulum. x.

**Quomodo penitentia: et alia exerci-
tia corporalia pro instrumento de-
bent assidue pueniendi ad virtutes
et non pro principali affectu: de lu-
mine discretionis in diuersis alijs
modis et operationibus.** ca. xi.

**Reperitio quorundam: et quomodo
deus affectum promittit scriuis eius
ecclesie reformationem.** ca. xij.

**Quomodo hec anima simul creuit
atque defecit in amaritudine pro re-
sponsione diuina: et quomodo facit
orationem pro ecclesia sancta: et vni-
uerso populo.** ca. xij.

**Quomodo deus conuerteretur de po-
pulo suo christiano: et precipue de sa-
tis ministris aliquid de venerabili
sacramento corporis iesu christi tan-
gendo: et de beneficio incarnationis.**
capitulum. xiiij.

**Quomodo culpa puniatur scrias
post iesu christi passionem que ante: et
quomodo deus permittit mundo fa-
cere misericordiam ac etiam eccle-
sie sancte: mediante oratione atque
tolerantis laborum sermorum suo-
rum.** ca. xv.

**Qualiter hec anima plus de diui-
na bonitate cognoscendo non erat
contenta solummodo pro christia-
no proprie rogare ac ecclesia sancta
sed orabat etiam humillime pro vni-
uerso mundo.** ca. xvi.

**Quomodo deus conuerteretur de
populo suo precipue propter amo-
rem proprium qui regnat in eis et**

fortans ipsam animam ad orationē
et lacrimas. ca. xvij.

Quomodo nullus manus dei ena/
dere potest ubi sumus: vel per misē
ricordiam vel per iusticiā. ca. xvij.

Qualiter hec anima desiderio igni/
to successa cupiebat a se sudorem san/
guinem emanare et se redarguens
orationem pro patre suo faciebat.

capitulum. xvij.

Quomodo se tribulationibus cum
patientia portatis nemo potest deo
placere. ca. xvij.

Quomodo fracta via per quam ad
celum ascendere debebamus: ex in/
obedientia ad deum potestatem fi/
lio suo fecit per quam transire pos/
sunt cū iolumitate fideles. ca. xxi.

Deus inducit hanc animam ad con/
siderandam victi pontis magnitu/
dinem que tenet a terra usque ad ce/
lum. ca. xxi.

Quomodo sumus omnes labora/
tores a deo missi ad laborandum vi/
neam ecclesie sancte. ca. xxi.

Qualiter deus palmites predictae
viti unitosque seruos suos putat: et
quomodo nullus potest colere: vel
destruere vineam suam: quin colat:
vel destruat illā primū. ca. xxi.

Qualiter hec anima post aliquas
dei laudes humiliter exposcit ei de
monstrari per pontem ambulantes
et alios qui per ipsum ambulare vo/
lunt. ca. xxi.

Quomodo pons iste tres gradus
habet: per quos apte notantur tres
animae status: et qualiter intelligant
verbum christi: si exaltatus a terra
sacro. ca. xxi.

Quibus lapidibus iste pons ē ma/
ratus: unde qui per pontem tran/
sit omnino saluus est: qui vero tran/
sit per flumē vadit ad mortem.

capitulum. xxi.

Quomodo per viam dei: vs: per pō/
tem istum ac etiam per viam con/
trariam vs: per flumē cum labo/
re transitur. ca. xxi.

Quomodo iste pons cum ascendit
scilicet ad celum sic ascensionis non te/
men se a terra separauit.

capitulum. xxi.

Qualiter anima stupefacta miseri/
cordia dei multa bona narrat hu/
mano generi concessa. ca. xxi.

De indignitate transentium per
flumē: videlicet: sub ponte quorū
anima vocatur a domino mortis ar/
bor: que radices habet: in quatuor
vicis. ca. xxi.

quomodo fractus huius arboris:
variū sunt: veluti peccata varia
sunt. ca. xxi.

quomodo fructus aliquorū est aua/
ritia: et de malis que procedit ab il/
la. ca. xxi.

qualiter aliquorum qui statum ter/
rene dominationis occupant: inu/
stic fructus. ca. xxi.

quomodo per hec: et alia plurima
quis incurrit in iudicium falsum.

capitulum. xxi.

De tribus responsionibus quarum
vna est continua. ca. xxi.

De secunda reprehensione in qua re/
prehenditur et de falso iudicio et in/
iusticia. ca. xxi.

De quatuor principalibus tormen/
tis damnatorum: que cetera sub/
iungit. ca. xxi.

Tabula.

sequuntur. ca. lxxviij.
De tertia reprehensione que fiet in
die iudicii. ca. lxxix.
Quomodo damnati nō possūt vel
le bonum aliquod vel optare.
Capitulum. xl.
De gloria beatorum. ca. xli.
Quomodo post iudicium generale
damnatis augetur pena.
Capitulum. xliij.
De utilitate temptationum ⁊ qua-
liter anima in mortis extremitate
gustat: ⁊ intelligit locum ei deputa-
tum: etiam anteq̃ a corpore separe-
tur. ca. xliij.
Quomodo diabolus homines de-
cipit sub alicuius boni colore.
Capitulum. xliij.
Ostenditur qui sunt illi quib⁹ mi-
nime nocent sp̃ne quas mundus p
peccatū germinat. ca. xlv.
De malis procedentibus ex cecita-
te intellectualis oculi: ⁊ q̃ bona fa-
cta in peccato mortali non valēt ad
vitam eternam. ca. xlv.
Quomodo precepta seruari non
possunt nisi seruentur etiam consi-
lia: ⁊ qualiter i omni statu deus ac-
ceptat bonum hominis voluntate.
ca. xlvij.
Quomodo serui mundi quantum
multa possideant ipsi tamen satura-
ri nequeunt: ⁊ de pena quam per-
uersa voluntas eis exhibet.
Capitulum. xlvij.
Quomodo timor seruilis non suffi-
cit ad eternam vitam obtinendam:
sed cuius exercitio timoris huius per-
uenitur ad amorem virtutum.
Capitulum. xlvij.

Qualiter h̃ anima multum amari-
cata fuit ex illorum cecitate qui in
flumine mergebantur. ca. l.
Quomodo tres gradus in ponte si-
gnat: vbi n̄ s̄sio vel significat tres
potentias anime. ca. li.
Quomodo si antedicti tres anime
potentie non sunt vite non possūt
haberi perseverantia: sine qua nul-
lus ad suum terminum peruenire
potest. ca. li.
Expositio illius verbi isai christi: si
quis sitit veniat ad me ⁊ bibat.
Capitulum. liij.
Quem modum tenere debent ho-
mines: vt erit de pelago possint ille
si: ⁊ transire p̃ pontem. ca. liij.
Repetitio summatim aliquorum iam
dictorum. ca. lv.
Quomodo deus ostendit huic ani-
me: ⁊ tres gradus pentis in parti-
culari: signantur per tres anime sta-
tus. ca. lvi.
Quomodo hec anima deuota respici-
ens in diuino speculo creaturas
videbat varijs ambulare modis.
Capitulum. lvij.
Quod timor seruilis sine dilectio-
ne virtutum non sufficit vitam eter-
nam impendere. Et q̃ lex antiqua
timoris ⁊ noua lex amoris infirmis
sunt vite. ca. lvij.
Qualiter cristens in gradu timor-
is: primo peruenire potest ad gra-
dum amoris: qui secundus est.
Capitulum. lvij.
De imperfectione seruientium deo
sue diligentium ex utilitate sue co-
solatione propria. ca. lx.
Quomodo deus manifestat seipm̄

Tabula.

ardine diligenti eam. Et quare christus non dixit manifestabo patrem sed meipsum. ca.lri.

Quare christus non dixit ego manifestabo patrem: sed dixit meipsum. Capitulum. lriij.

Qualiter anima post ascensum primi gradus ipsi⁹ pontiascendit ascendere ad secundum. ca.lriij.

Quomodo deum imperfecte diligens etiam proximam imperfecte diligit: & signis huius imperfecti amoris. ca.lriij.

De modo quem anima tenere debet: ut ad amorem purum atq; liberalem perveniat. Et incipit oratio: nis tractatus. ca.lrv.

Qualiter anima pervenire debet ab oratione vocali ad mentalem. Recitatur etiam una visio p hanc animam habita. ca.lrvl.

De fraude quam homines incidunt qui deum diligunt: & ei serviant ex propria utilitate. ca.lrvij.

De fraude qua decipiuntur etiam servi dei qui deum amant: hac imperfecta dilectione iam dicta. Capitulum. lrvij.

De his qui ne perdant consolationem propriam negligunt proximam in sua necessitate. ca.lrvix.

De deceptiōe qua falluntur illi qui suum affectum posuerunt in consolationibus atq; mentalibus visionibus. ca.lrx.

Quomodo prefati qui delectantur in mentalibus visionibus aliquando decipiuntur a diabolo qui se transfigurare potest in angelum lucis. Et de signis quibus potest

agnosci quādo visio procedit a deo vel a diabolo. ca.lxxi.

Qualiter anima que seipsam agnoscit prudenter evadit prefatas fraudes. ca.lxxij.

Quomodo animam recedit ab amore imperfecto & pervenit ad amorem perfectum. ca.lxxij.

De signis quibus cognoscitur animam attigisse ad amorem perfectum. ca.lxxij.

Qualiter imperfecti sequi cupiant solummodo patrem: sed perfecti sequuntur filium. Et de quadam visione pulcra. ca.lxxv.

Quomodo voluntas propria in anima mortua signum verum est: q; ipsa pervenit ad os: ut ad tertium gradum superscripti pontis. ca.lxxv.

De operibus anime postq; tertium gradum ascendit. ca.lxxvij.

De quarto statu qui tamen non est a tertio separatus: & de operibus anime que ad ipsam pervenit. lxxvij.

Capitulum. lxxvij.

Quomodo deus ab his perfectissimis nunq; discedit per gratias: nec per sensum. ca.lxxix.

Quomodo mundani deo gratias reddunt velint an nolint. ca.lxxx.

Qualiter etiam demones gloriam deo reddunt atque laudem licet in nihil. ca.lxxx.

Qualiter anima corpore soluta plene videt gloriam: & laudem dei in qualibet creatura: & qualiter in ea finita est pena desiderij: sed non desiderium. ca.lxxxij.

Qualiter illi qui perveniunt ad tertium & quartum gradum: ut habet

Tabula.

tur supra cupit a corpore dissolu-
ti etiam apostolus paulus opta-
bat.

ca. lxxxiij.

quibus causa cupit anima a corpo-
re separari.

ca. lxxxiij.

quomodo melius est ire pro consi-
lio salutis anime ad unum humi-
lem cum conscientia sancta q̄ ad lit-
teratum superbum.

ca. lxxv.

Utilis repetitio quorundam: et in-
ducitur hec anima ad orandum p̄
omnibus hominibus et pro sancta
ecclesia.

ca. lxxvi.

qualiter hec anima petit a deo sci-
re de statibus lacrimarum.

capitulum.

lxxvij.

De differentia lacrimarum visur-
rendo per predictos anime status.

capitulum.

lxxviij.

quomodo quinque sunt manerico la-
cimarum.

ca. lxxviiij.

Repetitio brevis eorum que supra
dicta sunt et quomodo diabolus ef-
fugatur ab his qui perueniunt ad
lacrimas quintas.

ca. xc.

qualiter deus a quibusdam qui ge-
mere desiderant ex ipsorum utili-
tate subtrahit habere lacrimas.

capitulum.

xc.

quomodo quattuor ex predictis quon-
que statibus lacrimarum exhibet
varietates plurimas lacrimarum
et quomodo deus vult sibi seruii cu-
re infinita et non finita.

ca. xcij.

De fructu lacrimarum mundano-
rum.

ca. xcij.

quomodo predicti mundani gemē-
tes a quattuor ventis colliduntur.

capitulum.

xciiij.

De fructibus secundarum et terti-

rum lacrimarum.

ca. xcij.

De fructu quartarum et vntuarum
lacrimarum.

ca. xcvi.

quomodo deo regradatur hec ani-
ma de declaratione predictorum sta-
tuum lacrimarum et ei tres petitio-
nes facit.

ca. xcviij.

quomodo lumen rationis est neces-
sarium cuiuslibet anime volenti deo
in veritate seruire et primo de lumi-
ne generali.

ca. xcviij.

De illis qui posuerunt affectum su-
um potius in mortificatione: q̄ in
occidendo propriam voluntatem: et
hoc est plusq̄ generale lumen et est
lumen secundum.

ca. xcviij.

De tertio et perfectissimo lumine ra-
tionis: et de operibus que facit ani-
ma postq̄ ad ipsum statum perue-
nit: et de quadam pulchra visione:
quam habuit hec anima.

ca. c.

Idem quem modum aram eterne
vite recipiant in vita presenti qui
consistunt in isto glorioso et perfectis-
simo tertio lumine.

ca. ci.

quomodo proximis argui debeat
volendo vitare iudicium falsum.

capitulum.

ci.

Si quis in oratione videret aliquem
proximum esse tenebrosum: non ta-
men debet ex hoc a sermo dei teme-
re iudicari: q̄ ille sit in peccato mor-
tali.

ca. cii.

quomodo penitentia summi nō de-
bet pro fundamento principalis sed
affectus et amor virtutum.

capitulum.

ciiij.

Repetitio in summa cum quadam
additione de reprehensione proxi-
mi.

ca. c.

Tabula.

De signis ad agnoscendum quando
visitationes et visiones mentales a
deo sint vel a diabolo. ca. cvi.

Quomodo deo valde placet ille qui
petit et pulsat cum perseverantia ad
ianuam sue veritatis. ca. cvii.

Qualiter hoc anima deo regnat
tur deinde pro toto mundo facit
orationem: et precipue pro suis in
christo filiis et pro omnibus parribus
anime sue. ca. cviii.

Quomodo deus hanc animam ad
orationem felicitat respondendo
ad aliquam supradictarum petitio
nem. ca. cxviii.

De dignitate sacerdotum atque de sa
cramento corporis icsu christi: et de
his qui digne vel indigne suscipiunt
vel communicant. ca. cx.

Qualiter omnes corporales sensus in
illo sacramento decepti sunt non ani
me sensus et cuius illo debet videri gu
stari et tangi et de visione quadam
pulchra. ca. cxl.

De excellentia summi in statu gra
tie sacramentum hoc admirabile.
capitulum. cxv.

Quomodo deus requirat a sacerdo
tibus in tanta dignitate constitutis
maiores paritatem quam in alijs crea
tura. ca. cxvii.

Quomodo sacramenta nullo modo
debent emi sine vendit illi qui re
cipiant ea debent huiusmodi tem
poralibus voluntarie subuenire mi
nistria. ca. cxviii.

De dignitate sacerdotum: et quia sa
cramentorum virtus ex defectu mi
nistrantium sine recipientium nul
lo modo minuitur: et quia non de

bent a secularibus corrigi.
capitulum. cxv.

Quomodo perfectionem factam ec
clesie sue ministris. deus imputat
sibi factam: et quod est gravissima cul
pa. ca. cxvi.

Locutio de perfectionibus ecclesie
sancte atque de ministris varijs mo
dis. ca. cxvii.

Brevis repetitio super predictis de
ecclesia et ministris eius.

capitulum. cxviii.

De excellentia et virtutibus mini
strorum sanctorum: et quomodo cor
ditionem habent solis et de ipsorum
correctione circa subditos.

capitulum. cxviii.

Repetitio in summa de reverentia
que sacerdotibus reddi debet siue
bonis siue malis. ca. cxv.

De defectibus et vita reproba sacer
dotum et ministrorum iniquorum.
capitulum. cxli.

Quomodo in predictis ministris
iniquis iniusticia regnat: et precipue
non corrigendo subditos.

capitulum. cxli.

De quampluribus alijs defectibus
capitulum. cxlii.

Quomodo in ipso ministris inveni
tur esse peccatum contra naturam
et de quadam visione super hoc ha
bita. ca. cxlii.

Quomodo subditi ex predictis de
fectibus quos in prelatibus aspici
unt se minime corrigunt.

capitulum. cxlv.

Quomodo in dictis iniquis ministris
ecclesie regnat luxurie peccatum.

capitulum. cxv.

Tabula.

qualiter in predictis ministris sua
ritia regnat etiam ad usuram per/
stando. ca. crrvij.

quemodo superbia regnat in predi/
ctis ministris per quam sensus per/
ditur. ca. crrvij.

De quampluribus alijs defectibus
qui procedunt a superbia: et a more
propria. ca. crrvj.

De multis alijs defectibus quos in/
qui prevari ministri committunt.

Capitulum. crrv.

De differentia mortis iustorum: et pec/
catorum: et primo de morte iustor.

Capitulum. crrvi.

De morte peccatorum: et penis cordi
in hora mortis. ca. crrvj.

Repetitio super aliquibus iam su/
predictis: et quemodo seculares ex/
preffe prohibet ne manus apponant
in clericos. ca. crrvj.

qualiter hec a nra deuota landan/
do dominum facit orationes pro ec/
clesia sancta. ca. crrvj.

De prouidentia dei in generali.

Capitulum. crrvj.

quemodo deus prouidet exhiben/
do spem homini: et qui sperat ampli/
negustat perfectius eius prouiden/
tiam. cap. crrvj.

quemodo deus in veteri testamen/
to prouidit cum lege atq; prophe/
tis: et postmodum in nouo cum eu/
gelica doctrina. ca. crrvj.

quemodo quicquid deus nobis con/
cedit est solummodo pro bono no/
stroz q; illi sunt ceci qui indicant op/
portum. ca. crrvj.

quemodo deus in aliquo particula/
ri casu prouidit saluti anime illius

cui casus occurrat. ca. crrvj.

Deus conquirens de creatura: et ex/
ponens vnam figuram exhibet vo/
crinam perutilem. ca. crrvj.

quemodo deus prouidit erga nos:
ut pro salute nostra tribuamur: et
de miseria illorum qui sperant in se
et non in sua prouidentia. ca. crrvj.

quemodo deus animabus fameli/
cis grando prouidit de cibo vene/
randi sacramenti carpentis iesu chri/
sti. ca. crrvj.

De prouidentia dei circa manentes
in peccato mortali. ca. crrvj.

De prouidentia qua vtitur deus
cum illis qui sunt adhuc imperfe/
cti: ut ad perfectionem virtuosam per/
ueniant. ca. crrvj.

De prouidentia qua vtitur deus er/
ga seruos eius qui sunt in caritate
perfecta. ca. crrvj.

Repetitio brevis antedictorum po/
stea loquitur v verbo iesu christi ad
petrum mittere recte ad dexteram. et.

Capitulum. crrvj.

quemodo recte predictum perfectu/
us in mare iactat vnus q; alius.

Capitulum. crrvj.

De prouidentia dei qua vtitur cu/
suis creaturis in vna presentia: et in
alia. ca. crrvj.

De prouidentia qua vtitur deus
erga pauperes eius seruos etiam in
temporalibus. ca. crrvj.

De malis que procedunt in posside/
dore inordinate desiderando vi/
uitas temporales. ca. crrvj.

De excellentia pauperum spiritu/
um: et quemodo iesus christus exem/
plo nos docuit. ca. crrvj.

Tabula?

Repetitio sumaria de predicta pro
videntia eterna. ca. cli.

qualiter hec anima post gratiarum
actiones dominum humiliter cro
rat: et eloquatur de virtute obe
dientie. ca. cli.

Tractatus de obedientia: et ubi re
peritur et de signis eius. ca. cli.

qualiter obedientia est clavis qua
aperitur celum. ca. clv.

Idem loquitur de miseria inobedi
entium et de excellentia obedientiu
um. ca. clvi.

De his qui tantum amant obedien
tiam: non sunt contenti de gene
rali obedientia: immo sumunt obe
dientiam particularem. ca. clvii.

Per quem modum pervenitur ad
obedientiam generalem ad particula
rem. cap. clviii.

De excellentia obedientium: et mi
seria inobedientium in religione co
sistentiam. cap. clix.

quomodo veri obedientes deo cen
tuplum accipiunt: et qualiter hoc in
telligitur. ca. clx.

De misera perveritate inobedien
tium: et de defectibus procedentib⁹
ab inobedientia. ca. clxi.

De illorum perfectione qui vivunt
in religione tepide: quibus a mortali
peccato se custodiant ac de remedio
per eos habendo. ca. clxii.

De excellentia virtutis obedientie:
et de bonis que tribuit illis qui rea
liter eam assument. ca. clxiii.

Diffinitio duarum obedientiarum
una religiosorum altera que pre
mittitur extra religionem alieni per
sone. ca. clxiv.

quomodo bene non secundum leba
rem obedientie premiat: nec secun
dam longitudinem temporis: im
mo secundum magnitudinem ca
ritatis: atq; de promptitudine vero
rum obedientium. ca. clxv.

Repetitio in summa quasi totius li
bri presentis. ca. clxvi.

quomodo hec anima devotissime
deo valde regratur: et orationem
effundit affectuosam pro sancta eccle
sia: et universo mundo: et virtutum
fidei commendat: imponit finem
huius operi. ca. clxvii.

O ratio beatissime Catherine pro
statu ecclesie. l.

O ratio eiusdem pro ministris ec
clesie. ii.

O ratio eiusdem pro remouendo Ista
pam Gregorium ab accessu ad vr
bem. iij.

O ratio eiusdem facta post commu
nionem. iiii.

O ratio eiusdem in die sancti Tho
me. v.

O ratio eiusdem in die Caspide san
cti Petri. vi.

O ratio eiusdem die dominico. xxi.
februarii. vii.

O ratio eiusdem die martis. xxiij. fe
bruarii. viij.

O ratio eiusdem die lune primo mar
ti. xxiij.

O ratio eiusdem die mercarii. xxiij.
tio marti. ix.

O ratio eiusdem die annunciatio
nis virginis Marie. xl.

O ratio eiusdem die dominico. xxvi.
marti. xij.

O ratio eiusdem die iouis quinto

Tabula.

apostolis.

O ratio eiusdem in circumsione do
mini.

O ratio eiusdem.

O ratio eiusdem.

O ratio eiusdem vic. rñ. angust.

O ratio eiusdem.

O ratio eiusdem vic. rñ. febr.

O ratio eiusdem vic. rñ. febr.

O ratio eiusdem vic. ro. febr.

O ratio eiusdem vic. ro. febr.

Canonizatio eiusdem.

Oratio. v. Pp̄ pape seddi in eius

rñ.

rñ.

ro.

ro.

ro.

ro.

ro.

ro.

ro.

ro.

ro.

ro.

landem.

Epitaphium super ipsius sepulchro.

Memoria quotidiana ad Magni

ficatis ad Benedictus.

Explicit dialogus. Hinc ac Sera
phice Catharine de Senis cum cer
tis orationibus per eam factis: ac
curatissime Impressus ac emenda
tus In Alma Civitate Vetric per
Bernardinum de misintis de Pa
pia die quindodecimo mensis Apr
ilis M.cccc.lxxxvi.

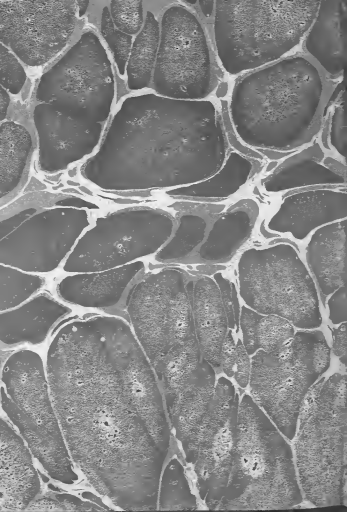

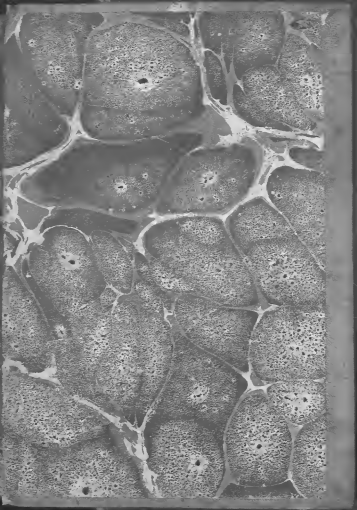

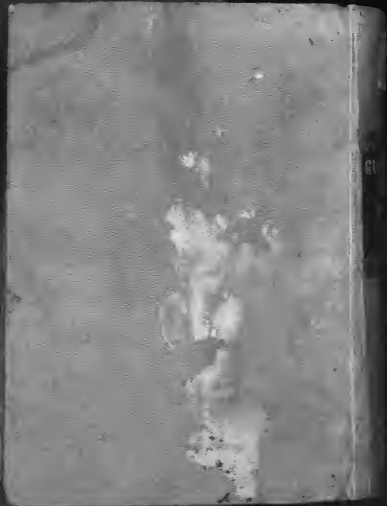

i18422627

553

GATHAR. DE SENES
DIALOGUS
ET ORATIONES

1495

10